

US-meddelelse
Center for Asyl
Asylmeddelelse nr. 2/17
14. februar 2017

Udlændinge-, Integrations-
og Boligministeriet

Udlændingestyrelsen

Inddragelse af opholdstilladelse til flygtninge, der rejser på ferie eller andet korterevarende ophold i hjemlandet

1. Indledning

Denne meddelelse beskriver retsregler og retningslinjer for behandlingen af sager om inddragelse af opholdstilladelse til udlændinge, der rejser på ferie eller andet korterevarende ophold i hjemlandet¹.

2. Retsregler

Ifølge udlændingelovens § 19, stk. 2, nr. 4², kan en tidsbegrænset eller tidsubegrænset opholdstilladelse altid inddrages, når en udlænding, der har opholdstilladelse efter § 7, eller § 8, stk. 1 eller 2, rejser på ferie eller andet korterevarende ophold til det land, hvor den myndighed, der har givet opholdstilladelse, har fundet, at udlændingen risikerer forfølgelse omfattet af § 7, og forholdene, der har begrundet opholdstilladelsen, har ændret sig på en sådan måde, at udlændingen ikke længere risikerer sådan forfølgelse, jf. § 7 og § 8, stk. 1 og 2.

Det fremgår af udlændingelovens § 19, stk. 3, 1. pkt.³, at en opholdstilladelse kan inddrages efter § 19, stk. 2, nr. 4, indtil 10 år efter det tidspunkt, hvor opholdstilladelsen er meddelt første gang.

Udlændingelovens § 19, stk. 2, nr. 4, og § 19, stk. 3, 1. pkt., gælder alene for rejser til hjemlandet, der er foretaget efter den 1. august 2010.⁴

Ifølge udlændingelovens § 19, stk. 3, 2. pkt.⁵, skal det ved afgørelse om inddragelse af en opholdstilladelse efter § 19, stk. 2, nr. 4, tillægges betydelig vægt, at udlændingen ved frivilligt at rejse til det land, hvor den myndighed, der har givet opholdstilladelsen, har fundet, at udlændingen risikerer forfølgelse omfattet af § 7, selv har skabt en formodning om, at de forhold, der har begrundet opholdstilladelsen, har ændret sig på en sådan måde, at udlændingen ikke længere risikerer forfølgelse, jf. § 7 og § 8, stk. 1 og 2.

¹ For læsevenligheds skyld, og idet det typisk vil være tilfældet, benyttes i denne meddelelse udtrykket "hjemlandet" om det land, hvor den myndighed, der har givet opholdstilladelse, har fundet, at udlændingen risikerer forfølgelse omfattet af § 7.

² Bestemmelsen i udlændingelovens § 19, stk. 2, nr. 4, blev indført ved lov nr. 572 af 31. maj 2010.

³ Bestemmelsen i 1. pkt. i udlændingelovens § 19, stk. 3, blev oprindeligt indført ved lov nr. 572 af 31. maj 2010 som 2. pkt. i § 19, stk. 2, nr. 4. Ved lov nr. 102 af 3. februar 2016 blev § 19, stk. 2, nr. 4, 2. pkt. ophævet og i stedet indsat som 1. pkt. i et nyt § 19, stk. 3. Det fremgår af betænkning af 19. januar 2016, at der er tale om en lovteknisk ændring, og at der ikke foreslås ændringer af gældende ret i forbindelse hermed. Link til betænkningen: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=177152>

⁴ Jf. ikrafttrædelsesbestemmelsen i § 2, stk. 7, i lov nr. 572 af 31. maj 2010.

⁵ Bestemmelsen i udlændingelovens § 19, stk. 3, 2. pkt., blev indført ved lov nr. 102 af 3. februar 2016.

Udlændingelovens § 19, stk. 3, 2. pkt., gælder alene for udlændinge, der efter lovens ikrafttræden den 5. februar 2016 rejser til hjemlandet.⁶

Ved afgørelser om inddragelse af opholdstilladelse finder udlændingelovens § 26, stk. 1, tilsvarende anvendelse, jf. udlændingelovens § 19, stk. 7.

Udlændingestyrelsens afgørelser om inddragelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 og § 8, stk. 1 og 2, efter bestemmelsen i § 19, stk. 2, nr. 4, kan indbringes for Flygtningenævnet, jf. § 53 a, stk. 1, nr. 3.

3. Retningslinjer

Hvis Udlændingestyrelsen får kendskab til, at en udlænding med opholdstilladelse efter §§ 7-8, rejser til hjemlandet, skal Udlændingestyrelsen altid gennemgå sagen og vurdere, om der er grundlag for at inddrage den pågældendes opholdstilladelse.

Først vurderes det, om der er grundlag for at træffe afgørelse om, at udlændingens opholdstilladelse er bortfaldet, jf. nedenfor. Hvis dette er tilfældet, træffes der afgørelse om, at opholdstilladelsen er bortfaldet, og der er dermed ikke anledning til at vurdere, om opholdstilladelsen skal inddrages.

Hvis der ikke er grundlag for at træffe afgørelse om bortfald, skal det vurderes, om opholdstilladelsen skal inddrages efter udlændingelovens § 19, stk. 2, nr. 4, jf. stk. 3.

Det er en forudsætning herfor, at rejsen til hjemlandet er foretaget efter den 1. august 2010 og før der er forløbet 10 år fra meddelelse af opholdstilladelsen, jf. nedenfor.

Det er derudover en forudsætning for at anvende bevisbyrdereglen i udlændingelovens § 19, stk. 3, 2. pkt., at rejsen til hjemlandet er foretaget efter den 5. februar 2016. Hvis bevisbyrdereglen kan anvendes, gælder retningslinjerne herom nedenfor.

Hvis der er grundlag for at træffe afgørelse om inddragelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 19, stk. 2, nr. 4, jf. stk. 3, skal det vurderes, om en inddragelse må antages at virke særlig belastende, jf. udlændingelovens § 26.

Hvis Udlændingestyrelsen herefter træffer afgørelse om inddragelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 19, stk. 2, nr. 4, jf. stk. 3, skal sagen forelægges som prøvesag for Flygtningenævnet.

Hvis der ikke er grundlag for at inddrage opholdstilladelse efter udlændingelovens § 19, stk. 2, nr. 4, jf. stk. 3, skal det vurderes, om der er grundlag for at inddrage opholdstilladelsen efter den generelle bestemmelse i udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1.

⁶ Jf. ikrafttrædelsesbestemmelsen i § 2, stk. 5, i lov nr. 102 af 3. februar 2016.

3.1. Forholdet til reglerne om bortfald af opholdstilladelse

Efter udlændingelovens § 17, stk. 1, bortfalder en opholdstilladelse, hvis

- udlændingen opgiver sin bopæl i Danmark,
- udlændingen har opholdt sig uden for landet i mere end 6 på hinanden følgende måneder, eller
- udlændingen har opsig uden for landet i mere end 12 på hinanden følgende måneder, hvis udlændingen har opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold og har boet lovligt her i landet i mere end 2 år.

Efter udlændingelovens § 17, stk. 4, bortfalder en opholdstilladelse der er givet i medfør af §§ 7-8, først efter § 17, stk. 1-2, når udlændingen frivilligt har taget bopæl i hjemlandet eller har opnået beskyttelse i et tredje land.

Efter udlændingelovens § 17 a, stk. 1-2, bortfalder en opholdstilladelse til en udlænding, der er omfattet af repatrieringsloven, først, når udlændingen med henblik på at tage varigt ophold vender tilbage til hjemlandet og har opholdt sig uden for Danmark i mere end 12 på hinanden følgende måneder – efter ansøgning i mere end 24 måneder.

3.2. Beregning af 10-års perioden i § 19, stk. 3, 1. pkt.

Perioden på 10 år i udlændingelovens § 19, stk. 3, 1. pkt., regnes fra datoen for den første afgørelse om meddelelse af opholdstilladelse. Dette gælder, uanset om opholdstilladelsen i en periode har været udløbet, bortfaldet eller inddraget.

Det er tidspunktet for udlændingens indrejse i hjemlandet, der er afgørende for beregningen af, om der er forløbet 10 år fra meddelelse af opholdstilladelsen.

Det betyder, at en opholdstilladelse også kan inddrages, selvom det først efter udløbet af 10-års perioden konstateres, at udlændingen inden for 10-års perioden rejste på ferie eller andet korterevarende ophold i hjemlandet.

Som ovenfor nævnt finder udlændingelovens § 19, stk. 3, 1. pkt., alene anvendelse for så vidt angår rejser til hjemlandet, der er foretaget efter den 1. august 2010.

3.3. Betydningen af bevisbyrdereglen i § 19, stk. 3, 2. pkt.

Som ovenfor nævnt finder udlændingelovens § 19, stk. 3, 2. pkt., alene anvendelse for udlændinge, der efter lovens ikrafttræden den 5. februar 2016 rejser til hjemlandet.

Følgende fremgår af lovforslag nr. L 87 som fremsat den 10. december 2015⁷, bemærkningerne til § 1, nr. 56, om, hvordan en udlænding kan afkræfte formodningen om, at de forhold, der begrundede opholdstilladelsen, ikke længere er til stede:

”Ferierejser, forretningsrejser og lignende kortvarige ophold i det land, hvor vedkommende har angivet at være forfulgt eller i risiko for overgreb, må således i fra-

⁷ Link til lovforslaget: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=176273>

været af bevis for det modsatte skulle anses som grundlag for at inddrage en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 19, stk. 2, nr. 4. Hermed indføres en bevisbyrderegel, hvorefter det er op til udlændingen at afkræfte formodningen for, at de forhold, der begrundede opholdstilladelsen, ikke længere er til stede.

Formodningen for, at der skal ske inddragelse af en opholdstilladelse, kan afkræftes, hvis flygtningen i forbindelse med behandlingen af inddragelsessagen kan dokumentere, at der lå ganske særlige omstændigheder til grund for tilbagereisen, f.eks. fordi et enkeltstående besøg var påkrævet på grund af dødsfald eller alvorlig sygdom hos et nærtstående familiemedlem.

Udlændingemyndighederne skal ved vurderingen af baggrunden for rejsen til hjemlandet lægge vægt på, om flygtningen forud for udrejsen efter begrundet ansøgning har fået imødekommet en ansøgning om ophævelse af en udstedt rejsepåtegning i flygtningens konventionspas og fremmedpas, eller om flygtningen er udrejst af Danmark til hjemlandet uden forudgående kontakt til de danske udlændingemyndigheder eller på trods af et afslag på en ansøgning om ophævelse af en rejsepåtegning.

Hvis udlændingen ikke kan godtgøre, at vedkommende har forsøgt at opnå de danske myndigheders godkendelse af en ansøgning om ophævelse af en udstedt rejsepåtegning, eller ikke på overbevisende måde kan redegøre for, hvorfor vedkommende er rejst til hjemlandet uden forudgående kontakt til de danske udlændingemyndigheder eller på trods af et afslag på en ansøgning om ophævelse af en rejsepåtegning, vil dette skulle tillægges processuel skadesvirkning i forbindelse med sagens afgørelse og således tale imod, at der lå ganske særlige omstændigheder til grund for tilbagereisen.

Endvidere skal en opholdstilladelse som udgangspunkt inddrages, hvis flygtningen i forbindelse med rejsen til hjemlandet har ansøgt om og fået udstedt eller fornyet et nationalitetspas, jf. UNHCR's Håndbog om procedurer og kriterier for fastlæggelse af flygtningestatus, pkt. 122.

...

Udlændingelovens § 19, stk. 2, nr. 4, vil fortsat skulle administreres i overensstemmelse med Flygtningekonventionens regler om ophør af flygtningestatus og Danmarks internationale forpligtelser i øvrigt, herunder EMRK artikel 8 om retten til privatliv og familieliv.”

3.4. Særligt om rejsebegrænsninger

Udlændingestyrelsen kan få kendskab til en udlændings hjemrejse eller planer om hjemrejse på mange forskellige måder, f.eks. fra den pågældendes kommune.⁸

Udlændingestyrelsen kan også få kendskab til en udlændings hjemrejse eller planer om hjemrejse, hvis den pågældende henvender sig til Udlændingestyrelsen for at få ophævet rejsebegrænsningen i sit rejsedokument eller fremmedpas.

Udlændingestyrelsen skal som hidtil imødekomme ansøgninger om ophævelse af rejsebegrænsning i rejsedokumenter og fremmedpas, når ansøgningen opfylder

⁸ Ifølge udlændingelovens § 19, stk. 10, 1. pkt., kan kommunalbestyrelsen uden samtykke fra en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter §§ 7-9 eller 9 b-9 f, afgive en udtalelse til Udlændingestyrelsen om forhold vedrørende den pågældende, som efter kommunalbestyrelsens skøn vil være af betydning for afgørelse af en sag efter udlændingelovens § 19, stk. 1 eller 2.

udlændingebekendtgørelsens krav hertil. Det forudsættes, at Udlændingestyrelsen forud herfor vejleder udlændingen om, at det forhold, at udlændingen indrejser og opholder sig i hjemlandet, vil kunne medføre, at den pågældendes opholdstilladelse inddrages. Hvis udlændingen fastholder sin ansøgning, ophæver Udlændingestyrelsen herefter rejsebegrænsningen i udlændingens rejsedokument eller fremmedpas.

Efter de tidligere regler blev en rejsebegrænsning i et rejsedokument eller fremmedpas ophævet, når en opholdstilladelse på grundlag af § 7 blev gjort tidsbegrænset.

Efter de nuværende regler⁹ bliver en rejsebegrænsning først ophævet, når der er forløbet 10 år fra det tidspunkt, hvor opholdstilladelsen er meddelt første gang, uanset om udlændingen har opnået tidsbegrænset opholdstilladelse på et tidligere tidspunkt.

Udlændinge, som har opnået tidsbegrænset opholdstilladelse før den 1. august 2010, men som har haft opholdstilladelse i mindre end 10 år, kan således være omfattet af udlændingelovens § 19, stk. 2, nr. 4, men de vil ikke have en rejsebegrænsning i deres rejsedokument eller fremmedpas.

Udlændinge med tidsbegrænset opholdstilladelse efter § 7, skal fortsat have en rejsebegrænsning i deres rejsedokument eller fremmedpas, også selvom de har haft opholdstilladelse i 10 år eller mere. De pågældendes opholdstilladelse vil fortsat kunne inddrages ved tilbagerejse til hjemlandet efter udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1, hvis betingelserne herfor i øvrigt er opfyldt.

4. Ikrafttrædelse

Denne meddelelse træder i kraft straks og samtidig hermed ophæves asylmeddelelse nr. 2/10 af 9. august 2010.

Anders Dorph

⁹ Udlændingebekendtgørelsens § 8, stk. 5, jf. bekendtgørelse nr. 1197 af 26. september 2016 om udlændinges adgang her til landet.

Vejledning til udsendelseshindrede om genoptagelse af asylsagen, når der er væsentlige nye baggrundsoplysninger af betydning for vurderingen af asylsagen

1. Indledning

Denne meddelelse beskriver retningslinjerne for Udlændingestyrelsens vejledning i tilfælde, hvor Udlændingestyrelsen forlænger en opholdstilladelse som udsendelseshindret, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 2, til en afvist asylansøger, og hvor der er væsentlige nye baggrundsoplysninger af betydning for vurderingen af den pågældendes asylsag.

Der er således tale om tilfælde, hvor væsentlige nye baggrundsoplysninger eventuelt kan føre til, at den afviste asylansøger nu kan opnå asyl.

2. Praksis

Det følger af de almindelige forvaltningsretlige principper, at der gælder en ulovbestemt pligt for myndigheder til af egen drift at genoptage behandlingen af en sag, hvis der fremkommer nye faktiske oplysninger af så væsentlig betydning for sagen, at der er en vis sandsynlighed for, at sagen ville have fået et andet udfald, hvis oplysningerne havde foreligget i forbindelse med myndighedens oprindelige stillingstagen til sagen.

I forhold til asylsager er det Flygtningenævnets opfattelse, at en sådan forpligtelse til af egen drift at genoptage asylsager alene foreligger i de tilfælde, hvor afviste asylansøgere opholder sig i Danmark uden at have opholdstilladelse på andet grundlag.

Flygtningenævnet antager derimod, at der som udgangspunkt ikke gælder en tilsvarende forpligtelse til af egen drift at genoptage en asylsag, hvis den afviste asylansøger er meddelt opholdstilladelse på andet grundlag. Den pågældende vil i stedet kunne påberåbe sig udlændingelovens § 31 i en eventuel udsendelsessituation.

Dog kan der efter de almindelige forvaltningsretlige principper være en særlig pligt til at vejlede om muligheden for genoptagelse af asylsagen i forhold til afviste asylansøgere, som efterfølgende er meddelt tidsbegrænset

opholdstilladelse som udsendelseshindrede i medfør af udlændingelovens § 9 c, stk. 2, netop fordi deres opholdsgrundlag er af midlertidig karakter.

Udlændingestyrelsens vejledning har således til formål at sikre, at afviste asylansøgere, som har en tidsbegrænset opholdstilladelse som udsendelseshindrede efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, får den information, som er nødvendig for, at de pågældende kan varetage deres interesser.

3. Retningslinjer

Når Udlændingestyrelsen behandler en ansøgning om forlængelse af en tidsbegrænset opholdstilladelse som udsendelseshindret, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 2, skal styrelsen vurdere, om der i forhold til ansøgerens asylsag må anses for at være fremkommet sådanne nye væsentlige baggrundsoplysninger, at der kan være grundlag for genoptagelse af asylsagen.

Der skal være tale om sådanne væsentlige nye baggrundsoplysninger, at de må antages at have afgørende betydning ved vurderingen af asylspørgsmålet.

Hvis dette er tilfældet, skal Udlændingestyrelsen vejlede ansøgeren om muligheden for at søge asylsagen genoptaget hos den myndighed, som seneste har truffet afgørelse i sagen.

Udlændingestyrelsens vejledningspligt omfatter alle asylsager – uanset om sagen er afgjort i normalprocedure eller åbenbart grundløs-procedure.

Derudover er det aftalt mellem Udlændingestyrelsen og Flygtningenævnet, at styrelsen forestår vejledningen, uanset om den endelige afgørelse i asylsagen er truffet af nævnet eller af styrelsen.

3.1. Retningslinjer hvis der ikke er fremkommet nye væsentlige oplysninger

Hvis Udlændingestyrelsen vurderer, at der ikke er fremkommet sådanne væsentlige nye baggrundsoplysninger, at de må antages at have afgørende betydning ved vurderingen af asylspørgsmålet, træffer styrelsen på almindelig vis afgørelse i sagen om forlængelse af opholdstilladelse som udsendelseshindret, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 2.

3.2. Retningslinjer hvis der er fremkommet nye væsentlige oplysninger

3.2.1. Hvis opholdstilladelsen som udsendelseshindret forlænges

Hvis Udlændingestyrelsen vurderer, at der er fremkommet sådanne væsentlige nye baggrundsoplysninger, at de må antages at have afgørende betydning ved vurderingen af asylspørgsmålet, og betingelserne for at forlænge opholdstilladelsen som udsendelseshindret er opfyldt, træffer styrelsen afgørelse om forlængelse af opholdstilladelsen.

Afgørelsen fremsendes sammen med et særligt informationsbrev, som indeholder vejledning om muligheden for at søge asylsagen genoptaget hos den myndighed, som seneste har truffet afgørelse i sagen.

3.2.2. Hvis opholdstilladelsen som udsendelseshindret ikke forlænges

Hvis Udlændingestyrelsen vurderer, at der er fremkommet sådanne væsentlige nye baggrundsoplysninger, at de må antages at have afgørende betydning ved vurderingen af asylspørgsmålet, men betingelserne for at forlænge opholdstilladelsen som udsendelseshindret ikke er opfyldt, træffer styrelsen afgørelse om afslag på forlængelse af opholdstilladelsen.

Hvis asylsagen er endeligt afgjort af Flygtningenævnet, fremsender Udlændingestyrelsen afgørelsen om afslag på forlængelse af opholdstilladelsen som udsendelseshindret til ansøgeren sammen med et informationsbrev, som indeholder vejledning om muligheden for at søge asylsagen genoptaget hos Flygtningenævnet.

Hvis asylsagen er endeligt afgjort af Udlændingestyrelsen i åbenbart grundløs-procedure, fremsender Udlændingestyrelsen afgørelsen om afslag på forlængelse af opholdstilladelsen som udsendelseshindret til ansøgeren sammen med et informationsbrev, som indeholder en orientering om, at styrelsen har besluttet af egen drift at genoptage den pågældendes asylsag.

4. Ikrafttrædelse

Denne meddelelse træder i kraft straks, og samtidig hermed ophæves asylmeddelelse nr. 4/01 af 30. juli 2001.

Anders Dorph

Opholdstilladelse på grund af udsendelseshindringer – udlændingelovens § 9 c, stk. 2

1. Indledning

Denne meddelelse beskriver retsregler og retningslinjer for behandling af sager om opholdstilladelse på grund af udsendelseshindringer, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 2.

2. Retsregler

Udlændingelovens § 9 c, stk. 2, har følgende ordlyd:

”Der kan efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, der er meddelt afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, hvis

- 1) udsendelse af udlændingen, jf. § 30, ikke har været mulig i mindst 18 måneder,
- 2) udlændingen har medvirket ved udsendelsesbestræbelserne i sammenhængende 18 måneder, og
- 3) udsendelse efter de foreliggende oplysninger for tiden må anses for udsigtsløs.”

Det fremgår af udlændingelovens § 30, stk. 1 og 2, at en udlænding, der ikke har ret til at opholde sig her i landet, skal udrejse af landet, og at politiet drager omsorg for udrejsen, hvis udlændingen ikke udrejser frivilligt.

En ansøgning om asyl anses for også at omfatte en ansøgning om opholdstilladelse på grund af udsendelseshindringer. Det er derfor ikke et krav, at udlændingen indgiver en særskilt ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2. Udlændingen kan dog også indgive en egentlig ansøgning om opholdstilladelse som udsendelseshindret efter at være meddelt endeligt afslag på asyl.

2.1. Valg af retsgrundlag

Det er tidspunktet for indgivelse af ansøgningen om asyl, der er afgørende for, hvilket retsgrundlag en eventuel senere sag om opholdstilladelse som udsendelseshindret skal vurderes efter.

Hvis asylansøgningen er indgivet før den 1. juli 2002, behandles en eventuel senere sag om opholdstilladelse som udsendelseshindret efter ældre regelsæt.¹

¹ Hvis asylansøgningen er indgivet fra og med den 3. juli 1998 til og med den 30. juni 2002, behandles en eventuel senere sag om opholdstilladelse som udsendelseshindret efter § 9, stk. 2, nr. 4, i lov nr. 473 af 1. juli 1998, og retningslinjerne for sagsbehandlingen fremgår af Indenrigsministeriets vejledning nr. 122 af 13. juli 2000.

Hvis asylansøgningen er indgivet fra og med den 1. juli 2002, behandles en eventuel senere sag om opholdstilladelse som udsendelseshindret efter de nugældende regler, som blev indført ved lov nr. 365 af 6. juni 2002, og som trådte i kraft den 1. juli 2002.

3. Retningslinjer

Sager om opholdstilladelse som udsendelseshindret behandles typisk efter de nugældende regler, som blev indført ved lov nr. 365 af 6. juni 2002, og som trådte i kraft den 1. juli 2002, idet den forudgående asylansøgning typisk blev indgivet fra og med den 1. juli 2002.

Retningslinjerne for Udlændingestyrelsens og politiets sagsbehandling fremgår af vejledning nr. 122 af 13. juli 2000, som fortsat er gældende. Link til vejledningen: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=8964>

Derudover fremgår retningslinjer for politiets forelæggelse for Udlændingestyrelsen af sager om opholdstilladelse på grund af udsendelseshindringer af cirkulæreskrivelse af 13. juli 2000, som fortsat er gældende. Link til cirkulæreskrivelsen: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=8967>

Følgende er en gengivelse af de væsentligste afsnit i vejledning nr. 122 af 13. juli 2000:

Politiet skal forelægge alle sager for Udlændingestyrelsen snarest efter, at der er forløbet 18 måneder fra udløbet af den seneste udrejsefrist, uanset om udlændingen har medvirket ved udsendelsesbestræbelserne eller ej.

Politiets redegørelse for de hidtidige udsendelsesbestræbelser skal indeholde oplysning om;

- hvorvidt det har været muligt for udlændingen at udrejse frivilligt,
- hvorvidt udlændingen i så fald aktivt har søgt at udnytte en sådan mulighed for frivillig udrejse,
- hvorvidt udlændingen har underskrevet "erklæring om medvirken til udsendelse af Danmark",
- hvorvidt udlændingen reelt har medvirket til udsendelsen,

Lov nr. 473 af 1. juli 1998: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=87619>

Vejledning nr. 122 af 13. juli 2000: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=8964>

Hvis asylansøgningen er indgivet fra og med den 1. juli 1994 til og med den 2. juli 1998, behandles en eventuel senere sag om opholdstilladelse som udsendelseshindret efter § 9, stk. 2, nr. 4, i lov nr. 421 af 1. juni 1994, og retningslinjerne for sagsbehandlingen fremgår af Indenrigsministeriets brev af 15. maj 1995.

Lov nr. 421 af 1. juni 1994: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=52808> (selve bestemmelsen § 9, stk. 2, nr. 4, ændres ikke med loven, men nævnes i afsnit 4.4.1. i de almindelige bemærkninger i lovforslaget, L 214 af 2. marts 1994)

Indenrigsministeriets brev af 15. maj 1995: Fremgår som bilag til den tidligere asylmeddelelse nr. 24/01 af 19. december 2001: <http://ussps2/C5/C4/2001/default.aspx>

- hvorvidt den reelle medvirken har været konstant siden udløbet af udrejsefristen, og
- hvorvidt politiet vurderer de fremtidige udsendelsesmuligheder, herunder om udsendelse for tiden må anses for udsigtsløs.

Sker der efter politiets forelæggelse relevante ændringer af betydning for Udlændingestyrelsens afgørelse, skal politiet snarest underrette Udlændingestyrelsen herom.

Der kan tidligst meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, når der er forløbet 18 måneder efter udløbet af den seneste udrejsefrist. Dette gælder, uanset om udlændingen medvirker ved udsendelsesbestræbelserne, og uanset om udsendelse må anses for udsigtsløs på et tidligere tidspunkt.

Betingelsen om, at udlændingen skal medvirke ved udsendelsesbestræbelserne, gælder uden undtagelse, uanset om udsendelse ikke er mulig af andre grunde.

Udlændingestyrelsen skal altid sende en genpart af afgørelser truffet efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, til orientering til politiet, uanset sagens udfald.

3.1. Retningslinjer ved indledning af en sag om opholdstilladelse som udsendeshindret

En sag om opholdstilladelse på baggrund af udsendeshindringer kan indledes ved, at Udlændingestyrelsen modtager en ansøgning om opholdstilladelse fra en afvist asylansøger, eller ved at Nordsjællands Politi, Udlændingecenter Nordsjælland (UCN), forelægger sagen for Udlændingestyrelsen.

Hvis en afvist asylansøger indgiver ansøgning om opholdstilladelse som udsendeshindret efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, skal sagsbehandleren som det første undersøge, om der er forløbet mindst 18 måneder efter udløbet af den senest fastsatte udrejsefrist. Det vil sige den udrejsefrist, der blev fastsat i forbindelse med eller efter det endelige afslag på asyl.

Er der forløbet mindre end 18 måneder efter udløbet af den seneste udrejsefrist, meddeler Udlændingestyrelsen som udgangspunkt afslag på ansøgningen på det foreliggende grundlag under henvisning hertil. Udlændingestyrelsen sender en genpart af afgørelsen til UCN med anmodning om, at UCN forelægger sagen for Udlændingestyrelsen, når der er forløbet 18 måneder fra udløbet af den seneste udrejsefrist.

Der meddeles dog ikke afslag på ansøgningen på det foreliggende grundlag, hvis ansøgningen er indgivet på et tidspunkt, hvor der er under en måned til, at der vil være forløbet 18 måneder efter udløbet af den seneste udrejsefrist.

Der meddeles heller ikke afslag på det foreliggende grundlag, hvis ansøgeren i en kortere periode har haft udsat sin udrejsefrist inden for de 18 måneder efter udløbet af den seneste udrejsefrist.

Det fremgår således af vejledning nr. 122 af 13. juli 2000, at der ved beregningen af perioden på 18 måneder efter omstændighederne kan ses bort fra en kortere udsættelse af udrejsefristen. Dette kan f.eks. være tilfældet, hvis ansøgeren har frafaldet en ansøgning om opholdstilladelse på andet grundlag kort efter at have ansøgt herom. Udtrykket ”en kortere periode” er ikke nærmere defineret i vejledningen. Det vil derfor bero på en konkret vurdering, om der kan ses bort fra en periode med opsættende virkning eller ej.

Udlændingestyrelsens sagsbehandler skal herefter undersøge, om der i øvrigt kan træffes afgørelse på det foreliggende grundlag. Det kan fx være tilfældet, hvis udlændingen er udvist med indrejseforbud.

Hvis der er forløbet 18 måneder eller mere efter udløbet af den seneste udrejsefrist, og der ikke kan træffes afgørelse på det foreliggende grundlag, anmoder Udlændingestyrelsen UCN om en redegørelse for de hidtidige udsendelsesbestræbelser. Udlændingestyrelsen sender samtidig hermed en orientering til ansøgeren eller dennes repræsentant om, at sagen er under behandling.

Når Udlændingestyrelsen modtager UCN's redegørelse, foretages de samme sagskridt, som hvis sagen om opholdstilladelse som udsendelseshindret var oprettet på baggrund af UCN's forelæggelse for Udlændingestyrelsen, jf. nedenfor.

Hvis UCN forelægger sagen for Udlændingestyrelsen ved at fremsende en redegørelse for de hidtidige udsendelsesbestræbelser, skal Udlændingestyrelsen tage stilling til, om der skal foretages partshøring, jf. forvaltningslovens § 19, over politiets udtalelse, før Udlændingestyrelsen kan træffe afgørelse.

UCN fremsender hver 18. måned en ny redegørelse for de hidtidige udsendelsesbestræbelser til Udlændingestyrelsen, så længe udlændingen ikke er blevet udsendt.

3.2. Retningslinjer ved afslag på opholdstilladelse som udsendelseshindret

Er ansøgeren udeblevet fra asylcentersystemet, træffer styrelsen afgørelse om, at ansøgningen afvises, jf. udlændingelovens § 33, stk. 8.

Er betingelserne for at meddele opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, ikke opfyldt, meddeler Udlændingestyrelsen afslag.

Det fremgår af vejledning nr. 122 af 13. juli 2000, at et afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, skal indeholde oplysning om, at den pågældende fortsat har pligt til at udrejse i overensstemmelse med den senest fastsatte udrejsefrist.

Afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, kan påklages til Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet, jf. udlændingelovens 46 a, stk. 1. En eventuel påklage kan kun tillægges opsættende virkning, hvis særlige grunde taler derfor, jf. udlændingelovens § 33, stk. 3, 4. pkt.

3.3. Retningslinjer ved meddelelse af opholdstilladelse som udsendelseshindret

Det fremgår af vejledning nr. 122 af 13. juli 2000, at en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, skal indeholde oplysning om, på hvilket grundlag tilladelsen er givet, ligesom det skal fremgå, at forlængelse af tilladelsen kun kan forventes i det omfang, der fortsat består en udsendelseshindring, og kun i det omfang, den pågældende fortsat medvirker til gennemførelse af udsendelsen.

Tidsbegrænset opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, gives første gang for højst 1 år ad gangen og efter 2 år for højst 2 år ad gangen, jf. udlændingebekendtgørelsens § 16, stk. 17 (bekendtgørelse nr. 375 af 20. marts 2015).

Opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, gives med henblik på midlertidigt ophold her i landet, jf. udlændingebekendtgørelsens § 15, stk. 2.

Opholdstilladelsen meddeles med henblik på midlertidigt ophold i 5 år regnet fra tidspunktet for meddelelse af tilladelsen. Efter 5 år kan opholdstilladelsen efter fast praksis forlænges tidsbegrænset med mulighed for varigt ophold.

En udlænding med opholdstilladelse som udsendelseshindret efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, er omfattet af integrationsloven, jf. denne lovs § 2, stk. 2, nr. 3. Udlændingestyrelsen skal derfor træffe afgørelse om, hvilken kommune den pågældende skal tage bopæl i (visitering).

En udlænding med opholdstilladelse som udsendelseshindret efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, er endvidere fritaget for arbejdstilladelse, jf. udlændingelovens § 14, stk. 1, nr. 6.

3.4. Retningslinjer ved forlængelse af opholdstilladelse som udsendelseshindret

En meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, kan efter ansøgning forlænges efter samme retningslinjer som ved meddelelsen af den første tilladelse, jf. udlændingelovens § 11, stk. 2. Det vil sige, at Udlændingestyrelsen skal indhente en fornyet redegørelse fra UCN om bl.a. udlændingens medvirken og politiets vurdering af de fremtidige udsendelsesmuligheder.

Ved ansøgninger om permanent opholdstilladelse anmoder Kontoret for Permanent Ophold og Pas om en udtalelse fra Center for Asyl om, hvorvidt betingelserne for at forlænge opholdstilladelsen som udsendelseshindret efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, er opfyldt. Center for Asyl indhenter en fornyet redegørelse fra

UCN og udarbejder på den baggrund en udtalelse til Kontoret for Permanent Ophold og Pas.

3.5. Retningslinjer ved inddragelse/nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse som udsendelseshindret

Spørgsmålet om inddragelse eller nægtelse af forlængelse af en opholdstilladelse som udsendelseshindret, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 2, vil typisk opstå, når politiet har tilvejebragt forudsætningerne for en udsendelse, f.eks. i form af en indrejsetilladelse og/eller et rejsedokument. En indrejsetilladelse vil ofte være tidsbegrænset.

Udlændingestyrelsen skal derfor straks behandle sager om inddragelse eller nægtelse af forlængelse af en opholdstilladelse som udsendelseshindret.

En tidsbegrænset opholdstilladelse meddelt efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, kan inddrages, når grundlaget for opholdstilladelsen var urigtigt eller ikke længere er til stede, jf. udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1. Opholdstilladelsen kan under tilsvarende omstændigheder nægtes forlænet, jf. udlændingelovens § 11, stk. 2.

Hvis opholdstilladelsen er meddelt med henblik på midlertidigt ophold, skal Udlændingestyrelsen ved afgørelsen om at inddrage eller nægte at forlænge opholdstilladelsen ikke tage stilling til, om en sådan afgørelse vil virke særlig belastende af de grunde, der er opregnet i udlændingelovens § 26, stk. 1, herunder udlændingens tilknytning her til landet og til herboende personer.

Hvis opholdstilladelsen er meddelt med mulighed for varigt ophold, skal Udlændingestyrelsen ved afgørelsen om at inddrage eller nægte at forlænge opholdstilladelsen tage stilling til, om en sådan afgørelse vil virke særlig belastende af de grunde, der er opregnet i udlændingelovens § 26, stk. 1, herunder udlændingens tilknytning her til landet og til herboende personer.

Påklages Udlændingestyrelsens afgørelse om inddragelse eller nægtelse af forlængelse af en opholdstilladelse som udsendelseshindret, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 2, som er meddelt med henblik på midlertidigt ophold, kan klagen kun tillægges opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, hvis særlige grunde taler derfor, jf. udlændingelovens § 33, stk. 3, 4. pkt.

Påklages Udlændingestyrelsens afgørelse om inddragelse eller nægtelse af forlængelse af en opholdstilladelse som udsendelseshindret, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 2, som er meddelt med mulighed for varigt ophold, inden 7 dage efter, at den er meddelt udlændingen, har den pågældende ret til at blive her i landet, indtil klagen er afgjort, jf. udlændingelovens § 33, stk. 3, 1. pkt. Påklages afgørelsen mere end 7 dage efter, at den er meddelt udlændingen, kan klagen kun tillægges opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, hvis særlige grunde taler derfor, jf. udlændingelovens § 33, stk. 3, 4. pkt.

4. Ikrafttrædelse

Denne meddelelse træder i kraft straks og samtidig hermed ophæves asylmeddelelse nr. 24/01 af 19. december 2001.

Anders Dorph

Udsendelse af asylansøgere m.fl. – udlændingelovens § 31

1. Indledning

Denne meddelelse beskriver retsregler og retningslinjer for behandling af sager om, hvorvidt en udlænding kan udsendes, hvis den pågældende ikke udrejser frivilligt, jf. udlændingelovens § 31 (refoulementsforbuddet), i følgende situationer:

- a. Når en udlænding, der ikke har indgivet ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, i udsendelsessituationen påberåber sig § 31. (I det følgende benævnt situation a: Ikke søgt asyl før.)
- b. Når en udlænding, der er meddelt afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, i udsendelsessituationen påberåber sig, at der er indtrådt væsentligt ændrede forhold siden den endelige afgørelse om afslag på asyl, og hvor det ikke kan antages, at disse synspunkter er blevet taget i betragtning ved afgørelsen. (I det følgende benævnt situation b: Afvist asylansøgning – væsentligt ændrede forhold.)
- c. Når en udlænding, der tidligere er meddelt asyl her i landet i medfør af udlændingelovens §§ 7-8, ved dom er blevet udvist med et indrejseforbud efter §§ 22-25, således at opholdstilladelsen er bortfaldet, jf. § 32, stk. 1. (I det følgende benævnt situation c: Udvist ved dom.)

I situation b forudsættes det, at udlændingen ikke er udvist ved dom.

2. Retsregler

Det fremgår af udlændingelovens § 30, stk. 1 og 2, at en udlænding, der ikke har ret til at opholde sig her i landet, skal udrejse af landet, og at politiet drager omsorg for udrejsen, hvis udlændingen ikke udrejser frivilligt.

Det fremgår af udlændingelovens § 32 a, at alle afgørelser om afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7-8, samt afgørelser om bortfald eller inddragelse af en sådan opholdstilladelse, jf. §§ 17 og 19, også skal indeholde en afgørelse om, hvorvidt udlændingen kan udsendes, hvis denne ikke udrejser frivilligt, jf. udlændingelovens § 31.

2.1. Forholdet mellem udlændingelovens §§ 7, 10 og 31

Udlændingelovens § 7, stk. 1-3, har følgende ordlyd:

”Stk. 1. Efter ansøgning gives der opholdstilladelse til en udlænding, hvis udlændingen er omfattet af flygtningekonventionen af 28. juli 1951.¹

Stk. 2. Efter ansøgning gives der opholdstilladelse til en udlænding, hvis udlændingen ved en tilbagevenden til sit hjemland risikerer dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. En ansøgning som nævnt i 1. pkt. anses også som en ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 1.

Stk. 3. I tilfælde omfattet af stk. 2, hvor risikoen for dødsstraf eller for at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf har baggrund i en særlig alvorlig situation i hjemlandet præget af vilkårlig voldsudøvelse og overgreb på civile, gives der efter ansøgning opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold. En ansøgning som nævnt i 1. pkt. anses også som en ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 1 og 2.”

Udlændingelovens § 10, stk. 1-5, har følgende ordlyd:

”Stk. 1. En udlænding kan ikke gives opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n eller 9 p, hvis

- 1) udlændingen må anses for en fare for statens sikkerhed,
- 2) udlændingen må anses for en alvorlig trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed eller
- 3) udlændingen anses for omfattet af artikel 1 F i flygtningekonventionen af 28. juli 1951.²

Stk. 2. En udlænding kan uden for de i stk. 1 nævnte tilfælde ikke, medmindre særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor, gives opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n eller 9 p, hvis

- 1) udlændingen uden for landet er dømt for et forhold, som kunne medføre udvisning efter §§ 22, 23 eller 24, såfremt pådømmelsen var sket her i landet,
- 2) der er alvorlig grund til at antage, at udlændingen uden for landet har begået en lovovertrædelse, som kunne medføre udvisning efter §§ 22, 23 eller 24,
- 3) der i øvrigt foreligger omstændigheder, som kunne medføre udvisning efter reglerne i kapitel 4,
- 4) udlændingen ikke er statsborger i et Schengenland eller et land, der er tilsluttet Den Europæiske Union, og er indberettet til SIS II som uønsket i medfør af SIS II-forordningen, eller
- 5) udlændingen på grund af smitsom sygdom eller alvorligere sjælelig forstyrrelse må antages at ville frembyde fare eller væsentlige ulemper for sine omgivelser.

¹ I flygtningekonventionen af 28. juli 1951, artikel 1 A, defineres en flygtning som en person, der ”som følge af velbegrunnet frygt for forfølgelse på grund af sin race, religion, nationalitet, tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller sine politiske anskuelser befinder sig uden for det land, i hvilket han har statsborgerret, og som ikke er i stand til – eller på grund af velbegrunnet frygt ikke ønsker – at søge dette lands beskyttelse”.

² Ifølge artikel 1 F, finder flygtningekonventionen ikke anvendelse på den, om hvem der er alvorlig grund til at antage, at han:

- (a) har begået en forbrydelse mod freden, en krigsforbrydelse eller en forbrydelse mod menneskehed, således som disse forbrydelser er defineret i de mellemfolkelige aftaler, som er indgået for at træffe forholdsregler herimod;
- (b) har begået en alvorlig ikke-politisk forbrydelse uden for tilflugtslandet, inden han som flygtning fik adgang til dette;
- (c) har gjort sig skyldig i handlinger, der er i strid med De Forenede Nationers mål og grundsætninger.

Stk. 3. En udlænding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1, i forbindelse med udvisning efter §§ 22-24 eller § 25, eller som har et indrejseforbud, jf. § 32, stk. 11, i forbindelse med bortfald efter § 21 b, stk. 1, kan ikke gives opholdstilladelse efter §§ 7 og 8, medmindre særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor. En udlænding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1, i forbindelse med udvisning efter § 25 a, § 25 b eller § 25 c, kan gives opholdstilladelse efter § 7 og § 8, stk. 1 eller 2, medmindre særlige grunde taler derimod.

Stk. 4. En udlænding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1 og 11, kan ikke gives opholdstilladelse efter § 8, stk. 3, og §§ 9-9 f, 9 i-9 n eller 9 p, medmindre ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor, dog tidligst 2 år efter udrejsen. Kravet om, at der skal være forløbet 2 år fra udrejsen, gælder dog ikke for en udlænding, som ikke er statsborger i et af de lande, der er nævnt i § 2, stk. 1 (tredjelandstatsborger), og som er udvist efter § 25 b.

Stk. 5. En udlænding, som er omfattet af restriktive foranstaltninger i form af begrænsninger med hensyn til indrejse og gennemrejse besluttet af De Forenede Nationer eller Den Europæiske Union, jf. § 32, stk. 9, kan ikke gives registreringsbevis eller opholdskort i medfør af EU-reglerne, jf. § 6, eller opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n eller 9 p, medmindre særlige grunde taler derfor.”

Udlændingelovens § 31, stk. 1-2, har følgende ordlyd:

”*Stk. 1.* En udlænding må ikke udsendes til et land, hvor den pågældende risikerer dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, eller hvor udlændingen ikke er beskyttet mod videresendelse til et sådant land.

Stk. 2. En udlænding, der er omfattet af § 7, stk. 1, må ikke udsendes til et land, hvor den pågældende risikerer forfølgelse af de i flygtningekonventionen af 28. juli 1951, artikel 1 A, nævnte grunde, eller hvor udlændingen ikke er beskyttet mod videresendelse til et sådant land. Dette gælder ikke, hvis udlændingen med rimelig grund må anses for en fare for statens sikkerhed, eller hvis udlændingen efter endelig dom for en særlig farlig forbrydelse må betragtes som en fare for samfundet, jf. dog stk. 1.”

Udlændingelovens § 31, stk. 1, gælder for enhver udlænding, og beskyttelsen mod udsendelse er absolut. Ved anvendelsen af bestemmelsen skal bl.a. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis på området efterleves.

Udlændingelovens § 31, stk. 2, gælder derimod alene for udlændinge omfattet af § 7, stk. 1, og beskyttelsen mod udsendelse er ikke absolut.

Forbuddet i udlændingelovens § 31, mod refoulement får navnlig betydning i de sager,

- hvor en udlænding isoleret set opfylder betingelserne for at opnå en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, men hvor den pågældende på grund af udelukkelsesgrundene i flygtningekonventionens artikel 1F eller på grund af begået kriminalitet er udelukket fra at opnå opholdstilladelse, jf. udlændingelovens § 10, eller
- hvor en udlænding mister sin opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7-8, i forbindelse med udvisning ved dom.

2.2. Retsregler for udlændinge udvist ved dom

Hvis en udlænding udvises ved dom, bortfalder den pågældendes opholdstilladelse, jf. udlændingelovens § 32, stk. 1. Politiet fastsætter som udgangspunkt udrejsefristen til straks, jf. udlændingelovens § 33, stk. 9. Har udlændingen været udsat for menneskehandel, fastsættes udrejsefristen dog efter reglerne i udlændingelovens § 33, stk. 14, jf. stk. 15. Udrejsefristen regnes som udgangspunkt fra tidspunktet for løsladelse eller udskrivning fra hospital eller forvaring.

Udlændingelovens § 49 a har følgende ordlyd:

”Forud for udsendelse af en udlænding, som har haft opholdstilladelse efter § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, og som er udvist ved dom, jf. § 49, stk. 1, træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, hvorvidt udlændingen kan udsendes, jf. § 31, medmindre udlændingen samtykker i udsendelsen. En afgørelse om, at udlændingen ikke kan udsendes, jf. § 31, skal tillige indeholde afgørelse om meddelelse eller nægtelse af opholdstilladelse efter § 7.”

Udlændingelovens § 10, stk. 3, har følgende ordlyd:

”Stk. 3. En udlænding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1, i forbindelse med udvisning efter §§ 22-24 eller § 25, eller som har et indrejseforbud, jf. § 32, stk. 11, i forbindelse med bortfald efter § 21 b, stk. 1, kan ikke gives opholdstilladelse efter §§ 7 og 8, medmindre særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor. En udlænding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1, i forbindelse med udvisning efter § 25 a, § 25 b eller § 25 c, kan gives opholdstilladelse efter § 7 og § 8, stk. 1 eller 2, medmindre særlige grunde taler derimod.”

Hvis en udlænding, som er udvist ved dom, undtagelsesvis meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, fordi særlige grunde taler derfor, bortfalder den pågældendes indrejseforbud, jf. § 32, stk. 7.

3. Retningslinjer

Det er Nordsjællands Politi, Udlændingecenter Nordsjælland (UCN), der i forbindelse med en udsendelse påser, om en udlænding har fået en afgørelse om, hvorvidt pågældende kan udsendes, jf. udlændingelovens § 31. UCN forelægger efter omstændighederne sagen for Udlændingestyrelsen, henholdsvis Flygtningenævnet.

3.1. Retningslinjer i situation a: Ikke søgt asyl før

I sager, hvor der ikke forudgående er søgt om asyl, men hvor udlændingelovens § 31, bliver påberåbt i udsendelsessituationen, forelægger UCN sagen for Udlændingestyrelsen.

I praksis indebærer det, at Udlændingestyrelsen skal gennemføre en sædvanlig asylsagsbehandling.

3.1.1. Situation a: Mulige udfald hvis isoleret set omfattet af udlændingelovens § 7

Hvis Udlændingestyrelsen vurderer, at en udlænding isoleret set er omfattet af udlændingelovens § 7, og ikke udelukket fra at opnå opholdstilladelse, meddeler Udlændingestyrelsen en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7.

Hvis Udlændingestyrelsen vurderer, at en udlænding isoleret set er omfattet af udlændingelovens § 7, men udelukket fra at opnå opholdstilladelse, jf. § 10, skal Udlændingestyrelsen foretage en vurdering efter udlændingelovens § 31.

Udlændingestyrelsen meddeler derfor udlændingen afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, sammen med en afgørelse om, hvorvidt udlændingen kan udsendes tvangsmæssigt, jf. udlændingelovens § 31.

Afgørelsen anses for påklaget til Flygtningenævnet med opsættende virkning, jf. udlændingelovens § 53 a, stk. 1, nr. 2 og stk. 2, 4. pkt., og Udlændingestyrelsen fremsender derfor sagen til nævnet.

3.1.2. Situation a: Mulige udfald hvis ikke omfattet af udlændingelovens § 7

Hvis Udlændingestyrelsen vurderer, at en udlænding ikke er omfattet af udlændingelovens § 7, skal Udlændingestyrelsen foretage en vurdering efter udlændingelovens § 31.

Hvis Udlændingestyrelsen vurderer, at en udsendelse ikke vil være i strid med udlændingelovens § 31, meddeler Udlændingestyrelsen udlændingen afslag på opholdstilladelse efter § 7, sammen med en afgørelse om, at udsendelse kan gennemføres tvangsmæssigt, jf. § 31.

Afgørelsen anses for påklaget til Flygtningenævnet med opsættende virkning, jf. udlændingelovens § 53 a, stk. 1, nr. 2 og stk. 2, 4. pkt. Udlændingestyrelsen fremsender derfor sagen til nævnet.

Hvis Udlændingestyrelsen vurderer, at en udsendelse vil være i strid med udlændingelovens § 31, meddeler Udlændingestyrelsen udlændingen afslag på opholdstilladelse efter § 7, sammen med en afgørelse om, at udsendelse ikke kan gennemføres tvangsmæssigt, jf. § 31.

Afgørelsen anses for påklaget til Flygtningenævnet med opsættende virkning, jf. udlændingelovens § 53 a, stk. 1, nr. 2 og stk. 2, 4. pkt., og Udlændingestyrelsen fremsender derfor sagen til nævnet.

3.2. Retningslinjer i situation b: Afvist asylansøgning – væsentligt ændrede forhold

Hvis en afvist asylansøger påberåber sig udlændingelovens § 31, og i den forbindelse gør gældende, at der er indtrådt væsentligt ændrede forhold, siden den ende-

lige afgørelse om afslag på asyl, forelægger UCN sagen for Udlændingestyrelsen/Flygtningenævnet som en anmodning om genoptagelse.

UCN forelægger sagen for den myndighed, der har truffet endelig afgørelse i asylsagen. Det er dermed som udgangspunkt alene åbenbart grundløse sager, jf. udlændingelovens § 53 b, der forelægges for Udlændingestyrelsen.

Udlændingestyrelsen vurderer, om anmodningen om genoptagelse skal imødekommes. Hvis der er grundlag for at imødekomme anmodningen om genoptagelse, igangsætter og gennemfører Udlændingestyrelsen asylsagsbehandlingen. Udlændingestyrelsen vurderer i den forbindelse, om sagen fortsat kan behandles efter åbenbart grundløs-proceduren eller ej. Dette afhænger af indholdet af de nye oplysninger.

3.2.1. Situation b: Mulige udfald hvis isoleret set omfattet af udlændingelovens § 7

Hvis Udlændingestyrelsen vurderer, at udlændingen isoleret set nu er omfattet af udlændingelovens § 7, og ikke udelukket fra at opnå opholdstilladelse, meddeler Udlændingestyrelsen en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7.

Hvis Udlændingestyrelsen vurderer, at en udlænding isoleret set nu er omfattet af udlændingelovens § 7, men udelukket fra at opnå opholdstilladelse, jf. § 10, skal Udlændingestyrelsen foretage en vurdering efter udlændingelovens § 31.

Sagen behandles herefter ikke længere i åbenbart grundløs-proceduren, og sagens udfald er det samme som beskrevet i punkt 3.1.1.

3.2.2. Situation b: Mulige udfald hvis ikke omfattet af udlændingelovens § 7

Hvis Udlændingestyrelsen vurderer, at en udlænding ikke er omfattet af udlændingelovens § 7, skal Udlændingestyrelsen foretage en vurdering efter udlændingelovens § 31.

Hvis Udlændingestyrelsen vurderer, at en udsendelse ikke vil være i strid med udlændingelovens § 31, kan sagen fortsat behandles som åbenbart grundløs.

Hvis Dansk Flygtningehjælp ikke nedlægger veto herimod, meddeler Udlændingestyrelsen herefter udlændingen afslag på genoptagelse af sagen sammen med en afgørelse om, at udsendelse kan gennemføres tvangsmæssigt, jf. § 31. Afgørelsen kan ikke påklages til Flygtningenævnet, jf. udlændingelovens § 53 b, stk. 1.

Hvis Dansk Flygtningehjælp nedlægger veto, overgår sagen til sædvanlig to-instans behandling, og sagens udfald er det samme som beskrevet i punkt 3.1.

Hvis Udlændingestyrelsen vurderer, at en udsendelse vil være i strid med udlændingelovens § 31, behandles sagen herefter ikke længere i åbenbart grundløs-proceduren, og sagens udfald er det samme som beskrevet i punkt 3.1.

3.2.3. Situation b: Mulige udfald hvis den oprindelige asylsag hjemvises fra Flygtningenævnet

Flygtningenævnet kan beslutte at hjemvise en sag forelagt af UCN til fornyet behandling i 1. instans hos Udlændingestyrelsen. I givet fald igangsætter og gennemfører Udlændingestyrelsen herefter asylsagsbehandlingen, og de mulige udfald af sagen er de samme som beskrevet i punkt 3.1.

3.3. Retningslinjer i situation c: Udvist ved dom

UCN tager kontakt til udlændingen forinden beregnet prøveløsladelse/udskrivning med henblik på indhentelse af samtykke til udsendelse. Hvis udlændingen ikke samtykker til udsendelse, forelægger UCN sagen for Udlændingestyrelsen, jf. udlændingelovens § 49 a.

Udlændingestyrelsen igangsætter og gennemfører herefter sagsbehandlingen i medfør af udlændingelovens § 49 a. Udlændingestyrelsen skal tage stilling til, om en udsendelse vil være i strid med udlændingelovens § 31, og afgørelsen herom skal tillige indeholde en afgørelse om meddelelse eller nægtelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7.

Udlændingestyrelsen skal som udgangspunkt afholde en samtale med udlændingen, inden der træffes afgørelse efter udlændingelovens § 31, jf. forvaltningslovens § 19, stk. 1.

I alle nedennævnte tilfælde skal en genpart af Udlændingestyrelsens afgørelse sendes til UCN.

Hvis Udlændingestyrelsen vurderer, at udlændingen ikke opfylder betingelserne for at blive meddelt en ny opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7-8, skal sagsbehandleren sikre sig, at³

- en kopi af udvisningsdommen er sendt eller sendes til udvisning@us.dk, med henblik på opdatering af dommen i EstherH samt Udvisningsdatabasen
- en kopi af udvisningsdommen er sendt eller sendes til Flygtningenævnet
- udlændingens bopælskommune er orienteret eller orienteres om, at den pågældendes opholdstilladelse er bortfaldet, jf. udlændingelovens § 32, stk. 1, jf. § 44 a, stk. 1, nr. 4.

³ Der henvises i den forbindelse til asylmeddelelse nr. 6/16 af 10. august 2016 vedrørende fremsendelse af udvisningsdomme til Flygtningenævnet. De ovenfor nævnte sagsskridt bør foretages, så snart udvisningsdommen modtages af Udlændingestyrelsen. I visse tilfælde sker dette først i forbindelse med løsladelsen af udlændingen efter endt afsoning af dommen.

3.3.1. Situation c: Mulige udfald hvis udlændingelovens § 31 er til hinder for udsendelse

Hvis Udlændingestyrelsen vurderer, at udlændingelovens § 31 er til hinder for udsendelse, vurderer Udlændingestyrelsen herefter, om der er grundlag for at meddele udlændingen en ny opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7-8.

Efter udlændingelovens § 10, stk. 3, 1. pkt., kan en udlænding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1, i forbindelse med udvisning efter §§ 22-24 eller 25, ikke gives opholdstilladelse efter §§ 7 og 8, medmindre særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor.

Som det fremgår af bemærkningerne til bestemmelsen i udlændingelovens § 10, stk. 3, er formodningen således imod, at en udlænding, der er meddelt indrejseforbud i forbindelse med udvisning efter udlændingelovens §§ 22-25, kan meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7 og 8. Der skal derfor foretages en proportionalitetsafvejning mellem grovheden af den begåede forbrydelse i forhold til, om der er særlige forhold, herunder hensynet til familiens enhed og de grunde, der er opregnet i udlændingelovens § 26, der taler for at give udlændingen opholdstilladelse.

For så vidt angår de udlændinge, der isoleret set er omfattet af udlændingelovens § 7, stk. 1, skal afvejningen foretages i overensstemmelse med flygtningekonventionen. Efter flygtningekonventionens artikel 33, stk. 2, kan en flygtning, der er omfattet af konventionen, udsendes til hjemlandet, hvis den pågældende med rimelig grund må anses for en fare for det lands sikkerhed, i hvilket han befinder sig, eller som efter en endelig dom for en særlig farlig forbrydelse må betragtes som en fare for samfundet i det pågældende land.

Udlændingestyrelsen meddeler således som udgangspunkt udlændingen afslag på opholdstilladelse efter § 7, sammen med en afgørelse om, at udsendelse ikke kan gennemføres tvangsmæssigt, jf. § 31.

Afgørelsen anses for påklaget til Flygtningenævnet med opsættende virkning, jf. udlændingelovens § 53 a, stk. 1, nr. 5 og stk. 2, 4. pkt., og Udlændingestyrelsen fremsender derfor sagen til nævnet.

Hvis Udlændingestyrelsen undtagelsesvis meddeler en udlænding, som er udvist ved dom, opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7-8, fordi særlige grunde taler derfor, jf. § 10, stk. 3, 1. pkt., bortfalder den pågældendes indrejseforbud, jf. § 32, stk. 7.

3.3.2. Situation c: Mulige udfald hvis udlændingelovens § 31 ikke er til hinder for udsendelse

Hvis Udlændingestyrelsen vurderer, at en udsendelse ikke vil være i strid med udlændingelovens § 31, træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om, at udsendelse kan gennemføres tvangsmæssigt, jf. § 31.

I afgørelsen forholder Udlændingestyrelsen sig endvidere til, om udlændingen kan meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7-8, hvis Flygtningenævnet finder, at udlændingelovens § 31 er til hinder for udsendelse.

Afgørelsen anses for påklaget til Flygtningenævnet med opsættende virkning, jf. udlændingelovens § 53 a, stk. 1, nr. 5 og stk. 2, 4. pkt. Udlændingestyrelsen fremsender derfor sagen til nævnet.

4. Ikrafttrædelse

Denne meddelelse træder i kraft straks og samtidig hermed ophæves asylmeddelelse nr. 20/01 af 26. november 2001.

Anders Dorph

Ansøgning om humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1

1. Indledning

Denne meddelelse beskriver retsregler for indgivelse af ansøgning om humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1, og retningslinjer for, hvornår Udlændingestyrelsen skal vejlede en asylansøger om muligheden for at indgive en sådan ansøgning.

2. Retsregler om humanitær opholdstilladelse

Udlændingelovens § 9 b, har følgende ordlyd:

Stk. 1. Der kan efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, der uden for de i § 7, stk. 1 og 2, nævnte tilfælde befinder sig i en sådan situation, at væsentlige hensyn af humanitær karakter afgørende taler for at imødekomme ansøgningen.

Stk. 2. Ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 1 kan kun indgives af udlændinge, der opholder sig her i landet, og som er registrerede som asylansøgere efter § 48 e, stk. 2. Ved behandlingen af en ansøgning om opholdstilladelse efter stk. 1 kan Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet uden ansøgerens samtykke indhente de akter, der er indgået i sagen om opholdstilladelse til ansøgeren efter § 7, fra Udlændingestyrelsen eller Flygtningesnævnet samt indhente helbredsoplysninger om ansøgeren fra indkvarteringsoperatøren og Udlændingestyrelsen.

Stk. 3. Helbredsbetingset opholdstilladelse efter stk. 1 er betinget af, at udlændingen fremlægger nødvendig dokumentation for sine helbredsforhold.

Det fremgår af udlændingelovens § 48 e, stk. 2, at Udlændingestyrelsen registrerer en udlænding som asylansøger, når Udlændingestyrelsen har truffet afgørelse om, at en udlænding, der påberåber sig at være omfattet af § 7, kan opholde sig her i landet under asylsagens behandling. En udlænding anses dermed som værende asylansøger fra det tidspunkt, hvor det er besluttet, at Danmark tager asylansøgningen under realitetsbehandling.

Det fremgår af udlændingelovens § 33, stk. 4, at en ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 b, ikke har opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, medmindre ganske særlige grunde taler derfor.

Ifølge udlændingelovens § 46, stk. 3, træffes afgørelser efter § 9 b – herunder også afgørelser om forlængelse og inddragelse af opholdstilladelse meddelt efter § 9 b

– samt afgørelser efter § 33, stk. 4, af udlændinge-, integrations- og boligministeren.

3. Retningslinjer for Udlændingestyrelsens vejledning

En asylansøger får adgang til at indgive og få realitetsbehandlet en ansøgning om humanitær opholdstilladelse fra og med det tidspunkt, hvor Udlændingestyrelsen beslutter, at den pågældendes asylansøgning skal realitetsbehandles i Danmark. Derfor skal Udlændingestyrelsen vejlede om muligheden for at søge om humanitær opholdstilladelse i forbindelse med, at Udlændingestyrelsen beslutter at realitetsbehandle asylansøgningen her i landet.

Hvis det allerede i forbindelse med oplysnings- og motivsamtalen vurderes, at ansøgningen om asyl skal realitetsbehandles i Danmark, forkynder sagsbehandleren mundtligt beslutningen herom for asylansøgeren. Sagsbehandleren vejleder samtidig asylansøgeren om, at den pågældende har mulighed for at indgive ansøgning om humanitær opholdstilladelse. Endelig udleverer sagsbehandleren det nedenfor beskrevne brev til asylansøgeren.

Hvis det først efter oplysnings- og motivsamtalen vurderes, at ansøgningen om asyl skal realitetsbehandles i Danmark – f.eks. hvis afgørelsen herom har måttet afvente resultatet af yderligere undersøgelser – sender sagsbehandleren et brev til asylansøgeren.

Brevet er oversat til en række fremmedsprog og udleveres/sendes på dansk og på enten engelsk eller et fremmedsprog, som asylansøgeren behersker. Det fremgår af brevet, at Udlændingestyrelsen har besluttet at realitetsbehandle asylansøgerens sag i Danmark. Derudover fremgår følgende:

”Ansøgning om humanitær opholdstilladelse

Idet Danmark har besluttet at tage din asylsag under behandling, kan du søge om humanitær opholdstilladelse.

Ansøgning om humanitær opholdstilladelse behandles af Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet.

Kun hvis ministeriet finder, at der foreligger ganske særlige grunde, har du ret til at opholde dig her i landet under ministeriets behandling af sagen.

Du har dog altid ret til at opholde dig i Danmark, så længe Udlændingestyrelsen eller Flygtningenævnet behandler din asylsag.

Ansøgning om humanitær opholdstilladelse kan indgives til Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet, Kontoret for Humanitært Ophold og Udsendelser, Slots- og Holmsgade 10, 1216 København K.”

4. Ikrafttrædelse

Denne meddelelse træder i kraft straks og samtidig hermed ophæves asylmeddelelse nr. 8/06 af 2. maj 2006.

Anders Dorph

Retningslinjer for svar til politiet om eventuelle hindringer for nært forestående udsendelse af udlændinge

1. Indledning

Denne meddelelse beskriver retsregler i relation til samt retningslinjer for, hvordan Udlændingestyrelsen behandler og besvarer politiets forespørgsel om, hvorvidt der foreligger hindringer for den faktiske udsendelse af en udlænding, som er meddelt afslag på en ansøgning om opholdstilladelse og har fået fastsat en udrejsefrist.

2. Retsregler

Det fremgår af udlændingelovens § 30, stk. 1 og 2, at en udlænding, der ikke har ret til at opholde sig her i landet, skal udrejse af landet, og at politiet har ansvaret for at udsende udlændingen, hvis den pågældende ikke udrejser frivilligt.

I praksis er det Nordsjællands Politi, Udlændingecenter Nordsjælland (UCN), der står for udsendelse af en udlænding uden lovligt ophold, hvis den pågældende ikke udrejser frivilligt.

Det fremgår af udlændingelovens § 30, stk. 4, at udlændingemyndighederne uden udlændingens samtykke videregiver alle akter, der er indgået i en sag om opholdstilladelse, til politiet til brug for behandlingen af en sag om udsendelse af den pågældende, når der er meddelt afslag på opholdstilladelse, eller når ansøgeren frafalder ansøgningen herom.

Ifølge udlændingelovens § 33, stk. 7, har en ansøgning om genoptagelse af en afgørelse efter § 7 ikke opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, medmindre den myndighed, der har truffet afgørelsen, træffer beslutning herom. Er udlændingens udrejsefrist overskredet, har en ansøgning om genoptagelse ikke opsættende virkning, medmindre ganske særlige grunde taler derfor.

3. Retningslinjer

Før gennemførelsen af den faktiske udsendelse af en udlænding, som er meddelt afslag på en ansøgning om opholdstilladelse og har fået fastsat en udrejsefrist, skal UCN sikre, at der ikke er verserende ansøgninger eller genoptagelsesanmodninger hos udlændingemyndighederne, som er til hinder for udsendelsen.

Dette gælder alle udsendelser, som påregnes at skulle foregå under ledsagelse af politiet eller som en påset udsendelse.¹ Det gælder dog ikke udsendelser i henhold til Dublin-forordningen.

Verserende sager hos udlændingemyndighederne er til hinder for udsendelsen, hvis de er tillagt – eller i forlængelse af UCN's henvendelse bliver tillagt – opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen.

UCN underretter via e-mail udlændingemyndighederne om den planlagte udsendelse samt datoen herfor og anmoder om at få oplyst, om der er noget til hinder for, at udsendelsen gennemføres som planlagt. Underretning skal ske 14 dage før udsendelsen eller straks, hvis udsendelsen planlægges til at finde sted om mindre end 14 dage.

UCN's underretning skal sendes til udsendelsessager@us.dk. Det er Center for Asyl, 3. Asylkontor, SOS teamet, der har ansvaret for at behandle og besvare UCN's forespørgsler om, hvorvidt der foreligger hindringer for udsendelsen.

Hvis UCN først modtager oplysning om, at udlændingen har indgivet en ny ansøgning til udlændingemyndighederne, i umiddelbar tilknytning til udsendelsen, og dette ikke fremgår af akterne i udsendelsessagen, foretager UCN på grund af sagens hastende karakter en såkaldt "ringerunde" i stedet for at sende en mail til udlændingemyndighederne.

Ved ringerunden anmoder UCN udlændingemyndighederne om at få be- eller afkræftet, hvorvidt udlændingen har indgivet en ny ansøgning, og i givet fald om dette medfører, at der foreligger hindringer for udsendelsen. Sådanne henvendelser skal besvares straks, så muligheden for at gennemføre udsendelsen ikke forspildes, hvis der ikke er hindringer herfor.

3.1. Retningslinjer når henvendelsen fra politiet modtages

3. Asylkontor registrerer straks UCN's forespørgsel på det relevante Person ID og i styringsarket for denne type henvendelser, som findes under sagsnr. 15/055199 i EstherH.

Herefter har 3. Asylkontor ansvaret for at undersøge, om der måtte være uregistreret person ID-post i EstherH. I givet fald registreres posten på den relevante sag.

Er der tale om post stilet til et andet center/kontor i Udlændingestyrelsen, orienterer 3. Asylkontor pr. e-mail det relevante center/kontor herom samt om, at UCN

¹ *Ledsaget udsendelse* omfatter de tilfælde, hvor politipersonalet ledsager udlændingen ud af landet – typisk med fly – enten helt til hjemlandet eller til en transitdestination. Udsendelsen vil typisk være tvangsmæssig, men kan også være frivillig, således at ledsagelsen er begrundet i et ønske fra udlændingen, flyselskabet eller et eventuelt transitland.

Påset udsendelse omfatter de tilfælde, hvor politipersonalet påser udrejsen af landet, f.eks. ombordstigning i et fly eller på et skib.

planlægger at udsende den pågældende udlænding, og at oplysning om eventuelle hindringer for en udsendelse straks skal videregives til 3. Asylkontor.

3. Asylkontor har ligeledes ansvaret for at undersøge i EstherH, om der er verserende sager i Udlændingestyrelsen. Hvis dette er tilfældet, skal 3. Asylkontor rette henvendelse til det relevante kontor/de relevante kontorer og anmode om, at oplysning om eventuelle hindringer for en udsendelse straks videregives til 3. Asylkontor.

UCN's forespørgsel skal altid forelægges for Ægtefælle og Børn – 2. kontor, hvis familien, der planlægges udsendt, har et barn, som er blevet anbragt uden for hjemmet i Danmark, eller som er genstand for tvangsmæssig undersøgelse efter serviceloven. Der henvises i den forbindelse til Familiesammenføringsmeddelelse nr. 7/15 af 13. august 2015.

3.2. Retningslinjer når henvendelsen fra politiet besvares

Henvendelsen fra UCN skal besvares senest 1-3 arbejdsdage efter modtagelsen.

Henvendelsen skal altid besvares, uanset om der foreligger hindringer for gennemførelsen af udsendelsen eller ej. Udsendelse må således ikke finde sted, medmindre UCN har modtaget svar på sin henvendelse i den konkrete sag. Om nødvendigt rykker UCN derfor Udlændingestyrelsen for svar.

3. Asylkontor orienterer UCN om, hvorvidt der er noget til hinder for udsendelsen. Besvarelse af UCN's henvendelse sendes til nsj-ucn@politi.dk samt direkte til sagsbehandleren hos politiet. E-mailen til politiet opdateres som udgående post i EstherH med titelangivelsen "Ej udsendelseshindringer" eller "Udsendelseshindringer".

Dagen før den planlagte udsendelse undersøger 3. Asylkontor på ny, om der nu foreligger hindringer for gennemførelsen af udsendelsen. I givet fald orienterer 3. Asylkontor straks UCN pr. e-mail.

3.3. Retningslinjer hvis udrejsefristen udsættes dagen før eller på dagen for den planlagte udsendelse

Hvis Udlændingestyrelsen måtte udsætte en udrejsefrist, *efter* at Center for Asyl dagen før den planlagte udsendelse har meddelt politiet, at der ikke foreligger udsendelseshindringer, jf. ovenfor, skal UCN og Center for Asyl straks underrettes herom. På grund af sagens hastende karakter skal underretningen ske telefonisk.

Det er det kontor, som har truffet afgørelse om udsættelse af udrejsefristen, der straks skal underrette UCN og Center for Asyl.

4. Ikrafttrædelse

Denne meddelelse træder i kraft straks og samtidig hermed ophæves asylmeddelelse nr. 1/09 af 8. juli 2009.

Anders Dorph

Behandling af asylsager hvor ansøger oplyser at have været udsat for tortur

1. Indledning

Denne meddelelse beskriver retsregler og retningslinjer for behandlingen af asylsager, hvor ansøger oplyser at have været udsat for tortur.

2. Retsregler

2.1. Forholdet mellem flygtningekonventionen og torturkonventionen

I FN's flygtningekonventions artikel 1 A¹, defineres en flygtning som en person, der;

”som følge af velbegrundet frygt for forfølgelse på grund af sin race, religion, nationalitet, tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller sine politiske anskuelser befinder sig uden for det land, i hvilket han har statsborgerret, og som ikke er i stand til – eller på grund af velbegrundet frygt ikke ønsker – at søge dette lands beskyttelse”.

Følgende fremgår af artikel 1 i FN's torturkonvention²:

”I denne konvention betyder udtrykket »tortur« enhver handling, ved hvilken stærk smerte eller lidelse, enten fysisk eller mental, bevidst påføres en person med det formål at fremskaffe oplysninger eller en tilståelse fra denne eller en trediemand, at straffe ham for en handling, som han selv eller en trediemand har begået eller mistænkes for at have begået, eller at skræmme eller lægge tvang på ham eller en trediemand, eller af nogen grund baseret på nogen form for forskelsbehandling, når en sådan smerte eller lidelse påføres af eller på opfordring af en offentlig ansat eller en anden person, der virker i embeds medfør eller med en sådan persons samtykke eller indvilligelse. Smerte eller lidelse, der alene er en naturlig eller tilfældig følge eller del af lovlige sanktioner, er ikke omfattet.”

Tortur er omfattet af begrebet ”forfølgelse” i flygtningekonventionen.

Hvis det lægges til grund, at en asylansøger har været udsat for tortur, kan dette forhold alene danne grundlag for meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1, hvis torturen/forfølgelsen er foretaget af mindst 1 af

¹ FN's konvention af 28. juli 1951 om flygtnings retsstilling.

Link: <https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=71593>

² FN's konvention af 10. december 1984 mod tortur og anden grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. Link: <https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=71593>

de 5 grunde i flygtningekonventionens artikel 1 A – dvs. på grund af en persons race, religion, nationalitet, tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller politiske anskuelser – og hvis betingelserne for at meddele asyl i øvrigt er opfyldt.

Hvis det lægges til grund, at en asylansøger har været udsat for tortur, men dette forhold ikke kan relateres til mindst 1 af de 5 grunde nævnt i flygtningekonventionens artikel 1 A, kan forholdet i stedet danne grundlag for meddelelse af opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7, stk. 2, hvis de øvrige betingelser for at meddele asyl er opfyldt.

Det er ikke nødvendigvis en betingelse for meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, med henvisning til at asylansøgeren har været udsat for tortur, at denne tortur er omfattet af torturkonventionens definition.

Der kan fx meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, til en asylansøger, der har været udsat for tortur, hvis torturen blev påført af nogen, der er omfattet af den videre definition af ”agents of persecution”, som anvendes ved den asylretlige vurdering, selvom torturen ikke blev påført ”af eller på opfordring af en offentlig ansat”, jf. torturkonventionen.

2.2. Øvrige relevante bestemmelser samt internationale klageorganer

Artikel 3 i FN's torturkonvention har følgende ordlyd:

“1. Ingen deltagende stat må udvise, tilbagelevere ("refoulere") eller udlevere en person til en anden stat, hvor der er vægtige grunde til at antage, at han vil være i fare for at blive underkastet tortur.

2. Med henblik på at vurdere, om der foreligger sådanne grunde, skal de kompetente myndigheder tage alle de relevante omstændigheder i betragtning, herunder om der i den pågældende stat er et fast mønster af alvorlige, åbenbare eller massive krænkelse af menneskerettighederne”.

Artikel 7 i FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder (ICCPR)³ har følgende ordlyd:

”Ingen må underkastes tortur eller grusom, umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf. I særdeleshed må ingen uden sit frit afgivne samtykke underkastes medicinske eller videnskabelige eksperimenter.”

Artikel 3 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK)⁴ har følgende ordlyd:

”Ingen må underkastes tortur og ej heller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.”

Når en medlemsstat har tiltrådt en konvention, har staten pligt til at sikre, at national lovgivning og praksis lever op til konventionens krav. Det betyder, at man som borger kan påberåbe sig konventionen over for danske administrative

³ Link til ICCPR: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=60860>

⁴ Link til EMRK: <https://www.retsinformation.dk/forms/r0710.aspx?id=81462>

myndigheder og domstole, hvis man mener, at konventionens bestemmelser overtrædes. Desuden giver nogle konventioner ret til at klage til internationale klageorganer, hvis man mener, at ens rettigheder efter disse konventioner er blevet krænket.

Det er muligt at klage til FN's Komite mod Tortur (Committee Against Torture, CAT) over krænkelser af ens rettigheder efter torturkonventionen.⁵ Det er muligt at klage til FN's Menneskerettighedskomite over krænkelser af ens rettigheder efter ICCPR. Det er muligt at klage til Den Europæiske Menneskerettigheds Domstol over krænkelser af ens rettigheder efter EMRK.

Der henvises til Flygtningenævnets hjemmeside, www.fln.dk, for en detaljeret gennemgang af praksis fra de forskellige internationale klageorganer. Se endvidere Flygtningenævnets beretning nr. 19/2010, 21/2012 og 22/2013⁶.

3. Retningslinjer for vurderingen af, om en torturundersøgelse skal iværksættes

Det er Udlændingestyrelsens ansvar at oplyse og undersøge asylsagen så tilstrækkeligt, at der kan træffes en forsvarlig og materielt rigtig afgørelse i sagen. Det er samtidig Udlændingestyrelsens ansvar, at sagsforberedelsen ikke forlænges unødigt af fx undersøgelser, som ikke er nødvendige for, at der kan træffes en forsvarlig og materielt rigtig afgørelse i sagen.

Der iværksættes derfor alene en torturundersøgelse (en lægelig undersøgelse) af en asylansøger, der påberåber sig at have været udsat for tortur, hvis en sådan undersøgelse er af betydning for asylsagens afgørelse.

Hvis en asylansøger under Udlændingestyrelsens behandling af asylsagen påberåber sig tortur som asylmotiv, skal sagen forelægges for kontorchefen/ledelsesteam med henblik på en vurdering af, hvorvidt der er grundlag for at iværksætte en torturundersøgelse.

⁵ Efter CAT's praksis skal der ved asylvurderingen lægges betydelig vægt på oplysninger om den generelle situation i hjemlandet og på, hvorvidt asylansøgeren tidligere er blevet udsat for tortur i hjemlandet. Til belysning af CAT's praksis henvises til communication no. 339/2008, 429/2010 og 464/2011 vedrørende asylansøgere fra henholdsvis Iran, Sri Lanka og Afghanistan. Her fandt CAT, at Danmark havde overtrådt torturkonventionen ved at træffe beslutning om afslag på asyl til de pågældende, som alle tidligere havde været udsat for tortur, og som efter CAT's vurdering fortsat risikerede tortur ved en tilbagevenden. CAT tager ikke stilling til, hvilken retlig status den pågældende bør have, så længe myndighederne tillader den pågældende at blive i landet eller udrejse til et andet "sikkert" land.

Link til communication no. 339/2008:

<http://www.fln.dk/~media/FLN/Domme%20og%20konkrete%20sager/Said%20Amini.ashx>

Link til communication no. 429/2010:

http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CAT/C/51/D/429/2010&Lang=en

Link til communication no. 464/2011:

http://tbinternet.ohchr.org/_layouts/treatybodyexternal/Download.aspx?symbolno=CAT/C/49/D/464/2011&Lang=en

⁶ Link til Flygtningenævnets beretninger: <http://www.fln.dk/da/Publikationer/Publikationer/Beretninger.aspx>

Det beror på en konkret og individuel vurdering af omstændighederne i den konkrete asylsag, om der iværksættes en torturundersøgelse af asylansøgeren eller ej. Ved vurderingen tages bl.a. de konkrete oplysninger i sagen sammenholdt med de generelle baggrundsoplysninger om det land, som ansøgeren kommer fra, sagens mulige udfald samt ansøgerens forklaring og troværdighed i betragtning.

I nogle tilfælde er det åbenbart, at der skal meddeles asyl til en ansøger alene på baggrund af de foreliggende oplysninger i sagen. I sådanne tilfælde skal der som udgangspunkt ikke iværksættes en selvstændig undersøgelse af, om ansøgeren har været udsat for tortur. Omvendt skal der som udgangspunkt heller ikke iværksættes en torturundersøgelse, hvis ansøgerens forklaring i det hele må afvises som utroværdig.

Udlændingestyrelsen følger samme praksis for iværksættelse af torturundersøgelser, som fremgår af Flygtningenævnets årsberetning fra 2013, afsnit 5.8.3.1. Link til årsberetningen:

http://www.fln.dk/da/Publikationer/Publikationer/Beretninger/22_beretning_2013.aspx.

3.1. Retningslinjer for asylsamtalen

Hvis en asylansøger enten forud for eller under asylsamtalen oplyser, at den pågældende har været udsat for tortur, bør sagsbehandleren som udgangspunkt stille en række konkrete spørgsmål hertil under asylsamtalen. Spørgsmålene bør bl.a. vedrøre:

- Hvilken slags tortur der var tale om,
- hvor og hvornår torturen foregik (tid og sted),
- i hvilken sammenhæng torturen foregik,
- om asylansøgeren har mén af torturen,
- om asylansøgeren efterfølgende har været i stand til at opretholde en normal livsførelse, herunder om den pågældende efterfølgende har udført politiske aktiviteter, arbejdet og lignende, og
- om asylansøgeren eventuelt har modtaget lægelig behandling i Danmark i anledning af den oplyste tortur.

Derudover skal sagsbehandleren bede asylansøgeren om at underskrive en samtykkeerklæring (tilgås via Nexus) til iværksættelse af en torturundersøgelse.

Asylansøgeren skal i den forbindelse vejledes om, at det vil bero på en konkret og individuel vurdering af oplysningerne i sagen, om den pågældende senere bliver indkaldt til en torturundersøgelse eller ej.

Asylansøgeren skal også vejledes om, at en torturundersøgelse kun kan iværksættes med den pågældendes samtykke, og at det kan medføre processuel skadevirkning i asylsagen, hvis den pågældende ikke ønsker at samtykke til iværksættelse af undersøgelsen.

Endelig bør asylansøgeren opfordres til at sende eventuelle lægelige oplysninger herom til Udlændingestyrelsen, hvis ansøgeren ønsker, at de skal indgå i sagen. Hvis ansøger selv fremlægger lægelige oplysninger, indgår disse i Udlændingestyrelsens vurdering sammen med sagens øvrige oplysninger.

Udlændingestyrelsen indhenter imidlertid *ikke* på eget initiativ helbredsmæssige oplysninger om asylansøgeren. Det skyldes, at asylansøgere skal kunne udtale sig til det sundhedsfaglige personale i fortrolighed, uden at ansøger risikerer, at oplysningerne herfra vil kunne indgå i behandlingen af den pågældendes asylsag.

4. Retningslinjer for evt. fremskyndelse af asylsagen

De fleste asylansøgere er indkvarteret i eller i tilknytning til et asylcenter. Hvis asylansøgerens sundhedsmæssige forhold tilsiger det, kan operatøren, som driver asylcentret, rette henvendelse til Udlændingestyrelsen med anmodning om, at behandlingen af den pågældendes asylsag af den årsag fremskyndes.

Hvis en operatør fremsender en sådan anmodning om hastebehandling af en sag af helbredsmæssige årsager, herunder tortur, skal sagsbehandleren i Udlændingestyrelsen sørge for følgende:

- Asylsagen skal fremmes mest muligt. Sagen skal således behandles forlods.
- Hvis sagen skal fremsendes til Flygtningenævnet, skal nævnet anmodes om at hasteberamme sagen under henvisning til, at operatøren har anmodet herom af helbredsmæssige årsager.
- Operatøren skal skriftligt orienteres om, at sagen tages under hastebehandling, og det skal så vidt muligt angives, hvornår sagen forventes færdigbehandlet i Udlændingestyrelsen.
- Hvis sagen ikke kan færdigbehandles p.t., skal operatøren orienteres skriftligt. Orienteringen medunderskrives af vicedirektøren i Center for Asyl.

5. Retningslinjer for selve iværksættelsen af en torturundersøgelse

Torturundersøgelser kan foretages på de retsmedicinske institutter i København, Århus og Odense.

Hvis kontorchefen/ledelsesteam har besluttet, at der skal iværksættes en torturundersøgelse, og asylansøgeren har samtykket hertil ved at underskrive samtykkeerklæringen, sender sagsbehandleren en anmodning til det retsmedicinske institut, der ligger tættest på det område, hvor asylansøgeren er indkvarteret.

I tvivlstilfælde retter sagsbehandleren forinden fremsendelsen af anmodningen telefonisk henvendelse til det pågældende retsmedicinske institut.

Anmodning om iværksættelse af torturundersøgelse sendes til:

København	Århus	Odense
Retsmedicinsk Institut Københavns Universitet Frederik V's Vej 11 2100 København Ø	Retsmedicinsk Institut Århus Universitet Palle Juul- Jensens Boulevard 99 8200 Århus N	Retsmedicinsk Institut Syddansk Universitetscenter J.B. Winsløvsvej 9 5000 Odense C

6. Ikrafttrædelse

Denne meddelelse træder i kraft straks og samtidig hermed ophæves asylmeddelelse nr. 26/01 af 20. december 2001.

Anders Dorph

Alarmberedskab mellem Udlændingestyrelsen, Flygtningenævnet og Rigspolitiet, Den Centrale Politiafdeling (DCP) i forbindelse med pludselige hændelser, der har betydning for udsendelse af asylansøgere m.v.

1. Indledning.

I udlændingeloven, jf. navnlig dennes § 33, er der ikke i asylbehandlingen mulighed for at sætte en udsendelse af en udlænding i bero, når en fastsat udrejsefrist er overskredet. En udsendelse kan dog kun gennemføres, såfremt der også i udsendelsesfasen sikres en overholdelse af refouleringsforbudet i udlændingelovens § 31. Dette hensyn skal varetages helt frem til effektiviteten af udsendelsen, også selv om udrejsefristen er overskredet.

Det har på denne baggrund vist sig nødvendigt at etablere en særlig procedure i tilfælde af pludseligt opståede hændelser, som gør en faktisk kortere berosættelse nødvendig i forhold til lande, hvortil der verserer aktuelle sager med udsendelse. Berosættelsen gør det muligt for asylmyndighederne at tage stilling til, om der er grundlag for en egentlig genoptagelse af asylsager. Det kan derfor i denne korte periode være nødvendigt at foretage meget hurtige høringer, for at afklare de nødvendige forhold omkring en genoptagelsesbeslutning.

2. Kontaktgruppe.

Der er på den baggrund oprettet en kontaktgruppe bestående af:

Udlændingestyrelsen:

Underdirektør Anni Fode

Tlf. arbejde: 35 30 85 90

Mobil: 21 72 12 74

Fax: 35 30 85 60

Tlf. privat: 35 26 74 15

Kontorchef Lisbet L. Sørensen

Tlf. arbejde: 35 30 86 00

Fax: 48 17 77 24

Tlf. privat: 39 56 15 27

Flygtningenævnet :

Landsdommer B. O. Jespersen

Tlf. arbejde: 33 97 02 00

Direkte: 33 97 02 97

Fax: 33 14 58 22

Tlf. privat: 39 61 16 63

Sekretariatschef Inge Bruhn Thomsen

Tlf. arbejde: 33 92 96 10

Fax: 33 91 94 00

Tlf. privat: 45 41 41 35

Suppleant

Specialkonsulent Nina Willadsen:

Tlf. arbejde: 33 92 96 24

Fax: 33 91 94 00

Tlf. privat: 39 20 01 56

Rigspolitiet:

Politimester Hans-Viggo Jensen,

Tlf. arbejde 33 14 88 88

lokal 6100

Fax: 33 43 00 39

Tlf. privat 39 67 76 04

Kriminalinspektør Jørgen Tagge,

Tlf. arbejde 33 14 88 88

lokal 6200

Fax: 33 43 00 39

Tlf. privat 48 48 41 90

3. Procedurer

Følgende procedurer er aftalt mellem de involverede myndigheder, idet der forudsættes at være tale om et kortvarigt tidsmæssigt forløb:

- 1) Udlændingestyrelsen/Flygtningenævnet/DCP konsulterer Flygtningenævnet/Udlændingestyrelsen/DCP, jf. ovennævnte kontaktgruppe om, hvorvidt der er grundlag for at berosætte udsendelsesforanstaltninger i konkrete udlændingesager eller generelt for så vidt angår nationalitetsgrupper. I denne overvejelse indgår, om der er grundlag for en kortvarig suspension af udsendelsesforanstaltningen med henblik på at overveje genoptagelse af asylsagsbehandlingen.
- 2) Såfremt Udlændingestyrelsen og Flygtningenævnet herefter finder, at der er grundlag for en sådan berosættelse, giver styrelsen umiddelbart telefonisk meddelelse til DCP, jf. ovennævnte kontaktgruppe, om berosættelse af udsendelsesforanstaltninger. Det præciseres i den forbindelse, hvem berosættelsen omfatter. Der oplyses så vidt muligt udl.nr.
- 3) Udlændingestyrelsen udfærdiger i forlængelse af den telefoniske meddelelse en skriftlig bekræftelse om berosættelsen af udsendelsesforanstaltninger, som pr. telefax (faxnr. 3393 7228 (hverdage mellem 8-16) eller 3332 2771 (Rigspolitichefens kommunikationscenter med døgnbetje-

ning)) formidles til DCP med kopi til Flygtningenævnet og Indenrigsministeriet.

- 4) Der foretages opdatering af de omfattede sager i udlændingeregistret af DCP med sagsskridtkode UDSBE (udsendelsesforanstaltninger berosat).
- 5) Ved berosættelse af nationalitetsgrupper faxer DCP lister over de omfattede sager til Udlændingestyrelsen og Flygtningenævnet med henblik på, at styrelsen og Flygtningenævnet ved en gennemgang af de enkelte sager kan vurdere de fremkomne oplysningers betydning for den enkelte sag. Der sker herved en udskillelse af de sager, der er relevante for overvejelser om genoptagelse, og herefter kan der træffes afgørelse om, hvorvidt der er baggrund for en egentlig genoptagelse af asylsagsbehandlingen.
- 6) Udlændingestyrelsen træffer efter forudgående konsultation med Flygtningenævnet bestemmelse om ophævelse af et etableret udsendelsesstop. Meddelelse herom gives såvel telefonisk som skriftlig pr. telefax til DCP, jf. ovennævnte kontaktgruppe, med kopi til Flygtningenævnet og Indenrigsministeriet. Samtidig foretages opdatering af de omfattede sager i Udlændingeregistret af DCP med sagsskridtkode UDSGE (udsendelsesforanstaltninger genoptaget).

Denne meddelelse træder i kraft straks og erstatter Asylmeddelelse 12/96 af 6. august 1996.

Anni Fode

Tvangsmæssige udsendelser i asylsager med ægtefæller af forskellig nationalitet.

Ifølge Udlændingelovens § 32 a skal afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter §§ 7-8 eller afgørelser om bortfald eller inddragelse af en sådan opholdstilladelse tillige indeholde afgørelse om, hvorvidt udlændingen kan udsendes, hvis denne ikke udrejser frivilligt, jf. § 31.

I asylsager, hvor ægtefællerne er af forskellig nationalitet, fastsættes den tvangsmæssige udsendelse til hver ægtefælles respektive hjemland.

Ifølge Flygtningenævnets afgørelser må tvangsmæssig udsendelse i sager, hvor der er tale om ægtefæller af forskellig nationalitet, og hvor ægtefællerne var gift ved indreisen og har opretholdt samlivet i Danmark, imidlertid først ske, når det har været undersøgt, om ægtefællerne kan udrejse til et fælles land, og i givet fald at ægtefællerne ikke har ønsket at benytte sig af den mulighed.

Udlændingestyrelsens afslag i disse sager skal på denne baggrund efter afsnittet vedrørende tvangsmæssig udsendelse, jf. § 32 a, tilføjes et nyt afsnit:

”Da det imidlertid fremgår af sagen, at din ægtefælle er statsborger i, er det en betingelse for tvangsmæssig udsendelse ved politiets foranstaltning, at der forinden er søgt etableret mulighed for, at du og din ægtefælle begge kan udrejse enten til eller til, og at du og din ægtefælle ikke har ønsket at benytte sig af denne mulighed eller at medvirke til at etablere mulighed derfor.”

Der henvises i øvrigt til Flygtningenævnets 7. beretning for 1998, p. 86 ff. samt nævnets 8. beretning for 1999, p. 82.

Denne meddelelse træder i kraft straks og erstatter asylmeddelelse nr. 5/98 af 5. marts 1998.

Anni Fode

Ophævet

Udvisning og frihedsberøvelse af asylansøgere, jf. lov nr. 458 af 7. juni 2001 om ændring af udlændingeloven.

Ved lov nr. 458 af 7. juni 2001 er udlændingeloven blevet ændret således, at der kan ske frihedsberøvelse af en asylansøger, der er administrativt udvist efter udlændingelovens § 25 a, stk. 1, jf. udlændingelovens § 36, stk. 3. Endvidere kan der ske frihedsberøvelse af asylansøgere, der lægger væsentlige hindringer i vejen for asylsagens oplysning, såfremt de i udlændingelovens § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige, jf. udlændingelovens § 36, stk. 4.

Derudover kan en asylansøger, der er udvist ved endelig dom efter §§ 22-24, varetægtsfængsles, jf. udlændingelovens § 35, stk. 2.

Endvidere er anvendelsesområdet for administrativ udvisning i udlændingelovens § 25 a, stk. 1, nr. 1, blevet udvidet til – udover straffelovens §§ 276-284 og toldlovens § 73, stk. 2, jf. stk. 1, nr. 1, - at omfatte overtrædelse af straffelovens §§ 119, 244 og 266, lov om våben og eksplosivstoffer samt udlændingelovens § 42 a, stk. 7, 2. pkt.

Ifølge bemærkningerne til lovforslaget (L 191 af 20. marts 2001) skal en asylansøger, der er administrativt udvist efter § 25 a, stk. 1, som udgangspunkt frihedsberøves i medfør af § 36, stk. 3, og frihedsberøvelsen vil som udgangspunkt skulle opretholdes under den resterende del af asylsagens behandling. Tilsvarende skal politiet søge at sikre, at asylansøgere, der er udvist ved endelig dom, i videst muligt omfang varetægtsfængsles efter udlændingelovens § 35, stk. 2. Baggrunden herfor er ifølge bemærkningerne at sikre en effektiv fuldbyrdelse af afgørelsen om udvisning.

Der vil dog ifølge bemærkningerne til lovforslaget ikke skulle træffes afgørelse om frihedsberøvelse eller varetægtsfængsling i tilfælde, hvor dette på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den pågældendes personlige forhold vil virke særlig belastende for asylansøgeren, f.eks. hvis den pågældende er enlig og har små børn, eller hvis den pågældende er alvorligt syg. Der vil heller ikke skulle ske frihedsberøvelse, hvis det er overvejende sandsynligt, at den pågældende asylansøger som værende af en bestemt nationalitet eller befolkningsgruppe vil blive meddelt asyl.

Afgørelsen af, om der i det konkrete tilfælde bør ske frihedsberøvelse, skal imidlertid ikke indebære en selvstændig vurdering af den enkelte asylansøgers asylgrundlag. Der vil således som udgangspunkt alene kunne blive tale om, at frihedsberøvelse undlades af denne grund, hvis der er tale om, at den pågældende asylansøger er af en nationalitet eller befolkningsgruppe, hvorfra alle – eller et meget stort antal – personer efter Udlændingestyrelsens og Flygtningenævnets praksis bliver meddelt asyl.

Udlændingestyrelsen og Flygtningenævnet skal i den forbindelse løbende orientere politiet skriftligt om relevant praksis hos asylmyndighederne.

Udlændingestyrelsen skal endvidere i den enkelte sag skriftligt orientere politiet nærmere om asylansøgerens personlige forhold, ligesom udlændingemyndighederne i den enkelte sag skriftligt overfor politiet skal redegøre for, hvornår der kan forventes truffet afgørelse i sagen.

Reglerne træder i kraft den 1. august 2001. Reglerne om varetægtsfængsling og frihedsberøvelse i udlændingelovens § 35, stk. 2, og § 36, stk. 3, finder alene anvendelse, såfremt det forhold, der begrunder udvisningen, er begået efter lovens ikrafttræden. Reglen i udlændingelovens § 36, stk. 4, om frihedsberøvelse af asylansøgere, der lægger væsentlige hindringer i vejen for asylsagens oplysning, finder ikke anvendelse for personer, der inden lovens ikrafttræden den 1. august 2001 har indgivet ansøgning om asyl.

A. Behandling af sager om administrativ udvisning og anklagemyndighedshøringer samt udtalelser til politiet til brug for spørgsmålet om frihedsberøvelse og varetægtsfængsling.

Alle anmodninger fra politiet om administrativ udvisning af asylansøgere og anmodninger fra anklagemyndigheden om udtalelser om udvisning til brug for straffesager mod asylansøger behandles – uanset asylsagens stade - fra den 1. august 2001 af Asylafdelingens Task-force. Tilsvarende behandler Task-forcen anmodninger fra politi og anklagemyndighed om udtalelser til brug for spørgsmålet om varetægtsfængsling og frihedsberøvelse som følge af udvisning i medfør af udlændingelovens § 35, stk. 2, og § 36, stk. 3.

Til brug for udtalelser vedrørende spørgsmålet om varetægtsfængsling og frihedsberøvelse indhenter Task-forcen de fornødne oplysninger om asylsagens behandling hos asylkontorerne og om ansøgerens personlige forhold hos Personenheden i Økonomi- og Centerafdelingen og eventuelt hos Dansk Røde Kors.

Task-forcen afgiver ligeledes udtalelser til politiet i sager, der verserer i Udlændingestyrelsen på det tidspunkt, hvor fristen for varetægtsfængsling eller frihedsberøvelse eventuelt skal forlænges.

Sagerne skal fremmes mest muligt i Udlændingestyrelsen.

B. Behandling af asylsager, hvor asylansøgeren har begået kriminalitet.

Asylsager, hvor asylansøgeren har begået kriminalitet, skal fremmes mest muligt i Udlændingestyrelsen. I forbindelse med behandlingen af sager om administrativ udvisning og anklagemyndighedshøringer træffes beslutning om, hvor i Asylafdelingen asylsagen skal behandles, såfremt Udlændingestyrelsen endnu ikke har truffet afgørelse i sagen. Udgangspunktet er, at hvis der ikke er berammet asylsamtale i sagen, overgår asylsagen til behandling af Task-forcen. Er der berammet asylsamtale, behandles sagen som udgangspunkt af det pågældende asylkontor, medmindre samtalen er berammet mere end ca. 14 dage senere. I så fald overtages

sagen af task forcen, og der berammes hurtigst muligt et nyt tidspunkt for asyl-samtalen.

Såfremt asylansøgeren varetægtsfængsles eller frihedsberøves som følge af udvisning i medfør af udlændingelovens § 35, stk. 2, eller § 36, stk. 3, og såfremt asylsagen endnu er i behandling i den indledende asylfase, anmoder Task-forcen Dublin-sektionen i 1. asylkontor om at tage stilling til, hvorvidt sagen skal udtages af Dublin-proceduren. Den pågældende asylansøger vil skulle udtages af Dublin-proceduren, medmindre der i den enkelte sag er udsigt til en afklaring af dette spørgsmål inden for kortere tid.

Hvert asylkontor er ansvarlig for, at der senest 5 dage før udløbet af en frihedsberøvelse fra kontoret sker underretning af Task-forcen om status på de asylsager, der verserer i kontoret, hvor asylansøgeren er frihedsberøvet.

Task forcen fører en liste over verserende sager, hvor asylansøgeren er frihedsberøvet. 5 dage før udløbet af en frihedsberøvelse kontrollerer Task-forcen via opslag i Udlændingeregistret, om der er truffet afgørelse i asylsagen. Er dette ikke tilfældet, kontaktes sagsbehandleren, som anmodes om en status på sagen – herunder hvornår afgørelse kan forventes truffet.

Når afgørelse i asylsagen træffes, orienterer sagsbehandleren ved blanket 5-915 Rigspolitichefen, Afd. E, DCP, Sandholm herom. Ved fremsendelsen af evt. klagesag til Flygtningenævnet eller Indenrigsministeriet skal der gøres opmærksom på, at den pågældende asylansøger er frihedsberøvet samt datoen for udløbet af frihedsberøvelsen.

C. Behandling af sager om frihedsberøvelse af asylansøgere, som lægger væsentlige hindringer i vejen for asylsagens oplysning.

Asylansøgere, der lægger væsentlige hindringer i vejen for asylsagens oplysning, kan frihedsberøves efter udlændingelovens § 36, stk. 4. Det er en forudsætning, at de i § 34 nævnte foranstaltninger ikke er tilstrækkelige.

Udlændingestyrelsen (sagsbehandleren i det pågældende asylkontor/Task-forcen) skal, når en asylansøger må antages at være omfattet af udlændingelovens § 36, stk. 4, sende en begrundet, skriftlig anmodning til Rigspolitichefen, afd. E, DCP, Sandholm med henblik på vurdering af, om frihedsberøvelse skal iværksættes i følgende tilfælde:

- Ved udeblivelser uden rimelig grund fra samtaler 2 eller flere gange hos politiet og/eller Udlændingestyrelsen.
- Når en asylansøger i øvrigt lægger væsentlige hindringer i vejen for sagens oplysning.

Det bemærkes, at der uanset den nye bestemmelse i udlændingelovens § 36, stk. 4, som hidtil ved udeblivelse fra asylsamtaler skal træffes afgørelse om bortfald af asylansøgningen, jf. § 40, stk. 8.

Der vil ikke skulle træffes afgørelse om frihedsberøvelse i tilfælde, hvor det på baggrund af en konkret og individuel vurdering af den pågældendes personlige forhold vil virke særlig belastende for asylansøgeren, f.eks. hvis den pågældende er enlig og har små børn, eller hvis den pågældende er alvorligt syg.

Udlændingestyrelsen skal skriftligt orientere politiet nærmere om asylansøgerens personlige forhold.

Hvis asylansøgeren er blevet frihedsberøvet skal Udlændingestyrelsen skriftligt orientere Rigspolitiet når:

- En frihedsberøvet asylansøger har været til asylsamtale, idet der som udgangspunkt vil skulle ske løsladelse, når en asylansøger, der gentagne gange er udeblevet uden rimelig grund fra afhøringer ved politiet eller Udlændingestyrelsen, er blevet afhørt af politiet eller Udlændingestyrelsen.
- En asylansøger, der helt har nægtet at medvirke til sagens oplysning, afgiver oplysninger til sagen, idet den pågældende i så fald skal løslades.
- En asylansøger, der har bortskaffet sit pas eller andre dokumenter eller har fjernet mærkater fra tøj m.v. og afgiver utvivlsomt urigtige oplysninger om sin

identitet, nationalitet eller rejserute, skifter forklaring, således at oplysningerne ikke længere fremstår som urigtige.

Der indhentes oplysninger om asylansøgerens personlige forhold hos Personenheden i Økonomi- og Centerafdelingen.

Personenheden sender pr, telefax relevante personoplysninger til sagsbehandleren i Asylafdelingen.

Udlændingestyrelsen sender oplysningerne om asylansøgerens personlige forhold til Rigspolitichefen, afd. E, Sandholm og oplyser samtidig, hvornår styrelsens afgørelse i asylsagen kan forventes at blive truffet.

Rigspolitiet oplyser ved varetægtsfængsling pr. telefax asylkontoret om tidspunktet for udløbet af denne.

Sagsbehandleren i Asylafdelingen noterer datoen for udløbet af frihedsberøvelsen. Når der træffes afgørelse i sagen, orienteres Rigspolitichefen, afd. E, DCP, Sandholm herom. Er der ikke senest 3 arbejdsdage dage før udløbet af frihedsberøvelsen truffet afgørelse i sagen, orienteres Rigspolitiet herom med oplysning om, hvornår afgørelse kan forventes truffet.

Ved forlængelser af frihedsberøvelsen skal der ikke afgives yderligere oplysninger om asylansøgerens personlige forhold.

Der henvises i øvrigt til bemærkningerne til lovforslaget (L 191 af 20. marts 2001) samt til de særlige forretningsgange for håndteringen af disse sager. Forretningsgangene findes her: [Forretningsgange](#)

Denne meddelelse træder i kraft den 1. august 2001.

Anni Fode

*US-meddelelse
Center for Asyl
Asylmeddelelse nr. 3/17
21. marts 2017*

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

Udlændingestyrelsen

Ophævelse af asylmeddelelse

Hermed ophæves asylmeddelelse nr. 3/01 af 7. juni 2001 om udvisning og frihedsberøvelse af asylansøgere, jf. lov nr. 458 af 7. juni 2001 om ændring af udlændingeloven.

Anders Dorph

Behandling af sager om bortfald af ret til ophold efter udlændingelovens § 21 b ved ophold i konfliktområde og fastsættelse af indrejseforbud efter udlændingelovens § 32, stk. 11

1. Indledning

Ved lov nr. 176 af 24. februar 2015 (lovforslag nr. L 99 af 17. december 2014) om ændring af lov om pas til danske statsborgere mv., udlændingeloven og retsplejeloven (styrket indsats mod rekruttering til væbnede konflikter i udlandet mv.) er der sket en række ændringer af bl.a. udlændingelovens og paslovens regler.

Lovændringen trådte i kraft den 1. marts 2015. Bestemmelsen i udlændingelovens § 21 b, stk. 1, finder dog kun anvendelse, hvis de forhold, der begrunder bortfald af en opholdstilladelse eller opholdsret, indtræder den 1. marts 2015 eller senere, jf. § 4, stk. 3, i lov nr. 176 af 24. februar 2015.

Ændringerne har til formål at forhindre, at personer i udlandet deltager i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller medføre en væsentlig trussel mod den offentlige orden, når de er tilbage i Danmark. Som eksempel på sådanne aktiviteter er navnlig fremhævet udrejse med henblik på deltagelse i en væbnet konflikt eller fx træning i militære færdigheder.

Ændringerne i paslovens regler tager sigte på danske statsborgere, mens ændringerne i udlændingelovens regler tager sigte på udenlandske statsborgere.

Denne meddelelse indeholder retningslinjerne for behandlingen af sager om bortfald af opholdstilladelse eller opholdsret til udlændinge efter reglerne i udlændingelovens § 21 b ved ophold i konfliktområde og fastsættelse af indrejseforbud, jf. udlændingelovens § 32, stk. 11.

Meddelelsen omhandler ikke de almindelige regler for bortfald af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 17. For så vidt angår en gennemgang af disse regler, herunder dispensation fra bortfald efter udlændingelovens § 17, stk. 3, henvises til familiesammenføringsmeddelelse nr. 1/13 af 8. februar 2013

Begrebet 'ophold i konfliktområde' anvendes i denne meddelelse som kort betegnelse for det forhold, at en udlænding rejser til udlandet og deltager i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden.

2. Nye regler

2.1. Bortfald af ret til ophold i Danmark ved ophold i konfliktområde, jf. udlændingelovens § 21 b

Efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, bortfalder en opholdstilladelse eller opholdsret, hvis en udlænding opholder eller har opholdt sig uden for landet, og der er grund til at antage, at udlændingen under opholdet uden for landet deltager eller har deltaget i aktiviteter, som kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden.

Der kan dog ikke træffes beslutning om bortfald, hvis bortfald vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Bortfald efter udlændingelovens § 21 b kan kun ske, hvis den pågældende udlænding opholder eller har opholdt sig uden for landet *efter lovens ikrafttræden*, og der er grund til at antage, at den pågældende efter lovens ikrafttræden under opholdet uden for landet deltager eller har deltaget i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden.

Det kan efter ansøgning bestemmes, at en opholdstilladelse eller en opholdsret ikke skal anses for bortfaldet efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, hvis udlændingen kan godtgøre, at den pågældendes ophold i udlandet har eller har haft et anerkendelsesværdigt formål, jf. udlændingelovens § 21 b, stk. 2.

Hvis der foreligger oplysninger om, at en udlænding har til hensigt i udlandet at deltage i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden, skal Udlændingestyrelsen vejlede udlændingen om reglerne om bortfald efter § 21 b, stk. 1, jf. udlændingelovens § 21 b, stk. 3.

2.2. Meddelelse af indrejseforbud, jf. udlændingelovens § 32, stk. 11

Det følger af udlændingelovens § 32, stk. 11, at en udlænding, hvis opholdstilladelse eller opholdsret er bortfaldet efter § 21 b, stk. 1, ikke uden tilladelse må indrejse og opholde sig her i landet (indrejseforbud). Indrejseforbuddet meddeles for bestandig og har gyldighed fra tidspunktet for udrejsen eller udsendelsen eller, hvis udlændingen opholder sig uden for landet, fra tidspunktet for konstateringen af, at udlændingens opholdstilladelse eller opholdsret er bortfaldet.

Der kan meddeles et indrejseforbud af kortere varighed, hvis et indrejseforbud for bestandig vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, jf. § 32, stk. 11, 3. pkt.

3. Kompetence til at træffe beslutning om bortfald

Bestemmelsen om bortfald i udlændingelovens § 21 b gælder for alle udlændinge uanset opholdsgrundlag, herunder udlændinge med opholdsret efter EU-reglerne og nordiske statsborgere. Bortfald af opholdstilladelse indtræder ex lege, dvs. automatisk uden at en egentlig afgørelse er truffet herom.

Udlændingestyrelsen har kompetencen til at træffe beslutning, hvori det konstateres om en opholdstilladelse er bortfaldet efter udlændingelovens § 21 b uanset udlændingens opholdsgrundlag. Udlændingestyrelsen behandler således også sager om bortfald vedrørende udlændinge, der har opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 9 i-9 n og § 9 p, som er meddelt af Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, og udlændinge, der har opholdsret efter EU-reglerne, som er meddelt af Statsforvaltningen. Ligeledes behandler Udlændingestyrelsen sager om bortfald af opholdsret vedrørende nordiske statsborgere, der er fritaget for en opholdstilladelse.

Sager om bortfald efter udlændingelovens § 21 b vedrørende udlændinge, der har opholdstilladelse efter §§ 7 eller 8, behandles i Center for Asyl. Det gælder også, når udlændingens opholdstilladelse i øvrigt er meddelt af et asylkontor (fx opholdstilladelse meddelt efter § 9 c, stk. 2, til udsendelseshindrede eller opholdstilladelse meddelt efter § 9 c, stk. 3, til uledsagede mindreårige asylansøgere).

Sager om bortfald efter udlændingelovens § 21 b vedrørende udlændinge, der ikke har opholdstilladelse, som er meddelt af et asylkontor, behandles i Center for Familie og Besøg.

4. Sagsbehandling

4.1. Bortfald af opholdstilladelse eller opholdsret, jf. udlændingelovens § 21 b, stk. 1

En opholdstilladelse eller opholdsret bortfalder, når en udlænding opholder eller har opholdt sig uden for landet, og der er *grund til at antage*, at udlændingen under opholdet uden for landet deltager eller har deltaget i aktiviteter, som kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden, medmindre bortfald vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Vurderingen af, om mistankekravet ("grund til at antage") er opfyldt, foretages af politiet.

Vurderingen af, om bortfald vil være strid med Danmarks internationale forpligtelser foretages af Udlændingestyrelsen, jf. pkt. 4.1.4.

4.1.1. Betingelserne for at bortfald indtræder

Efter bestemmelsen i udlændingelovens § 21 b, stk. 1, bortfalder en opholdstilladelse, når der er grund til at antage, at

- 1) udlændingen opholder sig eller har opholdt sig i udlandet, og
- 2) udlændingen deltager eller har deltaget i aktiviteter, der kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden.

Det er politiets opgave at foretage en vurdering af, om der i forhold til en konkret udlænding er tilstrækkelige oplysninger til at opfylde mistankekravet ("grund til at antage"). Politiet kan ved vurderingen lægge vægt på de samme momenter, som indgår i vurderingen efter paslovens § 2, stk. 1, nr. 4, jf. pkt. 2.3.1. i lovforslag nr. L 99 af 17. december 2014.

Efter bemærkningerne er det afgørende for vurderingen, hvorvidt formålet med og karakteren af de aktiviteter, som der er grund til at antage, at udlændingen deltager eller har deltaget i under opholdet, i almindelighed må antages at påvirke en person i en sådan grad, at det vil kunne indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden. Det er således ikke et krav, at der er en konkret mistanke om, at den pågældende har til hensigt at begå et bestemt strafbart forhold i fx Danmark eller påvirke andre hertil.

Som et eksempel på aktiviteter, der i almindelighed må antages at kunne indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed mv. kan nævnes aktiv deltagelse i kamphandlinger. Også personer, der opholder sig i et konfliktområde uden at tage aktivt del i kamphandlingerne, kan imidlertid blive udsat for en påvirkning og forråelse, der kan øge deres vilje eller evne til at begå strafbare forhold. Det kan eksempelvis være tilfældet for personer, som opholder sig i et konfliktområde og engagerer sig i aktiviteter, der støtter de kæmpende.

Som et andet eksempel på aktiviteter, der i almindelighed må antages at kunne indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed mv. kan nævnes ophold i træningslejre hos yderligtgående politiske organisationer eller grupperinger, hvor deltagerne bl.a. trænes i militære færdigheder.

Ved vurderingen af, om der er grund til at antage, at en udlænding under sit ophold deltager eller har deltaget i sådanne aktiviteter, vil den pågældendes forhold

inden vedkommende udrejste af Danmark, herunder eventuelle forberedelseshandlinger eller ytringer på f.eks. sociale medier, tillige kunne tillægges betydning.

Der vil således kunne træffes beslutning om bortfald af en opholdstilladelse eller opholdsret efter bestemmelsen, hvis en udlænding er udrejst og har taget ophold i et konfliktområde, uanset om der foreligger oplysninger, som peger på, at den pågældende deltager eller har deltaget aktivt i kamphandlinger. Det er dog en forudsætning, at der er grund til at antage, at den pågældende deltager eller har deltaget i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed mv.

Det vil ikke være ethvert ophold i et sådant område, der medfører risiko for en påvirkning af den nævnte karakter. Eksempelvis vil der for personer, der deltager i væbnede konflikter for et med Danmark allieret lands styrker, i almindelighed ikke være en sådan påvirkningsrisiko.

Modsat vil kravet som udgangspunkt være opfyldt, hvis myndighederne er besiddelse af oplysninger om en person, der har udtrykt sympati for en militant islami-stisk ideologi, efterfølgende er rejst til Syrien eller til et andet konfliktområde, hvorfor det med rimelighed må kunne antages, at pågældende har deltaget i aktiviteter, som kan indebære fare for statens sikkerhed mv.

Begrebet ”konfliktområde” skal forstås som det geografiske område, hvor der foregår væbnede kampe af et betydeligt omfang.

Som et andet eksempel på oplysninger, der i almindelighed vil være tilstrækkelige til at opfylde mistankekravet, kan nævnes oplysninger om, at en person opholder sig eller har opholdt sig i et konfliktområde uden et anerkendelsesværdigt formål.

Uden for bestemmelsens anvendelsesområde falder personer, der nok har opholdt sig i et konfliktområde, men som ikke har deltaget i aktiviteter, som kan indebære fare for statens sikkerhed mv. Det kan fx være en person, der har opholdt sig i et konfliktområde i sin egenskab af journalist, nødhjælpsarbejder, diplomat eller i øvrigt udsendt af den danske stat, fx som tolk eller andet militært støttepersonel. Endvidere vil ophold i et konfliktområde, hvor det kan dokumenteres, at besøget alene har indebåret familiebesøg fx i anledning af sygdom, begravelse eller bryllup, falde uden for bestemmelsens anvendelsesområde, ligesom personer, der ved en tilfældighed ”fanges” i et konfliktområde ej heller er omfattet af bestemmelsen.

4.1.2. Sagens start

En sag kan starte i Udlændingestyrelsen på flere forskellige måder. En sag kan starte ved, at Udlændingestyrelsen selv bliver bekendt med, at en person er udrejst af landet, ved henvendelse fra fx familiemedlemmer eller ved en henvendelse fra andre myndigheder, som er i berøring med den pågældende person, herunder, kommuner, PET eller en politikreds.

I de tilfælde, hvor sagen starter på baggrund af en mistanke hos politiet, videregives oplysningerne og politiets vurdering til Udlændingestyrelsen.

I øvrige tilfælde kontakter Udlændingestyrelsen Rigspolitiet (nec@us.dk), som videreformidler henvendelsen til den relevante politikreds (den politikreds, hvor den pågældende udlænding er hjemmehørende) med henblik på, at der foretages en indledende undersøgelse af sagens omstændigheder. Politikredsen inddrager PET i undersøgelsen af sagen.

Udlændingestyrelsens behandling af en sag om bortfald skal altid foretages på baggrund af politiets vurdering af, om mistankekravet er opfyldt.

4.1.3. Partshøring

Udlændingen skal normalt partshøres om oplysningerne i sagen, herunder oplysningerne fra politiet, forinden der træffes beslutning om bortfald, jf. forvaltningslovens § 19, stk. 1.

Partshøring kan undlades, hvis forelæggelsen af oplysningerne eller vurderingerne for parten vil være forbundet med væsentlige vanskeligheder, jf. forvaltningslovens § 19, stk. 2, nr. 5, 2. led. Det kan være fx være tilfældet, hvis partens opholdssted er ukendt, eller hvis den pågældende er udrejst til et ukendt sted, og sagen ikke kan udsættes, til vedkommende (muligvis) kommer tilbage. Partshøring kan kun undlades, hvis der er udfoldet rimelige bestræbelser på at finde en måde at kontakte parten på.

Partshøringen kan sendes via Offentlig Digital Post, såfremt udlændingen er tilmeldt dette.

4.1.4. Danmarks internationale forpligtelser

Vurderingen af, om bortfald af en opholdstilladelse eller opholdsret vil være i strid med internationale forpligtelser foretages af Udlændingestyrelsen.

(a) Den Europæiske Menneskerettighedskonvention

Bortfald af opholdstilladelse eller opholdsret samt indrejseforbud for bestandig vil efter omstændighederne kunne indebære indgreb i de rettigheder, der er reguleret i Den Europæiske Menneskerettighedskonventions art. 8.

Beskyttelsen efter art. 8 er ikke absolut, og der kan således gøres indgreb i rettighederne, hvis indgrebet er foreskrevet ved lov og er nødvendigt i et demokratisk samfund (dvs. opfylder kravet om proportionalitet) til varetagelse af nærmere bestemte anerkendelsesværdige formål, herunder den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed og forebyggelse af forbrydelser.

Der skal ske en proportionalitetsafvejning af udlændingens samlede tilknytning til Danmark, herunder opholdstiden, alderen på ankomsttidspunktet, eventuelle børn, andre familiemedlemmer, arbejde, uddannelse mv., overfor det hensyn der søges tilgodeset ved beslutningen om bortfald (statens sikkerhed, andre staters sikkerhed, offentlige orden).

I de tilfælde, hvor udlændingen uden tvivl har deltaget i kamphandlinger i et konfliktområde, må der være vidtgående adgang til, at bortfald af opholdstilladelse indtræder og at udsendelse efterfølgende kan gennemføres, uanset at udlændingen har familiemæssig tilknytning eller anden tilknytning til opholdslandet. I denne vurdering kan det indgå som et skærpende element, at udlændingen forinden var vejledt om konsekvenserne af udrejse til et konfliktområde.

Hvis udlændingen er født i Danmark og har haft sin opvækst her i landet, må proportionalitetsvurderingen imidlertid føre til, at kravene til karakteren af aktiviteterne i konfliktområdet skærpes. Er det eksempelvis tvivlsomt, om udlændingen faktisk har deltaget i kamp, kan det betyde, at proportionalitetsafvejningen må føre til, at bortfald ikke indtræder.

(b) Flygtningekonventionen

Efter FN's Flygtningekonventions art. 32 må en flygtning, der lovligt befinder sig på en medlemsstats område, ikke udvises, undtagen af hensyn til den nationale sikkerhed eller den offentlige orden. Art. 33 indeholder et forbud mod udvisning og afvisning af en flygtning til sådanne områder, hvor vedkommendes liv eller frihed vil være truet på grund af hans race, religion, nationalitet, hans tilhørsforhold til en særlig social gruppe eller hans politiske anskuelser. Bestemmelsen kan dog ikke påberåbes af en flygtning, som med rimelig grund må anses for en fare for det lands sikkerhed, i hvilket han befinder sig, eller som efter en endelig dom for en særlig farlig forbrydelse må betragtes som en fare for samfundet i det pågældende land.

Ordningen skal administreres i overensstemmelse med Danmarks forpligtelser efter flygtningekonventionen.

(c) EU-retten

I forhold til udlændinge, der er omfattet af EU-reglerne gælder det, at bortfald af en opholdsret kun kan ske i overensstemmelse med de principper, der efter EU-reglerne gælder for begrænsning af retten til fri bevægelighed, jf. Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2004/38/EF om unionsborgernes, og deres familiemedlemmers ret til at færdes og opholde sig frit på medlemsstaternes område mv. (opholdsdirektivet).

Medlemsstaterne kan begrænse den frie bevægelighed og ophold for en EU-statsborger eller et familiemedlem uanset nationalitet af hensyn til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, jf. opholdsdirektivets art. 27, stk. 1. Efter art. 27,

stk. 2, skal foranstaltninger truffet af hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed være i overensstemmelse med proportionalitetsprincippet og kan udelukkende begrundes i vedkommendes personlige adfærd.

Det fremgår endvidere af bestemmelsen, at den personlige adfærd skal udgøre en reel, umiddelbar og tilstrækkelig alvorlig trussel, der berører en grundlæggende samfundsinteresse, og at begrundelser der ikke vedrører den individuelle sag, eller som har generel præventiv karakter, ikke må anvendes.

Det følger af opholdsdirektivets art. 28, stk. 1, at der ved afgørelse om udsendelse med begrundelse i den offentlige orden eller sikkerhed, bl.a. skal tages hensyn til varigheden af den pågældendes ophold på værtsmedlemsstatens område, den pågældendes alder, helbredstilstand, familiemæssige og økonomiske situation, samt sociale og kulturelle integration i værtsmedlemsstaten og tilknytning til hjemlandet.

Der må ikke træffes afgørelse om udsendelse vedrørende en EU-statsborger eller dennes familiemedlemmer, uanset nationalitet, når de har opnået ret til tidsubegrænset ophold på værtsmedlemsstatens område, medmindre det skyldes alvorlige hensyn til den offentlige orden eller sikkerhed, jf. art. 28, stk. 2.

4.2. Beslutning om bortfald

Beslutning om bortfald efter bestemmelsen i udlændingelovens § 21 b, skal henset til sagernes karakter normalt altid forelægges for kontorets ledelse, forinden beslutningen træffes.

Hvis bortfald af opholdstilladelse eller opholdsret vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, er udlændingens opholdstilladelse eller opholdsret ikke bortfaldet ex lege. Det er Udlændingestyrelsen, der træffer beslutning om, hvorvidt der i den konkrete sag foreligger forhold, som vil føre til, at bortfald vil være i strid med menneskerettighedskonventionen, flygtningekonventionen eller EU-retten.

Foreligger der ikke sådanne forhold, vil udlændingen – udover en konstatering om at pågældende opholdstilladelse er bortfaldet – tillige blive meddelt et indrejseforbud for bestandig. Indrejseforbuddet kan gøres kortere, hvis det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser at meddele det for bestandig, jf. nærmere herom nedenfor pkt. 4.1.4.

Der skal i en beslutning om bortfald til en udlænding med opholdstilladelse efter § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, tillige tages stilling til, hvorvidt udlændingen kan udsendes, hvis denne ikke udrejser frivilligt, jf. udlændingelovens § 31 (forbud mod refoulement). Det bemærkes, at forbuddet mod refoulement ikke finder anvendelse, hvis udlændingen opholder sig uden for Danmarks grænser, idet der i en sådan situation ikke er tale om, at udlændingen udsendes af landet.

Beslutningen om bortfald skal meddeles udlændingen. Meddelelse skal som udgangspunkt ske via Offentlig Digital Post eller pr. brev. I tilfælde, hvor det trods rimelige bestræbelser herpå ikke er muligt på andre måder at meddele bortfaldet til udlændingen, vil der blive optaget en meddelelse i Statstidende om, at udlændingens opholdstilladelse eller opholdsret er bortfaldet, og at nærmere oplysninger kan fås ved henvendelse til Udlændingestyrelsen, jf. udlændingelovens § 21 b, stk. 4. Baggrunden for bortfald af opholdstilladelse eller opholdsret må ikke fremgå af meddelelsen i Statstidende.

Udlændingestyrelsens direktionsskretariat kan oplyse nærmere om styrelsens brugeradgang til at optage en meddelelse i Statstidende.

Når der er truffet beslutning i sagen, skal der omgående ske underretning af politikredsen og PET. Se bilag 1 for kontaktinformation. Endvidere skal Rigspolitiet underrettes (nec@politi.dk) med henblik på opdatering i relevante registre, jf. nærmere herom nedenfor under pkt. 4.8.

4.2.1. Frist for udrejse

Opholder udlændingen sig i Danmark på tidspunktet for beslutning om bortfald, skal udlændingen udrejse af landet med det samme, jf. § 30, stk. 1. Udrejser udlændingen ikke frivilligt, drager politiet omsorg for udrejsen, jf. udlændingelovens § 30, stk. 2.

Hvis udlændingen klager over Udlændingestyrelsens beslutning, og klagen har eller tillægges opsættende virkning, har udlændingen ret til at blive i landet under klagesagens behandling, jf. nærmere nedenfor pkt. 4.7.

Opholder udlændingen sig i udlandet på tidspunktet for beslutningen om bortfald, har udlændingen ikke ret til at indrejse og på ny tage ophold i Danmark.

4.2.2. Klagefrist

Udlændingen skal vejledes om klagereglerne, jf. nærmere nedenfor pkt. 4.7.

Klage til Udlændingenævnet over bortfald efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, skal som udgangspunkt være indgivet inden 8 uger, efter at klageren har fået meddelelse om beslutningen om bortfald, jf. udlændingelovens § 52 b, stk. 6. Klagefristen begynder således først at løbe, når beslutningen om bortfald er meddelt til udlændingen.

For så vidt angår klager til Flygtningenævnet over bortfald af opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 21 b, stk. 1, gælder ingen klagefrist, jf. udlændingelovens § 53 a, stk. 2.

4.3. Dispensation fra bortfald, jf. udlændingelovens § 21 b, stk. 2

Afgørelse om dispensation fra bortfald efter bestemmelsen i udlændingelovens § 21 b, stk. 2, skal henset til sagernes karakter normalt altid forelægges for kontorets ledelse, forinden afgørelsen træffes.

Det kan efter ansøgning bestemmes, at en opholdstilladelse eller en opholdsret ikke skal anses for bortfaldet efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, hvis udlændingen kan godtgøre, at den pågældendes ophold i udlandet har eller har haft et anerkendelsesværdigt formål.

Meddelelse af dispensation fra bortfald forudsætter, at udlændingen dokumenterer, at den pågældende under opholdet i udlandet ikke deltager eller har deltaget i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden.

Det vil fx kunne være tilfældet, hvis der på baggrund af en udlændings forhold, herunder ytringer på sociale medier eller lignende, er grund til at antage, at vedkommende under et ophold uden for Danmark deltager eller har deltaget i aktiviteter af den nævnte karakter, men udlændingen over for Udlændingestyrelsen efterfølgende kan dokumentere, at det pågældende ophold var påkrævet på grund af dødsfald eller alvorlig sygdom hos et nærtstående familiemedlem, og at udlændingen under sit ophold ikke har deltaget i aktiviteter af den nævnte karakter.

Dispensation fra bortfald af opholdstilladelse vil ligeledes kunne gives, hvis udlændingen nok har deltaget i en væbnet konflikt, men dette er sket i forbindelse med udlændingens udsendelse for den danske stat fx som militært støttepersonel eller i sin egenskab af journalist eller nødhjælpsarbejder.

Udlændingestyrelsen kan forud for en afgørelse i en sag om dispensation fra bortfald indhente en udtalelse fra politikredsen med henblik på en vurdering af de modtagne oplysninger. Politikredsen inddrager i fornødent omfang PET forud for en udtalelse i sagen.

Henset til de hensyn, der ligger bag den foreslåede bortfaldsbestemmelse, forudsættes muligheden for at bestemme, at en opholdstilladelse eller opholdsret ikke skal anses for bortfaldet efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, administreret restriktivt.

Hvis der gives efterfølgende dispensation fra bortfald, skal politiet og PET orienteres om afgørelsen. Se bilag 1 for kontaktinformation.

Dispensation fra bortfald indebærer, at indrejseforbuddet bortfalder. Derfor skal Rigspolitiet (nec@politi.dk) underrettes med henblik på, at indrejseforbuddet og indberetningen i SIS II slettes. Se nærmere pkt. 4.8. vedrørende indberetning og opdatering i relevante registre.

4.4. Vejledning om opholdsretlige konsekvenser, jf. udlændingelovens § 21 b, stk. 3

Efter udlændingelovens § 21 b, stk. 3, vejleder Udlændingestyrelsen om reglerne om bortfald efter stk. 1, hvis styrelsen modtager oplysninger om, at en udlænding kan have til hensigt i udlandet at deltage i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden.

Oplysninger om at en udlænding overvejer at rejse til udlandet for at deltage i en væbnet konflikt eller lignende, kan komme fra politiet, fra andre myndigheder, herunder kommuner eller fra familiemedlemmer eller udlændingen selv.

Når Udlændingestyrelsen modtager oplysninger om, at en udlænding har til hensigt at udrejse for at deltage i en væbnet konflikt eller lignende, sender Udlændingestyrelsen via Offentlig digital post eller pr. brev et brev til udlændingen, hvor Udlændingestyrelsen vejleder om de opholdsretlige konsekvenser. Som led i den koordinerede myndighedsindsats på området, sendes en kopi af brevet til PET med henblik på, at PET – evt. ved en forebyggende samtale – også mundtligt vejleder udlændingen om konsekvenserne.

Det skal fremgå af brevet, at

- Udlændingestyrelsen har modtaget oplysninger om, at udlændingen har til hensigt at rejse til udlandet for at deltage i en væbnet konflikt eller lignende
- udlændingens opholdstilladelse eller opholdsret som udgangspunkt bortfalder, hvis udlændingen udrejser til et konfliktområde for at deltage i en væbnet konflikt eller lignende
- udlændingen som udgangspunkt vil få et indrejseforbud for bestandig til Danmark og – hvis udlændingen er tredjelandsstatsborger – også til Schengenområdet, hvis udlændingens opholdstilladelse eller opholdsret bortfalder
- udlændingen som udgangspunkt udelukkes fra på ny at få opholdstilladelse i Danmark

Særlig hasteprocedure

I sager af hastende karakter, hvor politiet først meget tæt på udrejsetidspunktet bliver bekendt med, at en udlænding er på vej ud af landet, vil det telefonisk kunne aftales med Udlændingestyrelsen, at politikredsen i samarbejde med PET – på Udlændingestyrelsens vegne – vejleder udlændingen om de opholdsretlige konsekvenser.

Politiet kan kontakte Udlændingestyrelsens udvisningsvagt, som har åbent alle dage (inkl. weekend og helligdage) mellem kl. 9-16. Udenfor vagtens åbningstid kan ledelsen, i de kontorer, der behandler sagerne om bortfald, kontaktes.

I disse tilfælde vil politikredsen, i samarbejde med PET, kunne vejlede mundtligt om de opholdsretlige konsekvenser samt udlevere et af Udlændingestyrelsen udarbejdet standardiseret vejledning til udlændingen, se bilag 2.

Med henblik på opdatering af Udlændingestyrelsens sagsbehandlingssystem sender PET eller politikredsen umiddelbart efter en rapport til Udlændingestyrelsen (udvisning@us.dk) og til den konkrete kontaktperson i Udlændingestyrelsen, som (telefonisk) har besluttet, at brevet skal udleveres. Det bør tydeligt fremgå af rapporten, at udlændingen mundtligt af PET og skriftligt af Udlændingestyrelsen er blevet vejledt om de opholdsretlige konsekvenser.

4.5. Indrejseforbud, jf. udlændingelovens § 32, stk. 11

En af konsekvenserne ved en beslutning om bortfald af opholdstilladelse eller opholdsret er, at udlændingen ikke uden tilladelse må indrejse og opholde sig her i landet (indrejseforbud).

En beslutning om bortfald medfører, at udlændingen har et indrejseforbud, jf. udlændingelovens § 32, stk. 11. Indrejseforbuddet meddeles for bestandig. Der kan meddeles et indrejseforbud af kortere varighed, hvis et indrejseforbud for bestandig vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Indrejseforbuddet har gyldighed fra tidspunktet for udrejsen, eller, hvis udlændingen opholder sig uden for landet, fra tidspunktet for konstateringen af, at udlændingens opholdstilladelse eller opholdsret bortfalder.

Rigspolitiet, Nationalt Efterforskningscenter, underrettes på nec@politi.dk med henblik på opdatering af indrejseforbuddet i relevante registre, se nærmere herom under pkt. 4.8.

Indrejseforbuddet bortfalder, hvis det efterfølgende bestemmes, at en opholdstilladelse eller opholdsret ikke skal anses for bortfaldet. Det gælder både ved efterfølgende dispensation fra bortfald, jf. udlændingelovens § 21 b, stk. 2, og såfremt Udlændingenævnet eller Flygtningenævnet beslutter, at en opholdstilladelse eller opholdsret ikke skal anses for bortfaldet. I disse tilfælde skal Rigspolitiet tillige underrettes, idet indrejseforbuddet skal slettes i KR og SIS II, jf. pkt. 4.8.

4.6. Udelukkelse, jf. udlændingelovens § 10, stk. 3 og 4

En udlænding, hvis opholdstilladelse er bortfaldet efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, og som er meddelt et indrejseforbud efter udlændingelovens § 32, stk. 11, kan ikke gives opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, medmindre særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed taler derfor. Det følger af udlændingelovens § 10, stk. 3, 1. pkt.

Efter udlændingelovens § 10, stk. 4, 1. pkt., kan en udlænding, hvis opholdstilladelse er bortfaldet efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, og som er meddelt et indrejseforbud efter udlændingelovens § 32, stk. 11, ikke gives opholdstilladelse

efter udlændingelovens § 8, stk. 3, og §§ 9-9 f, §§ 9 i-9 n eller § 9 p, medmindre ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed taler derfor, dog tidligst 2 år efter udrejsen.

Der skal i alle tilfælde – dvs. både efter udlændingelovens § 10, stk. 3 og stk. 4 – tages højde for, om sådanne særlige forhold gør sig gældende, at der alligevel skal gives opholdstilladelse. Der henvises i den forbindelse til de særlige forhold der gør sig gældende i udlændingelovens § 26, stk. 1. Der skal foretages en afvejning mellem de forhold, som taler imod opholdstilladelse, og de grunde, som taler for, at ansøgningen om opholdstilladelse skal imødekommes.

Hvis udlændingen efterfølgende får en ny opholdstilladelse under ovennævnte betingelser bortfalder udlændingens indrejseforbud, jf. udlændingelovens § 32, stk. 6.

Udlændinge, som er omfattet af EU-reglerne, og hvis opholdsret er bortfaldet efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, og som på den baggrund har fået et indrejseforbud, har ikke ret til at indrejse og opholde sig i Danmark. Efter udlændingelovens § 32, stk. 8, kan et indrejseforbud meddelt en udlænding der er omfattet af EU-reglerne, ophæves, såfremt særlige grunde taler derfor. Der skal tages stilling til en ansøgning om ophævelse af indrejseforbud inden 6 måneder fra ansøgningens indgivelse.

4.7. Klageregler og domstolsprøvelse

Klager over Udlændingestyrelsens beslutninger om bortfald af opholdstilladelse og afgørelser om nægtelse af dispensation fra bortfald efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1 og 2, kan indbringes for Udlændingenævnet eller Flygtningenævnet alt afhængig af udlændingens opholdsgrundlag.

Endvidere har udlændinge omfattet af EU-reglerne og nordiske statsborgere adgang til domstolsprøvelse efter reglerne i udlændingelovens § 52.

4.7.1. Flygtningenævnet

Hvis udlændingen har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, er Flygtningenævnet klageinstans.

Flygtningenævnet vil i forbindelse med bortfald tillige tage stilling til spørgsmålet om udsendelse efter udlændingelovens § 32 a.

Udlændingestyrelsens afgørelser om afslag på dispensation fra bortfald efter § 21 b, stk. 2, kan også påklages til Flygtningenævnet.

En klage til Flygtningenævnet vil blive tillagt opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, jf. udlændingelovens § 53 a, stk. 2, sidste pkt., medmindre udlæn-

dingen opholder sig i udlandet på tidspunktet for klage over beslutningen om bortfald.

Klager i Flygtningenævnet behandles efter den særlige hasteprocedure, der fx anvendes i sager vedrørende asylansøgere, som af Rigspolitiet er indberettet som sigtede eller dømt for kriminalitet.

Hasteproceduren har som overordnet mål at sikre, at sagerne berammes og færdigbehandles hurtigst muligt.

4.7.2. Udlændingenævnet

Udlændingenævnet er klageinstans for så vidt angår både beslutning om bortfald og afgørelse af nægtelse af dispensation fra bortfald, medmindre udlændingen har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2.

En klage skal som udgangspunkt være indgivet inden 8 uger efter, at klageren har fået meddelelse om beslutningen om bortfald eller afgørelsen om nægtelse af dispensation, jf. udlændingelovens § 52 b, stk. 6.

Klager over beslutninger/afgørelser efter udlændingelovens § 21 b kan kun tillægges opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, hvis særlige grunde taler derfor.

For udlændinge omfattet af EU-reglerne har en klage opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, medmindre Udlændingenævnet vurderer, at afgørelsen er bydende nødvendig af hensyn til den offentlige sikkerhed, jf. opholdsdirektivets artikel 28, stk. 3 og artikel 31, stk. 2. Hvis klagen ikke tillægges opsættende virkning skal Udlændingenævnet omgående anmode Rigspolitiet (nec@politi.dk) om at indberette udlændingen i relevante registre.

4.7.3. Domstolsprøvelse

Udlændinge omfattet af EU-reglerne og nordiske statsborgere har adgang til domstolsprøvelse af endelige administrative afgørelser efter reglerne i udlændingelovens § 52.

Det følger af opholdsdirektivets artikel 31, stk. 1, at når der vedrørende en person træffes en hvilken som helst afgørelse begrundet i hensynet til den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed, har den pågældende adgang til domstolsprøvelse og i givet fald administrativ prøvelse af afgørelsen i værtsmedlemsstaten.

4.8. Indberetning og opdatering i relevante registre

4.8.1. Kriminalregisteret og Schengeninformationssystemet

Når Udlændingestyrelsen har truffet beslutning om bortfald af en opholdstilladelse eller opholdsret anmoder Udlændingestyrelsen umiddelbart efter Rigspolitiet (nec@politi.dk) om at opdatere den pågældende i *Kriminalregisteret (KR)* med et indrejseforbud for bestandig eller af kortere varighed, hvis indrejseforbud for bestandig vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

En udlænding, der ikke er EU-statsborger eller statsborger i et Schengenland, skal tillige indberettes som uønsket i *Schengeninformationssystemet (SIS II)*, hvis udlændingens opholdstilladelse er bortfaldet efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1. Rigspolitiet (nec@politi.dk) anmodes omgående om at opdatere oplysningen om indrejseforbuddet i SIS II, jf. udlændingelovens § 58 g, stk. 1, litra 5. Når indrejseforbuddet er meddelt for bestandig, vil indberetningen løbende blive forlænget af Rigspolitiet.

Anmodning om opdatering skal ske umiddelbart efter Udlændingestyrelsens beslutning, da dette sikrer muligheden for, at de pågældende eventuelt vil kunne afvises fx i forbindelse med forsøg på indrejse i landet eller i det øvrige Schengenområde.

Anmodning om opdatering af KR og SIS II rettes til Rigspolitiet, Nationalt Efterforskningscenter (NEC) på nec@politi.dk.

Træffer Udlændingestyrelsen afgørelse om dispensation fra bortfald, bortfalder udlændingens indrejseforbud. Udlændingestyrelsen orienterer Rigspolitiet (nec@politi.dk), der herefter foranlediger, at indberetningen i KR og SIS II slettes.

Træffer Udlændingestyrelsen andre afgørelser, der fører til, at indrejseforbuddet ophæves, skal det kontor, det træffer afgørelsen, umiddelbart efter underrette Rigspolitiet som ovenfor med henblik på sletning i relevante registre.

4.8.2. Klage til Flygtningenævnet

I tilfælde af klage over en beslutning om bortfald efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, til Flygtningenævnet, underretter Flygtningenævnet omgående Rigspolitiet, hvis klagen til Flygtningenævnet har opsættende virkning på udrejsefristen.

Klager til Flygtningenævnet over afgørelser truffet i medfør af udlændingelovens § 53 a, stk. 1, har som udgangspunkt opsættende virkning på udlændingens udrejsefrist, hvis udlændingen opholder sig her i landet. Det betyder, at udlændingen har ret til at forblive i landet, mens Flygtningenævnet behandler sagen. Hvor udlændingen befinder sig uden for landet på tidspunktet for klagen vil en klage ikke tillægges opsættende virkning, hvilket indebærer, at den pågældende som ud-

gangspunkt ikke har ret til at indrejse og opholde sig i Danmark, mens Flygtningenævnet behandler sagen.

Rigspolitiet sletter i tilfælde, hvor en klage har opsættende virkning, omgående indrejseforbuddet i de relevante registre. Hvis klagen ikke har opsættende virkning, sker der ikke underretning til Rigspolitiet herom.

Hvis en klage til Flygtningenævnet har opsættende virkning for udrejsefristen og Flygtningenævnet stadfæster Udlændingestyrelsens beslutning om bortfald af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, underretter Flygtningenævnet omgående Rigspolitiet, som opdaterer indrejseforbuddet på ny i de relevante registre.

Hvis Flygtningenævnet, i tilfælde, hvor klagen ikke har haft opsættende virkning, omgør Udlændingestyrelsens beslutning om bortfald efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, underretter Flygtningenævnet omgående Rigspolitiet, som sletter indrejseforbuddet i de relevante registre. Ved anmodninger om genoptagelse af beslutning om bortfald underretter Flygtningenævnet omgående Rigspolitiet, såfremt anmodningen om genoptagelse tillægges opsættende virkning på udrejsefristen.

Flygtningenævnets anmodning om opdatering af KR og SIS II sendes omgående til Rigspolitiet, Nationalt Efterforskningscenter (NEC) på nec@politi.dk.

4.8.3. Klage til Udlændingenævnet

I tilfælde af klage over en beslutning om bortfald efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, til Udlændingenævnet, underretter Udlændingenævnet omgående Rigspolitiet, hvis klagen til Udlændingenævnet har eller tillægges opsættende virkning på udrejsefristen.

Hvis Udlændingenævnet tillægger en klage opsættende virkning for udrejsefristen, betyder det, at udlændingen har ret til at forblive i landet, mens Udlændingenævnet behandler sagen. Dette gælder alene, hvis der er fastsat en udrejsefrist for udlændingen i Udlændingestyrelsens beslutning. Hvor udlændingen befinder sig uden for landet på tidspunktet for beslutningen, vil der ikke blive fastsat en udrejsefrist i Udlændingestyrelsens beslutning, og en evt. klage vil ikke kunne tillægges opsættende virkning. Det indebærer, at den pågældende ikke har ret til at indrejse og opholde sig i Danmark, mens Udlændingenævnet behandler sagen.

Rigspolitiet sletter i tilfælde, hvor en klage har opsættende virkning, omgående indrejseforbuddet i de relevante registre. Hvis klagen ikke tillægges opsættende virkning, sker der ikke underretning til Rigspolitiet herom.

Hvis Udlændingenævnet stadfæster Udlændingestyrelsens beslutning om bortfald af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, underretter Udlændingenævnet omgående Rigspolitiet, som opdaterer indrejseforbuddet på ny i de relevante registre.

Hvis Udlændingenævnet, i tilfælde, hvor klagen ikke har haft opsættende virkning, omgør Udlændingestyrelsens beslutning om bortfald efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, underretter Udlændingenævnet omgående Rigspolitiet, som sletter indrejseforbuddet i de relevante registre.

Hvis en anmodning om genoptagelse af beslutningen om bortfald tillægges opsættende virkning med hensyn til udrejsefrist, underretter Udlændingenævnet omgående Rigspolitiet.

4.8.4. Domstolsprøvelse

Hvis Udlændingenævnets afgørelse indbringes for byretten i medfør af udlændingelovens § 52, underretter Udlændingestyrelsen, som fører sagen, Rigspolitiet som ovenfor med henblik på sletning af indrejseforbuddet, hvis domstolen træffer afgørelse om opsættende virkning på udrejsefristen. Hvis domstolen ved endelig kendelse opretholder indrejseforbuddet, underretter Udlændingestyrelsen ligeledes Rigspolitiet herom med henblik på opdatering heraf i de relevante registre.

Hvis Udlændingenævnets afgørelse indbringes for landsretten eller Højesteret i medfør af udlændingelovens § 52, underretter Udlændingenævnet, som fører sagen gennem Kammeradvokaten, Rigspolitiet på tilsvarende vis som beskrevet ovenfor.

Udlændingestyrelsens og Udlændingenævnets anmodning om opdatering af KR og SIS II sendes omgående til Rigspolitiet, Nationalt Efterforskningscenter (NEC) på nec@politi.dk.

4.9. Ophold og meldepligt for udlændinge, der har tålt ophold

En beslutning om bortfald af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 21 b, stk. 1, til en udlænding, som er meddelt opholdstilladelse efter § 7 eller § 8, stk. 1 eller 2, skal indeholde er stillingtagen til, om pågældende kan udsendes, jf. udlændingelovens § 32 a. En udlænding, der ikke kan udsendes som følge af refolementsforbuddet, har tålt ophold her i landet.

Sådanne udlændinge, der som følge af refolementsforbuddet ikke kan udsendes, vil være underlagt de samme regler, som i øvrigt gælder for personer på tålt ophold. De vil således være underlagt den skærpede meldepligt efter udlændingelovens § 34, stk. 4, ligesom som de vil være underlagt pligten i udlændingelovens § 42 a, stk. 9, til at tage ophold på et bestemt indkvarteringssted. De vil endvidere ikke være omfattet af retten til at arbejde og bo uden for asylcentrene.

En beslutning om bortfald medfører, at udlændingen har et indrejseforbud, jf. udlændingelovens § 32, stk. 11. Indrejseforbuddet meddeles for bestandig. Der kan meddeles et indrejseforbud af kortere varighed, hvis et indrejseforbud for bestan-

dig vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Indrejseforbuddet har gyldighed fra tidspunktet for udrejsen. Se nærmere herom under pkt. 4.5.

5. Registrering af sagerne i EstherH

5.1. Sagsoprettelse

Sager om bortfald efter udlændingelovens § 21 b oprettes i EstherH på følgende måde:

Emneord	Sagsinstans	Sags-dimension	Handlings-Facet	Bemærkninger
De emneord som er gældende for ansøgerens opholdsgrundlag	Forelæggelse	Bortfald	Opprioriteret sag	Når politiet eller anden myndighed retter henvendelse
De emneord som er gældende for ansøgerens opholdsgrundlag	Egen drift	Bortfald	Opprioriteret sag	Ved anonyme henvendelser og hvor US af egen drift starter en sag op

5.2. Sagsafslutning

Sager om bortfald efter udlændingelovens § 21 b afsluttes i EstherH på følgende måde:

Slutafgørelsens udfald	Begrundelse	Bestemmelse	Bemærkninger
Bortfald	Aktiviteter og ophold i konfliktområde	§ 21 b, stk. 1	
Ej bortfald	Internationale forpligtelser	§ 21 b, stk. 1	
Ej bortfald	Anerkendelsesværdigt formål	§ 21 b, stk. 2	
Vejledning om bortfald	Hensigt om aktiviteter i konfliktområde	§ 21 b, stk. 3	
Delafgørelsens udfald			
Indrejseforbud	Beständig	§ 32, stk. 11	Delafgørelsestype: Indrejseforbud ved bortfald
Indrejseforbud	Midlertidigt	§ 32, stk. 11	Delafgørelsestype: Indrejseforbud ved bortfald

f. Anni Fode

Jens Vikner

Kontaktpunkter hos Rigspolitiet, PET og politikredsene

Til brug for sagernes effektive behandling er der kontaktpunkter, som er døgnbemandet i henholdsvis Rigspolitiet, PET og politikredsene, jf. nedenfor.

Normalt skal Rigspolitiet, PET og politikredsene altid kontaktes telefonisk på det angivne telefonnummer, da det er det eneste sikre døgnåbne kontaktpunkt.

1. Rigspolitiet

Rigspolitiets Vagt- og Kommunikationscenter: 45 15 42 00, nec@politi.dk

2. PET

Tlf.: 45 15 90 07 (vagten), pet@pet.dk

3. Politikredsene

Nordjyllands Politi:

Tlf.: 96 30 14 30 (vagtchefen), njyl@politi.dk

Østjyllands Politi:

Tlf.: 87 31 10 10, lokal 7017 (vagtchefen), ojyl@politi.dk

Midt- og Vestjyllands Politi:

Tlf.: 97 40 38 22, lokal 7010 (vagtchefen: lokal 7017),
mvjyl-rundkastning@politi.dk

Sydøstjyllands Politi:

Tlf.: 72 58 31 21 (vagtchefen), 75 62 25 05, søjyl@politi.dk

Syd- og Sønderjyllands Politi:

Tlf.: 76 11 14 48 eller 56 42 70 10 (vagtchefen), sjyl@politi.dk

Fyns Politi:

Tlf.: 25 47 07 35 (vagtchefen), fyn@politi.dk

Sydsjællands- og Lolland-Falsters Politi:

Tlf.: 55 31 14 83 (vagtchefen), ssjæ@politi.dk

Midt- og Vestsjællands Politi:

Tlf.: 46 33 14 77 (vagtchefen), mvsj-rundkastning@politi.dk

Nordsjællands Politi:

Tlf.: 49 21 17 10 (vagtchefen), nsj@politi.dk

Københavns Vestegns Politi:

Tlf.: 72 58 08 97, kbhv@politi.dk

Københavns Politi:

Tlf.: 35 21 70 05 (vagtchefen), kbh@politi.dk

Bornholms Politi:

Tlf.: 56 90 14 48, bornh@politi.dk

Vejledning om konsekvenserne for din ret til ophold ved at deltage i en væbnet konflikt eller lignende i udlandet

Du får denne vejledning, fordi Udlændingestyrelsen lægger til grund, at du har til hensigt i udlandet at deltage i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller udgøre en væsentlig trussel mod den offentlige orden.

Vejledningen angiver de konsekvenser, som en udrejse af Danmark kan have for din ret til at opholde dig i Danmark, jf. udlændingelovens § 21 b, stk. 3.

Hvis du rejser til udlandet og deltager i de nævnte aktiviteter, bortfalder din ret til ophold i Danmark, medmindre bortfald strider mod Danmarks internationale forpligtelser. Det følger af udlændingelovens § 21 b, stk. 1, som har til formål at forhindre, at udlændinge rejser til udlandet og deltager i en væbnet konflikt eller lignende. Du kan læse hele bestemmelsen sidst i denne vejledning.

Hvis din ret til ophold i Danmark bortfalder, får du også et indrejseforbud. Indrejseforbuddet vil som udgangspunkt gælde for bestandig, jf. udlændingelovens § 32, stk. 11. Det betyder, at du ikke mere kan indrejse og opholde dig i Danmark, og at en ny ansøgning om ret til ophold i Danmark som hovedregel vil blive afslået, jf. udlændingelovens § 10, stk. 3-4.

Udlændingestyrelsen kan bestemme, at en opholdsret ikke skal anses for bortfaldet, hvis man godtgør, at opholdet har eller har haft et anerkendelsesværdigt formål, jf. udlændingelovens § 21 b, stk. 2. Ansøgning om dispensation fra bortfald kan indgives til Udlændingestyrelsen. Ansøgningsskema (BF2) kan findes på nyidanmark.dk.

Hvis du har spørgsmål til denne vejledning, kan du kontakte Udlændingestyrelsen pr. brev, via styrelsens kontaktformular på nyidanmark.dk eller på tlf.nr. 35 36 66 00.

Uddrag fra lov nr. 176 af 24. februar 2015 om ændring af udlændingeloven

(Styrket indsats mod rekruttering til væbnede konflikter i udlandet mv.)

§ 10, stk. 3. En udlænding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1, i forbindelse med udvisning efter §§ 22-24 eller § 25 eller som har et indrejseforbud, jf. § 32, stk. 11, i forbindelse med bortfald efter § 21 b, stk. 1, kan ikke gives opholdstilladelse efter §§ 7 og 8, medmindre særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor. En udlænding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1, i forbindelse med udvisning efter § 25 a, § 25 b eller § 25 c, kan gives opholdstilladelse efter § 7 og § 8, stk. 1 eller 2, medmindre særlige grunde taler derimod.

Stk. 4. En udlænding, som har indrejseforbud, jf. § 32, stk. 1 og 11, kan ikke gives opholdstilladelse efter § 8, stk. 3, og §§ 9-9 f eller 9 i-9 n, medmindre ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor, dog tidligst 2 år efter udrejsen. Kravet om, at der skal være forløbet 2 år fra udrejsen, gælder dog ikke for en udlænding, som ikke er statsborger i et af de lande, der er nævnt i § 2, stk. 1 (tredjelandstatsborger), og som er udvist efter § 25 b.

§ 21 b. En opholdstilladelse eller opholdsret bortfalder, hvis en udlænding opholder eller har opholdt sig uden for landet, og der er grund til at antage, at udlændingen under opholdet uden for landet deltager eller har deltaget i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden, medmindre bortfald vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser. For udlændinge, som er omfattet af EU-reglerne, kan bortfald af opholdsret kun ske i overensstemmelse med de principper, der efter EU-reglerne gælder for begrænsning af retten til fri bevægelighed.

Stk. 2. Det kan efter ansøgning bestemmes, at en opholdstilladelse eller opholdsret ikke skal anses for bortfaldet efter stk. 1, hvis udlændingen godtgør, at opholdet har eller har haft et anerkendelsesværdigt formål.

Stk. 3. Foreligger der oplysninger om, at en udlænding kan have til hensigt i udlandet at deltage i aktiviteter, hvor dette kan indebære eller forøge en fare for statens sikkerhed, andre staters sikkerhed eller en væsentlig trussel mod den offentlige orden, vejleder Udlændingestyrelsen udlændingen om reglerne om bortfald efter stk. 1.

§ 32, stk. 11. En udlænding, hvis opholdstilladelse eller opholdsret er bortfaldet efter § 21 b, stk. 1, må ikke uden tilladelse indrejse og opholde sig her i landet (indrejseforbud). Indrejseforbuddet meddeles for bestandig og har gyldighed fra tidspunktet for udrejsen eller udsendelsen eller, hvis udlændingen opholder sig uden for landet, fra tidspunktet for konstateringen af, at udlændingens opholdstilladelse eller opholdsret er bortfaldet. Der kan meddeles et indrejseforbud af kortere varighed end anført i 2. pkt., hvis et indrejseforbud for bestandig vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

Foretagelse af politianmeldelse i opholdssager

1. Retsgrundlaget

Efter udlændingelovens § 40, stk. 5, kan udlændingemyndighederne i sager, der henhører under denne lov, og hvor en person afgiver en erklæring til oplysning i sagen, kræve, at erklæringen afgives på tro og love.

Efter udlændingelovens § 40, stk. 6, skal den, der ved at afgive en urigtig erklæring eller på anden måde medvirker eller søger at medvirke til, at en udlænding opnår en opholdstilladelse, et registreringsbevis eller et opholdskort ved svig, erstatte de udgifter, der påføres staten ved udlændingens indrejse, ophold og udrejse og ved udlændingesagens behandling.

Det følger af straffelovens § 161, at den, som udenfor det i § 158 nævnte tilfælde for eller til en offentlig myndighed afgiver falsk erklæring på tro og love eller på lignende højtidelig måde, hvor sådan form er påbudt eller tilstedt, straffes med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Det følger endvidere af straffelovens § 163, at den, som i øvrigt til brug i retsforhold, der vedkommer det offentlige, skriftligt eller ved andet læsbart medie afgiver urigtig erklæring eller bevidner noget, som den pågældende ikke har viden om, straffes med bøde eller med fængsel indtil 4 måneder.

Efter udlændingelovens § 59, stk. 1, nr. 2, straffes den udlænding, som ved bevidst urigtige oplysninger eller svigagtige fortielser skaffer sig adgang til landet gennem paskontrollen eller skaffer sig visum, pas eller anden rejselegitimation eller tilladelse til ophold eller arbejde i Danmark, med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Efter udlændingelovens § 59, stk. 2, der blev indføjet ved lov nr. 516 af 26. maj 2014, straffes den udlænding, som opholder sig i Danmark uden fornøden tilladelse, med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Efter udlændingelovens § 59, stk. 3, straffes den udlænding, som arbejder i Danmark uden fornøden tilladelse, med bøde eller fængsel indtil 1 år.

Efter udlændingelovens § 59, stk. 8, nr. 1 og 2, straffes den, der forsætligt bistår en udlænding med ulovligt at indrejse eller opholde sig i Danmark, med bøde eller fængsel indtil 2 år.

Efter udlændingelovens § 59, stk. 8, nr. 6, straffes den, der forsætligt bistår en udlænding med at arbejde i Danmark uden fornøden tilladelse ved at stille husrum eller transportmidler til rådighed for udlændingen.

2. Sagstyper, i hvilke der foretages politianmeldelse

2.1. Urigtige oplysninger eller urigtig erklæring

Der skal som udgangspunkt foretages politianmeldelse af alle tilfælde, hvor en ansøger, en reference eller andre med forsæt afgiver urigtige/svigagtige oplysninger eller urigtig erklæring, som har været afgørende for, at der gives opholdstilladelse, uanset om de afgivne urigtige oplysninger er bagatelagtige.

I de tilfælde, hvor de urigtige/svigagtige oplysninger nok er relevante for behandlingen af udlændingesagen, men ikke været afgørende for, at der gives tilladelse, vil der som udgangspunkt ske politianmeldelse, hvis de afgivne urigtige oplysninger ikke er bagatelagtige.

I tilfælde, hvor de urigtige/svigagtige oplysninger ikke er relevante for behandlingen af udlændingesagen, vil der normalt ikke ske politianmeldelse.

Såfremt de urigtige/svigagtige oplysninger er afgivet på tro og love, foretages politianmeldelse under henvisning til straffelovens § 161. I øvrige tilfælde af forsætlig afgivelse af urigtige/svigagtige oplysninger, foretages politianmeldelse under henvisning til straffelovens § 163.

Er de bevidst urigtige/svigagtige oplysninger afgivet af ansøger, kan der ligeledes i politianmeldelsen henvises til udlændingelovens § 59, stk. 1, nr. 2. Forsætlig bistand fra referencen eller andre politianmeldes under henvisning til udlændingelovens § 59, stk. 8, nr. 1 og 2.

Særligt vedrørende *tvangsægteskaber* er det udgangspunktet, at der ikke bør ske politianmeldelse i de situationer, hvor oplysningerne om, at ægteskabet er indgået under tvang, er afgivet i fortrolighed. Såfremt oplysningerne ikke er afgivet i fortrolighed, er det udgangspunktet, at der bør ske politianmeldelse for afgivelse af falske oplysninger.

2.2. Falske attester og anden falsk dokumentation

Der skal som udgangspunkt foretages politianmeldelse af alle tilfælde, hvor en ansøger eller en reference – til brug for behandling af en konkret udlændingesag – med forsæt fremlægger falske eller forfalskede attester eller anden falsk eller for-

falsket dokumentation. Det kan eksempelvis dreje sig om fremlæggelse af falske eller forfalskede pas, vielsesattester, ansættelseskontrakter, lønsedler, lejekontrakter, skøder mv.

Er de falske attester eller anden falsk dokumentation fremlagt af ansøger, foretages politianmeldelse under henvisning til straffelovens § 163 eller udlændingelovens § 59, stk. 1, nr. 2. Forsætlig bistand fra referencen politianmeldes under henvisning til udlændingelovens § 59, stk. 8, nr. 1 og 2.

2.3. DNA-undersøgelser

Der skal som udgangspunkt foretages politianmeldelse af alle tilfælde, hvor en DNA-undersøgelse har vist, at ansøger eller reference med forsæt har givet urigtige oplysninger om slægtskabsforholdet.

Der skal endvidere ske politianmeldelse af tilfælde, hvor en DNA-undersøgelse har vist, at en angivelig ægtefælle rettelig – for eksempel – er søskende til referencen eller barn af referencen.

Såfremt de urigtige oplysninger om slægtskabsforhold er afgivet på tro og love, foretages politianmeldelse under henvisning til straffelovens § 161. I øvrige tilfælde af forsætlig afgivelse af urigtige oplysninger, foretages politianmeldelse under henvisning til straffelovens § 163.

Er de bevidst urigtige oplysninger om slægtskabsforhold afgivet af ansøger, kan politianmeldelse ligeledes ske under henvisning til udlændingelovens § 59, stk. 1, nr. 2. Forsætlig bistand fra referencen politianmeldes under henvisning til udlændingelovens § 59, stk. 8, nr. 1 og 2.

2.4. Aldersundersøgelser

Aldersundersøgelser foretaget i forbindelse med førstegangsansøgninger

Der skal som udgangspunkt foretages politianmeldelse i alle tilfælde, hvor den ved en aldersundersøgelse konstaterede alder afviger fra den oplyste alder med omkring 3 år eller derover. Der bør dog foretages en konkret vurdering af sagens oplysninger, forinden politianmeldelse foretages, idet det fornødne forsæt skal vurderes at være til stede.

Har referencen eller ansøgeren således afgivet meget divergerende oplysninger om en undersøgt ansøgers alder, heriblandt eventuelt enkelte oplysninger svarende til ansøgers reelle alder, sammenholdt med at divergensen mellem den reelle alder og den hyppigst oplyste alder er under 3 år, bør der ikke ske anmeldelse af referencen.

Såfremt de urigtige oplysninger om alder er afgivet på tro og love, foretages politianmeldelse under henvisning til straffelovens § 161. I øvrige tilfælde af forsætlig

afgivelse af urigtige oplysninger om alder, foretages politianmeldelse under henvisning til straffelovens § 163.

Er de bevidst urigtige oplysninger om alder afgivet af ansøger, kan politianmeldelse ligeledes ske under henvisning til udlændingelovens § 59, stk. 1, nr. 2. Forsættlig bistand fra referencen politianmeldes under henvisning til udlændingelovens § 59, stk. 8, nr. 1 og 2.

Aldersundersøgelser foretaget efter, at ansøger er meddelt opholdstilladelse

Foretagelse af politianmeldelse i sådanne sager bør som udgangspunkt alene ske på baggrund af oplysninger om personer, hvis alder har vist sig at være urigtig, og som ikke ville have fået opholdstilladelse, hvis den rigtige alder havde været oplyst ved ansøgningens indgivelse.

Denne praksis for alene at foretage politianmeldelse i ovennævnte sager er blandt andet begrundet i, at udlændingelovens § 59, stk. 8, ikke er overtrådt i tilfælde, hvor ansøger ville have fået opholdstilladelse under alle omstændigheder.

2.5. Ophold i Danmark uden fornøden tilladelse

Der skal som udgangspunkt foretages politianmeldelse af tilfælde, hvor en udlænding opholder sig i Danmark uden fornøden tilladelse i en periode.

Periodens længde afhænger af en konkret og individuel vurdering, hvori bl.a. indgår længden af udlændingens lovlige ophold i Danmark forud for det ulovlige ophold, hvorvidt udlændingen på forhånd havde intention om et ulovligt ophold, hvorledes udlændingen står udlændingeretligt set (kan pågældende umiddelbart meddeles opholdstilladelse, er der grundlag for udvisning, har pågældende også arbejdet ulovligt) samt sagens øvrige omstændigheder, herunder udlændingens personlige tilknytning (familie, arbejde) til Danmark.

Politianmeldelse af sådanne tilfælde foretages under henvisning til udlændingelovens § 59, stk. 2.

Som ophold *med fornøden tilladelse* anses ophold, hvor

- udlændingen er omfattet af EU-reglerne, jf. udlændingelovens § 6,
- udlændingen er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7-9 f,
- udlændingen har ret til ophold efter udlændingelovens §§ 1-2 eller § 5, stk. 2,
- udlændingen er meddelt visum eller visumforlængelse,
- udlændingen er visumfri,
- udlændingen er givet processuelt ophold,
- udlændingen er givet tålt ophold, eller
- udlændingen er givet en udrejsefrist, der ikke er udløbet.

Af anmeldelsen til politiet skal det fremgå, hvorvidt det ulovlige ophold har ført til udvisning, samt om Udlændingestyrelsen på trods af det ulovlige ophold har

taget en eventuel ansøgning om opholdstilladelse under behandling, eller har afvist en sådan ansøgning. Såfremt styrelsen ikke har udvist den pågældende person, eller ikke har afvist indgivelsen af en eventuel ansøgning om opholdstilladelse, bør begrundelsen herfor fremgå af anmeldelsen.

Særligt om EU/EØS-statsborgere

Er udlændingen statsborger i et EU/EØS-land, skal foretagelse af politianmeldelse altid afvente endelig afgørelse af, hvorvidt *EU/EØS-statsborgeren* havde ret til at opholde sig i Danmark. Politianmeldelse bør således kun ske, hvis det utvivlsomt kan lægges til grund, at pågældende ikke havde ret til at opholde sig i Danmark, og det ulovlige ophold har været af en varighed på over 3 måneder.

Særligt om udlændinge, der ikke har søgt (rettidig) forlængelse

Der bør foretages politianmeldelse, når ansøgning om forlængelse af opholdstilladelse er indgivet mere end 3 måneder efter udløb af den tidligere opholdstilladelse, med mindre udlændingens på anden vis har haft ret til at opholde sig i Danmark i den pågældende periode.

Det fremgår blandt andet af udlændingebekendtgørelsens § 23, at et barn under 18 år, som har fast ophold hos forældremyndighedens indehaver, er fritaget for bevis for opholdstilladelse under ophold i Danmark, når barnet er født i Danmark, og forældremyndighedens indehaver har lovligt ophold i Danmark i medfør af en opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7-9 e. Børn, som således først ved det fyldte 18. år, skal søge om selvstændig opholdstilladelse, politianmeldes kun i de tilfælde, hvor udlændingen sidder en påmindelse fra Udlændingestyrelsen om indgivelse af ansøgning overhøring med mere end 3 måneder.

Politianmeldelse af sådanne tilfælde foretages under henvisning til udlændingelovens § 59, stk. 2.

Særligt om forældre eller andre, der ikke sørger for børns udrejse

Der skal som udgangspunkt foretages politianmeldelse af alle tilfælde, hvor forældre eller andre med ansvar for mindreårige børn ikke sørger for, at et mindreårigt barn udrejser i overensstemmelse med en endeligt fastsat udrejsefrist. Det er dog en forudsætning for foretagelse af politianmeldelse, at barnets ulovlige ophold har været af en varighed på over 3 måneder.

Genindrejser barnet og har barnet på ny siddet en endelig udrejsefrist overhørig, skal der ske politianmeldelse umiddelbart efter udrejsefristens udløb. Tilsvarende gør sig gældende, hvis et genindrejst barn overskrider en visumfri periode eller en meddelt visumperiode.

Politianmeldelse af forældre eller andre, der bistår med et sådant længerevarende ulovligt ophold, foretages under henvisning til udlændingelovens § 59, stk. 8, nr. 2.

2.6. Ulovligt arbejde

Der skal som udgangspunkt foretages politianmeldelse af alle tilfælde, hvor en udlænding arbejder i Danmark uden fornøden tilladelse, f.eks. fordi pågældende alene opholder sig her på visum/visumfrit ophold, har processuelt ophold, er påbegyndt arbejde inden opholdstilladelse er meddelt, eller har en opholdstilladelse, der ikke giver ret til at tage arbejde.

Politianmeldelse af sådanne tilfælde foretages under henvisning til udlændingelovens § 59, stk. 3.

I de tilfælde, hvor en udlænding er meddelt opholdstilladelse af Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering, og Udlændingestyrelsen konstaterer, at udlændingen arbejder i Danmark uden fornøden tilladelse, skal Udlændingestyrelsen orientere Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering herom, hvorefter evt. foretagelse af politianmeldelse overlades til Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering. Dette gælder også i de tilfælde, hvor ulovligt arbejde konstateres under Udlændingestyrelsens sagsbehandling i forbindelse med en ansøgning om permanent opholdstilladelse, hvor ansøgerens tidsbegrænsede opholdstilladelse er meddelt af Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering.

Særligt om EU/EØS-statsborgere

Er udlændingen statsborger i et *EU/EØS-land*, skal foretagelse af politianmeldelse altid afvente endelig afgørelse af, hvorvidt *EU/EØS-statsborgeren* havde ret til at arbejde i Danmark. Politianmeldelse bør således kun ske, hvis det utvivlsomt kan lægges til grund, at pågældende ikke havde ret til at arbejde.

3. Proceduren i forbindelse med foretagelse af politianmeldelse

Der bør kun foretages politianmeldelse af personer, der opholder sig i Danmark.

Der skal som udgangspunkt foretages høring af den person, som Udlændingestyrelsen overvejer at politianmelde. Høringen skal nærmere angive hvilke forhold, som styrelsen finder, er i strid med udlændingelovgivningen. Oplyser udlændingen eksempelvis, at et ulovligt ophold skyldes sygdom, ulykkestilfælde eller anden væsentlig social begivenhed, kan sådanne oplysninger føre til, at der ikke foretages politianmeldelse.

Anmeldelse indgives til politiet i den kreds, hvor den person, der skal anmeldes, bor. Er en ansøgning under behandling, afsluttes sagsbehandlingen som udgangspunkt, forinden der foretages politianmeldelse.

Udlændingestyrelsen anmoder politiet om at vurdere, om der i en sag er grundlag for at rejse tiltale mod ansøger, reference eller andre i anledning af de forhold, som styrelsen finder, er i strid udlændingelovgivningen. Anmeldelsen skal nærmere angive hvilke forhold, som styrelsen finder, er i strid udlændingelovgivningen, jf. persondatalovens § 8, stk. 2, nr. 3. Styrelsen anmoder endvidere i skrivelsen anklagemyndigheden om at nedlægge påstand om erstatning for eventuelle af styrelsen afholdte udgifter til foretagne undersøgelser m.v.

Det bemærkes i den forbindelse, at erstatningspligten efter udlændingelovens § 40, stk. 6, omfatter eventuelle transportudgifter i forbindelse med at få den udlænding, der har opnået en opholdstilladelse ved svig, bragt til landet, eventuelle udgifter efter udlændingeloven eller lov om aktiv socialpolitik til udlændingens underhold samt politiets udgifter i forbindelse med udsendelsen af den pågældende. Erstatningspligten omfatter endelig de udgifter, der påføres staten ved behandlingen af udlændingesagen, f.eks. en gennemført DNA-undersøgelse. På den baggrund bør det af den enkelte anmeldelse fremgå, at Udlændingestyrelsen ikke er bekendt med, hvorvidt øvrige relevante offentlige myndigheder måtte have et eventuelt erstatningskrav mod den pågældende person.

For så vidt angår politianmeldelse på baggrund af undersøgelser foretaget i forbindelse med behandlingen af førstegangsansøgninger (f.eks. DNA- eller aldersundersøgelse), skal det i skrivelsen anføres, om Udlændingestyrelsens afgørelse i familiesammenføringssagen er påklaget. Kopi af relevante akter fra udlændingesagen vedlægges skrivelsen, herunder dokumentation for evt. udgifter afholdt af styrelsen.

4. Videregivelse til andre myndigheder

Udlændingestyrelsen vil efter en konkret vurdering kunne videregive oplysninger om ansøgers eller references forhold til brug for den modtagende myndigheds vurdering af, om ansøger eller referencen har overtrådt regler på myndighedens sagsområde, idet en sådan videregivelse typisk alene vil vedrøre almindeligt fortrolige oplysninger. Videregivelse forudsætter imidlertid, at denne er nødvendig for, at den modtagende myndighed kan forfølge en berettiget interesse, og at hensynet til ansøger eller referencen ikke overstiger denne interesse, jf. persondatalovens § 6, stk. 1, nr. 7.

Er Udlændingestyrelsen således kommet i besiddelse af oplysninger, som klart indikerer, at ansøger eller referencen uretmæssigt har modtaget offentlige ydelser, kan styrelsen videregive disse oplysninger til bopælskommunen herom. Ligeledes kan styrelsen underrette en A-kasse, hvis styrelsen er bekendt med oplysninger, der klart indikerer, at ansøgeren har arbejdet samtidig med, at pågældende har modtaget dagpenge.

5. Ikrafttræden

Denne meddelelse træder i kraft den 1. januar 2015, og samtidig hermed ophæves familiesammenføringsmeddelelse nr. 5/13 af 1. oktober 2013.

Anni Fode

Sagsbehandling i ægtefællesager, hvor samlivet er ophørt som følge af vold

1. Retsgrundlaget

Er opholdsgrundlaget efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, ikke længere til stede som følge af samlivsophør, kan Udlændingestyrelsen inddrage en tidsbegrænset opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1, eller meddele afslag på forlængelse i medfør af udlændingelovens § 11, stk. 2, jf. § 19, stk. 1, nr. 1.

Udlændingestyrelsen kan imidlertid undlade at inddrage en opholdstilladelse på grund af samlivsophør eller forlænge opholdstilladelsen, hvis samlivsophøret skyldes, at udlændingen har været udsat for overgreb, misbrug eller anden overlast m.v., jf. udlændingelovens § 19, stk. 7.

Udlændingelovens § 19, stk. 7, har følgende ordlyd:

”Ved afgørelsen om inddragelse af en opholdstilladelse meddelt efter § 9, stk. 1, nr. 1, eller § 9 c, stk. 1, skal der tages særligt hensyn til, om opholdsgrundlaget ikke længere er til stede som følge af samlivsophør, der skyldes, at udlændingen eller udlændingens barn har været udsat for overgreb, misbrug eller anden overlast m.v. her i landet. Det gælder uanset varigheden af udlændingens ophold her i landet.”

I afgørelser, der træffes efter udlændingelovens § 19, stk. 7, er det meget vigtigt, at der tages udtrykkeligt stilling til følgende faktiske forhold:

- (1) Om der er udøvet vold, og
- (2) om denne vold er den reelle årsag til samlivsophævelsen.

Kan det lægges til grund, at den udøvede vold er den reelle årsag til samlivsophævelsen, skal der i afgørelsen endvidere tages stilling til følgende:

- (3) Om de øvrige betingelser for ret til fortsat ophold er til stede.

2. Foreligger der vold?

Der skal i afgørelsen tages stilling til, om der er udøvet vold, og om dette kan godtgøres ved fremlæggelse af dokumentation.

2.1. Vold

Bestemmelsen i udlændingelovens § 19, stk. 7, blev indsat i udlændingeloven ved lov nr. 380 af 22. maj 1996 (som en særskilt bestemmelse i § 26).

Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår det, at det i forbindelse med samlivsophævelse under henvisning til vold – for at undgå misbrug – vil være en forudsætning for anvendelse af den foreslåede bestemmelse, at det kan godtgøres, at der har været tale om voldsudøvelse, der ikke er af enkeltstående bagatelagtig karakter.

Voldsudøvelse i bestemmelsens forstand vil altid foreligge, hvor der har været tale om fysiske overgreb i form af vold eller sammensatte forbrydelser, hvori vold indgår, som fx voldtægt eller røveri. Herudover vil trusler om vold kunne begrunde anvendelse af bestemmelsen. Endvidere vil fremkaldelse af fare for fysiske overgreb, jf. straffelovens §§ 250-254, herunder særligt § 252, være omfattet.

Efter omstændighederne vil gentagen og grov psykisk voldsudøvelse også kunne begrunde anvendelse af den foreslåede bestemmelse.

Vold, der er rettet mod den udenlandske ægtefælles barn, er også omfattet af bestemmelsen, jf. lov nr. 433 af 1. maj 2013 (lovforslag nr. L 129 af 30. januar 2013). Der skal således tages særligt hensyn til, om den udenlandske ægtefælles barn har været udsat for vold mv. i forbindelse med vurdering af, om den udenlandske ægtefælles opholdstilladelse skal inddrages som følge af samlivsophør.

Omfattet af bestemmelsen er

- den udenlandske ægtefælles biologiske barn,
- den udenlandske ægtefælles adoptivbarn,
- et barn fra den udenlandske ægtefælles nærmeste familie med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 3,
- et barn, som har fået opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 3, med henblik på adoption, når den udenlandske ægtefælle og evt. den herboende ægtefælle er adoptanterne, og
- et barn som har fået opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 3, som led i et plejeforhold, når den udenlandske ægtefælle og evt. den herboende ægtefælle er meddelt plejetilladelsen.

Vurderingen af om der er udøvet vold mv. mod et barn, der er omfattet af bestemmelsen, svarer til den vurdering, der foretages, når der er udøvet vold

mv. mod en udenlandsk ægtefælle. Der vil dog skulle tages hensyn til, at der er tale om et barn.

2.2. Dokumentation

Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår, at det fra udlændingens side skal godtgøres, at der har været tale om voldsudøvelse. Alle oplysninger i sagen, der kan belyse, om voldsudøvelsen har fundet sted, skal indgå i vurderingen. Hvis der er en dom for, at ægtefællen har udøvet vold mod udlændingen eller eventuelle børn, skal voldsudøvelsen anses for godtgjort, men det er ikke et krav, at der foreligger en domfældelse, eller at overgrebet er meldt til politiet. Endvidere vil f.eks. skadestuerapporter, lægeerklæringer, erklæringer fra krisecentre og samtaler med socialrådgivere mv. kunne indgå i vurderingen af, om der har fundet overgreb eller lignende sted.

Det kan forekomme, at udtalelser fra f.eks. kommunale socialforvaltninger, kvindekrisecentre eller andre kun indeholder et referat af, hvad den udenlandske ægtefælle selv har berettet. I sådanne tilfælde kan den bevismæssige værdi af udtalelsen være begrænset. Hvis udtalelsen imidlertid (tillige) indeholder en beskrivelse af den kommunale sagsbehandlers eller krisecentermedarbejders egne observationer i forbindelse med samtaler med eller behandling af den udenlandske ægtefælle, vil udtalelsen kunne tillægges større vægt ved vurderingen af, om den pågældende kan forblive her i landet.

3. Er den udøvede vold den reelle årsag til samlivsophævelsen?

Det er en forudsætning for, at Udlændingestyrelsen kan undlade at inddrage en opholdstilladelse eller, at Udlændingestyrelsen kan forlænge en opholdstilladelse, at den udenlandske ægtefælle godtgør, at voldsudøvelsen er den reelle årsag til samlivsophøret.

Afgørelsen heraf beror på en vurdering af sagens konkrete omstændigheder, idet der skal tages særligt hensyn til, at en voldsramt udenlandsk ægtefælle eller en udenlandsk ægtefælle, hvis barn har været udsat for vold, ofte befinder sig i en situation, hvor den pågældende kan have meget svært ved at bryde ud af ægteskabet. At der er gået længere tid mellem den dokumenterede voldsudøvelse og samlivsophøret fører således ikke i sig selv til, at det kan lægges til grund, at voldsudøvelsen ikke er den reelle årsag til samlivsophøret.

Afgørende er, om det efter en konkret vurdering af karakteren af den udøvede vold og samlivsophævelsen kan lægges til grund, at der er den nødvendige årsagsforbindelse.

4. De øvrige betingelser for ret til fortsat ophold, når der foreligger vold og volden er årsag til samlivsophævelsen

4.1. Generelt om vurderingen

Udlændingens tilknytning til henholdsvis Danmark og hjemlandet skal vurderes konkret, jf. § 19, stk. 6, jf. § 26, stk. 1. En udlænding med ringe tilknytning til Danmark vil således kunne få afslag på ret til fortsat ophold, uanset at udlændingen har opholdt sig i Danmark i længere tid, mens en udlænding, der allerede efter kort tids ophold har udvist vilje og evne til at lade sig integrere i det danske samfund, vil kunne få ret til fortsat ophold. Det skal indgå i vurderingen, hvis udlændingens integration har været vanskeliggjort af ægtefællens eller samleverens forbud herimod, indespærring i hjemmet eller lign.

Opholdsperioden regnes fra det tidspunkt, hvor udlændingen indrejser med opholdstilladelse som led i ægtefællesammenføring, til samlivsophævelsen indtræder.

I sager om inddragelse eller nægtelse af forlængelse af en opholdstilladelse meddelt som led i ægtefællesammenføring, hvori det er påberåbt, at samlivsophævelsen skyldes vold, er der dog altid tale om en konkret vurdering af, om en afgørelse om inddragelse eller nægtelse af forlængelse må antages at virke særligt belastende for den pågældende. Der foretages derfor en samlet vurdering af alle sagens omstændigheder. Dette indebærer, at der også skal tages et vist hensyn til eventuelle ophold i Danmark, der ligger forud for den periode, hvor udlændingen har haft opholdstilladelse som led i ægtefællesammenføring, ligesom der skal tages hensyn til længden og opholdet i Danmark, der ligger efter samlivsophævelsen.

4.2. Formodningsreglen

I sager, hvor den udenlandske ægtefælle har været i Danmark i to år eller længere tid og under dette ophold har udvist vilje og evne til at lade sig integrere i det danske samfund, vil opholdstilladelsen som det klare udgangspunkt blive bevaret – uanset samlivsophævelsen.

I praksis er det typiske tilfælde, at en udlænding, efter at være blevet meddelt opholdstilladelse som led i ægtefællesammenføring, indrejser og tager ophold på fælles bopæl her i landet med den herboende ægtefælle. I et sådant tilfælde vil der, hvis samlivet først ophæves to år senere, som udgangspunkt være tale om, at den udenlandske ægtefælle har opnået en sådan grad af tilknytning til Danmark, at opholdstilladelse ikke inddrages eller nægtes forlænget.

Vurderingen kan endvidere omfatte hensynet til eventuelle børn, situationen i den pågældendes hjemland, herunder risikoen for udstødelse i hjemlandet som følge af samlivsophøret, omfanget og karakteren af eventuelt samvær med mindreårige børn bosiddende i Danmark, karakteren af udlændingens til-

knytning til Danmark i øvrigt, om ægteskabet har bestået i hjemlandet m.v. Endvidere vil Udlændingestyrelsen lægge vægt på, om den pågældende har – eller i en skilsmisssituation ser ud til at få – forældremyndigheden over eller udøver samvær med mindreårige børn bosiddende i Danmark.

Der lægges med lovændringen (lov nr. 433 af 1. maj 2013 (lovforslag nr. L 129 af 30. januar 2013)) ikke op til en ændring af ovennævnte positive for-
modningsregel.

4.3. Mulighed for fortsat ophold ved ophold under 2 år

Også ophold under to år vil kunne føre til, at den udenlandske ægtefælles opholdstilladelse vil kunne bevares, selv om samlivet er ophørt som følge af vold, jf. lov nr. 433 af 1. maj 2013 (lovforslag nr. L 129 af 30. januar 2013). Det kræves, at ægtefællen har opnået en forholdsvis stærk tilknytning til Danmark. Den udenlandske ægtefælles vilje og evne til at integrere sig i det danske samfund vil derfor indgå med betydelig vægt ved vurdering af, om den udenlandske ægtefælle kan anses for at have den fornødne tilknytning til det danske samfund. En sådan forholdsvis stærk tilknytning vil f.eks. kunne bestå i, at den udenlandske ægtefælle har fået arbejde eller er under uddannelse her i landet.

Herudover forudsættes som hidtil blandt andet hensynet til eventuelle børn, situationen i hjemlandet, herunder risikoen for udstødelse i hjemlandet som følge af samlivsophøret, omfanget og karakteren af eventuelt samvær med mindreårige børn bosiddende i Danmark samt karakteren af udlændingens tilknytning til Danmark i øvrigt at skulle indgå i vurderingen.

5. Virkningen af fortsat opholdstilladelse

Er der udøvet vold, jf. pkt. 2, og er volden den reelle årsag til samlivsophævelsen, jf. pkt. 3, og er de videre betingelser, jf. pkt. 4, opfyldt, vil den udenlandske ægtefælle bevare retten til fortsat ophold efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, jf. § 19, stk. 7, og § 26, selv om at den udenlandske ægtefælle ikke længere samlever med den herboende ægtefælle.

Betingelsen om bestået danskprøve på A1-niveau, jf. udlændingelovens § 9, stk. 30, består fortsat, uanset om den udenlandske ægtefælles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, ikke er blevet inddraget eller er blevet forlænget, jf. § 19, stk. 7, og § 26, selv om samlivet er ophævet på grund af vold.

Den sikkerhedsstillelse, som den herboende ægtefælle har stillet som betingelse for meddelelse af ægtefællesammenføring, jf. udlændingelovens § 9, stk. 4, kan ikke frigives i det tilfælde, hvor den udenlandske ægtefælles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, ikke er blevet inddraget eller er blevet

forlænget, jf. § 19, stk. 7, og § 26, selv om samlivet er ophævet på grund af vold, jf. sikkerhedsstillelsesbekendtgørelsens § 18, stk. 2.

6. Sagsbehandling

Sager om inddragelse eller nægtelse af forlængelse af opholdstilladelse meddelt som led i ægtefællesammenføring, hvor samlivet er ophørt som følge af vold, skal som udgangspunkt forelægges kontorets ledelse.

Opmærksomheden henledes på, at der i EstherH vil blive oprettet værdier vedrørende vold udøvet mod den udenlandske ægtefælle og værdier vedrørende vold udøvet mod den udenlandske ægtefælles barn.

7. Politianmeldelse

I det omfang Udlændingestyrelsen lægger oplysninger om voldsforhold til grund for sagsbehandlingen i sager om inddragelse eller nægtelse af forlængelse af en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, skal det undersøges, hvorvidt den udenlandske ægtefælle ønsker, at Udlændingestyrelsen underretter politiet om voldsforholdet, såfremt anmeldelse til politiet ikke allerede har fundet sted.

Oplysninger om voldsforhold, som Udlændingestyrelsen kommer i besiddelse af, bør kun anmeldes til politiet, såfremt den udenlandske ægtefælle selv ønsker det. Der skal dog foretages politianmeldelse, hvis der er tale om grov vold eller mishandling, uanset om den udenlandske ægtefælle ønsker det.

Der bør således foretages en afvejning af på den ene side hensynet til den udenlandske ægtefælles eventuelle ønske om undladelse af politianmeldelse, og på den anden side hensynet til den offentlige interesse i at grove voldshandlinger og lign. retsforfølges.

8. Ikrafttræden

Denne meddelelse træder i kraft straks og finder anvendelse for afgørelser om inddragelse af opholdstilladelse, der træffes fra og med den 3. maj 2013. Samtidig hermed ophæves familiesammenføringsmeddelelse 5/07 af 16. juli 2007.

Anni Fode

Praksis i sager, hvor et barns opholdstilladelse er bortfaldet i forbindelse med en genopdragelsesrejse

Integrationsministeriet har udarbejdet vedlagte notat af 8. juli 2011 om fortolkning af en afgørelse fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i relation til bortfaldsbestemmelsen i udlændingelovens § 17, stk. 1, og mulighed for ny opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, jf. § 9, stk. 14, i sager hvor et barn har været sendt på genopdragelsesrejse til hjemlandet eller et andet land.

De i notatet anførte retningslinier skal følges i Udlændingeservices sagsbehandling i alle verserende sager, hvor betydningen af et barns genopdragelsesrejse indgår, uanset indgivelsestidspunkt.

Anni Fode

NOTAT

Dato: 8. juli 2011
Kontor: Familiesammenfø-
ringskontoret
J.nr.: 11/52072
Sagsbeh.: RIN

Notat om fortolkningen af Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 14. juni 2011 i sagen Osman mod Danmark (appl.no. 38058/09)

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) afsagde den 14. juni 2011 dom i sagen Osman mod Danmark (appl.no. 38058/09), hvorved Danmark blev dømt for krænkelse af den pågældendes rettigheder efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) artikel 8 om retten til familieliv og retten til privatliv.

I det følgende er givet en gennemgang af hidtidig praksis vedrørende udlændingelovens regler. Herefter følger en kort gengivelse af sagens faktiske omstændigheder med henblik på en analyse af dommens betydning for den fremadrettede administration af udlændingelovens regler.

1. Dansk lov og praksis

Udlændingeloven indeholder en række bestemmelser, der finder anvendelse, når et barn har været sendt på genopdragelsesrejse til hjemlandet eller et andet land.

Disse bestemmelser omfatter regler om bortfald af barnets hidtidige opholdstilladelse, samt regler om, hvorvidt barnet vil kunne opnå en ny opholdstilladelse, hvis den tidligere opholdstilladelse er bortfaldet.

Bortfald af opholdstilladelser er reguleret i udlændingelovens § 17, stk. 1, hvorefter en opholdstilladelse blandt andet bortfalder, når udlændingen opgiver sin bopæl i Danmark, eller når en udlænding, der har boet lovligt her i landet i mere end 2 år, har opholdt sig uden for landet i mere end 12 på hinanden følgende måneder.

Det kan dog efter udlændingelovens § 17, stk. 3 (tidligere stk. 2), efter ansøgning bestemmes, at en opholdstilladelse alligevel ikke skal anses for bortfaldet.

Efter praksis vil en ansøgning efter udlændingelovens § 17, stk. 3, f. eks. kunne imødekommes i de tilfælde, hvor det må anses for godtgjort, at udlændingen har haft til hensigt at vende tilbage til Danmark, men er blevet forhindret heri på grund af sygdom eller andre uforudsete hindringer. Bestemmelsen er endvidere blevet anvendt i tilfælde, hvor udlændingen før

udrejsen har henvendt sig til udlændingemyndighederne og ansøgt om bevarelse af opholdstilladelsen, før den pågældende udrejste af Danmark. Afgørelsen beror på en skøns-mæssigt præget vurdering, hvor også udlændingens samlede ophold her i landet og i hjemlandet samt udlændingens familiemæssige og anden tilknytning her til landet indgår. Det forhold, at et mindreårigt barn ikke selv måtte have ønsket at udrejse kan normalt ikke tillægges vægt, hvis beslutningen om udrejse er truffet af forældremyndighedens indehaver.

Herudover er det ved lov nr. 572 af 31. maj 2010 bestemt, at en opholdstilladelse bortfalder, når en mindreårig udlænding har opholdt sig uden for landet i mere end 3 på hinanden følgende måneder på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration, jf. udlændingelovens § 17, stk. 2.

Hvis et mindreårigt barns opholdstilladelse er bortfaldet, vil barnet kunne søge om at få en ny opholdstilladelse.

Hvis barnet er under 15 år, vil en sådan ansøgning blive behandlet efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2. Aldersgrænsen i bestemmelsen blev sat ned fra 18 år ved lov nr. 427 af 9. juni 2004.

Samtidig blev udlændingelovens § 9, stk. 14, indført som betingelse for familiesammenføring til et barn under 15 år. Efter udlændingelovens § 9, stk. 14, kan der kun gives en sådan opholdstilladelse til et barn, der tidligere har haft en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, men som er bortfaldet efter § 17, hvis hensynet til ansøgerens tarv taler derfor.

Ved vurderingen af, om hensynet til barnet tarv taler for meddelelse af opholdstilladelse, skal der blandt andet foretages en afvejning af længden og karakteren af barnets ophold her i landet set i forhold til barnets ophold i hjemlandet. I den forbindelse skal det indgå, hvor barnet har haft hovedparten af sin opvækst, og hvor barnet har gået i skole. Der vil endvidere skulle lægges vægt på barnets sproglige færdigheder, herunder om barnet taler dansk, og om barnet taler det sprog, der tales i barnets hjemland. Det vil tillige kunne indgå, om barnet er sendt på en genopdragelsesrejse mod sin vilje, og om barnet har nær familie i hjemlandet, hos hvem barnet har opholdt sig.

Baggrunden for regelændringen var:

"... eksempler på, at forældre bevidst vælger at lade et barn blive i hjemlandet – enten sammen med en af forældrene eller med andre familiemedlemmer – indtil barnet er næsten voksent, på trods af at barnet på et tidligere tidspunkt kunne have fået opholdstilladelse i Danmark. På den måde opnås det, at barnet får en opvækst i overensstemmelse med hjemlandets kultur og skikke og ikke i sin barndom præges af danske normer og værdier.

Mindreårige udlændinge, der skal bo i Danmark, bør efter regeringens opfattelse – af hensyn til barnet og af integrationsmæssige årsager – komme hertil så tidligt som muligt og få en så stor del af deres opvækst her i landet som muligt.

Tilsvarende bør børn og unge udlændinge, der allerede bor her i landet, så vidt muligt have deres opvækst her og ikke i forældrenes hjemland."

For mindreårige børn mellem 15 og 18 år, vil en ansøgning om opholdstilladelse skulle behandles efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, 1. pkt., hvorefter der kan gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor.

Bestemmelsen finder i praksis især anvendelse i tilfælde, hvor familiesammenføring ikke er mulig efter de gældende bestemmelser i udlændingelovens § 9, stk. 1, men hvor det som følge af Danmarks internationale forpligtelser – herunder navnlig Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 – er nødvendigt at tillade familiesammenføring. Efter gældende praksis kan der endvidere i andre ganske særlige tilfælde efter en helt konkret vurdering meddeles tilladelse til familiesammenføring i tilfælde, hvor familiesammenføring ikke er mulig efter de gældende bestemmelser i udlændingelovens § 9, stk. 1.

Ved vurderingen vil barnets tarv og betydningen af en genopdragelsesrejse i det væsentlige svare til en vurdering efter udlændingelovens § 9, stk. 14.

2. Sagens faktiske omstændigheder

Sagen vedrører den somaliske statsborger Sahro Osman (ansøgeren), født den 1. november 1987, der har haft opholdstilladelse i Danmark som familiesammenført, fra hun var 7 år. I Danmark blev hendes forældre skilt, og ansøgeren boede herefter hos sin mor. I 2003 blev hun som 15-årig sendt på genopdragelsesrejse til en somalisk flygtningelejr i Kenya af sine forældre.

To år efter udrejsen henvendte ansøgeren sig sammen med sin far på Den danske Ambassade i Kenya, hvor hun søgte om opholdstilladelse. Ansøgeren oplyste i denne forbindelse, at hun ikke havde regnet med, at opholdet skulle vare to år, at hun ikke udrejste frivilligt, at hun ikke havde modtaget undervisning i Kenya, at hun havde passet sin farmor, og at hun var blevet tvunget til at udsætte at tage kontakt til de danske myndigheder, da hendes farmor var blevet alvorligt syg.

Ingen af ansøgerens forældre havde før eller under ansøgerens ophold i Kenya rettet henvendelse til de danske udlændingemyndigheder og søgt om, at ansøgerens opholdstilladelse ikke skulle anses for bortfaldet, ligesom ansøgerens mor ikke havde rettet henvendelse til de danske myndigheder med anmodning om vejledning eller assistance i anledning af ansøgerens ophold i Kenya.

Udlændingetjenesten traf den 21. december 2006 afgørelse om, at ansøgerens opholdstilladelse skulle anses for bortfaldet, jf. udlændingelovens § 17, samt at ansøgeren hverken kunne meddeles ny opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, eller § 9 c, stk. 1, 1. pkt. Afgørelsen blev stadfæstet af ministeriet den 1. oktober 2007 og siden hen af Københavns Byret den 25. april 2008 og Østre Landsret den 30. oktober 2008.

Ved afgørelserne blev der lagt vægt på, at ansøgerens forældre frivilligt sendte hende til familie i Kenya på ubestemt tid, at hun var 17 år og 9 måneder, da hun søgte om at komme

tilbage til Danmark, at hendes far havde besøgt hende under opholdet i Kenya, og at moren tillige ville kunne besøge hende i Kenya for at udøve familielivet der. Hverken udlændingemyndighederne eller domstolene var opmærksom på, at ansøgeren var indrejst ulovligt i Danmark i juni 2007 og havde taget ophold hos sin mor. Denne oplysning indgik derfor ikke i afgørelserne.

Procesbevillingsnævnet meddelte i januar 2009 afslag på tredjeinstansbevilling. I november 2009 indbragte ansøgeren sagen for EMD.

3. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols bemærkninger

EMRK artikel 8 har følgende ordlyd:

"1. Enhver har ret til respekt for sit privatliv og familieliv, sit hjem og sin korrespondance.

2. Ingen offentlig myndighed kan gøre indgreb i udøvelsen af denne ret, undtagen for så vidt det sker i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed eller landets økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres ret og frihed."

Retten til et familieliv omfatter efter EMD's praksis retten til at opretholde et eksisterende familieliv, f.eks. ved at staten undlader at udvise et familiemedlem, samt statens positive forpligtelse til at tilvejebringe de nødvendige forudsætninger for at udøve et familieliv, f.eks. ved at staten giver et familiemedlem opholdstilladelse.

EMD har endvidere statueret, at retten til et familieliv er suppleret af retten til et privatliv, idet retten til et privatliv efter EMD's praksis også omfatter retten til at etablere og udvikle bånd til andre mennesker og verden.

EMD finder, at der i den konkrete sag er sket indgreb efter EMRK artikel 8, stk. 1, i både ansøgerens familieliv og privatliv, jf. dommens præmis 56.

EMD betoner i denne forbindelse, at domstolen i en række sager vedrørende unge myndige personer, som endnu ikke har etableret egen familie, har fastslået, at disses relation til forældre og anden nær familie udgør et familieliv.

Domstolen betoner yderligere, at artikel 8 beskytter retten til at etablere og udvikle relationer til andre personer og verden, og at denne ret kan omfatte aspekter af en persons sociale identitet, hvorfor fastboende udlændinges samlede sociale bånd til det samfund, de bor i, udgør "privatliv" i EMRK artikel 8's forstand.

Da EMD vurderer, at der er gjort indgreb i ansøgerens rettigheder efter EMRK artikel 8, stk. 1, skal det vurderes, om indgrebet er hjemlet, forfølger et legitimt formål og er proportionalt, jf. EMRK artikel 8, stk. 2, idet der i modsat fald vil være sket en krænkelse af ansøgerens rettigheder.

Domstolen konstaterer i denne forbindelse, at der er enighed om, at indgrebet i form af bortfald og afslag på opholdstilladelse til ansøgeren har hjemmel i lov og forfølger et legitimt formål, jf. dommens præmis 58.

EMD fokuserer derfor på, om indgrebet er proportionalt, og foretager en konkret afvejning af, om indgrebet er "nødvendigt i et demokratisk samfund". Domstolen fremhæver i denne forbindelse en række momenter, som er tillagt vægt ved vurderingen.

Domstolen understreger, at udøvelsen af forældremyndighed udgør et grundlæggende element i et familieliv, og at et barns opvækst og opdragelse normalt og nødvendigvis forudsætter, at forældrene kan træffe afgørelse om, hvor barnet skal bo samt fastsætte grænser for – og bemyndige andre til at fastsætte grænser for – barnets bevægelsesfrihed, jf. dommens præmis 64.

Det fremgår videre af dommens præmis 65, at når et barn har haft sine formative år af sin barndom og ungdom i et land og har hele sin nære familie i dette land, så skal der foreligge meget alvorlige grunde til at berettige en afvisning af at dispensere fra bortfald af en opholdstilladelse.

Domstolen vurderer endvidere, at forhindring af genopdragelsesrejser er et legitimt formål, jf. dommens præmis 67, men at dette ikke kan begrunde, at der ses helt bort fra barnets personlige ret til respekt for sit familieliv og privatliv, jf. dommens præmis 69 og 73.

Domstolen lægger herefter vægt på, at ansøgeren ikke udrejste frivilligt, og at ansøgeren ikke havde mulighed for at indrette sig på den regelændring i 2004 (nedsættelse af aldersgrænsen for familiesammenføring af børn fra 18 til 15 år), som førte til, at hun i 2005 ikke kunne meddeles en ny opholdstilladelse.

Domstolen anfører endvidere, at den meget begrænsede kontakt mellem ansøgeren og hendes mor kunne forklares med diverse andre faktorer end forsætligt begrænset kontakt, inklusiv praktiske og økonomiske forhindringer, hvorfor denne ikke kunne tages til indtægt for, at ansøgeren og hendes mor ikke ønskede at opretholde og intensivere et familieliv under ansøgerens ophold i Kenya.

Som følge heraf finder EMD, at Danmark ikke i tilstrækkelig grad har taget højde for ansøgerens interesser, hvorfor afslaget ikke var proportionalt.

4. Vurdering af dommen

Dommen anfægter ikke udlændingelovens bestemmelser eller forarbejderne hertil, men giver anledning til en mindre justering af praksis vedrørende administrationen af bestemmelserne.

Den hidtidige betoning af, at en beslutning om at sende et barn på genopdragelsesrejse er truffet af forældremyndighedens indehaver, uanset barnets alder,, kan således ikke opret-

holdes fuldt ud. Der må – i overensstemmelse med dommen – i højere grad lægges vægt på barnets individuelle interesser og forhold. Ved afvejningen bør barnets egne ønsker således indgå.

Den konkrete vægtning af barnets egne ønsker må dog bero på barnets alder og modenhed. En beslutning om, at barnet ikke skal bo hos forældrene, men derimod hos en slægtning i et andet land, må antages at være en meget indgribende beslutning, som det vil kræve nogen modenhed hos barnet at forholde sig til.

Barnet må således som minimum have opnået den alder og modenhed, som i familieretlige sager om valg af bopælsforælder anses som fornøden til at begynde at inddrage barnets ønsker. I sådanne sager bliver der gennemført samtaler med børn fra omkring 7 års-alderen afhængig af modenhed.

Det kan endvidere lægges til grund, at en 15-årig normalt vil være i stand til at danne sig sin egen velovervejede holdning til spørgsmål af denne karakter.

I forbindelse med vurderingen af barnets individuelle interesser og forhold bør der endvidere tages hensyn til, hvor længe barnet har opholdt sig i Danmark. I dommen fremhævede Domstolen således flere gange, at ansøgeren havde tilbragt de formative år af sin barndom og ungdom i Danmark (fra hendes 7. til hendes 15. år). Domstolen fandt, at sagen herved adskilte sig signifikant fra en anden sag, *Ebrahim og Ebrahim mod Nederlandene*, dom af 18. marts 2003, hvor den ene af ansøgerne havde opholdt sig i Nederlandene fra sit 10. til sit 13. år, og hvor Nederlandene efter en samlet vurdering ikke fandtes at have krænket EMRK artikel 8 ved at meddele ham afslag på opholdstilladelse.

5. Betydning af den justerede praksis for verserende og allerede afgjorte sager

Dommen har karakter af et bidrag til fortolkningen af EMRK artikel 8 og finder således anvendelse i alle sager, hvor et barn har mistet sin opholdstilladelse under henvisning til en genopdragelsesrejse.

Den justerede praksis finder anvendelse i alle verserende sager, hvor betydningen af en genopdragelsesrejse indgår.

Det er Integrationsministeriets vurdering, at udlændingemyndighederne ikke af egen drift er forpligtet til at undersøge, om sager afgjort før dommen skal genoptages. Ministeriet har herved lagt vægt på, at det ikke vil være muligt ud fra generelle kriterier at udskille de eventuelle tidligere afgjorte sager, hvor dommen ville have betydning, da sådanne konkrete sager ikke registreres på en sådan måde, at de umiddelbart vil kunne udfindes.

Såfremt en person henvender sig til udlændingemyndighederne med henblik på at søge om genoptagelse af en tidligere afgjort sag, skal spørgsmålet om genoptagelse vurderes efter almindelige forvaltningsretlige grundsætninger.

Efter almindelige retsgrundsætninger kan en sag genoptages, hvis der fremkommer nye oplysninger af så væsentlig betydning for sagen, at der er en vis sandsynlighed for, at sagen ville have fået et andet resultat, hvis oplysningerne havde foreligget ved den oprindelige afgørelse i sagen. Det bemærkes videre, at forvaltningens pligt til at genoptage sager, der ligger før den sag, hvori forvaltningens afgørelse er blevet underkendt, vil afhænge af, om der vil være nogen mulighed for, at afgørelsen i den sag, der nu begæres genoptaget, vil kunne tænkes ændret.

I forbindelse med en genoptagelsessag vil myndigheden foretage en udtømmende efterprøvelse af den oprindelige afgørelse. Med hensyn til prøvelsens omfang gælder således det samme, som er udgangspunktet i forbindelse med administrativ rekurs. Der er således ingen begrænsning i klagerens adgang til for rekursinstansen at fremføre nye påstande, anbringender og faktiske omstændigheder (nova). Princippet om den fulde efterprøvelse modificeres dog i praksis af, at borgeren kun i visse tilfælde har retskrav på en ny fuldstændig realitetsbehandling af sagen. Der kan herved nærmere henvises til Hans Gammeltoft-Hansen m.fl., Forvaltningsret, 2. udgave (2002), side 921ff. og 991ff.

Myndighedernes inddragelse af nova i form af nye faktiske omstændigheder omfatter også nye faktiske oplysninger, der ikke nødvendigvis er til gunst for den pågældende ansøger. Det vil derfor bero på en konkret vurdering af alle sagens omstændigheder, hvorvidt der er grundlag for at genoptage sagen.

Udveksling af oplysninger mellem Visumkontoret og familiesammenføringskontorerne

1. Indledning

I henhold til visumpraksis vil det forhold, at en visumansøger har en verserende ansøgning om opholdstilladelse i Danmark på baggrund af reglerne om ægtefællesammenføring, ikke i sig selv indebære, at der meddeles afslag på visum. Ej heller vil det forhold, at en visumansøger oplyser at søge op til sin her i landet værende kæreste eller forlovede, medføre afslag på visum, men i denne situation vil visumtilladelsen typisk blive betinget af sikkerhedsstillelse.

Alene i tilfælde af at det oplyses, at der i en evt. verserende opholdssag kan være tale om pro forma eller tvang, vil Visumkontoret kunne berostille visumsagen, indtil der er truffet afgørelse i opholdssagen. Hvis visumsagen i henhold til visumpraksis kan afgøres med et afslag, vil sagen som udgangspunkt ikke blive berostillet, men afgjort.

2. Retningslinier for udveksling af oplysninger

2.1. Oplysninger modtaget om tvang eller pro forma uden at der verserer en visum- eller opholdssag

I tilfælde, hvor et af familiesammenføringskontorerne modtager (anonyme) oplysninger om, at navngivne personer kan forventes at ansøge om visum med henblik på familiesammenføring eller at ansøge om familiesammenføring, og det oplyses, at der i disse sager er tale om tvang eller pro forma, skal det pågældende familiesammenføringskontor så vidt muligt sørge for oprettelse af en udlændingesag, hvorpå de modtagne oplysninger lægges. Samtidig fremsender det relevante familiesammenføringskontor til Visumkontoret en kopi af de modtagne oplysninger samt oplysninger om udl.nr. på den oprettede opholdssag. Visumkontoret opretter herefter den potentielle ansøger/reference i Visumregistret (IVR) med henvisning til en særlig HJ-sag.

Såfremt ovennævnte oplysninger modtages af Visumkontoret, fremsender Visumkontoret en kopi af oplysningerne til Fællesjournalen, der sørger for oprettelse af en opholdssag og orienterer Visumkontoret om sagens udl.nr. Den nyoprettede sag lægges af journalen på arkiv. Visumkontoret opretter samtidig hermed den

potentielle ansøger/reference i visumsystemet med henvisning til en særlig HJ-sag.

2.2. Henvendelser fra Visumkontoret til familiesammenføringskontorerne vedrørende tvang eller pro forma i en verserende sag

I visumsager undersøger Visumkontoret rutinemæssigt, om der eksisterer en verserende familiesammenføringssag. Er dette tilfældet, anmoder Visumkontoret telefonisk det relevante familiesammenføringskontor om at oplyse, hvorvidt der i den verserende opholdssag er omstændigheder, der peger i retning af, at der kan være tale om tvang eller pro forma. I bekræftende fald berostiller Visumkontoret visumsagen og i den forbindelse orienteres ansøger og reference om, at sagen beror på yderligere undersøgelser.

Visumkontoret vil dog, som nævnt ovenfor, ikke berostille visumsagen, men som udgangspunkt meddele afslag heri på det foreliggende grundlag, såfremt dette følger af visumpraksis. Såfremt oplysningen om tvang eller proforma er tilgået Visumkontoret direkte, lægges denne oplysning på visumsagen og kopi heraf samt kopi af Visumkontorets afgørelse fremsendes til det relevante Familiesammenføringskontor til indlæggelse på sagen.

2.3. Opholdssager afgjort med afslag grundet tvang eller pro forma

Familiesammenføringskontorerne opdaterer afslag på opholdstilladelse i udlændingeregistret, herunder hvis afslaget meddeles grundet tvang eller pro forma. Herved gives Visumkontoret ved en evt. efterfølgende visumansøgning mulighed for ud fra udlændingeregistret at vurdere, hvorvidt der bør meddeles afslag.

I sager, hvor hensynet til ansøger eller reference tilsiger, at tvangs- eller pro forma-afgørelsen meddeles f.eks. under henvisning til, at det ikke findes godtgjort, at samliv vil finde sted på fælles bopæl, anfører familiesammenføringskontorerne i friteksten i udlændingeregistret enten "tvang" eller "pro forma".

2.4. Visumsager afgjort med afslag grundet tvang eller pro forma

I visumsager, hvor der meddeles afslag, og hvor ansøgeren forinden er meddelt afslag på opholdstilladelse grundet tvang eller pro forma, henviser Visumkontoret i sin begrundelse for afslaget på visum til den begrundelse, der er angivet i forbindelse med afslaget på opholdstilladelse. I sager, hvor afslaget på opholdstilladelse af hensyn til ansøger eller reference er begrundet med, at det ikke findes godtgjort, at samliv vil finde sted på fælles bopæl, men hvor det af opholdssagen eller udlændingeregistret fremgår, at der er tale om et afslag grundet tvang eller pro forma, noterer Visumkontoret dette på et internt notat på visumsagen. Kopi af det interne notat samt af Visumkontorets afgørelse fremsendes i begge tilfælde til Fællesjournalen med henblik på indlæggelse på udlændingesagen.

Såfremt oplysningen om tvang er tilgået direkte til Visumkontoret, og dette har indgået i Visumkontorets grundlag for afslaget, noteres dette på et internt notat på visumsagen. Kopi af henvendelsen vedrørende tvang eller pro forma, det interne notat samt Visumkontorets afgørelse fremsendes til familiesammenføringskontorerne (Fællesjournalen) mhp. indlæggelse af dokumenterne på udlændingesagen.

eller oprettelse af opholdssag, såfremt der ikke er en opholdssag vedrørende den konkrete udlænding.

3. Ikrafttræden

Denne meddelelse træder i kraft straks.

Inge Bruhn Thomsen

Retningslinier for behandling af ministerhenvendelser

I tilfælde, hvor ministeriet skal bruge bidrag fra Udlændingestyrelsen med henblik på besvarelsen af en henvendelse til ministeren, vurderer ministeriet konkret henvendelsens karakter.

1. Såfremt ministerhenvendelsen er af hastende karakter, fremsender ministeriet henvendelsen til Fællesjournalen enten ved fax eller e-post (familiesammenføring@udlst.dk) og anmoder om et bidrag til brug for ministerens svar. Journalen sender straks anmodningen videre til sagsbehandleren med kopi af henvendelsen til kontorchefen og underdirektør. Sagsbehandleren udarbejder en hurtig status, der efter forelæggelse for kontorchefen sendes pr. mail til IBT. Direktøren orienteres efter nærmere aftale af underdirektøren. På baggrund heraf aftales den videre sagsbehandling. Bidraget sendes pr. mail til den sagsbehandler i ministeriet, som har anmodet om bidraget.
2. Såfremt ministeriet skønner, at ministerhenvendelsen er af mindre hastende karakter, anfører ministeriet ved fremsendelsen, at bidraget bedes fremsendt inden en uge. Fællesjournalen fremsender henvendelsen til sagsbehandleren med kopi til kontorchef og underdirektør. Sagsbehandleren udarbejder en kort status til kontorchefen, der derefter orienterer underdirektøren. På baggrund heraf aftales den videre sagsbehandling. Direktøren orienteres efter nærmere aftale af underdirektøren. Der udarbejdes alt efter sagens karakter jf. nedenfor under 3 et bidrag til ministeriet. Den endelige besvarelse sendes i alle tilfælde pr. mail til den sagsbehandler i ministeriet, som har anmodet om bidraget.
3. Såfremt ministerhenvendelsen vedrører en konkret sag skal bidraget indeholde en kort redegørelse for, hvilke sagsskridt Udlændingestyrelsens hidtil har foretaget, samt hvornår sagen kan forventes afsluttet. Som udgangspunkt skal bidraget ikke indeholde en længere sagsfremstilling eller en gennemgang af udlændingelovens regler. Såfremt ministerhenvendelsen er af mere generel karakter, skal bidraget som udgangspunkt indeholde en redegørelse for styrelsens praksis og procedurer i den omhandlende situation. Sagens akter skal som udgangspunkt ikke sendes over til ministeriet.
4. Vedrører henvendelsen en konkret sag journaliseres henvendelsen af journalen inden den sendes videre til sagsbehandleren, der journaliserer svaret, når det er afsendt. Sagsbehandleren udskriver også henvendelsen og svaret til sagen. De mellemliggende forelæggelser skal ikke udskrives og journaliseres. Er hen-

vendelsen af generel karakter og ikke knyttet til en konkret sag fremsender journalen henvendelsen til Annie Grønbæk med henblik på journalisering i HJ-journalen. Annie vil derefter fremsende henvendelsen til den relevante kontorchef. Sagsbehandleren sender i disse sager (ved e-post) en kopi af svaret til Annie Grønbæk med henblik på journalisering i HJ og udskrift til sagen.

5. Såfremt ministeriet ønsker yderligere informationer, retter sagsbehandleren i ministeriet henvendelse til sagsbehandleren i Udlændingestyrelsen.

Denne meddelelse træder i kraft straks, og samtidig hermed ophæves opholdsmeddelelse nr. 7/04 af 20. februar 2004.

Inge Bruhn Thomsen

Behandling af begæringer om aktindsigt i konkrete udlændingesager efter offentlighedsloven

1. Retsgrundlaget

Efter offentlighedslovens § 4, stk. 1, kan enhver med de undtagelser, der er nævnt i §§ 7-14, forlange at blive gjort bekendt med dokumenter, der er indgået til eller oprettet af en forvaltningsmyndighed som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med dens virksomhed. Begæringen skal angive de dokumenter eller den sag, som den pågældende ønsker at blive gjort bekendt med, jf. offentlighedslovens § 4, stk. 3.

Efter offentlighedslovens § 7 omfatter retten til aktindsigt ikke en myndigheds interne arbejdsdokumenter. Som interne arbejdsdokumenter anses blandt andet dokumenter, der udarbejdes af en myndighed til eget brug, og brevveksling mellem forskellige enheder inden for samme myndighed.

Efter offentlighedslovens § 12, stk. 1, omfatter retten til aktindsigt ikke oplysninger om enkeltpersoners private, herunder økonomiske, forhold eller oplysninger om tekniske indretninger, fremgangsmåder eller om drifts- eller forretningsforhold, for så vidt det er af væsentlig økonomisk betydning for den pågældende virksomhed. Hvis kun en del af et dokument kan undtages fra aktindsigt, skal den pågældende gøres bekendt med dokumentets øvrige indhold, jf. offentlighedslovens § 12, stk. 2.

Efter offentlighedslovens § 13, stk. 1, kan retten til aktindsigt begrænses i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til

- 1) statens sikkerhed eller rigets forsvar,
- 2) rigets udenrigspolitiske eller udenrigsøkonomiske interesser, herunder forholdet til fremmede magter eller mellemfolkelige institutioner,
- 3) forebyggelse, opklaring og forfølgning af lovovertrædelser, straffuldbyrdelse og lignende samt beskyttelse af sigtede, vidner eller andre i sager om strafferetlig eller disciplinær forfølgning,
- 4) gennemførelse af offentlig kontrol, regulerings- eller planlægningsvirksomhed eller af påtænkte foranstaltninger i henhold til skatte- og afgiftslovgivningen,
- 5) det offentliges økonomiske interesser, herunder udførelsen af det offentliges forretningsvirksomhed, eller
- 6) private og offentlige interesser, hvor hemmeligholdelse efter forholdets særlige karakter er påkrævet.

Hvis kun en del af et dokument kan undtages fra aktindsigt, skal den pågældende gøres bekendt med dokumentets øvrige indhold, jf. offentlighedslovens § 13, stk. 2.

2. Begæring om aktindsigt i en eller flere konkrete udlændingesager

På baggrund af Integrationsministeriets afgørelse om aktindsigt i en konkret sag (udl.nr. [REDACTED]) om en tidligere ægtefælles ret til aktindsigt og ombudsmandens udtalelse i beretningen for 1999, side 125, fastsættes følgende retningslinier for behandling af begæring af aktindsigt i konkrete udlændingesager efter offentlighedsloven:

- Har borgeren fået *skriftligt samtykke til aktindsigt* fra den eller de pågældende ansøgere, gives der aktindsigt efter reglerne om partsaktindsigt, jf. forvaltningslovens §§ 9-18.
- Har borgeren ikke fået skriftligt samtykke til aktindsigt, og kan den sag eller de sager, som borgeren anmoder om aktindsigt i, *ikke med rimelighed identificeres*, eller anmodes der om aktindsigt i et *større antal sager eller i en ubestemt flerhed af sager*, gives der afslag på aktindsigt efter offentlighedslovens § 4, stk. 3, med den begrundelse, at begæringen om aktindsigt ikke nærmere angiver hvilke sager, der ønskes aktindsigt i. Har borgeren *reelt ikke kendskab til den pågældende sags eksistens*, gives der afslag på aktindsigt efter offentlighedslovens § 4, stk. 3, med den begrundelse, at der ikke er krav på aktindsigt, når omstændighederne viser, at borgeren blot konstruerer eller slutter sig frem, at en sådan sag må eksistere.
- Kan sagen identificeres, men er borgeren *bekendt med* – eller har styrelsen begrundet formodning om, at borgeren er bekendt med – *identiteten* af de af sagen omfattede personer, gives der som udgangspunkt afslag på aktindsigt efter offentlighedslovens § 12, stk. 1, med den begrundelse, at meddelelse af aktindsigt i givet fald ville bekræfte, at den pågældende udlænding har en sag hos styrelsen.
- Er borgeren bekendt med identiteten af de af sagen omfattede personer, fordi borgeren tidligere berettiget har modtaget denne oplysning af udlændingemyndighederne, f.eks. en tidligere ægtefælle eller en tidligere partsrepræsentant, kan der ikke gives afslag på aktindsigt efter offentlighedslovens § 12, stk. 1, med den begrundelse, at meddelelse af aktindsigt i givet fald ville bekræfte, at den pågældende udlænding har en sag hos styrelsen. Tilsvarende gælder, hvis borgeren *ikke er bekendt med identiteten* af de af sagen omfattede personer. I disse situationer skal sagens dokumenter gennemgås med henblik på at vurdere, om oplysningerne er omfattet af offentlighedslovens § 12, stk. 1, jf. § 12, stk. 2. Ved denne vurdering må det lægges til grund, at enhver personhenførbare oplysning (f.eks. navn, fødedato, fødested, udl.nr., cpr.nr., bopæl, e-post-adresse, telefonnr. eller andre oplysninger, der kan afsløre identiteten af de involverede personer, f.eks. en avisartikel) er undtaget fra aktindsigt. Endvidere vil enhver anden oplysning af privat karakter, herunder oplysninger

som nævnt i forvaltningslovens § 28, stk. 1, være undtaget fra aktindsigt. Det bør af afgørelsen fremgå, at denne vurdering efter § 12, stk. 2, har fundet sted.

- Hvis der efter gennemgang af dokumenterne er oplysninger, der ikke kan undtages efter offentlighedslovens § 12, stk. 1, eller andre bestemmelser, skal der gives aktindsigt i disse oplysninger. I nogle udlændingesager vil de oplysninger, der rester efter undtagelsen af oplysninger efter offentlighedslovens § 12, stk. 1, imidlertid *fremtræde så summariske og løsrevne*, at de ikke vil give en sproglig eller i øvrigt sammenhængende mening. I sådanne tilfælde gives der afslag på aktindsigt efter offentlighedslovens § 12, stk. 1. I de tilfælde, hvor de resterende oplysninger faktisk giver en sproglig eller i øvrigt sammenhængende mening, gives der aktindsigt i disse oplysninger.
- Uanset om borgeren er bekendt eller ikke bekendt med identiteten af de af sagen omfattede personer, omfatter retten til aktindsigt ikke en myndigheds *interne arbejdsdokumenter*, der er udarbejdet af myndigheden til eget brug. Der gives således afslag på aktindsigt i internt arbejdsmateriale, jf. offentlighedslovens § 7, jf. dog § 8. Endvidere omfatter retten til aktindsigt ikke de typer af dokumenter, der er nævnt i offentlighedslovens § 10, f.eks. brevveksling med sagkyndige til brug i retssager. Endelig kan retten til aktindsigt begrænses i det omfang, det er nødvendigt til beskyttelse af væsentlige hensyn til de forhold, der er nævnt i offentlighedslovens § 13, f.eks. statens sikkerhed samt forebyggelse og opklaring af lovovertrædelser.

3. Sagsbehandling

En begæring om aktindsigt vedrørende dokumenter i en sag, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed, skal afgøres af denne myndighed, jf. offentlighedslovens § 15, stk. 1, 1. pkt. Det betyder eksempelvis, at en begæring om aktindsigt vedrørende samlivskontrol indgivet til politiet skal afgøres af Udlændingestyrelsen, og en begæring om aktindsigt vedrørende forsørgelsesberegning indgivet til en kommune skal afgøres af Udlændingestyrelsen. Ligeledes skal en begæring om aktindsigt vedrørende dokumenter i en sag, der er *påklaget til Integrationsministeriet*, afgøres af ministeriet.

Vedrører en begæring om aktindsigt en sag, hvori der ikke skal træffe afgørelse, afgøres spørgsmålet om aktindsigt af den myndighed, der har dokumentet i sin besiddelse, jf. offentlighedslovens § 15, stk. 1, 2. pkt.

Skal en begæring om aktindsigt efter ovennævnte afgøres af Erhvervs- og Familiesammenføringsafdelingen, behandles aktindsigtssagen i det fagkontor, der senest har foretaget sagsbehandling i sagen. Begæringer om aktindsigt efter offentlighedsloven fra *journalister, folketingspolitikere, universitetsforskere* el.lign., der ikke er i besiddelse af samtykke til aktindsigt fra den pågældende ansøger, behandles dog i afdelingssekretariatet.

Der skal oprettes en *særskilt HJ-sag* under journalhovedgruppe 901. En begæring om aktindsigt i en konkret udlændingesag efter offentlighedsloven og dennes be-

svarelse må således ikke journaliseres på den konkrete udlændingesag. Der bør dog til orientering lægges kopi af materialet på udlændingesagen, men dette må ikke journaliseres på udlændingesagen.

En begæring om aktindsigt skal som udgangspunkt *besvares inden 10 dage* efter, at den er modtaget. Er begæringen ikke besvaret inden 10 dage, skal borgeren underrettes om grunden hertil samt om, hvornår en afgørelse kan forventes at foreligge.

Hvis der undtages dokumenter eller oplysningen fra aktindsigten, som er omfattet af aktindsigtsbegæringen, f.eks. internt arbejdsmateriale eller private oplysninger, er det meget vigtigt, at afslaget forsynes med en *fyldestgørende begrundelse*, jf. forvaltningslovens §§ 22-24. I begrundelsen skal det anføres hvilken type dokumenter eller oplysninger, der er undtaget, men ikke hvad disse dokumenter eller oplysninger omhandler.

Er et dokument, som er omfattet af aktindsigtsbegæringen, udarbejdet af en anden myndighed, eller indeholder dokumentet oplysninger, der stammer fra en anden myndighed, f.eks. *Politiets Efterretningstjeneste* eller *Udenrigsministeriet*, og er der tvivl om, hvorvidt der bør gives aktindsigt i dokumentet eller oplysningerne, jf. eksempelvis offentlighedslovens § 13, stk. 1, bør der som udgangspunkt rettes henvendelse til vedkommende myndighed med henblik på at afklare, om myndigheden har indsigelser mod, at der gives aktindsigt.

Endvidere skal en afgørelse om aktindsigt, hvormed borgeren ikke får medhold, altid forsynes med *klagevejledning*, jf. forvaltningslovens §§ 25-26. En sådan afgørelse kan påklages særskilt til den myndighed, som er klageinstans i forhold til afgørelsen af den sag, som begæringen om aktindsigt vedrører, jf. offentlighedslovens § 15, stk. 2.

4. Ikrafttræden

Denne meddelelse træder i kraft straks, og samtidig hermed ophæves opholdsmeddelelse nr. 22/04 af 11. oktober 2004.

Inge Bruhn Thomsen

Fremgangsmåde ved udstedelse af rejsedokument for flygtninge og fremmedpas

1. Indledning

Som et led i kommunalreformen overgår pasområdet fra politiet til kommunerne pr. 1. januar 2007. Politiet skal herefter ikke behandle ansøgninger om pas fra danske statsborgere, og politiets paskontorer lukkes. For at give udenlandske statsborgere den bedst mulige service er det dog besluttet, at udlændinge som hidtil skal søge om pas hos politiet. Borgere, der bor i Københavns og Københavns Vestegns politikredse, skal dog indgive ansøgning i Servicecenteret i Udlændingeservice politiet. I den forbindelse har Udlændingeservice og Rigspolitiet besluttet at forenkle procedurerne for indgivelse af ansøgning om og ekspedition af rejsedokumenter for flygtninge og fremmedpas.

Udlændingeservice får pr. 1. januar 2007 adgang til Det Centrale Pasregister (Pasregisteret), hvilket giver os mulighed for selv at stå for en lang række af de praktiske ting ved pasudstedelsen.

Denne meddelelse beskriver både den fremtidige fremgangsmåde (fra december 2006/ januar 2007, jf. pkt. 4) og en overgangsordning.

2. Fremtidig ordning, når der søges om pas første gang eller om nyt pas

Den fremtidige ordning er tilrettelagt som følger:

- Ansøgeren indgiver sin ansøgning om pas til politiet eller til Servicecenteret. Ansøgningsskemaet findes på vores hjemmeside www.nyidanmark.dk under "blanketter". Der kan søges på "pas" som søgeord. Ansøgning om nyt pas findes som skema D.
- Politiet/Servicecenteret foretager kontrol af ansøgerens identitet. Eventuelle samtykkeerklæringer kontrolleres, og der udfyldes et stamkort med foto, underskrift, myndighedskode, personnummer og udlændingenummer. Ansøgerens højde, bank og kontonummer anføres i ansøgningsskemaet, og der opkræves betaling for passet.

- Hvis pasansøgeren oplyser at have et gyldigt pas, som er bortkommet, skal den pågældende – medmindre andet er aftalt med politiet – medbringe P650-031, der er en erklæring om mistet pas. Erklæringen udfyldes hos politiet.
- Stamkort, ansøgning og et evt. gyldigt pas sendes herefter til 2. asylkontor, Pas- og forlængelsesenheden (i Sandholm) i en plomberet kuvert. Pas- og forlængelsesenheden sørger for journalisering af pasansøgningerne i Udlændingeregisteret.
- Pas- og forlængelsesenheden tager stilling til, om betingelserne for udstedelse af pas er opfyldt. Hvis der kan udstedes pas, opdaterer vi passet i Pasregisteret og oplysningerne overføres automatisk hver aften kl. 23.00 til pasproducenten (Gemalto).
- Pasproducenten producerer passet indenfor 5 hverdage, hvorefter passet sendes retur til Udlændingesservice, Pas- og forlængelsesenheden. I Pas- og forlængelsesenheden stemples tilbagerejsetilladelser, påføres rejsebegrænsninger og isættes evt. opholdsbeviser, hvorefter passet sendes til pasansøgeren.
- Hvis Udlændingesservice giver afslag på udstedelse af pas, vil pasgebyret blive betalt tilbage til ansøgeren. Beløbet vil blive sat ind på den pågældendes bankkonto, hvorfor kontonummer inklusive registreringsnummer skal oplyses i forbindelse med ansøgningen om pas.

3. Ansøgninger om forlængelse af gyldigheden af rejsedokumenter for flygtninge og fremmedpas

Vi har mulighed for at forlænge et rejsedokument for flygtninge eller et fremmedpas flere gange. Dette kan ske så længe, at passets maksimale gyldighedsperiode ikke er overskredet. Den maksimale gyldighedsperiode er 10 år for pas til voksne, 5 år for pas til børn over 2 år og 2 år for pas til børn under 2 år. Der skal derfor i denne periode indgives en ansøgning om forlængelse af passet i stedet for ansøgning om nyt pas.

Ansøgning om forlængelse af pas indgives på et særligt ansøgningsskema. Skemaet findes på vores hjemmeside www.nyidanmark.dk under ”blanketter”. Der kan søges på ”pas” som søgeord. Ansøgning om forlængelse af pas findes som skema D2(ifølge Hjemmesiden).

Ansøgning om forlængelse kan indgives/sendes direkte til Udlændingesservice. Det er ikke nødvendigt, at ansøgeren møder personligt hos os eller politiet, ligesom der ikke skal udfyldes stamkort eller betales pasgebyr.

4. Overgangsordninger

Nye ansøgninger

Ansøgninger indgivet fra og med den 1. december 2006 behandles af politiet efter den ordning, der er beskrevet ovenfor under pkt. 2.

I Servicecenteret følges den under pkt. 2 beskrevne ordning med den undtagelse, at Servicecenteret ikke kan opkræve pasgebyr før den fornødne hjemmel er tilvejebragt. Dette forventes at være på plads i januar 2007.

Ansøgere, der har indgivet ansøgning om pas via Servicecenteret i december 2006, vil – såfremt pasansøgningen kan imødekommes – få et brev herom. Ansøgeren skal herefter henvende sig til Servicecenteret og betale pasgebyret, hvorefter Pas- og forlængelsesenheden vil opdatere passet i Pasregisteret. F.s.v.a. den resterende del af sagsbehandlingen følges den under pkt. 2 beskrevne ordning.

Sager, hvor Udlændingesservice har udstedt en bemyndigelse

I de tilfælde, hvor vi allerede har udstedt en bemyndigelse til politiet, afhænger fremgangsmåde af tidspunktet for borgerens henvendelse:

- Hvis ansøgeren henvender sig til politiet inden 18. december 2006, følges den hidtil gældende procedure.
- Hvis ansøgeren henvender sig til politiet den 18. december 2006 eller senere, behandles sagen efter den hidtil gældende procedure, dog med den forskel, at politiet anfører vores myndighedskode i adressefeltet på stamkortet. Dette sikrer, at vi får passet retur fra pasproducenten, således at vi kan isætte tilbagerejsetilladelser, indføre rejsebegrænsninger og isætte evt. opholdsbeviser, inden passet sendes til ansøgeren.
- Ved udstedelse af haster- eller eksprespas anvendes den hidtil gældende procedure, såfremt sagsbehandlingen kan være afsluttet senest 30. december 2006.

Alle bemyndigelser, som vi har udstedt til politiet, uden at ansøgeren efterfølgende har henvendt sig til politiet, vil blive destrueret af politiet den 1. marts 2007. Hvis en ansøger henvender sig efter 1. marts 2007, må den pågældende indgive en ny pasansøgning efter den nye ordning.

Sager, hvor der er søgt om pas inden 1. december 2006, og som ikke er afgjort inden den 1. januar 2007

Disse sager vil vi ikke kunne færdiggøre, da der ikke er foretaget identitetskontrol, stamkort ikke er udfyldt, og pasgebyr ikke er betalt. For disse sager gælder følgende ordning:

- Udlændingesservice sender et brev til ansøgeren med anmodning om, at den pågældende retter henvendelse til politiet eller Servicecenteret.
- Når ansøgeren henvender sig, foretages identitetskontrol, stamkort udfyldes, højden måles, og der opkræves betaling. Udlændingenummeret påføres stamkortet.
- Stamkortet sendes til Pas- og forlængelsesenheden i en plomberet kuvert.
- Pas- og forlængelsesenheden opdaterer passet i Pasregisteret, isætter tilbagerejsetilladelser, påfører rejsebegrænsninger og isætter opholdsbeviser i passe-

ne, når de kommer retur fra pasproducenten, hvorefter passene sendes til ansøgen.

5. Ikrafttræden

Denne meddelelse træder i kraft straks, og samtidig hermed ophæves meddelelse om pas nr. 4/97 af 12. december 1997.

Anni Fode

US-meddelelse
Direktionssekretariatet
Meddelelse nr. 01/2001
Dato: 5. november 2001

Orientering om udlændingesager af særlig interesse

1. Indledning

Formålet med denne meddelelse er at give retningslinier for, hvordan Udlændingestyrelsens medarbejdere skal forholde sig, hvis de i forbindelse med behandlingen af konkrete sager støder på oplysninger, der eventuelt bør videregives til andre myndigheder eller eventuelt indikerer, at der bør ske en orientering af den/de politisk ansvarlige ministre.

Baggrunden er, at der i løbet af efteråret 2001 har været en del debat om potentielle krigsforbrydere og terrorister, hvor der har været rejst spørgsmål om, hvordan det sikres, at ministre orienteres om udlændingesager af særlig interesse samt spørgsmål om en styrkelse af samarbejdet mellem udlændingemyndighederne og Politiets Efterretningstjeneste. På den baggrund har Justitsministeriet udarbejdet en notits af 23. oktober 2001 om orientering af medlemmer af regeringen om udlændingesager af særlig interesse m.v., der bl.a. beskriver udlændingemyndighedernes opgaver i den forbindelse. Notitsen udstikker de retningslinier, som de enkelte myndigheder, herunder Udlændingestyrelsen, skal følge, når man får kendskab til sådanne sager. Notitsen er til orientering vedlagt denne meddelelse som bilag.

2. "Udlændingesager af særlig interesse"

Det er ikke muligt at give en udtømmende liste over sager, der kan være "af særlig interesse". Justitsministeriet har peget på følgende eksempler:

- Personer, der ansøger om opholdstilladelse i Danmark enten i form af asyl eller på et andet opholdsgrundlag, kan have indtaget en sådan fremtræ-

dende position i hjemlandet eller i en international organisation, at dette i sig selv gør det naturligt at orientere om ansøgningen. Som eksempel kan nævnes et statsoverhoved eller regeringsmedlem i et andet land, lederen eller et fremtrædende medlem af en vigtig frihedsbevægelse eller efter omstændighederne en embedsmand med meget central placering og høj status.

- Personer, der søger om opholdstilladelse her i landet, kan endvidere være i besiddelse af oplysninger af **væsentlig efterretningsmæssig interesse**. Det gælder bl.a., hvis den pågældende har indtaget en vis højere position i militæret i sit hjemland eller i de dele af den civile administration, der beskæftiger sig med sikkerhed, ordenshåndhævelse eller udenrigspolitik.
- I forbindelse med personer, der ansøger om opholdstilladelse i Danmark, kan der endvidere foreligge oplysninger eller omstændigheder, som giver grundlag for at antage, at den pågældende kan indebære en **fare for sikkerheden** og samfundsordenen her i landet eller en trussel mod udenlandske interesser.
- Endelig kan der – i kraft af den pågældendes egen forklaring eller på andet grundlag - foreligge oplysninger, der giver grundlag for at mistænke den pågældende for at have begået **meget alvorlig kriminalitet** i udlandet. Der kan f.eks. være tale om, at den pågældende mistænkes for at have ansvaret for terrorhandlinger eller for krigsforbrydelser eller forbrydelser mod menneskeheden.

Oplysningerne kan komme fra flere forskellige kilder: De kan f.eks. følge af sagens akter eller være givet af ansøgeren selv eller andre.

3. Sagsbehandlerens opgaver

Alle styrelsens sagsbehandlere skal være opmærksomme på sager af denne karakter. Det gælder i sagens natur dog først og fremmest sagsbehandlere i Asylafdelingen og Opholdsafdelingen, herunder i Visumsektionen.

En sagsbehandler, der kommer i besiddelse af oplysninger, der antyder, at der kan være tale om en sag "af særlig interesse", skal sørge for straks at orientere den ansvarlige kontorchef om sagen.

Styrelsens sagsbehandlere skal således ikke af egen drift orientere andre myndigheder m.v.

Da det kan være vanskeligt at vurdere, om der er tale om en sag af ”særlig interesse”, er det vigtigt, at sagsbehandlerne sørger for at orientere kontorchefen også i tvivlstilfælde.

4. Ikrafttræden

Denne meddelelse træder i kraft straks.

Poul Mose Hansen

Dato: 23. oktober 2001
Kontor: Budget- og Planlægningskon-
toret
Sagsnr.:
Dok.: HLS21262

NOTITS

om orientering af medlemmer af regeringen om udlændingesager af særlig interesse m.v.

1. Indledning

I forbindelse med sagen om den irakiske hærfører er der rejst spørgsmål om, hvorledes det sikres, at ministre orienteres om udlændingesager af særlig interesse samt spørgsmål om en styrkelse af samarbejdet mellem udlændingemyndighederne og Politiets Efterretningstjeneste.

Hvad angår samspillet myndighederne imellem har regeringen allerede taget initiativ til at styrke samarbejdet mellem udlændingemyndighederne og Politiets Efterretningstjeneste - og også relationerne til Forsvarets Efterretningstjeneste - inden for rammerne af den gældende lovgivning. Formålet med det intensiverede samarbejde er især at skærpe opmærksomheden om asylansøgere m.v., der kan udgøre en sikkerhedsrisiko, eller som eventuelt bør nægtes opholdstilladelse af hensyn til statens sikkerhed. Den øgede udveksling af oplysninger vil også bygge på informationer, som udlændingemyndighederne og efterretningstjenesterne modtager som led i det styrkede internationale samarbejde på området. Samarbejdet og informationsudvekslingen omfatter alle relevante parter inden for såvel udlændingemyndighederne som efterretningstjenesterne. Regeringen vil endvidere til november fremlægge et lovforslag med en række initiativer rettet mod terrorisme. Som led heri vil regeringen foreslå nye regler, som kan danne grundlag for en yderligere intensivering af samarbejdet mellem udlændingemyndighederne og efterretningstjenesterne.

I det følgende beskrives de overordnede principper for orientering af ministrene. Det bemærkes herved, at en sådan orientering ikke sigter til at erstatte det væsentligt forstærkede samarbejde mellem myndighederne med bl.a. udveksling af oplysninger om disse sager.

2. Hvilke sager omfattes af ordningen?

De beskrevne principper for orientering af medlemmer af regeringen retter sig hovedsagelig mod **personer, der søger om opholdsret** her i landet. Der kan imidlertid også helt undtagelsesvis være behov for at orientere om personer, der alene ønsker at indrejse kortvarigt i Danmark.

Der er grund til at være opmærksom på, at der blandt de mange personer, som søger om opholdstilladelse i Danmark, selvsagt må forekomme et ikke ubetydeligt antal med usædvanlig eller særegen baggrund. Selve det forhold, at sagen er usædvanlig, nødvendiggør imidlertid ikke, at medlemmer af regeringen underrettes om den. Det må således forudsættes, at det kun i **meget få tilfælde** vil være nødvendigt at orientere ministeren om sager vedrørende personer, der søger opholdstilladelse i Danmark.

Det er næppe muligt at give nogen udtømmende, præcis anvisning på, hvilke sager der har en sådan karakter, at vedkommende minister bør orienteres. Vægtningen og vurderingen af de oplysninger, der kan føre til en sådan orientering, vil variere over tid og afhænge af de perspektiver og synsmåder, som begivenheder nationalt og internationalt afføder. Der kan imidlertid angives nogle **typetilfælde** for underretningsforpligtelsen.

Personer, der ansøger om opholdstilladelse i Danmark enten i form af asyl eller på et andet opholdsgrundlag, kan have indtaget en sådan **fremtrædende position i hjemlandet** eller i en international organisation, at dette i sig selv gør det naturligt at orientere om ansøgningen. Som eksempel kan nævnes et statsoverhoved eller regeringsmedlem i et andet land, lederen eller et fremtrædende medlem af en vigtig frihedsbevægelse eller efter omstændighederne en embedsmand med meget central placering og høj status.

Personer, der søger om opholdstilladelse her i landet, kan endvidere være i besiddelse af oplysninger af **væsentlig efterretningsmæssig interesse**. Det gælder bl.a., hvis den pågældende har indtaget en vis højere position i militæret i sit hjemland eller i de dele af den civile administration, der beskæftiger sig med sikkerhed, ordenshåndhævelse eller udenrigspolitik. Opmærksomheden henledes i den forbindelse på, at skridt med henblik på at indhente sådanne informationer fra en efterretningstjenestes side efter omstændighederne kan skabe et asylgrundlag for den pågældende ansøger eller dog give den pågældende en forventning om, at udvist samarbejdsvilje vil resultere i imødekommenhed i forbindelse med behandlingen af ansøgningen om opholdstilladelse. Orientering af vedkommende minister om muligheden for at tilvejebringe oplysninger af væsentlig efterretningsmæssig betydning fra sådanne personer vil normalt være hensigtsmæssig.

I forbindelse med personer, der ansøger om opholdstilladelse i Danmark, kan der endvidere foreligge oplysninger eller omstændigheder, som giver grundlag for at antage, at den pågældende

kan indebære en **fare for sikkerheden** og samfundsordenen her i landet eller en trussel mod udenlandske interesser. En mulig sikkerhedsrisiko kan også udspringe af trusler af betydelig alvor, der fra anden side rettes mod den pågældende, og som nødvendiggør en efterretningsmæssig eller politimæssig indsats med henblik på at yde beskyttelse. Vurderes der at foreligge en sådan sikkerhedsrisiko, og vurderes den at være af væsentlig karakter, bør ministeren orienteres.

Endelig kan der – i kraft af den pågældendes egen forklaring eller på andet grundlag - foreligge oplysninger, der giver grundlag for at mistænke den pågældende for at have begået **meget alvorlig kriminalitet** i udlandet. Der kan f.eks. være tale om, at den pågældende mistænkes for at have ansvaret for terrorhandlinger eller for krigsforbrydelser eller forbrydelser mod menneskeheden. Ved begrundet mistanke om sådan meget alvorlig kriminalitet bør der orienteres om den pågældendes tilstedeværelse her i landet.

Som nævnt indledningsvis er de personer, der ansøger om opholdstilladelse her i landet, meget forskelligartede og med varierende baggrund. Samtidig er oplysningerne om de pågældende – i hvert fald i sagens tidlige fase – tit behæftet med stor usikkerhed. Der er grund til at understrege, at det kun er sager som nævnt ovenfor, der har en **betydelig tyngde**, og hvor oplysningerne virker troværdige, som bør forelægges medlemmer af regeringen.

I praksis vil sagerne typisk blive forelagt for indenrigs-, justits- eller forsvarsministeren, som herefter tager stilling til spørgsmålet om underretning af andre ministre.

3. Hvad er formålet med forelæggelsen?

I mange tilfælde vil forelæggelsen for ministeren af oplysninger om personer, som beskrevet under pkt. 2, der har søgt om opholdstilladelse her i landet, tjene som en **generel orientering af det politisk ansvarlige niveau** med henblik på at skabe et bredere og aktuelt indtryk af begivenheder på dette område. Herved muliggøres det tillige bl.a., at den politisk ansvarlige kan varetage mere generelt prægede funktioner i forhold til Folketinget, regeringen og offentligheden. Det gælder ikke mindst, hvis personer med en fremtrædende position i hjemlandet søger om opholdstilladelse her i landet.

I en begrænset del af de heromhandlede tilfælde vil orienteringen tillige have den funktion, at det ansvarlige politiske niveau kan **forvisse sig om, at sagen behandles på sædvanlig, hensigtsmæssig vis** af de relevante myndigheder – herunder udlændingemyndighederne og politiet – i overensstemmelse med de almindelige regler og principper for behandlingen af sager om ansøgning om opholdstilladelse her i landet.

I nogle få – formentlig meget sjældent forekommende – tilfælde vil orienteringen endelig kunne tjene til, at de relevante ministre får anledning til at tage **konkret stilling til den myndighedsindsats, der bør iværksættes**. Som eksempel herpå kan nævnes vurderingen af, om den overvågning eller de særlige sikkerhedsforanstaltninger, som politiet iværksætter omkring en person, der skønnes at udgøre en væsentlig sikkerhedsrisiko, er tilstrækkelige, eller om der er anledning til at søge at tilvejebringe oplysninger af væsentlig efterretningsmæssig betydning fra en ansøger, uanset at dette som nævnt kan give den pågældende grundlag for eller forventning om at opnå asyl. I nogle – endnu sjældnere forekommende tilfælde – kan orienteringen danne baggrund for vurderingen af, om der er truffet tilstrækkelige foranstaltninger med henblik på at henlede politiets og anklagemyndighedens opmærksomhed på oplysningerne om den pågældende person, således at der kan tages stilling til, om der er grundlag for at indlede efterforskningsmæssige eller strafferetlige skridt mod den pågældende i anledning af mistanke om begået, meget alvorlig kriminalitet.

4. Hvordan gennemføres orienteringen?

Det vil sædvanligvis være **Den Centrale Politiafdeling (DCP)**, som i forbindelse med den første registrering af asylansøgere modtager oplysninger om asylansøgerens identitet, nationalitet og rejserute, som muliggør en – meget foreløbig – vurdering af, om der er behov for orientering af ministeren. I sådanne tilfælde orienterer DCP Politiets Efterretningstjeneste (PET) med henblik på orientering af Justitsministeriets departement.

Oplysningerne om den pågældende vil på dette tidspunkt ofte være foreløbige og usikre. Orienteringen vil derfor i mange tilfælde alene lægge op til en mere uddybende, senere orientering, når der gennem udlændingemyndighederne er tilvejebragt nærmere oplysninger om den pågældende.

I de fleste tilfælde vil de oplysninger om den pågældende ansøger, der indebærer, at det er nødvendigt at orientere, jf. pkt. 2, fremkomme under udlændingemyndighedernes behandling af ansøgningen om opholdstilladelse.

I **asylsager** - hvor Indenrigsministeriet ikke har beføjelse til at træffe afgørelse om sagen - underretter **Udlændingestyrelsen** som hovedregel PET om sagen med henblik på, at PET kan underrette Justitsministeriets departement. Dette gælder dog **ikke** i tilfælde, hvor overvejelserne om orientering om asylansøgeren **alene** grunder sig på, at der for Udlændingestyrelsen foreligger oplysninger, som giver grundlag for at mistænke en asylansøger for at have begået meget alvorlig kriminalitet i udlandet. I sådanne sager vurderer Udlændingestyrelsen, om der er grundlag for at rette henvendelse til anklagemyndigheden med henblik på anklagemyndighedens afgørelse af, om der er grundlag for at iværksætte en strafferetlig forfølgning. Normalt vil der først kunne rettes sådan henvendelse til anklagemyndigheden, når asylsagsbehandlingen er endeligt afsluttet.

Der vil dog kunne rettes henvendelse på et tidligere tidspunkt, hvis der foreligger særlige grunde hertil, herunder navnlig hvis der er grund til at frygte, at den pågældende på ny vil begå alvorlig kriminalitet, eller hvis særdeles væsentlige hensyn til retshåndhævelsen taler for at sikre, at straf- forfølgning gennemføres her i landet. Samtidig med henvendelsen til anklagemyndigheden underretter Udlændingestyrelsen Indenrigsministeriets departement om sagen. I tilfælde, hvor Udlændingestyrelsen har overvejet, om der var grundlag for at underrette anklagemyndigheden om mistanke om, at ansøgeren har begået meget alvorlig kriminalitet i udlandet, men hvor denne overvejelse har ført til, at underretning undlades, orienteres der således ikke om sagen. Foreligger der i samme asylsag såvel mistanke om begået meget alvorlig kriminalitet i udlandet som andre anledninger til at orientere vedkommende minister, orienterer Udlændingestyrelsen PET om sagen med henblik på en umiddelbar underretning af ministeren og følger endvidere op på denne orientering gennem Indenrigsministeriets departement, såfremt det besluttet at underrette anklagemyndigheden om mistanken.

I sager om andre former for opholdstilladelse og i visumsager, der behandles af Udlændingestyrelsen som underordnet myndighed i forhold til Indenrigsministeriet, orienterer **Udlændingestyrelsen** Indenrigsministeriets departement. I udlændingesager, som behandles af statsamtene som første instans, orienterer vedkommende statsamt Udlændingestyrelsen med henblik på den videre orientering af Indenrigsministeriets departement. Foreligger der i en udlændingesag oplysninger om, at ansøgeren kan være i besiddelse af oplysninger af væsentlig efterretningsmæssig interesse, eller at vedkommende kan være til fare for sikkerheden eller samfundsordenen her i landet, underretter styrelsen **tillige** PET, således at PET kan varetage sine opgaver i denne forbindelse, herunder orientere Justitsministeriets departement.

Bliver PET - af DCP eller Udlændingestyrelsen - underrettet om en person, som kan være i besiddelse af oplysninger om udenlandske forhold af væsentlig efterretningsmæssig interesse, underretter **PET tillige** Forsvarets Efterretningstjeneste (FE), således at FE kan varetage sine opgaver i denne forbindelse, herunder orientere Forsvarsministeriets departement.

Endelig kan der forekomme tilfælde, hvor oplysninger, som muligt nødvendiggør orientering af vedkommende minister, fremkommer mere eller mindre tilfældigt i forbindelse med andre myndigheders, herunder andre politimyndigheders, behandling af sager om den pågældende, ved henvendelse fra privatpersoner eller gennem oplysninger i offentligheden. Det er næppe muligt udtømmende at gøre op med, hvorledes orienteringen sikres i disse meget forskelligartede tilfælde. Det bør imidlertid tilstræbes, at sådanne oplysninger f.eks. via udlændingemyndighederne eller politiet tilgår PET med henblik på, at det nærmere kan undersøges, om der er et sådant hold i oplysningerne, at der er grundlag for at orientere vedkommende minister i overensstemmelse med de ovennævnte retningslinier.

Sagsbehandlervejledning

til brug i familiesammenføringsager

(1. gangsansøgninger)

Februar 2017

Indholdsfortegnelse

1. Indledning	9
2. Ansøgningens modtagelse	10
2.1. Ansøgningens indgivelse	10
2.1.1. Indgivelse af ansøgning	10
2.1.2. Registrering af ansøger	11
2.2. Gebyr, § 9 h	12
2.2.1. Indledning	12
2.2.2. Sagsbehandling og praksis	12
2.2.2.1. Gebyrpålagte ansøgninger	13
2.2.2.2. Gebyrfritagne ansøgninger	13
2.2.2.3. Gebyrundtagne ansøgninger	18
2.2.2.4. Genoptagelse og klager	18
2.2.2.5. Indbetaling af gebyr	20
2.2.2.6. Afvisning som følge af manglende gebyrbetaling eller for lidt indbetalt gebyr	20
2.2.2.7. Tilbagebetaling af gebyr	21
2.3. Processuelt ophold	24
2.3.1. Indledning	24
2.3.2. Ansøgers rettigheder under et processuelt ophold	24
2.3.3. Udlandsrejse under et processuelt ophold	24
2.4. Ansøgning om tilbagerejsetilladelse	25
2.4.1. Indledning	25
2.4.2. Betingelser for meddelelse af en tilbagerejsetilladelse	25
2.4.3. Sagsbehandling	26
2.5. Afvisning, § 9, stk. 21, og § 9 g, stk. 3	28
2.5.1. Indledning	28
2.5.1.1. Ulovligt ophold (§ 9, stk. 21)	28
2.5.1.2. Mangelfuld ansøgning (§ 9 g, stk. 3)	29
2.5.2. Sagsbehandling og praksis	30
2.5.2.1. Afvisning på grund af ulovligt ophold	30
2.5.2.1.1. Særlige forhold, som kan tale imod indgivelse på trods af ansøgers lovlige ophold (gentagelsesafvisning)	31
2.5.2.1.2. Ansøgere med ulovligt ophold, ansøgere som har fået fastsat en udrejsefrist, og ansøgere, som har en anden ansøgning om opholdstilladelse under behandling – Danmarks internationale forpligtelser	32
2.5.2.1.3. Særligt om ansøgere, som er meddelt indrejseforbud	33
2.5.2.2. Afvisning på grund af mangler	34
2.5.2.2.1. Ansøgningen er ikke vedlagt tilstrækkelig dokumentation	34
2.5.2.2.2. Særlige tilfælde, hvor ansøgningen ikke afvises trods mangler	35
2.5.2.3. Afvisning på grund af manglende biometri	36
3. Ægtefællesammenføring - grundlæggende betingelser	38
3.1. Retsgyldigt ægteskab, § 9, stk. 1, nr. 1	38

3.1.1. Indledning	38
3.1.2. Sagsbehandling og praksis	38
3.1.2.1. Vielsen skal opfylde de formkrav, der stilles i indgåelseslandet	39
3.1.2.2. Begge parter skal have været til stede ved vielsen	39
3.1.2.3. Begge parter skal være fyldt 18 år på vielsestidspunktet.....	40
3.1.2.4. Bigami	40
3.1.2.5. Dokumenter udstedt af somaliske myndigheder	41
3.2. Samliv, § 9, stk. 1, nr. 1.....	42
3.2.1. Indledning	42
3.2.2. Sagsbehandling og praksis	42
3.2.2.1. Den nærmere vurdering af et samlivs længde og fasthed	42
3.2.2.2. Mindreårige	44
3.2.2.3. Dokumentation for samliv	45
3.3. Beskyttelsesværdigt familieliv, § 9 c, stk. 1	47
3.3.1. Indledning	47
3.3.2. Sagsbehandling og praksis	47
3.3.2.1. Generelt om vurdering af familieliv.....	47
3.3.2.2. Vurdering af samliv i forhold til familieliv.....	48
3.3.2.3. Børn	49
3.3.2.4. Vurdering af, om familielivet er afbrudt.....	50
3.3.2.5. Genetableret familieliv	54
3.3.2.6. Er Danmark nærmest til at beskytte familielivet?	54
3.4. Tvangsægteskab, § 9, stk. 8	57
3.4.1. Indledning	57
3.4.2. Sagsbehandling og praksis	58
3.4.2.1. Tvangsægteskab – reel tvang	58
3.4.2.2. Formodning for tvang - slægtskab.....	58
3.4.2.3. Afkræftelse af formodning for tvang	59
3.5. Proformaægteskab, § 9, stk. 9	61
3.5.1. Indledning	61
3.5.2. Sagsbehandling og praksis	62
3.5.2.1. Afslag uden forudgående samtale m.v.	63
3.5.2.2. Afslag efter indhentelse af yderligere oplysninger, partshøring eller/og samtale	63
3.5.2.3. Gentagelsesansøgninger.....	64
3.6. 24-årskravet, § 9, stk. 1, nr. 1	65
3.6.1. Indledning	65
3.6.2. Sagsbehandling og praksis	66
3.6.2.1. Den yngste ægtefælle er mellem 23 ½ og 24 år	67
3.6.2.2. Fravigelse af 24-årskravet.....	67
3.6.2.2.1. Fravigelse på baggrund af ganske særlige grunde	67
3.6.2.2.2. Fravigelse på baggrund af beskæftigelse omfattet af positivlisten.....	68
3.6.2.2.3. Fravigelse på baggrund af udenrigs- eller sikkerhedspolitiske hensyn	69
3.6.2.2.4. Fravigelse på baggrund af andre former for beskæftigelse	69
3.7. Tidsubegrænset opholdstilladelse i tre år, § 9, stk. 1, nr. 1, litra e.....	71

3.7.1. Indledning	71
3.7.2. Sagsbehandling og praksis	72
3.7.2.1. Fravigelse på baggrund af ganske særlige grunde	72
3.8. Opholdstilladelse efter § 7, stk. 3 i tre år (§ 9, stk. 1, nr. 1, litra d, § 9, stk. 1, nr. 2, litra d, og § 9, stk. 1, nr. 3, litra d)	73
3.8.1. Indledning	73
3.8.2. Sagsbehandling og praksis	74
3.8.2.1. Ægtefælle (og medfølgende børn)	74
3.8.2.2. Forældre (og søskende) til en herboende mindreårig reference	75
3.8.2.3. Børn, der søger uden en voksen	77
3.9. Karensperiode ved vold, § 9, stk. 10 og § 9, stk. 11 og 19	79
3.9.1. Indledning	79
3.9.2. Sagsbehandling og praksis	80
3.9.2.1. Kriminalitet mod tidligere ægtefælle, samlever eller registreret partner	80
3.9.2.2. Karensperioden	81
3.9.2.3. Dokumentationskrav	81
3.9.2.4. Fravigelsesmuligheder	82
3.9.2.5. Afslag på ægtefællesammenføring, hvis ansøgers barn meddeles afslag efter udlændingelovens § 9, stk. 19	82
4. Ægtefællesammenføring – supplerende betingelser	85
4.1. Tilknytningskravet, § 9, stk. 7	85
4.1.1. Indledning	85
4.1.1.1. Baggrund	85
4.1.1.2. Biao-dommen og afskaffelse af 26-års reglen	88
4.1.2. Sagsbehandling og praksis	88
4.1.2.1. Den herboende ægtefælles tilknytning når herboende er udlænding	89
4.1.2.1.1. Varigheden og karakteren af den herboende ægtefælles ophold i Danmark og i andre lande	89
4.1.2.1.2. Den herboendes arbejds- og uddannelsesmæssige tilknytning til Danmark og til andre lande	90
4.1.2.1.3. Den herboende ægtefælles familiemæssige tilknytning til Danmark og til andre lande	91
4.1.2.1.4. Den herboende ægtefælles sproglige færdigheder	91
4.1.2.2. Den herboende ægtefælles tilknytning, når herboende er dansk statsborger	92
4.1.2.3. Ansøgers tilknytning	93
4.1.2.3.1. Ansøgere fra Syrien og Somalia	93
4.1.2.4. Særlige tilknytningsvurderinger	95
4.1.2.5. Fravigelse af tilknytningskravet	96
4.1.2.5.1. Fravigelse på baggrund af ganske særlige grunde	96
4.1.2.5.2. Fravigelse på baggrund af beskæftigelse omfattet af positivlisten	96
4.1.2.5.3. Fravigelse på baggrund af udenrigs- eller sikkerhedspolitiske hensyn	97
4.1.2.5.4. Fravigelse på baggrund af andre former for beskæftigelse	98
4.2. Selvforsørgelseskravet, § 9, stk. 5	100
4.2.1. Indledning	100
4.2.2. Sagsbehandling og praksis	100
4.2.2.1. Ydelser, som er til hinder for opfyldelse af selvforsørgelseskravet	100
4.2.2.2. Ydelser, som ikke er til hinder for opfyldelse af selvforsørgelseskravet	103
4.2.2.3. Enkeltstående ydelser	104

4.2.2.4. Dokumentationskrav	105
4.2.2.5. Kommunens vejledningspligt.....	106
4.2.2.6. Tilbagebetaling af ydelser	108
4.2.2.7. Udsigt til at opfylde selvforsørgelseskravet.....	108
4.2.2.8. Fravigelse af selvforsørgelseskravet	109
4.3. De overførte betingelser for tidsubegrænset opholdstilladelse, § 9, stk. 12	111
4.3.1. Indledning	111
4.3.2. Sagsbehandling og praksis	112
4.3.2.1. Kriminalitet	112
4.3.2.2. Gæld	112
4.3.2.3. Offentlig hjælp	113
4.3.2.4. Prøve i Dansk 1	113
4.3.2.5. Beskæftigelse.....	114
4.3.2.6. Uddannelse.....	115
4.3.2.7. Aktuel beskæftigelse	115
4.3.2.8. Fravigelse af kravene i § 9, stk. 12	116
4.4. Boligkravet, § 9, stk. 6	117
4.4.1. Indledning	117
4.4.2. Sagsbehandling og praksis	117
4.4.2.1. Selvstændig bolig.....	118
4.4.2.2. Råderet	119
4.4.2.2.1 Dokumentation for råderetten	121
4.4.2.3. Boligens størrelse	122
4.4.2.4. Udsættelse af boligkravet (coming home)	123
4.4.2.5. Andre typer boliger.....	123
4.4.2.6. Fravigelse af boligkravet	124
4.5. Økonomisk sikkerhed, § 9, stk. 4	126
4.5.1. Indledning	126
4.5.2. Sagsbehandling og praksis	126
4.5.2.1. Hvornår skal der anmodes om økonomisk sikkerhedsstillelse og til hvem?	126
4.5.2.2. Hvordan stilles den økonomiske sikkerhed?	126
4.5.2.3. Godkendelse af sikkerhedsstillelse	127
4.5.2.4. Uopsigelighed	128
4.5.2.5. Sikkerhedsstillelsens ophør	128
4.5.2.6. Fravigelse af betingelsen om sikkerhedsstillelse	129
4.6. Danskprøvekrav for ansøger, § 9, stk. 30	130
4.6.1. Indledning	130
4.6.2. Sagsbehandling og praksis	131
4.6.2.1. Indledning	131
4.6.2.2. Prøver der kan træde i stedet for Danskprøve A1 eller A2.....	132
4.6.2.3. Udsættelse af frist for bestået danskprøve	132
4.6.2.3.1. Barsel.....	133
4.6.2.3.2. Udlændingens eller udlændingens mindreårige barns sygdom.....	134
4.6.2.3.3. Ekstraordinære uforudsete transportproblemer	134
4.6.2.4. Fravigelse af betingelse om bestået danskprøve	134

4.6.2.5. Tyrkiske statsborgere.....	135
4.6.2.5.1. Hvis ansøger er tyrkisk statsborger	136
4.6.2.6. Inddragelse af opholdstilladelse ved manglende rettidig beståelse af danskprøve.....	137
4.6.2.6.1. Inddragelse.....	137
4.6.2.6.2. Iværksættelse af inddragelsessag, herunder når danskprøve A1 er bestået for sent.....	138
4.6.2.4.3. Ej inddragelse på grund af personlige forhold	139
5. Fravigelsesgrunde	141
5.1. Indledning	141
5.2. Sagsbehandling og praksis.....	141
5.2.1. Fravigelse på baggrund af ganske særlige grunde	142
5.2.1.1. Fravigelse på baggrund af mindreårige børn.....	142
5.2.1.2. Fravigelse på baggrund af den herboende ægtefælles helbredsmaessige forhold.....	143
5.2.1.3. Fravigelse på baggrund af den herboende ægtefælles flygtningestatus.....	144
5.2.1.3.1. Særligt vedr. familiesammenføringssager, hvor den herboende ægtefælle er dansk statsborger men tidligere flygtning	145
5.2.1.3.2. Særligt vedr. familiesammenføringssager, hvor den herboende ægtefælle er dansk statsborger, og ansøger er fra Syrien eller visse dele af Somalia	145
5.2.1.4. Fravigelse på baggrund af erhverv omfattet af positivlisten	146
5.2.1.5. Fravigelse af danskprøvekravet på baggrund af ansøgers handicap	147
6. Ganske særlige grunde, § 9 c, stk. 1	149
6.1. Indledning	149
6.2. Forældre.....	150
6.2.1. Forældre til voksne børn	150
6.2.2. Forældre til herboende mindreårige børn	151
6.2.3. Forældre til uledsagede mindreårige børn med opholdstilladelse efter § 7, stk. 1 og stk. 2, samt § 9 c, stk. 3	152
6.3. Helbred	153
6.4. Opholdstilladelse efter et forudgående ophold i Danmark	153
6.5. Anbragte børn og deres forældre	154
7. Børn	158
7.1. Indledning - børn under 15 år	158
7.1.1. Sagsbehandling og praksis	159
7.1.2. Alderskravet	160
7.1.3. Civilstandskravet	161
7.1.4. Slægtskabskravet	161
7.1.5. Adoption	162
7.1.6. Bopælskravet	163
7.1.7. Forældremyndighedskravet	164
7.1.8. Forsørgelses- og boligkravet	164
7.1.9. Krav om mulighed for vellykket integration (udlændingelovens § 9, stk. 16).....	166
7.1.9.1 Indledning.....	166

7.1.9.2 Krav stilles	166
7.1.9.3. Fravigelsesgrunde	167
7.1.9.4. Vurderingen af vellykket integration	168
7.1.10. Ny opholdstilladelse efter bortfald (udlændingelovens § 9, stk. 17)	170
7.1.10.1. Vurdering	171
7.1.10.2. Genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration	172
7.1.10.3. Betydningen af, at søskende og forældre meddeles opholdstilladelse i Danmark	173
7.1.10.4. Sager hvor barnet er fyldt 18 år på ansøgningstidspunktet	173
7.1.10.5. Sager, hvor der ikke længere er en forælder i Danmark	173
7.1.11. Barnets tarv (udlændingelovens § 9, stk. 18)	174
7.1.12. 10 års karensperiode ved visse former for kriminalitet (udlændingelovens § 9, stk. 19)	175
7.2. Børn mellem 15 og 18 år	180
7.2.1. Indledning	180
7.2.2. Sagsbehandling og praksis	180
7.3. Inddragelse af børns opholdstilladelse, § 19, stk. 1	183
7.3.1. Indledning	183
7.3.2. Opholdstilladelse opnået ved svig (udlændingelovens § 19, stk. 1. nr. 1)	183
7.3.3. Betingelser i barnets opholdstilladelse (udlændingelovens § 19, stk. 1. nr. 3)	184
7.3.4. Anbragte børn	184
7.3.5. Børns selvstændige tilknytning	185
8. De særlige grupper (dansk afstamning, dansk mindretal og tidligere dansk indfødsret samt medfølgende familie), § 9 c, stk. 1, og § 9 d, samt § 9, stk. 1, nr. 1, og § 9, stk. 1, nr. 2	186
8.1. Dansk afstamning	186
8.1.1. Indledning	186
8.1.2. Sagsbehandling og praksis	186
8.2. Det danske mindretal i Sydslesvig	187
8.2.1. Indledning	187
8.2.2. Sagsbehandling og praksis	187
8.3. Det danske mindretal i Argentina	188
8.3.1. Indledning	188
8.3.2. Sagsbehandling og praksis	188
8.4. Tidligere dansk indfødsret	188
8.4.1. Indledning	188
8.4.2. Sagsbehandling og praksis	189
8.5. Medfølgende familie	190
9. Udrejsefrister og udrejsekontrol	192
9.1. Udrejsefrister	192
9.1.1. Indledning	192
9.1.2. Valg af udrejsefristens længde	192
9.1.3. Forlængelse af udrejsefristen ved blandt andet graviditet eller fødsel	193
9.1.4. Udrejsefristens beregning	194
9.1.4.1. Afgørelsen sendes med digital post	194

9.1.4.2. Afgørelsen sendes med almindelig brevpост.....	194
9.1.5. Meddelelse af udrejsefrist ved parallelansøgninger efter udlændingelovens § 7 og § 9	195
9.1.5.1. Hvis asylsagen afgøres først	195
9.1.5.2. Hvis familiesammenføringssagen afgøres først.....	196
9.2. Udrejsekontrol.....	196
9.2.1. Indledning	196
9.2.2. Iværksættelse af udrejsekontrol	196
10. ID-registrering, inkl. for statsløse, § 40 e	198
10.1. Indledning	198
10.2. Sagsbehandling og praksis.....	198
10.2.1. Registrering og rettelse af persondata	198
10.2.1.1. Behandling af en anmodning om rettelse af fødedato og/eller navn	200
10.2.1.2. Særligt om rettelse af statsborgerskab.....	201
10.2.1.3. Særligt om statsløse personer	201
10.2.1.4. Generelle momenter til brug for vurderingen af en anmodning om rettelse af persondata	203
10.2.1.5. Klage	204
11. Rejsedokumenter.....	205
11.1. Indledning	205
11.2. Sagsbehandling og praksis.....	205
11.2.1. Udlændinge, som ikke kan skaffe et pas.....	205
11.2.2. Pasafkortning	205
11.2.3. Særligt om paskravet for syriske statsborgere.....	205
11.2.3.1. Generelt om syriske pas	205
11.2.3.2. Paskrav.....	206
11.2.3.3. Særligt om paskravet for statsløse palæstinensere fra Syrien	207
11.2.4. Særligt om paskravet for eritreiske statsborgere	208
11.2.4.1. Generelt om eritreiske pas	208
11.2.4.2. Paskrav.....	208
11.2.5. Særligt om paskravet for somaliske statsborgere.....	209
11.2.6. Særligt om paskravet for iranske statsborgere	209
11.2.6.1. Generelt om iranske pas.....	209
11.2.6.2. Paskrav.....	209
11.2.7. Særligt om paskravet for irakiske statsborgere	209
11.2.8. Særligt om paskravet for afghanske statsborgere	210
11.2.8.1. Generelt om afghanske pas	210
11.2.8.2. Paskrav.....	210
11.2.9. Paskrav til børn	211
12. Partsrepræsentation og aktindsigt.....	212
12.1. Partsrepræsentation	212
12.1.1. Partsbegrebet	212
12.1.2. Repræsentation	212
12.1.3. Hvornår skal der ske underretning?.....	215

12.1.4. Hvordan skal der ske underretning?	215
12.2. Aktindsigt	216
12.2.1. Aktindsigt efter forvaltningsloven.....	216
12.2.1.1. Hvad indgår i aktindsigten?	217
12.2.1.2. Dokumenter der undtages efter forvaltningslovens § 12.....	218
12.2.1.3. Dokumenter der undtages efter forvaltningslovens § 14.....	218
12.2.1.4. Meddelelse af faktiske oplysninger og eksterne faglige vurderinger (forvaltningslovens § 14 a)	219
12.2.1.5. Undtagelse af oplysninger efter forvaltningslovens §§ 15 a – 15 b.....	219
12.2.1.6. Ekstraheringspligt efter forvaltningslovens § 15 c.....	220
12.2.2. Aktindsigt efter offentlighedsloven	220
12.2.2.1. Hvad er omfattet af aktindsigten?.....	221
12.2.2.2. Undtagelser til aktindsigt efter offentlighedsloven	221
12.2.2.2.1. Fremtidige dokumenter	221
12.2.2.2.2. Databaser	221
12.2.2.2.3. Sager undtaget fra aktindsigt (offentlighedslovens §§ 19-22)	222
12.2.2.2.4. Interne dokumenter (offentlighedslovens §§ 23-26).....	222
12.2.2.2.5. Undtagelse af særlige dokumenter (offentlighedslovens § 27)	222
12.2.2.2.6. Undtagelse af oplysninger (offentlighedslovens §§ 30-33).....	223
13. Udveksling af oplysninger	224
13.1. Udlændingestyrelsens meddelelser til bopælskommunen, § 44 a	224
13.1.1. Retsgrundlaget	224
13.1.2. Hvornår skal Udlændingestyrelsen underrette kommunen?	225
13.2. Videregivelse af oplysninger til andre danske forvaltningsmyndigheder	226
Anvendte forkortelser	227
Oversigt over relevante US-meddelelser	228
Oversigt over relevante notater m.v.	231
Notater	231
Folketingsspørgsmål	233
Vejledninger.....	233
Øvrig.....	233
Bilag	235

1. Indledning

Nærværende sagsbehandlervejledning er udarbejdet i et samarbejde mellem de to familiesammenføringskontorer i styrelsen, og skal ses i lyset af udviklingen på familiesammenføringsområdet, siden den sidste vejledning om emnet blev udfærdiget i 2006.

Der er kommet mange nye regler, ny praksis, og ikke mindst mange nye medarbejdere til området, på hvilken baggrund der har vist sig et behov for en mere samlet oversigt over praksis for behandlingen af familiesammenføringssagerne.

Formålet med vejledningen er at give sagsbehandlere i familiesammenføringskontorene inspiration og vejledning til brug for behandlingen af ansøgninger om familiesammenføring. Der er tale om en juridisk vejledning, mere end en administrativ vejledning, hvorfor mere administrative spørgsmål må søges besvaret ved hjælp af de relevante vejledninger herom.

En vejledning som nærværende er afhængig af kontinuerlig opdatering, og i den forbindelse er det afgørende, at de enkelte sagsbehandlere melder ind med relevante afgørelser, fejl, rettelser m.m., så vejledningen til enhver tid kan være aktuel, retvisende og relevant i hverdagen.

2. Ansøgningens modtagelse

2.1. Ansøgningens indgivelse

2.1.1. Indgivelse af ansøgning

Siden 1. maj 2015 har det været obligatorisk at indgive ansøgning om opholdstilladelse til styrelsen ved brug af digital selvbetjening eller, som for familiesammenføringssagerne, ved brug af papirbaserede ansøgningsskemaer, jf. bekendtgørelse nr. 276 af 20. marts 2015 om obligatorisk brug af ansøgningsskemaer eller digital selvbetjening ved indgivelse af ansøgning til Udlændingestyrelsen. Såfremt dette formkrav ikke er opfyldt, kan en ansøgning om familiesammenføring afvises, jf. udlændingelovens § 9 g, stk. 1 og 3. Dette gælder også, hvis vi modtager en ansøgning om familiesammenføring uden brug af skema, men hvor det utvivlsomt fremgår af henvendelsen, at der er tale om en ansøgning om familiesammenføring. Bemærk, at tyrkiske statsborgere (omfattet af associeringsaftalen mellem EU og Tyrkiet) er undtaget fra kravet om brug af digitale selvbetjeningsløsninger og papirbaserede ansøgningsskemaer.

En ansøgning om familiesammenføring kan indgives af ansøger selv, den herboende reference eller en partsrepræsentant.

Ansøgningen kan indgives på følgende måder:

- På en dansk repræsentation (ambassade eller generalkonsulat) i ansøgers hjemland eller i et land, hvor ansøger de sidste tre måneder har haft lovligt ophold.
- På et andet lands repræsentation, med hvilket vi har en repræsentationsaftale.
- Under ansøgers lovlige ophold i Danmark i Udlændingestyrelsens Borgerservice.
- Under ansøgers lovlige ophold i Danmark på bestemte politistationer uden for Storkøbenhavn, som optager biometri (se oversigt på politi.dk).
- Under ansøgers lovlige ophold i Danmark via post eller mail.

Hvis ansøgningen om familiesammenføring indgives på en dansk eller udenlandsk repræsentation, på en politistation i Danmark eller personligt i Udlændingestyrelsens Borgerservice, regnes ansøgningen for indgivet på indleveringsdagen.

Hvis ansøgningen sendes via mail, regnes den for indgivet den dag, hvor mailen modtages i vores postkasse.

Hvis ansøgningen sendes med post eller afleveres i vores postkasse uden for Borgerservices åbningstid, regnes den for indgivet den dag, hvor den er stemplet som værende modtaget af vores postmodtagelse.

Det er som udgangspunkt en betingelse, at ansøger i forbindelse med ansøgningens indgivelse får optaget biometri (ansigtsfoto og fingeraftryk). Dette skal ske senest 14 dage efter ansøgningens indgivelse. I modsat fald kan ansøgningen afvises i henhold til udlændingelovens § 47 b.

Hvis ansøger er forhindret i at møde på en dansk repræsentation, kan biometrikravet efter en konkret vurdering udsættes til tidspunktet, hvor opholdstilladelse eventuelt bliver meddelt. Biometrien vil i så fald blive optaget efter ansøgers indrejse i Danmark.

Udenlandske repræsentationer, med hvilke lande vi har en repræsentationsaftale, kan dog ikke optage biometri. Indgives ansøgningen her, foretager repræsentationen i stedet ID-tjek af ansøger, herunder modtager to vellignende pasfotos, som vedlægges ansøgningen, når den sendes til Udlændingestyrelsen.

2.1.2. Registrering af ansøger

Hvis ansøger har et pas eller anden form for rejsedokument, registreres ansøger med personoplysninger, som fremgår heraf. Vær i den forbindelse særligt opmærksom på følgende:

- Navnets stavemåde:
 - Skelnen mellem for-, efter- og mellemnavn.
 - Anvendelsen af specialtegn, som findes på et dansk tastatur, fx ö.
- Ansøgers nationalitet:
 - Er det et nationalitetspas eller et rejsedokument?
 - Lande, som let kan forveksles med hinanden, fx Folkerepublikken Kina/Republikken Kina, Republikken Congo/Den Demokratiske Republik Congo.

Hvis ansøger ikke er i besiddelse af et gyldigt pas eller anden form for rejsedokument, men derimod har anden anerkendt ID-dokumentation, registreres ansøger herudfra. Fødselsattester udstedt af de civile myndigheder eller et nationalt ID-kort går i den forbindelse forud for anden ID-dokumentation.

Hvis ansøger ingen anerkendte ID-dokumenter har, registreres ansøger ud fra vedkommendes egne oplysninger i ansøgningsskemaet om familiesammenføring.

2.2. Gebyr, § 9 h

2.2.1. Indledning

Kravet om betaling af gebyr for indgivelse af blandt andet ansøgninger om familiesammenføring blev indsat i udlændingelovens § 9 h, ved lov nr. 102 af 3. februar 2016 om ændring af udlændingeloven (L 87 af 11. december 2015). Loven trådte i kraft den 1. marts 2016 med virkning for ansøgninger om familiesammenføring indgivet fra denne dato.

2.2.2. Sagsbehandling og praksis

Ved behandlingen af en ansøgning om familiesammenføring undersøges det, om det korrekte gebyr er indbetalt, og hvis dette ikke er tilfældet, om der er særlige grunde til, at ansøger er gebyrfritaget, om selve ansøgningen er gebyrundtaget, eller om ansøgningen som følge af manglende gebyrbetaling eller for lidt indbetalt gebyr, skal afvises efter udlændingelovens § 9 h, stk. 8. Dette gælder både for førstegangsansøgninger og anmodninger om genoptagelse og klager.

Vurderingen af, om en ansøgning om familiesammenføring er gebyrpålagt, gebyrfritaget eller gebyrundtaget, herunder om den skal afvises efter udlændingelovens § 9 h, stk. 8, som følge af manglende gebyrbetaling eller for lidt indbetalt gebyr, foretages før vurderingen af, om ansøgningen er indgivet under lovligt ophold, og hvis dette ikke er tilfældet, om ansøgningen skal afvises efter henholdsvis udlændingelovens § 9, stk. 21, § 9 c, stk. 6 eller § 9 f, stk. 8.

Betegnelserne gebyrpålagt, gebyrfritaget og gebyrundtaget

En ansøgning om familiesammenføring kan enten være gebyrpålagt, gebyrfritaget eller gebyrundtaget.

Er en ansøgning *gebyrpålagt*, betyder det, at ansøgningstypen er omfattet af kravet om betaling af gebyr, idet der ikke som følge af Danmarks internationale forpligtelser eller EU-reglerne kan fraviges herfra.

Er en ansøgning *gebyrfritaget*, betyder det, at ansøgningstypen er omfattet af kravet om betaling af gebyr, men at dette krav som følge af Danmarks internationale forpligtelser eller EU-reglerne kan fraviges.

Er en ansøgning *gebyrundtaget*, betyder det, at ansøgningstypen ikke er omfattet af kravet om betaling af gebyr.

2.2.2.1 Gebyrpålagte ansøgninger

En ansøger skal, medmindre Danmarks internationale forpligtelser eller EU-reglerne tilsiger andet, senest samtidig med indgivelsen af ansøgning om familiesammenføring betale gebyr.

Kravet herom omfatter ansøgninger om opholdstilladelse som familiesammenført efter følgende af udlændingelovens bestemmelser:

- § 9, stk. 1, jf. § 9 h, stk. 1, nr. 1 (ansøgninger om opholdstilladelse som familiesammenført på baggrund af ægteskab eller samliv eller som familiesammenført til et barn)
- § 9 c, stk. 1, jf. § 9 h, stk. 1, nr. 2 (ansøgninger om opholdstilladelse på baggrund af ganske særlige grunde)
- § 9 f, jf. § 9 h, stk. 1, nr. 3 (ansøgninger om opholdstilladelse som religiøs forkynner m.v.)

Gebyrsatserne reguleres årligt og er for 2017 følgende:

• Førstegangsansøgning efter § 9, stk. 1:	6.300 kr.
• Førstegangsansøgning efter § 9 c, stk. 1 ¹ :	6.300 kr.
• Førstegangsansøgning efter § 9 f:	1.700 kr.
• Førstegangsansøgning efter § 9 c, stk. 1 ² :	1.700 kr.
• Ansøgning om forlængelse efter § 9 f:	1.700 kr.
• Ansøgning om forlængelse efter § 9 c, stk. 1 ³ :	1.700 kr.

2.2.2.2. Gebyrfritagne ansøgninger

Vurderingen af, om en ansøgning om familiesammenføring er fritaget for betaling af gebyr, foretages på baggrund af det i ansøgningen oplyste sammenholdt med oplysningerne i Udlændingestyrelsens registre, fx Indkomstregisteret (eIndkomst) og Det Centrale Personregister (CPR). Det vil sige, at der til brug for vurderingen som udgangspunkt ikke indhentes yderligere oplysninger. Hvis det på baggrund af de foreliggende oplysninger ikke er klart, hvorvidt ansøger er fritaget for betaling af gebyr, og det til endelig afklaring heraf ville være nødvendigt at indhente yderligere oplysninger, vil ansøger som udgangspunkt være fritaget for betaling af gebyr.

¹ Ved ansøgning på baggrund af familiemæssig tilknytning til en herboende person.

² Ved ansøgning som medfølgende familiemedlem til en religiøs forkynner.

³ Ved forlængelse af opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en religiøs forkynner.

Ved vurderingen af, om en ansøgning om familiesammenføring er gebyrfritaget, er ansøger og dennes families indkomst og formueforhold uden betydning herfor.

Hvis en ansøgning om familiesammenføring vurderes fritaget for betaling af gebyr, og der samtidig er indgivet en ansøgning om familiesammenføring fra eksempelvis ansøgers særbarn, vil det medfølgende barns ansøgning ligeledes være fritaget for betaling af gebyr.

Gebyrfritagelse som følge af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions (EMRK) art. 8

I henhold til EMRK art. 8, har enhver ret til respekt for sit privatliv og familieliv. Indholdet af og hensynene bag EMRK art. 8, er således til hinder for opkrævning af gebyr, hvis dette er af en sådan størrelse, at det reelt afskærer personer fra at kunne udøve et beskyttelsesværdigt familieliv.

Ved behandlingen af en ansøgning om familiesammenføring vurderes det således først og fremmest, og parterne har etableret et beskyttelsesværdigt familieliv, dernæst om Danmark er nærmest til at beskytte dette. Hvis det er tilfældet vurderes det, om ansøgningen som følge af hensynet til familiens enhed skal være gebyrfritaget. Nedenfor opregnes fire typeeksempler på tilfælde, hvor ansøger i medfør af EMRK art. 8, er fritaget for betaling af gebyr:

1. Den herboendes flygtningestatus:

Den herboendes flygtningestatus kan medføre, at dennes ansøgning om familiesammenføring er fritaget for betaling af gebyr. Afgørende for vurderingen heraf er, om den herboende fortsat risikerer asylretlig forfølgelse, og/eller om der er risiko for refoulement, hvis vedkommende tager ophold i ansøgers hjemland.

Asylrelaterede tilladelser – udenfor §§ 7 og 8:

- **Uledsaget mindreårig:** ansøger er fritaget for betaling af gebyr, hvis den herboende har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 3, som uledsaget mindreårig, der ikke kan gennemgå en almindelig asylsagsbehandling.
- **Udsendelseshindret:** ansøger er fritaget for betaling af gebyr, hvis den herboende har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2 (tidligere § 9, stk. 2, nr. 4), som udsendelseshindret.

I ovenstående tilfælde tilbagebetales et eventuelt indbetalt gebyr. Det betyder dog ikke, at de øvrige betingelser for familiesammenføring fraviges, idet dette vil bero på en konkret vurdering.

Ansøger og/eller den herboende er syriske statsborgere:

En ansøgning om familiesammenføring er gebyrfritaget, hvis ansøger og/eller den herboende er syriske statsborgere, herunder også, hvis den herboende er dansk statsborger. Dette gælder som følge af de nuværende generelle forhold i Syrien.

Ansøgninger, som på trods af ovenstående, er gebyrpålagte:

En ansøgning om familiesammenføring vil som udgangspunkt være gebyrpålagt, hvis den herboende er anerkendt flygtning fra ét af de nedenfor opregnede lande. Dette skyldes, at der er sket grundlæggende forandringer i landene, hvorfor der ikke længere er risiko for asylrelevant forfølgelse ved en tilbagevenden til ét af disse lande:

- Bosnien-Hercegovina
- Kosovo
- Kroatien
- Liberia – hvis den herboende udrejste i perioden 1991-2002
- Montenegro
- Rwanda – hvis den herboende udrejste mellem 1959 og den 31. december 1998
- Serbien
- Sierra Leone – hvis den herboende udrejste i perioden 1989-2003

Hvis det på et senere tidspunkt i sagsbehandlingen vurderes, at den herboende ikke kan tage ophold i vedkommendes hjemland, tilbagebetales gebyret.

Hvis den herboende har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 5 eller § 9, stk. 2, nr. 6 (dagældende jugoslaviske nødlove) eller lignende, vil ansøgningen om familiesammenføring ligeledes være gebyrpålagt.

2. Børn:

En ansøgning om familiesammenføring kan ligeledes være gebyrfritaget i følgende situationer:

- Den herboende har et barn fra et tidligere forhold eller et fællesbarn med ansøger, som bor hos den herboende, og barnet har opnået en selvstændig tilknytning til Danmark.
- Den herboende har et barn fra et tidligere forhold, som vedkommende har regelmæssigt samvær med.

Et barn anses for at have opnået en selvstændig tilknytning til Danmark, når det som minimum har haft seks til syv års lovligt ophold i Danmark.

Afgørende for, hvorvidt kravet om betaling af gebyr kan fraviges som følge af den herboendes samvær med et barn fra et tidligere forhold, er omfanget heraf. Dette vil alene skulle vurderes ud fra sagens foreliggende oplysninger. Hvis omfanget af samværet som udgangspunkt vil være tilstrækkeligt til fravigelse af de øvrige betingelser for familiesammenføring, fraviges også kravet om betaling af gebyr. Omvendt vil ansøgningen som udgangspunkt være gebyrpålagt, hvis omfanget af samværet ikke umiddelbart ud fra sagens oplysninger anses for tilstrækkeligt til fravigelse af de øvrige betingelser for familiesammenføring.

3. Den herboendes helbredsæssige forhold:

En ansøgning om familiesammenføring kan desuden være gebyrfritaget, hvis den herboende lider af en alvorlig sygdom eller har et alvorligt handicap, som vil gøre det humanitært uforsvarligt at henvise vedkommende til at tage ophold i ansøgers hjemland.

Vurderingen skal også her foretages alene på baggrund af sagens foreliggende oplysninger. Er disse ikke tilstrækkelige til vurdering heraf, vil ansøgningen som udgangspunkt være gebyrpålagt. Dette gælder fx, hvis den herboende alene oplyser, at vedkommende er syg eller modtager førtidspension, men ikke i øvrigt dokumenterer eller uddyber dette nærmere. Hvis der ikke i et sådant tilfælde ved indgivelsen af ansøgningen er indbetalt et gebyr, afvises ansøgningen derfor.

Hvis den herboende ved indgivelsen af ansøgningen har betalt gebyr herfor, og det under behandlingen af sagen vurderes, at den herboendes helbredsæssige forhold er af en sådan karakter, at de øvrige betingelser for familiesammenføring kan fraviges, tilbagebetales det indbetalte gebyr, og ansøger vil dermed blive anset for gebyrfritaget.

4. Børn under 15 år født i Danmark:

En ansøgning om familiesammenføring mellem et barn og dennes forældre efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, er gebyrfritaget, hvis ansøger, barnet, bor hos forældrene, og hvis forældrene har tidsbegrænset opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold eller permanent opholdstilladelse hos Udlændingestyrelsen.

Det er desuden en forudsætning for gebyrfritagelsen, at barnet er født mens en eller begge forældre havde opholdstilladelse hos Udlændingestyrelsen, eller mens en ansøgning herom, som efterfølgende udmøntede

sig i en tilladelse, var under behandling. Det betyder, at en ansøgning om familiesammenføring mellem et barn og dennes forældre efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, vil være gebyrpålagt, hvis barnets forældre, da barnet blev født, havde opholdstilladelse i Danmark hos Styrelsen for International Rekruttering og Integration (SIRI), og de ikke havde søgt om eksempelvis permanent opholdstilladelse hos Udlændingestyrelsen (de såkaldte "SIRI-børn").

Gebyrfritagelse som følge af EU-reglerne

Udlændinge med ret til ophold i Danmark efter EU-reglerne om den fri bevægelighed skal ikke nødvendigvis have en opholdstilladelse for at kunne opholde sig her. Denne persongruppe er derfor ikke omfattet af kravet om betaling af gebyr. Hvis en statsborger fra et EU/EØS-land, Schweiz eller de nordiske lande, derimod søger om opholdstilladelse i Danmark efter udlændingeloven, vil denne ansøgning være gebyrpålagt. Denne persongruppe vil således kun være fritaget for betaling af gebyr, hvis Danmarks internationale forpligtelser som beskrevet ovenfor i øvrigt tilsiger dette.

Som følge af associeringsaftalen mellem EF og Tyrkiet af 12. september 1963 er visse grupper af tyrkiske statsborgere fritaget for betaling af gebyr ved indgivelsen af en ansøgning om opholdstilladelse som familiesammenført i Danmark. Betingelserne herfor er, at den herboende er tyrkisk statsborger og er økonomisk aktiv. Det samme gør sig gældende, hvis ansøger selv er tyrkisk statsborger og økonomisk aktiv i Danmark.

Den herboende eller ansøger skal være registreret som tyrkisk statsborger i CPR. Gebyrkravet kan ikke fraviges, hvis den herboende eller ansøger har dobbelt statsborgerskab, og er registreret som dansk statsborger i CPR, eller hvis den herboende eller ansøger tidligere har været tyrkisk statsborger.

Derudover skal den herboende eller ansøger være økonomisk aktiv som arbejdstager, selvstændig erhvervsdrivende eller tjenesteyder.

Er den herboende eller ansøger selvstændig erhvervsdrivende, vil indtægten herfra ikke nødvendigvis fremgå ved opslag i indkomst. I så fald vil det være nødvendigt, at der med ansøgningen om familiesammenføring er vedlagt dokumentation for den selvstændige virksomhed, samt at virksomhedens CVR-nummer fortsat er aktivt.

Modtager den tyrkiske statsborger på tidspunktet for behandlingen af familiesammenføringssagen efterløn, folkepension eller førtidspension, men var økonomisk aktiv op til modtagelsen heraf, anses vedkommende som omfattet af associeringsaftalen. Det betyder omvendt, at en ansøgning om familiesammenføring vil

være gebyrpålagt, hvis den herboende tyrkiske statsborger modtog kontanthjælp op til tidspunktet for udbetaling af pension eller efterløn.

En tyrkisk statsborger, som er au-pair i Danmark, anses ikke for at være økonomisk aktiv.

2.2.2.3. Gebyrundtagne ansøgninger

Nedenfor opregnede ansøgningstyper er undtaget for betaling af gebyr:

- Ansøgning om opholdstilladelse efter den særlige praksis, der er gældende for udlændinge, der tilhører det danske mindretal i Sydslesvig, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 1.
- Ansøgning om opholdstilladelse efter den særlige praksis, der er gældende for udlændinge af anden dansk afstamning, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 1.
- Ansøgning om opholdstilladelse efter den særlige praksis, der er gældende for udlændinge, der efter en konkret vurdering kan meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, som følge af ganske særlige humanitære omstændigheder.
- Ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 d, fra en udlænding, der tidligere har haft dansk statsborgerskab.

Eventuelle anmodninger om genoptagelse eller klager i ovennævnte sagstyper er ligeledes gebyrundtagne.

2.2.2.4. Genoptagelse og klager

I medfør af udlændingelovens § 9 h, stk. 5, 1. og 2. pkt., skal der senest samtidig med indgivelsen af en genoptagelsesansøgning af en sag afgjort af Udlændingestyrelsen eller en klage over en afgørelse truffet af Udlændingestyrelsen, betales et gebyr på 830 kr. (2017 niveau). Dette gælder medmindre Danmarks internationale forpligtelser eller EU-reglerne tilsiger andet.

Spørgsmålet om, hvorvidt en genoptagelsesansøgning eller en klage er gebyrpålagt eller -fritaget vil som udgangspunkt afhænge af den sag, der ønskes genoptaget eller den sag, der klages over. Det vil sige, at genoptagelsesansøgningen eller klagen som udgangspunkt vil være gebyrfritaget, hvis den sag, som genoptagelsesansøgningen eller klagen vedrører, var fritaget for betaling af gebyr.

Særligt om genoptagelsesansøgninger

Hvis der ikke senest samtidig med indgivelsen af en genoptagelsesansøgning er indbetalt gebyr, og denne ikke som følge af Danmarks internationale forpligtelser eller EU-reglerne er fritaget herfor, afvises genoptagelsesansøgningen, jf. udlændingelovens § 9 h, stk. 9, 1. pkt.

Hvis der ved indgivelsen af en genoptagelsesansøgning er indbetalt gebyr, og det under behandlingen heraf viser sig, at ansøgningen som følge af Danmarks internationale forpligtelser eller EU-reglerne er fritaget for betaling af gebyr, tilbagebetales dette, uanset om ansøgningen imødekommes eller ej.

Hvis der ved indgivelsen af en genoptagelsesansøgning er indbetalt gebyr, og ansøgningen imødekommes, tilbagebetales gebyret, jf. udlændingelovens § 9 h, stk. 6, 1. pkt.

Hvis ansøger meddeles afslag på sin ansøgning om genoptagelse, hvis ansøgningen frafaldes, eller hvis den ikke længere har betydning for ansøger, tilbagebetales gebyret ikke, medmindre Danmarks internationale forpligtelser eller EU-reglerne tilsiger andet.

Hvis en genoptagelsesansøgning afvises som følge af manglende gebyrbetaling eller for lidt indbetalt gebyr, pålægges ansøger, hvis vedkommende opholder sig i Danmark, at udrejse med det samme. Dette gælder, medmindre ansøger har ret til ophold i Danmark på andet grundlag, fx som følge af et gyldigt visum eller en anden gyldig opholdstilladelse.

Udlændingestyrelsens afgørelse om afvisning af en ansøgning om genoptagelse som følge af manglende gebyrbetaling eller for lidt indbetalt gebyr, kan ikke påklages til Udlændingenævnet.

Særligt om klager

Gebyr skal betales for hver afgørelse, som påklages. Dog skal der kun betales ét gebyr ved klage over en afgørelse afgjort efter både udlændingelovens § 9, stk. 1 og § 9 c, stk. 1. Gebyret indbetales til Udlændingenævnet som rette klageinstans.

Udlændingenævnet tilbagebetaler gebyret, hvis klager får helt eller delvist medhold i sin klage, jf. udlændingelovens § 9 h, stk. 6, 2. pkt.

Gebyret tilbagebetales ikke, medmindre Danmarks internationale forpligtelser eller EU-reglerne tilsiger andet, hvis klagen frafaldes eller den ikke længere har betydning for klager.

En klage over den måde, hvorpå en sag i Udlændingestyrelsen behandles (en sagsbehandlingsklage), er ikke omfattet af gebyrkravet. Dette gælder uanset at sagen, der klages over, er pålagt gebyrbetaling.

2.2.2.5. Indbetaling af gebyr

Gebyr skal betales for hver ansøgning, der indgives. Ved indgivelse af en ansøgning om familiesammenføring med en ægtefælle og to børn udgør gebyrbetalingen således tre gange 6.300 kr. (2017 niveau). Hvis en ansøgning om familiesammenføring skal vurderes efter både udlændingelovens § 9, stk. 1 og § 9 c, stk. 1, betales dog kun ét gebyr.

Gebyr kan indbetales på følgende måder:

- Online kortbetaling, på nyidanmark.dk
- International bankoverførsel
- Dansk netbank
- Indbetalingskort

Gebyr kan ikke indbetales i Udlændingestyrelsens Borgerservice, på politistationer eller ambassader (dog med undtagelse af Etiopien og Iran).

Det er parternes eget ansvar, at gebyrindbetalingen sker senest samtidig med, at der søges om familiesammenføring.

2.2.2.6. Afvisning som følge af manglende gebyrbetaling eller for lidt indbetalt gebyr

Indgives en ansøgning om familiesammenføring uden samtidig gebyrbetaling eller er der indbetalt for lidt, og er ansøgningen ikke som følge af Danmarks internationale forpligtelser eller EU-reglerne fritaget herfor, afvises ansøgningen, jf. udlændingelovens § 9 h, stk. 8, 1. pkt. En sådan afgørelse kan ikke påklages til Udlændingenævnet, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 1.

Har parterne indbetalt for lidt i gebyr tilbagebetales det indbetalte gebyr samtidig med, at ansøgningen afvises.

Indbetaler parterne gebyr til en ansøgning, som allerede er blevet afvist som følge af manglende gebyrindbetaling eller for lidt indbetalt gebyr, tilbagebetales dette også.

Inden en ansøgning om familiesammenføring afvises som følge af manglende gebyrindbetaling eller for lidt indbetalt gebyr, skal man være opmærksom på, at der kan gå op til cirka en uge før det indbetalte gebyr ses registreret på den konkrete sag.

Anmodning om indbetaling af resterende gebyrbeløb

Hvis parterne i forbindelse med indgivelsen af en ansøgning om familiesammenføring har betalt for lidt i gebyr, afvises ansøgningen som udgangspunkt ikke, hvis den udestående del er mindre end 210 kr. Det samme gælder, hvis parterne har indbetalt et gebyr, som svarer til gebyret på en anden sagskategori end den ansøgningen vedrører, jf. udlændingelovens § 9 h, stk. 8, 1. pkt. I stedet anmodes parterne om inden 14 dage, hvis ansøger er i Danmark, eller inden 4 uger, hvis ansøger er i udlandet og ansøgningen er indgivet dér, at indbetale det resterende beløb, jf. bestemmelsens 2. pkt. Indbetales det udestående beløb ikke, afvises ansøgningen, jf. bestemmelsens 3. pkt.

Afvises en ansøgning om familiesammenføring som følge af manglende gebyrbetaling eller for lidt indbetalt gebyr i henhold til udlændingelovens § 9 h, stk. 8, pålægges ansøger, hvis vedkommende opholder sig i Danmark, at udrejse med det samme. Dette gælder, medmindre ansøger har ret til ophold i Danmark på andet grundlag, fx som følge af et gyldigt visum eller en anden gyldig opholdstilladelse.

2.2.2.7. Tilbagebetaling af gebyr

Det er en betingelse for tilbagebetaling af et allerede indbetalt gebyr, at styrelsen er i besiddelse af kvitteringen for gebyrindbetalingen. Hvis denne ikke haves, anmodes herom inden tilbagebetalingen kan finde sted.

Er et gebyr indbetalt på en forkert sagskategori, og skal dette tilbagebetales, høres det relevante fagkontor, herunder SIRI, hvor det er aktuelt, om tilbagebetalingen af gebyret kan ske.

Ansøger orienteres, når gebyret tilbagebetales. Sker dette ikke samtidig med realitetsbehandlingen af ansøgningen om familiesammenføring, tilkendegives det samtidig overfor ansøger, at styrelsen ikke har taget stilling til, om opholdstilladelse kan meddeles, herunder om de øvrige betingelser for familiesammenføring kan fraviges.

Tilbagebetaling af et indbetalt gebyr sker ved overførsel til den af ansøger i ansøgningsskemaet oplyste bankkonto. Er gebyret indbetalt med kreditkort, kan dette i de første seks måneder efter ansøgningens indgivelse, kun tilbagebetales til den bankkonto, som er tilknyttet kreditkortet.

Hvis gebyrindbetalingen er sket fra udlandet, og det grundet lokale forhold ikke er muligt at tilbagebetale det til en bankkonto, kan tilbagebetalingen i stedet ske via en dansk repræsentation i udlandet.

Tilbagebetaling foretages så vidt muligt i samme valuta, som indbetalingen fandt sted.

Afvises en ansøgning om familiesammenføring på andet grundlag end som følge af manglende gebyrbetaling eller for lidt indbetalt gebyr, tilbagebetales gebyret, fratrukket et administrationsgebyr på 830 kr. (2017 niveau), jf. udlændingelovens § 9 h, stk. 7. Dette omfatter følgende afvisninger:

- § 9, stk. 21: ansøgning om opholdstilladelse efter § 9, stk. 1 indgivet på ulovligt ophold.
- § 9 c, stk. 6: ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1 indgivet på ulovligt ophold.
- § 9 f, stk. 8: ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 f indgivet på ulovligt ophold.
- § 9 g, stk. 4: ansøgning om opholdstilladelse efter § 9 f, som er mangelfuld.
- § 47 b: ansøgning om opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, § 9 c, stk. 1 eller § 9 f, hvor ansøgeren ikke medvirker til at afgive personfotografi m.v. (biometri).

Ved afvisning efter udlændingelovens § 9 g, stk. 3, hvorefter en ansøgning om opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, kan afvises, hvis ansøgningen er mangelfuld, tilbagebetales hele det indbetalte gebyr.

Påklages styrelsens afslag på familiesammenføring til Udlændingenævnet, og nævnet under henvisning til hensynet til familiens enhed omgør denne afgørelse, tilbagebetales gebyret indbetalt i forbindelse med den oprindelige ansøgnings indgivelse.

Tilbagebetaling af et indbetalt gebyr finder ikke sted i følgende tilfælde:

- Ansøger meddeles efter en realitetsbehandling af ansøgningen afslag herpå.
- Ansøgningen om familiesammenføring har ikke længere betydning for ansøger, fx hvis ansøger får opholdstilladelse i Danmark på et andet grundlag.
- Ansøgningen om familiesammenføring frafaldes.

I sidstnævnte tilfælde tilbagebetales gebyret dog, hvis en realitetsbehandling af sagen ville have fastslået, at ansøger som følge af Danmarks internationale forpligtelser eller EU-reglerne var fritaget for betaling af gebyr. Dette vil inden sagen lukkes skulle vurderes på baggrund af de foreliggende oplysninger.

Hvis en ansøgning om familiesammenføring frafaldes, og den herboende, som i kraft af sagens frafald, ikke længere er part i sagen, anmoder om tilbagebetaling af et allerede indbetalt gebyr, meddeles afslag herpå. Afslaget udfærdiges på en til lejligheden særligt oprettet sag, således at det ved en eventuel fremtidig anmodning om aktindsigt ikke fremgår af den oprindelige familiesammenføringssag.

Notater og meddelelser m.v.

- Meddelelse nr. 4/16 af 20. april 2016 om *Betaling af gebyr for sager på familiesammenføringsområdet og sager om permanent opholdstilladelse*

2.3. Processuelt ophold

2.3.1. Indledning

En ansøgning om familiesammenføring, som er indgivet under ansøgers lovlige ophold i Danmark, giver ansøger ret til at blive i landet, mens vi behandler ansøgningen (processuelt ophold). Ansøger har dermed ret til midlertidigt at opholde sig i Danmark, mens vi afgør, om vedkommende kan få en opholdstilladelse som familiesammenført. Det processuelle ophold regnes i så fald fra det tidspunkt, hvor ansøgningen om familiesammenføring blev indgivet og slutter ved endelig afgørelse eller frafald.

2.3.2. Ansøgers rettigheder under et processuelt ophold

En ansøger med processuelt ophold i Danmark må ikke arbejde, medmindre vedkommende har ret hertil på et andet grundlag fx som følge af en fortsat gyldig opholds- og arbejdstilladelse hos SIRI. 'Arbejde' omfatter også frivilligt og ulønnet arbejde.

Ved ulovligt arbejde risikerer ansøger at blive udvist af Danmark med indrejseforbud og/eller at blive straffet med bøde eller fængsel. Det samme gælder for ansøgers arbejdsgiver.

Omvendt har en ansøger med processuelt ophold i Danmark ret til at tage kurser.

En tommelfingerregel kan være, at ansøger må udføre de opgaver, som det efter Visumkontorets vurdering vil være tilladt at udføre under et visumophold, eller som efter SIRI's vurdering ikke kræver en arbejdstilladelse.

2.3.3. Udlandsrejse under et processuelt ophold

Hvis en ansøger med processuelt ophold i Danmark ønsker at forlade landet under behandlingen af dennes ansøgning om familiesammenføring, kan ansøger inden udrejsen søge om en tilbagerejsetilladelse. Denne giver ansøger ret til i et på forhånd fastsat antal dage at udrejse af og vende tilbage til Danmark under sagens behandling.

Hvis ansøger derimod udrejser af Danmark uden en tilbagerejsetilladelse, vil vi som udgangspunkt anse det processuelle ophold for ophørt, og ansøger vil skulle afvente afgørelsen i udlandet.

Se i øvrigt afsnit 2.3. om 'Ansøgning om tilbagerejsetilladelse'.

2.4. Ansøgning om tilbagerejsetilladelse

2.4.1. Indledning

En ansøger, som opholder sig lovligt i Danmark under behandlingen af dennes ansøgning om familiesammenføring, kan søge om en tilbagerejsetilladelse, hvis vedkommende under sagens behandling ønsker for en kortere periode at rejse til udlandet for herefter at vende tilbage til Danmark. En tilbagerejsetilladelse giver således ansøger ret til efter udrejse af Danmark at vende tilbage hertil. I forbindelse med udstedelse af en tilbagerejsetilladelse vejledes ansøger dog om, at ansøger som udgangspunkt ikke vil kunne vende tilbage til Danmark i kraft af sin tilbagerejsetilladelse, hvis Udlændingestyrelsen under ansøgers udrejse af landet skulle afgøre vedkommendes sag negativt.

En tilbagerejsetilladelse giver ansøger ret til at rejse tilbage til Danmark, og kun hertil, ligesom tilbagerejsetilladelsen giver ret til gennemrejse via Schengen, det vil sige at ansøger ikke vil opleve vanskeligheder i forbindelse med gennemrejse eller mellemlandinger (ophold i transit). Tilbagerejsetilladelsen giver derimod ikke ansøger ret til at indrejse og tage ophold i et andet land. Baggrunden herfor er, tilbagerejsetilladelsen udstedes ved en visumsticker, type D, som er et nationalt begrænset visum. Ansøger er selv ansvarlig for at undersøge indrejse- og opholdsregler i det land, den pågældende skal rejse til, idet Udlændingestyrelsen hverken er forpligtet til eller har kompetence til at vejlede om andre landes regler herom. Hvis en ansøger fx søger om tilbagerejsetilladelse med henblik på at rejse en uge til Spanien på ferie, vejledes ansøger om at tage kontakt til de spanske myndigheder vedrørende de spanske indrejse- og opholdsregler.

En tilbagerejsetilladelse kan gives for en periode minimum svarende til længden på den konkrete rejse, dog aldrig med længere gyldighed end 90 dage.

2.4.2. Betingelser for meddelelse af en tilbagerejsetilladelse

En ansøger, som opholder sig lovligt i Danmark under behandlingen af dennes ansøgning om familiesammenføring, kan efter en konkret vurdering få udstedt en tilbagerejsetilladelse medmindre særlige forhold taler herimod, eller der er tale om misbrug af reglerne om processuelt ophold.

Særlige forhold, der taler imod udstedelse af en tilbagerejsetilladelse, kan eksempelvis foreligge, hvor ansøgers tilstedeværelse under behandlingen af dennes ansøgning om familiesammenføring er nødvendig. Fx fordi, der skal gennemføres en partshøring af ansøger. Herudover bør det i sager, hvor styrelsen

forventer snart at træffe afgørelse i familiesammenføringssagen overvejes, under hensyntagen til formålet med rejsen og den ønskede rejseperiode, ikke at udstede tilbagerejsetilladelse.

Det følger af udlændingebekendtgørelsens § 20, stk. 10, at tilbagerejsetilladelse kan udstedes til en udlænding, som opholder sig lovligt i Danmark. 'Lovligt ophold' indebærer typisk i en førstegangsansøgning om familiesammenføring, at ansøger er meddelt eller i forbindelse med ansøgningen om tilbagerejsetilladelse meddeles processuelt ophold. Hvis det i forbindelse med en ansøgning om tilbagerejsetilladelse konstateres, at ansøger ikke opholder sig under lovligt ophold i Danmark, vil ansøger ikke blive meddelt en tilbagerejsetilladelse. Derimod vil vi søge at træffe afgørelse i familiesammenføringssagen hurtigst muligt herefter.

Udstedelse af en tilbagerejsetilladelse er desuden betinget af, at ansøger er i besiddelse af gyldig rejselegitimation, der er gyldigt i mindst tre måneder udover tilbagerejsetilladelsens gyldighed, ligesom at det er en betingelse, at ansøger ikke er indberettet til Schengeninformationssystemet (SIS II).

2.4.3. Sagsbehandling

Ansøger skal normalt indgive sin ansøgning om tilbagerejsetilladelse samt få denne udstedt, inden vedkommende udrejser af Danmark. Hvis ansøger udrejser af Danmark uden en tilbagerejsetilladelse, vil det som udgangspunkt ikke være muligt for vedkommende at rejse tilbage til Danmark under sagens behandling, hvorfor ansøger som udgangspunkt vil skulle afvente afgørelsen af sagen om familiesammenføring i udlandet.

Ansøgning om tilbagerejsetilladelse indgives ved brug af Udlændingestyrelsens ansøgningsskema udarbejdet til formålet, ved mail eller brev, hvori de nødvendige oplysninger er anført, ved personligt fremmøde i Udlændingestyrelsens Borgerservice eller hos politiet.

Afslag på meddelelse af tilbagerejsetilladelse kan påklages til Udlændinge- og Integrationsministeriet, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 1.

Det bemærkes, at Udlændingestyrelsen efter samme regler som ovenfor angivet udsteder tilbagerejsetilladelser til personer, som har en ansøgning om ophold under behandling ved Statsforvaltningen. Det kontrolleres ved opslag i Udlændingestyrelsens sagsbehandlingssystem, at sagen hos Statsforvaltningen findes, er under behandling og ikke er afgjort med et afslag.

Notater og meddelelser m.v.

- Meddelelse nr. 10/16 af 16. november 2016 om *Behandling af ansøgninger om tilbagerejsetilladelse*

2.5. Afvisning, § 9, stk. 21, og § 9 g, stk. 3

2.5.1. Indledning

2.5.1.1. Ulovligt ophold (§ 9, stk. 21)

Reglerne om muligheden for efter indrejse i Danmark at indgive en ansøgning om familiesammenføring blev skærpet ved lov nr. 572 af 31. maj 2010 om ændring af udlændingeloven (L 188 af 26. marts 2010). Loven trådte i kraft den 1. august 2010.

Skærpelsen angik følgende persongrupper:

- Ansøgere, som ikke havde lovligt ophold i Danmark.
- Ansøgere, som havde fået en anden afgørelse indeholdende en udrejsefrist.
- Ansøgere, som allerede havde indgivet en anden ansøgning om opholdstilladelse i Danmark, som var under behandling.

Således kunne en ansøgning om familiesammenføring indgivet under én af ovennævnte situationer kun tillades indgivet, hvis Danmarks internationale forpligtelser tilsagde det.

Af bemærkningerne til daværende § 9, stk. 18, i lovforslag nr. L 188 af 26. marts 2010 (lov nr. 572 om ændring af udlændingeloven) fremgår blandt andet følgende om bestemmelsens anvendelsesområde:

”Med den foreslåede bestemmelse fastholdes det, at en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, som udgangspunkt skal indgives i udlandet.

(...)

Særlige grunde, der kan tale imod, at en udlænding kan indgive en ansøgning her i landet, kan bl.a. være, hvis det er åbenbart, at udlændingen ikke opfylder betingelserne for at blive meddelt opholdstilladelse, eller hvis udlændingen allerede er meddelt afslag på det, der ansøges om. F.eks. vil en udlænding, som har fået afslag på ægtefællesammenføring, ikke kunne indrejse på visum og på ny indgive ansøgning om ægtefællesammenføring, medmindre det eller de forhold, som begrundede afslaget på ansøgningen, har ændret sig eller udviklet sig på en sådan måde, at der er grundlag for igen at vurdere sagen.

(...)

Hvis udlændingen ikke har lovligt ophold, har fået fastsat en udrejsefrist eller har en anden ansøgning om opholdstilladelse under behandling, kan ansøgning kun indgives, hvis Danmarks internationale forpligtelser kan tilsige det, jf. den foreslåede bestemmelse i § 9, stk. 18, 2. pkt.

(...)

Med vurderingen af, om Danmarks internationale forpligtelser kan tilsige, at en ansøgning skal tillades indgivet, sigtes navnlig til EMRK artikel 8 om hensynet til familiens enhed.

Udlændingesservice vil således vurdere, om sagens oplysninger umiddelbart tyder på, at dette hensyn skal bevirke, at ansøgningen skal tillades indgivet. Det kan f.eks. være oplysninger om, at den herboende har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7 (asyl) og derfor ikke kan tage ophold i sit hjemland.”

Ved lov nr. 418 af 12. maj 2012 om ændring af udlændingeloven og forskellige andre love (L 104 af 3. marts 2012), blev bestemmelsen placeret i udlændingelovens § 9, stk. 21. Samtidig blev udlændingelovens §§ 9 i-9 n, tilføjet som bestemmelser, hvorefter ansøger kan have lovligt ophold. Loven trådte i kraft den 15. maj 2012.

Ved lov nr. 1488 af 23. december 2014 om ændring af udlændingeloven, integrationsloven og lov om Det Centrale Personregister (L 61 af 13. november 2014), blev udlændingelovens § 9 p, tilføjet som en bestemmelse, hvorefter ansøger kan have lovligt ophold. Loven trådte i kraft den 1. januar 2015.

Det bemærkes, at udlændingelovens § 9 c, stk. 6, om afvisning af en ansøgning om opholdstilladelse indgivet efter § 9 c, stk. 1, under ulovligt ophold, i vidt omfang følger ovenstående historik.

2.5.1.2. Mangelfuld ansøgning (§ 9 g, stk. 3)

Muligheden for at afvise en mangelfuld ansøgning om familiesammenføring blev indsat i udlændingelovens § 9 g, stk. 1, ved lov nr. 89 af 30. januar 2007 om ændring af udlændingeloven og forskellige andre love (L 17 af 4. oktober 2006). Loven trådte i kraft den 1. februar 2007.

Herefter kunne en ansøgning om familiesammenføring afvises, hvis den ikke var vedlagt de dokumenter eller ikke indeholdt de oplysninger, som var nødvendige til vurdering af, om opholdstilladelse kunne meddeles.

Af bemærkningerne til § 9 g, stk. 1, i lovforslag nr. L 17 af 4. oktober 2006 (lov nr. 89 om ændring af udlændingeloven og forskellige andre love) fremgår blandt andet følgende om bestemmelsens baggrund og anvendelsesområde:

”Det indgår i regeringens handlingsplan for en nyorientering af Udlændingestyrelsen, at sagsbehandlingen i familiesammenføringssager skal omlægges således, at sagerne behandles efter en selvbetjeningsmodel, hvor ansøgeren og den herboende så vidt muligt allerede ved ansøgningens indgivelse skal komme med alle de oplysninger og dokumenter, der er nødvendige for at bedømme ansøgningen. (...)

Efter selvbetjeningsmodellen vil en ansøgning, der ikke indeholder de nødvendige oplysninger og dokumenter, normalt blive afvist. Konsekvensen heraf er, at ansøgningen må indgives på ny vedlagt de oplysninger og/eller dokumenter, der manglede ved den tidligere indgivne ansøgning.

(...)

Ansøgeren og den herboende vil altid have opfyldt oplysningskravet, hvis ansøgningen indeholder alle de oplysninger og dokumenter, som ifølge ansøgningsskemaet og vejledningen på ansøgningstidspunktet skal fremlægges uanset eventuelle efterfølgende ændringer.

Hvis ansøgningen ikke opfylder oplysningskravet, vil ansøgningen normalt blive afvist. Udlændingesservice vil i den forbindelse vejlede ansøgeren og den herboende om, hvilke oplysninger og/eller dokumenter der mangler.”

Ved lov nr. 1618 af 26. december 2013 om ændring af udlændingeloven og kildeskatteloven (L 11 af 3. oktober 2013), blev bestemmelsen i øvrigt i uændret form placeret i udlændingelovens § 9 g, stk. 3. Loven trådte i kraft den 1. januar 2014.

2.5.2. Sagsbehandling og praksis

2.5.2.1. Afvisning på grund af ulovligt ophold

Det følger af udlændingelovens § 9, stk. 21, 1. pkt., og § 9 c, stk. 6, 1. pkt., at en ansøgning om opholdstilladelse efter henholdsvis § 9, stk. 1, og § 9 c, stk. 1, kun kan indgives her i landet, hvis ansøger har lovligt ophold i medfør af §§ 1-3 a, § 4 b, eller § 5, stk. 2, i medfør af EU-reglerne, jf. § 6, eller en opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, §§ 9 i-9 n, eller § 9 p, og hvis ingen særlige grunde taler herimod.

Det følger herefter af § 9, stk. 21, 2. pkt., og § 9 c, stk. 6, 3. pkt., at hvis ansøger ikke har lovligt ophold, har fået fastsat en udrejsefrist eller har en anden ansøgning om opholdstilladelse under behandling, kan ansøgning om opholdstilladelse efter henholdsvis § 9, stk. 1, og § 9 c, stk. 1, kun indgives, hvis Danmarks internationale forpligtelser kan tilsige dette.

Hvis en ansøgning om familiesammenføring afvises, betyder det, at ansøgningen ikke realitetsbehandles, hvorfor ansøger må udrejse og henvises til eventuelt at indgive en ny ansøgning fra hjemlandet.

Ved indgivelse af en ansøgning om familiesammenføring efter udlændingelovens § 9, stk. 1, og § 9 c, stk. 1, anses ansøger for at have lovligt ophold i følgende tilfælde:

- Ansøger opholder sig på ansøgningstidspunktet i Danmark i medfør af en meddelt opholdstilladelse.
- Ansøger opholder sig på ansøgningstidspunktet i Danmark efter udlændingelovens § 1 (nordiske statsborgere) eller § 2 (EU-reglerne).
- Ansøger opholder sig på ansøgningstidspunktet i Danmark i medfør af et meddelt visum, et forlænget visum, på visumfrit ophold eller på forlænget visumfrit ophold.
- Ansøger er omfattet af syv-dages reglen i udlændingelovens § 33, stk. 3, 1. pkt., og har fået tillagt en klage opsættende virkning.

Det bemærkes, at en ansøger, som opholder sig i Danmark på et processuelt ophold, ikke i den henseende anses for at have lovligt ophold.

Er ansøgningen om familiesammenføring indgivet i Udlændingestyrelsens Borgerservice under ansøgers ulovlige ophold, vil den på trods heraf som udgangspunkt blive taget under behandling, hvis ansøger ikke i forbindelse med ansøgningens indgivelse blev vejledt om konsekvenserne af en ulovligt indgivet ansøgning.

2.5.2.1.1. Særlige forhold, som kan tale imod indgivelse på trods af ansøgers lovlige ophold (gentagelsesafvisning)

En ansøgning om familiesammenføring kan, på trods af ansøgers lovlige ophold, afvises i medfør af udlændingelovens § 9, stk. 21, for så vidt angår ansøgninger efter § 9, stk. 1, eller efter § 9 c, stk. 6, for så vidt angår ansøgninger efter § 9 c, stk. 1, hvis særlige forhold taler imod dens indgivelse.

Et særligt forhold, som vil kunne føre til afvisning på trods af ansøgers lovlige ophold, vil eksempelvis foreligge, hvis ansøger for nylig er blevet meddelt afslag på familiesammenføring, udrejser i overensstemmelse hermed og på ny indgiver en ansøgning om familiesammenføring under et nyt lovligt ophold her i landet. Dette gælder, medmindre det forhold, som begrundede det tidligere afslag, har ændret eller udviklet sig på en sådan måde, at der er grundlag for på ny at vurdere sagen.

Som udgangspunkt afvises der ikke efter bestemmelsen, hvis den tidligere afgørelse er ældre end halvandet til to år.

2.5.2.1.2. Ansøgere med ulovligt ophold, ansøgere som har fået fastsat en udrejsefrist, og ansøgere, som har en anden ansøgning om opholdstilladelse under behandling – Danmarks internationale forpligtelser

Det følger af udlændingelovens § 9, stk. 21, 2. pkt., og § 9 c, stk. 6, 3. pkt., at en ansøgning om familiesammenføring i de tilfælde, hvor ansøger ikke har lovligt ophold, har fået fastsat en udrejsefrist eller har en anden ansøgning om opholdstilladelse under behandling, kun kan tillades indgivet, hvis Danmarks internationale forpligtelser tilsiger dette. Der vil ikke være andre grunde, som kan begrunde ansøgningens indgivelse i Danmark.

Med vurderingen af, om Danmarks internationale forpligtelser kan tilsige, at en ansøgning om familiesammenføring i disse tilfælde skal tillades indgivet, sigtes navnlig til EMRK art. 8 om hensynet til familiens enhed. Der skal således tages stilling til, om sagens oplysninger umiddelbart tyder på, at dette hensyn skal bevirke, at ansøgningen skal tillades indgivet. Typiske eksempler på tilfælde, hvor Danmarks internationale forpligtelser vil medføre, at en ansøgning indgivet under ikke lovligt ophold m.v. tillades indgivet, er:

- Den herboende ægtefælle er flygtning eller har beskyttelsesstatus og risikerer fortsat forfølgelse i sit og den ansøgende ægtefælles hjemland.
- Den herboende ægtefælle og/eller ansøger har hjemmeboende mindreårige børn med selvstændig tilknytning til Danmark.
- Den herboende ægtefælle og/eller ansøger har samvær med mindreårige særbørn i Danmark.
- Den herboende ægtefælle og/eller ansøger lider af en alvorlig sygdom eller et alvorligt handicap, som kræver særlig behandling eller pleje.

Særligt for så vidt angår de tilfælde, hvor en ansøgning om familiesammenføring kan afvises med henvisning til, at ansøger har en anden ansøgning om opholdstilladelse under behandling, bemærkes det,

at dette imidlertid ikke omfatter de tilfælde, hvor den anden verserende sag er en asylsag. I disse tilfælde vil ansøger dog som oftest ikke have lovligt ophold i Danmark, hvorfor der i stedet kan ske afvisning med henvisning hertil, medmindre Danmarks internationale forpligtelser tilsiger andet.

Hvis et par én gang tidligere har søgt om familiesammenføring under ansøgers ulovlige ophold, og ansøgningen på trods heraf blev tilladt indgivet som følge af den herboende ægtefælles flygtningestatus, vil en eventuel ny ansøgning om familiesammenføring ikke på et senere tidspunkt kunne tillades indgivet med samme begrundelse. Ansøgningen vil derfor, hvis ingen andre særlige forhold foreligger, som udgangspunkt blive afvist i medfør af udlændingelovens § 9, stk. 21.

2.5.2.1.3. Særligt om ansøgere, som er meddelt indrejseforbud

Hvis ansøger er udvist ved dom på grund af kriminalitet i henhold til udlændingelovens § 25 a, med et indrejseforbud på eksempelvis seks år, kan en ansøgning om familiesammenføring tages under behandling inden indrejseforbuddet på seks år er gået, hvis der er forløbet minimum to år fra ansøgers udrejse, og hvis der i øvrigt er ganske særlige grunde til at tillade ansøgningen indgivet.

Hvis ansøger er udvist ved dom med et indrejseforbud på grund af ulovligt ophold efter udlændingelovens § 25 b, kan en ansøgning om familiesammenføring tages under behandling før indrejseforbuddets udløb, hvis der er ganske særlige grunde til at tillade ansøgningen indgivet. Det er ikke i disse tilfælde en betingelse, at der er forløbet to år fra ansøgers udrejse.

Ovenstående gælder alene, hvis ansøger er udrejst af Danmark og fra udlandet indgiver en ny ansøgning om familiesammenføring inden indrejseforbuddets udløb. Hvis ansøger aldrig er udrejst, og indrejseforbuddet derfor aldrig trådt i kraft, og ansøger under sit ulovlige ophold i Danmark indgiver en ansøgning om familiesammenføring, afvises ansøgningen som udgangspunkt uanset hensynet til familiens enhed. Ved afgørelsen heraf kan der fx lægges særlig vægt på, at ansøger ikke tidligere trods et eventuelt langvarigt ulovligt ophold har indgivet ansøgning om familiesammenføring, og at ansøger ikke kan have haft en berettiget forventning om at kunne indgive ansøgningen i Danmark. Der vil dog være tale om en helt konkret og individuel vurdering på baggrund af sagens samlede omstændigheder, og denne type af sager skal derfor altid forelægges ledelsesteamet.

2.5.2.2. Afvisning på grund af mangler

Det følger af udlændingelovens § 9 g, stk. 1, at udlændinge-, integrations- og boligministeren kan fastsætte regler om, at en ansøgning indgivet til Udlændingestyrelsen efter udlændingeloven, skal indgives ved anvendelse af et ansøgningsskema eller en digital ansøgningsløsning, som Udlændingestyrelsen stiller til rådighed (digital selvbetjening). Udlændinge-, integrations- og boligministeren kan i forlængelse heraf fastsætte regler om afvisning af ansøgninger, som ikke indgives på den angivne måde.

Det følger desuden af § 9 g, stk. 3, at en ansøgning om familiesammenføring efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1-3, kan afvises, hvis den ikke er vedlagt de dokumenter eller ikke indeholder de oplysninger, der er nødvendige til bedømmelse af, om opholdstilladelse kan meddeles.

En sådan afvisning indebærer, at ansøgningen ikke gøres til genstand for en vurdering af, om betingelserne for meddelelse af opholdstilladelse er til stede.

Det bemærkes, at ansøgninger om familiesammenføring indgivet efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, ikke kan afvises efter § 9 g, stk. 3, men derimod skal vurderes materielt. Et afslag på grund af manglende oplysninger eller dokumenter kan i stedet henvise til udlændingelovens § 40, om ansøgers pligt til at meddele de til sagens vurdering nødvendige oplysninger.

2.5.2.2.1. Ansøgningen er ikke vedlagt tilstrækkelig dokumentation

Ved vurderingen af, om en ansøgning om familiesammenføring kan afvises efter udlændingelovens § 9 g, stk. 3, skelnes der mellem grundlæggende og ikke-grundlæggende mangler.

Hvis ansøgningen lider af en grundlæggende mangel er udgangspunktet, at ansøgningen uden videre afvises, det vil sige uden en forudgående anmodning om den manglende dokumentation.

I vurderingen heraf skal dog indgå varigheden af den forløbne tid, fra ansøgningen blev indgivet, til sagen behandles. Hvis dette er en længere periode, bør der i stedet anmodes om den manglende dokumentation. Hvis den manglende dokumentation efter anmodningen herom fortsat ikke modtages, afvises ansøgningen i medfør af udlændingelovens § 9 g, stk. 3.

Følgende er eksempler på grundlæggende mangler:

- Det ene ansøgningsskema i ansøgningspakken mangler.
- Et eller begge skemaer i ansøgningspakken er meget mangelfuldt udfyldt.
- To eller flere væsentlige dokumenter er ikke vedlagt (fx en vielsesattest).

- Mindst ét væsentligt dokument er ikke vedlagt, og mindst ét af skemaerne er mangelfuldt udfyldt.
- Ansøgningen er indgivet uden brug af skema.

Det bemærkes, at eksemplerne ikke er udtømmende, hvorfor der altid skal foretages en konkret vurdering.

Hvis ansøgningen lider af en ikke-grundlæggende mangel, er udgangspunktet, at der anmodes om den manglende dokumentation. Hvis dette herefter ikke modtages, afvises ansøgningen i medfør af udlændingelovens § 9 g, stk. 3.

Følgende er eksempler på ikke-grundlæggende mangler:

- Et eller begge skemaer i ansøgningspakken lider af mindre mangler (nogle punkter er fx mangelfuldt udfyldt).
- Kopi af pas er ikke vedlagt.
- Et enkelt dokument er ikke vedlagt.

Det bemærkes, at eksemplerne ikke er udtømmende, hvorfor der altid skal foretages en konkret vurdering.

Hvis en ansøgning om familiesammenføring er vedlagt alle nødvendige dokumenter, hvoraf et eller flere af disse lider af indholdsmæssige mangler, kan ansøgningen ikke afvises. Er ansøgningen eksempelvis vedlagt en vielsesattest, som ikke opfylder formkravene, kan ansøgningen ikke af denne grund afvises efter udlændingelovens § 9 g, stk. 3. I stedet meddeles efter omstændighederne et materielt afslag.

Hvis en ansøgning om familiesammenføring indgives ved personligt fremmøde i Udlændingestyrelsens Borgerservice, og parret i den forbindelse vejledes om, at ansøgningen er mangelfuld, kan ansøgningen som udgangspunkt uden videre afvises, hvis parret korrekt og fyldestgørende er blevet vejledt om konsekvensen af ikke at eftersende den manglende dokumentation.

2.5.2.2.2. Særlige tilfælde, hvor ansøgningen ikke afvises trods mangler

I særlige tilfælde vil en ansøgning om familiesammenføring ikke blive afvist i medfør af udlændingelovens § 9 g, stk. 3, på trods af en grundlæggende mangel. Det kan fx være tilfældet, hvis:

- ansøger eller den herboende ægtefælle som følge af alvorligt handicap eller alvorlig sygdom ikke er i stand til at oplyse sagen,
- det er åbenbart, at ansøger eller den herboende ægtefælle har forsøgt at indsende den korrekte dokumentation og/eller ikke forstår fremgangsmåden, eller hvis
- de manglende dokumenter eller oplysninger allerede er journaliseret på en anden sag, som parterne henviser til.

2.5.2.3. Afvisning på grund af manglende biometri

Efter udlændingelovens § 47 b, kan en ansøgning om familiesammenføring efter udlændingelovens § 9, stk. 1, og § 9 c, stk. 1, afvises, hvis ansøger ikke i forbindelse med ansøgningens indgivelse vil afgive sin biometri (ansigtsfoto og fingeraftryk). Det bemærkes, at ansøger ud fra bestemmelsens ordlyd, jf. ordvalget 'vil', enten direkte eller indirekte skal have tilkendegivet ikke at ville medvirke til optagelse af biometri. Indirekte tilkendegivelse herom må fx anses at foreligge, hvis ansøger efter anmodning om optagelse af biometri ikke foretager sig noget.

Alle tredjelandstatsborgere over 18 år skal som udgangspunkt afgive biometri. Er ansøger ikke fysisk i stand til at afgive fingeraftryk, kan denne del af biometrikravet fraviges.

Hvis ansøger er under 18 år og har til hensigt at tage fast ophold hos forældremyndighedsindehaveren, er vedkommende fritaget for krav om opholdskort og således biometrioptag. Ansøger skal i stedet vedlægge to aktuelle pasfoto.

Hvis ansøger er under 6 år og ønsker opholdskort, kræves det ikke, at barnet afgiver fingeraftryk ved biometrioptagelsen.

Hvis Danmark er repræsenteret i ansøgers hjemland ved svenske eller norske repræsentationer, skal ansøgning om familiesammenføring ved indgivelsen heraf til repræsentationen vedlægges to aktuelle pasfotos. I disse tilfælde kan biometrikravet, hvis opholdstilladelse meddeles, udsættes til efter ansøgers indrejse i Danmark.

Hvis det vurderes for uproportionalt at bede ansøger henvende sig til en dansk repræsentation for at afgive biometri, kan biometrikravet ligeledes udsættes. Dette kan fx være i tilfælde, hvor ansøger opholder sig i et krigsplaget land og kun med fare for liv eller helbred ville kunne give personligt fremmøde til brug for biometrioptag. Ansøger vil dog i disse tilfælde i stedet skulle indsende to aktuelle pasfotos.

Det bemærkes, at det ikke af bestemmelsen i § 47 b, ej heller af dennes forarbejder, fremgår, at Danmarks internationale forpligtelser ved vurderingen af, om en ansøgning om familiesammenføring skal afvises som følge af manglende biometrioptag, skal inddrages.

Notater og meddelelser m.v.

- Meddelelse nr. 8/10 af 29. juli 2010 om *Indgivelse af ansøgning på familiesammenføringsområdet*
- Meddelelse nr. 9/10 af 20. august 2010 om *Afvisning af ansøgninger om familiesammenføring efter udlændingelovens § 9 g (og afslag i lignende tilfælde)*
- Meddelelse nr. 7/16 af 12. juli 2016 om *Fastsættelse af udrejsefrist og indrejseforbud i opholdssager*

3. Ægtefællesammenføring - grundlæggende betingelser

3.1. Retsgyldigt ægteskab, § 9, stk. 1, nr. 1

3.1.1. Indledning

Det er en grundlæggende betingelse for meddelelse af familiesammenføring efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, at parret enten har indgået et retsgyldigt ægteskab eller har haft et fast samliv af længere varighed (se afsnit 3.2. om samliv).

Hvis parret ikke har indgået et retsgyldigt ægteskab eller ikke har haft et fast samliv af længere varighed, skal det vurderes, om der er etableret et beskyttelsesværdigt familieliv mellem dem, som Danmark er nærmest til at beskytte, jf. EMRK art. 8. Denne vurdering sker efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1 (se afsnit 3.3. herom).

3.1.2. Sagsbehandling og praksis

Ved anerkendelse af udenlandske ægteskaber følges Udlændingestyrelsens og Ankestyrelsens praksis på området.

Anerkendelse af et udenlandsk ægteskab betyder, at parret anses som ægtefæller efter dansk ret, herunder har de samme rettigheder og pligter som et ægtepar, der er blevet gift i Danmark.

Et ægteskab indgået i udlandet anerkendes i Danmark, hvis det er indgået i overensstemmelse med reglerne i det land, hvor ægteskabet er indgået, og hvis ægteskabet opfylder betingelserne for anerkendelse i Danmark. I praksis anerkendes et udenlandsk ægteskab derfor, når følgende betingelser er opfyldt:

- Vielsen er foretaget af en myndighed eller person, som var bemyndiget til det i det land, hvor vielsen blev foretaget.
- Vielsen opfylder de formkrav, der stilles i det land, hvor vielsen blev foretaget.
- Vielsen må ikke være ugyldig i det land, hvor den blev foretaget.
- Vielsen strider ikke mod grundlæggende danske retsprincipper (ordre public). I praksis betyder dette, at især to betingelser skal være opfyldt: Begge parter skal have været til stede ved vielsen, og begge parter skal være fyldt 18 år på vielsestidspunktet.

3.1.2.1. Vielsen skal opfylde de formkrav, der stilles i indgåelseslandet

Det er en betingelse for anerkendelse af et udenlandsk indgået ægteskab, at det er indgået i overensstemmelse med reglerne i det land, hvor ægteskabet er indgået.

Således stadfæstede Udlændingenævnet i september 2014⁴ Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag på opholdstilladelse til en statsborger fra Afghanistan. Ansøger havde indgået ægteskab med en herboende afghansk statsborger i Pakistan. Ægteskabet blev indgået efter den pakistanske Muslim Family Law Ordinance fra 1961. Ægteskaber indgået herefter kan alene anses for at være retsgyldige i Pakistan, når de er indgået af muslimer, der begge er pakistanske statsborgere, eller hvis en af parterne er muslim og derudover pakistansk statsborger. Udlændingenævnet lagde vægt på, at ægteskabet ikke kunne anses for at være retsgyldigt efter pakistansk ret, og at det derfor heller ikke kunne anerkendes efter dansk ret.

3.1.2.2. Begge parter skal have været til stede ved vielsen

Et ægteskab er kun retsgyldigt i Danmark, når begge parter samtidig har været fysisk til stede ved vielsen. Det følger af ægteskabslovens § 20, stk. 2.

I nogle lande kan man indgå ægteskab uden den fysiske tilstedeværelse af en eller begge parter. Dette forudsætter normalt, at den fraværende person er repræsenteret af en stedfortræder, som på personens vegne giver samtykke til vielsen. Vielser indgået ved stedfortræder anses som stridende mod grundlæggende danske retsprincipper (ordre public), og sådanne ægteskaber anerkendes derfor ikke i Danmark.

Kravet om, at begge parter skal være samtidigt og fysisk til stede, betyder også, at et ægteskab indgået over telefonen eller via andre former for kommunikationsmidler ikke anerkendes i Danmark.

Udlændingenævnet stadfæstede i juli 2014⁵ Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag på ægtefællesammenføring til en ansøger fra Ghana under henvisning til, at det indgåede ægteskab ikke kunne anerkendes efter dansk ret. Ægteskabet kunne ikke anerkendes, da det fremgik af en erklæring fra den stedlige domstol i Ghana, at parret ikke var fysisk til stede ved indgåelsen af ægteskabet, som blev indgået ved stedfortræder. Udlændingenævnet henviste til, at begge parter skal være fysisk til stede ved en vielse, for at ægteskabet kan anerkendes efter dansk ret. Udlændingenævnet bemærkede i den forbindelse, at det er uden betydning, om ægteskabet betragtes som retsgyldigt i hjemlandet.

⁴ Udlændingenævnets årsberetning 2014, side 54-55

⁵ Udlændingenævnets årsberetning 2014, side 53

Efter fast praksis lægges det dog til grund, at begge parter har været fysisk til stede ved vielsen, hvis de er blevet viet ved, at manden har været til stede i ét rum og kvinden til stede i et andet rum i samme bygning, og vedkommende, som har viet parret, har indhentet begge parters samtykke. Begge parters fysiske tilstedeværelse i disse tilfælde anerkendes dog kun, hvis det sker på samme dag.

3.1.2.3. Begge parter skal være fyldt 18 år på vielsestidspunktet

Lov nr. 81 af 24. januar 2017 om ændring af lov om ægteskabs indgåelse og opløsning, udlændingeloven og værgemålsloven (L 94 af 30. november 2016) trådte i kraft den 1. februar 2017.

Herefter kan man efter dansk ret som udgangspunkt kun indgå ægteskab, hvis man er fyldt 18 år, jf. ægteskabslovens § 1 a. Der er tale om et absolut krav, hvorfra der ikke kan dispenseres – uanset baggrunden for den mindreåriges ønske om at ville indgå ægteskab, og uanset at ægteskabet er gyldigt i det land, hvor det er indgået. Af ægteskabslovens § 22 b, stk. 2, fremgår, at et sådant ægteskab alene kan anerkendes, hvis der foreligger tvingende grunde, og parterne stilles i en urimelig situation, hvis ægteskabet ikke anerkendes. Derudover gælder alderskravet ikke for EU/EØS-borgere og deres ægtefæller, jf. ægteskabslovens § 22 b, stk. 3.

3.1.2.4. Bigami

Polygami er betegnelsen for et ægteskab, hvor en person er gift med to eller flere samtidig. Er en person gift med to personer, er der tale om et bigamisk ægteskab.

Dansk ret indeholder et forbud mod flere samtidige ægteskaber, jf. ægteskabslovens § 9, hvorefter den, der tidligere har indgået ægteskab, ikke må indgå ægteskab her i landet, så længe det tidligere ægteskab består. Bigamiske ægteskaber indgået i udlandet kan dog danne grundlag for opholdstilladelse til én af ægtefællerne i Danmark, forudsat at dette ægteskab i øvrigt er retsgyldigt, jf. Udlændingestyrelsens opholdsmeddelelse nr. 21 af 3. oktober 2001 om behandling af bigamiske forhold i relation til ansøgninger om opholdstilladelse i Danmark.

I besvarelsen af folketingssspørgsmål nr. 653 (Alm. del), som Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik stillede til Justitsministeren den 18. juli 2014, fremgår, at "en herboende person, der har etableret et samlivsforhold eller andet ægteskabslignende forhold på fælles bopæl her i landet, ikke vil kunne opnå ægtefællesammenføring med en tredje person. Dette gælder også i tilfælde, hvor denne tredje person er den herboendes ægtefælle. Dette skyldes, at udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, fortolkes

således, at den alene giver mulighed for at meddele ægtefællesammenføring, hvis den herboende ikke i forvejen samlever med en ægtefælle eller partner her i landet.”

3.1.2.5. Dokumenter udstedt af somaliske myndigheder

Somalia har ikke siden 1991 haft en velfungerende central regering. Mange års fravær af en central regering har medført, at vi ikke kan lægge vægt på dokumenter udstedt i Somalia udstedt efter 1991. Officielle dokumenter udstedt af somaliske myndigheder, herunder vielsesattester, kan derfor for tiden ikke tillægges sædvanlig bevismæssig betydning.

Udlændingenævnet stadfæstede i maj 2014⁶ Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag på opholdstilladelse til en ansøger fra Somalia under henvisning til, at parrets ægteskab ikke kunne anerkendes efter dansk ret. Udlændingenævnet lagde vægt på, at parret var blevet gift i Somalia i 2012, og at de danske udlændingemyndigheder ikke tillægger somaliske dokumenter sædvanlig bevismæssig betydning på grund af forholdene i Somalia.

Notater og meddelelser m.v.

- Meddelelse nr. 21/01 af 3. oktober 2001 om *Behandling af bigamiske forhold i relation til ansøgninger om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, eller stk. 2, nr. 7*
- Folketingsspørgsmål nr. 653 (Alm. del) stillet af Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik til Justitsministeren den 18. juli 2014

⁶ Udlændingenævnets årsberetning 2014, side 51-52

3.2. Samliv, § 9, stk. 1, nr. 1

3.2.1. Indledning

Det er en grundlæggende betingelse for meddelelse af ægtefællesammenføring efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, at parterne enten har indgået et retsgyldigt ægteskab eller har haft et fast samliv af længere varighed (se afsnit 3.1.).

Hvis parret ikke har indgået et retsgyldigt ægteskab eller ikke har haft et fast samliv af længere varighed, skal det vurderes, om der er etableret et beskyttelsesværdigt familieliv mellem dem, som Danmark er nærmest til at beskytte, jf. EMRK art. 8. Denne vurdering sker efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1 (se afsnit 3.3.).

3.2.2. Sagsbehandling og praksis

Bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, sidestiller ægteskab og fast samlivsforhold af længere varighed. Opholdstilladelse efter bestemmelsen gives således efter en konkret vurdering også til udlændinge, der lever sammen med en person, som er fastboende i Danmark, når omstændighederne viser, at parforholdet har en fastere karakter og har haft det gennem en længere periode.

3.2.2.1. Den nærmere vurdering af et samlivs længde og fasthed

Det er en betingelse, at parret har samlevet på fælles bopæl i et fast samlivsforhold af længere varighed op til tidspunktet for ansøgning om ægtefællesammenføring for at kunne ligestilles med et ægteskabslignende forhold. Loven indeholder ikke en bestemt tidsgrænse for samlivets varighed. Efter praksis vil 1½ til 2 års dokumenteret samliv på fælles bopæl være tilstrækkeligt til, at der foreligger et fast samlivsforhold af længere varighed.

Ansøgers visumpligtige/visumfrie ophold samt efterfølgende processuelle ophold, som meddeles i forbindelse med en ægtefællesammenføringssag, medregnes i beregningen af samlivets samlede varighed. Dette gælder uanset, at ansøger formelt set i disse perioder ikke har bopæl i Danmark. Herefter følger også, at samliv under ulovligt ophold ikke medregnes.

For asylansøgere medregnes processuelt ophold som udgangspunkt først, når asylansøgeren har fået tilladelse til privat indkvartering. Hvis parret de facto har samlevet, uanset at der ikke er meddelt tilladelse til privat indkvartering, vil det bero på en konkret vurdering af oplysningerne fra ansøger om det faktiske samliv.

Generelle momenter af betydning for vurderingen af et samlivs fasthed er den samlede varighed af bekendtskabet, parternes kontakt i form af besøg og korrespondance, fællesbørn eller barn i vente, anskaffelse af en bolig med henblik på samliv m.v.

Efter praksis kan et samliv ikke lægges til grund, hvis det indeholder for mange og lange afbrydelser. Samlivet skal altså have haft en vis kontinuitet. Har et samliv bestået i flere perioder i Danmark eller i udlandet, kan perioderne dog efter en konkret vurdering sammenlægges ved beregningen af samlivets samlede varighed, hvis det ikke indeholder for mange og lange afbrydelser.

Hvis referencen frivilligt har valgt at forlade familien og først efterfølgende er blevet nødt til at flygte, kan dette tale for, at vi anser samlivet for afbrudt. For en udførlig gennemgang af situationen se afsnit 3.3.2.4.

Samliv under ferie- og besøgsophold samt samliv under ulovligt ophold medregnes som udgangspunkt efter praksis ikke i beregningen af, hvor længe et par har boet sammen.

Hvis parret kortvarigt opholder sig i ansøgers hjemland og herefter *sammen* rejser til Danmark og søger om ægtefællesammenføring, vil parrets forudgående ophold i ansøgers hjemland efter en konkret vurdering dog kunne medregnes i beregningen af samlivets samlede varighed, selvom det alene havde karakter af et ferie- eller besøgsophold.

Udlændingenævnet stadfæstede i september 2016 Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag på ægtefællesammenføring på baggrund af samliv til en amerikansk statsborger (**sag 3-2-1**). Parret havde efter det oplyste boet sammen i Danmark i perioderne fra den 22. november 2013 til den 24. november 2013, fra den 11. januar 2014 til den 19. januar 2014, fra den 10. oktober 2014 til den 22. december 2014 og fra den 21. marts 2015 til tidspunktet for klagens indgivelse, hvilket sammenlagt udgjorde 327 dage. Parret havde desuden efter det oplyste boet sammen i USA i perioderne fra den 17. december 2012 til den 12. januar 2013, fra den 3. juli 2013 til den 27. september 2013, fra den 6. februar 2014 til den 14. april 2014, fra den 26. juli 2014 til den 19. september 2014 og fra den 22. december 2014 til den 21. marts 2015, hvilket sammenlagt udgjorde 358 dage. Parret havde således samlevet i alt et år og ti måneder. Udlændingenævnet lagde ved afgørelsen blandt andet vægt på, at parret ikke ifølge CPR på noget tidspunkt havde haft fælles bopæl i Danmark eller i USA, og at parret derved ikke kunne antages at have etableret et fælles samliv, idet parret alene havde opholdt sig i hinandens hjemlande under korterevarende besøgsophold. Udlændingenævnet bemærkede i den forbindelse, at samliv under ferie- og besøgsophold

ikke anses for at udgøre et egentligt samliv, ligesom det er en betingelse, at samlivet som udgangspunkt har været uafbrudt.

Hvis den ene af parterne ikke dagligt opholder sig på den fælles bopæl, afgøres det efter en konkret vurdering, om parret kan siges at opfylde udlændingelovens samlivskrav. Afgørende for denne vurdering er, hvorvidt parret på trods af adskillelsen opretholder et samliv, der i al almindelighed må anses som et normalt samliv under de givne betingelser.

Ved en sådan vurdering er udgangspunktet, at kravet om samliv på fælles bopæl er opfyldt, hvis adskillelsen skyldes karakteren af den ene af parternes erhverv. Tilsvarende gælder, hvis en af parterne har fast beskæftigelse i en anden del af landet, således at parret alene ses i weekender og i ferier.

Hvis den ene af parterne kortvarigt er *udstationeret* i udlandet (som udgangspunkt ikke over seks måneder om året), er udgangspunktet ligeledes, at kravet om samliv på fælles bopæl er opfyldt. En længerevarende udstationering, som medfører, at den ene af parterne *overvejende* opholder sig i udlandet, vil således normalt medføre, at kravet om samliv på fælles bopæl ikke anses for opfyldt.

Kravet om samliv på fælles bopæl antages som udgangspunkt at foreligge, hvis den ene af parterne aftjener *værnepligt* i det danske forsvar, og hvor parret som følge heraf alene samlever på fælles bopæl, når tjenesten tillader det.

Såfremt den ene af parterne på grund af *uddannelse* ikke dagligt opholder sig på den fælles bopæl, vil udgangspunktet være, at samlivskravet er opfyldt, hvis parret samlever på den fælles bopæl i weekender og i ferier. Ligeledes er udgangspunktet, at samlivskravet er opfyldt, hvis adskillelsen skyldes kortvarige studieture eller kortvarige særligt intensive studieforløb (som udgangspunkt ikke over seks måneder om året).

3.2.2.2. *Mindreårige*

Efter dansk ret er ægteskabsalderen 18 år. Udenlandske ægteskaber, der er indgået af mindreårige, anerkendes ikke i Danmark, uanset hvornår det er indgået (det vil sige, om det er mange år siden på ansøgningstidspunktet), jf. ægteskabsloven § 22 b, stk. 2, nr. 2. Af samme grund vil et samliv mellem mindreårige heller ikke lægges til grund i styrelsens sagsbehandling, og medregnes ikke i beregningen af et samlivs samlede varighed.

3.2.2.3. Dokumentation for samliv

Samlivet skal kunne dokumenteres fx ved kopi af ansøgers opholdstilladelse i Danmark, tilmelding i CPR på samme adresse, fremlæggelse af lejekontrakt påført begge parter navne, post, herunder bankbreve, regninger, personlige breve og lignende, modtaget på fælles adresse påført begge parter navne og erklæringer fra personer, fx udlejer eller arbejdsgiver, som bevidner, at parret har boet sammen på fælles bopæl.

Hvis parret oplyser, at de i en periode har boet sammen i udlandet, fx i ansøgers hjemland, skal der indsendes dokumentation for den herboendes opholdstilladelse i det pågældende land i den givne periode. Parret skal dog samtidig kunne sandsynliggøre, at de reelt har boet sammen under opholdet. Dokumentation herfor kan fx være en lejekontrakt påført begge parter navne eller breve modtaget på fælles adresse påført begge parter navne.

Udlændingenævnet stadfæstede i juni 2014 Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag på ægtefællesammenføring på baggrund af samliv med en albansk statsborger (**sag 3-2-2**). Som dokumentation for parrets samliv i Albanien havde parret blandt andet fremlagt en notarerklæring, hvoraf det fremgik, at ansøger over for en albansk notar havde erklæret, at parret havde boet sammen i Albanien i en periode på et år og otte måneder. Udlændingenævnet fandt det ikke for dokumenteret, at parret havde haft et samlivsforhold på fælles bopæl af længere varighed og oplyste i den forbindelse, at notarerklæringen alene indeholdt ansøgers eget udsagn vedrørende parrets angivne samliv, og at parret ikke i øvrigt havde fremlagt dokumentation for det angivne bopælsforhold i Albanien i form af eksempelvis en gyldig lejekontrakt.

Ved vurderingen af, om den herboende samlevers ophold og samliv med ansøger i udlandet kan lægges til grund, vil det også være af stor betydning, om den herboende i den givne periode har været registreret som udrejst i CPR. Hvis den herboende ikke har været registreret som udrejst i CPR, vil det have formodningen imod sig, at den herboende har stiftet bopæl uden for Danmark.

Således stadfæstede Udlændingenævnet i september 2016 Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag på ægtefællesammenføring på baggrund af samliv til en amerikansk statsborger (**sag 3-2-3**). Parret havde efter det oplyste boet sammen i Danmark i perioderne fra den 22. november 2013 til den 24. november 2013, fra den 11. januar 2014 til den 19. januar 2014, fra den 10. oktober 2014 til den 22. december 2014 og fra den 21. marts 2015 til tidspunktet for klagens indgivelse, hvilket sammenlagt udgjorde 327 dage. Parret havde

desuden efter det oplyste boet sammen i USA i perioderne fra den 17. december 2012 til den 12. januar 2013, fra den 3. juli 2013 til den 27. september 2013, fra den 6. februar 2014 til den 14. april 2014, fra den 26. juli 2014 til den 19. september 2014 og fra den 22. december 2014 til den 21. marts 2015, hvilket sammenlagt udgjorde 358 dage. Parret havde således samlevet i alt et år og ti måneder. Udlændingenævnet lagde ved afgørelsen blandt andet vægt på, at den herboende reference ikke i CPR havde været registreret som værende udrejst til USA i de angive perioder.

Hvorvidt den fremlagte dokumentation er tilstrækkelig til at godtgøre, at parret har etableret et fast samlivsforhold på fælles bopæl af længere varighed, beror på en skønsmæssig vurdering af alle sagens omstændigheder.

Notater og meddelelser m.v.

- Notat af 5. oktober 1999 om *Kravet om samliv på fælles bopæl i udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2*, Indenrigsministeriet
- Notat af 9. maj 2007 om *Præcisering af praksis for ugifte samlevendes adgang til familiesammenføring*, det tidligere Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration
- FORTROLIG: Folketingsspørgsmål nr. 37 (Alm. del) stillet af Folketingets Udvalg til ministeren for flygtninge, indvandrere og integration den 19. februar 2008

3.3. Beskyttelsesværdigt familieliv, § 9 c, stk. 1

3.3.1. Indledning

Hvis parret ikke har indgået et retsgyldigt ægteskab eller ikke har haft et fast samliv af længere varighed, skal det vurderes, om der er etableret et beskyttelsesværdigt familieliv mellem dem, som Danmark er nærmest til at beskytte. Denne vurdering sker efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Danmark har underskrevet Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, og det indebærer en forpligtelse til at inddrage hensynet til retten til familieliv i den konkrete behandling af en ansøgning om familiesammenføring. Retten til familieliv fremgår af EMRK art. 8. I udlændingelovens § 9 c, stk. 1, inddrages hensynet til familiens enhed særskilt.

3.3.2. Sagsbehandling og praksis

Ifølge udlændingelovens § 9 c, stk. 1, kan der ske familiesammenføring, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor.

Hvis der er indgivet ansøgning om familiesammenføring på baggrund af et ægteskab, som ikke kan anerkendes som retsgyldigt i Danmark, og det heller ikke kan lægges til grund, at der er etableret et fast samliv af længere varighed, vurderer udlændingestyrelsen herefter af egen drift, om parret på anden vis har forpligtet sig overfor hinanden, og dermed har etableret et beskyttelsesværdigt familieliv, som er omfattet af EMRK art. 8, og som Danmark er nærmest til at beskytte.

Af praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol (EMD) følger det, at EMRK art. 8 ikke indebærer en generel og ubetinget ret til, at parterne selv kan vælge det land, hvor familielivet skal udøves. Dette betyder således, at hvis man kan henvise parret til at udøve deres familieliv i et andet land, så er Danmark ikke forpligtet til at beskytte familielivet. Se nærmere i afsnit 3.3.2.6.

Ved behandlingen af familiesammenføringssagerne skal man være opmærksom på, at der skal have været et beskyttelsesværdigt familieliv, da der ikke kan gives opholdstilladelse med henblik på etablering af et familieliv.

3.3.2.1. Generelt om vurdering af familieliv

Vurderingen, af om der er etableret et familieliv omfattet af EMRK art. 8, vil altid være meget konkret og individuel.

Generelt lægges der i vurderingen vægt på, hvorvidt parret er samlevende, varigheden af forholdet, og om parret har fået børn eller på anden måde udtrykt en forpligtelse overfor hinanden.

Det er som udgangspunkt en betingelse, at parret er/har været samlevende, men der er eksempler på, at EMD har fraveget denne betingelse i sager, hvor et par gennem en længere årrække har haft et fast samlivsforhold uden at være samlevende og i denne periode har fået børn sammen.

I vurderingen, af om der er etableret et familieliv, kan der i praksis blandt andet blive lagt vægt på følgende momenter:

- om den herboende har omtalt ansøgeren i sin asylsag, og om oplysningerne er overensstemmende
- om parret har indgået et ikke-retsgyldigt ægteskab, men uagtet har anset sig som værende gift
- om parret har boet sammen
- om parret har boet sammen på selvstændig bopæl
- om samlivet er ophørt på grund af den herboendes flugt eller om det er frivilligt afbrudt
- om parret har fået børn sammen
- om parret på anden vis har forpligtet sig over for hinanden
- om der er søgt om familiesammenføring uden ugrundet ophold, efter den herboende fik opholdstilladelse i Danmark.

Det bemærkes, at listen ikke er udtømmende.

Vær opmærksom på oplysninger, der kan indikere, at der er tale om søskende snarere end et ægtepar, eller at de medfølgende børn eventuelt er børnebørn eller anden familie.

3.3.2.2. Vurdering af samliv i forhold til familieliv

Et moment i vurderingen af om der foreligger et familieliv er, hvorvidt parret har dokumenteret at have samlevet på fælles selvstændig bopæl.

Der kan som sådan ikke stilles absolutte krav til samlivets varighed, da vurderingen af et familieliv altid vil være en samlet og konkret vurdering af alle sagens omstændigheder. Nedenstående om samliv skal således ses som udgangspunkter.

Når man vurderer samlivets længde ses som udgangspunkt på, hvor længe parret har boet sammen på en fælles selvstændig bopæl.

Det vil som oftest betyde én fælles bopæl, men hvis parret har boet sammen i flere perioder i Danmark eller i udlandet, kan perioderne nogle gange sammenlægges ved beregningen af samlivets varighed. Perioderne skal dog hver især have en vis varighed og således ikke have karakter af ferie- og besøgsophold.

Ved længere afbrydelser imellem perioderne, hvor parret har boet sammen i Danmark og udlandet, kan perioderne ikke sammenlægges som et kontinuerligt samliv. Dog kan man overveje om samlivet, selvom det er afbrudt, kan anses som genetableret efterfølgende. Se afsnit 3.3.2.5.

Samliv under processuelt ophold indgår i vurderingen af, om der foreligger et familieliv. Hvis ansøger er asylansøger, kan et eventuelt samliv som udgangspunkt lægges til grund, hvis ansøger har haft ret til privat indkvartering, se nærmere om muligheden herfor i afsnit 3.2.2.

Samliv under ulovligt ophold tillægges, som det helt klare udgangspunkt, ikke vægt i familielivsvurderingen.

De forhold, der kan dokumentere et samliv efter udlændingelovens § 9, stk.1, nr. 1, kan også anvendes ved vurderingen af et familieliv. Se nærmere i afsnit 3.2.2.

Vurderingen af et samliv i forhold til et familieliv er dog mere skønsmæssig, og det ses ikke sjældent, at ansøgeren og den herboende reference er fra et land, hvor den sædvanlige dokumentation ikke er tilgængelig. Her vil man ud fra sagens samlede omstændigheder konkret vurdere, om det virker sandsynligt, at parret har samlevet i de oplyste perioder. Der vil fx kunne lægges vægt på om referencen i sin asylsag har oplyst om ægteskab, samliv på fælles bopæl, børn, hvordan parret blev adskilt, oplysninger om kontakt mellem parret før og efter adskillelsen. Disse oplysninger kan sammenholdes med de oplysninger, som er angivet i ansøgningen om familiesammenføring.

Ved vurderingen skal man være opmærksom på, at samlivet som udgangspunkt skal være etableret på parrets egen fælles bopæl. Der er således som udgangspunkt ikke tale om samliv, hvis parret har boet hos en af parternes forældre. Det forhold, at det er oplyst, at der er kultur for dette i det pågældende land, ændrer ikke vurderingen, men hvis der er tale om, at parret har boet sammen i lang tid hos forældrene, kan der dog alligevel, helt konkret, være tale om et familieliv.

3.3.2.3. Børn

Det forhold, at et par har fået et eller flere fællesbørn, kan tale for, at der er etableret et familieliv. Således vil et par, selvom de kun har haft et kort samliv, kunne have et familieliv.

Dét at parret har et eller flere fællesbørn er dog ikke ensbetydende med, at der altid vil være et familieliv, da der i begge situationer er tale om en konkret vurdering.

Parterne skal således stadig have etableret sig som en familie – eller som minimum have haft til hensigt at gøre dette.

Slægtskabet til de børn, som parret eventuelt oplyser, at de har, skal være dokumenteret.

Dokumentation vil som oftest være en retsgyldig fødselsattest fra det pågældende land, hvoraf forældrenes navne fremgår. Hvis en sådan ikke forelægger, bør der foretages en DNA-undersøgelse. Selvom der foreligger en fødselsattest, kan man stadig iværksætte en DNA-undersøgelse, hvis der er andre grunde til at betvivle slægtskabet.

Dét, at ansøgeren har boet sammen med referencens særbarn og taget sig af dette, kan tale for, at ansøgeren derved har forpligtet sig overfor referencen på anden vis, hvilket derfor også kan indgå som et moment i vurderingen af om, der er tale om en familieenhed.

3.3.2.4. Vurdering af, om familielivet er afbrudt

Hvis det konstateres, at parret har haft et familieliv, vil det næste skridt i vurderingen være at undersøge, om familielivet stadig består, eller om det er afbrudt.

Hvis familielivet består, vil man gå videre i vurderingen af, om Danmark er nærmest til at beskytte dette, men hvis familielivet er afbrudt, skal det først vurderes, hvad afbrydelsen skyldes, og om denne kan bevirke, at familielivet ikke længere er beskyttelsesværdigt.

Flugt

Et familieliv afbrydes, når samlivet ikke længere kan siges at have været fast og kontinuerligt. Grunden til afbrydelsen kan være mange, men den i praksis mest relevante er, når det skyldes flugt.

Hvis familielivet er afbrudt af flugt, vil det være udgangspunktet, at familielivet stadig er beskyttelsesværdigt og ses som uafbrudt, da afbrydelsen ikke har været frivillig.

Det er vigtigt at undersøge, hvornår den pågældende blev nødsaget til at flygte. Hvis referencen frivilligt har forladt familien og først efterfølgende er blevet nødt til at flygte, vil dette klart tale for, at familielivet ikke længere er beskyttelsesværdigt, idet den oprindelige afbrydelse ikke skyldes den pågældendes flugt.

Hvis referencen er flygtet fra hjemlandet alene, og han herefter tager ophold i et andet land, betyder dette ikke, at hans flugt automatisk kan anses for afbrudt. Derfor er det heller ikke ensbetydende med, at et familieliv ikke længere er beskyttelsesværdigt.

I disse situationer skal man vurdere, om referencen har afbrudt sin flugt for derved at etablere sig i det pågældende land, og om det må forventes at familielivet kunne være søgt genetableret i det pågældende land. Hvis dette er tilfældet, kan det tale for, at familielivet må anses for afbrudt, og at den fortsatte afbrydelse ikke længere kan tilskrives referencens flugt.

Hvis det derimod er klart, at referencen kun kortvarigt har haft til hensigt at blive i det pågældende land, for derefter at flygte videre, eller har opholdt sig i landet indtil videre flugt var mulig (fx økonomisk), anses flugten ikke for afbrudt. Familielivet anses derfor heller ikke for afbrudt, og det er således forsat beskyttelsesværdigt.

Disse situationer er kendetegnet ved, at de er meget forskellige, hvorfor der altid skal foretages en konkret vurdering.

Ansøgeren flygter før referencen – og referencen flygter efterfølgende

Hvis ansøgeren – inden referencen er flygtet fra hjemlandet – har opholdt sig i et andet land, vil familielivet som udgangspunkt være afbrudt.

Det skal bemærkes, at der i praksis ses sager, hvor ansøgeren – uden referencen – er flygtet til et andet land, før referencen flygter til Danmark. I sagerne gøres det endvidere gældende, at det ikke har været muligt for ansøgeren at etablere sig i sit tilflugtsland, og at der ikke har været kontakt mellem ansøgeren og referencen, før referencen har fået opholdstilladelse i Danmark.

Momenter, som kan bruges til at belyse, om familielivet skal anses for afbrudt eller ej, kan være:

- hvornår har parterne sidst set hinanden,
- har parterne haft kontakt, eller har de haft mulighed herfor,
- har referencen ventet for længe med at flygte og således accepteret den fortsatte afbrydelse,
- hvorfor er referencen ikke er flygtet i forlængelse af, at ansøgeren flygtede,
- hvor langtid er der gået fra parret fik kontakt til, de har søgt familiesammenføring,
- er referencen flygtet forbi ansøgerens tilflugtsland

Der vil være tale om en konkret vurdering, hvor sagens samlede omstændigheder skal inddrages, og momenterne ovenfor kan ikke anses for en udtømmende opregning, af ting der kan vægtes.

Kan den fortsatte afbrydelse tilskrives referencens flugt

Dét, at den oprindelige afbrydelse af familielivet skyldes referencens flugt, er ikke ensbetydende med, at den fortsatte afbrydelse kan tilskrives flugten.

Situationer, hvor den pågældendes flugt ikke længere kan anses for grunden til den fortsatte afbrydelse af familielivet, kan fx være,

- at referencen har afbrudt sin flugt og etableret sig i et andet land og først senere flygter videre (se afsnit ovenfor: *Flugt*)
- at referencen har fået opholdstilladelse i Danmark og ventet for længe med at søge om familiesammenføring (se afsnit nedenfor: *Uden ugrundet ophold*)

Det, der som oftest vil kunne være udslagsgivende i disse sager, er partneres eventuelle kontakt, den tidsmæssige periode, og om der er henvist til økonomiske forhold for, at de ikke har genetableret sig sammen.

Uden ugrundet ophold

Hvis referencen er flygtet fra sit hjemland og vedkommende inden flugten har haft et beskyttelsesværdigt familieliv med ansøgeren, vil der som udgangspunkt fortsat bestå et beskyttelsesværdigt familieliv, se dog afsnittet ovenfor om flugt.

Familielivet vedbliver dog ikke med at være beskyttelsesværdigt, hvis referencen og ansøgeren ikke søger om familiesammenføring. Efter Udlændingestyrelsen og Udlændingenævnets praksis skal der søges uden ugrundet ophold, for at familielivet fortsat kan anses som værende beskyttelsesværdigt.

Der er ikke en fast definition af "ugrundet ophold", idet det beror på en konkret vurdering af grunden for at det ikke er indgivet en eventuel ansøgning om familiesammenføring tidligere. Et pejlemærke har efter praksis i styrelsen været, at der gerne skulle være søgt om familiesammenføring inden for ca. seks måneder efter at den herboende fik opholdstilladelse i Danmark til, at de pågældende søger familiesammenføring. Der er tale om et udgangspunkt, der kan fraviges, hvis der er oplysninger om at parret har vist vilje og ønske om at fortsætte familielivet, men har været forhindret i at søge hurtigere.

I visse tilfælde angives det, at grunden til, at der ikke er søgt uden ugrundet ophold skyldes, at parterne ikke har haft kontakt. Det forhold, at parterne har oplyst, at de ikke har haft kontakt, og at det er grunden til, at de ikke har søgt uden ugrundet ophold, er ikke altid ensbetydende med, at vi lægger dette til grund. Således skal vi også vurdere, om de har haft mulighed for at få kontakt og dermed søge før.

Momenter, der kan tages i betragtning ved vurderingen af, om der er søgt uden ugrundet ophold kan være:

- bor ansøgeren stadig på samme bopæl, og kunne der være etableret kontakt
- er der stadig familie i hjemlandet, som de kunne have fået kontakt igennem,
- har ansøgeren familie i Danmark, som referencen har haft kontakt til under asylsagen, og
- Hvor lang tid er der gået fra at kontakten er genetableret, til at der er indgivet ansøgning om familiesammenføring.

Der er som altid tale om en konkret vurdering, og listen kan ikke anses som udtømmende.

I sag **3-3-1** hjemviste Justitsministeriet i december 2012 styrelsens afgørelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med henvisning til at der efter ministeriets vurdering var tale om et beskyttelsesværdigt familieliv. I den pågældende sag lagde ministeriet vægt på, at parret var blevet gift den 2. december 2009, og var samlevende på fælles bopæl indtil den 5. januar 2010, og at samlivet blev afbrudt på grund af den herboendes flugt. Derudover lagde ministeriet til grund, at:

”parret selv havde anset sig som ægtefolk, og søgt at etablere sig som sådan i hjemlandet, ligesom parret i august 2010 umiddelbart i forlængelse af, at den herboende i juni 2010 fik asyl, ansøgte om familiesammenføring, hvorfor parret tillige uden ugrundet ophold har vist vilje og ønske om at fortsætte familielivet.”

I sag **3-3-2** stadfæstede Udlændingenævnet styrelsens afgørelse om at anse et familieliv for frivillig afbrudt. Det fremgik af sagen, at den herboende og ansøgeren blev islamisk viet den 26. september 2010 i Italien, og at de boede sammen indtil marts 2011 og igen fra september 2011 til den 25. juni 2012. Parret havde 2 fællesbørn, født i henholdsvis i 2011 og 2012. Den herboende og børnene rejste fra ansøgeren i Italien den 25. juni 2012, og indrejste den 1. juli 2012 i Danmark. Den 15. oktober 2013 blev den herboende udlænding og fællesbørnene meddelt opholdstilladelse i Danmark.

Den 4. februar 2014 indrejste ansøgeren til Danmark. Det fremgik af ansøgerens asylsag, at han ikke kendte til den nu herboendes planer om at rejse fra Italien i sin tid, og at han først i oktober 2013 fandt ud af, hvor hun og børnene var. Det fremgik desuden, at parret siden december 2013 havde haft telefonisk kontakt, og at ansøger havde besøgt den herboende og børnene i weekenderne.

Nævnet lagde i sin begrundelse vægt på, at parret frivilligt havde valgt at afbryde familielivet.

Nævnet lagde blandt andet vægt på, at den herboende havde afbrudt familielivet med ansøger, da hun og børnene den 1. juli 2012 indrejste i Danmark, at ansøger ikke vidste hvor hun og børnene var, at hun ikke havde forsøgt at etablere kontakt til ansøger efter sin indrejse i Danmark, og at ansøger først i oktober 2013, af anden vej, fandt ud af, at hun og børnene opholdt sig i Danmark. Nævnet fandt herefter at et eventuelt familieliv kunne foregå ved ansøgers besøgsophold i Danmark.

3.3.2.5. Genetableret familieliv

Hvis det vurderes, at der har været et beskyttelsesværdigt familieliv mellem parterne, men at dette er afbrudt, bør man i visse tilfælde overveje, om familielivet kan anses for genetableret.

De typiske tilfælde, hvor vi anser et familieliv for genetableret, vil være i situationer, hvor ansøgeren har været her i landet under sagens behandling og samtidigt haft processuelt ophold og boet sammen med referencen. Ansøgeren vil også kunne være privat indkvarteret, hvis pågældende har en verserende asylsag.

Desuden ses det ikke sjældent, at parterne har fået et fællesbarn under sagens behandling.

Det vil altid være en konkret vurdering, om der er genetableret et familieliv, og andre forhold kan også tillægges vægt.

Man bør endvidere være opmærksom på, at hvis ansøgeren har haft processuelt ophold og eventuelt privat indkvartering i mere end 1 ½ - 2 år, skal det vurderes, om der nu er et samliv efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1.

Vær opmærksom på, at hvis samlivet er genoptaget efter referencens indrejse i Danmark, kan dette have betydning for, om sagen skal sendes i høring i Center for Asyl.

3.3.2.6. Er Danmark nærmest til at beskytte familielivet?

Vurderingen af, om vi kan henvise parret til et andet land

I sager, hvor det konstateres, at der foreligger et familieliv, som er omfattet af EMRK art. 8, skal det altid vurderes, hvorvidt Danmark er forpligtet til at beskytte familielivet, eller om de kan henvises til at udøve det i et andet land.

I vurdering, af om parret kan henvises til at udøve familielivet i et andet land, skal det overvejes, hvorvidt den herboende reference:

- på grund af risiko for forfølgelse ikke kan tage ophold i sit efter eller ansøgerens hjemland, eller

- ikke kan få opholdstilladelse i ansøgerens hjemland/opholdsland, og har dokumenteret dette, eller
- har regelmæssigt samvær med særbørn i Danmark, og samværet er bekræftet af den af særbørnernes anden forælder, eller
- bor sammen med særbørn eller fællesbørn her i landet, og disse børn efter vores vurdering har opnået selvstændig tilknytning til Danmark, eller
- lider af alvorlig sygdom eller alvorligt handicap, og derfor ikke kan tage ophold i et andet land, samt kan dokumentere dette.

Såfremt et af disse punkter er til stede, vil Danmark være nærmest til at beskytte parrets familieliv. Se i øvrigt nærmere om fravigelsesgrunde i kapitel 5.

Familieliv, der indebærer, at parret er adskilt fra hinanden

Der ses familielivssager, hvor parterne har etableret og opretholdt et familieliv på en sådan måde, at det indebærer, at de lever adskilt. I disse sager kan familielivet være beskyttelsesværdigt, men Danmark er ikke nærmest til at beskytte det.

I sag **3-3-3** stadfæstede Udlændingenævnet Udlændingestyrelsens afslag til et par, der havde mødt hinanden i Kuwait i 2007, havde fået to fællesbørn, født i Danmark i 2008 og 2009, og hvor ansøger var blevet boende i Kuwait mens børnene og den herboende boede i Danmark. Det fremgik, at familien holdt kontakt via Skype, og ved at referencen og børnene besøgte ansøger i Kuwait.

Det blev oplyst til sagen, at de herboende havde besøgt ansøger i Kuwait i 2007, 2008, 2009, 2009 og 2010.

Ansøger rejste fra Kuwait til Sverige i oktober 2010, og søgte asyl, hvorefter den herboende og børnene besøgte ham i Sverige. Ansøger blev imidlertid i 2014 udvist fra Sverige.

Udlændingenævnet stadfæstede Udlændingestyrelsens oprindelige afslag og lagde vægt på, at uanset, at parterne havde etableret et beskyttelsesværdigt familieliv, så var Danmark ikke nærmest til at beskytte dette, under henvisning til at parterne havde etableret og forsat havde haft et familieliv, der indebar, at de var adskilt fra hinanden.

Notater og meddelelser m.v.

- Notat af 5. oktober 1999 om *Kravet om samliv på fælles bopæl i udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2*, Indenrigsministeriet

- Notat af 9. maj 2007 om *Præcisering af praksis for ugifte samlevendes adgang til familiesammenføring*, det tidligere Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration
- FORTROLIG: Besvarelse af spørgsmål nr. 37 stillet af Folketingets udvalg til ministeren for flygtninge, indvandrere og integration den 19. februar 2008 (Alm. del)
- Notat af 15. december 2015 om *Asylretlig vurdering i asylforlængelsessager og i familiesammenføringssager, hvor den herboende reference er flygtning*
- **Sag 3-3-4**

3.4. Tvangsægteskab, § 9, stk. 8

3.4.1. Indledning

Bestemmelsen om tvangsægteskab blev indsat i udlændingeloven som § 9, stk. 2, nr. 7, ved lov nr. 424 af 31. maj 2000 om ændring af udlændingeloven med flere love (L 208 af 29. februar 2000). Loven blev vedtaget af Folketinget den 18. maj 2000 og trådte i kraft den 3. juni 2000 med virkning for 1. gangsansøgninger indgivet den 3. juni 2000 eller senere. Efter bestemmelsen kunne der som udgangspunkt gives opholdstilladelse til familiesammenføring til ægtefæller/samlevende under 25 år i de tilfælde, hvor det ud fra en samlet bedømmelse af de faktiske forhold i sagen måtte anses for utvivlsomt, at ægteskabet var indgået efter den herboendes eget ønske.

Ved lov nr. 365 af 6. juni 2002 om ændring af udlændingeloven og ægteskabsloven med flere love (L 152 af 28. februar 2002), der trådte i kraft den 1. juli 2002 med virkning for førstegangsansøgninger indgivet den 1. juli 2002 eller senere, blev bestemmelsen om tvangsægteskab anført i § 9, stk. 8. Efter denne bestemmelse kunne opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 1, ikke gives, såfremt det måtte anses for tvivlsomt, om ægteskabet var indgået eller samlivsforholdet var etableret efter begge parterens ønske, medmindre ganske særlige grunde afgørende talte for at give en tilladelse.

Ved lov nr. 1204 af 27. december 2003 om ændring af udlændingeloven (L 6 af 8. oktober 2003), der trådte i kraft den 1. januar 2004 med virkning for alle førstegangsansøgninger indgivet den 1. januar 2004 eller senere, blev bestemmelsen ændret på ny. Efter den ændrede formulering af bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 8, 1. pkt., kan opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, ikke – medmindre ganske særlige grunde afgørende taler derfor – gives, såfremt det må *anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået eller samlivsforholdet er etableret efter begge parterens eget ønske*. Endvidere fremgår det af bestemmelsens 2. pkt., at det – medmindre særlige grunde taler derimod – anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået eller samlivsforholdet er etableret efter begge parterens eget ønske, såfremt et ægteskab er indgået eller et samlivsforhold er etableret mellem *nærtbeslægtede* eller i øvrigt nærmere beslægtede.

Ved lov nr. 324 af den 18. maj 2005 om ændring af udlændingeloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og repatrieringsloven (L 78 af 23. februar 2005), der trådte i kraft den 1. juli 2005 med virkning for alle førstegangsansøgninger indgivet den 1. juli 2005 eller senere, blev bestemmelsen ændret således, at hensynet til familiens enhed skal inddrages i vurderingen af, om der foreligger ganske særlige grunde, der taler imod afslag efter § 9, stk. 8.

3.4.2. Sagsbehandling og praksis

Efter udlændingelovens § 9, stk. 8, skal der som udgangspunkt meddeles afslag på opholdstilladelse på baggrund af ægteskab, hvis der er en formodning for, at ægteskabet ikke er indgået efter begge parter eget ønske (tvang). Efter udlændingelovens § 9, stk. 8, 2. pkt. er der en formodning for dette, hvis ægteskabet er indgået mellem nærtbeslægtede (den såkaldte fætter-kusine regel).

Beskyttelsen i bestemmelsen finder anvendelse i forhold til både ansøgeren og den herboende reference.

Det bemærkes, at der ikke er noget beskyttelsesværdigt familieliv i EMRK's art. 8's forstand, når det vurderes, at et ægteskab ikke er indgået efter begge parter eget ønske.

3.4.2.1. Tvangsægteskab – reel tvang

I visse sager, er der anledning til at undersøge nærmere, om et ægteskab er indgået efter begge parter eget ønske. Det kan fx være på grund af oplysninger fra danske repræsentationer i udlandet, oplysninger fra ansøgere og referencer, henvendelser fra samarbejdspartnere, krise- og rådgivningscentre m.v.

Det kan indgå i vurderingen, om ægteskabet er indgået med de pågældende familiers medvirken. Det forhold, at et ægteskab er indgået med de pågældende familiers medvirken, herunder de praktiske forberedelser til brylluppet, vil dog ikke nødvendigvis i sig selv føre til at det skal anses for et tvangsægteskab.

Såfremt det vurderes, at et ægteskab ikke er indgået efter begge parter eget ønske, kan der meddeles afslag uden, at det i afgørelsen tilkendegives, hvem af parterne der har oplyst om tvang, men blot at vi efter en samlet vurdering finder, at ægteskabet ikke er indgået efter begge parter eget ønske (summarisk afgørelse).

3.4.2.2. Formodning for tvang - slægtskab

Såfremt det af ansøgningsskemaet fremgår, at parret er beslægtede, skal der indledningsvist tages stilling til, om parterne er omfattet af personkredsen i bestemmelsens § 9, stk. 8, 2. pkt.

Den relevante personkreds af nærtbeslægtede eller i øvrigt nærmere beslægtede, omfatter slægtninge i ægtefællernes bedsteforældres ret op- og nedstigende linje samt i bedsteforældres søskendes ret op- og nedstigende linje. Se hertil det tidligere Integrationsministeriums notat af 16. oktober 2009 om praksis efter bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 8.

Ved vurderingen af, om ægteskabet er indgået efter begge parter eget ønske, kan der blandt andet lægges vægt på følgende forhold:

- omstændighederne ved ægteskabets indgåelse og ægtefællernes personlige kontakt forud for ægteskabets indgåelse
- ægtefællernes alder
- ægteskabets varighed
- ægtefællernes kontakt med hinandens familier forud for ægteskabets indgåelse
- ægtefællernes økonomiske, arbejdsmæssige, uddannelsesmæssige eller andre personlige forhold

Hvis der er tidligere eksempler på ægtefællesammenføringer mellem ægtefællernes nære familie, er dette en omstændighed, som kan tale for, at ægteskabet ikke er indgået frivilligt.

I forbindelse med eventuel indhentelse af oplysninger fra parter i en ægtefællesammenføringssag, og hvis der er mistanke om forsøg på omgåelse, kan der være anledning til at orientere om at styrelsen vil indgive anmeldelse til politiet om strafbare forhold, såfremt det kommer frem, at der er afgivet urigtige oplysninger til en sag, jf. udlændingelovens § 40, stk. 6, og stk. 7.

I sag **3-4-1** meddelte Udlændingestyrelsen afslag på opholdstilladelse til en ansøger fra Syrien. Parret var beslægtede, idet ansøgers far var fætter til referencen. Ved afgørelsen lagde vi vægt på, at parret ikke havde boet sammen inden de blev gift, at parret havde boet sammen i en meget kort periode efter ægteskabets indgåelse, at ansøger var ung (25 år) på tidspunktet for ægteskabets indgåelse, og at ansøger efter ægteskabets indgåelse boede sammen med sine forældre og søskende efter referencens tilbagerejse til Danmark. Afgørelsen blev efterfølgende stadfæstet af Udlændingenævnet.

I sag **3-4-2** meddelte Udlændingestyrelsen afslag på opholdstilladelse til en ansøger fra Pakistan, hvor det fremgik, at parret var fætter og kusine. Ved afgørelsen lagde vi vægt på, at parret ikke havde boet sammen, inden de blev gift, og at parret kun havde samlevet under besøgsophold i Pakistan i forbindelse med indgåelse af ægteskabet, samt i Danmark under visumbesøg. Vi lagde videre vægt på parrets unge alder ved indgåelse af ægteskabet (ansøger 23 år, referencen 24 år). Det var oplyst, at parret blev kærester i 2010, havde været forlovet i cirka 2 år og været i daglig kontakt via de sociale medier/telefon. Afgørelsen blev efterfølgende stadfæstet af Udlændingenævnet.

3.4.2.3. Afkræftelse af formodning for tvang

Flere elementer er relevante, ved vurderingen af om formodning for tvang skal afkræftes.

Således vil det være relevant at se på, om parret har fået børn sammen. Hvis et par fx har fået to eller flere børn sammen, vil det tale for at parterne har indgået ægteskab efter eget ønske.

Ligeledes vil det forhold, at parterne har boet sammen på fælles bopæl i mere end to år, kunne tale for at afkræfte formodningen for tvang. Det bør indgå i vurderingen, om samlivet er foregået i Danmark eller i et andet vestligt land, eller om samlivet er foregået i ansøgers hjemland, ligesom det er af betydning, om samlivet er foregået på parternes selvstændige bopæl.

Selv om det anses for tvivlsomt, om ægteskabet er indgået efter begge parters ønske, vil der helt undtagelsesvist kunne være ganske særlige grunde, som taler for, at der alligevel kan gives opholdstilladelse.

Det kan fx være tilfældet, hvis der er forløbet mange år siden indgåelsen af ægteskabet, og parterne har samlevet i den mellemliggende periode, og det må lægges til grund, at begge ønsker at fortsætte samlivet.

Andre elementer der kan inddrages i vurderingen er parternes alder, og uddannelses- og beskæftigelsesmæssige baggrund, i det omfang det kan tale for at parret i højere grad er i stand til selvstændigt at træffe beslutning om indgåelse af ægteskab. Herudover indgår også oplysninger om tidligere ægteskaber (med ikke-beslægtede) og/eller særbørn. Det kan endvidere tale for, at parret har indgået ægteskabet efter eget ønske, hvis parterne forud for ægteskabets indgåelse har boet i egne, selvstændige boliger.

Notater og meddelelser m.v.

- Notat af 16. oktober 2009 om *Praksis efter bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 8*, det tidligere Integrationsministerium
- Meddelelse nr. 7/13 af 6. november 2013 om *Fortrolighed og begrundelse i tvangsægteskabssager*

3.5. Proformaægteskab, § 9, stk. 9

3.5.1. Indledning

Bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 9, blev indsat i udlændingeloven ved lov nr. 473 af 1. juli 1998 om ændring af udlændingeloven, straffeloven og ægteskabsloven (L 59 af 16. april 1998). Loven trådte i kraft den 3. juli 1998 med virkning for førstegangsansøgninger indgivet den 3. juli 1998 eller senere.

Med lov nr. 365 af 6. juni 2002 om ændring af udlændingeloven og ægteskabsloven med flere love (L 152 af 28. februar 2002) er bestemmelsen om proformaægteskaber videreført, og det fremgår blandt andet af bemærkningerne til bestemmelsen i L 152 (lov nr. 365 af 6. juni 2002), at:

”Bestemmelsen svarer efter sin ordlyd til den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 9, stk. 9, og forudsættes administreret i overensstemmelse med gældende praksis”.

Efter udlændingelovens § 9, stk. 9, kan opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 1, ikke gives, såfremt der er bestemte grunde til at antage, at det afgørende formål med ægteskabets indgåelse eller etableringen af samlivsforholdet er at opnå opholdstilladelse.

Af bemærkningerne til bestemmelsen i L 59 (lov nr. 473 af 1. juli 1998) om ændring af udlændingeloven, straffeloven og ægteskabsloven, fremgår bl.a. følgende:

”Nægtelse af opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse vil dog alene finde sted, hvor der er et sikkert grundlag for at antage, at ægteskabet indgås med det i bestemmelsen beskrevne formål. En formodning herom vil således ikke være tilstrækkelig. Det skal være et afgørende formål med indgåelsen af ægteskabet/samlivsforholdet at opnå opholdstilladelse, for at opholdstilladelse nægtes efter bestemmelsen.

Ved afgørelsen af, om der foreligger bestemte grunde til at antage, at der er tale om et pro forma-ægteskab, skal udlændingemyndighederne tage hensyn til samtlige forhold i sagen. Udlændingemyndighederne vil for eksempel kunne inddrage momenter som parternes manglende samliv på fælles bopæl, parternes manglende evne til at kommunikere på samme sprog, en stor aldersforskel mellem parterne, parternes manglende eller begrænsede personlige kendskab til hinanden forud for ægteskabets indgåelse samt parternes tidligere giftermål. I den forbindelse vil det kunne indgå i vurderingen, om den herboende part tidligere har været gift med en udlænding og er blevet skilt fra udlændingen kort tid efter, at denne har opnået tidsubegrænset opholdstilladelse”.

3.5.2. Sagsbehandling og praksis

Til brug for den konkrete vurdering af, om der er tale om proforma, kan følgende momenter inddrages:

- Parternes manglende samliv på fælles bopæl
- Parternes manglende evne til at kommunikere på samme sprog
- Stor aldersforskel mellem parterne (ca. 12 år eller derover)
- Parternes manglende eller begrænsede personlige kendskab til hinanden forud for ægteskabets indgåelse
- Parternes tidligere ægteskab. I den forbindelse vil det kunne indgå i vurderingen, om den herboende part tidligere har været gift med en udlænding og er blevet skilt fra udlændingen kort tid efter, at denne har opnået tidsubegrænset opholdstilladelse, eller om den herboende part har opnået opholdstilladelse i Danmark på grundlag af ægteskab og er blevet skilt umiddelbart efter at have opnået tidsubegrænset opholdstilladelse.
- Ansøgningshistorik. Gentagne ansøgninger/klare tilkendegivelser, at langvarigt ophold i Danmark ønskes, uanset på hvilket grundlag.

Afslag efter bestemmelsen forudsætter ikke, at opnåelse af opholdstilladelse har været ægteskabets eneste formål, men det skal have været det *afgørende* formål med ægteskabet.

Efter bemærkningerne til udlændingelovens § 9, stk. 9, er der ikke noget til hinder for, at der meddeles afslag på en ansøgning om opholdstilladelse alene med henvisning til ansøgerens forhold.

Hvis der således på baggrund af oplysningerne i en konkret sag er et sikkert grundlag for at antage, at ansøger har indgået ægteskabet med det afgørende formål at opnå opholdstilladelse, vil der kunne meddeles afslag efter udlændingelovens § 9, stk. 9, uanset at der ikke er et sikkert grundlag for at antage, at den herboende har et tilsvarende motiv til ægteskabet.

I praksis vil der skulle foreligge minimum 2-3 uafhængige, objektive forhold, der indikerer, at der er tale om et proformaægteskab/samlivsforhold.

Formodning for proforma vil kunne afkræftes, hvis parret har fået et fællesbarn. Graviditet afkræfter i sig selv ikke proforma.

Såfremt parret forud for ægteskabets indgåelse alene har mødtes og kommunikeret via sociale medier, vil der ved denne kommunikation som udgangspunkt ikke kunne være opnået et sådant sædvanligt og personligt kendskab til hinanden, som det almindeligvis må forventes forud for indgåelse af et ægteskab.

Herudover kan det forhold, at parret beslutter sig for at indgå ægteskab forud for deres første personlige møde være et moment der kan tale for proforma.

Det bemærkes, at der ikke er noget beskyttelsesværdigt familieliv i EMRK's artikel 8's forstand, når et ægteskab er indgået eller et samliv er etableret med det afgørende formål at opnå en opholdstilladelse.

3.5.2.1. Afslag uden forudgående samtale m.v.

Såfremt mindst 2-3 uafhængige, objektive forhold indikerer, at der er tale om et proformaægteskab/samlivsforhold, kan der meddeles afslag til ansøger, uden at der indhentes nærmere oplysninger, eller at styrelsen afholder samtale med parret.

I januar 2016 stadfæstede Udlændingenævnet styrelsens afgørelse i sag **3-5-1** vedrørende et syrisk par, der havde oplyst at de kendte hinanden som børn, og havde genetableret kontakt som voksne, ca. seks måneder inden de indgik ægteskab. Nævnet lagde vægt på det meget korte personlige bekendtskab i voksenalderen (under en måned i forbindelse med vielse i Tyrkiet) og 12 års aldersforskel mellem parterne.

I sag **3-5-2**, som vedrørte et dansk-thailandsk par, meddelte styrelsen afslag. Der blev lagt vægt på et begrænset personligt bekendtskab, aldersforskel (17 år) og ansøgers historik (ansøger havde med sine handlinger (ulovligt arbejde) tilkendegivet, at hun ønskede længerevarende ophold i DK).

3.5.2.2. Afslag efter indhentelse af yderligere oplysninger, partshøring eller/og samtale

Hvis det vurderes, at der på det foreliggende ikke er tilstrækkelige objektive momenter, der understøtter proforma, men der fortsat er mistanke om proforma, indhentes yderligere oplysninger, enten skriftligt eller ved simultan samtale med parret.

Der henvises til notat af 28. februar 2007 og til interview-skema med de 50-60 spørgsmål, der almindeligvis stilles til en simultansamtale.

Hvis parret svarer divergerende på oplysninger, som man sædvanligvis må forvente, at den pågældende ægtefælle har kendskab til, vil dette være forhold, der taler for proforma. Det kan eksempelvis være manglende kendskab til ægtefællens familieforhold, herunder tidligere ægtefæller, børn, antal søskende og navne på forældre, ægtefællens uddannelse/beskæftigelse m.v.

I sag **3-5-3**, som vedrørte et dansk-zambisk par, lagde styrelsen i sit afslag vægt på ansøgers historik, divergerende oplysninger efter samtale og begrænset personligt kendskab mellem parterne. Afslaget blev givet efter at styrelsen havde haft samtale med parret.

3.5.2.3. Gentagelsesansøgninger

Ved ny ansøgning efter tidligere meddelt proforma-afslag meddeles som udgangspunkt nyt afslag, medmindre parret i den mellemliggende periode fx har fået et fællesbarn eller har haft et efterfølgende længerevarende samliv i udlandet.

Se sag **3-5-4** som eksempel på et gentagelsesafslag.

Notater og meddelelser m.v.

- Udlændingestyrelsens notat af 28. februar 2007 om *Spørgsmål der kan stilles i pro forma sager efter udlændingelovens § 9, stk. 9*

3.6. 24-årskravet, § 9, stk. 1, nr. 1

3.6.1. Indledning

24-årskravet blev indsat i udlændingeloven ved lov nr. 365 af 6. juni 2002 om ændring af udlændingeloven og ægteskabsloven med flere love (L 152 af 28. februar 2002). Loven trådte i kraft den 1. juli 2002 med virkning for ansøgninger om ægtefællesammenføring indgivet fra denne dato.

Efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, kan der gives opholdstilladelse til en udlænding over 24 år, som samlever på fælles bopæl i ægteskab eller i fast samlivsforhold af længere varighed med en i Danmark fastboende person over 24 år, der har dansk indfødsret (litra a), har statsborgerskab i et af de andre nordiske lande (litra b), har opholdstilladelse efter § 7, stk. 1 eller 2 eller § 8 (litra c), har haft opholdstilladelse efter § 7, stk. 3 i mere end de sidste tre år (litra d), eller har haft tidsubegrænset opholdstilladelse her i landet i mere end de sidste tre år (litra e).

Af de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 152 (lov nr. 365 af 6. juni 2002), fremgår blandt andet følgende om baggrunden for indførslen af 24-årskravet:

"Herved ønsker regeringen at mindske risikoen for tvangsægteskaber og arrangerede ægteskaber, der har til formål at udløse familiesammenføring. Jo ældre man er, desto bedre kan man modstå et pres fra familien eller andre til at indgå et ægteskab imod sin vilje. Formålet med forslaget er således at beskytte unge mod et pres i forbindelse med indgåelse af ægteskab og samtidig at frigøre de unge fra et pres for at forklare over for udlændingemyndighederne, at de ønsker ægtefællesammenføring, selvom dette i virkeligheden ikke er tilfældet."

Af bemærkningerne til § 9, stk. 1, nr. 1, i L 152 (lov nr. 365 af 6. juni 2002) fremgår blandt andet følgende om 24-årskravets anvendelsesområde:

"Det foreslåede alderskrav på 24 år gælder som udgangspunkt for alle.

Der vil dog i visse undtagelsesvisse tilfælde kunne være ganske særlige forhold, der bevirker, at der må gives tilladelse til ægtefællesammenføring her i landet, selvom parterne ikke opfylder betingelsen om, at begge parter skal være fyldt 24 år. (...) Som eksempel herpå kan nævnes en herboende person med opholdstilladelse som flygtning eller med beskyttelsesstatus (...), som inden udrejsen var og fortsat er gift med en person fra sit hjemland, og som ikke kan tage ophold i hjemlandet, hvor den pågældende fortsat risikerer forfølgelse eller dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf (...).

...

Herudover kan ganske særlige forhold gøre sig gældende, hvis det på grund af alvorlig sygdom eller alvorligt handicap vil være humanitært uforsvarligt at henvise den herboende ægtefælle til at tage ophold i et andet land, hvor den pågældende ikke kan tilbydes pasnings- eller behandlingsmuligheder.

Tilsvarende vil ganske særlige forhold kunne foreligge, hvis den herboende har forældremyndighed eller samværsret over mindreårige børn bosiddende i Danmark. (...)

Meddelelse af opholdstilladelse vil i disse ganske særlige tilfælde i givet fald skulle ske efter den foreslåede bestemmelse i § 9 c, stk. 1.”

Det fremgår af bemærkningerne, at der ikke hermed er tilsigtet en udtømmende beskrivelse af de tilfælde, hvor der foreligger ganske særlige forhold, som vil kunne begrunde en fravigelse af 24-årskravet.

3.6.2. Sagsbehandling og praksis

Hvis parret ikke opfylder 24-årskravet, meddeles de afslag herpå. Vurderingen af, om 24-årskravet er opfyldt, går forud for en vurdering af, om parret opfylder de øvrige betingelser i § 9, stk. 2-12. Hvis parret heller ikke opfylder én eller flere af de øvrige betingelser i § 9, stk. 2-12, bemærkes det dog i afslaget hvilke yderligere betingelser, som parret i øvrigt ikke opfylder.

Derimod skal vurderingen af, om et par har indgået et retsgyldigt ægteskab eller har haft et fast samlivsforhold af en længere varighed ske forud for vurderingen af, om 24-årskravet er opfyldt.

Udlændingenævnet hjemviste i juni 2015⁷ Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag på opholdstilladelse til en statsborger fra Uganda. Udlændingenævnet lagde vægt på, at vi i vores afgørelse alene udtrykkeligt havde taget stilling til, at ansøgeren ikke var fyldt 24 år, og at vi ikke havde taget stilling til, om parret havde indgået et retsgyldigt ægteskab eller havde haft et længerevarende samliv, hvilket efter Udlændingenævnets praksis burde have været vurderet forud for vurderingen af 24-årskravet.

⁷ Udlændingenævnets årsberetning 2015, side 54-55

3.6.2.1. Den yngste ægtefælle er mellem 23 ½ og 24 år

Et par kan indgive en ansøgning om ægtefællesammenføring, når den yngste part er mindst 23 ½ år. Dette følger af punkt 8 i Integrationsministeriets notat af 26. maj 2003, hvoraf det fremgår, at

”ægtepar, der ikke opfylder 24 års kravet, men hvor begge parter er fyldt mindst 23 år og seks måneder, fremover bør kunne indgive og få realitetsbehandlet en ansøgning om ægtefællesammenføring og dermed få en sikker afklaring på, om de pågældende kan blive ægtefællesammenført i Danmark, når de opfylder 24 års kravet.”

Hvis et par indgiver en ansøgning om ægtefællesammenføring, når den yngste part er mindst 23 ½ år, og parret opfylder alle betingelser for meddelelse af en opholdstilladelse (dog ekskl. den økonomiske sikkerhedsstilladelse), sættes sagen i bero med en tilkendegivelse over for ansøger om, at der under forudsætning af, at den herboende ægtefælle stiller den fornødne sikkerhed, og parrets forhold i øvrigt er uændrede, vil kunne meddeles ægtefællesammenføring, når den yngste part er fyldt 24 år.

3.6.2.2. Fravigelse af 24-årskravet

3.6.2.2.1. Fravigelse på baggrund af ganske særlige grunde

I visse tilfælde vil 24-årskravet kunne fraviges, hvis ganske særlige grunde taler imod, at kravet stilles. Ganske særlige grunde kan eksempelvis være, hvis den herboende ægtefælle:

- er flygtning eller har beskyttelsesstatus og fortsat risikerer forfølgelse i sit hjemland,
- har hjemmeboende mindreårige børn fra et tidligere forhold eller fællesbørn med ansøger med selvstændig tilknytning til Danmark,
- har samvær med mindreårige børn fra et tidligere forhold i Danmark, eller
- er alvorligt syg eller handicappet

For nærmere gennemgang af ovennævnte fravigelsesgrunde henvises til kapitel 5.

Hvis 24-årskravet fraviges på baggrund af ganske særlige grunde, meddeles opholdstilladelsen efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

3.6.2.2.2. Fravigelse på baggrund af beskæftigelse omfattet af positivlisten

Hensynet til det danske samfunds interesse i at fastholde herboende arbejdskraft, som er beskæftiget inden for områder omfattet af den af udlændingelovens § 9 a fastsatte positivliste, kan begrunde en fravigelse af 24-årskravet.

Fravigelse af 24-årskravet på baggrund af, at den herboende ægtefælles job er omfattet af positivlisten, er betinget af følgende:

- Den herboende ægtefælles job er opført på positivlisten.
- Den herboende ægtefælle skal kunne fremvise en ansættelseskontrakt eller et konkret jobtilbud, hvor løn og ansættelsesvilkår fremgår.
- Løn- og ansættelsesvilkår skal være sædvanlige efter danske forhold.

Minimumskravet til det uddannelsesmæssige niveau for en stilling på positivlisten er en professionsbachelor. I visse tilfælde kan det desuden være en betingelse, at den herboende ægtefælle har fået en dansk autorisation. Dette fremgår udtrykkeligt af positivlisten og gælder eksempelvis læger, som skal have autorisation af Styrelsen for Patientsikkerhed.

Når vi skal vurdere, hvorvidt den herboende ægtefælles job er omfattet af positivlisten, sammenholdes oplysningerne fra vedkommendes eksamensbevis og ansættelseskontrakt om henholdsvis uddannelsesmæssig baggrund og nuværende ansættelsesforhold med de stillingsbetegnelser, som fremgår af positivlisten.

Ved tvivl om, hvorvidt den herboende ægtefælles job er omfattet af positivlisten, foretages en skriftlig høring af SIRI.

I sag **3-6-1** havde den herboende ægtefælle til ansøgningen om ægtefællesammenføring vedlagt 'Bevis for lærereksamen' fra University College Nordjylland samt en ansættelseskontrakt med overskriften 'Begivenhedsbegrænset ansættelse' fra Aalborg Kommune. Vi foretog en skriftlig høring af SIRI med henblik på en afklaring af, hvorvidt der ville blive meddelt tilladelse, hvis der havde været tale om en udlænding, der søgte om opholds- og arbejdstilladelse efter positivlisten på baggrund af beskæftigelse. SIRI vurderede på baggrund af det medsendte dokumentation for den herboende ægtefælles ansættelsesforhold, at vedkommendes job var omfattet af positivlisten.

Hvis den herboende ægtefælle påberåber sig, at vedkommendes job er omfattet af positivlisten, skal vi altid afklare, hvorvidt dette er tilfældet. Dette gælder uanset, om 24-årskravet ses at være opfyldt.

Hvis 24-årskravet fraviges på baggrund af, at den herboende ægtefælles job er omfattet af positivlisten, meddeles opholdstilladelsen efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1. Udlændingelovens supplerende betingelser i en ægtefællesammenføringssag finder som udgangspunkt tilsvarende anvendelse, jf. § 9 c, stk. 1, 2. pkt.

3.6.2.2.3. Fravigelse på baggrund af udenrigs- eller sikkerhedspolitiske hensyn

24-årskravet kan ligeledes fraviges i forhold til visse herboende personer, herunder ansatte i statens tjeneste, som varetager en stilling af en sådan karakter, at hensyn af udenrigs- eller sikkerhedspolitisk karakter taler imod at henvise den pågældende til at tage ophold i udlandet med sin ægtefælle, hvis dette reelt indebærer, at den pågældende må fratræde sin stilling.

Som eksempel på sådanne herboende personer kan nævnes ansatte i forsvaret, der som led i ansættelsesforholdet kan udstationeres i udlandet i forbindelse med deltagelse i fredsskabende eller fredsbevarende operationer.

Hvis 24-årskravet fraviges på baggrund af, at den herboende ægtefælle er ansat i en stilling, hvor udenrigs- eller sikkerhedspolitiske hensyn gør sig gældende, meddeles opholdstilladelsen efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1. Udlændingelovens supplerende betingelser i en ægtefællesammenføringssag finder som udgangspunkt tilsvarende anvendelse, jf. § 9 c, stk. 1, 2. pkt.

3.6.2.2.4. Fravigelse på baggrund af andre former for beskæftigelse

Andre former for erhvervsmæssig tilknytning til Danmark vil efter en helt konkret vurdering kunne begrunde en fravigelse af 24-årskravet.

Ligeledes i disse tilfælde vil opholdstilladelsen meddeles efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1 og udlændingelovens supplerende betingelser i en ægtefællesammenføringssag finder som udgangspunkt tilsvarende anvendelse, jf. § 9 c, stk. 1, 2. pkt.

Notater og meddelelser m.v.

- Meddelelse nr. 7/03 af 12. juni 2003 om *Anvendelse af 24-års kravet og tilknytningskravet navnlig hvor referencen har en særlig erhvervmæssig tilknytning til Danmark* (bilagt det tidligere Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integrations Notat om anvendelse af henholdsvis 24 års kravet, jf. udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, og tilknytningskravet, jf. § 9, stk. 7, navnlig hvor den herboende ægtefælle eller samlever har en særlig erhvervmæssig tilknytning til Danmark af 26. maj 2003)
- Meddelelse nr. 1/12 af 26. juni 2012 om *Nye ægtefællesammenføringsregler*
- Positivlisten

3.7. Tidsubegrænset opholdstilladelse i tre år, § 9, stk. 1, nr. 1, litra e

3.7.1. Indledning

Kravet om, at den herboende ægtefælle skal have haft tidsubegrænset opholdstilladelse i mere end de sidste tre år, blev indsat i udlændingeloven ved lov nr. 473 af 1. juli 1998 om ændring af udlændingeloven og straffeloven (L 59 af 16. april 1998). Loven trådte i kraft den 3. juli 1998 med virkning for førstegangsansøgninger indgivet den 3. juli 1998 eller senere.

Efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, litra e, kan der gives opholdstilladelse til en udlænding over 24 år, som samlever på fælles bopæl i ægteskab eller i fast samlivsforhold af længere varighed med en i Danmark fastboende person over 24 år, der har haft tidsubegrænset opholdstilladelse her i landet i mere end de sidste tre år.

Af bemærkningerne til bestemmelsen i lovforslag nr. L 59 (lov nr. 473 af 1. juli 1998) fremgår blandt andet følgende om beregningen af den treårige periode:

”Fristen regnes fra tidspunktet for Udlændingestyrelsens afgørelse – eller, hvis Udlændingestyrelsens afgørelse er omgjort af Indenrigsministeriet, fra Indenrigsministeriets afgørelse – hvorefter den herboende er meddelt tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark.”

Af de almindelige bemærkninger til L 59 (lov nr. 473 af 1. juli 1998) fremgår blandt andet følgende om formålet med indførslen af kravet om, at den herboende ægtefælle skal have haft tidsubegrænset opholdstilladelse i mere end de sidste tre år:

”Det sikres hermed, at en herboende udlænding, der efter de foreslåede regler vil have ret til familiesammenføring med sin ægtefælle eller samlever, har en sådan tilknytning til det danske samfund, at vedkommende kan medvirke til ægtefællens eller samleverens integration i det danske samfund.”

Herudover fremgår følgende om forholdet til de internationale konventioner:

”De foreslåede bestemmelser skal administreres i overensstemmelse med Danmarks internationale forpligtelser, herunder først og fremmest artikel 8 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention om respekt for familiens enhed.

...

De foreslåede begrænsninger i adgangen til familiesammenføring skal administreres på en sådan måde, at der meddeles opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 1 eller 4, i situationer, hvor en nægtelse af opholdstilladelse ville stride mod Danmarks internationale

forpligtelser, herunder Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 om respekt for familielivet, artikel 12 om retten til at indgå ægteskab og stifte familie og artikel 14, hvorefter rettigheder i henhold til konventionen skal beskyttes uden forskel på grund af blandt andet race eller national eller social oprindelse. Der vil ligeledes blive meddelt opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 9, stk. 2, nr. 1 eller 4, hvis en nægtelse af opholdstilladelse vil stride mod Danmarks øvrige internationale forpligtelser, herunder blandt andet efter FN's konvention om afskaffelse af alle former for racediskrimination, jf. ovenfor.”

3.7.2. Sagsbehandling og praksis

3.7.2.1. Fravigelse på baggrund af ganske særlige grunde

I visse tilfælde vil kravet om, at den herboende ægtefælle skal have haft tidsubegrænset opholdstilladelse her i landet i mere end de sidste tre år, kunne fraviges, hvis ganske særlige grunde taler imod, at kravet stilles. Ganske særlige grunde kan eksempelvis være, hvis den herboende ægtefælle:

- er flygtning eller har beskyttelsesstatus og fortsat risikerer forfølgelse i sit hjemland,
- har hjemmeboende mindreårige børn fra et tidligere forhold eller fællesbørn med ansøger med selvstændig tilknytning til Danmark,
- har samvær med mindreårige børn fra et tidligere forhold i Danmark, eller
- er alvorligt syg eller handicappet.

For nærmere gennemgang af ovennævnte fravigelsesgrunde henvises til kapitel 5.

Hvis kravet om, at den herboende ægtefælle skal have haft tidsubegrænset opholdstilladelse her i landet i mere end de sidste tre år, fraviges på baggrund af ganske særlige grunde, meddeles opholdstilladelsen efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

3.8. Opholdstilladelse efter § 7, stk. 3 i tre år (§ 9, stk. 1, nr. 1, litra d, § 9, stk. 1, nr. 2, litra d, og § 9, stk. 1, nr. 3, litra d)

3.8.1. Indledning

Efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, litra d, § 9, stk. 1, nr. 2, litra d og § 9, stk. 1, nr. 3, litra d, kan der gives opholdstilladelse i Danmark, hvis den i Danmark fastboende person har haft opholdstilladelse efter § 7, stk. 3, i mere end de sidste 3 år.

Bestemmelsen i udlændingelovens § 7, stk. 3, om midlertidig beskyttelse blev indsat ved lov nr. 153 af 18. februar 2015 om ændring af udlændingeloven (L 72 af 14. november 2014), og senest ændret ved lov nr. 102 af 3. februar 2016 om ændring af udlændingeloven (L 87 af 10. december 2015). Hermed udskydes retten til familiesammenføring i 3 år for udlændinge med midlertidig beskyttelsesstatus efter udlændingelovens § 7, stk. 3. Inden for denne periode vil der alene blive meddelt familiesammenføring, hvis Danmarks internationale forpligtelser tilsiger det.

Af bemærkningerne til lovforslag L 87 (lov nr. 102 af 3. februar 2016) fremgår der nærmere om forpligtelsen til at meddele familiesammenføring på grund af Danmarks internationale forpligtelser:

”Hvis den pågældende udlænding har krav på familiesammenføring efter Danmarks internationale forpligtelser inden for de første 3 år, vil dette skulle meddeles efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Beskyttelsesbehovets forventede midlertidige karakter sammenholdt med, at opholdstilladelsernes varighed alene er et år ad gangen, medfører imidlertid, at parternes samlede tilknytning til Danmark ikke har en sådan karakter, at der i almindelighed foreligger en forpligtelse til at tillade familiesammenføring efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8.

Det bemærkes i den forbindelse, at der fortsat vil være tale om en ordning, der ikke permanent afskærer adgangen til familiesammenføring, men alene udskyder denne i lyset af udlændingens særlige midlertidige opholdsretlige status.

Der skal som hidtil meddeles familiesammenføring – også inden for de første tre års ophold her i landet – hvis Danmarks internationale forpligtelser konkret tilsiger det. Dette gælder f.eks., hvis personen i Danmark før udrejsen fra hjemlandet har passet en handicappet ægtefælle i hjemlandet, eller hvis den herboende har alvorligt syge mindreårige børn i hjemlandet. I sådanne tilfælde kan et afslag på familiesammenføring være særligt indgribende allerede inden for det første år. Ligeledes kan der i forhold til børn være situationer, hvor FN's børnekonvention, herunder konventionens artikel

3, stk. 1, om hensynet til barnets tarv, kan have betydning for, om der skal gives tilladelse til familiesammenføring. Det vil f.eks. kunne være tilfældet, hvis den herboende er et uledsaget mindreårigt barn, hvis forældre søger om familiesammenføring.”

3.8.2. Sagsbehandling og praksis

3.8.2.1. Ægtefælle (og medfølgende børn)

Der meddeles som udgangspunkt afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, eller 2, og § 9 c, stk. 1, når den herboende reference ikke har haft opholdstilladelse efter § 7, stk. 3 i mere end 3 år, medmindre der er oplyst om ganske særlige forhold, hvormed udlændingen har krav på familiesammenføring efter Danmarks internationale forpligtelser.

Ganske særlige forhold kan gøre sig gældende, hvis ansøger lider af alvorlig sygdom eller handicap og derfor har været afhængig af sin herboende ægtefælles pleje inden hans/hendes udrejse, eller at ansøger på grund af alvorlig sygdom eller handicap ikke kan tage sig af parrets fælles børn, og der er ikke andet netværk i hjemlandet/opholdslandet, som kan tage sig af dem. Ligeledes kan ganske særlige forhold forekomme, hvis den herboende har alvorligt syge mindreårige børn i hjemlandet.

Det beror på en konkret vurdering i de enkelte sager, hvorvidt der er oplyst om forhold, hvormed hensynet til familiens enhed vejer tungere end normalt.

Den 13. juni 2016 meddelte vi i **sag 3-8-1** opholdstilladelse til en ægtefælle og fire mindreårige børn, under henvisning til, at den ene søn havde forbrændinger og kemiske skader på halvdelen af overkroppen, og at den nødvendige behandling ikke var tilgængelig i Syrien. Det var til sagen oplyst, at sønnen på 16 år var blevet forbrændt på store dele af sin krop i forbindelse med et bombardement af familiens hus, og havde modtaget behandling for sine tredjegradsforbrændinger, men at det ikke havde været muligt at få behandling for de kemiske skader i huden.

I **sag 3-8-2** meddelte vi den 30. juni 2016 opholdstilladelse til en ægtefælle og tre mindreårige børn. Det fremgik, at den herboende udlænding efter indreisen i Danmark var blevet diagnosticeret med terminal kræft, hvorfor hensynet til familiens enhed vejede tungere end normalt.

Den 3. oktober 2016 meddelte vi i **sag 3-8-3** opholdstilladelse til en ægtefælle og tre mindreårige børn, hvor der blev lagt vægt på, at den ansøgende ægtefælle på grund af sit helbred ikke kunne tage sig af parrets børn, samt at den herboende udlænding havde stået for den primære pleje af en autistisk søn inden sin udrejse fra hjemlandet. Det fremgik af sagen, at den ældste søn på 14 år led af svær autisme, var meget tæt knyttet til den herboende udlænding, at han efter dennes flugt var blevet meget voldelig, havde været løbet væk i flere dage, havde forsøgt selvmord og forsøgt at brænde familiens hus ned, med det resultat at han havde forbrændinger på hænder og fødder. Det var samtidig oplyst, at den ansøgende ægtefælle havde fået forhøjet blodtryk, og at hans syn af den grund var blevet svækket, således at han var blind på det ene øje og svagtseende på det andet øje. Samme ægtefælle var efter det oplyste alene med de tre børn, og kunne på grund af sin helbredstilstand ikke beskytte børnene. Der var en frygt for, at den ældste søn på grund af dennes autisme, ville blive lokket til at blive en del af en milits. Ydermere oplystes det, at den herboende udlænding bedre kunne håndtere sønnen end den ansøgende ægtefælle.

I november 2016 stadfæstede Udlændingenævnet styrelsens afgørelse i **sag 3-8-4**, vedrørende en ægtefælle og børn til en herboende handicappet mand (paraplegiker), idet det ikke ansås for værende i strid med Danmarks internationale forpligtelser. Udlændingenævnet lagde vægt på, at den herboende udlænding, uanset at han sad i kørestol, i hjemlandet havde arbejdet som henholdsvis restauratør og taxachauffør, og selv havde foretaget rejsen fra Syrien til Danmark. Derudover fik han i Danmark hjælp fra kommunen i begrænset omfang, idet han i det væsentligste var selvhjulpen, med mulighed for at agere selvstændigt og kunne håndtere personlig pleje.

3.8.2.2. Forældre (og søskende) til en herboende mindreårig reference

Efter Udlændingestyrelsens praksis meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til forældre til en herboende mindreårig udlænding med opholdstilladelse efter § 7, stk. 3, hvis styrelsen vurderer, at der er oplyst om ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed og barnets tarv, der vil føre til, at et afslag på opholdstilladelse vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser.

I vurderingen heraf indgår en nærmere undersøgelse af den herboende mindreåriges forhold under opholdet i hjemlandet, herunder, om den herboende mindreårige var en del af den familiemæssige enhed, der nu søger opholdstilladelse i Danmark, eller om den pågældende selv har afbrudt familielivet ved fx i hjemlandet at have boet for sig selv og klaret sig selv, eller boet med andre, fx andre familiemedlemmer.

Den herboende mindreåriges alder vil også blive tillagt væsentlig betydning. For så vidt angår forældre til helt små børn vil udgangspunktet være, at der er adgang til familiesammenføring her i landet, hvis børnene inden adskillelsen er indgået som en del af den familiemæssige enhed, der nu søger om opholdstilladelse, og hvis det ikke er muligt at blive genforenet i familiens hjemland eller opholdsland.

For så vidt angår ældre børn, vil der gradvist blive lagt vægt på øvrige oplyste forhold, idet et ældre barn som udgangspunkt ikke i samme grad som et yngre barn kan antages at have behov for at blive familiesammenført med sine forældre. Hvis den herboende mindreårige udlænding allerede har et familiemæssigt netværk i Danmark vil dette også indgå i vurderingen.

Det beror på en konkret vurdering i de enkelte sager, hvorvidt det følger af Danmarks internationale forpligtelser, at hensynet til familiens enhed og barnets tarv taler for at tillade familiesammenføring.

Vi meddelte den 28. januar 2016 (**sag 3-8-5**) opholdstilladelse til et forældrepar til en herboende mindreårig udlænding på 17 år (på tidspunktet for afgørelse af familiesammenføringssagen), under henvisning til den familiemæssige situation i Danmark. Den pågældende boede med sin storesøster og storebror i Danmark, samt storesøsterens mindreårige børn. Vedkommende havde forud for udrejsen fra hjemlandet boet sammen med sine forældre. Det var til sagen fra bopælskommunen i Danmark oplyst, at der var alvorlig bekymring for både storesøsterens mindreårige børns trivsel, samt trivslen for den dengang 16-årige udlænding med midlertidig beskyttelsesstatus. Det var endvidere oplyst, at familien blev tilbudt massiv hjælp og støtte fra kommunen.

I en anden sag (**sag 3-8-6**) meddelte vi afslag på opholdstilladelse til forældre og søskende under henvisning til den herboende udlændings familiemæssige netværk i Danmark. Det fremgik, at den herboende mindreårige, som var 15 år på tidspunktet for afgørelse af familiesammenføringssagen, boede med en onkel i Danmark. Onklen havde boet med den herboende og ansøgerne i hjemlandet, inden den herboende og onklen, efter aftale med forældrene, rejste til Danmark sammen. Onklen blev i forbindelse med asylsagsbehandlingen vurderet som den mindreåriges ledsager. Ved afgørelsen blev der lagt vægt på, at den mindreårige i hjemlandet var i familiemæssig enhed med den ledsagende onkel, at han efter aftale med forældrene udrejste af hjemlandet med onklen, og at han således allerede havde et familiemæssigt netværk i Danmark.

I juni 2016 stadfæstede Udlændingenævnet vores afgørelse i **sag 3-8-7** vedrørende forældre og søskende til den herboende under henvisning til den herboendes alder/modenhed og familienetværk i Danmark. Det fremgik, at den herboende var 18 år på tidspunktet for afgørelse af familiesammenføringssagen (17 år på ansøgningstidspunkt), var udrejst af hjemlandet med sin storebror, fra hvem han blev adskilt i Grækenland, og endelig at han i Danmark boede hos sin moster.

3.8.2.3. Børn, der søger uden en voksen

Der meddeles som udgangspunkt afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, og § 9 c, stk. 1, hvis den herboende reference ikke har haft opholdstilladelse efter § 7, stk. 3, i mere end 3 år, medmindre der er oplyst om ganske særlige forhold, hvormed udlændingen har krav på familiesammenføring efter Danmarks internationale forpligtelser inden for de første 3 år.

Ganske særlige forhold kan gøre sig gældende, hvis ansøgeren lider af alvorlig sygdom eller handicap og/eller opholder sig i hjemlandet/opholdslandet uden omsorgsperson eller andet familienetværk, der kan tage sig af ansøger.

I **sag 3-8-8** meddelte styrelsen opholdstilladelse til den herboende udlændings tre mindreårige børn (13, 14 og 15 år på ansøgningstidspunktet). Børnene havde siden deres far og ældre søster forsvandt i januar 2015, boet hos deres 18-årige storesøster og hendes to børn. Udlændingestyrelsen meddelte først afslag på opholdstilladelse, hvor der blev lagt vægt på, at ansøgerne ikke var efterladt alene, da de boede hos deres ældre søster. Sagerne blev efterfølgende i 2016 hjemvist af Udlændingenævnet med henvisning til de på dette tidspunkt nye regler for familiesammenføring til personer med midlertidig beskyttelsesstatus (udvidelse af 1-års perioden til tre år). Under behandlingen af hjemvisningssagen oplyste Dansk Flygtningehjælp, at børnene nu opholdt sig alene i Grækenland. Styrelsen meddelte opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til de tre mindreårige børn, da de opholdt sig alene i Grækenland og var overladt til sig selv.

Udlændingenævnet stadfæstede i december 2016 styrelsens afslag (**sag 3-8-9**) til tre børn på ca. 13, 15 og 16 år. Nævnet lagde vægt på, at børnene boede med deres farmor i hjemlandet, og at farmoderen også havde været en del af husstanden inden den herboendes udrejse og de facto var trådt i

forældremyndighedsindehaverens sted. Derudover var det oplyst, at moderen var forsvundet, men at der var yderligere to farbrødre og tre fastre i hjemlandet, hvorfor børnene ikke stod uden andre omsorgspersoner.

Alle sager skal forelægges for én i ledelsesteamet, inden der træffes afgørelse i sagen.

Opholdstilladelse

Opholdstilladelse meddeles med henblik på midlertidigt ophold, og ikke længere end til udløbet af referencens opholdstilladelse.

3.9. Karensperiode ved vold, § 9, stk. 10 og § 9, stk. 11 og 19

3.9.1. Indledning

Karensperioden for ægtefællesammenføring, når den herboende ægtefælle er dømt for vold mod en tidligere ægtefælle eller samlever, blev indsat i udlændingeloven ved lov nr. 427 af 9. juni 2004 om ændring af udlændingeloven og integrationsloven (L 171 af 20. februar 2004). Loven trådte i kraft den 1. juli 2004.

Efter udlændingelovens § 9, stk. 10, kan opholdstilladelse som ægtefællesammenført efter § 9, stk. 1, nr. 1, ikke gives, hvis den herboende ægtefælle inden for en periode på 10 år fra tidspunktet for afgørelsen for et eller flere forhold begået mod en ægtefælle eller samlever ved endelig dom er idømt betinget eller ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne karakter, for overtrædelse af følgende bestemmelser i straffeloven:

- § 213 (vanrøgt),
- § 216, stk. 1 (voldtægt),
- § 225, jf. § 216, stk. 1 (voldtægt i form af andet seksuelt forhold end samleje),
- § 233, stk. 1 og 2 (rufferi),
- § 233 a (seksuelt forhold til en kunde ved retsstridig fremkaldelse, bestyrkelse eller udnyttelse af en vildfarelse eller ved anden utilbørlig fremgangsmåde),
- § 237 (manddrab),
- § 244 (vold),
- § 245 (legemsangreb af særlig rå, brutal eller farlig karakter, mishandling),
- § 245 a (helt eller delvist fjernelse – med eller uden samtykke – af kvindelige ydre kønsorganer),
- § 246 (legemsangreb omfattet af § 245 og § 245 a af en grov beskaffenhed eller som har haft alvorlige skader eller døden til følge anses som en særdeles skærpende omstændighed),
- § 250 (hensættelse af en anden i hjælpeløs tilstand m.v.),
- § 260 (ulovlig tvang, herunder ved tvangsægteskab),
- § 261 (frihedsberøvelse),
- § 262 a (menneskehandel), eller
- § 266 (trussel om strafbar handling af grov karakter, herunder ved tvangsægteskab).

Af de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 171 (lov nr. 427 af 9. juni 2004) fremgår blandt andet følgende om formålet med indførslen af karensperioden:

”Hermed mindskes risikoen for, at udlændinge, som kommer hertil som led i en ægtefællesammenføring, udsættes for vold m.v. fra herboende ægtefæller eller samlever, som inden for de seneste 10 år er blevet endelig dømt for at have udvist en sådan adfærd over for tidligere ægtefæller eller samlever.

Ligeledes vil såvel ægtefæller eller samlever til familiesammenførte udlændinge, der allerede er kommet her til landet, som ægtefæller eller samlever til danske statsborgere eller andre herboende udlændinge få en tilskyndelse til at undlade at udsætte deres ægtefælle eller samlever for vold m.v., da de ellers risikerer at blive afskåret fra i en 10-årig periode at leve sammen med eventuelle fremtidige udenlandske ægtefæller eller samlever her i landet. Det bemærkes i den forbindelse, at det er uden betydning for anvendelse af den 10-årige karenperiode, om den herboende og/eller dennes tidligere ægtefælle eller samlever er dansk statsborger eller udlænding.”

3.9.2. Sagsbehandling og praksis

Efter bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 10, kan opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, ikke gives, hvis den herboende person inden for en periode på 10 år inden tidspunktet for afgørelsen for et eller flere forhold begået mod en ægtefælle eller samlever ved endelig dom er idømt betinget eller ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne karakter, for overtrædelse af straffelovens § 213, § 216, stk. 1, § 225, jf. § 216, stk. 1, § 233, stk. 1 og 2, § 233 a, § 237, §§ 244-246, § 250, § 260, § 261, § 262 a eller § 266.

Det er en betingelse, at den herboende ægtefælle er dømt her i landet.

Der er ikke nogen karenperiode ved strafbortfald eller bødestraf.

3.9.2.1. Kriminalitet mod tidligere ægtefælle, samlever eller registreret partner

Det er en betingelse, at kriminaliteten er begået mod den herboendes tidligere ægtefælle, samlever eller registreret partner, og at kriminaliteten er begået på et tidspunkt, hvor parret fortsat var gift/samlevende på fælles bopæl.

Ved vurderingen af, hvornår en forurettet person kan siges at have været den herboendes 'samlever', lægges vægt på, om der har været tale om et ægteskabslignende forhold mellem parterne. Kriminalitet begået mod eksempelvis logerende, som den herboende ikke i øvrigt har haft noget forhold til, eller mod

familiemedlemmer eller venner, med hvem den herboende har delt bolig, anses ikke som kriminalitet begået mod en 'samlever'. Til brug for den nærmere vurdering af sagen kan desuden indhentes oplysninger om det begåede forhold fra dombogen.

3.9.2.2. Karensperioden

Karensperioden regnes fra tidspunktet for endelig dom. Er den herboende ægtefælle flere gange og for forskellige forhold idømt frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, regnes karensperioden fra den senest afsagte endelige dom.

Karensperioden har alene betydning for ægtefællesammenføringssagen, hvis den fortsat løber på afgørelsestidspunktet. Udlændingemyndighederne vil i tilknytning til et afslag vejlede ansøgeren om muligheden for at indgive fornyet ansøgning om ægtefællesammenføring efter karensperiodens udløb, hvis dette tidspunkt på afgørelsestidspunktet er nært forestående.

Udløber karensperioden under sagens behandling kan der således ikke gives afslag på ægtefællesammenføring alene med den begrundelse, at karensperioden ikke var udløbet på ansøgningstidspunktet.

Er den herboende person i første instans frifundet eller blot ikke idømt frihedsstraf, og ankes dommen, sættes ægtefællesammenføringssagen ikke i bero på straffesagens endelige udfald. Hvis den herboende i første instans idømmes frihedsstraf, stilles behandlingen af en verserende ægtefællesammenføringssag dog i bero på ankefristens udløb, idet karensperioden herefter indtræder, hvis dommen ikke ankes. Ankes dommen, stilles ægtefællesammenføringssagen i bero på ankesagens afgørelse.

3.9.2.3. Dokumentationskrav

Den herboende ægtefælle skal i ansøgningsskemaet om ægtefællesammenføring på tro og love afgive en erklæring om, hvorvidt den pågældende inden for de seneste 10 år er idømt frihedsstraf for overtrædelse af straffelovens § 213, § 216, stk. 1, § 225, jf. § 216, stk. 1, § 233, stk. 1 og 2, § 233 a, § 237, §§ 244-246, § 250, § 260, § 261, § 262 a eller § 266 for forhold begået mod en ægtefælle eller samlever.

Oplyser den herboende ægtefælle på tro og love, at dette ikke er tilfældet, lægges dette til grund, medmindre der er konkrete omstændigheder, som peger i retning af, at den herboendes oplysning er urigtig. Hvis der er konkrete omstændigheder, som peger i retning af, at den herboende ægtefælle er idømt en straf for vold mod en tidligere ægtefælle, igangsættes en høring ved Det Centrale Kriminalregister.

Hvis den herboende ved endelig dom er idømt betinget eller ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge for flere lovovertrædelser i samme dom, herunder én eller flere af de overtrædelser, der er nævnt i § 9, stk. 10, er det dog en forudsætning for anvendelsen af denne paragraf, at den del af sanktionen, der vedrører § 9, stk. 10, i sig selv ville have medført betinget eller ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse.

Udlændingestyrelsen skal ved tvivl herom foretage en høring af anklagemyndigheden med henblik på en vurdering af, om den del af sanktionen, som kan henføres til en eller flere af de overtrædelser, der er opregnet i § 9, stk. 10, i sig selv ville have medført betinget eller ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse. Er der herefter fortsat tvivl herom, finder § 9, stk. 10, ikke anvendelse.

3.9.2.4. Fravigelsesmuligheder

Der kan – uanset at den 10-årige karenperiode ikke er udløbet – gives tilladelse til ægtefællesammenføring, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor.

Det vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvis den begåede personfarlige kriminalitet kan tilskrives en psykisk lidelse, som den herboende person i mellemtiden er blevet kureret for, eller et nu ophørt misbrug af fx alkohol eller narkotika. Det vil ligeledes kunne være tilfældet, hvis der er forløbet mange år siden indgåelsen af ægteskabet mellem ansøgeren og den herboende, og ansøgeren og den herboende person har samlevet i en længere periode, og det derfor må anses for utvivlsomt, at parret ønsker at fortsætte samlivet.

Der gøres særligt opmærksom på, at de almindelige fravigelsesgrunde – den herboendes flygtningestatus, børn med selvstændig tilknytning til Danmark, samvær med særbørn eller alvorlig sygdom eller handicap, ikke vil kunne begrunde en fravigelse af karenperioden. Det forhold, at parret ikke vil have mulighed for sammen at tage ophold i et andet land, vil heller ikke i sig selv kunne begrunde, at karenperioden ikke skal finde anvendelse.

3.9.2.5. Afslag på ægtefællesammenføring, hvis ansøgers barn meddeles afslag efter udlændingelovens § 9, stk. 19

Det fremgår af § 9, stk. 19, at opholdstilladelse til et barn efter § 9, stk. 1, nr. 2, ikke kan gives, medmindre ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor, hvis den i Danmark fastboende

person eller dennes ægtefælle eller samlever inden for en periode på 10 år inden tidspunktet for afgørelsen for et eller flere forhold begået mod et eller flere mindreårige børn ved endelig dom er idømt betinget eller ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne karakter, for overtrædelse af følgende bestemmelser i straffeloven:

- § 210, stk. 1 eller 3, jf. stk. 1 (incest),
- § 213 (vanrøgt),
- § 215 (unddragelse af forældres myndighed over en person under 18 år, ulovlig førelse af et barn ud af landet),
- § 216 (voldtægt),
- § 218 (samleje ved udnyttelse af sindssyge m.v.),
- § 219 (ansattes eller tilsynsførendes samleje med personer optaget på institution),
- § 222 (samleje med barn under 15 år),
- § 223 (samleje med adoptivbarn m.v.),
- § 224, stk. 1 (medvirken til, at en person under 18 år mod betaling eller løfte om betaling har samleje med en kunde),
- § 225, jf. §§ 216, 218, 219, 222, 223 eller 224, stk. 1 (andet seksuelt forhold end samleje),
- § 226 (optagelse af børnepornografi),
- § 232 (blufærdighedskrænkelse),
- § 233, stk. 1 og 2 (rufferi – seksuelt forhold til en kunde),
- § 233 a (seksuelt forhold til en kunde ved retsstridig fremkaldelse, bestyrkelse eller udnyttelse af en vildfarelse eller ved anden utilbørlig fremgangsmåde),
- § 235 (udbredelse af børnepornografi),
- § 237 (manddrab),
- § 244 (vold),
- § 245 (legemsangreb af særlig rå, brutal eller farlig karakter, mishandling),
- § 245 a (helt eller delvist fjernelse – med eller uden samtykke – af kvindelige ydre kønsorganer),
- § 246 (legemsangreb omfattet af § 245 og § 245 a af en grov beskaffenhed eller som har haft alvorlige skader eller døden til følge anses som en særdeles skærpende omstændighed),
- § 250 (hensættelse af en anden i hjælpeløs tilstand m.v.),
- § 260 (ulovlig tvang, herunder ved tvangsægteskab),
- § 261 (frihedsberøvelse),
- § 262 a, stk. 2 (udnyttelse af en person under 18 år til prostitution m.v.), eller

- § 266 (trussel om strafbar handling af grov karakter, herunder ved tvangsægteskab).

Efter bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 11, kan opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 1, ikke gives, hvis ansøgning herom er indgivet samtidig med en ansøgning fra ansøgerens barn om opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 2, hvorpå der meddeles afslag efter bestemmelsen i § 9, stk. 19.

Der skal ikke gives afslag på ægtefællesammenføring, hvis ansøgerens barn kan henvises til at tage ophold hos nærtstående familie i hjemlandet, og hensynet til barnets tarv ikke taler derimod, eller hvis ganske særlige grunde i øvrigt taler derimod. I de tilfælde, hvor barnets forældre har aftalt, at barnet skal tage ophold hos den af forældrene, der fortsat vil være bosiddende i hjemlandet, mens den anden af barnets forældre skal ægtefællesammenføres med en herboende person, vil der således ikke skulle meddeles afslag på ægtefællesammenføring med henvisning til bestemmelsen i § 9, stk. 11, jf. § 9, stk. 19, uanset at den herboende person inden for de seneste 10 år er idømt frihedsstraf for seksuelle overgreb eller anden personfarlig kriminalitet mod mindreårige børn.

I vurderingen af barnets tarv kan blandt andet indgå, om – og i givet fald hvornår og i hvor lang tid – barnet tidligere har opholdt sig hos anden nærtstående familie i hjemlandet. Det afgørende er det faktiske forhold mellem familien i hjemlandet (herunder eventuelt den af forældrene, der er bosiddende i hjemlandet) og barnet. Spørgsmålet om, hvem der formelt har forældremyndigheden, er derimod ikke i sig selv afgørende.

Hvis barnet er ansøgerens og den herboende persons fællesbarn, skal der som altovervejende hovedregel gives afslag på en ansøgning om ægtefællesammenføring, hvis barnet efter § 9, stk. 19, meddeles afslag på en samtidig indgivet ansøgning om familiesammenføring. Det må således antages, at hensynet til barnets tarv i sådanne tilfælde som udgangspunkt vejer tungere end ansøgerens ret til familieliv med den herboende person. Det vil dog undtagelsesvist kunne meddeles ægtefællesammenføring, hvis barnet kan henvises til at tage ophold hos nærtstående familie i hjemlandet, og hensynet til barnets tarv ikke taler derimod. Det vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvis barnet i hjemlandet igennem længere tid ikke har delt bopæl med ansøgeren, men med anden nærtstående familie.

Det bemærkes, at de øvrige betingelser i udlændingelovens § 9 tillige vil skulle være opfyldt som betingelse for meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, eller 2.

4. Ægtefællesammenføring – supplerende betingelser

4.1. Tilknytningskravet, § 9, stk. 7

4.1.1. Indledning

Efter udlændingelovens § 9, stk. 7, er det et krav for ægtefællesammenføring, at parrets samlede tilknytning til Danmark er større end til deres samlede tilknytning til et andet land. Tilknytningskravet gælder for alle, men kan fraviges, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler imod, at kravet stilles.

4.1.1.1. Baggrund

Tilknytningskravet blev indsat i udlændingeloven som § 9, stk. 10, ved lov nr. 424 af 31. maj 2000 om ændring af udlændingeloven med flere love (L 208 af 29. februar 2000).

Efter bestemmelsen kunne opholdstilladelse som familiesammenført på baggrund af ægteskab eller samliv kun gives, hvis parrets samlede tilknytning til Danmark mindst svarede til parrets samlede tilknytning til et andet land. Bestemmelsen fandt alene anvendelse på herboende personer, som ikke var danske statsborgere.

Ved lov nr. 365 af 6. juni 2002 om ændring af udlændingeloven og ægteskabsloven med flere love (L 152 af 28. februar 2002) blev tilknytningskravet placeret i § 9, stk. 7, og desuden skærpet. Loven trådte i kraft den 1. juli 2002 med virkning for førstegangsansøgninger indgivet den 1. juli 2002 eller senere.

Efter den ændrede bestemmelse kunne opholdstilladelse som familiesammenført på baggrund af ægteskab eller samliv kun gives, hvis parrets samlede tilknytning til Danmark var større end parrets samlede tilknytning til et andet land. Skærpelsen lå således i, at parrets samlede tilknytning til Danmark skulle være *større* end den samlede tilknytning til et andet land og ikke som tidligere blot lige så stor. Derudover blev bestemmelsen udvidet til også at gælde for herboende personer med dansk indfødsret, uanset om de havde udenlandsk baggrund eller ej.

Af bemærkningerne til § 9, stk. 7, i L 152 (lov nr. 365 af 6. juni 2002) fremgår blandt andet følgende om tilknytningsvurderingen:

”Ved vurderingen af, om tilknytningskravet er opfyldt, må der foretages en afvejning af på den ene side den herboende persons tilknytning til Danmark og på den anden side ægtefællens tilknytning til

sit hjemland. Hertil kommer en afvejning af den herboende persons tilknytning til ægtefællens hjemland over for ægtefællens tilknytning til Danmark.

Ved afvejningen skal der bl.a. lægges vægt på længden og karakteren af ægtefællernes ophold i de respektive lande, herunder på hvor de har haft deres opvækst, og hvor de har gået i skole. Det vil således skulle tillægges betydning, om f.eks. den herboende person har haft en stor del af sin opvækst i det land, hvorfra ægtefællen kommer, herunder om den pågældende har gået i skole i landet m.v. Langvarige eller hyppige ferieophold i ægtefællens hjemland vil tillige skulle indgå i vurderingen af tilknytningen til de respektive lande. Det vil dog ikke være afgørende for tilknytningsvurderingen, hvis f.eks. den herboende person alene har haft et korterevarende ferie- eller skoleophold i ægtefællens hjemland. Det vil heller ikke i sig selv være afgørende, hvis f.eks. den tilkommende ægtefælle alene i kraft af sin højere alder har boet flere år i sit hjemland, end den herboende ægtefælle har boet her i Danmark.

Ved vurderingen af den herboendes ophold i ægtefællens hjemland skal der tages hensyn til, om opholdet skyldes en arbejdsmæssig udstationering i forbindelse med ansættelse hos de danske myndigheder, internationale organisationer o.l. eller hos en dansk virksomhed. Er dette tilfældet, indgår opholdet i ægtefællens hjemland ikke med samme vægt i afvejningen, som hvis der er tale om et ophold, der ikke har en sådan begrundelse.

Herudover skal der foretages en afvejning af ægtefællernes familiemæssige bånd til Danmark set i forhold til ægtefællernes familiemæssige bånd til den tilkommende ægtefælles hjemland. Som anført i regeringens udlændingeudspil af 17. januar 2002, jf. herved lovforslagets almindelige bemærkninger, afsnit 1, vil det i praksis betyde, at der i mange tilfælde, hvor en af eller begge den herboendes forældre er kommet hertil fra det samme land som den tilkommende ægtefælle, vil være sådanne familiemæssige bånd til dette land også for den herboende, at tilknytningskravet ikke vil være opfyldt. Det bemærkes i den forbindelse, at det forhold, at en af eller begge den herboendes forældre er kommet hertil fra det samme land som den tilkommende ægtefælle, ikke i sig selv kan tillægges betydning ved afvejningen. Det er således alene den herboendes egne familiemæssige bånd til Danmark henholdsvis ægtefællens hjemland, der skal indgå i afvejningen. Tilsvarende gælder for så vidt angår den tilkommende ægtefælle.

Samtidig vil det dog skulle tillægges betydelig vægt, hvis f.eks. den herboende her i landet har forældremyndighed eller samværsret over mindreårige børn bosiddende i Danmark. Der vil i den forbindelse skulle lægges betydelig vægt på, om der er fastsat og rent faktisk udøves normalsamvær. Normalsamvær er ifølge oplysninger fra Civilretsdirektoratet typisk hver anden weekend fra fredag

eftermiddag til søndag eftermiddag eller et omfang svarende hertil. Herudover fastsættes der typisk samvær én hverdag hver anden uge. For helt små børn er samværet dog af kortere varighed.

Der skal endvidere foretages en afvejning af ægtefællernes sproglige færdigheder, herunder om den herboende taler dansk, om ægtefællerne taler det sprog, som tales i ægtefællens hjemland, og om ægtefællen taler dansk.

Endelig skal der foretages en afvejning af ægtefællernes uddannelses- eller arbejdsmæssige tilknytning til Danmark eller et andet land. Det vil således i sammenhæng med de øvrige elementer skulle tillægges en vis betydning, om den herboende f.eks. har opnået og fortsat har en fast og stabil tilknytning til det danske arbejdsmarked samt på tilknytningens karakter. Der henvises i øvrigt til det ovenfor anførte vedrørende arbejdsmæssig udstationering i forbindelse med ansættelse hos de danske myndigheder, internationale organisationer o.l. eller hos en dansk virksomhed i udlandet.”

I forhold til indholdet af ovenstående lovbemærkninger bemærkes det, at der ikke længere opereres med begrebet *normalsamvær*.

Ved lov nr. 1204 af 27. december 2003 om ændring af udlændingeloven (L 6 af 8. oktober 2003), blev tilknytningskravet lempet i forhold til personer med en stærk og varig tilknytning til Danmark. Herefter skulle personer, der havde haft dansk indfødsret i 28 år, ikke opfylde tilknytningskravet som betingelse for ægtefællesammenføring. Lempelsen omfattede desuden personer, som var født og opvokset i Danmark eller var kommet hertil som mindre børn og havde haft deres opvækst i Danmark og endvidere havde opholdt sig lovligt her i landet i 28 år. Lov nr. 1204 trådte i kraft den 1. januar 2004.

Formålet med lovændringen var særligt at sikre, at udlandsdanskere med tilknytning til Danmark i form af mindst 28 års dansk indfødsret, havde mulighed for at opnå ægtefællesammenføring i Danmark, jf. de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 6 af 8. oktober 2003.

I 2012, ved lov nr. 418 af 12. maj 2012 om ændring af udlændingeloven og forskellige andre love (L 104 af 2. marts 2012), blev 28-årsreglen ændret til en 26-årsregel, da personer med mindst 26 års dansk indfødsret efter regeringens opfattelse havde en så stærk og varig tilknytning til Danmark, at de kunne undtages fra tilknytningskravet.

4.1.1.2. Biao-dommen og afskaffelse af 26-års reglen

Den 24. maj 2016 afsagde Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol dom i sagen Biao mod Danmark (ansøgning nr. 38590/10). Dommen omhandlede det dagældende tilknytningskrav og det forhold, at kravet ikke blev stillet, hvis den herboende havde været dansk statsborger i mindst 26 år, var født her i landet og havde boet her i mindst 26 år, eller var kommet hertil som mindre barn og havde boet her i mindst 26 år.

Domstolen vurderede, at Danmark havde krænket Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 14 (forbud mod diskrimination) sammenholdt med artikel 8 (retten til familieliv), idet 28-årsreglen (26-årsreglen) var et udtryk for indirekte forskelsbehandling på baggrund af etnicitet. Domstolen udtalte, at en sådan indirekte forskelsbehandling alene er lovlig, hvis den er begrundet i tvingende og meget vægtige hensyn, der ikke relaterer sig til etnicitet, hvilket domstolen ikke vurderede, at 28-årsreglen var.

Det daværende Udlændinge-, Integrations- og Boligministerium og Justitsministeriet vurderede på baggrund af dommen, at Udlændingestyrelsen ved anvendelse af tilknytningskravet skal se bort fra 26-årsreglen. Tilknytningskravet gælder derfor nu for alle, men kan dog fortsat fraviges, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler imod, at kravet stilles.

4.1.2. Sagsbehandling og praksis

Ved vurderingen af, om tilknytningskravet kan anses for opfyldt, skal der altid foretages en samlet vurdering og afvejning på grundlag af alle foreliggende omstændigheder i den enkelte sag. I denne vurdering kan der blandt andet lægges vægt på følgende:

- hvor lang tid den herboende ægtefælle og ansøgeren har boet eller opholdt sig i Danmark,
- om én eller begge har tilknytning til andre personer i Danmark, fx familie,
- om én eller begge har forældremyndighed over eller samværsret med mindreårige børn i Danmark,
- om én eller begge har gennemført et uddannelsesforløb eller har fast tilknytning til arbejdsmarkedet i Danmark,
- hvilke danske sprogfærdigheder parterne har,
- hvor stor en tilknytning ægtefællerne har til et andet land, herunder om den herboende ægtefælle har været på længerevarende besøg eller har boet i ansøgerens hjemland, og
- om ansøgeren har børn eller anden familie i et andet land

Tilknytningskravet kan alene anses for opfyldt, hvis både den herboende ægtefælle og ansøgeren har opnået en tilstrækkelig tilknytning til Danmark. Der er dog forskel på, hvad man kræver af den herboende ægtefælle, og hvad man kræver af ansøgeren for at opfylde tilknytningskravet.

4.1.2.1. Den herboende ægtefælles tilknytning når herboende er udlænding

4.1.2.1.1. Varigheden og karakteren af den herboende ægtefælles ophold i Danmark og i andre lande

Hvis den herboende ægtefælle er født i Danmark eller er kommet hertil som barn og derfor har haft sin opvækst og skolegang i Danmark, må den pågældende som udgangspunkt antages at have opnået en væsentlig tilknytning til det danske samfund.

Den herboende ægtefælle kan dog, uanset om han er dansk eller udenlandsk statsborger, have brudt sin tilknytning til Danmark, hvis han efterfølgende er udrejst af Danmark for en længere periode. Et længerevarende ophold i udlandet kan altså føre til, at den herboende ægtefælle alligevel ikke anses for at have væsentlig tilknytning til Danmark, selv om han har haft sin opvækst og skolegang her. Det er en konkret vurdering, hvad "en længere periode" er, idet sagens samlede omstændigheder indgår i vurderingen heraf.

Har den herboende i en længere periode opholdt sig på Færøerne eller i Grønland vil dette dog som udgangspunkt ikke i samme omfang som ved ophold i andre lande tale imod en opfyldelse af tilknytningskravet, idet Færøerne og Grønland er en del af det danske rigsfællesskab.

Hvis opholdet i udlandet skyldes studieophold eller en arbejdsmæssig udstationering i forbindelse med ansættelse hos de danske myndigheder, internationale organisationer eller hos en dansk virksomhed, indgår udlandsopholdet ikke med samme vægt i afvejningen som længere ophold uden for Danmark af andre grunde.

Lige så vil den herboende ægtefælles hyppige eller langvarige besøg i sit hjemland være et moment, som taler imod, at tilknytningskravet er opfyldt, idet sådanne besøg indikerer, at vedkommende har bevaret en væsentlig tilknytning til sit hjemland. Ved langvarige ferieophold forstås ferieophold af mindst ca. en måneds varighed. Ved hyppige ferieophold forstås normalt mere end ét ferieophold i hjemlandet årligt.

Hvis den herboende ægtefælle er kommet til Danmark som 12-13-årig eller senere, kan man ikke nødvendigvis lægge til grund, at vedkommende har opnået en tilstrækkelig tilknytning til Danmark. Jo senere den herboende ægtefælle er kommet til Danmark og jo mindre del af opvæksten, der er foregået

her, desto større krav stilles der til omfanget af andre forhold, der giver tilknytning til Danmark. Disse andre forhold kan være længerevarende ophold, uddannelse eller arbejde her i landet.

Er den herboende ægtefælle født og opvokset i et andet land end Danmark, kræves der et længerevarende ophold her i landet for at opfylde tilknytningskravet.

Ved beregningen af varigheden af den herboende ægtefælles ophold i Danmark er det som udgangspunkt et krav, at opholdet har været sammenhængende. Efter en konkret vurdering kan flere langvarige, adskilte ophold i Danmark dog sammenlagt opfylde kravet om længerevarende ophold, hvis disse ophold har været af en karakter, som har medført en høj grad af tilknytning til landet.

Efter praksis skal den herboende ægtefælle have haft ophold (med opholdstilladelse) i Danmark i minimum 12 år og have gjort en indsats for at blive integreret i det danske samfund, for at opholdet kan anses for længerevarende. At gøre en indsats for at blive integreret kan være at have arbejde, at gå i skole eller at tage en uddannelse. Andre aktiviteter kan dog også medregnes som integrationsfremmende forhold, hvis det efter en samlet vurdering må lægges til grund, at den herboende ægtefælle har gjort en rimelig indsats i forhold til sine evner, sit helbred eller lignende.

Har den herboende ægtefælle ikke gjort en indsats for at blive integreret i det danske samfund, kan vedkommendes tilknytning til landet som udgangspunkt ikke anses for væsentlig alene på baggrund af varigheden af opholdet i Danmark.

4.1.2.1.2. Den herboendes arbejds- og uddannelsesmæssige tilknytning til Danmark og til andre lande

Der lægges ved vurderingen af den herboende ægtefælles tilknytning til arbejdsmarkedet vægt på fastheden af tilknytningen hertil, typen af beskæftigelse, varigheden af beskæftigelsen og på, om arbejdsmarkedstilknytningen er opnået i kraft af kvalifikationer, der er erhvervet gennem uddannelse i Danmark.

Hvis den herboende ægtefælle har boet mindre end 12 år i Danmark, men gennem mindst ca. 7-8 år har haft en fast arbejdsmarkedstilknytning, vil dette tale for at anse den herboende ægtefælle for at have opnået en væsentlig tilknytning til landet, uanset karakteren af det arbejde, vedkommende har haft. Den herboende ægtefælle kan også have opnået tilstrækkelig tilknytning, hvis vedkommende har gennemført en uddannelse og derefter har været i beskæftigelse i en længere, sammenhængende periode inden for det fag, vedkommende er uddannet i.

Hvis den herboende ægtefælle gennem mindst ca. 4-5 år har haft en fast arbejdsmarkedstilknytning uden væsentlige afbrydelser, og vedkommendes arbejde har været særligt fremmende for integrationen, vil dette kunne tale for, at den herboende ægtefælles tilknytning anses for at være tilstrækkelig.

Beskæftigelse, der indebærer en væsentlig grad af kontakt og kommunikation på dansk med kollegaer og eventuelle kunder, anses for integrationsfremmende. Ved tvivl om, i hvilket omfang den herboende ægtefælles beskæftigelse kan anses for integrationsfremmende, kan der indhentes en udtalelse herom fra vedkommendes arbejdsgiver. Det bemærkes, at en sådan udtalelse alene er vejledende og således ikke forpligter Udlændingestyrelsen til at træffe en bestemt afgørelse.

Hvis den herboende ægtefælle er under uddannelse eller har afsluttet en uddannelse men ikke er i arbejde inden for faget, bidrager det også til vedkommendes samlede tilknytning.

For at uddannelse kan regnes med som et forhold, der bidrager til den herboende ægtefælles tilknytning, skal der som udgangspunkt være tale om en erhvervskompetencegivende fuldtidsuddannelse.

4.1.2.1.3. Den herboende ægtefælles familiemæssige tilknytning til Danmark og til andre lande

Den herboende ægtefælles familiemæssige tilknytning til Danmark skal også indgå i vurderingen af, om tilknytningskravet er opfyldt, men kan ikke i sig selv føre til, at vedkommende anses for at have opnået en væsentlig tilknytning til Danmark. Det afgørende vil være, om den herboende ægtefælle gennem de nære familiemedlemmer har opnået en stærkere tilknytning til det danske samfund end til et andet land.

Det forhold, at den herboende ægtefælle har forældre og andre nærtstående familiemedlemmer i Danmark, vil således som udgangspunkt indgå i tilknytningsvurderingen, hvorimod fjernere familiemedlemmer ikke vil have betydning herfor. Hensynet til herboende børn vil altid indgå i tilknytningsvurderingen.

4.1.2.1.4. Den herboende ægtefælles sproglige færdigheder

Den herboende ægtefælles sproglige færdigheder i dansk vil ligeledes indgå som et moment i vurderingen af, om vedkommende opfylder tilknytningskravet.

Den herboende ægtefælle kan dokumentere sine dansk kundskaber ved at fremlægge bevis for bestået danskprøve i forbindelse med opnåelse af dansk indfødsret, bevis for andre beståede danskprøver m.v.

I samme forbindelse indgår det i tilknytningsvurderingen, hvorvidt ægtefællerne kommunikerer sammen på et fælles modersmål, som ikke er dansk, idet det i så fald vil tale imod at anse tilknytningskravet for opfyldt.

I forlængelse af ovenstående afsnit vedrørende den herboende ægtefælles tilknytning til Danmark, kan nævnes følgende afgørelse:

Udlændingenævnet stadfæstede i juli 2015 Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag på opholdstilladelse til en statsløs palæstinenser fra Libanon (**sag 4-1-1**) med den begrundelse, at den herboende ægtefælle ikke opfyldte tilknytningskravet. Det fremgik blandt andet af sagen, at den herboende ægtefælle havde opholdt sig i Danmark siden 1992, at han havde en fødevareforretning i 1996-1997 i otte-ni måneder, at han havde været på en længerevarende ferie i Libanon i 2012, at han tidligere havde været gift med en libanesisk statsborger, at han havde nær familie i sit hjemland, at han kunne tale og forstå dansk, når der ikke blev anvendt vanskelige udtryk, og at han ikke tidligere havde arbejdet eller taget en uddannelse i Danmark.

Udlændingenævnet vurderede, at den herboende ægtefælle ikke havde opnået en væsentlig tilknytning til Danmark, og lagde ved afgørelsen vægt på, at han kom til Danmark i en alder af 25 år, at han var født, opvokset og havde haft en stor del af sin voksentilværelse i Libanon, at han ikke havde bestået Prøve i Dansk 1 eller andre danskprøver på tilsvarende eller højere niveau, at han ikke havde taget en erhvervskompetencegivende uddannelse i Danmark, og at han ikke havde været beskæftiget eller på anden vis havde forsøgt at integrere sig i det danske samfund. Det forhold, at han i en periode på otte-ni måneder i 1996-1997 havde en fødevareforretning, vurderede nævnet ikke kunne føre til en anden afgørelse, da tilknytningen til arbejdsmarkedet lå langt tilbage i tid, og da han ikke efterfølgende havde været i beskæftigelse.

Nævnet lagde desuden til grund for afgørelsen, at parret havde samme hjemland, Libanon, hvor de også mødtes, indgik ægteskab og begge fortsat havde nær familie, ligesom at parret efter det oplyste talte arabisk sammen.

Nævnet udtalte, at den herboende ægtefælles langvarige opholdstilladelse i Danmark ikke i sig selv kunne føre til, at han kunne anses for at have opnået en væsentlig tilknytning til landet, da han ikke sås at have udvist vilje til efter evne at integrere sig i det danske samfund.

4.1.2.2. Den herboende ægtefælles tilknytning, når herboende er dansk statsborger

(Afventer afklaring af praksis)

4.1.2.3. Ansøgers tilknytning

Uanset hvor stærk tilknytning den herboende ægtefælle har til Danmark, kan tilknytningskravet kun anses for opfyldt, hvis også ansøger har en vis tilknytning til landet. Normalt er ansøgers tilknytning til Danmark opfyldt, hvis ansøger har besøgt Danmark mindst én gang.

Hvis ansøger tidligere har haft opholdstilladelse her i landet og derigennem har opnået en større tilknytning til Danmark end blot gennem et besøg, kan dette bidrage til, at parrets samlede tilknytning anses for at være tilstrækkelig, selv om den herboende ægtefælles tilknytning ikke i sig selv svarer til, hvad der normalt forventes heraf. For at ansøgers større tilknytning til Danmark skal have afgørende indflydelse på den samlede vurdering, skal ansøgers ophold i Danmark dog have været af en vis varighed. Det er en konkret vurdering, hvad "en vis varighed" er.

Ansøgers familiemæssige tilknytning til Danmark skal også indgå i vurderingen af, om tilknytningskravet er opfyldt, men kan ikke i sig selv føre til, at ansøger anses for at have opnået en væsentlig tilknytning til Danmark. Det afgørende vil være, om ansøger gennem de nære familiemedlemmer har opnået en stærkere tilknytning til det danske samfund end til et andet land.

Det forhold, at ansøger har forældre eller børn fra et tidligere forhold i Danmark, kan således tale for, at ansøger derved har opnået en vis tilknytning til landet. Fjernere familiemedlemmer vil dog ikke have betydning for tilknytningsvurderingen.

4.1.2.3.1. Ansøgere fra Syrien og Somalia

Danmark har en særlig restriktiv visumpraksis for så vidt angår lande anført i hovedgruppe 5, som på nuværende tidspunkt består af Syrien og Somalia.

Statsborgere fra disse lande vil således blive meddelt afslag på besøgsvisum til ægtefæller, medmindre der er tale om en ekstraordinær situation, fx i tilfælde af det herboende familiemedlems livstruende sygdom eller dødsfald.

En ansøger fra Syrien eller Somalia vil derfor meget sjældent have mulighed for at opfylde sin del af tilknytningskravet i de tilfælde, hvor den herboende ægtefælle har en væsentlig tilknytning til Danmark. Derimod vil ansøgere fra andre lande, herunder lande, der ofte er asylproducerende, have mulighed for at blive meddelt visum til Danmark og kan derfor selvstændigt indvirke på og opfylde tilknytningskravet.

Ansøgere fra Syrien og Somalia vil dog – uden for de ekstraordinære situationer – have mulighed for at blive meddelt besøgsvisum til Danmark, hvis den herboende ægtefælle har en væsentlig tilknytning til Danmark. Meddelelse af besøgsvisum vil således bero på, at der i relation til en forudgående ægtefællesammenføringssag konkret er taget stilling til, om den herboende ægtefælle har en væsentlig tilknytning til Danmark. Herudover vil det være en betingelse for meddelelse af besøgsvisum, at det er konstateret, at der foreligger et retsgyldigt ægteskab, og at de øvrige betingelser for ægtefællesammenføring er opfyldt, dog således at opfyldelse af kravet om sikkerhedsstillelse først skal dokumenteres efter indrejsen.

Således vil en ansøger fra Syrien eller Somalia, som meddeles afslag på ægtefællesammenføring som følge af manglende opfyldelse af ansøgers del af tilknytningskravet, blive vejledt om følgende i afslaget:

”Vejledning om ny ansøgning

Du kan søge om familiesammenføring igen, hvis du får en nærmere tilknytning til Danmark. Fx hvis du har haft et besøgsophold, eller hvis du får opholdstilladelse på baggrund af arbejde eller studie her i landet.

Hvis du ønsker at få tilknytning til Danmark gennem et besøgsophold hos din ægtefælle, skal du søge om visum ved en dansk repræsentation.

Du kan normalt kun få visum til at besøge din ægtefælle, hvis alle betingelserne for, at du kan få opholdstilladelse, er opfyldt. Vi har derfor ved behandlingen af din sag undersøgt, om din ægtefælle råder over en passende bolig, om han har modtaget hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven, og om han opfylder de overførte betingelser til permanent ophold. Vi har ikke undersøgt, om din ægtefælle kan stille en økonomisk sikkerhed.

Hvis betingelserne for at give dig opholdstilladelse fortsat er opfyldt, når du søger om visum, og hvis du opfylder de grundlæggende betingelser for at få et visum – du skal fx have et pas – vil du som udgangspunkt få visum til Danmark.”

Problemstillingen vil også kunne være relevant for ansøgere af anden nationalitet, hvis ansøgere af andre nationaliteter end de syriske og somaliske statsborgere på et senere tidspunkt skulle blive omfattet af en særlig restriktiv visumpraksis.

Der henvises i det hele til Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integrations notat af 30. april 2007 om muligheden for i praksis at opfylde tilknytningskravet i udlændingelovens § 9, stk. 7, ved indrejse på visum, når ansøger er statsborger i et asylproducerende land, og den herboende ægtefælle har en væsentlig tilknytning til Danmark. Det bemærkes, at Irak på tidspunktet for udarbejdelse af notatet var omfattet landegruppe 5 og ikke Syrien.

4.1.2.4. Særlige tilknytningsvurderinger

Hvis den herboende ægtefælle og ansøger har været gift i en længere årrække, før ansøger søger om ægtefællesammenføring i Danmark, kan der ofte være andre omstændigheder i sagen, der i kombination hermed taler for, at parrets tilknytning til ansøgers hjemland er større end parrets tilknytning til Danmark. Det vil fx kunne være tilfældet, hvis den herboende ægtefælle har haft et eller flere besøg i ansøgers hjemland for dér at udøve familielivet med ansøgeren, har anden familie i hjemlandet, taler hjemlandets sprog m.v.

Hvis den herboende ægtefælle og ansøger tidligere har været gift eller har levet sammen i deres fælles hjemland, inden den herboende ægtefælles indrejse i Danmark, og parret senere indgiver ansøgning om ægtefællesammenføring her i landet på baggrund af nyt ægteskab, som er indgået efter, at den herboende ægtefælle er flyttet til Danmark, taler det med betydelig vægt imod, at parrets samlede tilknytning til Danmark kan anses for at være større end deres tilknytning til det andet land. Det forhold, at den herboende ægtefælle på ny har indgået ægteskab med den samme person, som han var gift med, før han flyttede til Danmark, betragtes som en indikation på, at han under hele opholdet i Danmark har bevaret en væsentlig tilknytning til ansøgeren og hjemlandet.

Hvis den herboende ægtefælle og ansøger har forskellige hjemlande, skal man være opmærksom på, at den ene ægtefælle ikke nødvendigvis har nogen tilknytning til den anden ægtefælles hjemland, og at parrets samlede tilknytning til Danmark derfor kan være større end deres samlede tilknytning til nogen af de to hjemlande, selv om den herboende ægtefælles tilknytning til Danmark ikke i sig selv kan anses for væsentlig. I denne vurdering vil det være afgørende, hvorvidt der er en fælles etnisk og kulturel baggrund samt geografisk nærhed mellem henholdsvis ansøgeren og den herboende ægtefælles hjemland.

Hvis den herboende ægtefælle og ansøger har samme hjemland, og ansøger har fået opholdstilladelse i et tredjeland, vurderes den samlede tilknytning til det fælles hjemland, uanset om parret fortsat risikerer

asylretlige forfølgelse ved tilbagevenden dertil, hvis der er et tredjeland, hvortil vi kan henvise parret at udøve deres familieliv.

4.1.2.5. Fravigelse af tilknytningskravet

4.1.2.5.1. Fravigelse på baggrund af ganske særlige grunde

I visse tilfælde vil tilknytningskravet kunne fraviges, hvis ganske særlige grunde taler imod, at kravet stilles.

Ganske særlige grunde kan eksempelvis være, hvis den herboende ægtefælle:

- er flygtning eller har beskyttelsesstatus og fortsat risikerer forfølgelse i sit hjemland,
- har hjemmeboende mindreårige børn fra et tidligere forhold eller fællesbørn med ansøger med selvstændig tilknytning til Danmark,
- har samvær med mindreårige børn fra et tidligere forhold i Danmark, eller
- er alvorligt syg eller handicappet

For nærmere gennemgang af ovennævnte fravigelsesgrunde henvises til kapitel 5.

Der gøres opmærksom på, at fællesbørns selvstændige tilknytning ikke kan medføre fravigelse af tilknytningskravet, hvis parret tidligere har været gift eller har levet sammen i deres fælles hjemland, inden den herboende ægtefælle indrejste i Danmark, og parret senere indgiver ansøgning om ægtefællesammenføring her i landet på baggrund af nyt ægteskab, som er indgået efter, at den herboende ægtefælle er flyttet til Danmark. I disse tilfælde lægges der vægt på, at parret selv har besluttet, at børnene skulle tage ophold i Danmark, selv om ansøgeren ikke havde opholdstilladelse her.

4.1.2.5.2. Fravigelse på baggrund af beskæftigelse omfattet af positivlisten

Hensynet til det danske samfunds interesse i at fastholde herboende arbejdskraft, som er beskæftiget inden for områder omfattet af den af udlændingelovens § 9 a fastsatte positivliste, kan begrunde en fravigelse af tilknytningskravet.

Fravigelse af tilknytningskravet på baggrund af, at den herboende ægtefælles job er omfattet af positivlisten, er betinget af følgende:

- Den herboende ægtefælles job er opført på positivlisten.
- Den herboende ægtefælle skal kunne fremvise en ansættelseskontrakt eller et konkret jobtilbud, hvor løn og ansættelsesvilkår fremgår.

- Løn- og ansættelsesvilkår skal være sædvanlige efter danske forhold.

Minimumskravet til det uddannelsesmæssige niveau for en stilling på positivlisten er en professionsbachelor. I visse tilfælde kan det desuden være en betingelse, at den herboende ægtefælle har fået en dansk autorisation. Dette fremgår udtrykkeligt af positivlisten og gælder eksempelvis læger, som skal have autorisation af Styrelsen for Patientsikkerhed.

Når det skal vurderes, hvorvidt den herboende ægtefælles job er omfattet af positivlisten, sammenholdes oplysningerne fra vedkommendes eksamensbevis og ansættelseskontrakt om henholdsvis uddannelsesmæssig baggrund og nuværende ansættelsesforhold med de stillingsbetegnelser, som fremgår af positivlisten.

Ved tvivl om, hvorvidt den herboende ægtefælles job er omfattet af positivlisten, foretages en skriftlig høring af SIRI.

I **sag 4-1-2** havde den herboende ægtefælle til ansøgningen om ægtefællesammenføring vedlagt 'Bevis for lærereksamen' fra University College Nordjylland samt en ansættelseskontrakt med overskriften 'Begivenhedsbegrænset ansættelse' fra Aalborg Kommune. Vi foretog en skriftlig høring af SIRI med henblik på en afklaring af, hvorvidt der ville blive meddelt tilladelse, hvis der havde været tale om en udlænding, der søgte om opholds- og arbejdstilladelse efter positivlisten på baggrund af beskæftigelse. SIRI vurderede på baggrund af det medsendte dokumentation for den herboende ægtefælles ansættelsesforhold, at vedkommendes job var omfattet af positivlisten.

Hvis den herboende ægtefælle påberåber sig, at vedkommendes job er omfattet af positivlisten, skal vi altid afklare, hvorvidt dette er tilfældet. Dette gælder uanset, om tilknytningskravet ses at være opfyldt.

4.1.2.5.3. Fravigelse på baggrund af udenrigs- eller sikkerhedspolitiske hensyn

Tilknytningskravet kan ligeledes fraviges i forhold til visse herboende personer, herunder ansatte i statens tjeneste, som varetager en stilling af en sådan karakter, at hensyn af udenrigs- eller sikkerhedspolitisk karakter taler imod at henvise den pågældende til at tage ophold i udlandet med sin ægtefælle, hvis dette reelt indebærer, at den pågældende må fratræde sin stilling.

Som eksempel på sådanne herboende personer kan nævnes ansatte i forsvaret, der som led i ansættelsesforholdet kan udstationeres i udlandet i forbindelse med deltagelse i fredsskabende eller fredsbevarende operationer.

4.1.2.5.4. Fravigelse på baggrund af andre former for beskæftigelse

Andre former for erhvervsmæssig tilknytning til Danmark vil efter en helt konkret vurdering kunne begrunde en fravigelse af tilknytningskravet.

Notater og meddelelser m.v.

- Notat af 26. maj 2003 om *Anvendelse af henholdsvis 24 års kravet, jf. udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, og tilknytningskravet, jf. § 9, stk. 7, navnlig hvor den herboende ægtefælle eller samlever har en særlig erhvervsmæssig tilknytning til Danmark*, det tidligere Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration
- Meddelelse nr. 7/03 af 12. juni 2003 om *Anvendelse af 24-års kravet og tilknytningskravet navnlig hvor referencen har en særlig erhvervsmæssig tilknytning til Danmark*
- Notat af 1. december 2005 om *Anvendelsen af tilknytningskravet ved ægtefællesammenføring, jf. udlændingelovens § 9, stk. 7*, det tidligere Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration og Udlændingestyrelsen
- Meddelelse nr. 15/05 af 8. december 2005 om *Anvendelse af tilknytningskravet ved ægtefællesammenføring*
- Notat af 30. april 2007 om *Muligheden for i praksis at opfylde tilknytningskravet i udlændingelovens § 9, stk. 7, ved indrejse på visum, når ansøger er statsborger i et asylproducerende land, og den herboende ægtefælle har en væsentlig tilknytning til Danmark*, det tidligere Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration
- Meddelelse nr. 4/07 af 27. juni 2007 om *Særlig vejledning i afgørelser, hvor statsborgere fra Irak eller Somalia meddeles afslag på ægtefællesammenføring som følge af, at ansøgeren ikke opfylder sin del af tilknytningskravet*
- Meddelelse nr. 1/12 af 26. juni 2012 om *Nye ægtefællesammenføringsregler*
- Orientering af Folketinget den 27. juni 2016 om *behandlingen af konkrete sager om ægtefællesammenføring efter Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom i klagesagen Biao mod Danmark (38590/10)*, Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet

- Positivlisten

4.2. Selvforsørgelseskravet, § 9, stk. 5

4.2.1. Indledning

Selvforsørgelseskravet blev indsat i udlændingelovens § 9, stk. 5, ved lov nr. 365 af 6. juni 2002 om ændring af udlændingeloven og ægteskabsloven med flere love (L 152 af 28. februar 2002).

Ved lov nr. 572 af 31. maj 2010 om ændring af udlændingeloven (L 188 af 27. marts 2010), blev selvforsørgelseskravet af integrationsfremmende hensyn skærpet derhen, at kravet om den herboendes selvforsørgelse forhøjedes til tre år. Loven trådte i kraft den 1. august 2010 med virkning for ansøgninger om ægtefællesammenføring indgivet fra denne dato.

4.2.2. Sagsbehandling og praksis

Efter udlændingelovens § 9, stk. 5, er det en betingelse for meddelelse af opholdstilladelse som ægtefællesammenført efter § 9, stk. 1, nr. 1, at den herboende ægtefælle ikke har modtaget offentlig hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven i tre år forud for afgørelsen om opholdstilladelse.

Det er ikke afgørende, hvor længe den herboende ægtefælle har modtaget offentlige ydelser, hvis disse er udbetalt indenfor de seneste tre år. Selv kortere udbetalingsperioder af fx kontanthjælp kan derfor betyde, at der gives afslag på ægtefællesammenføring.

4.2.2.1. Ydelser, som er til hinder for opfyldelse af selvforsørgelseskravet

Ydelser udbetalt efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven er til hinder for opfyldelse af selvforsørgelseskravet i udlændingelovens § 9, stk. 5. Hvis ydelsen ikke udbetales efter én af de to nævnte love, er ydelsen således ikke til hinder for opfyldelse af selvforsørgelseskravet.

Uddannelseshjælp udbetales efter lov om aktiv socialpolitik i stedet for kontanthjælp til personer under 30 år og er derfor til hinder for opfyldelse af selvforsørgelseskravet. Ydelsen kan i indkomstregistret, elndkomst, være registreret som SU og vil derfor ikke være markeret med rød som normalt ved ydelser efter lov om aktiv socialpolitik. Hvis den herboende ægtefælle i ansøgningen om ægtefællesammenføring erklærer ikke at have modtaget offentlig hjælp inden for de seneste tre år, og oplysningerne i elndkomst stemmer overens hermed, foretages ikke yderligere. Hvis den herboende ægtefælle derimod i ansøgningen om ægtefællesammenføring oplyser at have modtaget uddannelseshjælp, eller den herboende ægtefælles

oplysninger giver anledning til tvivl om typen af udbetalingen, og de udbetalte ydelser i elndkomst ikke er markeret som røde, kontaktes den herboende ægtefælles bopælskommune for endelig afklaring.

Revalideringsydelser, som udbetales efter lov om aktiv socialpolitik, anses ikke som ydelser, der kan sidestilles med eller træde i stedet for løn eller pension, og er derfor til hinder for opfyldelse af selvforsørgelseskravet.

Ledighedsydelse, som udbetales efter § 74 i lov om aktiv socialpolitik, vil være til hinder for opfyldelse af selvforsørgelseskravet, hvis ydelsen er udbetalt før den herboende ægtefælles visitering til fleksjob. Det er således tidspunktet for visiteringen til fleksjob, der er afgørende.

Udlændingenævnet bemærkede i en konkret sag⁸, at ydelser udbetalt efter § 25, jf. § 11, i lov om aktiv socialpolitik, der bliver udbetalt til den herboende ægtefælle efter dennes fyldte 60. år, ikke skal indgå i beregningen af, om den herboende ægtefælle har modtaget ydelser efter lov om aktiv socialpolitik inden for de seneste tre år, idet man ikke kan modtage ledighedsydelse, når man er fyldt 60 år, jf. § 74 b, stk. 7, i lov om aktiv socialpolitik.

Hvis den herboende ægtefælle inden for de seneste tre år er blevet visiteret til et fleksjob og forud herfor har modtaget kontanthjælp, eller den herboende ægtefælle på tidspunktet for vores vurdering af sagen modtager førtidspension, men inden for de seneste tre år har modtaget kontanthjælp, skal den herboende ægtefælles aktuelle helbredsmæssige forhold eventuelt undersøges nærmere med henblik på en eventuel vurdering af, om blandt andet selvforsørgelseskravet kan fraviges.

Således hjemviste Udlændingenævnet i april 2016 Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag på opholdstilladelse (**sag 4-2-1**). Nævnet hjemviste sagen til fornyet behandling, da den herboende ægtefælle under klagesagens behandling fremkom med nye oplysninger om sine helbredsmæssige forhold, som ikke var indgået i styrelsens beslutningsgrundlag. Nævnet udtalte i den forbindelse, at Udlændingestyrelsen burde have indhentet nærmere oplysninger om den herboende ægtefælles på daværende tidspunkt aktuelle helbredsmæssige forhold henset til, at den herboende ægtefælle var blevet visiteret til et fleksjob, og at fleksjob tilbydes personer, som ikke kan opnå eller fastholde beskæftigelse på normale arbejdsvilkår.

⁸ Udlændingenævnets 2. årsberetning 2014, side 64

Spørgsmålet om, hvorvidt der skal indhentes oplysninger om og dokumentation for den herboende ægtefælles eventuelle sygdom/handicap, vil altid bero på en konkret vurdering af sagens samlede omstændigheder. Nedenfor opregnede eksempler på typetilfælde kan dog følges:

1. Den herboende ægtefælle oplyser, at vedkommende er syg/lider af et handicap, men vedlægger ingen dokumentation/ikke tilstrækkelig dokumentation herfor
→ der anmodes om nødvendig dokumentation for den herboende ægtefælles sygdom/handicap (hvis det er relevant).
2. Den herboende ægtefælle har været førtidspensionist i en længere årrække, vedkommende oplyser, at han/hun ikke er syg/lider af et handicap og det fremgår ved opslag i elndkomst, at han/hun ikke har modtaget kontanthjælp inden for de seneste tre år
→ vi anmoder ikke om dokumentation for den herboende ægtefælles sygdom/handicap.
3. Den herboende ægtefælle har været førtidspensionist i en længere årrække, vedkommende oplyser, at han/hun er syg/lider af et handicap og det fremgår ved opslag i elndkomst, at han/hun ikke har modtaget kontanthjælp inden for de sidste tre år
→ vi anmoder om dokumentation for den herboende ægtefælles sygdom/handicap (hvis det er relevant) med henblik på en vurdering af, hvorvidt de øvrige krav kan fraviges.
4. Den herboende ægtefælle er for nylig blevet førtidspensionist, vedkommende har modtaget kontanthjælp inden for de seneste tre år, hvorfor sagen derfor ligger til et afslag, og den herboende ægtefælle oplyser, at han/hun er syg/lider af et handicap, men har ikke vedlagt dokumentation herfor/har ikke vedlagt tilstrækkelig dokumentation herfor
→ vi anmoder om dokumentation for den herboende ægtefælles sygdom/handicap (hvis det er relevant).
5. Den herboende ægtefælle er for nylig blevet førtidspensionist, vedkommende har modtaget kontanthjælp inden for de seneste tre år, hvorfor sagen derfor ligger til et afslag, og den herboende ægtefælle oplyser, at han/hun ikke er syg/lider af et handicap
→ vi anmoder om dokumentation for den herboende ægtefælles eventuelle sygdom/handicap.

I de tilfælde, hvor det fremgår, at vi skal anmode om dokumentation/yderligere dokumentation, hvis det er relevant, skal der alene anmodes om dokumentation/yderligere dokumentation, hvis den herboende ægtefælle har oplyst om en sygdom/et handicap, som normalt fører til fravigelse, eller hvor der er tvivl om, hvorvidt det kan føre til fravigelse. Hvis den herboende ægtefælle har oplyst om en sygdom/et handicap,

som helt åbenlyst ikke kan føre til fravigelse, anmodes der ikke om dokumentation/yderligere dokumentation.

Det forhold, at den herboende ægtefælle er berettiget til at modtage førtidspension, men selv vælger at afslå dette for i stedet at modtage kontanthjælp, kan ikke føre til, at selvforsørgelseskravet anses for opfyldt.

Således stadfæstede Udlændingenævnet i december 2014 Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag på opholdstilladelse til en udenlandsk kvinde (**sag 4-2-2**). Den herboende ægtefælle havde i 2009 været udsat for en alvorlig bilulykke, hvorved han pådrog sig en alvorlig hjerneskade, som medførte kognitive problemer med nedsat hukommelse, periodevis kontroltab, dobbeltsyn i visse positioner og lette motoriske følger i højre side. Den herboende ægtefælle var berettiget til førtidspension, men afslog dette, da han ønskede at vende tilbage til arbejdsmarkedet. Som følge heraf modtog den herboende ægtefælle i en årrække kontanthjælp. Styrelsen vurderede, at det uagtet den herboende ægtefælles følgeskader ikke ville være humanitært uforsvarligt at henvise den herboende ægtefælle til at tage ophold i ansøgers hjemland for dér at udøve familielivet. Udlændingenævnet udtalte blandt andet, at det forhold, at den herboende ægtefælle var berettiget til førtidspension, men afslog dette, da han ønskede at vende tilbage til arbejdsmarkedet, og som følge heraf i en årrække havde modtaget kontanthjælp, ikke kunne føre til en anden vurdering, idet den herboende ægtefælle selv havde afvist at modtage førtidspension for at have muligheden for at være tilknyttet arbejdsmarkedet. Sagen er sidenhen blev endeligt afgjort i Højesteret i december 2016, hvor Udlændingenævnet blev givet medhold.

4.2.2.2. Ydelser, som ikke er til hinder for opfyldelse af selvforsørgelseskravet

Ydelser, der må sidestilles med eller træder i stedet for løn eller pension er ikke til hinder for opfyldelse af selvforsørgelseskravet i udlændingelovens § 9, stk. 5. Hvorvidt en udbetalt ydelse er omfattet heraf vil følge af den herboende ægtefælles erklæring om udbetalte ydelser i ansøgningsskemaet om ægtefællesammenføring sammenholdt med oplysningerne ved opslag i eIndkomst.

Ydelser, der må sidestilles med eller træder i stedet for løn eller pension, kan eksempelvis være:

- Ledighedsydelse udbetalt til personer, der opfylder betingelserne for at modtage fleksydelse med henblik på tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.
- Ledighedsydelse til ansatte i fleksjob i forbindelse med afholdelse af ferie.

- Tillæg efter aktivlovens § 27 a, som kan udbetales til førtidspensionister, der ikke kan få fuld pension som følge af betingelserne for optjening (såkaldte brøkdelspensionister).

Udbetaling af offentlig hjælp under barsel er heller ikke til hinder for opfyldelse af selvforsørgelseskravet. Danmarks forpligtelse til beskyttelse af kvinders rettigheder i henhold til CEDAW-konventionen kan føre til, at kravet vurderes opfyldt trods modtagelse af offentlig hjælp, der er til hinder for opfyldelse af selvforsørgelseskravet. CEDAW-konventionen blev vedtaget af Forenede Nationers (FN) generalforsamling i december 1979 for at sikre, at kvinder ligestilles på alle livets områder – politisk, økonomisk, socialt, kulturelt og civilt. Det kan eksempelvis være tilfældet, hvis behovet for hjælp er opstået som følge af, at en kvindelig herboende ægtefælle er gået på barsel fra et job eller uddannelse og efter endt barsel skal vende tilbage til arbejdsmarkedet eller uddannelsen. Kvinden skal efter praksis vende tilbage til samme ansættelse eller uddannelsesforløb, som blev afbrudt af barslen, hvis det skal medføre, at selvforsørgelseskravet vurderes opfyldt.

Den herboende ægtefælle kan have modtaget andre offentlige ydelser, som ikke er til hinder for opfyldelse af selvforsørgelseskravet, idet disse hverken udbetales efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven:

- Fleksydelse – udbetales efter lov om fleksydelse
- SU
- Dagpenge (arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge og barselsdagpenge)
- Pension (førtidspension og folkepension)
- Boligstøtte – udbetales efter lov om individuel boligstøtte
- Økonomisk støtte til arbejdsgiveren ved ansættelse i løntilskudsjob eller fleksjob
- Friplads til børn i børneinstitution
- Uddannelsesyndelse – udbetales ved opbrugt dagpengeret i maksimalt seks måneder efter lov om uddannelsesordning for ledige, som har opbrugt deres dagpengeret.

4.2.2.3. Enkeltstående ydelser

Det er som udgangspunkt ikke til hinder for opfyldelse af selvforsørgelseskravet, hvis den herboende ægtefælle har modtaget enkeltstående ydelser af mindre beløbsmæssig størrelse, der ikke er direkte relateret til forsørgelse.

Det daværende Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration har i *Vejledende notat om selvforsørgelseskravet på ægtefællesammenføringsområdet* til www.nyidanmark.dk af 25. oktober 2010 blandt andet anført, at:

"Afgørende for om en enkeltstående ydelse kan anses for at være af mindre beløbsmæssig størrelse er, om den har en sådan karakter og størrelse, at den ikke antages at have indflydelse på parrets evne til selvforsørgelse.

I praksis er det eksempelvis antaget, at en enkeltstående ydelse efter lov om aktiv socialpolitik, som havde til formål at dække transportudgifter i forbindelse med et jobskifte, ikke var til hinder for ægtefællesammenføring. Ydelsen udgjorde et samlet beløb på ca. 900 kr."

Hvis den herboende ægtefælle har modtaget hjælp i særlige tilfælde til enkeltudgifter efter §§ 81-85 i lov om aktiv socialpolitik om hjælp til enkeltudgifter, husleje, sygebehandling, børn og flytning, eller §§ 35-39 i integrationsloven om hjælp til enkeltudgifter, sygebehandling, børn og flytning, vil de udbetalte beløb ofte være beskedne og ikke umiddelbart have betydning for parrets evne til selvforsørgelse og vil derfor ikke være til hinder for opfyldelse af selvforsørgelseskravet. Som eksempel på en sådan enkeltstående ydelse, som ikke vil være til hinder for opfyldelse af selvforsørgelseskravet, kan nævnes den herboende ægtefælles udgift til en tandlægeregning, såfremt denne ikke overskrider beløbsgrænsen for enkeltstående ydelser. Der skal dog altid foretages en konkret vurdering. Hvis der er udbetalt flere enkeltstående ydelser, skal det vurderes, om hjælpen kan anses som enkeltstående. Her skal der lægges afgørende vægt på, om hjælpen er udbetalt over en kort periode. I forlængelse af ovennævnte eksempel vil flere større tandlægeregninger udbetalt over en kortere periode således kunne være til hinder for opfyldelse af selvforsørgelseskravet.

Spørgsmålet, om hvorvidt en enkeltstående ydelse er til hinder for opfyldelse af selvforsørgelseskravet, skal afgøres konkret ud fra de omstændigheder, hvorpå ydelsen bliver givet. Som udgangspunkt, vil ydelser på 1.000-1.500 kr. konkret kunne vurderes ikke at være til hinder for opfyldelse af selvforsørgelseskravet.

4.2.2.4. Dokumentationskrav

Den herboende ægtefælle skal i ansøgningen om ægtefællesammenføring (punkt 9) erklære på tro og love, om vedkommende uanset beløbsstørrelse har modtaget offentlig hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven inden for de seneste tre år. Hvis den herboende ægtefælle har modtaget offentlig hjælp,

skal vedkommende oplyse, hvilke ydelser der er modtaget, ydelsernes størrelse, i hvilken periode de er modtaget samt navnet på den kommune, som har udbetalt ydelserne.

I forbindelse med vores behandling af ansøgningen indhentes oplysninger fra elndkomst, om hvorvidt den herboende ægtefælle har modtaget ydelser, som er til hinder for opfyldelse af selvforsørgelseskravet. Hvis der er uoverensstemmelse mellem det af den herboende ægtefælle oplyste og oplysningerne i elndkomst, partshøres den herboende ægtefælle herom. Afhængig af sagens omstændigheder kan det ligeledes blive nødvendigt at kontakte den herboende ægtefælles bopælskommune, hvis elndkomst giver anledning til tvivl om karakteren af udbetalte ydelser.

4.2.2.5. Kommunens vejledningspligt

Hvis den herboende ægtefælles bopælskommune er bekendt med, at vedkommende har en udenlandsk ægtefælle, som har søgt om ægtefællesammenføring, eller som påtænker at indgive en sådan ansøgning, skal kommunen vejlede den herboende ægtefælle om konsekvenserne for en eventuel ægtefællesammenføringssag af at få udbetalt offentlig hjælp efter lov om aktiv social politik eller integrationsloven.

Således hjemviste Udlændingenævnet i september 2015 Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag på opholdstilladelse (**sag 4-2-3**)⁹. Nævnet lagde ved afgørelsen vægt på, at der blev udbetalt kontanthjælp til den herboende ægtefælle i perioden fra den 7. april 2014 til den 23. juni 2014, at kommunen var bekendt med, at den herboende ægtefælle havde en udenlandsk ægtefælle, da kommunen tilkendte kontanthjælp, og at den herboende ægtefælle ikke i den forbindelse blev vejledt om følgerne for ægtefællesammenføring af at modtage offentlig hjælp til forsørgelse. Nævnet fandt således, at kommunen ikke havde overholdt god forvaltningsskik, herunder den generelle vejledningspligt, jf. principperne i forvaltningslovens § 7.

Udlændingenævnet lagde med denne afgørelse op til, at vurderingen af, hvorvidt der kan gives afslag med henvisning til selvforsørgelseskravet, skal være proportionel med den modtagne ydelse, hvis den herboende ægtefælle ikke har været vejledt om konsekvenserne af modtagelsen. Momenter, der kan få indflydelse herpå, er:

- Længden af den periode, hvori ydelserne er modtaget, idet der som udgangspunkt alene kan ses bort fra kortvarige perioder.

⁹ Se også Udlændingenævnets 2. årsberetning 2014, side 68-69

- Var den herboende ægtefælle gift med en udlænding på tildelingstidspunktet? Hvis dette ikke var tilfældet, kan det ikke forventes af kommunen, at den yder den form for vejledning.
- Kan det lægges til grund, at den herboende ægtefælle ikke var vejledt af kommunen om konsekvenserne af modtagelsen? Den herboende ægtefælle skal specifikt gøre den manglende vejledning gældende. Herefter foretages høring af kommunen og eventuel senere partshøring af den herboende ægtefælle, hvis kommunen oplyser, at der var sket korrekt vejledning.

I forlængelse heraf stadfæstede Udlændingenævnet i januar 2015 Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag på opholdstilladelse under henvisning til, at den herboende ægtefælle i juni 2013 havde modtaget enkeltstående ydelser efter §§ 81 og 85 i lov om aktiv socialpolitik, som udgjorde i alt 17.687 kr.¹⁰ Nævnet udtalte blandt andet, at det forhold, at den herboende ægtefælle ikke i forbindelse med ansøgningen om og bevillingen af ydelserne efter §§ 81 og 85 i lov om aktiv socialpolitik var blevet vejledt om konsekvenserne af at modtage disse ydelser for en eventuel ægtefællesammenføringssag, ikke kunne føre til et andet udfald af sagen. Nævnet bemærkede i den forbindelse, at parret efter egne oplysninger besluttede at indgå ægteskab i juli 2013, at ægteskabet blev indgået i december 2013, og at beslutningen om ægteskabet og indgåelsen heraf således fandt sted efter, at den herboende ægtefælle fik udbetalt ydelserne i juni 2013. Nævnet fandt, at der ikke i øvrigt forelå oplysninger om, at kommunen havde eller burde have haft kendskab til et forestående ægteskab mellem parret, hvorfor kommunen ikke kunne antages at have haft konkret anledning til at vejlede den herboende ægtefælle om konsekvenserne af at modtage offentlig hjælp i relation til en ægtefællesammenføringssag. Nævnet fandt desuden, at det forhold, at den herboende ægtefælle i april 2013 havde været i kontakt med en medarbejder hos kommunens vielseskontor om legalisering af dokumenter fra ansøgers hjemland, der på daværende tidspunkt skulle anvendes som dokumentation for en vielse i Danmark af parret, ikke kunne føre til et andet udfald af sagen. Nævnet henviste i den forbindelse til, at den herboende ægtefælle ikke i forbindelse med sin ansøgning om offentlige ydelser havde oplyst kommunen om planerne om at indgå ægteskab med en udlænding, og at der ikke i øvrigt i sagen forelå oplysninger om, at kommunen burde have været bekendt hermed.

¹⁰ Udlændingenævnets årsberetning 2015, side 65-66

4.2.2.6. Tilbagebetaling af ydelser

Selvforsørgelseskravet anses ikke for opfyldt i de tilfælde, hvor den herboende ægtefælle har modtaget hjælp under betingelse af tilbagebetaling, eller hvor den modtagne ydelse allerede er tilbagebetalt.

Således stadfæstede Udlændingenævnet i januar 2015 Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag på opholdstilladelse under henvisning til, at den herboende ægtefælle i juni 2013 havde modtaget enkeltstående ydelser efter §§ 81 og 85 i lov om aktiv socialpolitik, som udgjorde i alt 17.687 kr.¹¹ Det indgik i grundlaget for nævnets afgørelse, at ydelserne var tilbagebetalingspligtige, og at den herboende ægtefælle på klagetidspunktet havde tilbagebetalt størstedelen af ydelserne. Nævnet udtalte på trods heraf, at det forhold, at et beløb udbetalt efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven senere tilbagebetales, ikke kan føre til dispensation fra selvforsørgelseskravet, idet de udbetalte ydelser ydes med henblik på forsørgelse.

Tilbagebetalingen skal dog inddrages i vurderingen af, om ydelsen henset til ydelsens karakter og størrelse ikke er til hinder for ægtefællesammenføring.¹²

4.2.2.7. Udsigt til at opfylde selvforsørgelseskravet

Den herboende ægtefælles udsigt til på et senere tidspunkt at kunne opfylde selvforsørgelseskravet indgår som et moment i vurderingen af sagen. Dette fremgår blandt andet af to nævnsafgørelser, hvor nævnet udtaler, at det forhold, at den herboende ægtefælle havde rimelig udsigt til at kunne opfylde selvforsørgelseskravet, medførte, at parret derfor ikke var afskåret fra på et senere tidspunkt at kunne opnå ægtefællesammenføring.

Udlændingenævnet lagde i den ene sag vægt på, at den herboende ægtefælle havde oplyst, at hun ikke var tilkendt førtidspension, og at hun havde søgt optagelse på social- og sundhedsskolen med henblik på at tage en uddannelse. Udlændingenævnet kunne således ikke lægge til grund, at den herboende ægtefælle måtte anses for at være afskåret fra på et senere tidspunkt at kunne opfylde kravet i udlændingelovens § 9, stk. 5.¹³

¹¹ Udlændingenævnets årsberetning 2015, side 65-66

¹² Se Udlændingenævnets 2. årsberetning 2014, side 68-69

¹³ Udlændingenævnets 2. årsberetning 2014, side 65

I den anden sag lagde Udlændingenævnet vægt på, at den herboende ægtefælle efter det oplyste var velfungerende i dagligdagen og måtte antages at kunne opfylde betingelserne i udlændingelovens § 9, stk. 5, på et senere tidspunkt.¹⁴

4.2.2.8. Fravigelse af selvforsørgelseskravet

I visse tilfælde vil selvforsørgelseskravet kunne fraviges, hvis ganske særlige grunde taler imod, at kravet stilles. Ganske særlige grunde kan eksempelvis være, hvis den herboende ægtefælle:

- er flygtning eller har beskyttelsesstatus og fortsat risikerer forfølgelse i sit hjemland,
- har hjemmeboende mindreårige børn fra et tidligere forhold eller fællesbørn med ansøger, og børnene har selvstændig tilknytning til Danmark,
- har samvær med mindreårige børn fra et tidligere forhold i Danmark, eller
- er alvorligt syg eller handicappet

For nærmere gennemgang af ovennævnte fravigelsesgrunde henvises til kapitel 5.

I relation til muligheden for fravigelse af selvforsørgelseskravet på grund af den herboende ægtefælles alvorlige sygdom eller handicap stadfæstede Udlændingenævnet i december 2014 Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag på opholdstilladelse (**sag 4-2-4**). Den herboende ægtefælle havde i 2009 været udsat for en alvorlig bilulykke, hvorved han pådrog sig en alvorlig hjerneskade, som medførte kognitive problemer med nedsat hukommelse, periodevis kontroltab, dobbeltsyn i visse positioner, og lette motoriske følger i højre side. Den herboende ægtefælle var berettiget til førtidspension, men afslog dette, da han ønskede at vende tilbage til arbejdsmarkedet. Som følge heraf modtog den herboende ægtefælle i en årrække kontanthjælp. Vi vurderede, at det uagtet den herboende ægtefælles følgeskader, ikke ville være humanitært uforsvarligt at henvise den herboende ægtefælle til at tage ophold i ansøgers hjemland, for dér at udøve familielivet. Udlændingenævnet udtalte blandt andet, at det forhold, at den herboende ægtefælle måtte anses for handicappet som følge af trafikulykken ikke i sig selv kunne føre til fravigelse af selvforsørgelseskravet, og at den herboende ægtefælle ikke herved kunne anses for at blive indirekte eller direkte diskrimineret i relation til FN's handicapkonvention. Sagen er sidenhen blev endeligt afgjort i Højesteret i december 2016, hvor Udlændingenævnet blev givet medhold.

¹⁴ Udlændingenævnets 2. årsberetning 2014, side 63

Notater og meddelelser m.v.

- Meddelelse nr. 7/10 af 14. juli 2010 om *Ændring af bestemmelsen om selvforsørgelseskravet i udlændingelovens § 9, stk. 5*
- Notat af 25. oktober 2010 om *Selvforsørgelseskravet på ægtefællesammenførbingsområdet til www.nyidanmark.dk*, det tidligere Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration

4.3. De overførte betingelser for tidsubegrænset opholdstilladelse, § 9, stk. 12

4.3.1. Indledning

Bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 12, blev indført ved lov nr. 601 af 14. juni 2011 om ændring af udlændingeloven og lov om ægteskabs indgåelse og opløsning (L 168 af 17. marts 2011). Hermed indførtes et krav om at den herboende ægtefælle i ægtefællesammenføringssager, skal opfylde en del af de gældende betingelser for permanent opholdstilladelse.

Kravet stilles ikke, hvis den herboende ægtefælle er dansk eller nordisk statsborger eller flygtning med opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7-8, eller hvis ganske særlige grunde taler imod, at kravet stilles.

Kravet stilles herefter i alle sager, hvor den herboende reference er udlænding, og har haft permanent opholdstilladelse i 3 år, og hvor vedkommende er meddelt permanent opholdstilladelse på baggrund af en ansøgning herom indgivet før den 26. marts 2010. Dette gælder uanset på hvilket tidspunkt, og efter hvilket regelsæt, den herboende ægtefælle er meddelt permanent opholdstilladelse. Det gælder således også, hvis den herboende ægtefælle blev meddelt permanent opholdstilladelse efter tidligere gældende regler, og hvor en eller flere af betingelser for permanent opholdstilladelse blev fraveget.

Kravet gælder også for EU-borgere, der søger efter de nationale regler i stedet for efter EU-reglerne.

En herboende ægtefælle, som efter tidligere gældende regler har fået permanent opholdstilladelse på mere lempelige vilkår end andre udlændinge, vil normalt også skulle opfylde kravet om opfyldelse af en del af betingelserne for permanent opholdstilladelse som betingelse for ægtefællesammenføring. Dog vil udlændinge, der har opnået permanent opholdstilladelse på grund af et stærkt tilknytningsforhold til Danmark, kunne undtages fra beskæftigelseskravet i stk. 12, nr. 6.

De overførte betingelser omfatter:

- Ingen kriminalitet, jf. § 9, stk. 12, nr. 1 og 2
- Ingen forfalden gæld, jf. § 9, stk. 12, nr. 3
- Ingen offentlig hjælp, jf. § 9, stk. 12, nr. 4
- Bestået prøve i Dansk 1 eller tilsvarende, jf. § 9, stk. 12, nr. 5
- Ordinær beskæftigelse eller uddannelse, jf. § 9, stk. 12, nr. 6.

4.3.2. Sagsbehandling og praksis

4.3.2.1. Kriminalitet

Hvis den herboende ægtefælle har fået en dom for kriminalitet, kan det betyde, at han eller hun er udelukket i en vis periode (karensperiode) fra at opfylde betingelser for at opnå permanent opholdstilladelse, og vil således ikke kunne få familiesammenført sin ægtefælle, jf. § 9, stk. 12, nr. 2 og 2.

Ubetinget fængselsstraf af mindst 1 ½ års varighed vil normalt være en hindring for at opfylde kravet, uanset hvilken type kriminalitet, der er tale om.

Hvorvidt den herboende ægtefælle er dømt for kriminalitet omfattet af § 9, stk. 12, nr. 1 eller 2, undersøges ved hjælp af opslag i Det Centrale Kriminalregister (foretages af Kontoret for Permanent Ophold og Pas). Er herboende kendt i kriminalregistret anmodes der om en udskrift af Kriminalregistret.

4.3.2.2. Gæld

Følgende typer gæld anses for at være gæld til det offentlige (udtømmende liste):

- Tilbagebetalingspligtige ydelser efter lov om social service eller lov om aktiv socialpolitik (for eksempel for meget udbetalt kontanthjælp).
- Forskudsvist udbetalt børnebidrag.
- Daginstitutionsbetaling.
- Tilbagebetaling af for meget udbetalt boligstøtte.
- Tilbagebetaling af boligtilskudslån.
- Skatter og afgifter, medmindre skatte- eller afgiftsrestancen skyldes forhold, der ikke kan lægges ansøgeren til last.

Anden gæld, som for eksempel studielån eller gæld til banker eller kreditforeninger, er *ikke* typer af gæld, som udelukker permanent opholdstilladelse og således familiesammenføring.

Der foretages skriftlig høring af de kommuner den herboende ægtefælle har boet i de sidste 3 år fra ansøgningens indgivelse, samt af Udbetaling Danmark og SKAT.

Er der givet henstand med gælden, og overstiger denne ikke 111.727,75 kr. (2017-niveau), er kravet opfyldt, hvorimod kravet ikke anses for opfyldt, hvis der er aftalt en afdragsordning.

Hvis den herboende når at betale hele sin gæld, inden der træffes afgørelse i sagen, anses kravet som opfyldt.

Vi lægger herboendes oplysninger om gæld til det offentlige til grund. Der laves stikprøvekontrol i mindst én sag pr. måned. Vi hører dog altid i sager, hvor den herboende er eller har været selvstændig, uanset om pågældende erklærer ikke at have gæld.

4.3.2.3. Offentlig hjælp

Kravet om ikke at have modtaget hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven gælder i 3 år *forud for ansøgningens indgivelse* og ikke som i § 9, stk. 5, i 3 år forud for afgørelsen.

Vi krydstjekker, om oplysningerne fra elndkomst stemmer overens med tro- og loveerklæringen fra den herboende ægtefælle.

4.3.2.4. Prøve i Dansk 1

Herboende ægtefælle skal dokumentere at have bestået Prøve i Dansk 1 med et karaktergennemsnit på mindst 6 (efter 13-skalaen) eller 02 (efter 7-trins-skalaen) eller en anden danskprøve på et tilsvarende eller højere niveau. Ved beregning af en gennemsnitskarakter for Prøve i Dansk 1, tæller karakteren i mundtlig kommunikation dobbelt.

For oversigt over danskprøver tilsvarende eller på højere niveau end Prøve i Dansk 1, se bilag 1 til bekendtgørelse om danskprøve: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=145602#>

Udlændingestyrelsen meddelte i april 2014 afslag på opholdstilladelse i en **sag 4-3-1**, hvor den herboende ægtefælle efter det oplyste var ordblind, hvilket dog ikke kunne føre til fravigelse af kravet om bestået danskprøve. Der blev ved vurderingen heraf lagt vægt på, at det ikke var dokumenteret, at referencen ikke var i stand til at bestå en danskprøve ligesom, at der ved vurderingen af prøverne lægges stor vægt på mundtlige egenskaber.

I **sag 4-3-2** stadfæstede Udlændingenævnet i marts 2016 styrelsens afslag i en sag, hvor referencen ikke opfyldte kravet om en bestået danskprøve svarende til Prøve i Dansk 1, da han ved Folkeskolens afgangsprøve ikke havde bestået danskdisciplinerne "Retstavning" og "Skriftlig", og dermed alene havde opnået et karaktergennemsnit i danskdisciplinerne på 4 på 13-skalaen.

4.3.2.5. Beskæftigelse

Det er et krav, at den herboende har været under uddannelse eller i ordinær beskæftigelse i mindst tre år ud af de sidste fem år forud for ansøgningstidspunktet. Beskæftigelse *efter* ansøgningstidspunktet indgår således ikke i beregningen af, om referencen opfylder beskæftigelseskravet.

Ordinær beskæftigelse betyder, at det er uden offentligt tilskud. Derudover skal arbejdet være aflønnet efter gældende overenskomst eller udført under sædvanlige løn og ansættelsesforhold. Det er ikke et krav, at den herboende har været i uafbrudt beskæftigelse i tre år.

En gennemsnitlig arbejdstid på mindst 30 timer om ugen, svarende til mindst 120 timer pr. måned, regnes som fuldtidsbeskæftigelse. En gennemsnitlig arbejdstid på mellem 15 og 29 timer regnes som deltidsbeskæftigelse, og indgår forholdsmæssigt med 3/5. Arbejde under 15 timer ugentligt medregnes ikke som ordinær beskæftigelse. Hvis den herboende ægtefælle har arbejdet flere steder samtidig, vurderes den samlede ugentlige arbejdstid.

Arbejde som selvstændig erhvervsdrivende sidestilles med lønarbejde, hvis arbejdstiden svarer hertil, og er dokumenteret med en erklæring om arbejdsindsatsen i firmaet og kopi af årsopgørelser, regnskab, specificerede momsangivelser m.v.

Perioder med fravær som følge af sygdom, ferie, omsorgsdage og barsel med videre inden for rammerne af ansættelsesforholdet regnes som ordinær beskæftigelse.

Flexjob medregnes som fuldtidsarbejde, uanset det faktiske timeantal og uanset at der ydes offentligt tilskud til arbejdsgiveren.

Oplysningerne om beskæftigelse afgives på tro og love af den herboende ægtefælle. Hvis oplysningerne ikke stemmer overens med oplysningerne i eIndkomst, skal den herboende ægtefælle partshøres og anmodes om at sende dokumentation for beskæftigelsen. Dog skal der altid indsendes dokumentation for selvstændig virksomhed.

I oktober 2014 stadfæstede Udlændingenævnet vores afslag fra maj samme år (**sag 4-3-3**), hvor den herboende ægtefælle havde været i ordinær deltidsbeskæftigelse fra marts 2009 til maj 2009 i 15 og 30 timer om ugen, i ordinær fuldtidsbeskæftigelse i perioden december 2008 til februar 2009 og januar 2012 til december 2013 (bortset fra tre måneder i ordinær deltidsbeskæftigelse). Nævnet fandt, at den herboende havde været i ordinær beskæftigelse i 28,6 måneder indenfor de seneste fem år forud for ansøgningstidspunktet. Et uafsluttet grundforløb kunne ikke vurderes som afsluttet erhvervsuddannelse.

I en anden sag meddelte Udlændingestyrelsen i juli 2014 afslag på opholdstilladelse (**sag 4-3-4**) under henvisning til, at fravær som følge af barsel kun medregnes som ordinær beskæftigelse, når det er inden for rammerne af et ansættelsesforhold, ligesom arbejdsløshedsdagpenge ikke betragtes som ordinær beskæftigelse, idet man i denne periode ikke er i et ansættelsesforhold.

4.3.2.6. Uddannelse

Det er ikke et krav, at den herboende har været i uafbrudt uddannelse i tre år. Kravet vil også være opfyldt, hvis vedkommende har været studieaktiv i studiesemestre, der tilsammen udgør tre år inden for de seneste fem år.

Er der tale om en gymnasial uddannelse eller en erhvervsuddannelse, skal denne være afsluttet for at kunne tælle med. Kun perioden, hvor den herboende ægtefælle har været optaget på uddannelsen tælles med, dog højst med den periode, som uddannelsen er normeret til.

Er der tale om en videregående uddannelse, skal herboende være optaget på en offentlig anerkendt uddannelsesinstitution i Danmark, for at denne uddannelse kan tælle med på baggrund af det antal point, som den herboende har opnået efter det fælleseuropæiske pointsystem (ECTS). 60 ECTS-point svarer til et års fuldtidsstudium og 180 point svarer til tre års fuldtidsstudium. Praktik medregnes, hvis den er pointgivende.

Uddannelse i udlandet som led i en videregående uddannelse i Danmark kan indgå i beregningen. Kurser og enkelte fag, som ikke er en del af en samlet uddannelse, kan ikke tælle med.

Udover tro og loveerklæringen i ansøgningsskemaet, skal den herboende ægtefælle sende kopi af eksamensbevis og/eller udtalelse fra uddannelsesinstitutionen med angivelse af opnåede ECTS-point.

4.3.2.7. Aktuell beskæftigelse

Den herboende ægtefælle skal fortsat være i arbejde eller under uddannelse på det tidspunkt, hvor opholdstilladelsen vil kunne gives.

Man opfylder ikke betingelsen om fortsat at være i arbejde, hvis man på tidspunktet for meddelelsen af opholdstilladelsen arbejder som vikar i et vikarbureau, arbejder under 15 timer om ugen, arbejder, eller er selvstændig, i en virksomhed, som er under likvidation, tvangsopløsning, anmeldt betalingsstandsning eller konkurs.

I oktober 2014 meddelte Udlændingestyrelsen (**sag 4-3-5**) afslag på opholdstilladelse, under henvisning til at den herboendes arbejde og uddannelse lå mere end fem år tilbage fra ansøgningens indgivelse, og derfor ikke kunne medtages i beregningen. Ligeledes blev der lagt vægt på, at en uddannelse, som var påbegyndt efter ansøgningens indgivelse, ikke kunne indgå i beregningen.

4.3.2.8. Fravigelse af kravene i § 9, stk. 12

Der vil kunne fraviges fra de enkelte krav på grund af den herboendes særlige forhold eller situation.

Fx vil der kunne ske fravigelse af kravet om, at den herboende ægtefælle ikke har begået alvorlig kriminalitet, i tilfælde hvor den idømte straf ligger langt tilbage i tid, og hvor den herboende ægtefælle ikke efterfølgende har begået ny kriminalitet.

I **sag 4-3-6** omgjorde Udlændingenævnet Udlændingestyrelsens afslag, hvor den herboende ægtefælle i juni 1985 var blevet idømt et år og seks måneders fængsel. Udlændingenævnet lagde vægt på, at det fremgår af lovbemærkningerne til lovforslag nr. L 168 af 17. marts 2011, side 43, at betingelsen kan fraviges, hvis den idømte straf ligger langt tilbage i tid, og hvis den pågældende ikke har begået ny kriminalitet. Nævnet lagde desuden vægt på, at den herboende i december 1985 var blevet meddelt permanent opholdstilladelse.

Såfremt den herboende er tilkendt førtidspension eller har nået folkepensionsalderen, vil den herboende ægtefælle ikke skulle opfylde beskæftigelses- og uddannelseskravet, mens de øvrige overførte betingelser for permanent opholdstilladelse som udgangspunkt skal opfyldes.

Hvis den herboende ægtefælle på grund af et handicap ikke kan opfylde en eller flere af de overførte betingelser for permanent opholdstilladelse, vil disse skulle fraviges i det omfang, den manglende opfyldelse skyldes den herboende ægtefælles handicap, jf. FN's handicapkonvention. Det kan især være relevant i forhold til opfyldelse af beskæftigelses- eller danskprøvekravet.

4.4. Boligkravet, § 9, stk. 6

4.4.1. Indledning

Boligkravet blev indsat i udlændingeloven ved lov nr. 424 af 31. maj 2000 om ændring af udlændingeloven med flere love (L 208 af 29. februar 2000), og blev senest ændret ved lov nr. 394 af 14. april 2015 om ændring af udlændingeloven (L 87 af 4. december 2014). Loven trådte i kraft den 1. juni 2015.

Herefter er det som udgangspunkt en betingelse for ægtefællesammenføring, at ægtefællen godtgør at råde over en selvstændig bolig af rimelig størrelse.

Af bemærkningerne til bestemmelsen i L 87 (lov nr. 394 af 14. april 2015) fremgår blandt andet følgende om kravet om "selvstændig bolig":

"Det medfører, at det ikke længere vil være muligt at opfylde boligkravet ved at leje værelser i eksempelvis sine forældres ejerbolig, medmindre den udlejede del af boligen i sig selv fremstår som en selvstændig bolig. Der skal ved vurderingen af, om der foreligger en selvstændig bolig, hovedsagelig lægges vægt på, om der er en selvstændig indgang til boligen, og om boligen fremstår som en enhed.

Boligkravet vil kunne være opfyldt, selv om boligen ikke har eget køkken og/eller toilet. Dette kan eksempelvis være tilfældet, hvis den herboende ægtefælle m.v. råder over et kollegieværelse eller et klubværelse.

Forslaget vil endvidere indebære, at fremleje af en bolig fremover vil kunne opfylde boligkravet. Låneaftaler, hvorved forstås aftaler om vederlagsfri overdragelse af brugsretten, vil fortsat ikke kunne opfylde boligkravet."

4.4.2. Sagsbehandling og praksis

Ifølge udlændingelovens § 9, stk. 6, er opholdstilladelse som ægtefællesammenført, medmindre særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derimod, betinget af, at den herboende ægtefælle godtgør at råde over en selvstændig bolig af rimelig størrelse.

Dette uddybes i boligkravsbekendtgørelsens¹⁵ § 2, stk. 1, hvoraf det fremgår, at den herboende ægtefælle skal godtgøre, at vedkommende senest tre måneder efter tidspunktet for indgivelsen af ansøgning om

¹⁵ Bekendtgørelse nr. 721 af 13. maj 2015 om opfyldelse af boligkravet i familiesammenføringssager og om kommunalbestyrelsens udtalelse om referencens boligforhold, som trådte i kraft den 1. juni 2015.

ægtefællesammenføring vil råde over en selvstændig bolig af rimelig størrelse indtil mindst halvandet år efter tidspunktet for indgivelsen af ansøgning om ægtefællesammenføring.

Det bemærkes, at boligkravet – forudsat at de øvrige betingelser i øvrigt er opfyldt – ligeledes vil kunne anses for opfyldt i de tilfælde, hvor en ansøger, som opholder sig i Danmark på et andet lovligt grundlag end ægtefællesammenføring, fx som følge af en arbejdstilladelse, råder over en bolig, hvori også den herboende ægtefælle bor.

Det er en betingelse for opfyldelse af boligkravet, at den herboende ægtefælle er tilmeldt den adresse i CPR, som vedkommende reelt bor på, og som boligkravet skal vurderes ud fra.

4.4.2.1. Selvstændig bolig

Ved en selvstændig bolig forstås som udgangspunkt en bolig, som har en selvstændig indgang, og som fremstår som en enhed, jf. boligkravsbekendtgørelsens § 1, stk. 5.

På baggrund af sagens samlede omstændigheder foretages en konkret og individuel vurdering af, om den herboende ægtefælle kan anses for at råde over en selvstændig bolig i lovens forstand. Ved vurderingen heraf lægges først og fremmest den herboende ægtefælles egne oplysninger, som fremgår af ansøgningsskemaet om ægtefællesammenføring, til grund. Disse sammenholdes med oplysninger om den herboende ægtefælles bolig, som fremgår ved opslag i henholdsvis CPR og Den Offentlige Informationsserver (OIS).

Ved tvivl om, hvorvidt den herboende ægtefælles bolig opfylder kravet om at være selvstændig i lovens forstand, kan indhentelse af en plantegning over den pågældende bolig undtagelsesvis være nødvendig til endelig afklaring heraf.

Kravet om, at den herboende ægtefælle skal råde over en selvstændig bolig, vil som udgangspunkt ikke være opfyldt, hvis den herboende ægtefælle lejer værelser i eksempelvis sine forældres ejerbolig, medmindre den udlejede del af boligen i sig selv fremstår som en selvstændig bolig.

Det er ikke til hinder for den herboende ægtefælles opfyldelse af boligkravet, at vedkommende råder over en bolig eller en del af en bolig sammen med en eller flere andre personer, herunder ansøger, jf. boligkravsbekendtgørelsens § 4, stk. 4, og nedenfor om råderet. Det vil dog i disse tilfælde som udgangspunkt være en betingelse, at den herboende ægtefælles del af boligen opfylder kravet om at være

selvstændig i lovens forstand. Herudover skal den herboende ægtefælles del af boligen være af rimelig størrelse, jf. boligkravsbekendtgørelsens § 5, stk. 5, 1. pkt., jf. stk. 1-4, og nedenfor om boligens størrelse.

4.4.2.2. Råderet

Den herboende ægtefælle anses for at råde over en selvstændig bolig, når vedkommende ejer, lejer, fremlejer eller er andels- eller anpartshaver af en bolig eller en del heraf, jf. boligkravsbekendtgørelsens § 4, stk. 1, 1. pkt. Uanset måden, hvorpå den herboende ægtefælle råder over sin bolig, skal denne dog som udgangspunkt opfylde kravet om at være selvstændig i lovens forstand, jf. boligkravsbekendtgørelsens § 1, stk. 5.

Det er ikke en betingelse, at den herboende ægtefælles bolig har eget køkken eller toilet, jf. boligkravsbekendtgørelsens § 4, stk. 1, 2. pkt.

Varigheden af en leje- eller en fremlejebolig skal være enten tidsubegrænset eller mindst halvandet år regnet fra tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen om ægtefællesammenføring, jf. boligkravsbekendtgørelsens § 2, stk. 1.

Det bemærkes, at boligkravet som udgangspunkt vil kunne anses for opfyldt i et tilfælde, hvor den herboende ægtefælle fremlejer en bolig i halvandet år regnet fra tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen om ægtefællesammenføring, men hvor det af kontrakten fremgår, at udlejer kan opsiges den herboende ægtefælle med tre måneders varsel, ifald en køber skulle dukke op. Dette henset til, at risikoen for opsigelse også i andre tilfælde vil kunne opstå.

Hvis den herboende ægtefælle lejer en andelsbolig, skal lejemålet være tidsubegrænset og må i øvrigt ikke stride mod andelsboligforeningens vedtægter.

Den herboende ægtefælle anses ikke for at opfylde boligkravet, hvis vedkommende råder over en lejebolig eller en del heraf ved en lånaftale, jf. boligkravsbekendtgørelsens § 4, stk. 3. Ved en lånaftale forstås en aftale om vederlagsfri overdragelse af brugsretten. Ved vurderingen af, om et lejeforhold kan anses for at falde under begrebet lånaftale, lægges afgørende vægt på, om den aftalte leje er af så symbolsk størrelse, at der ikke foreligger et reelt lejeforhold mellem den herboende ægtefælle og udlejer. Ved vurderingen

heraf sammenholdes lejen for den pågældende bolig med andre boliger af lignende karakter. Her spiller blandt andet boligens størrelse og beliggenhed en afgørende rolle.

Således stadfæstede Udlændingenævnet i januar 2014 Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag på opholdstilladelse til en statsborger fra Pakistan.¹⁶ Udlændingenævnet lagde ved afgørelsen vægt på, at der med en husleje på 100 kr. for fire værelser med et samlet areal på 125 m² ikke forelå et reelt lejeforhold. Nævnet lagde desuden vægt på, at den til sagen fremlagte lejekontakt var underskrevet i september 2013 – efter ansøgningens indgivelse – og at lejeforholdet påbegyndtes i december 2012. Nævnet lagde derudover vægt på, at lejemålet efter det oplyste var ejet af en bekendt til den herboende ægtefælle, og at udlejerens fader og broder endvidere var bosiddende på adressen. Udlændingenævnet fandt på baggrund af disse omstændigheder, at der ikke forelå et reelt lejeforhold mellem den herboende ægtefælle og udlejeren, hvorfor den herboende ægtefælle ikke kunne anses for at have godtgjort at opfylde boligkravet, jf. udlændingelovens § 9, stk. 6.

Ligeledes stadfæstede Udlændingenævnet i april 2016 en afgørelse fra Udlændingestyrelsen blandt andet omhandlende størrelsen af den herboende ægtefælles leje (**sag 4-4-1**). Udlændingenævnet lagde ved afgørelsen vægt på, at den herboende ægtefælle betalte 1.000 kr. om måneden i husleje for en kælderlejlighed på 50 m² beliggende i Odense. Henset til lejlighedens størrelse og beliggenhed, fandt nævnet, at lejen alene havde en symbolsk størrelse, og således ikke afspejlede det lejedes reelle værdi, hvorfor den indgåede lejeaftale mellem den herboende ægtefælle og dennes forældre derfor reelt var en lånaftale.

Den herboende ægtefælle vil efter en konkret vurdering kunne anses for at opfylde boligkravet, hvis vedkommende kan godtgøre at råde over flere på hinanden følgende tidsbegrænsede boliger, hvis samlede lejeperiode udgør halvdet år regnet fra tidspunktet for indgivelsen af ansøgning om ægtefællesammenføring, jf. boligkravsbekendtgørelsens § 2, stk. 5.

Boligkravet vil ligeledes kunne anses for opfyldt, hvis den herboende ægtefælle bor i en bolig af rimelig størrelse uden dog reelt at råde herover, hvis vedkommende bor sammen med og passer en eller flere af nedenfor opregnede familiemedlemmer, som på grund af alvorlig sygdom, alvorligt handicap eller andre særlige grunde ikke kan klare sig selv i den pågældende bolig, jf. boligkravsbekendtgørelsens § 6:

- Ægtefælle/fast samlever.

¹⁶ Udlændingenævnets 2. årsberetning 2014, side 72

- Forældre.
- Børn.
- Andre nære familiemedlemmer.

4.4.2.2.1 Dokumentation for råderetten

Dokumentation for en lejebolig er en lejekontrakt. Heraf skal følgende oplysninger fremgå:

- Lejemålets beliggenhed.
- Udlejers navn.
- Den herboende ægtefælle/ansøger som lejer.
- Lejemålets areal, herunder erhvervsareal.
- Hvem lejemålet må benyttes af.
- Lejemålets startdato og eventuelt slutdato.
- Huslejens størrelse.
- Lejer og udlejers underskrifter.

Hvis lejekontrakten er udarbejdet på baggrund af en standardformular vil lejekontraktens § 11, kunne indeholde vigtige oplysninger til brug for sagens afgørelse.

Ved opslag i OIS kan det undersøges, om udlejer er ejer, samt om antallet af værelser, som er godkendt til beboelse.

Som dokumentation for ejerforholdet af en andelsbolig er andelsbevis eller købsaftale med godkendelse af andelsforeningens bestyrelse. Boligens størrelse fremgår oftest ikke af andelsbeviset, hvorfor den herboende ægtefælles egne oplysninger herom lægges til grund. Hvis andelsforeningens bestyrelse ikke har underskrevet købsaftalen, er dokumentation for, at overtagelsen er godkendt af andelsforeningen, nødvendig.

Som dokumentation for ejerforholdet af en anpartsbolig er anpartsbevis.

Som dokumentation for ejerforholdet af en bolig er skøde, tinglysning eller BBR-meddelelse. Ved opslag i OIS kan ejerforholdet endeligt konstateres.

Hvis den herboende ægtefælle ikke har fremsendt dokumentation for sit ejerforhold, men det ved opslag i OIS fremgår, at vedkommende er ejer af boligen, lægges dette som udgangspunkt til grund.

4.4.2.3. Boligens størrelse

Det følger af boligkravsbekendtgørelsens § 5, stk. 1, at den bolig eller den del af en bolig, som den herboende ægtefælle råder over, skal have en rimelig størrelse, og at dette er tilfældet, når:

1. der efter gennemførelsen af ægtefællesammenføringen vil bo højst to personer pr. beboelsesrum i boligen, eller
2. boligens areal efter gennemførelsen af ægtefællesammenføringen vil være på mindst 20 m² pr. person, der bor i boligen.

Hvis medfølgende børn også meddeles familiesammenføring, indgår disse uanset alder i vurderingen af, om boligen har en rimelig størrelse.

Ved opgørelsen af boligens beboelsesrum og areal lægges først og fremmest den herboende ægtefælles egne oplysninger, som fremgår af ansøgningsskemaet om ægtefællesammenføring, til grund. Disse sammenholdes med de oplysninger, som fremgår af Bygnings- og Boligregistret (BBR), jf. boligkravsbekendtgørelsens § 5, stk. 2, 1. pkt., og stk. 3. Køkken, toilet, entré og lignende rum medregnes ikke ved opgørelsen af boligens beboelsesrum, jf. boligkravsbekendtgørelsens § 5, stk. 2, 2. pkt.

Råder den herboende ægtefælle alene over en del af en bolig, skal ovenstående være opfyldt for den del af boligen, som vedkommende råder over, jf. boligkravsbekendtgørelsens § 5, stk. 5, 1. pkt.

Ved opslag i CPR fremgår antal personer tilmeldt på den herboende ægtefælles adresse. Hvis dette ikke stemmer overens med den herboende ægtefælles egne oplysninger herom, partshøres vedkommende herom. Det vil eventuelt ligeledes blive aktuelt at skulle undersøge, om boligen kan anses for at være selvstændig i lovens forstand.

4.4.2.4. Udsættelse af boligkravet (*coming home*)

Hvis den herboende ægtefælle er udrejst af Danmark eller netop er returneret til Danmark efter et længerevarende udlandsophold, kan boligkravet i visse tilfælde udsættes i seks måneder regnet enten fra tidspunktet for den herboende ægtefælles tilbagevenden til Danmark, hvis vedkommende på afgørelsestidspunktet fortsat opholder sig i udlandet, eller fra tidspunktet for afgørelsen, hvis vedkommende på afgørelsestidspunktet er indrejst i Danmark, jf. boligkravsbekendtgørelsens § 2, stk. 3, 1. pkt. En sådan udsættelse af boligkravet kaldes 'coming home'.

Afgørende for, om boligkravet i henhold til ovenstående kan udsættes, er, at den herboende ægtefælle har været registreret som udrejst i CPR eller på anden vis kan dokumentere sit udenlandsophold.

Hvis den herboende ægtefælle efter sit længerevarende udlandsophold er indrejst i Danmark, hvorefter ansøgning om ægtefællesammenføring indgives, skal denne som udgangspunkt være indgivet senest en måned efter den herboende ægtefælles indrejse i Danmark, for at boligkravet kan udsættes i henhold til reglerne om coming home.

Opholdstilladelse meddeles i disse tilfælde på betingelse af, at den herboende ægtefælle inden seks måneder regnet enten fra tidspunktet for den herboende ægtefælles tilbagevenden til Danmark, hvis vedkommende på afgørelsestidspunktet fortsat opholder sig i udlandet, eller fra tidspunktet for afgørelsen, hvis vedkommende på afgørelsestidspunktet er indrejst i Danmark, godtgør at råde over en selvstændig bolig af en rimelig størrelse indtil mindst halvandet år efter tidspunktet for indgivelsen af ansøgning om ægtefællesammenføring, jf. boligkravsbekendtgørelsens § 2, stk. 3, 2. pkt.

Hvis ansøger er meddelt afslag på opholdsret efter EU-reglerne med den begrundelse, at den herboende ægtefælle ikke har haft faktisk og reelt ophold i et andet EU-land, kan boligkravet ikke udsættes, selv om den herboende ægtefælle har været registreret som udrejst af Danmark i CPR, da udlandsopholdet ikke kan lægges til grund.

4.4.2.5. Andre typer boliger

Hvis den herboende ægtefælle lejer *et tidsbegrænset klub- eller kollegieværelse eller en kollegielejlighed*, skal vedkommende dokumentere, at forlængelse af lejemålet alene afhænger af, om den pågældende er studieaktiv eller ej, og at pågældende ifølge det normale studieforløb forventes at være studieaktiv i mindst halvandet år fra indgivelsen af ansøgning om ægtefællesammenføring.

Hvis den herboende ægtefælle råder over en bolig i en tidsbegrænset periode som følge af uddannelses- eller ansættelsesforhold, kan boligkravet efter en konkret vurdering alligevel anses for opfyldt.

Hvis den herboende ægtefælle råder over et eller flere værelser *i et kollektivt bofællesskab* kan boligkravet efter omstændighederne anses for opfyldt.

Der er tale om et kollektivt bofællesskab, når boligen består af minimum to værelser samt et ekstra værelse, som benyttes af lejerne i bofællesskabet, jf. § 3, stk. 4, i lov om almene boliger m.v.

Det vil ved vurderingen af, om boligkravet kan anses for opfyldt, fx være afgørende, om boligens øvrige beboere er nær familie til den herboende ægtefælle, idet det i disse tilfælde kan tale imod at anse boligkravet for opfyldt.

Hvis den herboende ægtefælle bor *i et sommerhus eller i en husbåd*, vil boligkravet efter omstændighederne under visse betingelser ligeledes kunne anses for opfyldt:

- Sommerhuset/husbåden skal være godkendt til helårsbeboelse, jf. en erklæring herom fra vedkommendes bopælskommune.
- Sommerhuset/husbåden skal i øvrigt opfylde boligkravet.
- Den herboende ægtefælle skal være tilmeldt adressen i CPR.

4.4.2.6. Fravigelse af boligkravet

I visse tilfælde vil boligkravet kunne fraviges, hvis ganske særlige grunde taler imod, at kravet stilles. Ganske særlige grunde kan eksempelvis være, hvis den herboende ægtefælle:

- er flygtning eller har beskyttelsesstatus og fortsat risikerer forfølgelse i sit hjemland,
- har hjemmeboende mindreårige børn, som har opnået selvstændig tilknytning til Danmark,
- har samvær med mindreårige særbørn i Danmark, eller
- er alvorligt syg eller handicappet

For nærmere gennemgang af ovennævnte fravigelsesgrunde henvises til kapitel 5.

Herudover vil boligkravet efter en konkret vurdering kunne fraviges, hvis den herboende ægtefælle uforskyldt på grund af midlertidig genhusning som følge af eksempelvis brand- eller stormskade, ikke råder

over en selvstændig bolig, men som ville have opfyldt boligkravet var den midlertidige genhusning ikke sket.

4.5. Økonomisk sikkerhed, § 9, stk. 4

4.5.1. Indledning

Efter udlændingelovens § 9, stk. 4, skal en opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 1, medmindre ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, afgørende taler derimod, betinges af, at den herboende person, som det påhviler at forsørge ansøgeren, stiller økonomisk sikkerhed for 50.000 kr. (2012-niveau) til dækning af eventuelle fremtidige offentlige udgifter til hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven til ansøgeren.

Beløbets størrelse fastsættes ud fra det tidspunkt, hvor ansøger har indgivet ansøgning om opholdstilladelse. Beløbsniveauet for 2017 er på 54.289,48 kr.

4.5.2. Sagsbehandling og praksis

4.5.2.1. Hvornår skal der anmodes om økonomisk sikkerhedsstillelse og til hvem?

Kravet om økonomisk sikkerhedsstillelse kræves først opfyldt, når det er afklaret, at de øvrige betingelser for ægtefællesammenføring er opfyldt. Herved sikres det, at den herboende ikke ofrer unødige ressourcer på at stille økonomisk sikkerhed i tilfælde, hvor øvrige betingelser for opholdstilladelse ikke er opfyldt.

Samtidig med at den herboende anmodes om at stille økonomisk sikkerhed, skal der ske orientering af bopælskommunen.

Ved ægtefællesammenføring er det alene den herboende person, som kan stille økonomisk sikkerhed. Det betyder, at anfordringsgarantien eller deponeringskontoen skal stå i den herboendes navn.

4.5.2.2. Hvordan stilles den økonomiske sikkerhed?

Økonomisk sikkerhed skal stilles i form af:

- en anfordringsgaranti, eller
- deponering.

En anfordringsgaranti er en garanti, som den herboendes persons pengeinstitut stiller overfor kommunalbestyrelsen i bopælskommunen. Såfremt kommunen fx har udgifter til kontanthjælp til den udenlandske ægtefælle/samlever, vil kommunen kunne kræve udgifterne dækket af garantien.

En deponeringskonto er en konto i et pengeinstitut, som den herboende person indsætter beløbet på, og som kommunalbestyrelsen i bopælskommunen har pant i. Det er således alene kommunen, som har adgang til kontoen. Såfremt kommunen har udgifter, herunder til fx kontanthjælp til udlændingen, kan kommunen kræve disse dækket af kontoen.

Hvem stilles sikkerheden overfor?

Hvis ansøger opholder sig her i landet, når der søges om opholdstilladelse, stilles sikkerheden over for kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor ansøger bor eller opholder sig, jf. bekendtgørelse nr. 646 af 21. juni 2012 om sikkerhedsstillelse (sikkerhedsstillelsesbekendtgørelsen) § 9, stk. 1.

Hvis ansøger har søgt om opholdstilladelse fra udlandet, stilles sikkerheden over for kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor den herboende ægtefælle (sikkerhedsstilleren) bor eller opholder sig. Opholder både ansøger og sikkerhedsstilleren sig i udlandet, stilles sikkerheden over for kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor sikkerhedsstilleren må antages at ville tage bopæl eller ophold, jf. sikkerhedsstillelsesbekendtgørelsens § 9, stk. 2.

Hvis det må antages, at en udlænding, der har søgt om opholdstilladelse fra udlandet, ved indrejsen vil tage bopæl eller ophold i en anden kommune end den kommune, hvor sikkerhedsstilleren bor eller opholder sig, stilles sikkerheden over for kommunalbestyrelsen i den kommune, hvor det må antages at udlændingen vil tage bopæl eller ophold, jf. sikkerhedsstillelsesbekendtgørelsens § 9, stk. 3.

4.5.2.3. Godkendelse af sikkerhedsstillelse

Den økonomiske sikkerhedsstillelse skal godkendes af kommunalbestyrelsen, som sikkerhedsstillelsen er stillet over for.

Kommunalbestyrelsen meddeler Udlændingestyrelsen, at den har modtaget sikkerhedsstillelsen og afgiver samtidig en udtalelse om, hvorvidt sikkerhedsstillelsen opfylder de krav, der stilles for at kommunalbestyrelsen kan godkende sikkerhedsstillelsen, jf. sikkerhedsstillelsesbekendtgørelsens § 7, stk. 5.

Udlændingestyrelsen skal endvidere modtage kopi af sikkerhedsstillelsen og oplysningsskemaet med henblik på at sikre, at dokumenterne er korrekt udfyldt.

Udlændingestyrelsen skal påse følgende:

- At sikkerheden er godkendt af kommunen

- At sikkerheden er stillet af den herboende ægtefælle
- At sikkerheden er stillet for ansøgeren
- At beløbet og varigheden er korrekte.

4.5.2.4. Uopsigelighed

Sikkerhedsstillelsen skal være gældende i fem år regnet fra det anslåede tidspunkt for meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1 eller § 9 c, stk. 1, til udlændingen.

Perioden fastsættes således, at den løber fra en måned (30 dage) fra anmodningen om sikkerhedsstillelse og 5 år frem.

Sikkerhedsstillelsen er som udgangspunkt uopsigelig i gyldighedsperioden, jf. sikkerhedsstillelsesbekendtgørelsens § 6, stk. 2.

4.5.2.5. Sikkerhedsstillelsens ophør

Efter sikkerhedsstillelsesbekendtgørelsen, jf. § 18, frigiver den kommunalbestyrelse, som sikkerheden er stillet overfor, jf. § 19, eller som rettighederne efter sikkerhedsstillelsen måtte være transporteret til, jf. §§ 10-12, sikkerhedsstillelsen ved aflevering af anfordringsgarantien eller pantsætningserklæringen til det pengeinstitut, der har stillet garantien eller oprettet deponeringskontoen, når:

- Udlændingen er meddelt tidsubegrænset opholdstilladelse, og der er sket inddrivelse af eventuel hjælp, der er udbetalt til udlændingen efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven.
- Udlændingen er meddelt en ny opholdstilladelse på andet grundlag, og der er sket inddrivelse, jf. § 13, af eventuel hjælp, der er udbetalt til udlændingen efter lov om aktiv social politik eller integrationsloven inden tidspunktet for udstedelse af den nye opholdstilladelse.
- Udlændingens opholdstilladelse er enten udløbet, bortfaldet, inddraget eller nægtet forlænget, og udlændingen er udrejst af Danmark, og der er sket inddrivelse, jf. § 13, af eventuel hjælp, der er udbetalt til udlændingen efter lov om aktiv social politik eller integrationsloven.
- Udlændingen er afgået ved døden og eventuel hjælp, der er udbetalt til udlændingen efter lov om aktiv social politik eller integrationsloven, er inddrevet, jf. § 13.

Ovenstående punkter er en udtømmende opregning af tilfælde, hvor garantien frigives og dermed ophører.

Anmodning om frigivelse skal ske til den kommune, som sikkerheden er stillet overfor.

Hvis sikkerhedsstilleren og udlændingen ophæver samlivet eller bliver meddelt separation eller skilsmisse, kan sikkerhedsstillelsen først frigives, når en af ovenstående betingelser er opfyldt, jf. sikkerhedsstillelsesbekendtgørelsens § 18, stk. 2.

I tilfælde, hvor en skilsmisse ikke fører til, at opholdstilladelsen inddrages (fx hvor udlændingen har været udsat for vold, eller hvor udlændingen har forældremyndighed over og/eller samvær med herboende børn), består garantistillelsen efter skilsmissen og frem til udløb eller til én af betingelserne i sikkerhedsstillelsesbekendtgørelsens § 6, stk. 3, er opfyldt.

4.5.2.6. Fravigelse af betingelsen om sikkerhedsstillelse

Der skal stilles krav om økonomisk sikkerhedsstillelse i alle tilfælde af ægtefællesammenføring, medmindre ganske særlige grunde taler derimod, jf. kapitel 5.

Der vil være tale om ganske særlige grunde, såfremt den herboende ægtefælle er flygtning og fortsat risikerer forfølgelse ved en tilbagevenden til sit hjemland, hvis den herboende ægtefælle har regelmæssigt samvær med særbørn, hvis den herboende ægtefælle har børn, der har opnået selvstændig tilknytning til Danmark, eller hvis den herboende ægtefælle har alvorlige helbredsmæssige problemer.

4.6. Danskprøvekrav for ansøger, § 9, stk. 30

4.6.1. Indledning

Ved lov nr. 418 af 12. maj 2012 om ændring af udlændingeloven og forskellige andre love (L 104 af 2. marts 2012) indførtes i udlændingelovens § 9, stk. 30, et krav om at opholdstilladelse som ægtefællesammenført skal betinges af, at

”udlændingen består en danskprøve på A1-niveau eller en anden danskprøve på tilsvarende eller højere niveau. Danskprøven skal være bestået senest 6 måneder efter udlændingens tilmelding til folkeregisteret eller, hvis udlændingen allerede har opholdstilladelse her i landet, fra meddelelsen af opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 1. Det påhviler udlændingen selv at fremlægge dokumentation for bestået danskprøve. Hvis udlændingen har aflagt, men ikke bestået prøven inden 6 måneder, kan omprøve finde sted indtil 3 måneder efter udløbet af fristen på 6 måneder. Ved lovligt forfald suspenderes de nævnte frister efter ansøgning herom med en periode svarende til varigheden af det lovlige forfald.”

Såfremt danskprøven på A1-niveau består, kan man søge om at få nedsat den økonomiske sikkerhedsstillelse med 21.715,79 kr. (2017-niveau), jf. § 9, stk. 31. Sikkerhedsstillelsen kan nedsættes med yderligere 10.857,89 kr. (2017-niveau), hvis den udenlandske ægtefælle består en prøve i dansk på A2-niveau, eller anden danskprøve på tilsvarende eller højere niveau, senest 15 måneder fra tilmeldingen til folkeregisteret eller fra meddelelsen af opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 1, jf. § 9, stk. 32.

Endelig kan sikkerhedsstillelsen nedsættes med yderligere 10.857,89 kr. (2017-niveau), når den udenlandske ægtefælle har bestået en afsluttende danskprøve efter lov om danskuddannelse til voksne udlændinge, jf. § 9, stk. 33.

Efter § 9, stk. 34, kan den økonomiske sikkerhedsstillelse ikke nedsættes mere, end at den som minimum udgør 10.857,89 kr. (2017-niveau).

Det er herboendes bopælskommune, der vurderer, om der kan ske nedsættelse af den økonomiske sikkerhedsstillelse.

Udlændingen skal selv afholde udgifter forbundet med afholdelse af danskprøve, herunder det relevante gebyr for at tage en prøve eller eventuel omprøve, medmindre andet følger af EU-reglerne (se nærmere afsnit 4.6.2.3.1.).

4.6.1.2. Frist for bestået danskprøve

Danskprøve på A1-niveau skal være aflagt og bestået senest 6 måneder fra tidspunktet for udlændingens tilmelding til folkeregisteret eller, hvis udlændingen allerede har opholdstilladelse her i landet, fra meddelelsen af opholdstilladelse som ægtefællesammenført. For prøven på A2 niveau gælder en frist på 15 måneder fra samme tidspunkt.

Har udlændingen aflagt, men ikke bestået prøven inden seks eller 15 måneder, kan omprøve finde sted indtil tre måneder efter udløbet af fristen på seks eller 15 måneder. Det er ikke et krav, at resultatet af omprøven foreligger på tidspunktet for udløbet af 3-månedersperioden.

Hvis en udlænding ikke har bestået prøven inden for den fastsatte frist vil styrelsen tage stilling til, om opholdstilladelsen skal inddrages.

4.6.2. Sagsbehandling og praksis

4.6.2.1. Indledning

En udlænding, der meddeles opholdstilladelse i Danmark har selv ansvaret for at overholde tidsfristerne for aflæggelse af prøve på A1- eller A2- niveau, for at forberede sig til prøven og for at tilmelde sig til prøven.

Den af kommunen tilbudte undervisning på sprogskolerne er et tilbud til udlændinge, der er meddelt opholdstilladelse i Danmark og kan indgå som et supplement til ens forberedelse til prøven.

Det forhold, at ansøgeren ikke har haft undervisning på en sprogskole, har ikke betydning for kravet om, at danskprøve skal være bestået inden for den fastsatte frist.

Danskprøve A1 og A2 omfatter hver 30 spørgsmål, hvoraf de 21 skal være korrekt besvaret for at bestå prøven. Prøveresultaterne vurderes af eksterne censorer, men den endelige vurdering ligger hos Udlændingestyrelsen, som udsender brev om resultatet af den aflagte prøve.

I en sag fra august 2015 (**sag 4-6-1**), stadfæstede Udlændingenævnet en afgørelse om inddragelse af opholdstilladelse til en udlænding, som havde bestået en danskprøve på A1-niveau efter den udmeldte frist. Nævnet lagde vægt på, at det udtrykkeligt fremgik af ansøgers opholdstilladelse, at hun skulle bestå en danskprøve på A1-niveau, og at hun ikke havde dokumenteret over for hverken Udlændingestyrelsen eller Udlændingenævnet, at hun havde bestået en prøve i dansk på A1-niveau eller på et højere niveau inden fristens udløb. Nævnet lagde endvidere vægt på, at en udlænding der meddeles opholdstilladelse i Danmark, har et personligt ansvar for at sætte sig ind i, hvilke betingelser der er knyttet til opholdstilladelsen.

Udlændingenævnet omgjorde i marts 2014 (**sag 4-6-2**) en afgørelse om inddragelse af opholdstilladelse til en udlænding. Nævnet henviste til, at der var kommet nye oplysninger under klagesagen, at Københavns kommune under fastlæggelsen af integrationsprogrammet havde rådgivet ansøger om danskundervisning og ikke danskprøven, men at der kunne være risiko for, at de to ting var blevet blandet sammen under mødet. Nævnet bemærkede i den forbindelse, at det ikke er en forudsætning for at gå til danskprøve, at ansøger forinden har deltaget i et danskundervisningsforløb.

Klager over bedømmelse af om danskprøve A1 eller A2 er bestået

Klager skal indgives til SIRI senest 7 dage efter, at resultatet af bedømmelsen er meddelt den pågældende udlænding. Klager, der indgives senere, afvises.

4.6.2.2. Prøver der kan træde i stedet for Danskprøve A1 eller A2

Det fremgår af bilag 1 og 2 til bekendtgørelse nr. 180 af 26. februar 2013 om danskprøve på A1-niveau og danskprøve på A2-niveau for familiesammenførte udlændinge, hvilke prøver, der kan træde i stedet for henholdsvis Danskprøve A1 og A2.

Hvis udlændingen har bestået en af disse prøver inden sin frist, påhviler det udlændingen at sende dokumentation herfor til Udlændingestyrelsen. Vi vil herefter træffe afgørelse om, hvorvidt prøven kan træde i stedet for Danskprøve A1 eller A2.

Bemærk, at modultest på danskuddannelserne for nyankomne voksne udlændinge m.fl. ikke kan træde i stedet for Danskprøve A1 og A2.

På nyidanmark.dk findes en oversigt over, hvilke prøver, der anses som fornøden dokumentation for at en udlænding har bestået en danskprøve på mindst A1-niveau, se http://www.nyidanmark.dk/da-dk/Ophold/familiesammenfoering/aegtefaeller/prove_i_dansk.htm.

4.6.2.3. Udsættelse af frist for bestået danskprøve

Fristerne for aflæggelse af danskprøve kan udsættes, hvis udlændingen kan dokumentere, at vedkommende er forhindret i at aflægge prøven på grund af:

- barsel,
- udlændingens eller udlændingens mindreårige barns sygdom eller

- ekstraordinære uforudsete transportproblemer

Hvis udlændingen ønsker, at fristerne skal udsættes, skal han eller hun selv rette henvendelse til Udlændingestyrelsen hurtigst muligt og indsende dokumentation for, hvorfor han eller hun er forhindret i at aflægge prøven.

Fristen for aflæggelse af danskprøven løber frem til, at vi modtager anmodning om udsættelse af fristen. Vi vil efter indsendelse af dokumentation vurdere, om fristen kan udsættes. Indtil vi har udmeldt en ny frist på baggrund af udsættelsen, skal udlændingen rette sig efter den først udmeldte frist.

4.6.2.3.1. Barsel

Når Udlændingestyrelsen modtager dokumentation for barsel, fx i form af en fødselsattest, suspenderes fristen i barselperioden, dog maksimalt 46 uger fra barnets fødsel afhængig af, om prøvedeltageren er en mand eller en kvinde.

Såfremt der indsendes en vandrejournal inden fødslen, kan der endvidere meddeles fristudsættelse i op til 4 uger inden terminsdato.

Ved vurdering af, om der kan ske fristudsættelse og eventuel fastlæggelse af en ny frist til at aflægge danskprøven, fradrager vi det antal dage, der allerede er forløbet af fristen og indtil styrelsens modtagelse af anmodning om udsættelse.

Modtages fødselsattesten inden for 14 dage efter fødslen, fratrækkes imidlertid ikke nogen dage henset til de særlige omstændigheder en fødsel kan indebære.

Det er efter Udlændingestyrelsen praksis som udgangspunkt en forudsætning for udsættelse af fristen for at bestå en danskprøve på A1-niveau, at anmodningen om fristudsættelse er modtaget inden fristens udløb.

Udlændingenævnet stadfæstede i november 2015 (**sag 4-6-3**) en nægtelse af forlængelse af en udlændings opholdstilladelse, som havde bestået Danskprøve A1 efter udløb af fristen (til at bestå en danskprøve på A1-niveau). Nævnet lagde bl.a. vægt på, at hverken ansøger eller ægtefællen havde kontaktet Udlændingestyrelsen med henblik på udsættelse af fristen, og bemærkede, at fristen for aflæggelse af danskprøven tidligst kan suspenderes 4 uger før forventet fødsel for så vidt angår gravide.

4.6.2.3.2. Udlændingens eller udlændingens mindreårige barns sygdom

Det vil bero på en konkret vurdering, hvorvidt vi kan udsætte fristen for bestået danskprøve og i givet fald hvor længe fristen kan udsættes i tilfælde af sygdom. Der skal dog være tale om sygdom af en vis alvor, beroende på graden samt varigheden af sygdommen. Udlændingen skal indsende dokumentation herfor, herunder for eventuel indlæggelse på hospital.

Udlændingenævnet stadfæstede i november 2015 (**sag 4-6-4**) en nægtelse af forlængelse af en opholdstilladelse, hvor udlændingen havde bestået Danskprøve A1 efter udløb af fristen (til at bestå en danskprøve på A1-niveau). Nævnet fandt, at det forhold, at ansøger led af talassæmi (en blodsygdom, der medfører blodmangel), ikke kunne føre til en ændret vurdering, da der ikke var oplyst om helbredsmæssige forhold af en sådan karakter, at kravet om at bestå en danskprøve på A1 niveau ikke burde stilles overfor ansøger. Nævnet bemærkede, at ansøger til trods for sin sygdom bestod danskprøven cirka halvanden måned efter fristen.

Udlændingenævnet stadfæstede i februar 2016 (**sag 4-6-5**) en inddragelse af opholdstilladelse til en udlænding, hvor denne havde oplyst til sagen, at danskprøven ikke var aflagt på grund af sygdom. Det indgik i grundlaget for nævnets vurdering, at ansøger efter det oplyste havde koncentrationsbesvær, at hun var under udredning på et center for tortur og traumeofre på grund af sit koncentrationsbesvær, at hun udviste symptomer på PTSD, og var i risiko for, at hendes funktionsevne var truet. Nævnet fandt, at der i sagen ikke forelå dokumentation for, at ansøger led af sygdom eller handicap, eller at der var andre forhold vedrørende ansøgeren, der kunne begrunde, at betingelsen om beståelse af prøven ikke burde stilles.

4.6.2.3.3. Ekstraordinære uforudsete transportproblemer

Det vil bero på en konkret vurdering, hvorvidt der kan ske midlertidig udsættelse, men der skal som udgangspunkt være tale om ekstraordinære uforudsete transportproblemer på selve dagen, hvorpå danskprøven skal aflægges.

4.6.2.4. Fravigelse af betingelse om bestået danskprøve

Kravet om bestået danskprøve på A1-niveau eller højere niveau kan fraviges, hvis ganske særlige grunde taler herfor, fx hvis den herboende ægtefælle er flygtning og fortsat risikerer forfølgelse ved en tilbagevenden til sit hjemland, hvis den herboende ægtefælle har regelmæssigt samvær med særbørn, hvis

den herboende ægtefælle har børn, der har opnået selvstændig tilknytning til Danmark, eller hvis den herboende ægtefælle har alvorlige helbredsæssige problemer.

Herudover vil danskprøvekravet i visse tilfælde kunne fraviges, såfremt ansøgeren lider af handicap, jf. FN's handicapkonvention, som gør, at udlændingen ikke er i stand til at bestå eller gennemføre danskprøven.

Danskprøve A1 såvel som Danskprøve A2 aflægges ved brug af en computerskærm og høretelefoner, hvor prøvedeltageren bl.a. skal høre nogle tekster, se på billeder på skærmen og svare ind i en optagende mikrofon, om svaret er A, B eller C. Kravet om bestået prøve i dansk som betingelse for ret til fortsat ophold i Danmark kan således fraviges, hvis man har særlige handicaps, der forhindrer én i at gennemføre prøven (eksempelvis syns-, høre- eller talehandicap).

Der skal fremlægges dokumentation for handicappet. Såfremt udlændingen har hjælpemidler, der afhjælper handicappet, fx briller eller høreapparat, kan kravet som udgangspunkt ikke fraviges, medmindre hjælpemidlet er uforeneligt med prøveudstyret.

Såfremt der fraviges på baggrund af udlændingens handicap, skal der vejledes om nedsættelse af den økonomiske sikkerhedsstillelse for beløbene svarende til, hvad sikkerheden ville kunne nedsættes til, såfremt Danskprøve A1 og A2 var bestået rettidigt. For så vidt angår beløbet svarende til en bestået afsluttende prøve på danskuddannelsen henvises til bopælskommunen.

Udlændingestyrelsen genoptog i januar 2016 (**sag 4-6-6**) en sag, hvor ansøgers opholdstilladelse var blevet nægtet forlænget på grund af manglende opfyldelse af danskprøvekravet. Vi vurderede, at ansøger ikke var i stand til at bestå danskprøven. Det indgik i grundlaget for vores vurdering, at det fremgik af nye lægelige oplysninger, at ansøger havde et meget dårligt syn, at hun, efter hun havde fået hjælpemidler/stor lup fra Synscentralen, kunne se store bogstaver og TV-billeder, hvis hun var helt tæt på skærmen, men at hun ikke kunne læse skærmen eller genkende ansigter.

Se i øvrigt nærmere kapitel 5 om fravigelsesgrunde.

4.6.2.5. Tyrkiske statsborgere

Hvis den herboende er tyrkisk statsborger

Tyrkiske ansøgere er fritaget for at betale gebyr for Danskprøve A1 og A2, hvis ansøgers samlever/ægtefælle:

- er tyrkisk statsborger

- var økonomisk aktiv, da ansøger blev meddelt opholdstilladelse, og stadig er det, når ansøger tilmelder sig Danskprøve A1 eller A2.

4.6.2.5.1. Hvis ansøger er tyrkisk statsborger

Det følger af bemærkningerne til nr. L 104 (lov nr. 418 af 12. maj 2012), at der som følge af EU-domstolens fortolkning af Associeringsaftalen, tillægsprotokollen og Associeringsrådets afgørelse nr. 1/80 i en række domme, ikke kan stilles krav om bestået danskprøve som betingelse for fortsat ophold for en tyrkisk statsborger, der er indrejst med opholdstilladelse som familiesammenført og som efterfølgende i Danmark er blevet økonomisk aktiv som arbejdstager, selvstændig erhvervsdrivende eller tjenesteyder.

Tyrkiske statsborgere, der har fået opholdstilladelse i Danmark, og som inden seks måneder fra tilmeldingen til folkeregisteret er blevet økonomisk aktive som arbejdstagere, selvstændig erhvervsdrivende eller tjenesteydere, er derfor fritaget for kravet om en bestået danskprøve på A1-niveau eller højere niveau.

Dog er muligheden for at få nedsat den økonomiske sikkerhedsstillelse, som er stillet af den herboende ægtefælle eller samlever, betinget af, at han eller hun har bestået en danskprøve på A1-niveau eller højere niveau inden den fastsatte frist.

Såfremt man som tyrkisk statsborger og på grund af økonomisk aktivitet mener sig fritaget for kravet om en bestået danskprøve, kan udlændingen rette henvendelse til styrelsen med henblik på en vurdering af, om han eller hun er omfattet af fritagelsen og derfor ikke er påkrævet at skulle bestå danskprøve på A1-niveau. Hvis udlændingen ikke retter henvendelse til styrelsen, og det senere – efter fristens udløb – viser sig, at han/hun ikke kan anses for at være økonomisk aktiv, kan udlændingen risikere, at opholdstilladelsen bliver inddraget.

Ifølge EU-domstolens faste praksis skal der tages udgangspunkt i fortolkningen af arbejdstagerbegrebet i EU-retten i forhold til vurderingen af, om en tyrkisk statsborger kan anses for økonomisk aktiv som arbejdstager i Associeringsaftalens forstand.

For så vidt angår etablering af selvstændig erhvervsvirksomhed har EU-domstolen i sagen Factortame II (sag C-221/89) anført, at etablering indebærer ”aktuel udøvelse af en økonomisk aktivitet gennem et fast forretningssted for en ubegrænset periode”. Det er normalt en betingelse, at der er tale om beskæftigelse i minimum 10-12 timer ugentligt.

Selvstændig erhvervsvirksomhed er normalt kendetegnet ved, at der for egen regning og risiko udøves en virksomhed af økonomisk karakter og med det formål at indvinde et økonomisk udbytte. Endvidere er det en forudsætning, at virksomheden udøves nogenlunde regelmæssigt og gennem en ikke helt kort periode. Endelig må det være en forudsætning, at virksomheden ikke er af ganske underordnet omfang.

Det beror på en konkret vurdering af den enkelte sags faktiske omstændigheder, om en tyrkisk statsborger kan betragtes som selvstændig erhvervsdrivende i EU-rettens forstand.

For nærmere om associeringsaftalen og arbejdstagerbegrebet i forhold til danskprøvekravet, henvises der til lovbemærkningerne til lovforslag nr. L 104 af 2. marts 2012 (side 16-17).

Udlændingestyrelsen gav i juni 2013 (**sag 4-6-7**) afslag på ansøgning om fritagelse for prøve i dansk på mindst A1-niveau til en tyrkisk statsborger, som var ansat som køkkenmedhjælper. Vi lagde til grund, at det ikke var dokumenteret, at udlændingen havde faktisk og reel beskæftigelse. Vi lagde bl.a. vægt på, at der ikke var fremlagt en ansættelseskontrakt, der kunne dokumentere karakteren af ansættelsen, at der på ansættelseskontrakten ikke var anført løn, aftale om pension eller overenskomstaftale, og at det fremgik af indkomst, at der alene var aflagt 25 timer i henholdsvis april og maj 2013. Vi fandt således ikke at kunne lægge til grund, at udlændingen havde været arbejdstager i EU-rettens forstand.

Udlændingestyrelsen gav i november 2013 (**sag 4-6-8**) afslag på ansøgning om fritagelse for prøve i dansk på mindst A1-niveau til en tyrkisk statsborger, som oplyste at være selvstændig erhvervsdrivende. Vi fandt ikke, at udlændingen kunne betragtes som selvstændig erhvervsdrivende i EU-rettens forstand, siden vi meddelte opholdstilladelsen. Vi fandt ikke dokumenteret, at virksomheden opfyldte kravet om aktuel udøvelse af en økonomisk aktivitet gennem et fast forretningssted for en ubegrænset periode. Vi lagde bl.a. vægt på, at der ikke var fremlagt regnskab eller kontooversigt for virksomheden, som dokumenterede indtægten.

4.6.2.6. Inddragelse af opholdstilladelse ved manglende rettidig beståelse af danskprøve

4.6.2.6.1. Inddragelse

En opholdstilladelse kan inddrages, når en opholdstilladelse som ægtefællesammenført er betinget af, at udlændingen består danskprøven på A1-niveau eller en anden danskprøve på tilsvarende eller højere niveau, og udlændingen ikke rettidigt har bestået en sådan prøve.

Efter udlændingelovens § 19, stk. 6, 1. pkt., finder § 26, stk. 1, anvendelse ved afgørelser om inddragelse af opholdstilladelser. Der skal således ved afgørelser om inddragelse af opholdstilladelser tages hensyn til, om

inddragelsen må antages at virke særlig belastende på grund af bl.a. udlændingens tilknytning til det danske samfund, udlændingens tilknytning til herboende personer, konsekvenserne for herboende nære familiemedlemmer og udlændingens manglende eller ringe tilknytning til hjemlandet.

Hvis udlændingen har klaget til SIRI over en bedømmelse om ikke at have bestået danskprøven på A1-niveau, skal en eventuel inddragelsessag afvente udfaldet af klagesagen.

4.6.2.6.2. Iværksættelse af inddragelsessag, herunder når danskprøve A1 er bestået for sent

Der oprettes efter praksis en inddragelsessag 30 dage efter fristen er sprunget for aflæggelse af danskprøve på A1 – niveau (proportionalitetsafvejning), og en udlænding ikke har aflagt danskprøve inden for fristen (se mere nedenfor). Hvis en danskprøve på A2-niveau er aflagt og bestået for sent, opereres der dog ikke med en sådan 30 dages frist

Ligeledes oprettes der en inddragelsessag, når en udlænding ikke har bestået danskprøve eller omprøve inden for fristen på seks plus tre måneder.

Danskprøve A1 bestået for sent

Hvis danskprøve på A1-niveau ikke er bestået inden den fastsatte frist, men er bestået inden inddragelsessagens afslutning, inddrages opholdstilladelse i henhold til ovenfor nævnte praksis. I inddragelsesafgørelsen vejledes om, at såfremt en ny ansøgning om ægtefællesammenføring – med henvisning til samme ægteskab – indgives inden udrejsefristens udløb, vil styrelsen være indstillet på at tillade ansøgningen indgivet her i landet. Ansøgningen afvises således som udgangspunkt ikke, jf. udlændingelovens § 9, stk. 21.

Det bemærkes, at en ny ansøgning alene kan medføre processuelt ophold under den nye sags behandling. Ansøger har derfor ikke ret til at arbejde i perioden fra inddragelse af opholdstilladelse til meddelelse af ny opholdstilladelse.

Sikkerhedsstillelse i forbindelse med ny ansøgning om ægtefællesammenføring

Vi beder ikke om ny økonomisk sikkerhed, når der indgives en ny ansøgning om ægtefællesammenføring, under vores behandling af en inddragelsessag på baggrund af ej aflagt/ej bestået danskprøve inden for fristen.

Ligeledes beder vi ikke om ny sikkerhed, hvis der søges på et tidspunkt, hvor vi har inddraget opholdstilladelsen, men hvor udrejsefristen endnu ikke er udløbet.

4.6.2.4.3. Ej inddragelse på grund af personlige forhold

Hvis der er personlige forhold hos udlændingen, som gør, at en inddragelse eller en nægtelse af forlængelse vil være særligt belastende for den pågældende, vil opholdstilladelsen alligevel ikke blive inddraget eller nægtet forlænget, jf. udlændingelovens § 19, stk. 7, 1. pkt., jf. § 26, stk. 1.

Elementer der indgår i styrelsens vurdering er:

- Udlændingens tilknytning til det danske samfund herunder hvor lang tid, udlændingen har været i Danmark
- Alder, helbredsforhold og andre personlige forhold
- Tilknytningen til personer, som bor i Danmark
- Konsekvenser for herboende nære familiemedlemmer, herunder børn med selvstændig tilknytning
- Manglende eller lille tilknytning til hjemlandet
- Om udlændingen vil lide overlast i hjemlandet.

For så vidt angår udlændinges mindreårige børn med selvstændig tilknytning gælder, at børn – uanset at de er danske statsborgere - efter fast praksis først anses for at have opnået en selvstændig tilknytning til Danmark efter seks til syv års fast lovligt ophold her i landet, hvor børnene har været tilknyttet en dansk institution eller skole.

Udlændingenævnet stadfæstede i februar 2014 (**sag 4-6-9**) en afgørelse om inddragelse af en opholdstilladelse for en udlænding, som ikke havde dokumenteret at have bestået en danskprøve på A1-niveau. Udlændingenævnet fandt, at ansøgeren havde bevaret en væsentlig tilknytning til hjemlandet, hvor han var statsborger, og hvor hans forældre og søstre var bosat. Nævnet fandt endvidere, at det ikke kunne føre til en ændret vurdering, at ansøgeren og hans ægtefælle havde to fællesbørn, der begge var født og opvokset i Danmark, og som begge havde gået i vuggestue/børnehave i Danmark, idet børnene var født henholdsvis i 2009 og i 2010, og idet børnene alene havde opholdt sig i Danmark henholdsvis i ca. fem år og tre og et halvt år. Nævnet fandt således henset til børnenes alder og længden af deres ophold i Danmark, at børnene ikke havde opnået en selvstændig tilknytning til Danmark, og at der ikke forelå oplysninger om personlige eller helbredsmaessige forhold, der bevirkede, at ansøgeren, hans ægtefælle og parrets fællesbørn ikke ville kunne indrejse og tage ophold i udlændingens hjemland for at udøve familielivet dér.

Notater og meddelelser m.v.

- Vejledning i sagsbehandling vedrørende danskprøver

5. Fravigelsesgrunde

5.1. Indledning

I visse sager kan styrelsen fravige de almindelige betingelser for familiesammenføring fordi der foreligger ganske særlige grunde, som oftest følger af Danmarks internationale forpligtelser. Det vil særligt være forpligtelser som følge af EMRK (art. 8 i særdeleshed), FN's børnekonvention, FN's handicapkonvention, men også andre internationale menneskerettighedskonventioner, såvel som retspraksis fra de relevante internationale organer.

Af forarbejderne til udlændingeloven, fremgår det om de internationale forpligtelser på ægtefællesammenføringsområdet, bl.a.:

Der vil i hver enkelt sag altid skulle foretages en konkret vurdering af ansøgningen i forhold til Danmarks internationale forpligtelser.

Hvis det på baggrund af denne konkrete vurdering må lægges til grund, at den herboende ikke kan henvises til at udøve sit familieliv i ansøgers hjemland eller opholdsland, eller hvis det lægges til grund, at det i øvrigt vil være i strid med (red.: bl.a.) EMRK artikel 8 at henvise den herboende til at udøve familielivet i et andet land, vil betingelserne for ægtefællesammenføring blive fraveget..."

5.2. Sagsbehandling og praksis

Visse af de krav, som stilles som betingelse for meddelelse af ægtefællesammenføring, kan efter en konkret og individuel vurdering fraviges, hvis ganske særlige grunde taler herfor.

Følgende krav kan fraviges:

- 24-årskravet
- Permanent opholdstilladelse i tre år
- Tilknytningskravet
- Selvforsørgelseskravet
- Boligkravet
- Opfyldelse af en del af de tidligere gældende betingelser for permanent opholdstilladelse
- Den økonomiske sikkerhedsstillelse
- Danskprøvekravet

Følgende grundlæggende krav kan ikke fraviges:

- Ægteskabets retsgyldighed
- Ægteskabet skal være indgået efter begge parter eget ønske (tvang)
- Proforma

Kravet om, at den herboende ægtefælle ikke inden for de seneste 10 år ved endelig dom i Danmark må være dømt for vold begået mod en tidligere ægtefælle/samlever, kan fraviges men ikke på baggrund af de sædvanlige grunde. Se afsnit 3.9.2.4. for uddybning heraf.

5.2.1. Fravigelse på baggrund af ganske særlige grunde

Hvis meddelelse af afslag på ægtefællesammenføring vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, herunder navnlig EMRK art. 8, fraviges de almindelige betingelser for ægtefællesammenføring.

Hvis der er uoverstigelige hindringer for, at ægtefællerne kan etablere familielivet i ansøgers hjemland, vil Danmark på den baggrund som udgangspunkt være forpligtet til at tillade ægtefællesammenføring med fravigelse af de almindelige betingelser. Dette beror på en konkret proportionalitetsafvejning.

5.2.1.1. Fravigelse på baggrund af mindreårige børn

I en sag om ægtefællesammenføring skal der altid foretages en konkret vurdering af, om de almindelige betingelser på baggrund af eventuelle herboende mindreårige børn, skal fraviges.

Det bemærkes i den forbindelse, at der som udgangspunkt ikke kan ske fravigelse på baggrund af et mindreårigt barn på baggrund af barnets selvstændige tilknytning til Danmark eller omfanget af samvær, hvis barnet inden for kort tid fylder 18 år. Dette med den begrundelse, at en opholdstilladelse som ægtefællesammenført i disse tilfælde vil være betinget af fortsat opfyldelse af barnets selvstændige tilknytning eller samvær med barnet sammenholdt med, at en opholdstilladelse normalt ikke meddeles med en varighed på under seks måneder.

Har den herboende ægtefælle mindreårige særbørn, det vil sige børn fra et tidligere forhold, som ikke bor hos vedkommende, lægges betydelig vægt på, om den herboende ægtefælle har fast og regelmæssigt

samvær med børnene. Et fast og regelmæssigt samvær vil normalt være ensbetydende med, at der er en tæt tilknytning mellem den herboende ægtefælle og vedkommendes børn.

Den herboende ægtefælle skal i ansøgningsskemaet om ægtefællesammenføring underskrive en erklæring, hvori vedkommende giver samtykke til, at Udlændingestyrelsen om nødvendigt kan kontakte børnenes anden forælder med henblik på en bekræftelse af omfanget af samværet. Hvis børnenes anden forælder ikke besvarer henvendelsen, lægges den herboende ægtefælles oplysninger som udgangspunkt til grund.

I særlige tilfælde vil også et begrænset samvær kunne medføre en fravigelse af de almindelige betingelser for ægtefællesammenføring. Ved vurderingen heraf lægges blandt andet vægt på den geografiske afstand mellem den herboende ægtefælle og barnet, samt om barnet eventuelt er tvangsfjernet, og om der fra kommunens side er iværksat foranstaltninger med henblik på at øge samværets omfang eller andre pædagogiske tiltag for at muliggøre en snarlig hjembringelse af barnet.

Har den herboende ægtefælle derimod hjemmeboende mindreårige særbørn eller parrets mindreårige fællesbørn, som ikke er danske statsborgere, er det afgørende for en eventuel fravigelse af de almindelige betingelser for ægtefællesammenføring, om børnene kan antages at have opnået en selvstændig tilknytning til Danmark. I vurderingen heraf vil der særligt blive lagt vægt på børnenes alder, varigheden af børnenes faste ophold i Danmark, og om børnene er velintegrerede i det danske samfund, herunder om børnene gennem en længere periode har gået i dansk vuggestue, børnehave, folkeskole eller lignende og derved har opnået en sproglig tilknytning til landet. Efter praksis vil en periode på cirka seks til syv års ophold i Danmark, hvor ovenstående momenter ligeledes indgår, som udgangspunkt kunne medføre, at de almindelige betingelser for ægtefællesammenføring fraviges.

Det skal dog bemærkes, at fællesbørn ikke uanset deres selvstændige tilknytning til Danmark som udgangspunkt kan føre til fravigelse af tilknytningskravet, hvis den herboende ægtefælle og ansøger tidligere har været gift eller levet sammen i deres fælles hjemland inden den herboende ægtefælles indrejse i Danmark, og parret senere indgiver ansøgning om ægtefællesammenføring her i landet på baggrund af nyt ægteskab. Det samme gør sig gældende, hvis parret igennem en længere årrække har været gift, men uden nærmere forklaring har valgt ikke tidligere at søge om familiesammenføring.

5.2.1.2. Fravigelse på baggrund af den herboende ægtefælles helbredsmæssige forhold

De almindelige betingelser for ægtefællesammenføring vil ligeledes kunne fraviges, hvis den herboende ægtefælle er alvorligt syg, har et alvorligt handicap eller en så høj alder, at det vil være humanitært uforvarsligt at henvise vedkommende til at tage ophold i ansøgers hjemland.

Hvorvidt den herboende ægtefælles helbredsmæssige forhold kan føre til fravigelse af de almindelige betingelser for ægtefællesammenføring beror på en konkret og individuel vurdering af sagens samlede omstændigheder. Muligheden for, om den herboende ægtefælle kan modtage forsvarlig behandling og/eller pasning i vedkommendes eller ansøgers egne hjemlande skal inddrages i vurderingen.

Til brug for vurderingen skal den herboende ægtefælles helbredsmæssige forhold være dokumenterede ved en aktuel lægefaglig udtalelse med oplysninger om diagnose, eventuel behandling og medicinforbrug samt prognose for fremtidig behandling og medicinforbrug.

5.2.1.3. Fravigelse på baggrund af den herboende ægtefælles flygtningestatus

De almindelige betingelser for ægtefællesammenføring vil desuden kunne fraviges, hvis den herboende ægtefælle har opholdstilladelse som flygtning i medfør af udlændingelovens §§ 7, stk. 1 og stk. 2, § 7, stk. 3, når vedkommende har fået opholdstilladelsen forlænget ud over tre år, og §§ 8, stk. 1 og stk. 2, og ikke kan tage ophold i sit hjemland, hvor den pågældende fortsat risikerer forfølgelse, dødsstraf eller at blive underkastet tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf.

Udlændingestyrelsen har til brug for vurdering af disse sager i bilag 1 til familiesammenføringsmeddelelse nr. 9/15 af 22. december 2015¹⁷ udarbejdet et notat, hvoraf det fremgår, i hvilke tilfælde en høring af Center for Asyl skal foretages (en såkaldt FAMUD-høring). En sådan høring har til formål at afklare, hvorvidt den herboende ægtefælle vil kunne vende tilbage til sit oprindelsesland, hvilket i bekræftende fald vil betyde, at de almindelige betingelser i ægtefællesammenføringssagen stilles.

Ved vurderingen af, om den herboende ægtefælle vil kunne vende tilbage til sit oprindelsesland indgår faktorer som blandt andet den herboende ægtefælles hjemland, hvilken type flygtningestatus den herboende ægtefælle har, om ægteskabet er indgået før eller efter den herboende ægtefælles flugt, og om den herboende ægtefælle har været tilbage i sit hjemland efter sin flugt herfra. Det vil ligeledes indgå i vurderingen, om den herboende ægtefælle og ansøger har forskellige hjemlande, og om ansøger har opnået opholdstilladelse i et andet land. I sidstnævnte tilfælde vil Center for Asyl altid skulle høres. Dette gælder dog ikke, hvis ansøger har opholdstilladelse i et EU-land, da EU-lande anses for sikre i forhold til refoulement, hvorfor familien kan henvises til at udøve familielivet i det andet EU-land.

¹⁷ *Behandling af ægtefælle- og børnesammenføringssager, når referencen er en herboende flygtning, samt sager om permanent ophold, hvor ansøgeren eller den herboende reference er flygtning*

Hvis Center for Asyl vurderer, at den herboende ægtefælle kan tage ophold i sit hjemland eller i ansøgers opholds- eller hjemland, partshøres den herboende ægtefælle herom. Afhængig af vedkommendes svar kan det blive nødvendigt at indhente en supplerende udtalelse fra Center for Asyl. Indholdet af den herboende ægtefælles svar på partshøringen/indholdet af den supplerende udtalelse fra Center for Asyl vil være afgørende for, om de almindelige betingelser for ægtefællesammenføring vil kunne fraviges.

Det bemærkes, at opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 8, stk. 3, som udgangspunkt meddeles på baggrund af hovedpersonens sygdom og ikke af asylretlige grunde. Da der således allerede er gjort op med asylvurderingen, foretages i disse sager ikke en høring af Center for Asyl. I stedet bør det overvejes, om de almindelige betingelser for ægtefællesammenføring kan fraviges på baggrund af den herboende ægtefælles sygdom.

5.2.1.3.1. Særligt vedr. familiesammenføringssager, hvor den herboende ægtefælle er dansk statsborger men tidligere flygtning

Udgangspunktet er, at man som dansk statsborger kan tage ophold i alle lande. Hvis den herboende ægtefælle er dansk statsborger, men tidligere har haft opholdstilladelse i Danmark som flygtning, skal en høring af Center for Asyl dog igangsættes. Dette med henblik på en vurdering af, om den herboende ægtefælle kan tage ophold i sit tidligere hjemland, eller om vedkommende fortsat risikerer asylretlig forfølgelse.

Uanset hvilket land den herboende ægtefælle oprindeligt kommer fra, igangsættes en høring af Center for Asyl.

5.2.1.3.2. Særligt vedr. familiesammenføringssager, hvor den herboende ægtefælle er dansk statsborger, og ansøger er fra Syrien eller visse dele af Somalia

Udgangspunktet om, at man som dansk statsborger kan tage ophold i alle lande, fraviges på nuværende tidspunkt i forhold til Syrien og visse dele af Somalia. I visse lande er den sikkerhedsmæssige situation således så alvorlig, at Danmark ikke kan henvise danske statsborgere til at tage ophold heri. Det drejer sig på nuværende tidspunkt om Syrien og visse dele af Somalia og gælder uanset, om den danske statsborger tidligere har haft syrisk eller somalisk statsborgerskab.

Hvis Danmark ikke på grund af den sikkerhedsmæssige situation i et land kan henvise den danske statsborger og ansøger til at tage ophold heri, fraviges de almindelige betingelser for ægtefællesammenføring.

Særligt om Syrien

Hvis en dansk statsborger søger om ægtefællesammenføring med en syrisk statsborger/statsløs palæstinenser fra Syrien, fraviges de almindelige betingelser for ægtefællesammenføring, idet parret på nuværende tidspunkt ikke kan henvises til at udøve familielivet i Syrien. Dette skyldes, at situationen i landet for tiden er præget af vilkårlig voldsudøvelse og overgreb på civile.

Særligt om Somalia

Den nærmere vurdering af den sikkerhedsmæssige situation i Somalia er områdebestemt. Hvis en dansk statsborger søger om ægtefællesammenføring med en somalisk statsborger, skal en høring af asyl derfor igangsættes.

5.2.1.4. Fravigelse på baggrund af erhverv omfattet af positivlisten

Hvis den herboende ægtefælle er beskæftiget inden for et erhverv omfattet af den i udlændingelovens § 9 a, fastsatte positivliste, kan 24-årskravet og tilknytningskravet fraviges med henvisning hertil.

En sådan fravigelse er begrundet i et hensyn til det danske samfunds interesse i at fastholde herboende arbejdskraft, der er beskæftiget inden for områder med mangel på særlig kvalificeret arbejdskraft.

Fravigelse med henvisning hertil er betinget af følgende:

- Den herboende ægtefælles job er opført på positivlisten.
- Den herboende ægtefælle skal kunne fremvise en ansættelseskontrakt eller et konkret jobtilbud, hvor løn og ansættelsesvilkår fremgår.
- Løn- og ansættelsesvilkår skal være sædvanlige efter danske forhold.

Minimumskravet til det uddannelsesmæssige niveau for en stilling på positivlisten er en professionsbachelor. I visse tilfælde kan det desuden være en betingelse, at den herboende ægtefælle har fået en dansk autorisation. Dette fremgår udtrykkeligt af positivlisten og gælder eksempelvis læger, som skal have autorisation af Styrelsen for Patientsikkerhed.

Ved vurderingen af, om den herboende ægtefælles job er omfattet af positivlisten, sammenholdes oplysningerne fra vedkommendes eksamensbevis og ansættelseskontrakt om henholdsvis uddannelsesmæssig baggrund og nuværende ansættelsesforhold med de stillingsbetegnelser, som fremgår af positivlisten.

Ved tvivl om, hvorvidt den herboende ægtefælles job er omfattet af positivlisten, foretages en skriftlig høring af SIRI.

Hvis 24-års- og tilknytningskravet ses opfyldt, men den herboende ægtefælle påberåber sig, at vedkommendes job er omfattet af positivlisten, kan det overvejes, om der skal foretages en nærmere vurdering heraf.

Fravigelse kan endvidere ske i relation til herboende ægtefæller ansat i statens tjeneste, som varetager en stilling af en sådan karakter, at hensyn af udenrigs- og sikkerhedspolitisk karakter taler imod at henvise den pågældende til at tage ophold i udlandet med ansøger, hvis dette reelt indebærer, at den pågældende må fratræde sin stilling. Som eksempel på et sådant erhverv kan nævnes ansatte i forsvaret, der som led i ansættelsesforholdet kan udstationeres i udlandet i forbindelse med deltagelse i fredsskabende eller fredsbevarende operationer.

5.2.1.5. Fravigelse af danskprøvekravet på baggrund af ansøgers handicap

Det er normalt en betingelse for en ægtefællesammenført udlændings fortsatte ret til ophold i Danmark, at vedkommende senest seks måneder efter meddelt opholdstilladelse består en prøve i dansk på A1- eller højere niveau.

Dette krav kan først og fremmest fraviges på baggrund af ganske særlige grunde nævnt ovenfor.

Herudover kan kravet fraviges i overensstemmelse med FN's handicapkonvention, hvis udlændingen har særlige handicaps, som forhindrer vedkommende i at gennemføre prøven (eksempelvis syns-, høre- eller talehandicap). Udlændingen skal fremlægge tilstrækkelig dokumentation herfor.

Hvis udlændingen har hjælpemidler, som afhjælper handicappet, fx briller eller høreapparat, kan danskprøvekravet dog som udgangspunkt ikke fraviges, medmindre hjælpemidlet er uforeneligt med prøveudstyret.

Det bemærkes, at udlændingemyndighedernes Danskprøve A1 såvel som Danskprøve A2 aflægges på et sprogcenter ved brug af en computerskærm og høretelefoner, hvor prøvedeltageren blandt andet skal lytte

til tekster, se på billeder på en skærm og ved brug af en optagende mikrofon give svar på, om løsningen er svarmulighed A, B eller C.

Notater og meddelelser m.v.

- Meddelelse nr. 7/03 af 12. juni 2003 om *Anvendelse af 24-årskravet og tilknytningskravet navnlig hvor referencen har en særlig erhvervsmæssig tilknytning til Danmark*
- Meddelelse nr. 15/05 af 8. december 2005 om *Anvendelse af tilknytningskravet ved ægtefællesammenføring*
- Meddelelse nr. 1/12 af 26. juni 2012 om *Nye ægtefællesammenføringsregler*
- Meddelelse nr. 7/15 af 13. august 2015 om *Behandling af sager om udenlandske børn uden opholdstilladelse, som er anbragt uden for hjemmet i Danmark eller er genstand for tvangsmæssig undersøgelse*
- Meddelelse nr. 9/15 af 22. december 2015 om *Behandling af ægtefælle- og børnesammenføringssager, når referencen er en herboende flygtning, samt sager om permanent ophold, hvor ansøgeren eller den herboende reference er flygtning*

6. Ganske særlige grunde, § 9 c, stk. 1

6.1. Indledning

Nærværende kapitel behandler ikke anvendelsen af udlændingelovens § 9 c, stk. 1, i forbindelse med ægtefæller, der ikke opfylder kravene til ægtefællesammenføring i udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, eller for børn mellem 15 og 18 år, idet disse behandles under henholdsvis kapitel 3.3. og 7. Ligeledes henvises der til kapitel 3.8. for så vidt angår anvendelsen af § 9 c, stk. 1, når der søges familiesammenføring til personer med midlertidig beskyttelsesstatus efter udlændingelovens § 7, stk. 3.

Efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, kan der gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler for det.

Bestemmelsen anvendes især i de tilfælde, hvor det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser at give afslag på familiesammenføring, herunder navnlig EMRK art. 8.

Begrebet familieliv omfatter ifølge teori og praksis kernefamilien i form af ægtefæller og deres mindreårige børn. En konventionsstat vil derfor kun i helt særlige tilfælde, hvor der mellem personer udenfor kernefamiliebegrebet eksisterer en helt særlig tilknytning, der ligger udover selve slægtskabet, være forpligtet til at tillade familiesammenføring.

Af bemærkningerne til udlændingelovens § 9 c, stk. 1, (L 152 af 28. februar 2002) fremgår en række situationer, hvor bestemmelsen eksempelvis kan anvendes:

”... der kan på den baggrund f.eks. meddelelse opholdstilladelse i helt undtagelsesvise tilfælde, hvor der er tale om en forælder over 60 år til en herboende indvandrer, eller hvor der er tale om en ægtefælle til en herboende indvandrer, som ikke har haft tidsubegrænset opholdstilladelse i mere end de sidste tre år, f.eks. hvor den herboende har haft opholdstilladelse som udsendelseshindret.... Der kan endvidere f.eks. meddeles opholdstilladelse i tilfælde, hvor der er tale om et særlig kvalificeret søskendeforhold normalt i form af, at en væsentligt ældre herboende søskende i en årrække forinden indrejsen i Danmark har fungeret som forælder og forsørger for en mindreårig søskende.”

Det er en forudsætning for anvendelsen af § 9 c, stk. 1, 1. pkt., i forbindelse med opholdstilladelse som følge af familiemæssig eller lignende tilknytning, at tilknytningen går ud over, hvad selve slægtsforholdet normalt medfører, og at der kan anføres vægtige grunde for, at ansøgeren skal optages i den herboendes husstand. Afgørelsen heraf beror på en skønsmæssigt præget vurdering, og opholdstilladelse gives efter praksis kun, når der foreligger ganske særlige omstændigheder.

6.2. Forældre

6.2.1. Forældre til voksne børn

Begrebet "kernefamilie" omfatter alene forældre og mindreårige børn, hvorfor der som udgangspunkt ikke meddeles opholdstilladelse til forældre, der søger opholdstilladelse med henvisning til voksne børn.

Det vil i stedet skulle vurderes, om der foreligger en helt særlig tilknytning, der ligger udover hvad der følger af slægtskabet i sig selv. Følgende momenter kan indgå i vurderingen:

- om den ansøgende forælder i hjemlandet har været optaget i det nu herboende voksne barns husstand igennem en længere årrække,
- om den herboende under opholdet i hjemlandet og efter indreisen i Danmark har forestået forførgelsen af ansøger.

Det vil desuden blive tillagt vægt, om forælderen ansøger om opholdstilladelse i Danmark i umiddelbar forlængelse af, at det herboende barn meddeles opholdstilladelse i Danmark, om forælderen har anden (voksen) familie i hjemlandet, er selvforsørgende, og om forælderen er enlig eller har en ægtefælle.

Såfremt en forælder til et voksent barn har helbredsmæssige problemer, vil disse skulle være af en sådan grad at ansøgeren vil være helt ude af stand til at tage vare på sig selv, og der ikke findes omsorgspersoner i hjemlandet. Derudover forudsættes, at det er udelukket at hjemlandets sociale myndigheder kan tilvejebringe pasning og pleje.

Udlændingenævnet har i enkelte sager omgjort styrelsens afslag til ældre enlige forældre. I de enkelte sager er der efter en helt konkret vurdering lagt vægt på ansøgers høje alder, helbredsforhold, afhængighed af det herboende barn, at der er ansøgt i umiddelbar forlængelse af den herboendes opholdstilladelse, og at ansøger har været en del af den herboendes husstand i en længere årrække.¹⁸

I en afgørelse fra januar 2016 (**sag 6-2-1**) omgjorde nævnet en afgørelse vedrørende en 71-årig mor til en herboende søn. Der blev i afgørelsen konkret lagt vægt på, at hun boede i den herboendes husstand i 10 år fra hun blev enke, og op til referencens udrejse i 2014, at han forførgede hende i samme periode, og at hun søgte familiesammenføring sammen med den herboendes ægtefælle og børn og i umiddelbar forlængelse af, at han havde fået asyl i Danmark. Derudover blev der lagt vægt på, at ansøger var 71 år, havde nedsat syn og efter det oplyste var afhængig af sin søn og svigerdatters pleje og omsorg, og at hun fortsat boede med sin svigerdatter og barnebarn.

¹⁸ Der henvises til Udlændingenævnets årsberetning for 2015 (side 136f)

Opholdstilladelse

En opholdstilladelse meddeles med mulighed for varigt eller midlertidigt ophold her i landet. Der skal ved afgørelsen af, om opholdstilladelsen skal gives med mulighed for varigt eller midlertidigt ophold navnlig tages hensyn til formålet med opholdstilladelsen.

6.2.2. Forældre til herboende mindreårige børn

Der kan også være tale om ganske særlige grunde, der kan føre til opholdstilladelse efter bestemmelsen, når en forælder søger familiesammenføring med et herboende mindreårigt barn.

Det er en forudsætning for opholdstilladelse i disse sager, at ansøger ikke er ægtefælle eller samlever med barnets anden forælder. I så fald, vil det være familiens forhold som en enhed, der skal tages stilling til ved vurderingen af, om der skal meddeles opholdstilladelse i Danmark.

I vurderingen af om der kan meddeles opholdstilladelse lægges der vægt på omfanget af samvær, som ansøgeren hidtil har udøvet med barnet, og hvilken tilknytning barnet i øvrigt har til Danmark. Der kan ikke meddeles opholdstilladelse i Danmark med henblik på at etablere et samvær med sit barn.

Der lægges vægt på det aktuelle faktiske samvær mellem den ansøgende forælder og barnet, og samværet skal som udgangspunkt skal være regelmæssigt.

Hvis det vil stride mod enten barnets ret til at udøve familieliv med den anden forælder i Danmark, eller stride mod barnets selvstændige tilknytning til Danmark, at meddele afslag under henvisning til at samvær kan udøves på besøgsophold eller ved at bo sammen i et andet land, så skal der meddeles opholdstilladelse.

Opholdstilladelsen meddeles med mulighed for varigt ophold i to år, og skal betinges af, at barnet fortsat er mindreårigt og opholder sig her i landet, samt at udlændingen fortsat har forældremyndighed over og regelmæssigt samvær med barnet.

Såfremt det herboende barn selv har opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold, skal opholdstilladelsen til den ansøgende forælder gives for 1 år med henblik på midlertidigt ophold, men med samme betingelser som nævnt ovenfor.

Ophold efter EU-retten (Zambrano)

Hvis ansøger er statsborger i et ikke-EU-land, og er forælder til og forsørger et herboende mindreårigt barn, der er dansk statsborger (og dermed unionsborger), kan der være en afledt ret til ophold efter EU-retten, jf. EU-Domstolens afgørelse i Zambrano-sagen den 8. marts 2011 (C-34/09).

Hvis EU-reglerne påberåbes, skal det vurderes om der kan være en afledt opholdsret, fordi:

- den udenlandske ansøger er forælder til et mindreårigt unionsborgers barn,
- denne forælder er tredjelandstatsborger,
- om forælderen opholder sig og forsørger barnet i den medlemsstat, hvor barnet bor og er statsborger, og
- en begrænsning i opholdsretten vil have den virkning, at barnet reelt fratages den effektive nydelse af kerneindholdet i unionsborgerskabet.

Den 19. april 2016 (**sag 6-2-2**) traf ministeriet afgørelse i en sag, hvor styrelsen havde meddelt afslag på ophold til en mor (tredjelandstatsborger) til herboende dansk statsborger/unionsborger. Det fremgik af sagen, at den herboende fader til barnet led af lammelser, spasticitet og styringsbesvær i begge ben, men var i stand til at varetage et fleksjob, kunne bevæge sig rundt med og uden stok, og fungerede normalt i overkroppen og mentalt. Ministeriet lagde vægt på faderens samlede helbreds billede, herunder en udtalelse fra barnets vuggestue om at faderen ikke vurderedes at kunne varetage en rolle som ene-forælder, såvel som en lægelig udtalelse om faderens begrænsede fysiske evner til at tage sig af barnet. Ministeriet vurderede følgelig, at et afslag havde som konsekvens, at barnet ville være nødsaget til at forlade Unionens område med sin mor, hvis hun ikke fik opholdstilladelse. Styrelsen meddelte efterfølgende moderen opholdstilladelse.

6.2.3. Forældre til uledsagede mindreårige børn med opholdstilladelse efter § 7, stk. 1 og stk. 2, samt § 9 c, stk. 3

Afventer praksisafklaring.

6.3. Helbred

Sygdom hos ansøgeren kan i ganske særlige tilfælde – hvor ansøger ikke har en familiemæssig tilknytning til Danmark, eller ikke opfylder betingelserne for familiesammenføring efter andre bestemmelser – medføre, at Udlændingestyrelsen meddeler opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1.

Der anlægges en restriktiv fortolkning af ”ganske særlige grunde”, således at der som udgangspunkt skal være tale om meget svær og nærmest uhelbredelig sygdom, eller at udlændingen ikke vil kunne overleve en hjemrejse, eller kunne modtage tilstrækkelig behandling i sit hjemland.

Opholdstilladelse meddeles med henblik på midlertidigt ophold som udgangspunkt for ét år ad gangen, jf. udlændingebekendtgørelsens § 15, stk. 2. Hvis der søges om forlængelse af opholdstilladelsen, vil ansøgerens helbredstilstand skulle vurderes på ny.

I **sag 6-3-1** meddelte styrelsen opholdstilladelse, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med henblik på midlertidigt ophold gyldig i et år til en ansøger, der var i dialysebehandling og var optaget på en venteliste til en ny nyre i Danmark.

I **sag 6-3-2** meddelte styrelsen opholdstilladelse, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med henblik på midlertidigt ophold gyldig i seks måneder til ansøger, der afventede operation for æggestokkræft.

6.4. Opholdstilladelse efter et forudgående ophold i Danmark

Der kan efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, meddeles opholdstilladelse til personer, der har haft et forudgående lovligt ophold i Danmark og som har opnået en sådan tilknytning til Danmark, at der efter en konkret vurdering bør meddeles opholdstilladelse.

Det drejer sig typisk om:

- Udlændinge, der tidligere har haft humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1
- Udlændinge, der tidligere har haft opholdstilladelse på baggrund af uddannelse eller arbejde
- Udlændinge, der tidligere har haft opholdstilladelse meddelt af Udenrigsministeriet Protokol (§ 47 - diplomater og ansatte ved internationale organisationer)

Hvis vedkommende ikke længere opfylder betingelserne andetsteds i udlændingeloven for at få opholdstilladelse, kan der søges om opholdstilladelse efter udlændingeloven § 9 c, stk. 1.

De personer, der af Udlændinge- og Integrationsministeriet har fået afslag på forlængelse af humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1, behøver ikke indsende en ansøgning, idet UIM altid

oversender sagen til Udlændingestyrelsen med henblik på, at vi af egen drift vurderer sagen efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Ved vurderingen af om en ansøger har opnået en sådan tilknytning til Danmark, at der kan meddeles opholdstilladelse, lægges der vægt på oplysninger om ansøgers personlige forhold og tilknytning til Danmark.

Herunder lægges der vægt på:

- længden af opholdet i Danmark, herunder længden af lovligt ophold
- tilknytning opnået gennem arbejde, uddannelse, deltagelse i foreningsliv m.v.
- sproglig tilknytning
- tilknytning til herboende personer
- manglende netværk i eller tilknytning til hjemlandet
- helbredsforhold
- eventuelle børn, deres selvstændige tilknytning og hensynet til deres tarv

Vurderingen af, om der er opnået en sådan tilknytning til Danmark, at der kan meddeles opholdstilladelse efter bestemmelsen, er beskrevet i Udlændingestyrelsens notat af 11. august 2016 *om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, efter et forudgående ophold i Danmark*, der også indeholder en grundig beskrivelse af relevante regler og praksis.

Opholdstilladelse meddeles med henblik på varigt ophold og for to år ad gangen. Der stilles normalt ikke andre betingelser i opholdstilladelsen end paskrav og bopæl i Danmark.

Opholdstilladelsen skal indeholde de oplysninger om personlige forhold og tilknytning til Danmark, som er lagt til grund for afgørelsen.

6.5. Anbragte børn og deres forældre

Sager, hvor udenlandske børn uden opholdstilladelse i Danmark bliver frivilligt eller tvangsmæssigt anbragt uden for hjemmet, samt deres forældre, behandles efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1. Det gælder også sager, hvor udenlandske børn uden opholdstilladelse er genstand for tvangsmæssig undersøgelse, idet barnet i alle tilfælde kan have behov for Danmarks beskyttelse.

Udlændingestyrelsen modtager underretning om anbragte børn uden opholdstilladelse fra en række aktører, herunder politi, kommuner, US' eget Forsørgelseskontor og Asylkontorerne.

Udlændingestyrelsen foretager af egen drift (ex officio) eller efter ansøgning (og senest forud for en udsendelse af barnet og dets forældre) en vurdering af, om der kan meddeles opholdstilladelse til barnet og forældrene efter bestemmelsen i § 9 c, stk. 1, under hensyntagen til Danmarks internationale forpligtelser, herunder barnets tarv.

Til brug for vurderingen af om barnet kan gives opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1, foretager Udlændingestyrelsen en høring af bopælskommunen omkring:

- Baggrunden for anbringelsen
- Karakteren af anbringelsen
- Prognosen for hjemgivelse
- Eventuelt samvær med forældre (til brug for en eventuel sag for forældrene)

Udover opholdstilladelse til det anbragte barn kan der være grundlag for at meddele opholdstilladelse til forældrene, hvis det vurderes, at forældrene og barnet, uanset anbringelsen uden for hjemmet, fortsat har et beskyttelsesværdigt familieliv efter EMRK art. 8. I situationer, hvor et anbragt barn har fået opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, vurderer Udlændingestyrelsen derfor af egen drift eller efter ansøgning om barnets forældre skal meddeles opholdstilladelse.

I vurderingen af forældrenes sag lægges der blandt andet vægt på følgende momenter:

- Baggrunden for anbringelsen
- Prognosen for hjemgivelse
- Barnets udbytte af eventuelt samvær med forælderen
- I hvilket omfang forælderen gennemfører samvær med barnet
- Omfanget og hyppigheden af forælders behov for ophold i Danmark
- Afstanden til forælders alternative opholdsland
- Familiens opholdsgrundlag forud for anbringelsen

Begge type sager skal hastebehandles.

Opholdstilladelse meddeles med henblik på midlertidigt ophold og for et år ad gangen. Opholdstilladelsen kan forlænges efter ny høring af kommunen, hvis grundlaget fortsat er til stede.

Ved meddelelse af opholdstilladelse til barnet stilles der normalt ikke andre betingelser i opholdstilladelsen end paskrav, bopæl i Danmark og anbringelse uden for hjemmet.

Ved meddelelse af opholdstilladelse til en forælder til et anbragt barn stilles der betingelse om paskrav, bopæl i Danmark og fortsat samvær med barnet af tilsvarende omfang som hidtil.

Ved meddelelse af opholdstilladelse skal bopælskommunen anmodes om at give Udlændingestyrelsen besked, hvis der sker hjemgivelse af barnet eller i øvrigt ændringer i karakteren af anbringelsen.

Ligeledes skal Center for Asyl kontaktes med henblik på visitering af anbragte børn og forældre, hvilket som udgangspunkt vil ske til den kommune, hvori børnene er anbragt.

Retsgrundlaget og den nærmere sagsbehandling er yderligere beskrevet i meddelelse 7/15 af 13. august 2015 om *Sager om udenlandske børn uden opholdstilladelse, som er anbragt uden for hjemmet i Danmark eller er genstand for tvangsmæssig undersøgelse*.

I oktober 2014 meddelte Udlændingestyrelsen afslag på opholdstilladelse til en far og mor til et i Danmark tvangsfjernet barn (**sag 6-5-1**). Det fremgik, at parret var indrejst i april 2012, og at kvinden i maj 2012 fødte deres fællessøn i Danmark. I august samme år udrejste faderen alene af Danmark, og måneden efter blev der truffet afgørelse om tvangsfjernelse af barnet uden samtykke fra moderen.

Moderen udrejste en uge senere af Danmark, og barnet fik efterfølgende opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med henvisning til anbringelsen.

I august 2013 indrejste forældrene på ny i Danmark, og indgav ansøgning om asyl, hvilket de fik afslag på i september 2013. I februar 2014 fik de afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b (humanitære grunde), og i juli 2014, i forbindelse med politiets forberedelse af udsendelse af parret, oplyste de, at de alene ville udrejse, hvis det blev med deres tvangsfjernede søn. Styrelsen betragtede dette som en ansøgning efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Det indgik i styrelsens begrundelse for afslaget, at parret først havde søgt kontakt med sønnen i august 2013 og alene havde haft samvær med sønnen i Danmark i alt tre gange efter indreisen i august 2013, i september 2013, i april 2014 og i september 2014. Endvidere lagde styrelsen vægt på, at faderen under det seneste samvær havde udtrykt ønske om, at samværet blev reduceret til to gange om året og i øvrigt havde virket uengageret, og sønnen fremstået utryg ved faderen. Afgørelsen blev efterfølgende stadfæstet af Udlændingenævnet.

Notater og meddelelser m.v.

- Notat af 23. juni 2008 om *Praksis for meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1 (ganske særlige grunde)*, det tidligere Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration
- Notat af 22. juni 2011 om *samspillet mellem udlændingelovens regler, de familieretlige regler og Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 i relation til meddelelse af opholdstilladelse til forældre til herboende børn, som er anbragt uden for hjemmet*, det tidligere Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration.
- Notat af 5. marts 2012 om *Danmarks internationale forpligtelser på udlændinge- og statsborgerretsområdet*, Justitsministeriet
- Udlændingestyrelsens notat af 1. september 2014 om *Inddragelse af hensynet til barnets tarv i Udlændingestyrelsens sagsbehandling og afgørelser*
- Meddelelse 7/15 af 13. august 2015 om *Behandling af sager om udenlandske børn uden opholdstilladelse, som er anbragt uden for hjemmet i Danmark eller er genstand for tvangsmæssig undersøgelse*
- Udlændingestyrelsens notat af 11. august 2016 om *Opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, efter et forudgående ophold i Danmark*

7. Børn

7.1. Indledning - børn under 15 år

Betingelserne for familiesammenføring med børn fremgår af udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2.

Efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, kan der:

"efter ansøgning gives opholdstilladelse til et ugift mindreårigt barn under 15 år af en i Danmark fastboende person eller dennes ægtefælle, når barnet bor hos forældremyndighedens indehaver og ikke gennem fast samlivsforhold har stiftet selvstændig familie, og når den i Danmark fastboende person a) har dansk indfødsret, b) har statsborgerskab i et af de andre nordiske lande, c) har opholdstilladelse efter §§ 7 eller 8 eller d) har tidsbegrænset opholdstilladelse eller opholdstilladelse med henblik på varigt ophold.

Stk. 15. Opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, kan, såfremt væsentlige hensyn taler derfor, betinges af, at den herboende person, som det påhviler at forsørge ansøgeren, ikke modtager hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven frem til barnet gives tidsbegrænset opholdstilladelse, jf. stk. 22. Opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, kan endvidere, såfremt væsentlige hensyn taler derfor, betinges af, at den herboende person godtgør at råde over en selvstændig bolig af rimelig størrelse.

Stk. 16. Opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, kan i tilfælde, hvor ansøgeren og en af ansøgerens forældre er bosiddende i hjemlandet eller et andet land, og barnet er over 8 år, kun gives, såfremt ansøgeren har eller har mulighed for at opnå en sådan tilknytning til Danmark, at der er grundlag for en vellykket integration her i landet. Der skal i vurderingen lægges vægt på både barnets og forældrenes forhold. Kravet gælder ikke hvis ganske særlige grunde taler derimod.

Stk. 17. Opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, kan i tilfælde, hvor ansøgeren tidligere har haft opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, som er bortfaldet efter § 17, kun gives, såfremt hensynet til ansøgerens tarv taler derfor.

Stk. 18. Opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, kan ikke gives, såfremt dette åbenbart vil stride mod ansøgerens tarv, jf. stk. 28.

Stk. 19. Opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, kan, medmindre ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor, ikke gives, såfremt den i Danmark fastboende person eller dennes ægtefælle eller samlever inden for en periode på 10 år inden tidspunktet for afgørelsen for et eller flere forhold begået mod et eller flere mindreårige børn ved endelig dom er idømt betinget eller ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for

frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne karakter, for overtrædelse af straffelovens § 210, stk. 1 eller 3, jf. stk. 1, §§ 213, 216, 216, 218, 219, 222, § 224, stk. 1, § 225, jf. §§ 216, 218, 219, 222, 223 eller § 224, stk. 1, §§ 226, 232, § 233, stk. 1 og 2, §§ 233 a, 235, 237, 244-246, 250, 260, 261, § 262 a, stk. 2, eller § 266.”

Efter udlændingebekendtgørelsens § 14, stk. 1, er et barn under 18 år, som har fast ophold hos forældremyndighedens indehaver, fritaget for bevis for opholdstilladelse under ophold her i landet, når barnet er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7, 8, 9, stk. 1, nr. 2, §§ 9 b-9 e, eller §§ 9 m-9 n, eller når barnet er født her i landet og forældremyndighedens indehaver har lovligt ophold her i landet i medfør af en opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7-9 e, §§ 9 i – 9 n, eller § 9 p, 1. pkt., finder tilsvarende anvendelse, når barnet er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 3.

Efter udlændingebekendtgørelsens § 14, stk. 2, kan der udstedes bevis for opholdstilladelse til et barn som nævnt i stk. 1, hvis det pågældende barn har behov for dokumentation for sin opholdstilladelse.

Ifølge udlændingebekendtgørelsens § 15, stk. 1, gives opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7, 8, 9, stk. 1, og 9 d, med mulighed for varigt ophold her i landet, medmindre udlændingen kun ansøger om opholdstilladelse med henblik på midlertidigt ophold.

Ifølge udlændingebekendtgørelsens § 16, stk. 3, gives tidsbegrænset opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, indtil barnets fyldte 18. år, dog højst indtil udløbet af det tidsrum, hvor en eller begge af forældremyndighedens indehavere har opholdstilladelse her i landet. Bevis for opholdstilladelse, jf. § 14, stk. 2, gives for højst fem år ad gangen.

7.1.1. Sagsbehandling og praksis

Indledning

Meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, forudsætter umiddelbart, at:

- ansøgeren er under 15 år,
- ansøgeren er ugift og ikke har stiftet selvstændig familie gennem fast samlivsforhold eller børn,
- ansøgeren er biologisk barn eller adoptivbarn af den herboende reference,
- den herboende reference er fastboende her i landet,
- den herboende reference har forældremyndigheden over ansøgeren,

- barnet har mulighed for at opnå en sådan tilknytning til Danmark, at der er grundlag for en vellykket integration her i landet, jf. § 9, stk. 16,
- ny opholdstilladelse efter bortfald kun meddeles, hvis hensynet til barnets tarv taler derfor, jf. § 9, stk. 17
- opholdstilladelse må ikke åbenbart stride mod barnets tarv, jf. § 9, stk. 18, og
- referencen ikke har begået visse former for kriminalitet inden for de sidste 10 år, jf. § 9, stk. 19.

Meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, kan eventuelt betinges af, at:

- den herboende reference, som det påhviler at forsørge ansøgeren, ikke modtager hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven frem til barnet gives tidsubegrænset opholdstilladelse,
- den herboende reference godtgør at råde over en selvstændig bolig af rimelig størrelse

7.1.2. Alderskravet

Efter bestemmelsen er det en betingelse for meddelelse af opholdstilladelse, at ansøgeren er under 15 år på ansøgningstidspunktet.

Ansøgning om opholdstilladelse til børn på 15-18 år behandles efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Efter udlændingelovens § 40, stk. 1, skal en udlænding meddele de oplysninger, som er nødvendige til bedømmelse af, om en tilladelse efter udlændingeloven kan gives.

Dokumentation vil som udgangspunkt kunne ske i form af original fødselsattest fra hjemlandsmyndighederne, men andre attester fra visse lande vil tillige kunne inddrages i denne vurdering, ligesom det skal tages i betragtning, om ansøgeren har mulighed for at fremskaffe den ønskede dokumentation fra sit hjemlands myndigheder.

Med hensyn til fremlagte fødselsattester tages der udgangspunkt i Udlændingestyrelsens baggrundsoplysninger herom, herunder diverse databaser, hvoraf fremgår eksempler på de forskellige landes ægte fødselsattester. Hvis styrelsen ikke er besiddelse af oplysninger om dokumentation fra ansøgerens hjemland, kan Udlændingestyrelsens landedokumentationskontor foranstalte nærmere undersøgelser.

Derudover vil det påkrævede aktuelle ansigtsfoto af ansøgeren indgå i vurderingen af, om ansøgerens alder er i overensstemmelse med det oplyste.

I forbindelse med vurderingen af ansøgerens alder er det relevant at se på, om den herboendes oplysninger om ansøgers alder fra tidligere sager (fx asyl og/eller familiesammenføringssag) stemmer overens med det oplyste.

Ved tvivlstilfælde kan styrelsen iværksætte en aldersundersøgelse.

7.1.3. Civilstandskravet

Efter bestemmelsen er det en betingelse for at kunne meddele opholdstilladelse, at ansøgeren er ugift og ikke har stiftet selvstændig familie gennem fast samlivsforhold.

Kodificeringen af dette krav skete ved lov nr. 365 af 6. juni 2002 om ændring af udlændingeloven og ægteskabsloven med flere love (L 152 af 28. februar 2002), og er i overensstemmelse med tidligere praksis.

Bestemmelsen medfører, at der som udgangspunkt meddeles afslag til ansøgere, der i øvrigt opfylder betingelserne i bestemmelsen, såfremt udlændingen er gift, fraskilt eller har stiftet selvstændig familie i form af børn eller fast samlivsforhold.

7.1.4. Slægtskabskravet

Efter bestemmelsen er det en betingelse, at der foreligger en forælder/barn-relation imellem ansøgeren og den herboende reference.

Efter udlændingelovens § 40, stk. 1, skal en udlænding meddele de oplysninger, som er nødvendige til bedømmelse af, om en tilladelse efter udlændingeloven kan gives.

Dokumentation for slægtskabet vil som udgangspunkt kunne ske i form af den originale fødselsattest, men andre attester fra visse lande vil ligeledes kunne tages i betragtning, ligesom der skal tages rimeligt hensyn til ansøgerens muligheder for at fremskaffe den ønskede dokumentation fra sit hjemlands myndigheder.

Med hensyn til fremlagte fødselsattester tages der udgangspunkt i Udlændingestyrelsens baggrundsoplysninger herom, herunder diverse databaser, hvoraf fremgår eksempler på de forskellige landes ægte fødselsattester. Hvis styrelsen ikke er i besiddelse af oplysninger om dokumentation for slægtskab fra ansøgerens hjemland, kan Udlændingestyrelsens landedokumentationskontor foranstalte nærmere undersøgelser.

I forbindelse med vurderingen af slægtskab er det relevant at se på, om den herboendes oplysninger om ansøgeren fra tidligere sager (fx asyl og/eller familiesammenføringssag) stemmer overens med det oplyste.

Det kan fx være tilfældet, at herboende ikke tidligere har oplyst om ansøgeren, hvilket som udgangspunkt vil tale for at iværksætte en DNA-undersøgelse.

Efter udlændingelovens § 40 c, kan udlændingemyndighederne ved behandlingen af en ansøgning om opholdstilladelse efter blandt andet § 9, stk. 1, nr. 2, kræve, at ansøgeren og den person, til hvem ansøgeren oplyser at have den familiemæssige tilknytning, som skal danne grundlag for opholdstilladelsen, medvirker til en dna-undersøgelse med henblik på at fastslå den familiemæssige tilknytning, såfremt denne ikke på anden måde kan anses for tilstrækkeligt dokumenteret.

7.1.5. Adoption

Udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, omfatter - udover den situation, hvor ansøgeren er biologisk barn af den herboende reference - børn, som den herboende reference har adopteret i henhold til en adoption, som anerkendes efter dansk ret.

Kompetencen til at afgøre, hvorvidt en allerede foretaget adoption kan anerkendes efter dansk ret, henhører under Ankestyrelsen.

Såfremt det til en ansøgning om familiesammenføring gøres gældende, at der ikke er tale om en biologisk relation imellem ansøgeren og den herboende reference, men at den herboende reference har adopteret ansøgeren efter retsreglerne i hjemlandet, skal den herboende reference vedlægge dokumentation fra Ankestyrelsen, hvoraf fremgår, at adoptionen er anerkendt efter dansk ret.

Der kan fx være tale om, at et ægtepar under udstationering i et tredjeland har adopteret et barn fra det pågældende land, og nu ønsker at tage barnet med tilbage til Danmark. I nogle tilfælde er barnet indrejst i Danmark, i andre tilfælde opholder barnet sig fortsat i hjemlandet.

Det er adoptivforældrenes eget ansvar at indgive ansøgning til Ankestyrelsen om anerkendelse af adoptionen efter adoptionslovens § 28, stk. 2, 3. pkt.

I tilfælde, hvor det pågældende barn fortsat opholder sig uden for Danmark, skal der efter modtagelse af ansøgningen – såfremt der ikke foreligger dokumentation fra Ankestyrelsen om anerkendelse - træffes afgørelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2 - med begrundelsen, at adoptionen ikke er anerkendt efter dansk ret. Der vil som udgangspunkt skulle gives afslag på opholdstilladelse. De pågældende skal - hvis dette ikke allerede er tilfældet - vejledes om, at de kan indgive ansøgning til Ankestyrelsen om anerkendelse af adoptionen.

Såfremt barnet er indrejst i Danmark, skal der efter modtagelse af ansøgningen anmodes om dokumentation fra Ankestyrelsen vedrørende anerkendelse af adoptionen efter dansk ret. Hvis der til sagen er fremlagt udenlandsk dokumentation for adoption, anmoder styrelsen Ankestyrelsen om at tage stilling til, om adoptionen kan anerkendes i henhold til dansk lov. Familiesammenføringssagen sættes i bero indtil, at Ankestyrelse har truffet afgørelse. Hvis der ikke er fremlagt nogen form for dokumentation for adoption (dansk eller udenlandsk) meddeles afslag efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, og § 9 c, stk. 1.

Henset til sagernes særlige karakter, bør der træffes afgørelse så hurtigt som muligt efter indgivelse af ansøgning.

Ved afslag på opholdstilladelse skal der fastsættes udrejsefrist efter sædvanlig praksis.

Såfremt der er tale om, at ansøger og adoptivforældrene er nærtbeslægtede skal sagen ligeledes vurderes på baggrund af udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 3.

7.1.6. Bopælskravet

Efter bestemmelsen er det en betingelse, at den herboende reference er fastboende i Danmark.

Det er således umiddelbart en betingelse for at meddele opholdstilladelse, at den herboende reference har fast bopæl i Danmark. Såfremt det efter opslag i Det Centrale Personregister konstateres, at den herboende reference ikke er tilmeldt en adresse her i landet, kan ansøgeren efter partshøring herom meddeles afslag på sin ansøgning.

Det er endvidere en betingelse, at den herboende reference enten har dansk indfødsret, har statsborgerskab i et af de andre nordiske lande, har opholdstilladelse efter §§ 7 eller 8, eller har tidsbegrænset opholdstilladelse eller opholdstilladelse med henblik på varigt ophold.

En opholdsret efter EU-retten er ikke omfattet af bestemmelsen. Såfremt forælderen har opholdsret efter EU-reglerne, skal det pågældende barn søge opholdsbevis ved Statsforvaltningen. I sådanne tilfælde skal styrelsen oversende ansøgningen til Statsforvaltningen, og samtidig orientere ansøger/den herboende om oversendelsen.

Såfremt den herboende reference alene har en tidsbegrænset opholdstilladelse meddelt med henblik på midlertidigt ophold, kan der i overensstemmelse med gældende praksis efter en konkret vurdering være mulighed for i ganske særlige tilfælde at meddele opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Se i den forbindelse opholdsmeddelelse nr. 11/06 af 11. april 2006.

7.1.7. Forældremyndighedskravet

Efter bestemmelsen er det en betingelse, at ansøgeren skal bo hos forældremyndighedsindehaveren.

Den herboende reference skal således dokumentere, at pågældende har den fulde eller del i forældremyndigheden over ansøgeren.

Ved vurderingen af, om den herboende reference har (del i) forældremyndigheden over ansøgeren, sondres der imellem situationer, hvor pågældende har forældremyndigheden ex lege, og hvor pågældende har forældremyndigheden i henhold til en dansk eller udenlandsk retsafgørelse.

Et skriftligt samtykke fra den anden forælder om, at ansøger har tilladelse til at rejse til Danmark og bo hos herboende reference (uanset hvilken myndighed det er afgivet hos) er ikke gyldig dokumentation for overdragelse af forældremyndigheden til herboende reference.

Der skal være tale om en gyldig retsafgørelse, hvoraf det tydeligt fremgår, at der er tale om overdragelse af forældremyndigheden til herboende reference, førend det kan dokumentere den herboendes forældremyndighed over ansøgeren.

Såfremt ansøger er indrejst i Danmark skal ansøgers visumsag indgå i vurderingen, idet et barn ikke kan få visum uden samtykke fra forældremyndighedsindehaveren, hvorfor det som oftest vil fremgå af visumsagen, hvem der har forældremyndigheden over ansøgeren.

Styrelsens baggrundsoplysninger om de forskellige landes regler for forældremyndighed og retsgyldig dokumentation herfor, kan anvendes i vurderingen af herboendes forældremyndighed.

Såfremt der er tvivl om et fremlagt dokument kan tjene som dokumentation for forældremyndighed eller om et givent lands regler herom, kan der foretages en høring, herunder ægthedsvurdering, hos Landedokumentationskontoret eller hos Ankestyrelsen.

7.1.8. Forsørgelses- og boligkravet

Efter udlændingelovens § 9, stk. 15, kan opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 2, såfremt væsentlige hensyn taler derfor, betinges af, at den herboende person godtgør sin forsørgelsesevne og at den herboende råder over en selvstændig bolig af rimelig størrelse.

Ved vurderingen af, om der undtagelsesvis skal stilles krav om, at herboende dokumenterer sin forsørgelsesevne og råden over en selvstændig bolig af rimelig størrelse, lægger styrelsen navnlig vægt på følgende kriterier:

Herboendes forudgående kontakt med barnet

Har forælderen og det ansøgende barn ikke haft hyppigere kontakt end to gange inden for de seneste to år, er der som udgangspunkt tale om så lille en kontakt, at det vurderes ikke at stride mod hensynet til familiens enhed, at stille kravet. Der vil således i en sådan situation kunne stilles bolig- og forsørgelseskrav, selv om den herboende forælder har forældremyndighed over eller samvær med et herboende særbarn.

Ved vurderingen af, hvorvidt forsørgelses- og boligkravet skal stilles, har det betydning, hvorvidt adskillelsen mellem barnet og den herboende forælder har været frivillig eller ufrivillig.

Referencen skal - når adskillelsen oplyses at være ufrivillig - som udgangspunkt høres nærmere om *årsagen* hertil. Høringen kan eksempelvis indeholde supplerende spørgsmål om barnets opholdssteder, om referencen tidligere har forsøgt at genetablere kontakt med barnet og i givet fald hvordan (efterlysning via Internationalt Røde Kors el. lign.), hvornår og hvordan kontakten mellem referencen og barnet præcis blev genetableret samt hvordan (brev, telefon, e-mail m.v.) og i hvilket omfang kontakten har været efterfølgende.

Hvis den herboende reference er flygtning og det af udtalelsen fra Center for Asyl fremgår, at referencen ikke kan tage ophold i barnets hjemland, kan der ikke stilles forsørgelses- og boligkrav.

Barnets indrejse under sagens behandling

I sager, hvor et barn søger om familiesammenføring med sin herboende mor eller far, og hvor der forud for ansøgningen har været så begrænset kontakt mellem barnet og forælderen, at det besluttes at stille forsørgelses- og boligkrav i medfør af udlændingelovens § 9, stk. 12, jf. § 9, stk. 1, nr. 2, vil barnets indrejse under sagsbehandlingen ikke medføre, at forsørgelses- og boligkrav alligevel ikke kan stilles. Det er kontakten forud for ansøgningen, der er afgørende for vurderingen af, om kravene skal stilles.

Det samme gør sig gældende, hvis barnet indrejser på visum og under visumopholdet søger om familiesammenføring med forælderen, og kontakten forud for indrejsen har været af så begrænset karakter, at der på baggrund heraf ville blive stillet forsørgelses- og boligkrav.

Den tidsmæssige afstand mellem herboendes indrejse og ansøgningens indgivelse

Indgives ansøgningen mange år efter den herboendes indrejse, vil dette også være et moment, der taler for, at den herboende som betingelse for ansøgningens imødekommelse dokumenterer sin forsørgelsesevne.

Dette indebærer som udgangspunkt, at der i praksis stilles forsørgelses- og boligkrav, hvis den herboende ikke har haft personlig kontakt med barnet mere end to gange inden for de sidste to år eller, hvis barnet ikke indrejser samtidig med den herboendes ægtefælle/samlever, og der er grund til at antage, at baggrunden herfor er et forsøg på omgåelse af boligkravet (fordi forældrene ikke ville opfylde kravet i forbindelse med en ansøgning efter § 9, stk. 1, nr. 1).

7.1.9. Krav om mulighed for vellykket integration (udlændingelovens § 9, stk. 16)

7.1.9.1 Indledning

Efter bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 16, 1. pkt., kan opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 2, i tilfælde, hvor ansøgeren og en af ansøgerens forældre er bosiddende i hjemlandet eller et andet land, og barnet er over 8 år, kun gives, såfremt der er grundlag for en vellykket integration her i landet.

Af § 9, stk. 16, 2. pkt., fremgår, at der ved vurderingen af vellykket integration skal lægges vægt på barnets og begge forældres forhold.

Af § 9, stk. 16, 3. pkt., fremgår, at en vurdering af vellykket integration ikke skal foretages, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derimod.

Formålet med bestemmelsen § 9, stk. 16, er at modvirke, at forældre bevidst vælger at lade deres barn blive i hjemlandet sammen med en af barnets forældre, indtil barnet er næsten voksent, uanset at barnet på et tidligere tidspunkt kunne have fået opholdstilladelse i Danmark, for på den måde at opnå, at barnet får en opvækst i overensstemmelse med hjemlandets kultur og skikke, og at barnet derved ikke i sin barndom præges af danske normer og værdier.

7.1.9.2 Krav stilles

En vurdering af, om der er grundlag for en vellykket integration her i landet, vil være relevant, såfremt barnet er fyldt otte år, og en af barnets forældre fortsat bor i hjemlandet eller i et andet land, hvor også barnet bor.

Det vil i praksis sige, at man kun skal foretage en vurdering af, om ansøger har mulighed for en vellykket integration her i landet, hvis begge forhold er gældende. Er blot ét af de to forhold for oven ikke gældende, falder man udenfor § 9, stk. 16, og der skal derfor ikke foretages en vurdering af vellykket integration her i landet.

7.1.9.3. Fravigelsesgrunde

Kravet om vurdering af vellykket integration kan fraviges, hvis ganske særlige grunde foreligger, herunder hensynet til familiens enhed, taler for fravigelse.

Det kan være tilfældet, hvis der meddeles opholdstilladelse til ansøgers søskende under otte år, men hvor ansøger er over otte år og har en forælder i hjemlandet, hvorfor ansøger skal vurderes efter § 9, stk. 16. Hvis ansøger har boet sammen med sine søskende hele livet, vil man ikke splitte søskende ad, hvorfor kravet om mulighed for vellykket integration fraviges, således at de små børn trækker det store barn med. Dette må dog afhænge af de konkrete omstændigheder i den enkelte sag.

I tilfælde, hvor nægtelse af familiesammenføring vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser, skal kravet om mulighed for vellykket integration, ikke stilles. Det kan fx være tilfældet, hvis barnet og den herboende person ellers henvises til at leve som familie i et land, hvor den herboende person ikke har mulighed for sammen med barnet at indrejse og tage ophold. Som eksempel kan nævnes en herboende person med opholdstilladelse som flygtning eller med beskyttelsesstatus, der søger om at få et eller flere børn til Danmark, og hvor den herboende ikke har mulighed for at indrejse eller tage ophold med barnet eller børnene i hjemlandet eller et andet land.

Herudover vil der kunne foreligge andre ganske særlige grunde, hvis det på grund af alvorlig sygdom eller alvorligt handicap vil være humanitært uforsvarligt at henvise den herboende forælder til at tage ophold i et andet land, hvor den pågældende ikke kan tilbydes pasnings- eller behandlingsmuligheder.

Hvor den herboende forælder har forældremyndighed over eller samværsret med mindreårige børn (særbørn) bosiddende i Danmark, vil dette ligeledes kunne indebære, at der skal gives tilladelse til familiesammenføring her i landet. Der vil i den forbindelse skulle lægges betydelig vægt på, om der udøves et fast og regelmæssigt samvær. Har forælderen og det ansøgende barn ikke haft hyppigere kontakt end to gange inden for de seneste to år, er der dog som udgangspunkt tale om så lille en kontakt, at det vurderes ikke at stride mod hensynet til familiens enhed, at stille kravet om vellykket integration.

Endvidere vil hensynet til barnets tarv efter FN's børnekonvention kunne indebære, at der skal gives tilladelse til familiesammenføring her i landet, uanset at kravet om vellykket integration ikke er opfyldt. Det

vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvor den af barnets forældre, der er bosiddende i hjemlandet, på grund af alvorlig sygdom eller alvorligt handicap er ude af stand til at tage vare på barnet, eller hvor der foreligger oplysninger, der giver grund til at antage, at barnet i hjemlandet vil blive eller er blevet tvangsfjernet fra forælderen.

7.1.9.4. Vurderingen af vellykket integration

Ved vurderingen af, om kravet om mulighed for vellykket integration er opfyldt, lægges der vægt på barnets og begge forældres forhold.

Ved vurderingen af den herboende forælders forhold herunder integration, i Danmark – vil følgende elementer tillægges vægt:

- hvorfor har den herboende ventet med at søge om opholdstilladelse til barnet
- hvilken kontakt har der været mellem herboende og barnet
- har herboende bidraget til barnets forsørgelse i hjemlandet
- herboendes beskæftigelse i Danmark
- herboendes beståede danskprøver og integrationsprogram
- herboendes uddannelse i Danmark
- familieliv og børn i Danmark
- herboende forælders ægtefælle/samlevers forhold

Barnets forhold:

- længden og karakteren af barnets ophold i hjemlandet og i Danmark,
- hvem har barnet opholdt sig med i hjemlandet
- i hvilket land barnet har haft hovedparten af sin opvækst,
- hvor barnet har gået i skole,
- om barnet taler dansk,
- om barnet taler det sprog, der tales i barnets hjemland

Forælderen i hjemlandets forhold:

- forælderen evne og vilje til at drage omsorg for barnet
- har barnet boet sammen med forælderen hele livet

Ved vurderingen af, om der er grundlag for en vellykket integration her i landet, inddrages samtlige foreliggende oplysninger i sagen, der kan belyse barnets personlige situation.

Et barns mulighed for en vellykket integration beror i høj grad på, hvorvidt den herboende forælder – og til dels dennes eventuelle herboende familie – er godt integreret i det danske samfund og dermed kan sikre et godt grundlag for at få barnet integreret. Det skal på den baggrund tillægges særlig vægt, at den herboende forælder har arbejdet for egen integration og er godt integreret og dermed kan støtte og styrke sit barns integration i det danske samfund. Den herboende forælders intentioner og vilje i forhold til at lade barnet blive i hjemlandet indgår ligeledes.

Ved vurderingen af den herboende forælders integration indgår, om den herboende forælder har opnået og fortsat har fast beskæftigelse. Har den herboende forælder fuldtidsbeskæftigelse og har haft det gennem flere år, vil dette forhold indgå med særlig vægt. Det skal endvidere indgå, om den herboende forælder har gennemført den tilbudte danskuddannelse (ved bestået prøve i dansk), og om den herboende forælder eventuelt er påbegyndt eller har gennemført uddannelse i Danmark.

Ved vurderingen skal den modtagende families samlede forhold ligeledes tillægges betydning. Har den herboende forælders eventuelle herboende ægtefælle fast beskæftigelse, vil dette tale for, at den modtagende familie samlet set må antages at have en fast tilknytning til det danske samfund og dermed må anses for egnet til at sikre, at barnet vil kunne integreres, dog således at dette ikke kan stå alene, men vil blive tillagt vægt i sammenhæng med forælders forhold.

Har den herboende forælder på grund af handicap været forhindret i at arbejde for egen integration – fx hvis den herboende ikke har kunnet tage beskæftigelse eller kunnet tilegne sig dansk kundskaber – skal der ved vurderingen af den pågældendes integration tages hensyn hertil.

En vægtning af den herboendes forælders integration skal ikke stå alene ved vurderingen af forælderen, men skal tillægges vægt i sammenhæng med de øvrige elementer, der viser den herboende forælders vilje og evne til at hjælpe barnet til en succesfuld integration. Det skal i den forbindelse indgå, om den herboende løbende har haft kontakt til barnet, og om den herboende fx økonomisk har bidraget til barnets forsørgelse i hjemlandet.

For så vidt angår barnets forhold, skal der lægges vægt på længden og karakteren af barnets ophold i de respektive lande, herunder om barnet har opholdt sig her i landet tidligere, og i givet fald i hvilket land barnet har haft hovedparten af sin opvækst. Der skal endvidere lægges vægt på, hvem barnet har opholdt sig med i hjemlandet, hvor barnet har gået i skole, om barnet taler dansk, og om barnet taler det sprog, der tales i barnets hjemland.

Barnets forhold til forælderen i hjemlandet skal ligeledes indgå i den samlede afvejning af barnets muligheder for en vellykket integration her i landet. Det er således afgørende, hvorvidt barnets anden forælder er i hjemlandet og objektivt set er i stand til at tage sig af barnet (forælders evne). Det er derimod ikke et krav, at barnet fx bor hos forælderen, eller at der gennem barnets opvækst har været daglig kontakt mellem barnet og forælderen. Der ses alene på, om forælderen i hjemlandet vil være ude af stand til at tage vare på barnet.

Det skal dog også tillægges vægt, hvis forælderen i hjemlandet – uanset den pågældendes evne – ikke hidtil har udvist vilje til at tage sig af barnet. Det kan fx være tilfældet, hvis barnet er opvokset uden den pågældendes daglige tilstedeværelse, således at det dermed vil være bedst stemmende med barnets tarv at bo hos forælderen i Danmark, der ønsker at påtage sig forældreansvaret.

Den omstændighed, at forælderen i hjemlandet ikke aktuelt ønsker at tage sig af barnet, kan dog ikke i sig selv føre til opholdstilladelse, men forholdet kan i sammenhæng med, at den herboende forælder udviser evne og vilje til at sikre barnets integration i Danmark, tillægges vægt. Omfanget og karakteren af barnets hidtidige kontakt til forælderen i hjemlandet skal tillægges vægt. Den omstændighed, at forælderen i hjemlandet erklærer, at den pågældende ikke længere ønsker barnets tilstedeværelse hos sig, kan ikke i sig selv tillægges vægt, hvis barnet hidtil er vokset op hos den pågældende eller hos andre under denne forælders varetægt og myndighed, fx hvis barnet er opvokset hos denne forælders egne forældre eller andre nære slægtninge, og den eller de pågældende hidtil har været de primære omsorgspersoner i barnets liv.

Afgørelsen af, om der kan gives familiesammenføring med et barn efter reglerne om vellykket integration vil bero på en samlet og konkret vurdering af alle de elementer, der indgår i integrationsvurderingen. Det betyder, at selvom et element i vurderingen ikke er opfyldt, er den herboende ikke af den grund afskåret fra at få sit barn familiesammenført.

7.1.10. Ny opholdstilladelse efter bortfald (udlændingelovens § 9, stk. 17)

Efter bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 17, 1. pkt., kan opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 2, i tilfælde, hvor ansøgeren tidligere har haft opholdstilladelse efter stk. 1, nr. 2, som er bortfaldet efter § 17, kun gives på ny, såfremt hensynet til ansøgerens tarv taler derfor, uanset at betingelserne i udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, fortsat er opfyldt.

Det gælder principielt, uanset om barnet er sendt til forældrenes hjemland eller et naboland hertil på genopdragelsesrejse uden forældrene, om forældrene er udrejst sammen med barnet, eller om familien har opgivet bopælen her i landet.

Der vil i hver enkelt sag på ny skulle tages stilling til, hvorvidt opholdstilladelse skal meddeles, og i denne vurdering skal hensynet til barnets tarv indgå som selvstændig betingelse for at meddele opholdstilladelse. Det er således efter bestemmelsen afgørende, om hensynet til barnets tarv taler for, at der meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2.

7.1.10.1. Vurdering

Ved vurderingen af om barnets tarv taler for, at barnet kan meddeles en ny opholdstilladelse, skal barnets samlede tilknytning til Danmark såvel som til hjemlandet/opholdslandet vurderes. Det vil bero på en konkret vurdering af barnets forhold, hvor barnets tarv er i fokus for vurderingen.

Det fremgår af udlændingelovens § 9, stk. 17, 2. pkt., at barnets opvækst og familiemæssige og sociale netværk i Danmark skal tillægges særlig vægt ved vurderingen af barnets tarv.

Ved vurderingen af om en ny opholdstilladelse skal gives, skal der foretages en afvejning af længden og karakteren af barnets ophold her i landet set i forhold til barnets ophold i hjemlandet/opholdslandet. I den forbindelse skal det indgå, hvor barnet har haft hovedparten af sin opvækst, og hvor barnet har gået i skole. Der vil endvidere skulle lægges vægt på barnets sproglige færdigheder, herunder om barnet taler dansk, og om barnet taler det sprog, der tales i barnets hjemland. Det vil også indgå, om barnet i hjemlandet har opholdt sig hos nær familie.

Ved vurderingen af, om barnets tarv taler for en ny opholdstilladelse, skal det indgå og tillægges særlig vægt, hvis barnet har opholdt sig hovedparten af sine formative år her i landet, og om barnet har eller har haft sit primære sociale netværk her i landet.

Som eksempel på, at barnets tarv taler for at meddele opholdstilladelse, fremgår det af L 150 af 11. april 2012 side 22, at hvor et barn har været i Danmark fra det var to år til ti år, har fulgt normal skolegang i Danmark, og det søger tilbage som 14-årig, bør der som udgangspunkt meddeles ny opholdstilladelse.

I sagen *Osman v. Denmark* (EMDs dom af 14. juni 2011, ansøgning nr. 38058/09) havde Osman boet i Danmark, fra hun var 7-15 år, hvor hun rejste til Kenya, blandt andet for at passe sin bedstemor i en flygtningelejr. To år senere søgte hun om at vende tilbage til Danmark.

EMD fandt, at de danske myndigheders afgørelse om bortfald, og afslag på opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1, var et indgreb i Osmans ret til privat- og familieliv efter EMRK artikel 8. EMD lagde blandt andet vægt på, at Osman havde tilbragt sine formative år i Danmark (fra hun var 7-15 år), at hun havde gået i dansk skole og talte dansk og at hendes forældre og ældre søskende boede i Danmark. Uanset at forældrenes udøvelse af forældremyndighed over Osman (i form af hendes udsendelse til Kenya), er en grundlæggende del af familieliv, så kan myndighederne i deres afgørelser ikke se bort fra barnets interesse, herunder deres egen ret til respekt for privat- og familieliv.

I Andy-sagen (Højesterets kendelse af 7. november 2012, U 2013.388 H) havde Andy boet i Danmark fra han var 3-12 år. Da han var 12 år sendte moderen ham på kostskole i Nigeria, hvor han opholdt sig, til han var 16 år. Højesteret lagde i sin kendelse vægt på, at Andy havde tilbragt en væsentlig del af sine formative år i Danmark (fra han var 3 til 12 år), at han havde gået i dansk skole indtil begyndelsen af 7. klasse og kunne tale, læse og skrive dansk, og at hans nærmeste familie i form af forældre og søskende, boede i Danmark. Derudover bemærkede Højesteret, at det var moderens beslutning at sende Andy på kostskole i Nigeria, og at hendes bestemmelse over ham ikke skulle komme Andy til skade.

I både Osman- og Andy-sagen var Danmark forpligtet til at meddele børnene en ny opholdstilladelse.

For nærmere om Osman-dommen og fortolkningen heraf i forhold til styrelsens praksis, henvises der til meddelelse nr. 3/11 af 13. juli 2011 om *Praksis i sager, hvor et barns opholdstilladelse er bortfaldet i forbindelse med en genopdragelsesrejse*.

7.1.10.2. Genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration

Det fremgår af udlændingelovens § 9, stk. 17, 3. pkt., at det skal tillægges særlig vægt, hvis barnet har været udrejst mod sin vilje på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration.

Det fremgår af L 150 (lov nr. 566 af 18. juni 2012), at dette indebærer, at det skal indgå i vurderingen, om årsagen til, at den oprindelige opholdstilladelse bortfaldt, var en genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration, som fandt sted imod barnets vilje, eller om barnet frivilligt og i overensstemmelse med sit eget ønske har forladt Danmark for at opholde sig i udlandet. I tilfælde, hvor ansøger har opholdt sig uden for landet imod sin vilje, vil dette tale for, at meddelelse af ny opholdstilladelse i Danmark varetager hensynet til barnets tarv, hvis barnet har levet sine formative år i Danmark og fortsat har netværk i Danmark.

7.1.10.3. Betydningen af, at søskende og forældre meddeles opholdstilladelse i Danmark

Har et barn under sit ophold uden for Danmark boet med en forælder, der nu meddeles opholdstilladelse i Danmark, vil barnets tarv som udgangspunkt tale for, at barnet skal meddeles ny opholdstilladelse sammen med forælderen.

Ligeledes skal det indgå som et særligt moment, at barnet har været udrejst sammen med eventuelle søskende, der efter en konkret vurdering meddeles ny opholdstilladelse, eller at barnet under opholdet uden for Danmark har boet med søskende, der bliver meddelt førstegangs opholdstilladelse i Danmark. Det må som udgangspunkt anses som værende i barnets tarv, at søskende, der hidtidig har boet sammen, ikke skilles ad.

7.1.10.4. Sager hvor barnet er fyldt 18 år på ansøgningstidspunktet

Er barnet fyldt 18 år på tidspunktet for indgivelse af ansøgning om, at opholdstilladelsen ikke skal anses for bortfaldet, vil Udlændingestyrelsen være forpligtet til af egen drift at vurdere, hvorvidt udlændingen kan meddeles ny opholdstilladelse i Danmark, hvis udlændingen forlod Danmark som mindreårig, og hvis ansøgningen om, at den oprindelige opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet, er indgivet kort tid efter, at udlændingen er fyldt 18 år.

Det er barnets alder på tidspunktet for ansøgningen om, at opholdstilladelsen ikke skal anses for bortfaldet, der er afgørende, jf. L 150 (lov nr. 566 af 18. juni 2012), afsnit 5.3.

Efter praksis vurderer vi som udgangspunkt, om der skal meddeles en ny opholdstilladelse, såfremt ansøgning om, at opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet, er indgivet inden udlændingen er fyldt 19 år.

7.1.10.5. Sager, hvor der ikke længere er en forælder i Danmark

I sager hvor barnet er udrejst med sine forældre og senere søger om bevarelse af opholdstilladelse sammen med sine forældre, og forældrenes opholdstilladelse vurderes bortfaldet, meddeles barnet som udgangspunkt afslag på ny opholdstilladelse med henvisning til § 9, stk. 1, nr. 2, med begrundelsen, at der ikke er en fastboende forælder i Danmark, og at det derfor ikke er i barnets tarv at få meddelt en ny opholdstilladelse i Danmark.

7.1.11. Barnets tarv (udlændingelovens § 9, stk. 18)

Efter bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 18, kan opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, ikke gives, såfremt dette *åbenbart vil stride mod ansøgerens tarv*. Bestemmelsen indebærer, at det udtrykkeligt angives i udlændingeloven, at der skal gives afslag på familiesammenføring af børn, hvor hensynet til barnets tarv taler herfor.

Efter artikel 3 i FN's børnekonvention skal barnets tarv i alle foranstaltninger vedrørende børn, hvad enten disse udøves af offentlige eller private institutioner for socialt velfærd, domstole, forvaltningsmyndigheder eller lovgivende organer, komme i første række.

Afslag på familiesammenføring af børn af hensyn til barnets tarv vil navnlig være relevant, hvor den herboende families forhold er af en sådan karakter, at der kan forudses *alvorlige sociale problemer for barnet under barnets ophold her i landet*, såfremt barnet gives opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2. Det vil bl.a. kunne indgå i denne vurdering, om der er en betydelig og nærliggende risiko for, at barnet vil blive tvangsfjernet allerede ved eller kort tid efter ankomsten til Danmark. En sådan risiko vil fx kunne foreligge i tilfælde, hvor barnets søskende her i landet er blevet tvangsfjernet, eller hvor de sociale myndigheder har taget skridt til at foranstalte tvangsfjernelse m.v. Ligeledes vil det kunne indgå i vurderingen, om der er risiko for, at barnet vil blive udsat for fysiske eller seksuelle overgreb, fx hvor den herboende person eller den herboende persons ægtefælle eller samlever tidligere er dømt for overgreb mod børn, og hvor det må antages, at der fortsat er risiko for nye overgreb.

Der vil tillige skulle lægges vægt på *barnets situation i hjemlandet*. I denne afvejning vil bl.a. skulle indgå længden og karakteren af barnets eventuelle ophold her i landet set i forhold til barnets ophold i hjemlandet, herunder hvor barnet har haft sin opvækst, og hvor det har gået i skole. Der vil endvidere skulle lægges vægt på barnets sproglige færdigheder, herunder om barnet taler dansk, og om barnet taler det sprog, der tales i barnets hjemland. Det vil tillige skulle indgå, om barnet opholder sig hos nær familie i hjemlandet.

Der inddrages også oplysninger fra den herboendes eventuelle tidligere sager i Udlændingestyrelsen herunder oplysninger om den herboendes psykiske og fysiske tilstand.

I de tilfælde, hvor oplysninger fra de sociale myndigheder giver anledning til nærmere at overveje, hvorvidt der skal meddeles afslag på familiesammenføring af hensyn til barnets tarv, vil det således være nødvendigt at foretage en hypotetisk sammenligning af barnets situation ved ankomsten til Danmark med barnets situation i hjemlandet.

Bestemmelsen forudsættes administreret i overensstemmelse med FN's børnekonvention og navnlig det i konventionens artikel 3 indeholdte krav om, at barnets tarv i alle foranstaltninger vedrørende børn skal komme i første række. Det skal i den forbindelse indgå, at barnet som udgangspunkt bør vokse op i et familiemiljø, medmindre dette strider mod barnets tarv, jf. præamblen til FN's børnekonvention.

I de tilfælde, hvor oplysninger i en sag, der er kommet i stand på baggrund af en ansøgning indgivet af en af barnets forældre på vegne af barnet, peger i retning af, at hensynet til barnets tarv taler imod at give tilladelse til familiesammenføring, og hvor oplysningerne i sagen ydermere giver grund til at antage, at der er modstrid mellem barnets eget ønske og forældrenes ønske med hensyn til spørgsmålet om familiesammenføring, vil der i særlige tilfælde kunne være behov for at foretage en *særskilt høring af barnet*. Høringen vil i givet fald normalt skulle foretages ved personligt fremmøde på den nærmeste danske repræsentation.

Bestemmelsen skal ses i sammenhæng med bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 28, hvorefter kommunalbestyrelsen efter anmodning fra Udlændingestyrelsen afgiver en udtalelse om, hvorvidt meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, åbenbart vil stride mod barnets tarv. Udtalelsen afgives uden samtykke fra den eller de personer, som udtalelsen vedrører. Udtalelsen fra kommunalbestyrelsen afgives af en børnesagkyndig, men kan samtidig bestå af udtalelser/oplysninger fra andre afdelinger i kommunen, herunder jobcenter m.v. Såfremt der i kommunen ikke i forvejen er kendskab til den herboende reference anbefaler Udlændingestyrelsen, at den børnesagkyndige indkalder til samtale med den pågældende eventuelt i dennes hjem. Kommunen kan i nogle tilfælde iværksætte en forældreevne-undersøgelse med henblik på afgivelse af en udtalelse.

Foreligger der for Udlændingestyrelsen oplysninger, der peger i retning af, at en herboende person er dømt for overgreb mod børn eller andre strafbare forhold, der har betydning for vurderingen af hensynet til barnets tarv, indhenter Udlændingestyrelsen en udskrift vedrørende den pågældende fra *Det Centrale Kriminalregister*. Hvis det fremgår af Det Centrale Kriminalregister, at den pågældende er idømt straf for overtrædelse af bestemmelser i straffeloven, der kan have betydning for vurderingen af hensynet til barnets tarv, rekvirerer Udlændingestyrelsen de relevante domsudskrifter med henblik på at undersøge, om domfældelsen er sket vedrørende forhold af den nævnte karakter.

7.1.12. 10 års karensperiode ved visse former for kriminalitet (udlændingelovens § 9, stk. 19)

Efter bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 19, kan opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, medmindre ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derfor, ikke gives,

såfremt den i Danmark fastboende person eller dennes ægtefælle eller samlever inden for en *periode på 10 år* inden tidspunktet for afgørelsen for et eller flere forhold begået mod et eller flere mindreårige børn ved endelig dom *er idømt betinget eller ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge*, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne karakter, (i det følgende blot benævnt "idømt frihedsstraf") for overtrædelse af straffelovens:

- § 210, stk. 1 eller 3, jf. stk. 1 (incest),
- § 213 (vanrøgt),
- § 215 (unddragelse af forældres myndighed over en person under 18 år, ulovlig førelse af et barn ud af landet),
- § 216 (voldtægt),
- § 218 (samleje ved udnyttelse af sindssyge m.v.),
- § 219 (ansattes eller tilsynsførendes samleje med personer optaget på institution),
- § 222 (samleje med barn under 15 år),
- § 223 (samleje med adoptivbarn m.v.),
- § 224, stk. 1 (medvirken til, at en person under 18 år mod betaling eller løfte om betaling har samleje med en kunde),
- § 225, jf. §§ 216, 218, 219, 222, 223 eller 224, stk. 1 (andet seksuelt forhold end samleje),
- § 226 (optagelse af børnepornografi),
- § 232 (blufærdighedskrænkelse),
- § 233, stk. 1 og 2 (rufferi – seksuelt forhold til en kunde),
- § 233 a (seksuelt forhold til en kunde ved retsstridig fremkaldelse, bestyrkelse eller udnyttelse af en vildfarelse eller ved anden utilbørlig fremgangsmåde),
- § 235 (udbredelse af børnepornografi),
- § 237 (manddrab),
- § 244 (vold),
- § 245 (legemsangreb af særlig rå, brutal eller farlig karakter, mishandling),
- § 245 a (helt eller delvist fjernelse – med eller uden samtykke – af kvindelige ydre kønsorganer),

- § 246 (legemsangreb omfattet af § 245 og § 245 a af en grov beskaffenhed eller som har haft alvorlige skader eller døden til følge anses som en særdeles skærpende omstændighed),
- § 250 (hensættelse af en anden i hjælpeløs tilstand m.v.),
- § 260 (ulovlig tvang, herunder ved tvangsægteskab),
- § 261 (frihedsberøvelse),
- § 262 a, stk. 2 (udnyttelse af en person under 18 år til prostitution m.v.), eller
- § 266 (trussel om strafbar handling af grov karakter, herunder ved tvangsægteskab).

Der indtræder ikke nogen karensperiode ved strafbortfald eller bødestraf. Det er en betingelse for karensperiodens indtræden, at den herboende person eller dennes ægtefælle eller samlever er *dømt her i landet*. Hvis den herboende person eller dennes ægtefælle eller samlever i udlandet er dømt for kriminelle handlinger af den angivne art, vil der efter omstændighederne meddeles afslag på familiesammenføring med henvisning til, at dette åbenbart vil stride mod barnets tarv, jf. § 9, stk. 18.

Bestemmelsen omfatter de tilfælde, hvor den herboende eller dennes ægtefælle eller samlever ved endelig dom er idømt frihedsstraf *i sammenstød med en eller flere andre overtrædelser* (med sammenstød menes det forhold, at en person ved en eller flere handlinger har begået flere forbrydelser, som alle er begået før gerningsmanden er domfældt for nogen af dem). Bestemmelsen gælder også i tilfælde, hvor straffen er fastsat som en *fællessanktion* (med fællessanktion menes den straf, som anvendes, når en gerningsmand ved samme dom dømmes for flere lovovertrædelser). I de tilfælde, hvor den herboende eller dennes ægtefælle eller samlever ved endelig dom er idømt frihedsstraf for en eller flere af de overtrædelser, der er nævnt i bestemmelsen, og for en eller flere andre overtrædelser, vil det dog være en forudsætning for anvendelsen af § 9, stk. 19, at de dele af sanktionen, som kan henføres til en eller flere af de overtrædelser, der er opregnet i bestemmelsen, i sig selv kunne have medført idømmelse af frihedsstraf.

Udlændingestyrelsen vil i tilfælde af tvivl herom skulle foretage en *høring af anklagemyndigheden*, med henblik på en vurdering af, om den del af sanktionen, som kan henføres til en eller flere af de overtrædelser, der er opregnet i bestemmelsen, i sig selv ville have medført idømmelse af frihedsstraf. Såfremt der herefter fortsat er tvivl herom, vil § 9, stk. 19, ikke finde anvendelse.

Karensperioden *regnes fra tidspunktet for endelig dom*. Er den herboende eller dennes ægtefælle eller samlever flere gange og for forskellige forhold idømt frihedsstraf, regnes karensperioden fra den senest afsagte endelige dom. Er den herboende eller dennes ægtefælle eller samlever i første instans idømt frihedsstraf, løber karensperioden fra tidspunktet for domsafsigelsen, dersom dommen ikke ankes inden

ankefristens udløb. Ankes dommen, og bliver den herboende eller dennes ægtefælle eller samlever i ankeinstansen idømt frihedsstraf, regnes karenperioden fra tidspunktet for domsafsigelsen i anden instans. Dette gælder også i tilfælde, hvor den pågældende ikke blev idømt frihedsstraf i første instans, men hvor den pågældende efter anke idømmes en sådan straf i ankeinstansen.

Styrelsen skal *ikke berostille behandlingen* af en ansøgning om familiesammenføring med et eller flere børn, fordi der verserer en straffesag mod den herboende eller dennes ægtefælle eller samlever i første instans, hvori der er nedlagt påstand om frihedsstraf for overtrædelse af straffelovsbestemmelser vedrørende de angivne former for seksuelle overgreb eller personfarlig kriminalitet mod mindreårige børn. Er den herboende person eller dennes ægtefælle eller samlever i første instans frifundet eller ikke idømt frihedsstraf, og ankes dommen, sætter udlændingemyndighederne tilsvarende ikke familiesammenføringssagen i bero på straffesagens endelige udfald. Idømmes den herboende eller dennes ægtefælle eller samlever i første instans frihedsstraf, stilles behandlingen af en verserende familiesammenføringssag med et eller flere børn derimod i bero på ankefristens udløb, idet karenperioden herefter indtræder, dersom dommen ikke ankes. Ankes dommen, stilles familiesammenføringssagen i bero på ankesagens afgørelse. Styrelsen anmoder den relevante anklagemyndighed om at orientere om sagens udfald.

Karenperioden bliver alene bestemmende for familiesammenføringssagens udfald, hvis den fortsat løber på afgørelsestidspunktet. Udløber karenperioden under sagens behandling, kan der således ikke meddeles afslag på familiesammenføring med et eller flere børn alene med den begrundelse, at karenperioden ikke var udløbet på ansøgningstidspunktet. Der vil omvendt kunne meddeles afslag under henvisning til karenperioden helt frem til dennes udløb. Udlændingemyndighederne vil i tilknytning til afslaget *vejlede ansøgeren om muligheden for at indgive fornyet ansøgning* om familiesammenføring efter karenperiodens udløb, hvis dette tidspunkt på afgørelsestidspunktet er nært forestående.

Til brug for afgørelsen af, om der skal gives tilladelse til familiesammenføring med et eller flere børn vil Udlændingestyrelsen anmode den herboende person og dennes ægtefælle eller samlever om *på tro og love at afgive erklæring* om, hvorvidt de pågældende inden for de seneste ti år for forhold begået mod et eller flere mindreårige børn er idømt frihedsstraf for overtrædelse af de af straffelovens bestemmelser, som opremset i § 9, stk. 19.

Oplyser den herboende og dennes ægtefælle eller samlever på tro og love, at *dette ikke er tilfældet*, lægger udlændingemyndighederne dette til grund, medmindre der foreligger konkrete omstændigheder, som peger i retning af, at den herboendes eller dennes ægtefælles eller samlevers oplysning er urigtig. Meddeles ansøgeren herefter opholdstilladelse, og viser det sig efterfølgende, at den herboende eller

dennes ægtefælle eller samlever urigtigt har oplyst ikke at have været idømt frihedsstraf for seksuelle overgreb eller anden personfarlig kriminalitet mod børn af den beskrevne art inden for de seneste ti år, kan opholdstilladelsen efter omstændighederne inddrages, idet grundlaget for opholdstilladelsen var urigtigt, jf. udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1. Dette vil parterne blive informeret om i forbindelse med ansøgningen om familiesammenføring.

Foreligger der oplysninger, der peger i retning af, at den herboende eller dennes ægtefælle eller samlever inden for de seneste ti år *er idømt frihedsstraf* for de angivne former for seksuelle overgreb eller anden personfarlig kriminalitet mod børn, uanset at den herboende person eller dennes ægtefælle eller samlever på tro og love har afgivet erklæring om det modsatte, skal Udlændingestyrelsen foretage en nærmere undersøgelse heraf.

Undersøgelsen sker ved, at Udlændingestyrelsen med den herboendes eller dennes ægtefælles eller samlevers samtykke indhenter en udskrift vedrørende den herboende eller dennes ægtefælle eller samlever fra *Det Centrale Kriminalregister*. Fremgår det af Det Centrale Kriminalregister, at den herboende eller dennes ægtefælle eller samlever er idømt frihedsstraf for overtrædelse af de relevante bestemmelser i straffeloven, jf. § 9, stk. 19, rekvirerer Udlændingestyrelsen – med henblik på en undersøgelse af, hvorvidt den forurettede var mindreårig – med den herboendes eller dennes ægtefælles eller samlevers samtykke *de relevante domsudskrifter*.

Finder Udlændingestyrelsen på baggrund af de foreliggende oplysninger, at betingelserne for meddelelse af familiesammenføring med et eller flere børn ikke er opfyldt, foretager Udlændingestyrelsen *partshøring* i overensstemmelse med forvaltningslovens regler herom, hvorefter Udlændingestyrelsen træffer afgørelse i sagen på det foreliggende grundlag. Hvis der er mistanke om forsøg på omgåelse eller afgivelse af urigtige oplysninger, bør der samtidig orienteres om, at styrelsen vil politianmelde, såfremt det kommer frem, at der er afgivet urigtige oplysninger til sagen, jf. udlændingelovens § 40, stk. 6 og stk. 7.

Uanset at den 10-årige karensperiode ikke er udløbet, skal der kunne gives tilladelse til familiesammenføring med et eller flere børn, hvis *ganske særlige grunde taler derfor*. Det vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvis den begåede kriminalitet kan tilskrives en psykisk lidelse, som den herboende person eller dennes ægtefælle eller samlever i mellemtiden er blevet fuldstændig kureret for. Det vil endvidere kunne være tilfældet, hvis den begåede personfarlige kriminalitet kan tilskrives et nu ophørt misbrug af fx alkohol eller narkotika.

Det forhold, at parterne *ikke vil have mulighed for sammen at tage ophold i et andet land*, vil ikke i sig selv kunne begrunde, at karensperioden ikke skal finde anvendelse. Efter omstændighederne vil der dog kunne foreligge sådanne ganske særlige grunde, der taler for, at der skal gives tilladelse til familiesammenføring,

hvis barnets forældre opholder sig her i landet, og hvis den af forældrene, der ikke er idømt frihedsstraf for seksuelle overgreb eller anden personfarlig kriminalitet mod mindreårige børn, ikke har mulighed for at tage ophold sammen med barnet i et andet land. Tilsvarende gælder, hvis en af barnets forældre opholder sig her i landet, mens den anden af barnets forældre, med hvem barnet aldrig har haft kontakt, opholder sig i hjemlandet. Dette gælder dog ikke, hvis barnet kan henvises til at tage ophold hos nærtstående familie i hjemlandet, og hensynet til barnets tarv ikke taler derimod. Det afgørende er det faktiske forhold mellem familien i hjemlandet (herunder eventuelt den af forældrene, der er bosiddende i hjemlandet) og barnet. Spørgsmålet om, hvem der formelt har forældremyndigheden, er derimod ikke i sig selv afgørende.

7.2. Børn mellem 15 og 18 år

7.2.1. Indledning

Såfremt der foreligger ganske særlige forhold, herunder hensynet til familiens enhed, kan der meddeles opholdstilladelse til et barn over 15 år, efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

De i det forudgående gennemgåede betingelser kræves opfyldt, medmindre særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler derimod. Det forudsættes, at der som udgangspunkt alene gøres undtagelse fra betingelserne i § 9, stk. 2-19, i det omfang, dette følger af de pågældende bestemmelser. Det forudsættes endvidere, at der aldrig gøres undtagelse fra betingelsen i § 9, stk. 18 (barnets tarv).

7.2.2. Sagsbehandling og praksis

Alderskravet på 15 år i udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, gælder for alle. Der vil dog i visse undtagelsesvisse tilfælde kunne være *ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed*, der bevirker, at der må gives tilladelse til familiesammenføring af et barn her i landet, selvom barnet ikke opfylder betingelsen om, at det ikke må være fyldt 15 år på ansøgningstidspunktet.

I tilfælde, hvor nægtelse af familiesammenføring vil være i strid med *Danmarks internationale forpligtelser*, og hvor der ikke efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, er mulighed for at tillade familiesammenføring, vil der således skulle meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1. Det kan fx være tilfældet, hvis barnet og den herboende person ellers henvises til at leve som familie i et land, hvor den herboende ikke har mulighed for sammen med ansøgeren at indrejse og tage ophold. Som eksempel kan nævnes en herboende person med opholdstilladelse som *flygtning* eller med beskyttelsesstatus, som søger om at få et eller flere børn under 18 år, men over 15 år, til Danmark, og som ikke har mulighed for at

indrejse eller tage ophold med barnet eller børnene i hjemlandet eller et andet land. Herudover vil der kunne foreligge andre ganske særlige grunde, hvis det på grund af *alvorlig sygdom eller alvorligt handicap* vil være humanitært uforsvarligt at henvise den herboende af forældrene til at tage ophold i et andet land, hvor den pågældende ikke kan tilbydes pasnings- eller behandlingsmuligheder.

Hvor den herboende af forældrene har *forældremyndighed over eller samværsret* med mindreårige børn bosiddende i Danmark, vil dette ligeledes kunne indebære, at der skal gives tilladelse til familiesammenføring her i landet. Der vil i den forbindelse skulle lægges betydelig vægt på, om der er rent faktisk udøves fast og regelmæssigt samvær.

Det bemærkes i den forbindelse, at der kan stilles krav om godtgørelse af forsørgelsesevnen samt boligkravet (§ 9, stk. 15), selvom den herboende af forældrene har forældremyndighed over eller samværsret med mindreårige børn bosiddende i Danmark, når den herboende forælder maksimalt har haft personlig kontakt med det ansøgende barn to gange inden for de seneste to år.

Endvidere vil *hensynet til barnets tarv* efter FN's børnekonvention kunne indebære, at der skal gives tilladelse til familiesammenføring her i landet, uanset barnet på ansøgningstidspunktet er 15 år eller derover. Det vil eksempelvis kunne være tilfældet, hvis barnet ikke har familie i hjemlandet, hvis den af barnets forældre, der opholder sig i hjemlandet, på grund af alvorlig sygdom eller alvorligt handicap er ude af stand til at tage vare på barnet, eller hvis der foreligger oplysninger, der giver grund til at antage, at barnet i hjemlandet vil blive eller er blevet tvangsfjernet fra den pågældende af forældrene.

Tilsvarende vil være tilfældet, hvor den ene af barnets forældre, der opholder sig i hjemlandet, og hos hvem barnet har sin bopæl, gives tilladelse til ægtefællesammenføring her i landet med en person, der ikke er en af barnets forældre, og hvor barnet ikke tidligere har haft et familieliv med den anden af forældrene, der stadig er bosiddende i hjemlandet. Det gælder ligeledes, hvor etablering af et familieliv med den af forældrene, der stadig er bosiddende i hjemlandet, må antages ikke at være muligt, eller hvor hensynet til barnet tarv taler imod at henvise barnet til at etablere et familieliv med den af forældrene, der stadig er bosiddende i hjemlandet.

I de tilfælde, hvor en dansk statsborger bliver skilt i udlandet og beslutter sig for at rejse tilbage til Danmark med sit barn, og hvor en ansøgning om at medbringe barnet til Danmark indgives i tilknytning til den herboende persons tilbagevenden til Danmark, vil der efter omstændighederne foreligge ganske særlige grunde, der bevirker, at der må gives tilladelse til familiesammenføring af barnet her i landet, selvom barnet er over 15 år, *jf. besvarelse af spørgsmål nr. 12 stillet af Folketingets Integrationsudvalg den 17. marts 2004.*

Den omstændighed, at fx en **børneflokk** på fire risikerer at blive splittet op, fordi det ene af børnene er over 15 år, og tre af børnene er under 15 år, kan tale for, at der skal meddeles opholdstilladelse også til det barn, der er over 15 år. Dette må dog – på tilsvarende vis som i de øvrige beskrevne tilfælde – afhænge af de konkrete omstændigheder i den enkelte sag., jf. *Integrationsministeriets høringsnotat af 9. marts 2004, s. 27.*

Der vil også i andre situationer kunne foreligge omstændigheder, der med styrke taler for, at der skal meddeles opholdstilladelse af hensyn til barnets tarv, uanset barnet på ansøgningstidspunktet er 15 år eller derover.

Ved meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, i disse ganske særlige tilfælde, må det antages, at betingelserne i § 9, stk. 15-19, kan stilles, medmindre særlige grunde taler derimod, jf. *Integrationsministeriets høringsnotat af 9. marts 2004, s. 50.*

Det bemærkes i den forbindelse, at kravet om, at barnet skal have udsigt til en vellykket integration her i landet, jf. udlændingelovens § 9, stk. 16, også kan stilles, så længe kontakten mellem forælderen og det ansøgende barn ikke har et sådant omfang, at den må anses for at være beskyttet af ERMK art. 8. Det bemærkes dog, at de særlige grunde, som fører til, at barnet kan meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, oftest endvidere vil føre til, at kravene om vellykket integration, og forsørgelses- og boligkravene ikke bør stilles.

Ved vurdering af, hvorvidt der skal meddeles tilladelse til et barn efter § 9 c, stk. 1, vil den tidsmæssige ramme mellem den dato, hvor den herboende reference er meddelt opholdstilladelse til den dato der er indgivet ansøgning om familiesammenføring, ligeledes have betydning. Efter praksis skal den herboende reference søge om familiesammenføring med barnet senest seks måneder efter selv at være blevet meddelt tilladelse. Den herboende skal således uden ugrundet ophold og i umiddelbar forlængelse af selv at være blevet meddelt opholdstilladelse indgive sin ansøgning om familiesammenføring.

Følgende forhold vil ligeledes have betydning for vurderingen:

- om den herboende og barnet har boet sammen inden herboendes indrejse i Danmark
- hvornår den herboende og barnet sidst har boet sammen og hvor længe
- om der er andre omsorgspersoner i barnets hjem- eller opholdsland
- om den herboende fortsat har kontakt til barnet og i hvilket omfang det udøves
- om den herboende har medvirket til barnets forsørgelse under herboendes ophold i Danmark
- hvornår herboende sidst har set barnet

- om det var herboendes eget valg at afbryde familielivet med barnet

7.3. Inddragelse af børns opholdstilladelse, § 19, stk. 1

7.3.1. Indledning

Efter udlændingelovens § 19, stk. 1, kan der ske inddragelse af tidsbegrænsede opholdstilladelser i en række tilfælde, fx hvis det viser sig, at en opholdstilladelse er opnået ved svig (§ 19, stk. 1, nr. 1), eller hvis betingelserne for opholdstilladelsen ikke længere er til stede (§ 19, stk. 1, nr. 3).

Der er tale om en fakultativ bestemmelse, hvorfor anvendelsen ikke er obligatorisk, jf. henvisningen til § 26 i § 19, stk. 7. Udgangspunktet er imidlertid, at såfremt betingelserne i § 19, stk. 1, er til stede, skal der ske inddragelse af opholdstilladelsen, medmindre hensynene i § 26 taler imod.

Spørgsmålet om inddragelse af et barns opholdstilladelse opstår typisk ved, at styrelsen fx fra kommunen, politiet, ansøger eller referencen får oplysninger om ændrede forhold. Hvis der er tale om oplysninger, som styrelsen vil anvende i en eventuel afgørelse, og som ansøger ikke er bekendt med, skal ansøgeren partshøres over oplysningerne.

De typiske grunde for inddragelse af børneopholdstilladelser gennemgås i det følgende.

7.3.2. Opholdstilladelse opnået ved svig (udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1)

Efter udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1, kan en tidsbegrænset opholdstilladelse inddrages, når grundlaget for opholdstilladelsen var urigtigt eller ikke længere er til stede. Det omtvistede grundlag skal være nævnt enten i ansøgningen eller i tilladelsen. Det er således ikke et krav, at grundlaget udtrykkeligt skal være nævnt i tilladelsen.

Bestemmelsen definerer ikke hvilket grundlag, som var urigtigt, der kan føre til inddragelse. Der må dog være tale om et tilladelsesgrundlag, der har karakter af en faktisk omstændighed, der har haft relevans i beslutningsgrundlaget, og som har ligget til grund for styrelsens udstedelse af en opholdstilladelse. I praksis kan bestemmelsen komme i anvendelse i sager, hvor en ansøger ved sin tidligere ansøgning om familiesammenføring med sin forælder har oplyst, at han/hun ikke er gift og ikke har børn, og hvor det efterfølgende kommer frem, at ansøger på tidspunktet for meddelelse af opholdstilladelse havde stiftet selvstændig familie. I sådanne tilfælde vil styrelsen oprette en inddragelsessag med henblik på partshøring af ansøger, og for at indhente oplysninger til brug for en vurdering af § 26-hensyn.

Udgangspunktet i disse sager er, at opholdstilladelsen inddrages, medmindre § 26 hensyn taler for bevarelse.

Såfremt der i en sag er meddelt opholdstilladelse til et barn, og det senere kommer os til kundskab, at opholdstilladelsen er opnået ved afgivelse af urigtige oplysninger om slægtskabet, og referencen således ikke er forælder til barnet, kan opholdstilladelsen også inddrages med mindre § 26-hensyn taler for bevarelse.

Bestemmelsen er ligeledes relevant i situationer, hvor forældre har oplyst, at deres barn på ansøgningstidspunktet var under 18 år, men hvor det senere viser sig, at personen rettelig var over 18 år.

Selv om tilladelsesgrundlaget objektivt har været urigtigt, bør inddragelse ikke ske, hvis der ved udstedelsen er begået fejl fra myndighedernes side. På den anden side, er det ikke afgørende, om udlændingen selv bærer skylden for, at grundlaget for tilladelsen er urigtigt.

7.3.3. Betingelser i barnets opholdstilladelse (udlændingelovens § 19, stk. 1. nr. 3)

Efter udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 3, kan en tidsbegrænset opholdstilladelse inddrages, når udlændingen undlader at overholde de betingelser, der er fastsat for opholdstilladelsen. Betingelserne skal udtrykkeligt være tilkendegivet, og det skal skriftligt være indskærpet udlændingen, at tilsidesættelse vil medføre inddragelse.

Når styrelsen gør en opholdstilladelse betinget af at visse vilkår overholdes, skal disse vilkår udspecificeres mest muligt i opholdstilladelsen, så ansøgeren ved hvilke vilkår, han/hun kan rette sig efter. Både tilladelsens betingelser, og mulighederne for inddragelse ved tilsidesættelse skal således efter bestemmelsen nævnes i opholdstilladelsen.

På børneområdet er bestemmelsen relevant i forhold til de tilfælde, hvor opholdstilladelsen er betinget af, at ansøgeren bor hos en forælder i Danmark, og at forælderen har fast ophold i Danmark.

7.3.4. Anbragte børn

I visse tilfælde opstår spørgsmålet om inddragelse af opholdstilladelsen, som følge af at et barn er blevet enten frivilligt anbragt eller tvangsanbragt udenfor hjemmet, men hvor opholdstilladelsen var betinget af ophold hos en forælder i Danmark.

Til brug for oplysning af sagen indhentes oplysninger fra den kommune, der har truffet beslutningen om anbringelse af barnet. Det omfatter beslutningen om anbringelse, handleplanen for anbringelse af barnet, samt eventuelt anden relevant dokumentation til sagen.

Som følge af sagens omstændigheder, og hensynet til barnets tarv vil styrelsen i de fleste tilfælde bevare det anbragte barns opholdstilladelse uden betingelser, under henvisning til § 26-hensyn.

Der kan dog være tilfælde, hvor ansøger har opholdt sig i Danmark i kort tid og bliver anbragt udenfor hjemmet, men fortsat har den anden forælder eller anden omsorgsperson i hjemlandet, hvorfor omstændighederne kan tale for, at man inddrager barnets opholdstilladelse og i samarbejde med kommunen får hjemsendt barnet til den anden forælder eller omsorgsperson.

7.3.5. Børns selvstændige tilknytning

For at vurdere om et barn har opnået en selvstændig tilknytning til Danmark, er det vejledende udgangspunkt, at barnet skal have haft et fast ophold på omkring 6-7 år her i landet. Der stilles desuden krav om, at barnet har haft i hvert fald en del af sine formative år (skolealderen) her i landet.

Notater og meddelelser m.v.

- Meddelelse nr. 11/06 af 11. april 2006 om *Behandling af ansøgninger om familiesammenføring til visse udlændinge med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 1, § 9 c, stk. 1, eller § 9 f*
- Meddelelse nr. 5/09 af 12. august 2009 om *Behandling af ansøgninger om opholdstilladelse fra mindreårige børn efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 3*
- Meddelelse nr. 3/11 af 13. juli 2011 om *Praksis i sager, hvor et barns opholdstilladelse er bortfaldet i forbindelse med en genopdragelsesrejse*
- Meddelelse nr. 4/14 af 18. december 2014 om *Foretagelse af politianmeldelse i opholdssager*
- Meddelelse nr. 8/16 af 13. juli 2016 om *Behandling af ansøgninger om opholdstilladelse fra børn*

8. De særlige grupper (dansk afstamning, dansk mindretal og tidligere dansk indfødsret samt medfølgende familie), § 9 c, stk. 1, og § 9 d, samt § 9, stk. 1, nr. 1, og § 9, stk. 1, nr. 2

8.1. Dansk afstamning

8.1.1. Indledning

Opholds- og arbejdstilladelse på baggrund af dansk afstamning meddeles i henhold til udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

8.1.2. Sagsbehandling og praksis

En udlænding af dansk afstamning kan meddeles opholds- og arbejdstilladelse i Danmark, hvis vedkommende kan dokumentere, at begge pågældendes forældre (to forældre) eller begge forældres forældre (fire bedsteforældre) har eller har haft dansk indfødsret fra fødslen.

Det er ligeledes muligt at opnå opholds- og arbejdstilladelse som følge af dansk afstamning, hvis udlændingen kan dokumentere, at én af pågældendes forældre eller én af pågældendes forældres forældre (to bedsteforældre) er eller har haft dansk indfødsret fra fødslen, hvis helt særlige grunde taler herfor, herunder hvis ansøger har opnået en sådan særlig tilknytning til Danmark, som kan sidestilles med den tilknytning, som den pågældende ville have fået, hvis begge udlændingens forældre eller bedsteforældre havde haft dansk indfødsret fra fødslen. En sådan tilknytning kan eksempelvis være opnået gennem hyppige besøg i Danmark eller løbende kontakt via brev, telefon eller e-mails.

I begge ovennævnte tilfælde er det ikke samtidig en betingelse for meddelelse af opholds- og arbejdstilladelse, at udlændingens forældre eller bedsteforældre fortsat har dansk indfødsret. Forældrenes eller bedsteforældrenes danske statsborgerskab må dog ikke bero på naturalisation, ligesom at det ikke må være blevet frakendt dem efter indfødsretslovens § 8 A om indfødsret erhvervet ved svig.

Opholds- og arbejdstilladelse som følge af dansk afstamning meddeles efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, for ét år ad gangen med henblik på midlertidigt ophold med mulighed for yderligere ét års forlængelse. Det er dog ikke muligt at få forlænget sin opholds- og arbejdstilladelse på baggrund af danske bedsteforældre udover to års ophold.

En udlænding, som meddeles opholds- og arbejdstilladelse på baggrund af én eller to danske forældre, kan efter to års ophold meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse, hvis vedkommende har opnået et stærkt tilhørsforhold til Danmark.

Førstegangsopholds- og arbejdstilladelse på baggrund af danske forældre kan gives en eller flere gange. Derimod kan man ikke opnå opholdstilladelse på baggrund af danske bedsteforældre mere end én gang.

Udlændinge med opholds- og arbejdstilladelse i Danmark på baggrund af dansk afstamning er ikke omfattet af integrationsloven, cf. integrationslovens § 2.

8.2. Det danske mindretal i Sydslesvig

8.2.1. Indledning

Opholdstilladelse på baggrund af det danske mindretal i Sydslesvig meddeles i medfør af udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

8.2.2. Sagsbehandling og praksis

Tyske statsborgere, som tilhører det danske mindretal i Sydslesvig, kan meddeles opholdstilladelse i Danmark på baggrund heraf, hvis de erklærer sig dansksindede. Dokumentation herfor kan fx være eksamensbevis eller brev fra en skole, der er medlem af Den Danske Skoleforening for Sydslesvig, medlemskort eller brev fra Sydslesvigsk Forening eller medlemskort fra Sydslesvigsk Vælgerforening.

Det er ikke en betingelse, at den tyske statsborgers forældre eller bedsteforældre har eller har haft dansk indfødsret fra fødslen.

Opholdstilladelse på baggrund af det danske mindretal i Sydslesvig meddeles efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1 for højst ét år med henblik på midlertidigt ophold, hvorefter der kan meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse. Man kan søge om opholdstilladelse på baggrund af det danske mindretal i Sydslesvig flere gange.

Det Danske Generalkonsulat i Flensborg har særbemyndigelse til udstedelse af opholdstilladelse til medlemmer af det danske mindretal i Sydslesvig uden først at skulle forelægge sagen for Udlændingestyrelsen. Generalkonsulatet kan udstede en opholdstilladelse på op til 12 måneder, hvis vedkommende er tysk statsborger, bosiddende i Sydslesvig, har dokumenteret at tilhøre det danske mindretal i Sydslesvig og er optaget på en uddannelse i Danmark. Se særbemyndigelse vedlagt som bilag 1.

Tyske statsborgere med opholdstilladelse i Danmark på baggrund af det danske mindretal i Sydslesvig er fritaget for at have en arbejdstilladelse, jf. udlændingelovens § 14, stk. 1, nr. 2, og er ikke omfattet af integrationsloven, cf. integrationslovens § 2.

8.3. Det danske mindretal i Argentina

8.3.1. Indledning

Opholdstilladelse på baggrund af det danske mindretal i Argentina meddeles i medfør af udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

8.3.2. Sagsbehandling og praksis

Argentinske statsborgere, som tilhører det danske mindretal i Argentina, kan meddeles opholds- og arbejdstilladelse i Danmark på baggrund heraf. Dokumentation herfor er fx bevis for medlemskab af en af de kristne, danske menigheder i Argentina.

Det er ikke en betingelse, at den argentinske statsborgers forældre eller bedsteforældre har eller har haft dansk indfødsret fra fødslen.

Opholdstilladelse på baggrund af det danske mindretal i Argentina meddeles efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1 for højst ét år med henblik på midlertidigt ophold, hvorefter der kan meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse. Man kan søge om opholdstilladelse på baggrund af det danske mindretal i Argentina flere gange.

Argentinske statsborgere med opholdstilladelse i Danmark på baggrund af det danske mindretal i Argentina er ikke omfattet af integrationsloven, cf. integrationslovens § 2.

8.4. Tidligere dansk indfødsret

8.4.1. Indledning

Opholdstilladelse på baggrund af tidligere dansk indfødsret meddeles i henhold til udlændingelovens § 9 d. Bestemmelsen har i forskellige udformninger været en del af lovgivningen siden den første udlændingelov trådte i kraft i 1983 (lovbekendtgørelse nr. 226 af 8. juni 1983). Bestemmelsen var på det tidspunkt placeret i lovens § 9, stk. 1, nr. 1, og havde følgende ordlyd:

”Efter ansøgning gives der opholdstilladelse til:

1. En udlænding, som tidligere har haft dansk indfødsret.”

Ved lov nr. 365 af 6. juni 2002 om ændring af udlændingeloven og ægteskabsloven med flere love (L 152 af 28. februar 2002), blev bestemmelsen placeret i udlændingelovens § 9 d, og fik følgende ordlyd:

”Efter ansøgning gives der opholdstilladelse til en udlænding, som tidligere har haft dansk indfødsret, medmindre udlændingens danske indfødsret er frakendt ved dom efter § 8 A i lov om dansk indfødsret.”

Ved lov nr. 324 af 18. maj 2005 om ændring af udlændingeloven, lov om ægteskabs indgåelse og opløsning og repatrieringsloven (L 78 af 23. februar 2005), blev bestemmelsen udvidet til også at omfatte § 8 B i lov om dansk indfødsret. Bestemmelsen fik samtidig den fortsat nugældende ordlyd:

”Efter ansøgning gives der opholdstilladelse til en udlænding, som tidligere har haft dansk indfødsret, medmindre udlændingens danske indfødsret er frakendt ved dom efter § 8 A eller § 8 B i lov om dansk indfødsret.”

Indfødsretslovens § 8 A og § 8 B, har følgende ordlyd:

”§ 8 A. Den, der i forbindelse med sin erhvervelse af dansk indfødsret har udvist svigagtigt forhold, herunder ved forsætligt at afgive urigtige eller vildledende oplysninger eller fortie relevante oplysninger, kan ved dom frakendes indfødsretten, hvis det udviste forhold har været bestemmende for erhvervelsen.”

”§ 8 B. Den, som dømmes for overtrædelse af en eller flere bestemmelser i straffelovens kapitel 12 og 13, kan ved dom frakendes sin danske indfødsret, medmindre den pågældende derved bliver statsløs.

Stk. 2. Er en person i udlandet straffet for en handling, der efter stk. 1 kan medføre frakendelse af dansk indfødsret, kan indfødsret frakendes i medfør af straffelovens § 11.”

8.4.2. Sagsbehandling og praksis

Udlændinge, som tidligere har haft dansk indfødsret, og som ikke er frakendt denne ved dom efter § 8 A eller § 8 B i lov om dansk indfødsret, kan meddeles opholdstilladelse i Danmark på baggrund af den tidligere danske indfødsret. Det er ikke et krav, at udlændingen er født med dansk indfødsret.

Dokumentation for, at udlændingen tidligere har haft dansk indfødsret, kan eksempelvis være pågældendes eller forældrenes dåbs- eller fødselsattester.

Reglerne for, hvornår man kan anses for at være blevet født med dansk indfødsret, fremgår af indfødsretsloven. Det daværende Udlændinge-, Integrations- og Boligministerium har sammenskrevet reglerne for perioden 1. januar 1951 til 31. maj 2014 (se <http://uibm.dk/filer/Statsborgerskab/oversigt-over-reglerne-om-automatisk-erhvervelse-af-dansk-statsborgerskab.pdf>).

Opholdstilladelse på baggrund af tidligere dansk indfødsret meddeles for højst ét år med mulighed for varigt ophold, hvorefter der kan meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse.

Udlændinge med opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens § 9 d er fritaget for arbejdstilladelse, jf. udlændingelovens § 14, stk. 1, nr. 4, og er ikke omfattet af integrationsloven, cf. integrationslovens § 2.

8.5. Medfølgende familie

En ægtefælle, en fast samlevende og mindreårige børn, som indrejser i Danmark samtidig med eller i nær tilknytning til hovedpersonen, som har opholdstilladelse på baggrund af sin danske afstamning, det danske mindretal i Sydslesvig eller i Argentina eller på baggrund af tidligere dansk indfødsret, kan meddeles opholdstilladelse på betingelse af samliv på fælles bopæl samt på betingelse af, at hovedpersonen kan forsørge sig selv og sin familie.

Indrejser ægtefællen, den faste samlevende og de mindreårige børn ikke i nær tilknytning til hovedpersonens indrejse, behandles sagen så vidt muligt efter de almindelige regler for familiesammenføring, det vil sige efter henholdsvis udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, og § 9, stk. 1, nr. 2.

Opfylder hovedpersonen ikke kravene til opholdsgrundlaget, jf. udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, litra e (tidsubegrænset opholdstilladelse i mere end de sidste tre år), eller § 9, stk. 1, nr. 2, litra e (tidsubegrænset opholdstilladelse eller opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold), behandles ansøgninger om opholdstilladelse fra sådanne familiemedlemmer efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, 2. pkt., betinges en opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1, som følge af familiemæssig tilknytning til en herboende person, af, at de i § 9, stk. 2-20 og 30, nævnte betingelser er opfyldt. Efter praksis stilles de krav, som omhandler hovedpersonens længerevarende ophold i Danmark, dog ikke når hovedpersonen har opholdstilladelse på baggrund af dansk tilknytning. Det betyder, at betingelserne i § 9, stk. 7, 12-14 og 16, ikke stilles.

Således skal følgende betingelser ved meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, være opfyldt, hvis hovedpersonens *ægtefælle eller faste samlevende* søger om familiesammenføring:

- Begge parter skal være fyldt 24 år, jf. udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1.

- Parret skal samleve på fælles bopæl, jf. udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1.
- Betingelserne i udlændingelovens § 9, stk. 2-6, stk. 8-11, og stk. 30, skal være opfyldt medmindre særlige grunde taler derimod, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 1, 2. pkt.

Følgende betingelser skal være opfyldt ved meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, hvis hovedpersonens *mindreårige børn* søger om familiesammenføring:

- Der skal foreligge et dokumenteret slægtskab mellem barnet og hovedpersonen, jf. udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2.
- Hovedpersonen skal have forældremyndigheden over barnet, jf. udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2.
- Barnet skal bo hos hovedpersonen, jf. udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2.
- Barnet skal være ugift og må ikke have stiftet selvstændig familie, jf. udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2.
- Betingelserne i udlændingelovens § 9, stk. 15 og 17-19, skal være opfyldt medmindre særlige grunde taler derimod, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 1, 2. pkt.

En ansøgning om familiesammenføring fra et mindreårigt barn til en person, som har opholdstilladelse på baggrund af tidligere dansk indfødsret, jf. udlændingelovens § 9 d, behandles imidlertid altid efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, idet hovedpersonen er meddelt tidsbegrænset opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold. Ovennævnte betingelser skal dog fortsat være opfyldt.

Det pågældende familiemedlem vil ved meddelelse af opholdstilladelse som familiesammenført i Danmark være fritaget for arbejdstilladelse, jf. udlændingelovens § 14, stk. 1, nr. 7, men er omfattet af integrationsloven, jf. integrationslovens § 2, stk. 3, nr. 2.

Notater og meddelelser m.v.

- Meddelelse nr. 6/13 af 4. november 2013 om *Behandling af ansøgninger om opholdstilladelse efter praksis om dansk afstamning, det danske mindretal i Sydslesvig eller i Argentina og tidligere dansk indfødsret* (bilagt *Særbemyndigelse O.A.1 til udstedelse af opholdstilladelse*, Integrationsministeriet, den 8. juli 2011, og brev af 13. april 2005 fra det tidligere Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration)
- Notat af 11. april 2007 om *Justering af praksis for meddelelse af opholdstilladelse til udlændinge af dansk afstamning*, det tidligere Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration

9. Udrejsefrister og udrejsekontrol

9.1. Udrejsefrister

9.1.1. Indledning

Det følger af udlændingelovens § 33, stk. 1, at blandt andet afslag på en ansøgning om opholdstilladelse skal indeholde en udrejsefrist.

9.1.2. Valg af udrejsefristens længde

Efter udlændingelovens § 33, stk. 2, 1. pkt., fastsættes udrejsefristen til en måned i følgende tilfælde:

- Ansøger er statsborger i et andet nordisk land og har haft bopæl her i landet.
- Ansøger er omfattet af reglerne nævnt i udlændingelovens § 2, stk. 4 (EU-reglerne).
- Ansøger har hidtil haft en opholdstilladelse.

Udrejsefristen fastsættes som udgangspunkt til 30 dage, hvis ansøger har været udsat for menneskehandel, og opholder sig ulovligt i Danmark.

Efter udlændingelovens § 33, stk. 2, 3. pkt., fastsættes udrejsefristen til syv dage for andre ansøgere end de i 1. pkt. ovenfor nævnte.

Efter udlændingelovens § 33, stk. 2, 4. pkt., fastsættes udrejsefristen til straks i påtrængende tilfælde. Påtrængende tilfælde foreligger navnlig i disse situationer:

- Ansøger er til fare for statens sikkerhed eller er en alvorlig trussel mod den offentlige orden, sikkerhed eller sundhed.
- Ansøger har begået et strafbart forhold.
- Der er tale om svig.
- Der er tale om en åbenbart grundløs ansøgning.
- Der er risiko for, at ansøger vil forsvinde eller unddrage sig udsendelse.
- Ansøger har under sagens behandling på den ene eller anden måde tilkendegivet, at vedkommende ikke ønsker/ikke kan udrejse af Danmark.
- Ansøger har tidligere overskredet en udrejsefrist/siddet en udrejsefrist overhørig.
- Ansøger er indrejst i Danmark i strid med et indrejseforbud.

Risiko for, at ansøger vil forsvinde eller unddrage sig udsendelse, foreligger, når ansøger ikke har medvirket under sagens behandling, eller når der i øvrigt på baggrund af oplysningerne om ansøger og opholdets

varighed og karakter er grund til at antage, at ansøger vil forsvinde eller unddrage sig udsendelse, jf. udlændingelovens § 33, stk. 2, 6. pkt.

Da udlændingelovens § 33, stk. 1, alene omfatter afslag på ansøgning om opholdstilladelse m.v., vil de nedenfor nævnte afgørelser ikke skulle forsynes med en udrejsefrist. Er ansøger ikke i besiddelse af et andet opholdsgrundlag, der giver ret til ophold her i landet, skal ansøger i disse tilfælde udrejse med det samme:

- Ansøger meddeles afslag på udsættelse af en tidligere fastsat udrejsefrist.
- Ansøger meddeles afslag på genoptagelse af en tidligere afgjort sag.
- Ansøgers ansøgning om familiesammenføring afvises efter udlændingelovens § 9, stk. 21, § 9 c, stk. 6 eller § 9 g.

Ovennævnte udrejsefrister anvendes ikke, hvis ansøger på tidspunktet for afgørelsen af familiesammenføringssagen har ret til at opholde sig i Danmark på et andet grundlag. Hvis ansøger på afgørelsestidspunktet fx opholder sig i Danmark på et gyldigt visum- eller visumfrit ophold, skal ansøger udrejse i overensstemmelse med sit visums gyldighed eller betingelserne for det visumfrie ophold.

Der fastsættes ingen udrejsefrist, hvis ansøger har en anden sag om opholdstilladelse eller en klagesag under behandling.

9.1.3. Forlængelse af udrejsefristen ved blandt andet graviditet eller fødsel

Det følger af udlændingelovens § 33 c, at en udrejsefrist efter udlændingelovens § 33, stk. 2, kan forlænges, hvis ganske særlige grunde, herunder opholdets varighed, hensynet til skolesøgende børn og anden familiemæssig og social tilknytning, taler derfor. Udrejsefristen vil fx under visse betingelser blive udsat ved ansøgers graviditet eller fødsel.

Over for en ansøger, der lige har født, fastsættes udrejsefristen til to måneder efter fødslen, uanset om ansøgningen om familiesammenføring er indgivet under lovligt eller ulovligt ophold. Udrejsefristen skal i afgørelsen fastsættes med en konkret dato.

Over for en ansøger, som er gravid på tidspunktet for afgørelsen af familiesammenføringssagen, og som forventes at føde mindre end to måneder efter dette tidspunkt, fastsættes udrejsefristen til to måneder efter den forventede fødsel. I praksis vil dette være to måneder efter fastsat terminsdato. Udrejsefristen skal i afgørelsen fastsættes med en konkret dato, og ansøger skal oplyses om, at hvis fødslen måtte

indtræde på et senere tidspunkt end det forventede tidspunkt, kan ansøger rette henvendelse til styrelsen med henblik på fastsættelse af en ny udrejsefrist på to måneder efter det faktiske fødselstidspunkt.

9.1.4. Udrejsefristens beregning

9.1.4.1. Afgørelsen sendes med digital post

Sendes en afgørelse med digital post, fastsættes udrejsefristen således, at den udløber en måned, 30 dage eller syv dage efter fremsendelsen. Er udrejsefristen fastsat til 'straks', eller er ansøger pålagt at udrejse med det samme, skal der i afgørelsen ikke angives en dato for udrejsefristens udløb.

Eksempel: en afgørelse med en udrejsefrist på syv dage sendes med digital post mandag den 8. august. Udrejsefristen udløber således mandag den 15. august, uanset at der i disse syv dage indgår en weekend.

I forbindelse med påske, store bededag og pinse, skal antallet af helligdage (ikke søndage) tillægges udrejsefristen, hvis udrejsefristen fastsættes til syv dage. Helligdage skal således ikke tillægges, hvis der fastsættes en udrejsefrist på mere end syv dage.

Eksempel: en afgørelse med en udrejsefrist på syv dage sendes med digital post tirsdag den 11. april (tirsdagen før påske). Udrejsefristen udløber således fredag den 21. april (fredagen efter påske).

I forbindelse med jul og nytår udsendes der i Udlændingestyrelsen en særskilt information om fastsættelse af udrejsefrist.

9.1.4.2. Afgørelsen sendes med almindelig brevpost

Sendes en afgørelse med almindelig brevpost, fastsættes udrejsefristen således, at der beregnes syv dage (fem postdage + to weekenddage) til postekspedition.

Eksempel: en afgørelse med en udrejsefrist på syv dage sendes med almindelig brevpost mandag den 8. august. Udrejsefristen udløber således mandag den 22. august.

Der tillægges dog ikke syv dage til postekspedition, hvis udrejsefristen er fastsat til 'straks', eller hvis ansøger er pålagt at udrejse med det samme.

I forbindelse med helligdage eller andre såkaldte "mellem dage", hvor der ikke omdeles post, fx fredag efter Kristi Himmelfartsdag, skal antallet af ikke-postdage lægges til de syv dages postekspedition. Dette skal ske i alle tilfælde, hvor der fastsættes en udrejsefrist, der ikke er 'straks'.

Eksempel: en afgørelse med en udrejsefrist på syv dage sendes med almindelig brevpost tirsdag den 11. april (tirsdagen før påske). Udrejsefristen udløber således fredag den 28. april (2. fredag efter påske).

I forbindelse med jul og nytår udsendes der i Udlændingestyrelsen en særskilt information om fastsættelse af udrejsefrist.

Det er vigtigt ved beregningen af udrejsefristen, at afgørelsesdatoen svarer til den dato, hvor brevet reelt sendes med posten. Overgives brevet således ikke til postvæsenet samme dag, som det er udfærdiget, skal brevet dateres med den dato, hvor brevet reelt sendes, og udrejsefristen skal beregnes med udgangspunkt i denne dato.

9.1.5. Meddelelse af udrejsefrist ved parallelansøgninger efter udlændingelovens § 7 og § 9

Så vidt muligt behandles en verserende asylsag og en verserende familiesammenføringssag sideløbende, således, at den ene sag ikke afventer udfaldet af den anden sag.

9.1.5.1. Hvis asylsagen afgøres først

Hvis ansøger på tidspunktet for afgørelsen af dennes asylsag i åbenbart grundløs-proceduren har en sag under behandling, hvor der er meddelt processuelt ophold, fastsættes ingen udrejsefrist i asylsagen, idet fastsættelse heraf afventer familiesammenføringssagens afgørelse.

Er der i familiesammenføringssagen endnu ikke taget stilling til spørgsmålet om processuelt ophold, kontaktes Ægtefæller og Børn, 1. eller 2. kontor med henblik på en afklaring heraf.

Meddeles ansøger herefter afslag i familiesammenføringssagen, fastsættes en udrejsefrist, hvis der er meddelt afslag på asylansøgningen i åbenbart grundløs-proceduren, eller hvis Flygtningenævnet har stadfæstet afslaget på asylansøgningen.

Er asylsagen behandlet i åbenbart grundløs-proceduren, fastsættes udrejsefristen til straks. Er asylsagen behandlet i normal-proceduren og afsluttet i Flygtningenævnet, fastsættes udrejsefristen til syv dage. Er asylsagen ikke afsluttet i Flygtningenævnet, fastsættes ingen udrejsefrist.

9.1.5.2. Hvis familiesammenføringssagen afgøres først

Verserer asylsagen fortsat, herunder eventuelt i Flygtningenævnet, på tidspunktet for afgørelsen af familiesammenføringssagen, fastsættes ingen udrejsefrist.

9.2. Udrejsekontrol

9.2.1. Indledning

Som supplement til udlændingelovens § 33, stk. 1, om fastsættelse af en udrejsefrist, følger det af bestemmelsens stk. 2, at politiet drager omsorg for udrejsen, hvis ansøger ikke frivilligt udrejser.

I de tilfælde, hvor ansøger i forbindelse med et afslag på opholdstilladelse som familiesammenført, eller hvor dennes ansøgning afvises, har fået en udrejsefrist, kan styrelsen anmode politiet om at foretage udrejsekontrol. Formålet hermed er at sikre, at ansøger udrejser af Danmark i overensstemmelse med den meddelte udrejsefrist.

9.2.2. Iværksættelse af udrejsekontrol

Beslutningen om, hvorvidt styrelsen anmoder politiet om at iværksætte udrejsekontrol, beror på en konkret vurdering.

I et afslag på eller en afvisning af ansøgers ansøgning om opholdstilladelse som familiesammenført oplyses det, at der rutinemæssigt foretages udrejsekontrol i sager, hvor der er fastsat en udrejsefrist, medmindre styrelsen senest en måned efter ansøgers udrejsefrist har modtaget dokumentation for dennes udrejse. Dokumentation herfor kan fx være kopi af boardingpas, ud- eller indrejsestempel i ansøgers pas eller lignende. Hvis en sådan dokumentation ikke modtages, bør udrejsekontrol iværksættes.

Herudover iværksættes udrejsekontrol altid i følgende situationer:

- Ansøger har under sagens behandling på den ene eller anden måde tilkendegivet, at vedkommende ikke ønsker/ikke kan udrejse af Danmark.
- Ansøger opholder sig ulovligt i Danmark.
- Ansøger har tidligere overskredet en udrejsefrist eller siddet en udrejsefrist overhørig.
- Ministeriet anmoder efter endt klagesagsbehandling styrelsen om at iværksætte udrejsekontrol.

Udrejsekontrol iværksættes ikke, hvis styrelsens afgørelse påklages, og Udlændingenævnet tillægger klagen opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen.

Udrejsekontrol iværksættes ved at rette skriftlig henvendelse til Nordsjællands Politi (nsj-ucn@politi.dk). Hvis udrejsekontrollen skal foretages i en anden politikreds, vil Nordsjællands Politi sørge for at distribuere dette videre til rette kreds.

Politiet skal i forbindelse med anmodningen om udrejsekontrol meddeles nødvendige oplysninger fra den konkrete sag, herunder om baggrunden for, at Udlændingestyrelsen har besluttet at iværksætte udrejsekontrol, oplysninger om ansøgers mulige opholdssted, herboende families adresse m.v.

Politiet foretager i forbindelse med en iværksat udrejsekontrol skriftlig rapport om udfaldet heraf. Denne sendes til Udlændingestyrelsen til orientering.

Notater og meddelelser m.v.

- Meddelelse nr. 12/05 af 30. juni 2005 om *Foretagelse af udrejsekontrol*
- Meddelelse nr. 7/16 af 12. juli 2016 om *Fastsættelse af udrejsefrist og indrejseforbud i opholdssager*
- Asylmeddelelse nr. 3/16 af 20. april 2016 om *Meddelelse af udrejsefrist ved parallelansøgninger efter udlændingelovens § 7 og § 9*

10. ID-registrering, inkl. for statsløse, § 40 e

10.1. Indledning

Udlændingelovens § 40 e, om registrering af grundlæggende personoplysninger i opholdssager blev indsat i udlændingeloven ved lov nr. 1618 af 26. december 2013 om ændring af udlændingeloven og kildeskatteloven (L 11 af 2. oktober 2013). Loven trådte i kraft den 1. januar 2014.

Bestemmelsen i udlændingelovens § 40 e, har følgende ordlyd:

”Udlændingestyrelsen, Styrelsen for Fastholdelse og Rekruttering og Statsforvaltningen foretager i egne sagsbehandlingssystemer den endelige registrering af følgende oplysninger om udlændinge, der ikke er omfattet af § 1, og som meddeles opholdstilladelse efter §§ 7-9 f eller 9 i-9 n eller får udstedt registreringsbevis eller opholdskort, jf. § 6:

1) Navn,

2) fødselsdato,

3) fødselsland og

4) statsborgerskabsforhold.”

Bestemmelsen omfatter alene den registrering, der foregår i forbindelse med *meddelelse af opholdstilladelse*, og dermed ikke den registrering, der foregår i forbindelse med indgivelse af en ansøgning om opholdstilladelse.

10.2. Sagsbehandling og praksis

10.2.1. Registrering og rettelse af persondata

Samtidig med afgørelse om meddelelse af opholdstilladelse til en udlænding beslutter Udlændingestyrelsen navn, fødselsdato, fødselsland og statsborgerskabsforhold, som udlændingen skal registreres med, jf. udlændingelovens § 40 e. Beslutningen træffes på baggrund af de dokumenter, fx pas, fødselsattest og vielsesattest, som udlændingen har fremlagt under sagen.

Opstår der efterfølgende, fx under andre myndigheders sagsbehandling, tvivl om indholdet af udlændinges grundlæggende personoplysninger, er det Udlændingestyrelsen, der træffer afgørelse herom, jf. vejledning nr. 9293 om folkeregistrering af 14. juni 2013.

Rettelse af persondata kan fx dreje sig om følgende:

- Navn
- Fødselsdato
- Fødselsregistreringssted
- Nationalitet
- Civilstatus
- Køn

Udlændingestyrelsen kan efter anmodning fra udlændingen selv, en anden offentlig myndighed eller på eget initiativ træffe afgørelse om ændring af de registrerede personoplysninger, hvis det efterfølgende viser sig, at oplysningerne ikke er korrekte, herunder hvis udlændingen på et senere tidspunkt fremlægger oplysninger fra udlandet, der dokumenterer, at udlændingen har et andet navn eller fødselsdato m.v. end det, der er registreret om den pågældende.

Hvis anmodningen om rettelsen kommer fra udlændingen selv, påhviler det vedkommende at godtgøre, at de allerede registrerede data ikke er korrekte. Udgangspunktet er således, at den oprindeligt fastslåede identitet fastholdes, medmindre udlændingen kan dokumentere andet.

Det forhold, at udlændingen efter dennes meddelelse af opholdstilladelse i Danmark ønsker sine personlige data rettet, kan eksempelvis skyldes, at vedkommende kommer fra et land, som ikke har tradition for at registrere en borgers fødselsdag, hvilket fx er tilfældet i Somalia. Det kan eksempelvis også skyldes, at vedkommendes hjemland først efter dennes udrejse implementerede en effektiv og korrekt registrering af sine indbyggere, hvilket fx har været tilfældet i Tyrkiet. Udlændingen kan således af den vej erfare, fx i forbindelse med udstedelse af et nationalitetspas i hjemlandet, at vedkommendes registrering af persondata i Danmark indeholder fejl.

Udlændingestyrelsen har alene kompetence til at behandle sager vedrørende *rettelse* af persondata. En sag om rettelse af persondata igangsættes, når udlændingen er af den opfattelse, at registreringen af vedkommendes personlige data indeholder fejl.

Udlændingestyrelsen er dermed ikke rette myndighed til behandling af sager vedrørende *ændring* af persondata, fx udlændingens navn. I disse tilfælde kan den pågældende henvises til at rette henvendelse til folkeregistreret i vedkommendes bopælskommune.

Udlændingestyrelsen har derudover alene kompetence til at behandle sager vedrørende rettelse af persondata, når vedkommende er *udlænding*. Er personen i tiden efter dennes meddelelse af

opholdstilladelse i Danmark blevet dansk statsborger, er Udlændingestyrelsen dermed ikke rette myndighed til behandling af sagen.

Hvis personen efter at være blevet dansk statsborger anmoder om at få sin fødselsdato rettet, kan vedkommende henvises til at rette henvendelse til CPR-kontoret som rette myndighed.

Hvis personen efter at være blevet dansk statsborger anmoder om få sit navn m.v. rettet, kan vedkommende henvises til at rette henvendelse til sin bopælskommune.

10.2.1.1. Behandling af en anmodning om rettelse af fødedato og/eller navn

Nedenstående refererer alene til rettelse af en udlændings fødedato og navn. Indholdet vil dog i relevant omfang ligeledes kunne anvendes ved behandlingen af andre typer af sager om rettelse af persondata, fx ved anmodning om rettelse af køn eller civilstatus. Særligt for så vidt angår rettelse af statsborgerskab henvises til næstfølgende afsnit.

Til brug for vurderingen af, om en anmodning om rettelse af en udlændings fødedato eller navn kan imødekommes, anvendes først og fremmest indholdet af vedkommendes oprindelige opholdssag samt eventuelle efterfølgende forlængelsessager. Det kan ligeledes blive aktuelt at anvende andre sager, fx udlændingens forældres opholdssager. Herudover inddrages oplysninger og dokumentation modtaget fra udlændingen i forbindelse med behandlingen af den nuværende sag om rettelse af persondata samt eventuelle oplysninger modtaget fra pågældendes bopælskommune eller andre offentlige instanser i Danmark.

Særligt for så vidt angår rettelse af fødedato, afdækkes herudover ved opslag i CPR sandsynligheden for udlændingens korrekte fødedato sammenholdt med eventuelle søskendes fødedato.

Hvis det på baggrund af en gennemgang af ovenstående konstateres, at udlændingen har afgivet divergerende oplysninger om sine persondata, partshøres vedkommende herom.

Afgørelsen af, hvorvidt en udlændings anmodning om rettelse af sin fødedato eller navn, kan imødekommes, vil altid bero på en konkret vurdering af sagens samlede omstændigheder. Følgende momenter indgår i denne vurdering:

- Typen af fremlagt dokumentation, herunder hvornår, hvor og af hvem denne er udstedt.
- Den tidsmæssige periode mellem udstedelsen af de fremlagte dokumenter og tidspunktet for udlændingens anmodning om rettelse af sine data.

- Udlændingens oplysninger om sin person i forbindelse med tidligere opholdssager samt dokumentation herfor, som strider imod det nu fremlagte.

Hvis der er tale om rettelse af en udlændings fødeår, kan det efter en konkret vurdering besluttes at iværksætte en aldersundersøgelse. En aldersundersøgelse indebærer, at Retslægerådet på baggrund af relevant materiale fra Udlændingestyrelsen, herunder røntgenbilleder og tandundersøgelser, afgiver en udtalelse til Udlændingestyrelsen om pågældendes estimerede alder. Det skal i den forbindelse bemærkes, at de ved en aldersundersøgelse anvendte metoder ikke er brugbare for personer over 22 år.

Det bemærkes, at registrering af 1. januar eller 1. juli som fødselsdato alene kan opnås, hvis udlændingen kan forevise tilstrækkelig dokumentation herfor i form af fødselsattest eller lignende.

Imødekommes udlændingens anmodning om rettelse af sin fødedato, og har vedkommende fået tildelt et CPR-nummer, anmodes CPR-kontoret om tildeling af et nyt med rette dato.

Imødekommes udlændingens anmodning om rettelse af sit navn, underrettes folkeregistret i vedkommendes bopælskommune herom.

10.2.1.2. Særligt om rettelse af statsborgerskab

Når et barn fødes af en udlænding i Danmark, registrerer folkeregistret barnets statsborgerskab, typisk således, at det følger moderens. Barnet kan på et senere tidspunkt søge dette rettet.

Hvorvidt et barns anmodning om rettelse af sit statsborgerskab kan imødekommes, afhænger af reglerne for ændring heraf i forældrenes hjemland.

Imødekommes udlændingens anmodning om rettelse af statsborgerskab, underrettes folkeregistret i vedkommendes bopælskommune herom.

10.2.1.3. Særligt om statsløse personer

Udtrykket 'statsløs' er defineret i FN's konvention om statsløse personers retsstilling af 28. september 1954, som Danmark tiltrådte den 31. december 1955. Af konventionens artikel 1, stk. 1, om bestemmelse af udtrykket 'statsløs person', fremgår følgende:

"1. For denne konventions vedkommende betyder udtrykket 'statsløs person' en person, som ingen stat i medfør af sin lovgivning anser som sin statsborger."

Konventionen har til formål at ordne og forbedre retsstillingen for de personer, der ufrivilligt er kommet i den situation, at ingen stat anerkender dem som sine statsborgere. Konventionen har derimod ikke til formål at give visse personer mulighed for selv at vælge den stat, hvori de ønsker at være statsborgere.

En afgørelse om, at en person anses for at være 'statsløs' i konventionens forstand, indebærer pligter for den pågældende stat og rettigheder for den statsløse person. En person kan således ikke alene som følge af egne forhold anses som 'statsløs' i konventionens forstand. Vurderingen heraf er derimod et anliggende for den stat, som den pågældende opholder sig i.

Konventionen finder, jf. dennes artikel 1, stk. 2, ikke anvendelse på følgende persongrupper:

1. Personer, som for nærværende nyder beskyttelse eller bistand fra andre organer eller institutioner under De forenede Nationer end De forenede Nationers højkommisær for flygtninge, så længe de nyder sådan beskyttelse eller bistand.
2. Personer, som af de kompetente myndigheder i det land, i hvilket de har bosat sig, anerkendes som havende de rettigheder og pligter, der er knyttet til besiddelse af statsborgerskab i det pågældende land.
3. Personer, om hvem der er alvorlig grund til at antage, at de
 - a. har begået en forbrydelse mod freden, en krigsforbrydelse eller en forbrydelse mod menneskeheden, således som disse forbrydelser er angivet i de mellemfolkelige dokumenter, som er oprettet for at træffe forholdsregler mod sådanne forbrydelser,
 - b. har begået en alvorlig ikke-politisk forbrydelse udenfor bopælslandet, inden de fik adgang til dette,
 - c. har gjort sig skyldige i handlinger, der er i strid med De forenede Nationers mål og grundsætninger.

En person, som har mistet sit statsborgerskab som følge af eksempelvis en ny statsdannelse, men som ved ansøgning formentlig vil kunne generhverve dette, anses ikke som 'statsløs' i konventionens forstand, blot fordi vedkommende nægter at medvirke til indgivelse af ansøgning om generhvervelse af sit statsborgerskab.

Hvis oprindelseslandet derimod stiller en eller flere betingelser for generhvervelsen, som efter danske retstraditioner anses for urimelige og uforholdsmæssige, er Danmark i kraft af sin tiltrædelse af FN's konvention om statsløse personers retsstilling forpligtet til at anerkende vedkommende som statsløs i konventionens forstand.

Ligeledes er Danmark forpligtet til at anerkende personen som statsløs i konventionens forstand, hvis vedkommende indgiver ansøgning om generhvervelse af sit statsborgerskab og opfylder betingelserne herfor, men oprindelseslandet på trods heraf nægter tildeling af statsborgerskab eller tildeling af en retsstilling, der indebærer samme rettigheder og pligter som landets øvrige statsborgere.

Ved tvivl om, hvorvidt en udlænding kan anses for at være 'statsløs' i konventionens forstand, herunder til hjælp til verificering af ægtheden af et dokument, kan Udlændingestyrelsens Landedokumentationskontor anmodes om bistand til vurdering heraf.

Det forhold, at en udlænding anses for at være 'statsløs' i konventionens forstand, kan have betydning for vedkommendes erhvervelse af indfødsret, ret til pension, udbetaling af sociale ydelser, erhvervelse af kørekort, ret til beskæftigelse, ret til rejselegitimation og beskyttelse mod udvisning.

10.2.1.4. Generelle momenter til brug for vurderingen af en anmodning om rettelse af persondata

Hvorvidt en anmodning om rettelse af en udlændings persondata kan imødekommes, vil altid bero på en konkret og individuel vurdering af sagens samlede omstændigheder. Til brug for vurderingen kan blandt andet lægges vægt på følgende momenter:

- Rettelsens omfang.
 - Jo mere omfangsrig rettelsen er, jo bedre skal dokumentationen herfor være.
Anmoder udlændingen om at få sin fødselsdato rettet med flere år eller blot få måneder eller dage?
Anmoder udlændingen om at få sit navn rettet til et helt nyt eller om blot at få det eksisterende navns stavemåde rettet?
- Tiden gået fra udlændingens indrejse i Danmark/udstedelsen af de nye dokumenter til udlændinges anmodning om rettelse af sine data.

- Hvorfor anmoder udlændingen først om rettelse af sine persondata flere år efter et dokument herom er udstedt?
- Forholdene omkring udstedelsen af de nye dokumenter.
 - Tidspunktet for udstedelsen af dokumenterne.
Er de udstedt inden for kort tid efter pågældendes indrejse i Danmark, eller er de udstedt før vedkommendes indrejse?
 - Er dokumenterne udstedt af myndighederne i udlændingens hjemland, og i så fald hvornår og på hvilket grundlag?
Dette er især af betydning, hvis de samme myndigheder tidligere har udstedt dokumenter med andre persondata, som blev lagt til grund i forbindelse med udlændingens oprindelige opholdssag.
- Divergerende oplysninger mellem udlændingens tidligere oplysninger om sine persondata sammenholdt med de nye oplysninger/dokumenter.
- Udlændingens motiv til rettelse af sine persondata.
- Er der sammenhæng i udlændingens forklaring? Virker det troværdigt og sandsynligt?

10.2.1.5. Klage

Udlændingestyrelsens afgørelser om en udlændings navn, fødselsland og statsborgerskab kan påklages til Udlændinge- og Integrationsministeriet, jf. udlændingelovens § 46 a, stk. 1. Dette ændres, når L 108 af 15. december 2016 vedtages (forventeligt 21. februar 2017), hvor Udlændingenævnet overtager klagesagsbehandlingen.

Klage over styrelsens afgørelse om fastsættelse af alder i forbindelse med en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, eller § 9 c, stk. 1, som følge af en familiemæssig tilknytning til en herboende person, skal dog indbringes for Udlændingenævnet, jf. udlændingelovens § 52 b, stk. 1, nr. 8.

Notater og meddelelser m.v.

- Meddelelse nr. 9/16 af 6. september 2016 om *Registrering af grundlæggende personoplysninger i opholdssager*
- Vejledning nr. 9273 af 14. juni 2013 om folkeregistrering, Social- og Indenrigsministeriet

11. Rejsedokumenter

11.1. Indledning

I medfør af udlændingelovens § 39, stk. 1, skal alle udlændinge ved indrejse, under ophold i Danmark og ved udrejse herfra være i besiddelse af gyldigt pas eller anden gyldig rejselegitimation, som efter udlændinge-, integrations- og boligministerens bestemmelse kan godkendes som rejselegitimation.

11.2. Sagsbehandling og praksis

11.2.1. Udlændinge, som ikke kan skaffe et pas

Det følger af udlændingelovens § 39, stk. 5, 1. pkt., at udlændinge-, integrations- og boligministeren fastsætter regler om udstedelse af særlig rejselegitimation til udlændinge, der ikke kan skaffe et pas, eller som af andre grunde har behov for et sådant dokument.

Det skal hertil bemærkes, at udlændinge på tilstrækkelig vis skal kunne dokumentere, at vedkommende ikke kan få udstedt et nationalitetspas eller anden gyldig rejselegitimation. Dokumentation herfor kan eksempelvis være et afslag på udstedelse af pas eller anden rejselegitimation udfærdiget af myndighederne i udlændingens hjemland. Det er som udgangspunkt ikke tilstrækkeligt, at udlændingen over for Udlændingestyrelsen mundtligt eller skriftligt uden øvrig dokumentation tilkendegiver, at vedkommende ikke kan få udstedt et nationalitetspas eller anden gyldig rejselegitimation.

11.2.2. Pasafkortning

Det fremgår af udlændingebekendtgørelsens § 17, stk. 1, at opholdstilladelse på baggrund af familiesammenføring skal udstedes således, at tilladelsen udløber senest tre måneder før udløbet af udlændingens pas. Hvis udlændingens pas ikke har tilstrækkelig lang gyldighed hertil, afkortes længden af opholdstilladelsen således i overensstemmelse hermed.

11.2.3. Særligt om paskravet for syriske statsborgere

11.2.3.1. Generelt om syriske pas

Udover ordinære syriske pas eksisterer også diplomatpas (røde), tjenstepas (grønne) og specialpas (lysebrune).

Syriske pas udstedes af Direktoratet for Migration og Pas, som er underlagt Indenrigsministeriet, og er gyldige i seks år med mulighed for forlængelse. Mænd over 18 år, som ikke har gennemført militærtjeneste, får dog som hovedregel pas med kun to års gyldighed.

Ordinære syriske pas har et mørkeblåt omslag med et segl i midten (ørn) og indeholder 48 sider. Siden, hvorpå udlændingens personlige oplysninger fremgår, indeholder vedkommendes foto, fornavn og efternavn, fødselsdato, fødested og køn. Herudover indeholder det et udstedelsesnummer samt udlændingens faders og moders navne. På bagsiden af personaliasiden fremgår udstedelsesdato, udstedelsessted, udløbsdato, nationalt ID-nummer, erhverv samt udlændingens underskrift.

Baggrunden på passets øvrige sider viser historiske eller moderne steder printet i blå.

Et syrisk pas udstedes ved udlændingens personlige fremmøde. Herudover skal udlændingen udfylde et særligt til formålet udarbejdet ansøgningsskema samt medbringe ID-kort, to pasfotos, tilladelse fra militære myndigheder for alle mænd mellem 17 og 50 år, tilladelse fra arbejdsgiver (kun statsansatte) og bekræftelse på profession for alle mellem 18 og 60 år.

11.2.3.2. Paskrav

Paskravet udsættes som udgangspunkt for syriske statsborgere.

Hvis udlændingen dog har et gyldigt og verificerbart syrisk nationalitetspas med tilstrækkelig gyldighed til indrejse og meddelelse af fuld opholdstilladelse på to år, anvendes dette til visering.

Hvis udlændingen har et gyldigt pas, hvis gyldighed normalt ville have medført pasafkortning, afkortes længden af opholdstilladelsen dog ikke af den grund, idet der fortsat meddeles opholdstilladelse på to år. Der anmodes heller ikke om forlængelse af passets gyldighed. Hvis passet har tilstrækkelig lang gyldighed til indrejsetilladelse, anvendes passet hertil. Hvis dette ikke er tilfældet, bemyndiges en dansk repræsentation til udstedelse af laissez-passers.

Hvis udlændingen ikke har et pas, udsættes paskravet, og en dansk repræsentation bemyndiges til udstedelse af laissez-passers i tilfælde af en meddelt opholdstilladelse. Opholdstilladelse meddeles i disse tilfælde fortsat for to år.

Mange syriske pas er af meget ringe kvalitet, hvilket kan gøre det svært at verificere dets ægthed. Følgende momenter vil, efter en konkret vurdering af eventuelle flere momenter, kunne medføre, at det syriske pas' ægthed ikke kan verificeres:

- Opsætningen/teksten er trykt skævt.
- Manglende underskrift.
- Teksten er utydelig.
- Tekst går ind i perforering.
- Mønsterborten er slørret og udetaljeret.
- Udlændingens foto er skævt eller utydeligt.
- Landestemplet indeholder stavefejl.
- "Serial no." (områdenummer) er forkert.
- Fejl i nationalnummer (11-cifret).

Hvis ægtheden af et syrisk pas ikke kan verificeres, meddeles en eventuel opholdstilladelse på baggrund af sagens øvrige ID-dokumenter. Hvis disse ikke findes eller i øvrigt ikke kan lægges til grund, meddeles som udgangspunkt afslag på baggrund af manglende dokumentation for udlændingens identitet.

11.2.3.3. Særligt om paskravet for statsløse palæstinensere fra Syrien

Palæstinensiske flygtninge registreret i Syrien kan få udstedt et rejsedokument (Travel Document).

Disse rejsedokumenter udstedes af Direktoratet for Migration og Pas, som er underlagt Indenrigsministeriet, og er gyldige i seks år.

Rejsedokumenter til palæstinensiske flygtninge er stort set identiske med pas udstedt til syriske statsborgere. På omslaget fremgår dog, at indehaveren af rejsedokumentet er palæstinensisk flygtning.

Rejsedokumentet udstedes ved udlændingens personlige fremmøde. Herudover skal udlændingen udfylde et særligt til formålet udarbejdet ansøgningsskema samt medbringe ID-kort, to pasfotos, tilladelse fra militære myndigheder for alle mænd mellem 17 og 50 år, tilladelse fra arbejdsgiver (kun statsansatte) og bekræftelse på profession for alle mellem 18 og 60 år.

I øvrigt gælder samme retningslinjer som anført ovenfor for så vidt angår syriske statsborgere.

11.2.4. Særligt om paskravet for eritreiske statsborgere

11.2.4.1. Generelt om eritreiske pas

Eritreiske pas udstedes af Indenrigsministeriet ved afdeling for indvandring og statsborgerskab i Asmara. Eritreiske pas kan dog ligeledes udstedes af afdelingens regionale kontorer, det vil sige på zoba-niveau (region).

Ved udstedelse af et eritreisk pas kræves udlændinges fysiske tilstedeværelse.

Nødvendig dokumentation til udstedelse af et eritreisk pas er tilladelse fra myndighederne, ID-kort, fødselsattest samt dokumentation for fritagelse af nationaltjeneste.

Et eritreisk pas er gyldigt i fem år.

11.2.4.2. Paskrav

Paskravet udsættes som udgangspunkt for syriske statsborgere.

Hvis udlændingen dog har et gyldigt og verificerbart syrisk nationalitetspas med tilstrækkelig gyldighed til indrejse og meddelelse af fuld opholdstilladelse på to år, anvendes dette til visering.

Hvis udlændingen har et gyldigt pas, hvis gyldighed normalt ville have medført pasafkortning, afkortes længden af opholdstilladelsen dog ikke af den grund, idet der fortsat meddeles opholdstilladelse på to år. Der anmodes heller ikke om forlængelse af passets gyldighed. Hvis passet har tilstrækkelig lang gyldighed til indrejsetilladelse, anvendes passet hertil. Hvis dette ikke er tilfældet, bemyndiges en dansk repræsentation til udstedelse af laissez-passer.

Hvis udlændingen ikke har oplyst om, hvorvidt vedkommende har et pas eller ej, anmodes om oplysning herom. Hvis det viser sig, at udlændingen har et pas, eller eventuelt under sagens behandling får udstedt et sådant, skal kopi heraf indsendes.

Hvis udlændingen ikke har et pas, udsættes paskravet, og en dansk repræsentation bemyndiges til udstedelse af laissez-passer i tilfælde af en meddelt opholdstilladelse. Opholdstilladelsen meddeles disse tilfælde fortsat for to år.

Der kan indføres op til tre børn i et pas.

11.2.5. Særligt om paskravet for somaliske statsborgere

Somaliske dokumenter, herunder pas, er ikke siden 1991 blevet tillagt sædvanlig bevismæssige betydning. Baggrunden herfor er dels de pågældende dokumenters karakter, dels at de politiske forhold i Somalia har medført, at det ikke er muligt at ægthedsvurdere somaliske dokumenter. Som en konsekvens heraf fraviges paskravet derfor for somaliske statsborgere.

Hvis en somalisk statsborger meddeles opholdstilladelse i Danmark, bemyndiges en dansk repræsentation derfor til udstedelse af et laissez-passer til brug for udlændingens indrejse i Danmark.

11.2.6. Særligt om paskravet for iranske statsborgere

11.2.6.1. Generelt om iranske pas

Iranske pas udstedes af det iranske politi "The Law Enforcement Forces" (LEF).

Nødvendig dokumentation for udstedelsen heraf er pasfotos, fødselsattest eller andet identifikationsdokument. For udstedelse kræves udlændingens personlige fremmøde.

Iranske pas er gyldige i fem år med mulighed for forlængelse.

11.2.6.2. Paskrav

Paskravet stilles som udgangspunkt for iranske statsborgere.

Særligt for så vidt angår iranske kvinder gift med herboende iranske flygtninge fraviges paskravet dog. Det skyldes, at det er en forudsætning for udstedelse af pas til iranske kvinder, at hun oplyser om ægtefællens opholdssted.

11.2.7. Særligt om paskravet for irakiske statsborgere

For irakiske statsborgeres vedkommende fraviges paskravet som udgangspunkt. Dette gælder, medmindre udlændingen fx i forbindelse med en tidligere visumansøgning har fremlagt dokumentation for et irakisk nationalitetspas.

Hvis en irakisk statsborger meddeles opholdstilladelse i Danmark, bemyndiges en dansk repræsentation således til udstedelse af et laissez-passer til brug for udlændingens indrejse i Danmark.

11.2.8. Særligt om paskravet for afghanske statsborgere

11.2.8.1. Generelt om afghanske pas

Afghanistan begyndte i 2012 at udstede maskinlæsbare pas (Machine Readable Passport, forkortet MRP). Fra november 2015 var de gamle håndskrevne pas ikke længere gyldige.

Der findes tre typer af afghanske pas: ordinære pas (blåt), diplomatpas (sort) og tjenestepas (rødt). De tidligere udstedte student- og forretningspas udfases.

Afghanske pas udstedes af Indenrigsministeriet, Central Department of Passport og dets lokalkontorer. Provinspoliticheferne er ligeledes ansvarlige for udstedelse af pas. Pas skal enten udstedes i Kabul eller i den provins, hvor udlændingen selv eller vedkommendes slægt kommer fra.

Afghanske pas er gyldige i fem år. Det er ikke muligt at forlænge et biometrisk pas. Når der udløber, skal det derfor udstedes på ny.

Det gamle håndskrevne pas har betegnelsen "Republic of Afghanistan" skrevet på forsiden, mens det nye pas på forsiden viser det nye nationalembem og landets korrekte betegnelse "Islamic Republic of Afghanistan".

Det nye pas har 48 sider. På personaliasiden og på side tre indeholder passet billede af indehaveren og vedkommendes personlig oplysninger. Efternavn og højde fremgår ligeledes af passet. Fødselsdatoen er baseret på indehaverens egne oplysninger (indtil 2006/2007 fastsatte myndighederne en fødselsdato). De nye pas indeholder ikke oplysninger om religiøst tilhørsforhold.

Sammen med ansøgningen om pas skal vedlægges to pasfotos. I øvrigt udstedes parret på baggrund af oplysningerne i udlændingens 'tazkera' (et særligt afghansk ID-dokument) eller vedkommendes tidligere pas.

Det bemærkes, at nyfødte børn kan få udstedt eget pas på betingelse af, at en mandlig slægtning samtykker hertil (far, bror, farbror). Det er dog muligt for børn over 15 år at søge om pas uden samtykke på betingelse af, at de identificerer sig med 'tazkera'. Børn kan ligeledes inkluderes i forældrenes pas.

11.2.8.2. Paskrav

Paskravet stilles som udgangspunkt for afghanske statsborgere.

11.2.9. Paskrav til børn

Der stilles som udgangspunkt paskrav til mindreårige børn, jf. udlændingelovens § 39, stk. 1.

Det fremgår dog af udlændingebekendtgørelsens § 7, stk. 2, nr. 4, at der efter ansøgning udstedes fremmedpas til mindreårige børn med opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 2, hvis én af barnets forældre har opholdstilladelse efter §§ 7 eller 8. Dette medfører, at paskravet til mindreårige børn fraviges ved en ansøgning om familiesammenføring, hvor den herboende forælder har opholdstilladelse som flygtning

12. Partsrepræsentation og aktindsigt

12.1. Partsrepræsentation

En udlænding kan overfor Udlændingestyrelsen lade sig repræsentere af en anden person, jf. forvaltningslovens § 8, stk. 1. Styrelsen kan dog kræve, at ansøgeren medvirker personligt, når det er af betydning for sagens afgørelse.

12.1.1. Partsbegrebet

Der findes ikke i forvaltningsloven en nærmere definition af partsbegrebet. I stedet skal det forstås i overensstemmelse med den praksis, som har udviklet sig, særligt med udgangspunkt i den tidligere (indtil 1. januar 1987) offentlighedslov §§ 10 og 12.

På den baggrund omfatter partsbegrebet:

- Ansøgere, der indgiver ansøgning om tilladelser, ydelser eller lignende
- Klagere, som har indgivet klage til en rekursinstans, i en sag, der vedkommer dem
- Andre, med en væsentlig eller individuel interesse i en sags afgørelse.

Partsbegrebet omfatter således typisk afgørelsens adressat, men også andre fysiske eller juridiske personer kan have stilling som part i sagen, som følge af en væsentlig eller individuel interesse.

Der må navnlig lægges vægt på, hvor væsentlig den pågældende interesse i sagen er, og hvor nært denne interesse er knyttet til sagens udfald. Partsbegrebet omfatter som udgangspunkt i hvert fald den, hvis interesse i den verserende eller afgjorte sags udfald er af en sådan intensitet - idet afgørelsen, direkte eller indirekte, tager stilling til vedkommende persons eller virksomheds retsstilling - at den efter forvaltningsrettens almindelige regler gør den pågældende kompetent til at påklage afgørelsen til en rekursinstans eller til at indbringe sagen for domstolene. Som eksempel kan børn under 18 år godt være part i en afgørelsessag, selvom deres partsbeføjelser som udgangspunkt skal varetages/udøves af forældremyndighedens indehaver.

12.1.2. Repræsentation

Der er ikke i forvaltningsloven fastsat regler om, hvem der kan repræsentere eller bistå en part. Parten kan derfor lade sig repræsentere eller bistå af såvel sagkyndige – fx en advokat – som af andre. Da den, der

repræsenterer andre, i visse tilfælde kan pådrage sig straf- og erstatningsansvar, vil det normalt kunne kræves, at den, der repræsenterer en part, er myndig. Derimod vil der som regel ikke være noget til hinder for, at mindreårige, der har den fornødne modenhed, bistår en part, fx at et barn bistår sine forældre som tolk. Parten vil i almindelighed også kunne lade sig repræsentere af en interesseorganisation.

For omfanget af partsrepræsentationen gælder, at en part kan lade sig repræsentere i forbindelse med hele sagens behandling, men kan også vælge kun at lade sig repræsentere under en del af sagens behandling.

Det er som udgangspunkt en betingelse for partsrepræsentationen, at der foreligger dokumentation for fuldmagtsforholdet. Er den, der optræder på partens vegne advokat eller lignende, eller optræder den pågældende i øvrigt typisk som partsrepræsentant inden for det pågældende forvaltningsområde, vil der i almindelighed ikke være grund til at forlange dokumentation for fuldmagtsforholdet. Herudover skal det vurderes om, den person, der optræder som partsrepræsentant, skal fremlægge en skriftlig fuldmagt eller på anden måde godtgøre, at den pågældende kan optræde som partsrepræsentant for parten.

I visse tilfælde er partens personlige medvirken nødvendig. Reglerne om partsrepræsentation angår ikke de tilfælde, hvor det i lovgivningen er bestemt, at en part skal medvirke personligt ved sagens behandling eller partens personlige medvirken på grund af sagens karakter i øvrigt er af betydning. Den, der er part i en forvaltningssag, skal i sådanne tilfælde fortsat personligt medvirke ved sagens oplysning og behandling, hvis myndigheden finder det påkrævet, fx ved udstedelse af pas eller lægeerklæringer, foretagelse af vielser m.v.

I forhold til styrelsens sager kan anføres simultanafhøringer og dna- og aldersundersøgelser, som relevante eksempler på tilfælde, hvor partens personlige medvirken er nødvendig. Der er dog ikke noget til hinder for at parten lader sig bistå af fx en bisidder. Sidstnævntes rolle må i disse situationer, og i sagens natur, begrænse sig til at være til stede og eventuelt efterfølgende afgive bemærkninger.

Følgende personer kan anses som partsrepræsentanter:

- a) Personer, som ansøgeren skriftligt har bemyndiget til at repræsentere sig
- b) Advokater
- c) Personer, der utvivlsomt er medarbejdere hos bopælskommunens socialforvaltning, Dansk Røde Kors, en retshjælpsinstitution eller en advokatvagt, og
- d) Personer, der utvivlsomt er ansøgerens ægtefælle, faste samlever eller myndige barn, såfremt der består normale familiemæssige relationer mellem ansøgeren og familiemedlemmet.

For så vidt angår beståen af "normale familiemæssige relationer mellem parten og familiemedlemmet", skal bemærkes, at såfremt der ikke længere kan anses for at være samme interessesfære for parten og familiemedlemmet, er de normale familiemæssige relationer mellem parten og familiemedlemmet ophørt med at bestå. Typisk kan nævnes situationen, hvor parten har ophørt sit samliv med ægtefællen eller samlevet og/eller ligger i separation/skilsmisses med ægtefællen. Efter samlivets ophør, kan familiemedlemmet således ikke længere automatisk anses som partsrepræsentant.

Til partsrepræsentanter omfattet af pkt. a) eller b) ovenfor, kan der videregives personoplysninger fra såvel den aktuelle sag som fra samtlige partens tidligere sager i styrelsen, medmindre parten har tilkendegivet, at partsrepræsentationsforholdet er begrænset til den aktuelle sag.

Til partsrepræsentanter omfattet af pkt. c) eller d) ovenfor, kan der alene videregives personoplysninger, der indgår i den aktuelle sag, som partsrepræsentationsforholdet angår, dog således, at der ikke kan videregives fortrolige oplysninger om, at ansøger eller den herboende reference er blevet tvunget til at indgå ægteskab. Dette indebærer, at fortrolige oplysninger om, at ansøger eller den herboende reference er blevet tvunget til at indgå ægteskab, og fortrolige oplysninger, der hidrører fra partens tidligere sager i styrelsen, kun kan videregives i disse situationer, hvis pågældende skriftligt har samtykket til sådan videregivelse.

Hvis parten er et umyndigt barn, vil forældremyndighedsindehaveren have proceshabilitet på barnets vegne. Mellem et umyndigt barn og forældrene består der således ikke et partsrepræsentationsforhold, men derimod proceshabilitetsidentifikation. Dette indebærer, at forældrene har samtlige partsrettigheder i barnets sag, herunder at alle personoplysninger om barnets forhold kan videregives til forældremyndighedsindehaveren uden begrænsninger. Styrelsen kan derfor ikke kræve, at barnet selv deltager i sagsoplysningen, herunder ved indgivelse af ansøgning om opholdstilladelse. Dog skal barnet selvsagt personligt deltage i eventuelle dna- og aldersundersøgelser.

Dette udelukker dog ikke, at et umyndigt barn på egen hånd har proceshabilitet, herunder habilitet til at indgive ansøgning om opholdstilladelse, såfremt barnet besidder den modenhed, som er nødvendig for at forstå og overskue konsekvenserne af ansøgningen.

Partsrepræsentanter kan på partens vegne *foretage sagsskridt* – fx begære aktindsigt (for partsrepræsentanter omfattet af pkt. c) og d) dog kun i den aktuelle sag og med ekstrahering af eventuel oplysninger om tvangsægteskab), afgive udtalelse, besvare partshøring, påklage afgørelsen – uden særskilt samtykke fra parten, medmindre parten har tilkendegivet, at partsrepræsentanten ikke kan foretage disse sagsskridt, jf. forvaltningslovens § 8.

12.1.3. Hvornår skal der ske underretning?

Parten skal som udgangspunkt altid underrettes om *væsentlige procesledende beslutninger*, der foretages under styrelsens behandling af partens sag. Disse væsentlige sagsbehandlingsskridt kan fx være:

- høringer af andre myndigheder, hvis det kan forventes, at parten vil blive kontaktet af den hørte myndighed
- meddelelse om at sagsbehandlingen strækker sig mere end en måned ud over det tidsrum, som er oplyst i et kvitteringsbrev
- beslutning om genoptagelse af ansøgerens sag, eller
- afvisning af en eventuel begæring om udsættelse af sagen med henblik på ansøgerens indhentelse af yderligere oplysninger

Der skal *ikke* ske underretning af parten om sagsskridt, hvis formålet derved forspildes, fx ved samlivskontrol, udrejsekontrol m.v.

12.1.4. Hvordan skal der ske underretning?

Opholder parten sig ikke her i landet, men er parten repræsenteret af en partsrepræsentant, sker ovennævnte underretning til partsrepræsentanten.

Opholder parten sig ikke her i landet, og er parten ikke repræsenteret af en partsrepræsentant, sker der ingen underretning.

Opholder parten sig her i landet, og er parten repræsenteret af en partsrepræsentant, sker underretningen til både parten og partsrepræsentanten, medmindre partsrepræsentanten er en advokat eller et familiemedlem. Er partsrepræsentanten en advokat, sker underretningen alene til advokaten. Er partsrepræsentanten et familiemedlem sker underretningen alene til parten.

Opholder parten sig her i landet, og er parten ikke repræsenteret af en partsrepræsentant, sker underretningen til parten selv.

Formkrav til underretning om sagens afgørelse afhænger af, om der er tale om en bebyrdende afgørelse, fx afslag eller inddragelse, eller en begunstigende afgørelse, eksempelvis en tilladelse.

Meddelelse af bebyrdende eller begunstigende afgørelse sker normalt ved fremsendelse til ansøgeren.

Opholder ansøger sig ikke her i landet, og er ansøger ikke repræsenteret af en partsrepræsentant, fremsendes afgørelsen til den relevante repræsentation, med henblik på meddelelse af afslaget eller tilladelsen til ansøgeren.

Hvis ansøgeren ikke opholder sig her i landet, men er repræsenteret af en partsrepræsentant, som ikke er advokat, fremsendes afgørelsen til den relevante repræsentation med henblik på meddelelse af afslag eller tilladelse til ansøger, med kopi til partsrepræsentanten.

Hvis ansøger opholder sig i Danmark, og ikke er repræsenteret af en partsrepræsentant, fremsendes afgørelsen til ansøger.

Hvis ansøger opholder sig i Danmark og er repræsenteret af en partsrepræsentant, som ikke er advokat, fremsendelsen afgørelsen til ansøger med kopi til partsrepræsentanten, medmindre partsrepræsentanten er et familiemedlem. I så fald, fremsendes afgørelsen alene til ansøger, og uden kopi til familiemedlemmet.

Er ansøger repræsenteret ved advokat, fremsendes afgørelsen – uanset om ansøger opholder sig her i landet eller ej – kun til advokaten uden yderligere bemærkninger. Det indebærer, at advokaten ikke må anmodes om at forkynde eller underrette ansøger om afgørelsen. Afgørelsen er – retligt set – bindende for ansøgeren, når advokaten har modtaget afgørelsen.

Hvis ansøgningen er indgivet via en repræsentation, orienteres repræsentationen om, at der er truffet afgørelse i sagen, og at afgørelsen er sendt til ansøgers advokat her i landet.

12.2. Aktindsigt

Aktindsigt reguleres i forvaltningslovens kapitel 4, hvis det er sagens parter, der søger, og i offentlighedslovens kapitel 2, hvis den, der søger, ikke er part i sagen.

12.2.1. Aktindsigt efter forvaltningsloven

Det er begrænset, hvem der kan opnå aktindsigt efter forvaltningslovens regler. Udgangspunktet i forvaltningslovens § 9, er at:

"Den, der er part i en sag, hvori der er eller vil blive truffet afgørelse af en forvaltningsmyndighed, kan forlange at blive gjort bekendt med sagens dokumenter.

Herefter kan alene en part, eller dennes advokat eller anden partsrepræsentant, jf. kapitel 12.1., meddeles aktindsigt. Andre offentlige myndigheder kan få aktindsigt efter forvaltningslovens kapitel 8.

12.2.1.1. Hvad indgår i aktindsigten?

Af forvaltningslovens § 9, stk. 2-5, fremgår:

Stk. 2. En parts ret til aktindsigt omfatter med de i §§ 12-15 b nævnte undtagelser

1) alle dokumenter, der vedrører sagen, og

2) indførelser i journaler, registre og andre fortegnelser vedrørende den pågældende sags dokumenter.

Stk. 3. Den, der ansøger eller har ansøgt om ansættelse eller forfremmelse i det offentlige tjeneste, kan dog kun forlange at blive gjort bekendt med de dokumenter m.v., der vedrører den pågældendes egne forhold.

Stk. 4. Retten til aktindsigt efter stk. 2, nr. 1, i et dokument, der er afsendt af myndigheden m.v. til andre end den part, der anmoder om aktindsigt, gælder først fra dagen efter afsendelsen af dokumentet.

Stk. 5. Bestemmelser om tavshedspligt for personer, der virker i offentlig tjeneste eller hverv, begrænser ikke pligten til at give aktindsigt efter dette kapitel, jf. dog § 15 a, stk. 1.

Udgangspunktet er, at hele sagen (alle sagsakter) indgår i en parts aktindsigt. Det omfatter:

- Breve m.v. Udlændingestyrelsen har afsendt eller modtaget
- Materiale Udlændingestyrelsen har lånt af andre myndigheder i forbindelse med sagsbehandlingen
- Det gælder også andre myndigheders interne arbejdsnotater, i det omfang de er udlånt til Udlændingestyrelsen
- Indførelser i journaler og registre. Heri ligger som udgangspunkt adgangen til at se CPR-udskrifter m.v. og udskrifter fra Udlændingeregisteret (UR). Medmindre parten udtrykkeligt anmoder herom, vil indførelse i journaler/registre ikke skulle medsendes.
- Sagsbehandlingsnoter
- Aktoversigt for de sager, som den pågældende meddeles aktindsigt i

12.2.1.2. Dokumenter der undtages efter forvaltningslovens § 12

Helt interne dokumenter udfærdiget af styrelsen, og som ikke har været oversendt til andre myndigheder, kan undtages. Folketingets ombudsmand er i den forbindelse ikke andre myndigheder.

Det kan være:

- Interne notater, overvejsesskemaer, sagsfremstillinger lavet til eget brug, beskeder givet til sagsbehandlere i forbindelse med overdragelse af sagen, indstillinger samt udkast til afgørelse m.m.
- Praxisoversigter

Efter forvaltningslovens § 13, kan der uanset bestemmelsen i § 12, gives aktindsigt i interne arbejdsdokumenter i endelig form, når der er tale om:

- Dokumenter, der alene gengiver indholdet af myndighedens endelige beslutning vedrørende en sags afgørelse,
- Dokumenter, der alene indeholder en oplysninger, som myndigheden har haft pligt til at notere efter lov om offentlighed i forvaltningen, eller
- Selvstændige dokumenter, der er udarbejdet af en myndighed for at tilvejebringe bevismæssig eller anden tilsvarende klarhed med hensyn til en sags faktiske omstændigheder.

12.2.1.3. Dokumenter der undtages efter forvaltningslovens § 14

- Statsrådsprotokoller, referater af møder mellem ministre og dokumenter, der udarbejdes af en myndighed til brug for sådanne møder.
- Dokumenter, der udveksles i forbindelse med, at en myndighed udfører sekretariatsopgaver for en anden myndighed.
- Myndigheders brevveksling med sagkyndige til brug i retssager eller ved overvejelse af, om retssag bør føres.

12.2.1.4. Meddelelse af faktiske oplysninger og eksterne faglige vurderinger (forvaltningslovens § 14 a)

Såfremt der er oplysninger om en sags *faktiske* grundlag, som er relevante for sagens afgørelse, skal der oplyses om disse. Ligeledes gælder for *eksterne faglige vurderinger* som findes i dokumenter omfattet af §§ 12 og 14, jf. forvaltningslovens § 14 a.

Der skal være tale om oplysninger, der bidrager til at supplere sagens bevismæssige grundlag eller i øvrigt tilvejebringes for at skabe klarhed med hensyn til sagens faktiske grundlag.

Det er oplysninger, som på tidspunktet for aktindsigten er væsentlige for sagens afgørelse, der er omfattet af bestemmelsen.

12.2.1.5. Undtagelse af oplysninger efter forvaltningslovens §§ 15 a – 15 b

Forvaltningslovens § 15, er en "samlebestemmelse", hvorefter oplysninger og dokumenter kan undtages, såfremt ansøgerens interesse i oplysningerne findes at måtte vige for hensynet til denne selv eller andre private eller offentlige interesser.

Denne bestemmelse bruges både i det tilfælde, hvor man skal søge at beskytte en privatperson, og hvor det er statslige interesser der søges beskyttet.

De tilfælde der kan begrunde undtagelse af oplysninger omfatter:

- Andres private interesser
- Statens sikkerhed og rigets forsvar
- Udenrigspolitiske og udenrigsøkonomiske interesser
- Forebyggelse, opklaring og retsforfølgning af lovovertrædelser
- Offentlig kontrolvirksomhed
- Offentlige økonomiske interesser

I udlændingesager er det typisk hensynet til andre personer, der begrunder undtagelse.

Kontrolhensyn kan dog fx bevirke, at der ikke gives aktindsigt i anmodninger om foretagelse af samlivskontrol eller afhøring, så længe, samlivskontrollen eller afhøringen ikke er gennemført.

12.2.1.6. Ekstraeringspligt efter forvaltningslovens § 15 c

Hvis de hensyn der kan begrunde undtagelse af dokumenter efter forvaltningslovens §§ 15-15 b, kun gør sig gældende for en del af et dokument, skal der meddeles parten aktindsigt i dokumentets øvrige indhold, jf. § 15 c.

Der skal dog ikke meddeles delvist aktindsigt efter bestemmelsen, hvis det vil medføre en prisgivelse af det eller de hensyn, der er nævnt i §§ 15-15 b, hvis det vil indebære, at der gives en klart vildledende information, eller hvis det resterende indhold i dokumentet ikke har et forståeligt eller sammenhængende meningsindhold.

12.2.2. Aktindsigt efter offentlighedsloven

Som hovedregel kan alle søge aktindsigt efter offentlighedsloven, jf. offentlighedslovens kapitel 2.

Enhver har, jf. § 4, ret til at gøre sig bekendt med dokumenter, der er indgået til eller oprettet af en myndighed m.v. som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med dens virksomhed. Herunder regnes også udlændingesager.

Adgangen gælder såvel danske som udenlandske statsborgere, og det er for så vidt ligegyldigt, hvilket formål de har med at begære aktindsigt. Der er ikke krav om særlig interesse i sagen.

Det er primært pressen, der søger aktindsigt efter offentlighedsloven, men også personer der ikke er parter i en sag, men alligevel har interesse heri søger. Som eksempel på privatpersoner kan nævnes en tidligere ægtefælle til ansøger, der ikke længere kan anses som partsrepræsentant for ansøgeren. Søges der om aktindsigt fra en privatperson, som ikke kan imødekommes efter forvaltningsloven, fordi pågældende hverken kan anses for at være part eller partsrepræsentant, bør anmodningen om aktindsigt derfor tillige vurderes efter offentlighedsloven.

Det er et krav, at sagen bliver identificeret af ansøgeren, jf. offentlighedsloven § 9. Identifikationen kan bestå af et udlændingenummer, et navn, eller en fødselsdag. Det er for eksempel ikke nok, at man søger aktindsigt i alle sager om familiesammenføring fra 1999. Udlændingestyrelsen har dog pligt til, på anmodning at hjælpe med at identificere en bestemt sag.

12.2.2.1. Hvad er omfattet af aktindsigten?

Som udgangspunkt er der adgang til alle dokumenter, der vedrører den pågældende sag, og indføres i journaler, registre og andre fortegnelser vedrørende den pågældende sags dokumenter. Der er dog væsentlige undtagelser til udgangspunktet.

12.2.2.2. Undtagelser til aktindsigt efter offentlighedsloven

12.2.2.2.1. Fremtidige dokumenter

Adgangen til aktindsigt vedrører alene dokumenter, der er *"indgået til eller oprettet af en myndighed m.v. som led i administrativ sagsbehandling i forbindelse med dens virksomhed"*, jf. offentlighedslovens § 7, stk.

1. Fremtidige dokumenter er således ikke omfattet, og man kan ikke kræve at blive gjort bekendt med akter, som eventuelt skulle indgå i sagen i fremtiden. Der er således efter offentlighedsloven ikke et krav på *"løbende aktindsigt"*.

12.2.2.2.2. Databaser

Databaser, hvor der gøres brug af elektronisk databehandling er undtaget fra aktindsigt, jf. § 10. Her tænkes der på selve databasen (rådata).

Der vil stadig kunne gives aktindsigt i:

- elektronisk baserede fortegnelser og registre vedrørende den enkelte sags dokumenter, jf. § 7, stk. 2, nr. 2.
- sammenstilling af oplysninger i databaser (dataudtræk), hvis sammenstillingen kan foretages ved få og enkle kommandoer, jf. § 11 (og uanset, at denne sammenstilling således ikke er et allerede eksisterende dokument)
- beskrivelse af de typer af oplysninger, der indgår i en database, hvilket grundlag oplysningerne bygger på samt oplysninger om, hvilke formater en database anvender (databeskrivelse), jf. § 12.

Herudover vil der fortsat kunne gives aktindsigt i dokumenter, som indeholdes i en database, hvis ikke de er undtaget på anden vis.

12.2.2.2.3. Sager undtaget fra aktindsigt (offentlighedslovens §§ 19-22)

- Sager inden for strafferetsplejen
- Sager om lovgivning, inkl. bevillingslove
- Sager vedrørende ansættelsesforhold ved offentlige myndigheder
- Sager om førelse af kalender

12.2.2.2.4. Interne dokumenter (offentlighedslovens §§ 23-26)

Som undtagelse vil der, jf. § 26, være adgang til aktindsigt i ellers interne og endelige dokumenter, når der er tale om:

- Dokumenter, der alene gengiver myndighedens endelige beslutning vedrørende en sags afgørelse
- § 13-notater
- Selvstændige dokumenter, der er udarbejdet for at tilvejebringe bevismæssig eller anden tilsvarende klarhed med hensyn til en sags faktiske omstændigheder
- Dokumenter, der indeholder generelle retningslinjer for behandlingen af bestemte sagstyper
- Dokumenter, der indeholder en systematiseret gengivelse af praksis på bestemte sagsområder

12.2.2.2.5. Undtagelse af særlige dokumenter (offentlighedslovens § 27)

Retten til aktindsigt omfatter ikke:

- statsrådsprotokoller
- dokumenter der udveksles mellem ministre og folketingsmedlemmer i forbindelse med en politisk proces, fx lovgivning
- dokumenter, der udveksles i forbindelse med, at en myndighed udfører sekretariatsopgaver for en anden myndighed
- Brevveksling med sagkyndige til brug i retssager eller ved overvejelse af, om retssag bør føres
- Materiale, der tilvejebringes som grundlag for udarbejdelse af offentlig statistik eller videnskabelige undersøgelser.

Dog skal oplysninger om en sags *faktiske* grundlag, som er relevante for sagens afgørelse, og oplysninger om *eksterne faglige vurderinger* udleveres efter § 28.

12.2.2.2.6. Undtagelse af oplysninger (offentlighedslovens §§ 30-33)

Efter § 30, stk. 1, nr. 1 og 2, skal der i en aktindsigt undtages oplysninger om *enkeltpersoners* private, herunder økonomiske, forhold og om tekniske indretninger m.v. der er af væsentlig økonomisk betydning for den person, som oplysningen angår.

Det vil i udlændingesagerne primært være § 30, stk. 1, nr. 1, der vil være relevant, idet der ikke må videregives oplysninger om en persons private forhold, fx oplysninger om race, religion, etnisk og politisk tilhørsforhold, seksuelle forhold, helbredsmæssige forhold, strafbare forhold m.v. Oplysninger om adresse, opholdsgrundlag og familieforhold kan heller ikke videregives, medmindre der er tale om oplysninger som i forvejen er offentligt tilgængelige, fx via folkeregistret, tingbøger etc.

Ligeledes kan der undtages oplysninger, der vurderes at være af væsentlig betydning for statens sikkerhed eller rigets forsvar, samt af hensyn til rigets udenrigspolitiske interesser m.v.

Endelig kan der undtages oplysninger af hensyn til pågående strafferetlige sager, eller af hensyn til gennemførelse af offentlig kontrolvirksomhed m.v., jf. § 33.

Hvis der således skal undtages oplysninger i et dokument, på baggrund af undtagelsesbestemmelserne i §§ 30-33, skal der som udgangspunkt meddeles (delvis) aktindsigt i det resterende dokument, jf. § 34.

Sådan delvis aktindsigt kan dog undlades, hvis det vil medføre en prisgivelse af det eller de hensyn, der er nævnt i §§ 30-33, hvis det vil indebære, at der gives en klart vildledende information, eller hvis det resterende indhold i dokumentet ikke har et forståeligt eller sammenhængende meningsindhold.

Notater og meddelelser m.v.

- Meddelelse nr. 6/09 af 20. august 2009 om *Foretagelse af samlivskontrol i ægtefællesammenføringsager*
- Meddelelse nr. 3/12 af 1. november 2012 om *Underretning af ansøger og partsrepræsentant om procesledende beslutninger, partshøring og afgørelser på opholdsområdet*
- Meddelelse nr. 8/15 af 18. november 2015 om *Videregivelse af personoplysninger fra opholdssager*

13. Udveksling af oplysninger

13.1. Udlændingestyrelsens meddelelser til bopælskommunen, § 44 a

13.1.1. Retsgrundlaget

Udlændingestyrelsen videregiver uden udlændingens samtykke til kommunalbestyrelsen for den kommune, hvor udlændingen bor eller opholder sig, eller hvortil udlændingen visiteres, jf. integrationslovens § 10, stk. 1, eller flytter fra udlandet, oplysninger om,

1) at udlændingen er meddelt registreringsbevis eller opholdskort i medfør af EU-reglerne, jf. § 6, eller opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n eller 9 p eller er fritaget for opholdstilladelse efter § 5, stk. 2,

2) at udlændingen er meddelt tidsubegrænset opholdstilladelse eller afslag herpå,

3) at udlændingen er meddelt tidsbegrænset opholdstilladelse efter afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse, jf. nr. 2, eller

4) at udlændingens opholdstilladelse er nægtet forlænget, er bortfaldet eller er inddraget.

Stk. 2. Udlændingestyrelsen administrerer Udlændingeinformationsportalen (UIP), der indeholder personoplysninger om udlændinge, oplysninger om udlændinges ophold og oplysninger om indkvartering og modtagelse af ydelser her i landet. Udlændingestyrelsen kan give andre myndigheder og private organisationer adgang til UIP, i det omfang adgangen er nødvendig for varetagelsen af myndighedens eller organisationens opgaver efter udlændingeloven, integrationsloven eller anden lovgivning. SIRI har adgang til UIP, i det omfang adgangen er nødvendig for varetagelsen af SIRI's opgaver efter udlændingeloven eller anden lovgivning.

Stk. 3. Myndigheder og private organisationer, der har adgang til Udlændingeinformationsportalen (UIP), kan uden udlændingens samtykke indhente de oplysninger i UIP, som er nødvendige for udførelsen af myndighedens eller organisationens virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden eller organisationen skal træffe efter udlændingeloven, integrationsloven eller anden lovgivning.

Stk. 4. Meddeles en udlænding, der bor eller opholder sig her i landet uden at have lovligt ophold i medfør af §§ 1-3 a, § 4 b eller § 5, stk. 2, eller i medfør af et registreringsbevis eller opholdskort efter § 6 eller en opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n eller 9 p, og som ikke er indkvarteret på et indkvarteringssted for de i § 42 a, stk. 1 og 2, nævnte udlændinge, afslag på en ansøgning om opholdstilladelse, videregiver Udlændingestyrelsen eller SIRI uden udlændingens samtykke oplysninger herom til kommunalbestyrelsen for den kommune, hvor udlændingen bor eller opholder

sig. Tilsvarende gælder, hvis ansøgningen om opholdstilladelse fra en udlænding som nævnt i 1. pkt. bortfalder eller frafalder.

Stk. 5. Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet, Udlændingestyrelsen, SIRI, kommunalbestyrelsen, statsforvaltningen, restanceinddrivelsesmyndigheden, jf. § 9, stk. 23, politiet og Udlændingenævnet kan uden samtykke indhente de oplysninger i indkomstregisteret, som er nødvendige for udførelsen af myndighedens virksomhed eller påkrævet for en afgørelse, som myndigheden skal træffe efter udlændingeloven.

Stk. 6. De i stk. 1 og 4 nævnte oplysninger kan videregives gennem Udlændingeinformationsportalen (UIP).

Stk. 7. Udlændingestyrelsen og SIRI kan samkøre de i stk. 1, 2 og 4 nævnte oplysninger med oplysninger fra Det Centrale Personregister (CPR) med det formål at sikre kommunernes administration efter integrationsloven og efter anden lovgivning, hvor opholdsgrundlaget har betydning for lovens administration.

Stk. 8. Udlændinge-, integrations- og boligministeren kan efter aftale med social- og indenrigsministeren fastsætte nærmere regler om, at Udlændingestyrelsen og SIRI registrerer de i stk. 1 nævnte oplysninger i Det Centrale Personregister (CPR).

13.1.2. Hvornår skal Udlændingestyrelsen underrette kommunen?

Styrelsen giver **uden udlændingens samtykke** kommunen underretning om:

- at udlændingen er meddelt opholdstilladelse efter § 6-9, jf. § 44 a, stk. 1, nr.1
- at udlændingen er meddelt tidsubegrænset opholdstilladelse, eller afslag herpå, jf. § 44 a, stk. 1, nr. 2
- at udlændingen er meddelt tidsbegrænset opholdstilladelse, efter afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse, jf. § 44 a, stk. 1, nr. 3
- at udlændingens opholdstilladelse er nægtet forlænget, er bortfaldet eller inddraget, jf. § 44 a, stk. 1, nr. 4
- at en udlænding med processuelt ophold, som ikke er indkvarteret af styrelsen, er meddelt afslag på opholdstilladelse efter §§ 6 -9, jf. § 44 a, stk. 4

Derudover sikrer Udlændingestyrelsen gennem opdateringer i Udlændingeinformationsportalen (UIP), at kommunerne (og andre myndigheder, der har adgang til UIP) har adgang til oplysninger om udlændinges nationalitet, fødedato, tidligere opholdstilladelser, referenceoplysninger, hvilken bestemmelse i udlændingeloven, som udlændingen er meddelt opholdstilladelse efter, samt om udlændingen er omfattet af integrationsloven.

Udlændingestyrelsen oplyser ikke om, hvorfor der eventuelt er sket fravigelse af de almindelige betingelser for familiesammenføring, men kan alene oplyse, hvorvidt en opholdstilladelse ikke er gjort betinget af de supplerende betingelser for familiesammenføring, fordi særlige grunde har talte derimod.

13.2. Videregivelse af oplysninger til andre danske forvaltningsmyndigheder

Der kan med hjemmel i persondatalovens regler ske videregivelse af fortrolige og særligt fortrolige personoplysninger til andre danske forvaltningsmyndigheder.

Der skal foreligge udtrykkeligt samtykke fra udlændingen til videregivelse af oplysninger. Samtykket skal være frivilligt, specifikt og informeret, jf. persondatalovens § 3, nr. 8. Samtykker skal som hovedregel meddeles skriftligt og indeholde oplysninger om, hvilke type oplysninger, der må videregives, til hvem oplysningerne må videregives og til hvilket formål.

Styrelsen har på den baggrund indsat specifikke samtykkeerklæringer i ansøgningsskemaerne til brug for videregivelse af fortrolige oplysninger, hvis dette er nødvendigt for sagsbehandlingen.

Der henvises i øvrigt til meddelelse nr. 8/15 af 18. november 2015.

Notater og meddelelser m.v.

- Meddelelse nr. 8/15 af 18. november 2015 om *Videregivelse af personoplysninger fra opholdssager*

Anvendte forkortelser

EMD	Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol
EMRK	Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (1953)
FN	Forenede Nationer
SIRI	Styrelsen for International Rekruttering og Integration
US	Udlændingestyrelsen

Oversigt over relevante US-meddelelser

Alle meddelelser kan findes på følgende link: <http://ussps2/C0/C3/US-meddelelser/default.aspx>

Meddelelse nr.*	Dato	Titel
21/01	3. oktober 2001	<i>Behandling af bigamiske forhold i relation til ansøgninger om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, eller stk. 2, nr. 7</i>
7/03	12. juni 2003	<i>Anvendelse af 24-års kravet og tilknytningskravet navnlig hvor referencen har en særlig erhvervsmæssig tilknytning til Danmark</i>
12/05	30. juni 2005	<i>Foretagelse af udrejsekontrol</i>
15/05	8. december 2005	<i>Anvendelse af tilknytningskravet ved ægtefællesammenføring</i>
11/06	11. april 2006	<i>Behandling af ansøgninger om familiesammenføring til visse udlændinge med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 a, stk. 1, § 9 c, stk. 1, eller § 9 f</i>
4/07	27. juni 2007	<i>Særlig vejledning i afgørelser, hvor statsborgere fra Irak eller Somalia meddeles afslag på ægtefællesammenføring som følge af, at ansøgeren ikke opfylder sin del af tilknytningskravet</i>
5/09	12. august 2009	<i>Behandling af ansøgninger om opholdstilladelse fra mindreårige børn efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 3</i>
6/09	20. august 2009	<i>Foretagelse af samlivskontrol i ægtefællesammenføringsager</i>
7/10	14. juli 2010	<i>Ændring af bestemmelsen om selvforsørgelseskravet i udlændingelovens § 9, stk. 5</i>

8/10	29. juli 2010	<i>Indgivelse af ansøgning på familiesammenføringsområdet</i>
9/10	20. august 2010	<i>Afvisning af ansøgninger om familiesammenføring efter udlændingelovens § 9 g (og afslag i lignende tilfælde)</i>
3/11	13. juli 2011	<i>Praksis i sager, hvor et barns opholdstilladelse er bortfaldet i forbindelse med en genopdragelsesrejse</i>
1/12	26. juni 2012	<i>Nye ægtefællesammenføringsregler</i>
3/12	1. november 2012	<i>Underretning af ansøger og partsrepræsentant om procesledende beslutninger, partshøring og afgørelser på opholdsområdet</i>
6/13	4. november 2013	<i>Behandling af ansøgninger om opholdstilladelse efter praksis om dansk afstamning, det danske mindretal i Sydslesvig eller i Argentina og tidligere dansk indfødsret</i>
7/13	6. november 2013	<i>Fortrolighed og begrundelse i tvangsægteskabssager</i>
4/14	18. december 2014	<i>Foretagelse af politianmeldelse i opholdssager</i>
3/15	3. marts 2015	<i>Behandling af sager om bortfald af ret til ophold efter udlændingelovens § 21 b ved ophold i konfliktområde og fastsættelse af indrejseforbud efter udlændingelovens § 32, stk. 11</i>
4/15	26. juni 2015	<i>Høring af efterretningstjenesterne efter udlændingelovens § 45 a og behandling af sager efter udlændingelovens § 10, stk. 1, nr. 1, på familiesammenføringsområdet</i>
7/15	13. august 2015	<i>Behandling af sager om udenlandske børn uden opholdstilladelse, som er anbragt uden for hjemmet i Danmark eller er genstand for tvangsmæssig undersøgelse</i>

8/15	18. november 2015	<i>Videregivelse af personoplysninger fra opholdssager</i>
9/15	22. december 2015	<i>Behandling af ægtefælle- og børnesammenføringssager, når referencen er en herboende flygtning, samt sager om permanent ophold, hvor ansøgeren eller den herboende reference er flygtning</i>
2/16	11. februar 2016	<i>Oversigt over forlængelsespraksis i opholdssager</i>
3/16 ASYL	20. april 2016	<i>Meddelelse af udrejsefrist ved parallelansøgninger efter udlændingelovens § 7 og § 9</i>
4/16	20. april 2016	<i>Betaling af gebyr for sager på familiesammenføringsområdet og sager om permanent opholdstilladelse</i>
7/16	12. juli 2016	<i>Fastsættelse af udrejsefrist og indrejseforbud i opholdssager</i>
8/16	13. juli 2016	<i>Behandling af ansøgninger om opholdstilladelse fra børn under 15 år</i>
9/16	6. september 2016	<i>Registrering af grundlæggende personoplysninger i opholdssager</i>
10/16	16. november 2016	<i>Behandling af ansøgninger om tilbagerejsetilladelse</i>
11/16	30. november 2016	<i>Udstedelse af laissez-passers i opholdssager</i>

* Familiesammenføringsmeddelelser, medmindre andet er anført i forlængelse af meddelelsesnummeret.

Oversigt over relevante notater m.v.

Notater

Notat af 5. oktober 1999 om *Kravet om samliv på fælles bopæl i udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2*, Indenrigsministeriet

<http://dev.ulb.ac.be/assoc/odysseus/tables/data/legislations/dk/5October1999.pdf>

Notat af 26. maj 2003 om *Anvendelse af henholdsvis 24 års kravet, jf. udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 1, og tilknytningskravet, jf. § 9, stk. 7, navnlig hvor den herboende ægtefælle eller samlever har en særlig erhvervsmæssig tilknytning til Danmark*, det tidligere Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration

<https://www.nyidanmark.dk/resources.ashx/Resources/Publikationer/Andet/2003/Notat%20om%20anvendelse%20af%2024-%C3%A5rskravet.pdf>

Notat af 1. december 2005 om *Anvendelsen af tilknytningskravet ved ægtefællesammenføring, jf. udlændingelovens § 9, stk. 7*, det tidligere Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration og Udlændingestyrelsen

https://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/9E572B3F-06AA-4840-B69D-3C4B56F62F18/0/Praksisnotat_om_tilknytningskravet_af_1_december_2005.pdf

Notat af 11. april 2007 om *Justering af praksis for meddelelse af opholdstilladelse til udlændinge af dansk afstamning*, det tidligere Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration

<https://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/F39618F2-5112-42AC-8DC1-B84FBDB58B4D/0/20064111238praksisjusteringsnotat.pdf>

Notat af 30. april 2007 om *Muligheden for i praksis at opfylde tilknytningskravet i udlændingelovens § 9, stk. 7, ved indrejse på visum, når ansøger er statsborger i et asylproducerende land, og den herboende ægtefælle har en væsentlig tilknytning til Danmark*, det tidligere Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration

https://www.nyidanmark.dk/NR/ronlyres/CF8B8B69-CF2E-47B1-A759-C8735FC359FF/0/notat_om_tilknytningsvurdering_og_visumpraksis.pdf

Notat af 9. maj 2007 om *Præcisering af praksis for ugifte samlevendes adgang til familiesammenføring*, det tidligere Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration

https://www.nyidanmark.dk/NR/ronlyres/D5EFB8AF-0015-4356-BDA6-B8D5800ED7E9/0/praksisnotat_ugifte_samlevende.pdf

Notat af 23. juni 2008 om *Praksis for meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1 (ganske særlige grunde)*, det tidligere Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration

https://www.nyidanmark.dk/NR/ronlyres/889FC42B-C05A-441A-8FD1-F6E71C9C768E/0/praksisnotatmeddelelse_om_opholdstilladelse_pgr9cstk1.pdf

Notat af 16. oktober 2009 om *Praksis efter bestemmelsen i udlændingelovens § 9, stk. 8*, det tidligere Integrationsministerium

https://www.nyidanmark.dk/NR/ronlyres/C6DCB443-2EAF-4CFA-8478-BE2293D71B87/0/notat_af_16102009_om_praksis_efter_bestemmelsen_i_udlaendingelovens_9_sst_8.pdf

Notat af 25. oktober 2010 om *Selvforsørgelseskravet på ægtefællesammenføringsområdet til www.nyidanmark.dk*, det tidligere Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration

<https://www.nyidanmark.dk/NR/ronlyres/CCA57511-F8C7-40EE-9281-A90FD06A2004/0/Notatomfors%C3%B8rgelseskravet.pdf>

Notat af 22. juni 2011 om *samspelet mellem udlændingelovens regler, de familieretlige regler og Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 i relation til meddelelse af opholdstilladelse til forældre til herboende børn, som er anbragt uden for hjemmet*, det tidligere Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration

https://www.nyidanmark.dk/NR/ronlyres/57D52E55-1EDA-4BCC-9F29-FFA454DA7337/0/praksisnotat_110622_herboende_born_anbragt_uden_for_hjemmet.pdf

Notat af 5. marts 2012 om *Danmarks internationale forpligtelser på udlændinge- og statsborgerretsområdet*, Justitsministeriet

https://www.nyidanmark.dk/NR/ronlyres/64E29D71-6ABD-4A23-8BB8-E68D49ADF9EF/0/notat_om_internationale_forpligtelser_paa_udlaendingeomraadet.pdf

Folketingsspørgsmål

Folketingsspørgsmål nr. 653 (Alm. del) stillet af Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik til Justitsministeren den 18. juli 2014

<http://www.ft.dk/samling/20131/almDEL/uuI/spm/653/svar/1149237/1389955.pdf>

Vejledninger

Vejledning nr. 9273 af 14. juni 2013 om folkeregistrering, Social- og Indenrigsministeriet

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=152201>

Øvrig

Positivlisten

<https://www.nyidanmark.dk/da-dk/Ophold/arbejde/positivlisten/positivlisten-samlet-oversigt.htm>

Orientering af Folketinget den 27. juni 2016 om behandlingen af konkrete sager om ægtefællesammenføring efter Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom i klagesagen *Biao mod Danmark* (38590/10), Udlændinge-, Integrations- og Boligministeriet

[https://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/4E37B512-754B-4622-968D-86A241E0EF00/0/Brev til UUI opfoelgning Biao dom.pdf](https://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/4E37B512-754B-4622-968D-86A241E0EF00/0/Brev_til_UUI_opfoelgning_Biao_dom.pdf)

Bilag

- Bilag 1:** FORTROLIG: Folketingsspørgsmål nr. 37 (Alm. del) stillet af Folketingets Udvalg til ministeren for flygtninge, indvandrere og integration den 19. februar 2008
- Bilag 2:** Notat af 15. december 2015 om *Asylretlig vurdering i asylforlængelsessager og i familiesammenføringssager, hvor den herboende reference er flygtning*
- Bilag 3:** Udlændingestyrelsens notat af 28. februar 2007 om *Spørgsmål der kan stilles i pro forma sager efter udlændingelovens § 9, stk. 9*
- Bilag 4:** Vejledning Danskprøver, Udlændingestyrelsen
- Bilag 5:** Udlændingestyrelsens notat af 1. september 2014 om *Inddragelse af hensynet til barnets tarv i Udlændingestyrelsens sagsbehandling og afgørelser*
- Bilag 6:** Udlændingestyrelsens notat af 11. august 2016 om *Opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, efter et forudgående ophold i Danmark*

Dato:

15. december 2015

Asylretlig vurdering i asylforlængelsessager og i familiesammenføringssager, hvor den herboende reference er flygtning

1. Indledning

1.1. Forlængelse af asyltilladelser meddelt med mulighed for varigt ophold (tidsbegrænset forlængelse og permanent ophold)

Forinden der træffes afgørelse i sager vedrørende forlængelse af asyltilladelser efter udlændingelovens § 7-8, meddelt med mulighed for varigt ophold (tidsbegrænset forlængelse eller permanent ophold), skal det vurderes, om flygtningen ved en tilbagevenden til sit hjemland vil være i risiko for asylrelevant forfølgelse.

Afgørende for, om opholdstilladelsen kan forlænges, eller skal nægtes forlænget eller indtages, er, om flygtningekonventionens ophørsgrunde er indtrådt, eller om den pågældende flygtning fortsat risikerer asylrelevant forfølgelse ved en tilbagevenden til sit hjemland. Den asylretlige vurdering afhænger af udlændingens opholdsgrundlag.

1.2. Familiesammenføring med ægtefæller/samlever, hvor den herboende reference er flygtning

I familiesammenføringssager kan Udlændingestyrelsen i visse tilfælde fravige et eller flere af de supplerende krav, der normalt stilles til den herboende reference i forbindelse med meddelelse af familiesammenføring, hvis den herboende reference har opholdstilladelse som konventionsflygtning, har beskyttelsesstatus eller midlertidig beskyttelsesstatus.

Afgørende for, om de ovennævnte krav vil blive fraveget eller ikke vil blive stillet, er, om flygtningekonventionens ophørsgrunde er indtrådt i forhold til den herboende flygtning, eller om den herboende flygtning fortsat risikerer asylrelevant forfølgelse ved en tilbagevenden til sit hjemland. Den asylretlige vurdering afhænger af den herboende references opholdsgrundlag.

Forinden der træffes afgørelse i sager vedrørende familiesammenføring med ægtefæller/samlever, hvor den herboende reference er flygtning, skal det derfor vurderes, om den herboende flygtning ved en tilbagevenden til sit hjemland vil være i risiko for asylrelevant forfølgelse og eventuelt om den pågældende risikerer refoulement ved at tage ophold i an søgerens (ægtefællens/samleverens) hjemland.

Hvilken vurdering, der i den konkret sag skal foretages, afhænger af den herboende flygtningens opholdsgrundlag, om sagen er en førstegangssag eller en forlængelses-sag/inddragelsessag, samt af om ægteskabet/samlivet er etableret før eller efter den herboende flygtning (referencens) indrejse i Danmark. Endvidere vil det indgå i vurderingen, om ægtefællerne ville kunne bo sammen fx i den ansøgende ægtefælles hjemland, hvis ægtefællerne ikke har samme hjemland.

For så vidt angår børn, vil kravene i udlændingelovens § 9, stk. 15-16, i visse tilfælde ikke blive stillet, hvis den herboende reference er flygtning. Afgørende for, om disse krav ikke vil blive stillet, er, om den herboende forælder kan henvises til at leve med sin familie i sit hjemland eller om den pågældende fortsat risikerer asylrelevant forfølgelse.

1.3. Grundlag for den asylretlige vurdering

Til brug for behandlingen af ansøgninger om forlængelse af asyltilladelse og ansøgninger om familiesammenføring, hvor den herboende reference er flygtning, har Center for Asyl udarbejdet en oversigt over landegrupper. Landegrupperne og flygtningens opholdsgrundlag er afgørende for, hvilke sager, der skal sendes i høring i Center for Asyl.

Afsnit 2 nedenfor beskriver den differentierede asylretlige vurdering, som skal foretages på baggrund af flygtningens opholdstilladelse.

Gennemgangen af landene fremgår af bilag 1, høringsprocedurerne i familiesammenførings-sager og sager vedrørende permanent ophold for flygtninge fremgår af bilag 2.

Ordningen med den differentierede asylretlige vurdering og landelisten blev taget i brug pr. 15. maj 2015.

2. Differentieret asylretlig vurdering baseret på grundlaget for flygtningens opholdstilladelse

Med vedtagelsen af lov nr. 153 om ændring af udlændingeloven, som trådte i kraft den 20. februar 2015, er reglerne om inddragelse på grund af ændringer af de generelle forhold i hjemlandet i udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1, blevet ændret ved indsættelse af et 2. pkt.:

» § 19. En tidsbegrænset opholdstilladelse kan inddrages:

1) Når grundlaget for ansøgningen eller opholdstilladelsen var urigtigt eller ikke længere er til stede, herunder når udlændingen har opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, og forholdene, der har begrundet opholdstilladelsen, har ændret sig på en sådan måde, at udlændingen ikke længere risikerer forfølgelse, jf. §§ 7-8. Ved afgørelse efter 1. pkt. skal der tages hensyn til grundlaget for opholdstilladelsen. «

Ændringen af udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1, er en præcisering af gældende ret, som får betydning for udlændingemyndighedernes behandling af sager om forlængelse af tidsbegrænsede opholdstilladelser meddelt med mulighed for varigt ophold efter udlændingelovens § 7, stk. 1-2, og § 8. Den ændrede praksis omfatter også tidsbegrænsede tilladelser efter bestemmelserne, som er meddelt før lov nr. 153 trådte i kraft.

Denne ændrede retsopfattelse har tillige betydning for praksis i førstegangsansøgninger vedrørende familiesammenføring samt i forlængelses- og inddragelsessager i tilfælde, hvor den herboende reference er flygtning.

Den fornyede vurdering af beskyttelsesbehovet i forbindelse med forlængelse/inddragelse af en asyltilladelse eller i forbindelse med familiesammenføring til en herboende flygtning, baseres på den aktuelle praksis i asylsagsbehandlingen og de seneste baggrundsoplysninger om de aktuelle forhold i pågældendes hjemland, jf. også nedenfor, og på det aktuelle indhold af udlændingelovens § 7. Sidstnævnte betyder, at det er den aktuelle bestemmelse i udlændingelovens § 7, stk. 2, der skal anvendes uanset om ansøgeren/den herboende reference har fået asyl i medfør af den før 1. juli 2002 gældende § 7, stk. 2 (de facto status).

Konventionsflygtninge

Konventionsflygtninge, jf. udlændingelovens § 7, stk. 1, og § 8, stk. 1, er omfattet af flygtningekonventionen, og udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1, skal for disse flygtninges vedkommende administreres i overensstemmelse med flygtningekonventionens artikel 1, litra C (5), om ophør af flygtningestatus. Det betyder, at inddragelsen af opholdstilladelse på grund af ændringer af *de generelle forhold i hjemlandet* alene kan ske, hvis der er sket fundamentale, stabile og varige ændringer i hjemlandet.

Fundamentale forandringer anses kun for effektive, hvis de fjerner grundlaget for frygten for forfølgelse. At der er sket en evt. forbigående forandring i forholdene vedrørende den enkelte flygtnings frygt, der ikke indebærer en sådan grundlæggende ændring af omstændighederne, er ikke tilstrækkeligt til, at bestemmelsen finder anvendelse. Der henvises til 20. beretning 2011 fra Flygtningenævnets formandskab, s. 181 ff.

Udlændinge med beskyttelsesstatus

Udlændinge med beskyttelsesstatus, jf. udlændingelovens § 7, stk. 2, og § 8, stk. 2, er derimod ikke omfattet af flygtningekonventionen. Der skal således ikke som betingelse for inddragelse af en opholdstilladelse på grund af ændringer af *de generelle forhold i hjemlandet* stilles krav om, at der er sket fundamentale, stabile og varige ændringer i hjemlandet. Dansk ret skal fortolkes i overensstemmelse med international ret, herunder navnlig den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3. I relation til udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1, skal der for disse flygtninges vedkommende derfor i stedet foretages en vurdering af, om der på inddragelsestidspunktet aktuelt fortsat er et krav på beskyttelse i Danmark i henhold til Danmarks internationale forpligtelser, herunder om en tilbagevenden til hjemlandet vil indebære overgreb i strid med EMRK's artikel 3.

I situationer, hvor spørgsmålet om inddragelse af en opholdstilladelse meddelt efter § 7, stk. 2, eller § 8, stk. 2, opstår som følge af en forbedring af de generelle forhold i hjemlandet, kan der efter omstændighederne træffes afgørelse om inddragelse, uanset at forholdene – trods forbedringerne – fortsat er alvorlige og må betegnes som skrøbelige og uforudsigelige. Inddragelse vil dog kræve, at ændringerne ikke må antages at være af helt midlertidig karakter.

Vurderingen af, om beskyttelsesbehovet fortsat består på forlængelses- eller inddragelsestidspunktet, foretages på baggrund af den aktuelle praksis i asylsagsbehandlingen og de aktuelle baggrundsoplysninger. Vurderingen af, om grundlaget for beskyttelsesstatus ikke længere til stede og førstegangsvurderingen er i udgangspunktet den samme.

Udlændinge med midlertidig beskyttelsesstatus efter udlændingelovens § 7, stk. 3

Opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, meddeles med henblik på midlertidigt ophold. Ved forlængelse af en opholdstilladelse meddelt efter udlændingelovens § 7, stk. 3, foretages en ny førstegangs vurdering af beskyttelsesbehovet for den enkelte ansøger.

Vurderingen af, om en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3, skal forlænges, beror på, om de generelle forhold, som har begrundet beskyttelsen i første omgang, har udviklet sig på en sådan måde, at der fortsat er grund til at antage, at ansøgeren vil være i reel risiko for at blive udsat for overgreb i strid med EMRK's artikel 3, alene som følge af den blotte tilstedeværelse i landet.

I situationer, hvor spørgsmålet om inddragelse/nægtelse af forlængelse af en opholdstilladelse meddelt efter § 7, stk. 3, opstår som følge af en forbedring af de generelle forhold i hjemlandet, kan der efter omstændighederne træffes afgørelse om inddragelse/nægtelse af forlængelse, uanset at forholdene – trods forbedringerne – fortsat er alvorlige og må betegnes som skrøbelige og uforudsigelige. Inddragelse vil dog kræve, at ændringerne ikke må antages at være af helt midlertidig karakter.

Udlændinge med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 8, stk. 3

For så vidt angår udlændinge med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 8, stk. 3, er der gjort op med forfølgelsesrisikoen ved behandlingen af genbosætnings sagen. Opholdstilladelse efter § 8, stk. 3, gives til personer, som har et genbosætningsbehov på et andet grundlag end asyl, f.eks. af humanitære årsager eller udsendelseshindringer. Udlændinge med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 8, stk. 3, er heller ikke omfattet af flygtningekonventionen. I relation til udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1, skal der for disse udlændinges vedkommende derfor i stedet foretages en vurdering af, om de hensyn, der begrundede førstegangstilladelsen, fortsat består på inddragelsestidspunktet.

Inddragelse som følge af ændringer i flygtningens egne forhold

Det bemærkes, at inddragelse af en flygtnings opholdstilladelse efter udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1, som følge af ændringer i *flygtningens egne forhold* (fx udstedelse af nationalitetspas eller indrejse i hjemlandet) ikke er betinget af, at der er indtrådt fundamentale, variable og stabile ændringer i hjemlandet, jf. Flygtningekonventionens art. 1 C (1). Dette gælder uanset flygtningens opholdsgrundlag. Kravet i disse tilfælde er alene, at forholdene, der har begrundet opholdstilladelsen som flygtning, har ændret sig på en sådan måde, at udlændingen ikke længere risikerer forfølgelse, jf. udlændingelovens § 19, stk. 1, nr. 1.

Bilag 1

Oversigt over landegrupper til brug for behandlingen af asylforlængelsessager og familiesammenførings-sager, hvor ansøger eller den herboende reference er flygtning

Kategorisering af landegrupper

Til brug for behandlingen af ansøgninger om forlængelse af asyltilladelse og ansøgninger om familiesammenføring, hvor den herboende reference er flygtning, har Center for Asyl udarbejdet en oversigt over lande, hvorfra flygtninge gennem de seneste ca. 10 år er med-delt asyl i Danmark.

Oversigten gennemgår landene og kategoriserer dem i følgende landegrupper:

1. lande, hvor ophørsgrundene i henhold til flygtningekonventionens artikel 1 c (5) generelt kan anses for at være indtrådt,
2. lande og/eller regioner i lande, hvor der er sket en forbedring af de generelle forhold, uanset at forholdene fortsat er alvorlige og må betegnes som skrøbelige og uforudsigelige. Dog må ændringerne ikke antages at være af helt midlertidig karakter,
3. lande, hvor situationen p.t. er alvorlig og præget af vilkårlig voldsudøvelse og overgreb på civile samt lande, hvor ophørsgrundene ikke generelt kan anses for at være indtrådt, og hvor der heller ikke er sket mindre varige forbedringer af de generelle forhold,
4. lande, og områder, hvorfra ansøgere p.t. kan meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3.

Oversigten over landegrupper ajourføres hver 2. måned eller oftere efter behov.

1. Lande, hvor ophørsgrundene p.t. er indtrådt

- Bosnien-Hercegovina
- Kosovo
- Kroatien
- Liberia – for så vidt angår personer, der er udrejst fra Liberia i perioden 1991-2002¹
- Montenegro
- Rwanda – for så vidt angår personer, der er udrejst fra Rwanda mellem 1959 og den 31. december 1998²
- Serbien
- Sierra Leone – for så vidt angår personer, der er udrejst fra Sierra Leone i perioden 1989-2003³

¹ <http://www.refworld.org/topic,50ffbce40,50ffbce4f,4f3399002,0,,,html>

² <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain?page=search&docid=4f33a1642&skip=0&query=Cessation&coi=RWA>

³ <http://www.refworld.org/topic,50ffbce40,50ffbce4f,4848ea752,0,,,html>

2. Lande og/eller regioner i lande, hvor der p.t. er sket en forbedring af de generelle forhold enten for visse grupper eller i visse områder, uanset at forholdene fortsat er alvorlige og må betegnes som skrøbelige og uforudsigelige – dog må ændringerne ikke antages at være af helt midlertidig karakter

- Algeriet
- Bangladesh
- Burma – hvor ansøger tilhører majoritetsbefolkningen (burmanerne)
- Burundi
- Elfenbenskysten – for så vidt angår personer, som er udrejst i perioden 1. januar 2000-1. maj 2011
- Irak
- Libanon – hvor der ikke er tale om statsløse palæstinensere
- Liberia – for så vidt angår personer, der ikke er udrejst fra Liberia i perioden 1991-2002
- Libyen
- Nepal
- Rwanda – for så vidt angår personer, der er udrejst fra Rwanda efter den 31. december 1998
- Sierra Leone – for så vidt angår personer, der ikke er udrejst fra Sierra Leone i perioden 1989-2003
- Sri Lanka
- Somalia
- Sudan
- Tyrkiet - hvor ansøger ikke er etnisk kurder
- Ukraine – for så vidt angår personer, der er udrejst efter 1. januar 2014
- Vietnam

3. Lande, hvor situationen p.t. er alvorlig og præget af vilkårlig voldsudøvelse og overgreb på civile samt lande, hvor ophørsgrundene ikke er indtrådt, og hvor der heller ikke er sket mindre varige forbedringer af de generelle forhold

- Afghanistan
 - Armenien
 - Aserbajdsjan
 - Bhutan, herunder statsløse fra Bhutan
 - Burma - hvor ansøger er etnisk Rohingya, Shan, Karen, Mon, Chin eller Kachin
 - Columbia
 - Den Centralafrikanske Republik
 - Den Demokratiske Republik Congo
 - Eritrea
 - Etiopien
 - Hviderusland
 - Indien
 - Iran
 - Kina
 - Kuwait - hvor ansøger er etnisk Bidoon
 - Marokko
 - Nigeria
 - Nordkorea
 - Pakistan
 - Rusland
 - Statsløse fra Syrien inklusive statsløse palæstinensere
 - Statsløse palæstinensere fra Libanon
 - Syrien
 - Tyrkiet - hvor ansøger er etnisk kurder
-

- Uganda
- Usbekistan
- Zimbabwe

4. Lande og områder, hvorfra flygtninge p.t. kan meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3

- Syrien, inklusive statsløse fra Syrien
- Visse områder i det centrale og sydlige Somalia

Bilag 2

Procedurer for høring af Center for Asyl i familiesammenføringssager, hvor den herboende reference er flygtning (førstegang og forlængelse/inddragelse) og i sager om permanent ophold til flygtninge

1. Familiesammenføringssager, hvor den herboende reference er flygtning (førstegangsansøgninger, tidsbegrænset forlængelse og permanent ophold)

Der skal ske høring i henhold til de skematiske oversigter under pkt. 4 nedenfor.

Der skal dog *ikke* ske høring, hvis referencen har haft asyl i Danmark i mindre end 12 måneder eller pågældende inden for 12 måneder er meddelt tidsbegrænset forlængelse af sin opholdstilladelse, medmindre omstændigheder i den konkrete sag tilsiger det, fx at referencen har været i hjemlandet.

Der skal *ikke* ske høring af Center for Asyl, hvis referencen har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 8, stk. 3, idet der er gjort op med forfølgelsesrisikoen ved behandlingen af genbosætningsagen.

Der skal *ikke* ske høring af Center for Asyl, hvis referencen har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 3, (uledsaget mindreårig). Referencepersoner med opholdstilladelse efter udl. § 9 c, stk. 3, nr. 1, er ikke asylretligt behandlet og kan vejledes om at indgive ansøgning om asyl på ny. For så vidt angår referencepersoner med opholdstilladelse efter udl. § 9 c, stk. 3, nr. 2, er der gjort op med forfølgelsesrisikoen ved behandlingen af asylsagen.

Der skal heller *ikke* ske høring af Center for Asyl, hvis referencen har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1 (ganske særlige grunde) og § 9 c, stk. 2, (udsendelseshindret), da der er gjort op med forfølgelsesrisikoen ved behandlingen af asylsagen.

2. Sondringen i den asylretlige vurdering i familiesammenføringssager alt efter ægteskabets/samlivets/familieleivets etablering

Har den herboende flygtning opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1, skal der i sager om *førstegangsansøgninger*, hvor ægtefællerne er gift/samlivet er etableret efter den herboende flygtnings indrejse i Danmark, foretages en vurdering af, hvorvidt den herboende flygtning fortsat risikerer asylrelevant forfølgelse ved en tilbagevenden til sit hjemland. Er samlivet etableret før den herboende flygtnings indrejse i Danmark foretages en vurdering af ophørsgrundene i flygtningekonventionen.

Har den herboende flygtning opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 2 eller 3, skal der i sager om *førstegangsansøgninger* og i sager om *forlængelse/inddragelse* af den meddelte familiesammenføringstilladelse foretages en vurdering af, hvorvidt den herboende flygtning fortsat risikerer asylrelevant forfølgelse ved en tilbagevenden til sit hjemland. Dette

gælder uanset, om ægtefællerne er gift/samlivet er etableret før eller efter den herboende flygtnings indrejse i Danmark.

Bemærk, at i de tilfælde, hvor den herboende flygtning ikke kan vende tilbage til sit hjemland og evt. heller ikke kan tage ophold i ægtefællens/samleverens hjemland, er den efterfølgende sagsbehandling som hovedregel den samme, uanset hvornår ægteskabet er indgået/samlivet etableret/familielivet stiftet.

3. Sager om permanent ophold, hvor ansøgeren er flygtning

Der skal ske høring i henhold til den skematiske oversigt under pkt. 4 nedenfor.

Der skal *altid* ske høring af Center for Asyl i sager om permanent ophold, hvis *ansøgeren* har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 8, stk. 3, med henblik på en vurdering af, om ansøgeren opfylder de løbende betingelser for sin opholdstilladelse. Der skal *altid* ske høring af Center for Asyl, hvis ansøger har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1 (ganske særlige grunde) og § 9 c, stk. 2 (udsendelseshindret) med henblik på en vurdering af, om ansøgeren opfylder de løbende betingelser for sin opholdstilladelse.

Der skal *ikke* ske høring af Center for Asyl, hvis ansøger har opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 3 (uledsaget mindreårig). Ansøgere med opholdstilladelse efter udl. § 9 c, stk. 3, nr. 1, er ikke asylretligt behandlet og kan vejledes om at indgive ansøgning om asyl på ny. For så vidt angår ansøgere med opholdstilladelse efter udl. § 9 c, stk. 3, nr. 2, er der gjort op med forfølgelsesrisikoen ved behandlingen af asylsagen.

4. Skematiske oversigter over høring af Center for Asyl

Nedenfor fremgår skematiske oversigter over høringsprocedurerne i familiesammenførings-sager og sager vedrørende permanent ophold for flygtninge.

Det bemærkes, at afsnit 5 beskriver en række særlige tilfælde, hvor høringsprocedurerne kan afvige fra udgangspunktet.

4.1. Høring af Center for Asyl i førstegangssager om familiesammenføring, hvor den herboende reference er flygtning

Opholdsgrundlag	Etablering af ægteskab/samliv	Landegruppe	Asylretlig vurdering	Høring af Center for Asyl
Konventionsflygtninge (§ 7, stk. 1, § 8, stk. 1)	Før indrejse	1	Ophørsgrundene	Høring
		2-3	Ophørsgrundene	Ingen høring*
		Udenfor landegruppe	Ophørsgrundene	Ingen høring*
	Efter indrejse	1-2	Forfølgelsesrisiko	Høring
		3	Forfølgelsesrisiko	Ingen høring*
		Udenfor landegruppe	Forfølgelsesrisiko	Høring
Flygtninge med beskyttelsesstatus (§ 7, stk. 2-3, § 8, stk. 2)	Før og efter indrejse	1-2	Forfølgelsesrisiko	Høring
		3	Forfølgelsesrisiko	Ingen høring*
		Udenfor landegruppe	Forfølgelsesrisiko	Høring
Kvoteflygtninge med tilladelse efter § 8, stk. 3	-	-	Ingen asylretlig vurdering	Ingen høring**
Uldsaget mindreårig (§ 9 c, stk. 3), ganske særlige grunde (§ 9 c, stk. 1) og udsendelsehindret (§ 9 c, stk. 2)	-	-	Ingen asylretlig vurdering	Ingen høring**

Det bemærkes, at Center for Asyl altid skal høres om risikoen for refolement, hvis ansøger og referencen har forskelligt hjemland.

*Det bemærkes, at der altid skal ske høring af Center for Asyl, hvis det fremgår af familiesammenføringssagen, at den herboende reference har været i hjemlandet, ligesom der skal ske høring, hvis det ikke umiddelbart kan identificeres, at den herboende reference har et selvstændigt asylmotiv.

**Det bemærkes, at der altid skal ske høring af Center for Asyl, hvis det fremgår af familiesammenføringssagen, at den herboende reference har været i hjemlandet eller hvis andre konkrete oplysninger i sagen indikerer grundlag for inddragelse (fx periode(r) uden CPR tilmelding).

4.2. Høring af Center for Asyl i sager om tidsbegrænset og tidsubegrænset forlængelse/inddragelse af familiesammenførte ægtefællers/samleveres opholdstilladelse, hvor den herboende reference er flygtning

Opholdsgrundlag	Landegruppe	Asylretlig vurdering	Høring af Center for Asyl
Konventionsflygtninge (§ 7, stk. 1, § 8, stk. 1)	1	Ophørsgrundene	Høring
	2	Ophørsgrundene	Ingen høring*
	3	Ophørsgrundene	Ingen høring*
	Udenfor landegruppe	Ophørsgrundene	Ingen høring*
Flygtninge med beskyttelsesstatus (§ 7, stk. 2-3, § 8, stk. 2)	1-2	Forfølgelsesrisiko	Høring
	3	Forfølgelsesrisiko	Ingen høring*
	Udenfor landegruppe	Forfølgelsesrisiko	Høring
Kvoteflygtninge med tilladelse efter § 8, stk. 3	-	Ingen asylretlig vurdering	Ingen høring**
Uldsaget mindreårig (§ 9 c, stk. 3), ganske særlige grunde (§ 9 c, stk. 1) og udsendelsehindret (§ 9 c, stk. 2)	-	Ingen asylretlig vurdering	Ingen høring**

Det bemærkes, at Center for Asyl altid skal høres om risikoen for refoulement, hvis ansøger og referencen har forskelligt hjemland.

*Det bemærkes, at der altid skal ske høring af Center for Asyl, hvis det fremgår af familiesammenføringssagen, at den herboende reference har været i hjemlandet, ligesom der skal ske høring, hvis det ikke umiddelbart kan identificeres, at den herboende reference har et selvstændigt asylmotiv.

**Det bemærkes, at der altid skal ske høring af Center for Asyl, hvis det fremgår af familiesammenføringssagen, at den herboende reference har været i hjemlandet eller hvis andre konkrete oplysninger i sagen indikerer grundlag for inddragelse (fx periode(r) uden CPR tilmelding).

4.3. Høring af Center for Asyl i sager om permanent ophold til flygtninge

Opholdsgrundlag	Landegruppe	Asylretlig vurdering	Høring af Center for Asyl
Konventionsflygtninge (§ 7, stk. 1, § 8, stk. 1)	1	Ophørsgrundene	Høring
	2	Ophørsgrundene	Ingen høring*
	3	Ophørsgrundene	Ingen høring*
	Udenfor landegruppe	Ophørsgrundene	Ingen høring*
Flygtninge med beskyttelsesstatus (§ 7, stk. 2-3, § 8, stk. 2)	1-2	Forfølgelsesrisiko	Høring
	3	Forfølgelsesrisiko	Ingen høring*
	Udenfor landegruppe	Forfølgelsesrisiko	Høring
Kvoteflygtninge med tilladelse efter § 8, stk. 3	1-3 og udenfor landegruppe	Vurdering af løbende betingelser	Høring
Uldsaget mindreårig (§ 9 c, stk. 3), ganske særlige grunde (§ 9 c, stk. 1) og udsendelseshindret (§ 9 c, stk. 2)	1-3 og udenfor landegruppe	Vurdering af løbende betingelser	Høring

*Det bemærkes, at der altid skal ske høring af Center for Asyl, hvis det fremgår af ansøgningen om permanent ophold, at flygtningen har været i hjemlandet eller hvis andre konkrete oplysninger i sagen indikerer grundlag for inddragelse (fx periode(r) uden CPR tilmelding).

5. Særlige tilfælde

5.1. Mulighed for ophold i 3. land

Hvis den herboende reference og ansøger har forskellige hjemlande, og hvis den herboende reference risikerer asylrelevant forfølgelse ved en tilbagevenden til sit hjemland, vil udtalelsen fra Center for Asyl tillige indeholde en vurdering af, om pågældende vil kunne tage ophold i ansøgerens hjemland uden at risikere hjemsendelse til eget hjemland derfra (refoulement).

Center for Asyl vurderer ikke muligheden for, om referencen kan tage ophold i ansøgerens hjemland, såfremt det vurderes, at referencen kan vende tilbage til sit eget hjemland uden risiko for asylrelevant forfølgelse.

Center for Asyl skal altid høres om risikoen for refoulement, hvis ansøger og referencen har forskelligt hjemland. Dette gælder også selv om Center for Asyl ellers ikke skulle høres jf. de skematiske oversigter i pkt. 4.

5.2. Herboende flygtninge omfattet af landegruppe 3, hvor et selvstændigt asylmotiv ikke umiddelbart kan identificeres

I sager om familiesammenføring (*førstegangs/forlængelse/permanent ophold*), hvor den herboende reference er omfattet af landegruppe 3, skal der ske høring af Center for Asyl, hvis det ikke umiddelbart kan identificeres, at pågældende har et selvstændigt asylmotiv.

Det vil typisk være tilfælde, hvor den herboende reference ikke har været genstand for en selvstændig asylsagsbehandling, fx fordi pågældende fik konsekvensstatus af forælder eller fik asyl i forbindelse med en ansøgning om rejsedokument for flygtninge (konventionspas). Det kan også være tilfælde, hvor pågældende fik asyl for mere end 10 år siden, og der ikke ligger en intern resolution eller en afgørelse fra Flygtningenævnet, som redegør for baggrunden for asyltilladelsen.

5.3. Ansøgninger om familiesammenføring, hvor den herboende reference er dansk statsborger, men tidligere flygtning

I ansøgninger om familiesammenføring (førstegangs/forlængelse/permanent ophold), hvor den herboende reference er dansk statsborger, og tidligere har haft opholdstilladelse som flygtning, skal der ske høring af Center for Asyl ud fra referencens oprindelige nationalitet, som begrundede asyltilladelsen, og landegrupperne i bilag 1.

5.4. Ansøgninger om familiesammenføring, hvor den herboende reference er dansk statsborger, og ansøger kommer fra områder omfattet af udlændingelovens § 7, stk. 3

I ansøgninger om familiesammenføring (førstegangs/forlængelse/permanent ophold), hvor den herboende reference er dansk statsborger, og hvor ægtefællen kommer fra et land eller område, der ifølge Udlændingestyrelsens praksis er omfattet af udlændingelovens § 7, stk. 3, vil vi som udgangspunkt ikke kunne henvise ægtefællerne til at udøve deres familieliv i det pågældende land/område.

I de tilfælde, hvor praksis efter udlændingelovens § 7, stk. 3, udstrækker sig til et helt land, skal der ikke ske høring af Center for Asyl. Der skal ske høring, hvis praksis kun finder anvendelse på visse dele af et land. En oversigt over relevante lande/områder fremgår af bilag 1.

5.5. Høring om asylrelevant forfølgelse og risiko for refoulement i familiesammenføringssager, hvor den herboende reference er kvoteflygtning, og ansøgeren opholder sig i det land, referencen blev genbosat fra

I førstegangsansøgninger om familiesammenføring, hvor den herboende reference har fået asyl i forbindelse med genbosætning i Danmark efter udlændingelovens § 8, stk. 1-2, og hvor ansøgeren opholder sig i det land, referencen blev genbosat fra, skal Center for Asyl på baggrund af landegrupperne udtale sig om forfølgelsesrisikoen i relation til den herboende references hjemland og om risiko for refoulement fra ægtefællens opholdsland til referencens hjemland.

I forbindelse med udtalelsen kan der konkret være behov for, at Center for Asyl tager stilling til, om der er forhold, som betyder, at den herboende reference ikke vil kunne henvises til på ny at tage ophold i det tidligere opholdsland.

Bilag 4

Vejledning Danskprøver

- Søg sag 14/071957
 - Åben danskprøve listen
 - Kopier personID
 - EsterH – søg udlænding – kopier person ID'et ind i feltet Person ID
 - Åben sagen
- Før du går i gang:
 - Verserer der en inddragelsessag Forlængelses- og Opholdskontoret, Inddragelsesteamet?
 - Hvis ja sendes der kun prøvesvar ud, hvis prøven er bestået inden for fristen.
 - For udformning af brevet om bestået danskprøve se nedenstående.
 - Verserer der en inddragelsessag i Danskprøve, Inddragelsesteam?
 - Hvis ja, har det betydning for udformning af brevet om bestået danskprøve – se nedenstående.
 - Er prøven bestået inden for fristen
 - Prøven skal bestås senest 6 måneder fra meddelelse af opholdstilladelse eller fra tilmelding til cpr. – se Tilladelsesbrevet. evt. sammenhold med ajourført dato i cpr., og regn fristen derfra.
 - Er 6 måneder fristen overskredet med MAX 5 dage kan prøvesvar sendes ud alligevel, i så fald skal der indsættes i en note på sagen – se noterne på side 5
 - Valg af den konkrete note afhænger om danskprøven skulle have været bestået fra tilmelding til CPR eller fra meddelelse af opholdstilladelse – se i tilladelsesbrevet.
 - Er prøven aflagt for sent skal der ikke sendes prøvesvar ud, og sagen markeres med grøn.
 - Hvor mange rigtige svar er der – er der ikke indkommet et prøveresultat søg i danskprøvepostkassen.
 - Der skal være mindst 21 rigtige svar for at prøven er bestået
 - Er prøven ikke bestået skal der ikke sendes prøvesvar ud, og sagen markeres med rød
 - Er prøven en A1 eller A2
 - Har betydning for nedsættelse af beløbet
 - **OBS OBS:** Har ans. bestået A1 og efterfølgende en A2, skal A2-prøven senest være bestået 15 måneder efter meddelelse af opholdstilladelse.
 - I hvilket årstal er ansøgning om opholdstilladelse indgivet
 - Har betydning for nedsættelse af beløbet
 - Har ans. tilmeldt sig cpr.
 - Tjek E-indkomst for både ans og ref.
 - Gå 2 år tilbage – der må ikke være modtaget nogen form for kontant hjælp.
 - **OBS OBS:** Tjek alle farver – de kan dække over kontanthjælp
 - Er der modtaget kontanthjælp inden for 2 år skal der sendes en mail til **Forlængelses- og Opholdskontoret, Inddragelsesteamet**. Mailen arkiveres på sagen, som intern note, og der skal ikke laves mere på sagen.
 - Er forsørgelseskravet opfyldt?

- Er forsøgelseskravet ikke opfyldt har det betydning for udformningen af brevet se nedenstående.
 - Åben afgørelsesbrevet
- Brev til ans: Opret nyt dokument
 - Type: Afgørelse
 - Tekst: Brev om bestået danskprøve
 - Modtager: Anfør ans. Person ID
 - Nexus
 - Udfør
 - I søgefeltet – skriv danskprøve – tablet
 - Vælg det rigtige dokument
 - Danskprøve A1 bestået – Hvis ans. har bestået den som den første
 - Danskprøve A2 bestået - Hvis ans. har bestået A1 og efterfølgende har bestået A2
 - Danskprøve A2 (træder i stedet for A1) – hvis ans. har bestået A2 som den første prøve.
 - Udfyld dokumentet
 - Skriv ref som c/o i brevhovedet
 - Anfør afgørelse dato – se tilladelsesbrevet
 - Antal rigtige svar
 - Anfør det rigtige beløb, der kan frigives – se oversigt nederste side
 - **OBS OBS:** Har ansøger fået ny adresse efter meddelelse af opholdstilladelse skal der indsættes en vejledning herom – se tekst side 5
 - **OBS OBS:** Er forsøgelseskravet ikke opfyldt slettes følgende afsnit:
 - *du har derfor fortsat opholdstilladelse i Danmark under de betingelser, som fremgår af den tilladelse, som du fik meddelt den.*
 - **OBS OBS:** Verserer der en inddragelsessag Forlængelses- og Opholdskontoret, Inddragelsesteamet – slettes følgende afsnit:
 - *du har derfor fortsat opholdstilladelse i Danmark under de betingelser, som fremgår af den tilladelse, som du fik meddelt den.*
 - Man har stadig ret til at få nedsat sikkerhedsstillelsen, og ret til at få prøveresultat af vide.
 - **OBS OBS:** Verserer der en inddragelsessag i Danskprøve, Inddragelsesteam?
 - Her skal det kun fremgå, hvad resultat af ens prøve var. *Dvs. at snittet om fortsat opholdstilladelse, og nedsættelse af økonomiske nedsættelse slettes.*
 - **OBS OBS:** Såfremt der er udsendt partshøring i inddragelsessagen tilføjes der et afsnit – Inddragelsessag (overskrift), Din inddragelsessag er fortsat under behandling
- Send brev til ans – SKAL SENDES SOM PDF-FIL
 - Tryk på office-knappen, og vælg send som PDF-fil
 - Emne felt: Udlændingestyrelsen brev om bestået danskprøve
 - Der MÅ ikke stå andet i E-mailen
 - Fra: Der skal ikke stå noget
 - Eller man kan sende den fra aegtefaelle
 - Vælg Send digitalt, og indtast ans's CpR.Nr.

- Bliver feltet grønt kan mailen sendes
 - Bliver feltet rødt skal brev om bestået danskprøve sendes fysisk, og der skal ligges en note på sagen.
- Felt blev grønt: Tryk på send digitalt
- Gå under Sent Items i den egen mail, og arkiver den sendte mail på sagen.
- **Arkiver dokumentet**
- **Vælg afgørelser**
 - Ny del afgørelse
 - Afgørelsestype: Danskprøve
 - Udfald: Vælg den rigtige begrundelse
 - Danskprøve A1 bestået – hvis A1 er bestået som den første prøve
 - Danskprøve A2 bestået – hvis A1 er bestået og A2 efterfølgende er bestået
 - Anden prøve træder i stedet for A1 – hvis A2 er bestået som den første danskprøve
 - Begrundelse: Danskprøve bestået
 - Sæt til udfør
- **Indsættelse af note – skal kun indsættes hvis prøven er aflagt for sent**
 - Valg note afhænger af om danskprøven skulle have været bestået fra tilmelding til CPR eller fra meddelelse af opholdstilladelse – se i tilladelsesbrevet.
 - Beskrivelse: Danskprøve
 - Tekst: Se side 5
 - Type: Intern note
- **Detaljer**
 - Tryk på sagen vælg rediger egenskaber
 - Fjern dig selv fra sagen
- **Sæt fristen om kontrol af bestået danskprøve til udfør**
- **Luk sagen**
 - Tryk på overskriften
 - Vælg ændrer tilstand – luk sagen – ok
 - Vælg Luk sagen igen – nu skulle sagen være lukket

Nedsættelse af beløb i tilfælde af bestået danskprøve

År 2013

Danskprøve niveau	Nedsættelse af beløbet	Beløbet der skal stilles
A1	20.320	30.480
A2	10.160	20.320
Afsluttende prøve A3	10.160	10.160

År 2014

Danskprøve niveau	Nedsættelse af beløbet	Beløbet der skal stilles
A1	20.685,76	31.028,64
A2	10.342,88	20.685,76
Afsluttende prøve A3	10.342,88	10.342,88

År 2015

Danskprøve niveau	Nedsættelse af beløbet	Beløbet der skal stilles
A1	20.996,05	31.494,07
A2	10.498,02	20.996,05
Afsluttende prøve A3	10.498,02	10.498,03

Vejledning om Boligkravet

Vi skal gøre opmærksom på, at din opholdstilladelse blandt er andet betinget af, at din ægtefælle råder over selvstændig bolig af rimelig størrelse. Vi har ved opslag i Det Centrale Personregister konstateret, at du og din ægtefælle nu har en anden bolig, end da du blev meddelt opholdstilladelse. Vi skal derfor gøre dig opmærksom på, at boligkravet fortsat er en betingelse for din opholdstilladelse, og at din og din ægtefælles nye bolig derfor også skal opfylde retningslinjerne herfor. Hvis dette ikke er tilfældet, kan din opholdstilladelse inddrages, eller du kan få afslag på forlængelse af din opholdstilladelse. Du kan læse mere om boligkravet på www.nyidanmark.dk.

DP frist regnet fra meddelelse af tilladelse - Aflagt for sent – ok jf. praksis

DP frist regnet fra meddelelse af tilladelse

Ansøger meddelt tilladelse den -, hvorfra frist for bestået DP regnes. Ansøger havde således frist den -. Ansøger har aflagt prøven den -, dvs. aflagt for sent. Efter en proportionalitetsafvejning finder vi ikke anledning til at påbegynde inddragelsessag i den pågældende sag, jf. praksis fra ACH. Der udsendes brev om bestået danskprøve.

DP frist regnet fra tilmelding til folkeregisteret - Aflagt for sent – ok jf. praksis

DP frist regnet fra tilmelding til folkeregisteret

Ansøger tilmeldt folkeregisteret den -, hvorfra frist for bestået DP regnes. Ansøger havde således frist den -. Ansøger har aflagt prøven den -, dvs. aflagt for sent. Efter en proportionalitetsafvejning finder vi ikke anledning til at påbegynde inddragelsessag i den pågældende sag, jf. praksis fra ACH. Der udsendes brev om bestået danskprøve.

Dato: 1. september 2014

Notat om inddragelse af hensynet til barnets tarv i Udlændingestyrelsens sagsbehandling og afgørelser

1. Baggrund for og indhold af notatet

Justitsministeriet har den 25. juni 2014 sendt Justitsministeriets notat af 15. maj 2014 om gennemgang af afgørelser efter udlændingelovens § 9 b om humanitært ophold til børnefamilier, til Udlændingestyrelsen. Justitsministeriet har i den forbindelse anmodet Udlændingestyrelsen om at overveje, om der er behov for justering af sagsbehandlingen med henblik på at sikre, at barnets tarv i fornødent omfang bliver inddraget i styrelsens sagsbehandling og afgørelser.

I afsnit 2 beskrives retsgrundlaget for Udlændingestyrelsens sagsbehandling i de relevante sager, i afsnit 3 beskrives international og dansk retspraksis på området, mens afsnit 4 omhandler Udlændingenævnets praksis. I afsnit 5 beskrives det, hvordan Udlændingestyrelsen i relevant omfang inddrager barnets tarv i styrelsens sagsbehandling og afgørelser. I afsnit 6 sammenfattes de justeringer, som Udlændingestyrelsen finder hensigtsmæssige at foretage. Justeringerne sigter til at vejlede om, og dermed yderligere understøtte, inddragelsen af barnets tarv i styrelsens sagsbehandling og afgørelser.

2. Retsgrundlag

For så vidt angår internationale retsregler er det navnlig Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) og FNs konvention om barnets rettigheder, som har betydning for Udlændingestyrelsens sagsbehandling i forhold til at sikre hensynet til barnets tarv.

Vurderingen af hvad der er barnets tarv, fortolkes således i overensstemmelse med FNs konvention om børns rettigheder (børnekonventionen), og den deri anvendte terminologi.

I udlændingeloven er hensynet til barnets tarv specifikt nævnt i en række bestemmelser, nærmere bestemt udlændingelovens § 9, stk. 17, § 9, stk. 18 og § 9 c, stk. 1.

Hensynet til barnets tarv er formuleret forskelligt i de enkelte bestemmelser. Udlændingelovens § 9, stk. 17, henviser til, at der – i tilfælde hvor barnets opholdstilladelse er bortfaldet – kun kan gives en opholdstilladelse "såfremt hensynet til ansøgerens (barnets) tarv taler derfor", mens der i § 9, stk. 18, henvises til at en opholdstilladelse ikke kan gives, "såfremt dette åbenbart vil stride mod ansøgerens (barnets) tarv". Bestemmelsen i § 9 c, stk. 1, henviser til at der kan gives opholdstilladelse, "hvis ganske særlige grunde, herunder (...) hensynet til barnets tarv, taler derfor". Endelig er der i bemærkningerne til lovforslaget til udlændingeloven (vedtaget som lov nr. 567 af 18. juni 2012) om § 9, stk. 16, anført, at opholdstilladelse

alene kan gives, "hvis det er bedst stemmende med barnets tarv" (L 150 af 11. april 2012, side 7, spalte 1 og spalte 2).

Hensynet til barnets tarv vil dog også indgå i vurderingen af sager, der behandles efter andre bestemmelser end de nævnte, såfremt der er børn involveret i sagen, jf. Danmarks generelle forpligtelse efter EMRK og børnekonventionen om at sikre barnets tarv.

2.1. Danske retsregler

Udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2

Efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, kan der gives opholdstilladelse til et ugift mindreårigt barn under 15 år af en herboende forælder, når den herboende reference har fuld eller delvis forældremyndighed over barnet, og barnet ikke har stiftet selvstændig familie.

Såfremt der er tale om et mindreårigt barn over 15 år, kan der kun gives tilladelse til familiesammenføring mellem barnet og en herboende forælder, hvis der foreligger ganske særlige grunde, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 3

Efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 3, kan der gives opholdstilladelse til en mindreårig udlænding med henblik på ophold hos en anden end forældremyndighedsindehaveren, når opholdstilladelsen gives med henblik på adoption, ophold som led i et plejeforhold eller, hvis særlige grunde taler derfor, ophold hos barnets nærmeste familie.

Udlændingelovens § 9, stk. 16

Er et barn, der søger om familiesammenføring, fyldt 8 år (på ansøgningstidspunktet), og er barnet bosiddende i samme land som sin anden forælder, og har den herboende forælder haft mulighed for at søge om familiesammenføring efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2 i to år før ansøgningens indgivelse, skal Udlændingestyrelsen vurdere, om barnet har eller har mulighed for at opnå en sådan tilknytning til Danmark, at der er grundlag for en vellykket integration (vurdering af et barns grundlag for en vellykket integration), jf. udlændingelovens § 9, stk. 16.

Udlændingelovens § 9, stk. 17

I tilfælde, hvor en mindreårig udlændings opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 2, er bortfaldet, jf. udlændingelovens § 17, kan der ifølge udlændingelovens § 9, stk. 17, kun meddeles en ny opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 2, såfremt hensynet til barnets tarv taler derfor.

Udlændingelovens § 9, stk. 18

Efter udlændingelovens § 9, stk. 18, kan der alene gives opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, såfremt dette ikke åbenbart strider imod barnets tarv.

Udlændingelovens § 9, stk. 19

En opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, kan ikke meddeles, hvis den herboende forælder eller dennes ægtefælle eller samlever inden for de seneste 10 år ved endelig dom er dømt for kriminalitet mod et eller flere mindreårige børn, med mindre ganske særlige grunde herunder hensynet til familiens enhed taler derfor, jf. udlændingelovens § 9, stk. 19.

Udlændingelovens § 9 c, stk. 1

Efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, 1. pkt., kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed og, hvis udlændingen er under 18 år, hensynet til barnets tarv, taler derfor.

I praksis har bestemmelsen i § 9 c, stk. 1, bl.a. været anvendt i sager vedrørende personer, som ikke opfylder betingelserne andetsteds i udlændingeloven for at få opholdstilladelse men som, f.eks. på grund af længden og karakteren af ansøgerens ophold i Danmark, herunder helbredsforhold, tilknytningen til herboende personer, samt manglende netværk i hjemlandet, efter en konkret vurdering bør meddeles opholdstilladelse på andet grundlag. Ved vurderingen i disse sager lægges blandt andet vægt på, om ansøgeren var mindreårig ved indrejsen, om ansøgeren har socialt eller familiært netværk i hjemlandet og i Danmark, samt om ansøgeren har gået i skole, taget uddannelse eller arbejdet i Danmark. I den forbindelse kan et langvarigt ophold ikke i sig selv føre til meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1. Der lægges desuden vægt på, om længden af opholdet skyldes ansøgerens egne forhold, herunder evt. manglende medvirken til oplysning af ansøgerens sag eller manglende medvirken til udrejse.¹

Udlændingelovens § 9 c, stk. 1 finder også anvendelse i sager, hvor en mindreårig udlænding, der er fyldt 15 år på ansøgningstidspunktet, søger om familiesammenføring med sin herboende forælder.

I sådanne sager kan der bl.a. gives opholdstilladelse til en mindreårig udlænding, der søger opholdstilladelse samtidig med den forælder, som pågældende hidtidig har boet sammen med, eller hvis den mindreårige udlænding er efterladt uden familie eller omsorgspersoner i hjemlandet. En opholdstilladelse gives også, hvor den herboende forælder ikke kan tage ophold i barnets hjemland på grund af risiko for asylretlig forfølgelse eller pågældendes helbreds-mæssige situation, hvis det vurderes, at der er et beskyttelsesværdigt familieliv mellem forælder og barn. Ved vurderingen heraf lægges vægt på den hidtidige kontakt mellem forælder og barn, og baggrunden for deres adskillelse.

Barnets tarv og tilknytning:

Ved lov nr. 567 af 18. juni 2012 blev formuleringen "hensynet til barnets tarv" indsat i bestemmelsen i udlændingelovens § 9 c, stk. 1. Med ændringen blev det tydeliggjort i selve lovteksten, at der ved behandlingen af ansøgninger om familiesammenføring med et barn under 18 år, skal tages hensyn til både familiens enhed og barnets tarv. Der var ikke tale om en ændring af anvendelsesområdet for bestemmelsen, men alene en præcisering af bestemmelsen.

I bemærkningerne til lovforslaget til lov nr. 567 (L 150 fremsat den 11. april 2012), er bl.a. anført følgende om vurderingen af barnets tarv:

"Ved den nærmere vurdering af barnets tarv indgår bl.a. længden og karakteren af barnets ophold i Danmark set i forhold til barnets ophold i hjemlandet, ligesom det vil indgå, hvor barnet har haft sin opvækst, og hvor det har gået i skole. Der skal endvidere bl.a. lægges vægt på barnets sproglige færdigheder, herunder om barnet taler dansk, og om

¹ Der henvises i den forbindelse til "Notat om praksis for meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1 (ganske særlige grunde)" af 23. juni 2008 af daværende Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration, som er offentliggjort på www.nyidanmark.dk.

barnet taler det sprog, der tales i hjemlandet. Det vil også indgå, om barnet i hjemlandet har opholdt sig hos nær familie."

I bemærkningerne til lovforslaget til lov nr. 418 af 12. maj 2012 (L 104 fremsat den 2. marts 2012) om bl.a. ændring af reglerne for ægtefællesammenføring, er følgende anført om vurderingen af, om der er anledning til at fravige de normale betingelser for ægtefællesammenføring på grund af børns selvstændige tilknytning til Danmark:

"Her vil der særligt blive lagt vægt på børnenes alder, på varigheden af børnenes faste ophold her i landet og på, om børnene er velintegrerede i det danske samfund, herunder om børnene gennem en længere periode har gået i dansk vuggestue, børnehave, folkeskole eller lignende og derved har opnået en sproglig tilknytning her til landet. I praksis er det antaget, at de almindelige betingelser for ægtefællesammenføring som udgangspunkt kan fraviges, når den herboendes og ansøgers fællesbørn har opholdt sig i Danmark i en samlet periode på ca. 6-7 år, og børnene i denne periode er blevet velintegrerede i det danske samfund og har opnået sproglig tilknytning her til landet."

Udlændingelovens § 9 c, stk. 2

Efter § 9 c, stk. 2, kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, der er meddelt afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7 (asyl), hvis

- Udsendelse af udlændingen, jf. § 30, ikke har været mulig i mindst 18 måneder,
- Udlændingen har medvirket ved udsendelsesbestræbelserne i sammenhængende 18 måneder, og
- Udsendelse efter de foreliggende oplysninger for tiden må anses for udsigtsløs.

Det tidligere Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration fastsatte i vejledning nr. 122 af 13. juli 2000 de nærmere retningslinjer for behandlingen af sager om opholdstilladelse på grundlag af udsendelseshindringer.

Udlændingestyrelsen kan efter vejledningen meddele opholdstilladelse efter en konkret og individuel vurdering, såfremt

- der er forløbet mindst 18 måneder fra udløbet af den seneste udrejsefrist,
- det i sammenhængende 18 måneder ikke har været og fortsat ikke er muligt for udlændingen at udrejse frivilligt,
- udlændingen i øvrigt har medvirket ved udsendelsesbestræbelserne i sammenhængende 18 måneder, og
- udsendelse efter de foreliggende oplysninger for tiden må anses for udsigtsløs.

Udlændingelovens § 9 c, stk. 3, nr. 2

Efter udlændingelovens § 9 c, stk. 3, nr. 2 kan der gives opholdstilladelse til en uledsaget udlænding under 18 år, der er meddelt afslag på en ansøgning om opholdstilladelse efter § 7, hvis der er grund til at antage, at udlændingen ved en tilbagevenden til hjemlandet eller det tidligere opholdsland vil være uden familiemæssigt netværk eller uden mulighed for ophold på et modtage- og omsorgscenter og dermed vil blive stillet i en reel nødsituation. Opholdstilladelsen kan ikke forlænges ud over udlændingens fyldte 18. år.

Udlændingelovens § 9, stk. 21 og § 9 c, stk. 6

Udlændingestyrelsen skal ved modtagelse af en ansøgning om opholdstilladelse i en række tilfælde indledningsvis vurdere, hvorvidt ansøgning kan indgives og behandles i Danmark, jf. eksempelvis udlændingelovens § 9, stk. 21 og § 9 c, stk. 6. Betingelsen for at ansøgningen kan indgives og tillægges opsættende virkning er som udgangspunkt, at ansøger har lovligt ophold her i landet. Ansøgningen afvises imidlertid ikke, hvis Danmarks internationale forpligtelser tilsiger, at ansøgningen trods et ulovligt ophold bør tillades indgivet. I denne vurdering inddrages altid hensynet til barnets tarv med betydelig vægt, såfremt ansøger og/eller referencen har herboende mindreårige børn.

Udlændingelovens § 19 og § 26

Udlændingestyrelsen kan inddrage en tidsbegrænset opholdstilladelse, når grundlaget for opholdstilladelsen ikke længere er til stede, jf. udlændingelovens § 19. Ved afgørelse om inddragelse skal Udlændingestyrelsen iagttage bestemmelsen i udlændingelovens § 26 og i forbindelse hermed vurdere, hvorvidt inddragelsen vil virke særligt belastende. Ved denne vurdering inddrages altid hensynet til barnets tarv med betydelig vægt i de tilfælde, hvor udlændingen har herboende mindreårige børn eller hvor udlændingen selv er et mindreårigt barn.

2.2. Internationale retsregler

For så vidt angår internationale retsregler er det navnlig Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og FNs konvention om barnets rettigheder, som har betydning for Udlændingestyrelsens sagsbehandling i forhold til at sikre hensynet til barnets tarv.

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK)

Efter bemærkningerne til lovforslag L 152 af 28. februar 2002 om ændring af udlændingeloven (lov nr. 365 af 6. juni 2002), finder bestemmelsen i udlændingelovens § 9 c, stk. 1, især anvendelse i tilfælde, hvor det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser at give afslag på familiesammenføring, herunder navnlig Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK) artikel 8.

Det følger af EMRK artikel 8, stk. 1, at enhver har ret til respekt for sit privatliv og familieliv, sit hjem og sin korrespondance.

Retten til et familieliv omfatter retten til at opretholde et eksisterende familieliv, hvilket i praksis kan betyde, at staten kan have en forpligtelse til at give et familiemedlem opholdstilladelse. Retten til et privatliv omfatter retten til at etablere og udvikle bånd til andre mennesker og verden, og vil således omfatte en udlændings samlede tilknytning til det danske samfund.

Det fremgår af praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol vedrørende EMRK artikel 8, at der skal foretages en proportionalitetsafvejning af de individuelle interesser overfor de statslige interesser.

Det fremgår endvidere af stk. 2, at ingen offentlig myndighed må gøre indgreb i udøvelsen af denne ret, medmindre det sker i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed eller landets

økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder.

Efter artikel 8, stk. 2, i EMRK må et indgreb i udøvelsen af retten til privatliv eller familieliv kun ske, hvis "det er nødvendigt i et demokratisk samfund".

Der henvises i øvrigt til Justitsministeriets notat om gennemgang af afgørelser efter udlændingelovens § 9 b om humanitært ophold til børnefamilier, afsnit 2.1.2. om barnets tarv i internationale konventioner.

FNs konvention om barnets rettigheder af 20. november 1989 (børnekonventionen)

FN's konvention om barnets rettigheder (børnekonventionen) indeholder bl.a. et krav om, at der i alle spørgsmål vedrørende børn, først og fremmest skal tages hensyn til barnets tarv.

Det fremgår således af børnekonventionen artikel 3, at barnets tarv i alle foranstaltninger vedrørende børn, hvad enten disse udøves af offentlige eller private institutioner for socialt velfærd, domstole, forvaltningsmyndigheder eller lovgivende organer, skal komme i første række.

Det fremgår endvidere af Børnekomitéens generelle bemærkninger nr. 14 af 29. maj 2013 om barnets tarv, at bestemmelsen i konventionens artikel 3, stk. 1, bl.a. betyder, at barnets tarv skal indgå med særlig prioriteret vægt og ikke blot være ét blandt mange hensyn, der indgår i myndighedernes overvejelser. Det anføres herudover, at bestemmelsen efter komitéens opfattelse indebærer, at det af en afgørelse udtrykkeligt skal fremgå, hvorledes hensynet til barnets tarv er blevet vægtet over for modsatrettede hensyn.

Der henvises i øvrigt til Justitsministeriets notat om gennemgang af afgørelser efter udlændingelovens § 9 b om humanitært ophold til børnefamilier, afsnit 2.1.1. om barnets tarv i internationale konventioner.

3. Retspraksis

Udlændingestyrelsen er opmærksom på og følger relevant national og international retspraksis på området.

3.1. Dansk retspraksis

Højesterets kendelse af 7. november 2012

Den 7. november 2012 (sag 288/2011, U2013.388H) afsagde Højesteret kendelse i en sag vedrørende bortfald af en opholdstilladelse og samtidigt afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1. I kendelsen indgik en vurdering af proportionalitetsprincippet i EMRK artikel 8, stk. 2.

I den konkrete sag havde Justitsministeriet (tidligere Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration) stadfæstet en afgørelse fra Udlændingestyrelsen (tidligere Udlændingesservice) om bortfald af opholdstilladelse til en 17-årig nigeriansk dreng (A).

A indrejste som tre-årig i Danmark for at blive sammenført med sin herboende far. To år senere kom hans mor til, og familien boede sammen indtil, at forældrene 7 år senere blev

separeret. Da A var 12 år, sendte moderen ham på kostskole i Nigeria, hvor han opholdt sig, til han var 16 år.

Under As ophold i Nigeria foranstaltede moderen As danske opholdstilladelse forlænget. Efter As tilbagevenden til Danmark, og på baggrund af oplysningerne om opholdet i Nigeria, traf Udlændingestyrelsen imidlertid beslutning, om at As opholdstilladelse skulle anses for bortfaldet efter udlændingelovens § 17, stk. 1, og at der ikke var grundlag for at dispensere herfra efter udlændingelovens § 17, stk. 2. I den forbindelse afslog Udlændingestyrelsen også at meddele ham opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1. Justitsministeriet stadfæstede efterfølgende afgørelsen.

Højesteret vurderede, at Ministeriets afgørelse udgjorde et uproportionalt indgreb i As ret til privatliv og familieliv og anførte i den forbindelse bl.a.:

"Ved proportionalitetsbedømmelsen i den foreliggende sag må der efter Højesterets opfattelse lægges vægt på, at A, der på tidspunktet for ansøgningen om, at hans opholdstilladelse ikke skulle anses for bortfaldet, var 16 år, havde tilbragt en væsentlig del af sine formative år her i landet, idet han flyttede til Danmark som 3-årig og boede her i landet, indtil han var mere end 12 år gammel. Han havde gået i dansk skole fra 1. klasse indtil begyndelsen af 7. klasse, og det må lægges til grund, at han kunne tale, læse og skrive dansk. Hans nærmeste familie, forældre og søskende, boede her i landet. Der må under disse omstændigheder, hvor A – trods sit ca. 4-årige ophold i Nigeria – havde en stærk tilknytning til Danmark, kræves tungtvejende grunde for at retfærdiggøre Integrationsministeriets afgørelse om at afslå ansøgningen om ikke at anse hans opholdstilladelse for bortfaldet.

Efter Højesterets opfattelse foreligger der ikke sådanne tungtvejende grunde. Det bemærkes herved, at A's mor i oktober 2005, da han var 12 år, anbragte ham på en kostskole i Nigeria. Højesteret finder, at moderens bestemmelse over ham ikke skal komme A til skade med den virkning, at der ses bort fra hans egne interesser, herunder hans ret til respekt for sit privatliv og familieliv i form af en stærk tilknytning til Danmark. Det kan ikke føre til en anden vurdering, at han som 15-årig i september 2008, hvor han havde været i Danmark på nogle ugers ferie, rejste tilbage til Nigeria og fortsatte sin skolegang dér i mere end et år.

På den anførte baggrund finder Højesteret, at Integrationsministeriets afgørelse af 3. juni 2010, hvorefter ministeriet ikke fandt grundlag for at bestemme, at A's opholdstilladelse ikke skulle anses for bortfaldet, udgør et uproportionalt indgreb i hans ret til privatliv og familieliv i strid med artikel 8 i den europæiske menneskerettighedskonvention."

Vestre Landsrets kendelse af 14. maj 2013

Den 14. maj 2013 (sag 212328/2010) afsagde Vestre Landsret kendelse i en sag vedrørende inddragelse af opholdstilladelse. I kendelsen tog Landsretten udtrykkelig stilling til barnets tarv.

I den konkrete sag havde Udlændingenævnet (tidligere Justitsministeriet) stadfæstet Udlændingestyrelsens afgørelse om inddragelse af opholdstilladelse til to thailandske børn (T og P).

T og P indrejste i Danmark som familiesammenført til deres mor. De var henholdsvis 10 år og 1 år på indrejsetidspunktet. Efter 2 år fraflyttede T og P's mor boligen, hvor T og P havde boet sammen med deres mor og hendes nye ægtefælle O. T og P blev boende hos O. Efter 3 års ophold i Danmark blev T og P's opholdstilladelse inddraget, da betingelserne for deres opholdstilladelse ikke længere var opfyldt, da deres mors opholdstilladelse blev inddraget samme dag.

Landsretten lagde vægt på, at T og P's mor havde undladt at lære P thai, og at hun derfor havde vanskeligt ved at kommunikere med ham. Landsretten lagde også vægt på, at T og P's mor ikke havde forsøgt at få P med tilbage til Thailand. Landsretten vurderede derfor, at T og P's mor reelt havde opgivet P.

Landsretten vurderede, at inddragelsen ville være særligt belastende for P, og ophævede afgørelsen. Landsretten udtalte bl.a. følgende:

"Under hensyn til P's alder ved ankomsten til Danmark kan han ikke have nogen erindring om Thailand, og hele hans forestillingsverden må derfor anses for knyttet til Danmark. Som anført af byretten må O anses for at være P's primære omsorgsperson.

De anførte forhold er af central betydning for et barns tarv, jf. herved FN's børnekonventionen artikel 3, stk. 1. ... Inddragelse af opholdstilladelsen anses for en særlig belastning for et barn på godt 5½ år."

3.2. International retspraksis

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol behandlede i dom af 14. juni 2011 i sagen *Osman mod Danmark* (application no. 38058/09) det proportionalitetsprincip, som er indeholdt i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 8, stk. 2. Domstolen fandt, at Danmark havde krænket artikel 8 ved at nægte, at klageren Osman generhvervede sin opholdstilladelse her i landet, efter at have været sendt på genopdragelsesrejse til Kenya.

For beskrivelse af sagen henvises i øvrigt til afsnit 2.1.2. i Justitsministeriets notat om gennemgang af afgørelser efter udlændingelovens § 9 b om humanitært ophold til børnefamilier.

4. Udlændingenævnets praksis

Udlændingenævnet har truffet afgørelse i en række sager, hvor hensynet til barnets tarv er indgået med betydelig vægt.

Udlændingestyrelsen inddrager Udlændingenævnets praksis i sin sagsbehandling.

For nærmere beskrivelse af Udlændingenævnets praksis henvises til Udlændingenævnets hjemmeside, hvor udvalgte afgørelser vedrørende hensynet til barnets tarv er omtalt.

5. Udlændingestyrelsens inddragelse af barnets tarv i sagsbehandlingen

Hensynet til barnets tarv inddrages i Udlændingestyrelsens sagsbehandling, hvor der er mindreårige børn involveret. Nedenfor følger en gennemgang af hovedsagstyperne.

5.1. Familiesammenføringssager, jf. udlændingelovens § 9

Ved vurderingen af sager om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, tillægges forældrenes ønske om, hvor barnet bør vokse op, betydelig vægt i relation til barnets tarv.

5.1.1. Familiesammenføring med børn, herunder vurdering af barnets grundlag for en vellykket integration - udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, jf. § 9, stk. 16

Der kan efter ansøgning gives opholdstilladelse til et ugift mindreårigt barn under 15 år af en herboende forælder, når den herboende reference har fuld eller delvis forældremyndighed over barnet, og barnet ikke gennem fast samlivsforhold har stiftet selvstændig familie, jf. udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2.

Er barnet fyldt 8 år på ansøgningstidspunktet, er barnet bosiddende i samme land som sin anden forælder, og har den herboende forælder haft mulighed for at søge om familiesammenføring efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, i to år før ansøgningens indgivelse, skal Udlændingestyrelsen vurdere, om barnet har eller har mulighed for at opnå en sådan tilknytning til Danmark, at der er grundlag for en vellykket integration (vurdering af barnets grundlag for en vellykket integration), jf. udlændingelovens § 9, stk. 16.

I bemærkningerne til lovforslaget til lov nr. 567 (L 150 fremsat den 11. april 2012, s. 5, 2. spalte) fremgår det, at

"Bestemmelsen har til formål at modvirke, at herboende personer bevidst vælger at lade deres barn blive i hjemlandet med den anden af forældrene, indtil barnet næsten er voksent, på trods af at barnet på et tidligere tidspunkt kunne have fået opholdstilladelse i Danmark. På den måde opnås det, at barnets opvækst foregår i hjemlandet i overensstemmelse med hjemlandets kultur og skikke, således at barnet ikke i barndommen præges af danske normer og værdier".

Af bemærkningerne til lovforslaget fremgår det videre af side 7, 1. spalte, at vurderingen af barnets grundlag for en vellykket integration centrerer omkring barnets tarv.

"En øget vægtning af dette element (den herboendes forælders integration) skal ikke stå alene ved vurderingen af forælderen, men skal tillægges vægt i sammenhæng med de øvrige elementer, der viser den herboende forælders vilje og evne til at hjælpe barnet til en succesfuld integration, således at det samlet set må være bedst stemmende med barnets tarv at bo hos forælderen i Danmark, der ønsker at påtage sig forældreansvaret."

5.1.1.1. Sagsbehandling

Ved vurderingen af et barns grundlag for en vellykket integration inddrager Udlændingestyrelsen forholdene omkring den herboende forælder, dennes eventuelle ægtefælle/partner og familie i øvrigt, ligesom forholdene omkring barnet og den forælder, der befinder sig i hjemlandet har afgørende betydning. Barnets tarv er i fokus for vurderingen.

Udlændingestyrelsen inddrager følgende elementer i vurderingen af et barns grundlag for en vellykket integration.

I relation til barnet inddrages navnlig følgende forhold:

- længden og karakteren af barnets ophold i hjemlandet og i Danmark
- hvem har barnet opholdt sig med i hjemlandet
- i hvilket land barnet har haft hovedparten af sin opvækst
- hvor har barnet gået i skole
- om barnet taler dansk og/eller sproget, der tales i barnets hjemland/opholdsland
- barnets kontakt med/opvækst hos andre slægtninge

I relation til den her i landet bosiddende forælder indgår elementer som:

- forælders integration her i landet generelt
- om forælderen har været/er i arbejde, herunder om forælderen efter bedste evne har gjort en aktiv indsats i beskæftigelsesfremmende aktiviteter
- om forælderen har taget en uddannelse i Danmark (påbegyndt og evt. gennemført)
- om forælderen har bestået sprogkurser i Danmark
- hvilken kontakt forælderen har til barnet i hjemlandet og hyppigheden heraf
- om forælderen har bidraget økonomisk til barnets forsørgelse i hjemlandet
- om ansøgningen er indgivet efter en længere årrækkes ophold i Danmark, og begrundelsen herfor
- om barnets forældre har indgået nyt ægteskab

Også den modtagende families samlede forhold har væsentlig betydning:

- forælders ægtefælles eller samlevers beskæftigelsesforhold
- forælders boligforhold
- om barnets søskende er bosat i Danmark

I relation til forholdene omkring den anden forælders vilje og evne til at tage sig af barnet kan følgende elementer af betydning nævnes:

- den anden forælders daglige tilstedeværelse hos barnet og graden af den hidtidige kontakt
- den anden forælders helbredsforhold
- om barnets forældre har indgået nyt ægteskab

Opremsningen af eksempler ovenfor er ikke udtømmende, og de enkelte elementer vil ikke kunne stå alene. Der er tale om en samlet afvejning af en lang række forhold ved vurderin-

gen af, hvad der er bedst stemmende med barnets tarv. Afgørelsen om opholdstilladelse vil således blive truffet på baggrund af en konkret og individuel vurdering af alle foreliggende oplysninger i sagen.

Udlændingestyrelsen tillægger det betydelig vægt, hvorvidt den herboende forælder – og til dels dennes eventuelle herboende familie – er integreret i det danske samfund, så forælderen kan støtte og styrke barnets integration. Har den herboende forælder og dennes eventuelle ægtefælle eller samlever skabt en *god ramme* for barnets videre udvikling i Danmark, vil dette som udgangspunkt betyde, at et grundlag for en vellykket integration vurderes at være til stede. Den øgede vægt på den herboende forælders integration skal særligt tillægges betydning, hvis 2-årsfristen alene er overskredet med en kortere periode, og hvis den herboende forælder – gennem sine faktiske aktiviteter – kan påvise at have arbejdet for en vellykket integration i den samlede periode.

Den herboende forælders intentioner og vilje i forhold til at lade barnet blive i hjemlandet indgår også i Udlændingestyrelsens vurdering. Omvendt vil elementer, der viser den herboende forælders vilje og evne til at hjælpe barnet til en succesfuld integration, tillægges stor vægt.

Forælderen forhold i hjemlandet tillægges også vægt. Har den anden forælder i hjemlandet – uanset den pågældendes evne – ikke hidtil udvist vilje til at tage sig af barnet, vurderer Udlændingestyrelsen, at det som udgangspunkt må anses for at være bedst stemmende med barnets tarv at bo hos forælderen i Danmark, der ønsker at påtage sig forældreansvaret.

Den omstændighed, at forælderen i hjemlandet ikke aktuelt ønsker at tage sig af barnet, kan dog ikke i sig selv føre til at barnets grundlag for en vellykket integration vurderes at være til stede, men forholdet kan i sammenhæng med, at den herboende forælder udviser evne og vilje til at sikre barnets integration i Danmark føre til, at det anses for bedst stemmende med barnets tarv at bo i Danmark. Det forhold, at barnet ikke bor hos den anden forælder, eller at der gennem barnets opvækst ikke har været *daglig* kontakt mellem barnet og forælderen, kan ikke i sig selv føre til, at det må anses for bedst stemmende med barnets tarv at bo i Danmark. Det vil dog indgå som et element i vurderingen.

For at belyse den herboende forælder og barnets forhold indeholder Udlændingestyrelsens ansøgningsskema om familiesammenføring med børn spørgsmål om den herboende forælders og dennes eventuelle ægtefælle eller samlevers arbejdsforhold, dansk kundskaber, uddannelse, øvrige børn mv. Ansøgningsskemaet indeholder også spørgsmål, om barnets forhold i hjemlandet herunder skolegang og kontakt med den herboende forælder, anden forælder og øvrig familie i hjemlandet.

Vurderer Udlændingestyrelsen, at barnets og den herboende forælders forhold ikke er tilstrækkelig belyst, anmodes der om yderligere oplysninger. Udlændingestyrelsen har i enkelte sager indkaldt den herboende del af familien til en samtale i Udlændingestyrelsen, da det vurderes, at forholdene bedst kunne afklares på denne måde.

Der bliver taget udførlig stilling til hensynet til barnets tarv i begrundelsen i Udlændingestyrelsens afgørelser på området.

5.1.1.1. Forælderen er forhindret i at opnå opholdstilladelse til barnet indenfor 2 års fristen

Vurderingen af et barns grundlag for vellykket integration foretages ikke, hvis den herboende forælder, der på grund af forhold, som forælderen ikke selv er herre over, ikke har kunnet

søge sit barn familiesammenført inden for 2-årsfristen, jf. udlændingelovens § 9, stk. 16, 3. pkt.

Det er en forudsætning, at ansøgning om familiesammenføring indgives uden unødigt ophold efter, at forhindringen er ophørt, og det forudsættes endvidere, at den herboende forælder siden begyndelsen af sit ophold i Danmark løbende har søgt at tilvejebringe grundlaget for familiesammenføring.

5.1.1.1.2. Ganske særlige grunde

Vurderingen af et barns grundlag for en vellykket integration kan undlades, hvis der foreligger ganske særlige grunde hertil. Ganske særlige grunde kan være hensynet til familiens enhed og barnets tarv, jf. udlændingelovens § 9, stk. 16, 2. pkt. Udlændingestyrelsen vurderer altid om dette er tilfældet.

Udlændingestyrelsen vurderer, at det generelt er i barnets tarv, at søskende, der hidtidig har boet sammen, ikke adskilles uanset alder. Søger barnet, der er fyldt 8 år, samtidig med søskende under 8 år, der meddeles opholdstilladelse, vurderer Udlændingestyrelsen, at det som udgangspunkt er i barnets tarv, at barnet, der er fyldt 8 år, også meddeles opholdstilladelse.

Barnets tarv vil i tilfælde, hvor barnets anden forælder på grund af alvorlig sygdom eller alvorligt handicap er ude af stand til at tage vare på barnet, eller hvor der foreligger oplysninger, der giver grund til at antage, at barnet i hjemlandet vil blive eller er blevet tvangsfjernet fra den anden forælder, også betyde, at vurderingen af barnets grundlag for en vellykket integration kan undlades. Baggrunden herfor er, at barnet da reelt vil være overladt uden omsorgspersoner i hjemlandet.

Vurderingen af et barns grundlag for en vellykket integration kan endvidere undlades af hensynet til familiens enhed, hvis den herboende forælder ikke kan henvises til at tage ophold i udlandet. Er forælderen flygtet fra barnets hjemland og *fortsat* i risiko for asylrelevant forfølgelse vil kravet som udgangspunkt fraviges. Er forælderen ramt af alvorlig sygdom eller er alvorligt handicappet, og vil manglen på behandlings- eller pasningsmuligheder i barnets hjemland gøre det humanitært uforvarsligt at henvise forælderen til at tage ophold i barnets hjemland, vil kravet som udgangspunkt også fraviges.

Har den herboende forælder mindreårige særbørn i Danmark, som forælderen udøver regelmæssigt samvær med (et samvær, der ikke kan udøves på visumophold i Danmark), vil dette også tale for, at der ikke foretages en vurdering af barnets grundlag for en vellykket integration. Dette er begrundet i hensynet til, at særbarnet i Danmark skal kunne have regelmæssig kontakt med begge sine forældre, og da den herboende forælder ellers ikke vil kunne bevare et familieliv med begge sine børn.

Udlændingestyrelsen vil dog i visse tilfælde fortsat vurdere barnets grundlag for vellykket integration, hvis der ikke er et beskyttelsesværdigt familieliv mellem forælder og barn. Ved vurderingen heraf lægges der blandt andet vægt på baggrunden for og længden af adskillelsen af forælder og barn.

5.1.1.2. Behov for justeringer?

Det er Udlændingestyrelsens vurdering, at hensynet til barnets tarv inddrages i fornødent og relevant omfang i styrelsens sagsbehandling og afgørelser.

5.1.2. Afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2 – manglende forældremyndighed

I sager, hvor Udlændingestyrelsen vurderer, at et barn ikke kan meddeles opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, da den herboende forælder ikke opfylder kravet om at have hel eller delvis forældremyndighed over barnet eller at opfylde et eventuelt bolig- og selvforsørgelseskrav, vurderer Udlændingestyrelsen af egen drift, om barnet i stedet kan meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 3, eller § 9 c, stk. 1.

Foreligger der et beskyttelsesværdigt familieliv mellem barnet og den herboende forælder, eller er barnet efterladt uden nærtstående familie eller i øvrigt uden omsorgspersoner, kan barnet således meddeles opholdstilladelse, selvom grundbetingelsen om, at den herboende forælder skal have del i forældremyndigheden, ikke er opfyldt. På denne måde sikres det, at barnets tarv inddrages i vurderingen af, hvorvidt barnet kan meddeles opholdstilladelse.

5.1.2.1. Behov for justeringer?

Det er Udlændingestyrelsens vurdering, at hensynet til barnets tarv inddrages i fornødent og relevant omfang i styrelsens sagsbehandling og afgørelser.

5.1.3. Familiesammenføringssager - udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 3

Der kan efter ansøgning gives opholdstilladelse til en mindreårig udlænding med henblik på ophold hos en anden end forældremyndighedsindehaveren, når opholdstilladelsen gives med henblik på adoption, ophold som led i et plejeforhold eller, hvis særlige grunde taler derfor, ophold hos barnets nærmeste familie, jf. udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 3.

5.1.3.1. Sagsbehandling

Barnets tarv er ikke nævnt i bestemmelsen, men indgår i Udlændingestyrelsens vurdering af om, der foreligger særlige grunde eller ganske særlige omstændigheder.

5.1.3.1.1. Nærmeste familie

Der kan efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 3, gives opholdstilladelse med henblik på ophold hos barnets nærmeste familie, hvis særlige grunde taler derfor.

Udlændingestyrelsen skal vurdere, om den herboende reference anses for nærmeste familie. Der er tale om en ikke specifikt afgrænset personkreds, og det forhold, at ansøger har anden nærmere familie har ikke betydning for afgrænsningen af begrebet nærmeste familie. Det bemærkes, at en forælder, der ikke har del i forældremyndigheden, anses for at høre til personkredsen "nærmeste familie".

Anses den herboende reference for at tilhøre persongruppen "den nærmeste familie", skal det vurderes, om der foreligger særlige grunde, der taler for, at barnet skal gives opholdstilladelse i Danmark. I denne vurdering inddrages barnets tarv, og der gives blandt andet opholdstilladelse, hvis barnet er uden omsorgspersoner i hjemlandet, og den herboende reference må anses for at være trådt i forældremyndighedsindehaverens sted. Der vil også fore-

ligge særlige grunde, hvis barnet tidligere har været optaget i den herboende references husstand, og der dermed er opstået et beskyttelsesværdigt familieliv mellem den herboende reference og ansøger. Der vil ved vurderingen heraf lægges vægt på ansøgers tilknytning til den herboende reference, herunder karakteren og længden af deres kontakt, og om ansøger hidtidig har boet med den herboende references eventuelle børn, der meddeles opholdstilladelse.

I sager, hvor Udlændingestyrelsen vurderer, at der foreligger særlige grunde, men det herboende familiemedlem ikke opfylder de ufravigelige krav til forsørgelse og bolig i udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 3, jf. § 9, stk. 20, vurderer Udlændingestyrelsen af egen drift, om der kan gives opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1. På denne måde sikres, at hensynet til barnets tarv varetages.

5.1.3.1.2. Plejeforhold

Der kan efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 3, gives opholdstilladelse med henblik på ophold som led i et plejeforhold, hvis der foreligger ganske særlige omstændigheder, og når plejeforholdet anbefales af kommunalbestyrelsen på grundlag af en tilsvarende undersøgelse som ved adoption af udenlandske børn, eller vedrørende børn over 14 år, når plejeforholdet på grundlag af andre oplysninger må anses for betryggende, jf. udlændingebekendtgørelsen § 30, stk. 1, nr. 3.

Det vurderes, at der foreligger ganske særlige omstændigheder, hvis der foreligger væsentlige humanitære forhold, herunder at barnet lider af alvorlig fysisk eller psykisk overlast ved at opholde sig i hjemlandet, herunder om barnet er uden omsorgspersoner i hjemlandet. Den ansøgende plejefamilies tilknytning til barnet, herunder karakteren og længden af kontakten med barnet, tillægges betydelig vægt. Der vil således som udgangspunkt foreligge ganske særlige grunde, hvor barnet i en længere periode har været optaget i den ansøgende plejefamilie husstand i det tidligere opholdsland.

Forinden opholdstilladelse kan gives med henblik på plejeforhold høres den ansøgende families bopælskommune med mindre barnet er fyldt 14 år, og plejeforholdet på det foreliggende må anses for betryggende. Kommunen udsteder kun plejetilladelse, hvis opholdet hos plejefamilien kan anses for at være til gavn for barnet. Kommunalbestyrelsen inddrager således barnets tarv i vurderingen af, om plejetilladelse kan gives. Det bemærkes, at plejetilladelsen ikke udstedes, førend opholdstilladelsen er givet.

5.1.3.2. Behov for justeringer?

Hensynet til barnets tarv inddrages, i relevant omfang, i Udlændingestyrelsens sagsbehandling og afgørelser.

5.1.4. Opholdstilladelse i strid med barnets tarv – udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, jf. § 9, stk. 18

Et barn kan ikke meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, hvis det åbenbart vil stride mod barnets tarv, jf. udlændingelovens § 9, stk. 18.

5.1.4.1. Sagsbehandling

Udlændingestyrelsen vurderer i alle sager om familiesammenføring med børn, om der er oplysninger i sagen, der kan give anledning til bekymring for barnets tarv, såfremt barnet meddeles opholdstilladelse. Ved vurderingen heraf ser Udlændingestyrelsen bl.a. på, om:

- barnet vil få alvorlige sociale problemer i Danmark
- der er en betydelig risiko for, at barnet vil blive tvangsfjernet efter ankomsten til Danmark
- der er risiko for, at barnet vil blive udsat for overgreb

Det vil typisk være i sager, hvor der er oplysninger, der indikerer, at den herboende forælder har børn, der er anbragt uden for hjemmet, eller hvor der er oplysninger om, at den herboende forælder er idømt fængselsstraf eller har svære psykiske problemer. Dette undersøges bl.a. ved gennemgang af den herboende forælders tidligere sager og opslag i Det Centrale Personregister.

Foreligger der oplysninger eller indikationer som nævnt ovenfor, anmoder Udlændingestyrelsen den herboende forælders bopælskommune om en udtalelse vedrørende barnets tarv, jf. udlændingelovens § 9, stk. 18. Kommunen anmodes om, ud fra deres kendskab til den herboende forælder og deres ekspertise på børneområdet at vurdere, hvorvidt det åbenbart vil stride mod barnets tarv, hvis barnet meddeles opholdstilladelse.

Det fremgår af Udlændingestyrelsens afgørelser efter udlændingelovens § 9, stk. 18, at ansøger gives afslag, da det vurderes, at det åbenbart vil stride mod ansøgers tarv, at give ansøger opholdstilladelse i Danmark.

5.1.4.2. Behov for justeringer?

Det er Udlændingestyrelsens vurdering, at hensynet til barnets tarv inddrages i fornødent og relevant omfang i styrelsens sagsbehandling og afgørelser.

5.1.5. Karensperiode ved overgreb mod mindreårige - udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, jf. § 9, stk. 19

En opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, kan ikke meddeles, hvis den herboende forælder eller dennes ægtefælle eller samlever inden for de seneste 10 år ved endelig dom er dømt for kriminalitet mod et eller flere mindreårige børn, med mindre ganske særlige grunde herunder hensynet til familiens enhed taler derfor, jf. udlændingelovens § 9, stk. 19.

5.1.5.1. Sagsbehandling

For at sikre, at der ikke meddeles opholdstilladelse med henblik på ophold hos en voksen, der er dømt for sådanne forhold, indeholder Udlændingestyrelsens ansøgningspakke til familiesammenføring med børn en tro og love erklæring om netop overgreb mod mindreårige

børn, som både den herboende forælder og dennes eventuelle ægtefælle eller samlever, skal underskrive. Opholdstilladelse gives ikke, før erklæringerne er underskrevet.

Karensperioden kan fraviges, hvis ganske særlige grunde taler derfor. Det kan fx være, hvis kriminaliteten kan tilskrives en psykisk lidelse, der i mellemtiden er kureret, eller et ophørt alkohol- eller narkotikamisbrug. Ganske særlige grunde kan også foreligge, hvor barnet er uden omsorgspersoner i hjemlandet, og kun har sin herboende forælder til at drage omsorg om sig. Det forhold, at den herboende forælder og barnet ikke har mulighed for at tage ophold sammen i et andet land, kan ikke i sig selv føre til en fravigelse af dette krav.

Meddeles barnet helt undtagelsesvist, ud fra en samlet vurdering af hensynet til barnets tarv, opholdstilladelse på trods af, at den herboende forælder eller dennes ægtefælle eller samlever er dømt for overgreb mod mindreårige børn, orienteres bopælskommunen, således at kommunen fremadrettet kan føre tilsyn med familien og varetage barnets tarv.

Hvis barnet og det ene af barnets forældre søger om familiesammenføring samtidig, og barnet meddeles afslag på familiesammenføring med henvisning til udlændingelovens § 9, stk. 19, følger det af udlændingelovens § 9, stk. 11, at den ene forælder som konsekvens også meddeles afslag på familiesammenføring. Hermed sikres det, at barnet fortsat har en omsorgsperson i hjemlandet. Den pågældende forælder kan dog gives opholdstilladelse, hvis barnet kan henvises til at tage ophold hos nærtstående familie i hjemlandet og hensynet til barnets tarv ikke taler derimod, eller hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, i øvrigt taler derimod.

5.1.5.2. Behov for justeringer?

Det er Udlændingestyrelsens vurdering, at hensynet til barnets tarv inddrages i fornødent og relevant omfang i styrelsens sagsbehandling og afgørelser.

5.1.6 Bortfald af en mindreårig udlændings opholdstilladelse – udlændingelovens § 17

En mindreårig udlændings opholdstilladelse bortfalder, hvis udlændingen opgiver sin bopæl i Danmark, jf. udlændingelovens § 17, stk. 1, 1. pkt.

En mindreårig udlændings opholdstilladelse bortfalder også, hvis udlændingen opholder sig uden for Danmark i mere end 3 på hinanden følgende måneder, hvis barnets ophold har karakter af genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration, jf. udlændingelovens § 17, stk. 2.

Endelig bortfalder en mindreårig udlændings opholdstilladelse, hvis udlændingen opholder sig uden for Danmark i mere end 6/12 på hinanden følgende måneder uafhængigt af om opholdet har karakter af genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration, jf. § 17, stk. 1, 2. og 3. pkt.

5.1.6.1. Sagsbehandling

Et barn, der er meddelt en opholdstilladelse i Danmark, men ikke har anvendt opholdstilladelsen før udløb, vil ikke være omfattet af bortfaldsreglerne i udlændingelovens § 17.

5.1.6.1.1. Dispensation fra bortfald

Efter udlændingelovens § 17, stk. 3, 1. pkt. kan der gives dispensation fra bortfald af en opholdstilladelse. Dispensation kan gives som forhåndsdispensation ved ansøgning inden udrejse eller efterfølgende dispensation ved ansøgning efter udrejse.

Der gives efter praksis dispensation fra bortfald, såfremt opholdet i udlandet tjener et velbegrunderet formål som eksempelvis uddannelse, arbejde, au pair-ophold, udstationering for en dansk myndighed, en herværende virksomhed, en forskningsinstitution eller en international, humanitær eller religiøs organisation eller pasning af nære familiemedlemmer, der er syge. Det er en betingelse, at det velbegrunderede formål foreligger under hele opholdet uden for Danmark.

Der vil f.eks. kunne dispenseres fra bortfald, hvor et barn som led i sin skolegang i Danmark ønsker et udlandsophold på high school, eller i tilfælde hvor et barn udrejser med sin forælder, der selv får dispensation fra bortfald af sin opholdstilladelse på grund af et velbegrunderet formål med udrejsen.

Endvidere vil der kunne ske dispensation fra bortfald på grund af hindringer, der på udrejsetidspunktet ikke med rimelighed kunne forudses eller såfremt væsentlige humanitære grunde taler herfor. Eksempler herpå kan være sygdom, frihedsberøvelse, krigstilstand, naturkatastrofer eller problemer med udrejse af landet.

Det forhold, at et barn har været sendt på genopdragelsesrejse, vil som udgangspunkt ikke være omfattet af de hensyn, der kan medføre dispensation fra bortfald efter udlændingelovens § 17, stk. 3. Genopdragelsesmomentet vil dog have betydning for vurderingen af, om den mindreårige udlænding kan meddeles ny opholdstilladelse i Danmark.

5.1.6.2. Behov for justeringer?

Det er Udlændingestyrelsens vurdering, at hensynet til barnets tarv inddrages i fornødent og relevant omfang, i styrelsens sagsbehandling og afgørelser.

5.1.7. Ny opholdstilladelse efter bortfald – udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, jf. § 9, stk. 17

Bortfalder en mindreårig udlændings opholdstilladelse, vurderer Udlændingestyrelsen af egen drift, om barnet kan få en ny opholdstilladelse, jf. udlændingelovens § 17, stk. 3, 2. pkt. Dette gælder uanset barnets tidligere opholdsgrundlag.

5.1.7.1. Barnet har tidligere haft opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2

Er barnets oprindelige opholdstilladelse givet efter udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2, kan barnet kun meddeles ny opholdstilladelse, såfremt hensynet til barnets tarv taler derfor, jf. udlændingelovens § 9, stk. 17.

5.1.7.1.1. Sagsbehandling

Ved vurderingen af om barnets tarv taler for, at barnet kan meddeles en ny opholdstilladelse vurderer Udlændingestyrelsen barnets samlede tilknytning til Danmark såvel som til hjemlandet. Der er tale om en konkret vurdering af barnets forhold, hvor barnets tarv er i fokus.

Taler barnets tarv for, at barnet skal meddeles ny opholdstilladelse, gives der ikke afslag på ny opholdstilladelse under henvisning til, at de nugældende betingelser for meddeles af op-

holdstilladelse ikke er opfyldt, herunder om barnets forældre ikke længere selv har lovligt ophold i Danmark.

5.1.7.1.1.1. Barnets ophold i Danmark

Udlændingestyrelsen tillægger barnets opvækst og familiemæssige og sociale netværk i Danmark særlig vægt ved vurderingen af barnets tarv, jf. udlændingelovens § 9, stk. 17, 2. pkt.

Dette indebærer, at længen af barnets ophold i Danmark indgår i vurderingen af barnets tarv. Det tillægges betydelig positiv vægt, hvis barnet har tilbragt en stor del af sit liv i Danmark, herunder de formative år, og at barnet har haft en del af sin skolegang i Danmark. Det inddrages endvidere, om barnet kan kommunikere på dansk. Det er imidlertid ikke et krav for at meddele ny opholdstilladelse, at barnet har boet i Danmark i sine ungdomsår, og har haft sin fulde skolegang i Danmark.

Barnets familiemæssige og sociale netværk i Danmark inddrages endvidere i vurderingen. Har barnet sine forældre og søskende i Danmark, vil dette tale for at meddele en ny opholdstilladelse. Ligeledes vil det forhold, at barnet har været tilmeldt sociale aktiviteter så som en ungdomsklub eller et sportshold tale for, at der skal meddeles ny opholdstilladelse.

Har barnet haft størstedelen af sin opvækst i Danmark, bliver barnet som udgangspunkt meddelt ny opholdstilladelse. Har barnet haft sine formative år i Danmark, og således har en stærk tilknytning til Danmark, kræves der tungtvejende grunde for at retfærdiggøre et afslag på ny opholdstilladelse i Danmark.

5.1.7.1.1.2. Barnets ophold i hjemlandet/opholdslandet

Har barnet under sit ophold uden for Danmark boet hos nær familie, gået i skole og behersker barnet sproget i hjemlandet/opholdslandet vil dette tale imod, at barnet meddeles ny opholdstilladelse. Forholdene afvejes imidlertid altid mod barnets ophold i Danmark, og vil ikke alene kunne medføre, at der meddeles afslag på ny opholdstilladelse.

Det inddrages endvidere i vurderingen, hvis barnet i hjemlandet/opholdslandet risikerer repressalier som følge af sin tilegnelse af danske værdier og normer. Både alvorlige repressalier og repressalier af mindre intensitet vil kunne tillægges betydning, når repressalierne ikke har et ubetydeligt omfang. At barnet risikerer tvangsægteskab vil således tale for at meddele barnet ny opholdstilladelse. Det bemærkes, at en generel risiko ved ophold i hjemlandet/opholdslandet på grund af vanskelige sociale og økonomiske forhold ikke i sig selv indebærer, at barnets tarv taler for, at det gives en ny opholdstilladelse.

5.1.7.1.1.3. Genopdragelsesmomentet

Udlændingestyrelsen tillægger det særlig vægt, hvis barnet har været udrejst mod sin vilje på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration, jf. udlændingelovens § 9, stk. 17, 3. pkt. Det fremgår af lovforslaget til lov nr. 567 (L 150 af 11. april 2012, side 23, afsnit til nr. 2) at dette moment skal tillægges positiv vægt i vurderingen af barnets tarv.

Baggrunden for, at genopdragelsesmomentet skal indgå som et positivt element er, at barnets forældres udøvelse af forældremyndighed over barnet ikke kan ændre ved, at danske myndigheder vil beskytte barnets ret til familie- og privatliv efter Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8. Det tillægges endvidere ikke negativ betydning, at et barn, der er udrejst af Danmark mod sin vilje, ikke selv aktivt søger at komme tilbage til Danmark,

jf. Højesterets kendelse af 7. november 2012. Dette skal ses i sammenhæng med, at det ikke kan kræves, at barnet besidder modenhed og styrke til at modsætte sig sine forældres beslutning, hverken i forbindelse med udrejsen eller under opholdet uden for Danmark. At barnet har været på et kortere feriebesøg i Danmark, men udrejser igen, tillægges af samme årsager ikke negativ betydning for vurderingen af, om der kan meddeles ny opholdstilladelse, jf. Højesterets kendelse af 7. november 2012.

Udlændingestyrelsen tillægger det positiv betydning, hvis barnet har bevaret sin tilknytning til Danmark gennem kontakt med familie og socialt netværk eller eventuelt besøg i Danmark. At barnet ikke har bevaret sin tilknytning til Danmark under opholdet, tillægges dog ikke negativ vægt henset til de særlige omstændigheder, der ligger i et genopdragelsesophold.

5.1.7.1.1.4. Betydningen af, at søskende og forældre meddeles opholdstilladelse i Danmark

Har et barn under sit ophold uden for Danmark boet med en forælder, der nu meddeles opholdstilladelse i Danmark, vil barnets tarv som udgangspunkt tale for, at barnet skal meddeles ny opholdstilladelse sammen med forælderen.

Ligeledes skal det indgå som et særligt moment, at barnet har været udrejst sammen med eventuelle søskende, der efter en konkret vurdering meddeles ny opholdstilladelse, eller at barnet under opholdet uden for Danmark har boet med søskende, der bliver meddelt førstegangs opholdstilladelse i Danmark. Udlændingestyrelsen vurderer som udgangspunkt, at det er i barnets tarv, at mindreårige søskende, der hidtidig har boet sammen, ikke skilles ad.

For at sikre, at Udlændingestyrelsen har de nødvendige oplysninger til at træffe afgørelse i sagen, anmodes barnet eller dets herboende forælder om at udfylde et ansøgningsskema om familiesammenføring med børn, hvor der spørges ind til både ansøgers ophold og tilknytning til Danmark samt opholds- og hjemlandet. Der spørges bl.a. til familiemæssigt og socialt netværk, skolegang, sprogkundskab og baggrunden for udrejse. Der spørges ligeledes direkte til, om barnet udrejste mod sin vilje.

Der bliver taget udførlig stilling til hensynet til barnets tarv i begrundelsen i Udlændingestyrelsens afgørelser på området.

5.1.7.2. Barnet har tidligere haft opholdstilladelse på andet grundlag end udlændingelovens § 9, stk. 1, nr. 2

Udlændingestyrelsen vurderer, om barnet opfylder de gældende betingelser for familiesammenføring i udlændingeloven. Såfremt disse er opfyldt meddeles barnet en opholdstilladelse.

Opfylder barnet ikke betingelserne for at meddele familiesammenføring, vurderes det, om barnet kan få en opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1. Ved denne vurdering indgår barnets tarv samt de ovenstående elementer positivt i vurderingen. Det vil sige, at barnets tidligere ophold i Danmark, herunder sproglige færdigheder, skolegang og familiemæssigt og socialt netværk inddrages. Ligeledes vil barnet som udgangspunkt blive meddelt opholdstilladelse, såfremt barnets søskende eller forælder, som barnet har boet med under sit ophold i udlandet meddeles opholdstilladelse. På denne måde sikres det, at barnets tarv inddrages i vurderingen.

Der bliver taget udførlig stilling til hensynet til barnets tarv i begrundelsen i Udlændingestyrelsens afgørelser på området.

5.1.7.3. Behov for justeringer?

Det er Udlændingestyrelsens vurdering, at hensynet til barnets tarv inddrages i fornødent og relevant omfang i styrelsens sagsbehandling og afgørelser.

5.1.8. Førstegangsansøgning for børn, der er fyldt 15 år på ansøgningstidspunktet – udlændingelovens § 9 c, stk. 1

Der kan kun gives tilladelse til familiesammenføring mellem en herboende forælder og et barn, der er fyldt 15 år på ansøgningstidspunktet, hvis der foreligger ganske særlige grunde. Ganske særlige grunde kan fx foreligge, hvor hensynet til familiens enhed og barnets tarv taler for det, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

5.1.8.1. Sagsbehandling

Det beror på en konkret og individuel vurdering, om der foreligger ganske særlige grunde i den pågældende sag. I vurderingen af ganske særlige grunde inddrager Udlændingestyrelsen bl.a. følgende momenter:

- om barnet har familie i hjemlandet
- om barnet søger opholdstilladelse sammen med den af forældrene, som barnet hidtil har boet hos i hjemlandet
- om den af barnets forældre, der opholder sig i hjemlandet, på grund af alvorlig sygdom eller handicap ikke er i stand til at tage vare på barnet
- om barnet risikerer at blive eller er blevet tvangsfjernet fra den af forældrene, der opholder sig i hjemlandet
- om den af barnets forældre i hjemlandet, som barnet hidtil har opholdt sig hos, får tilladelse til familiesammenføring i Danmark med en person, der ikke er en af forældrene
- om det på grund af alvorlig sygdom eller alvorligt handicap vil være humanitært uforvarsligt at henvise den af forældrene, der bor i Danmark, til at tage ophold med barnet i et andet land, hvor denne ikke ville have behandlings- eller pasningsmuligheder
- om den af forældrene, der bor i Danmark, har forældremyndighed over eller udøver samværsret over mindreårige børn bosiddende i Danmark
- om den af forældrene, der bor i Danmark, har opholdstilladelse som flygtning eller med beskyttelsesstatus
- om barnet risikerer udstødelse af lokalsamfundet

Der bliver taget udførlig stilling til hensynet til barnets tarv i begrundelsen i Udlændingestyrelsens afgørelser på området.

5.1.8.1.1. Barnet er uden omsorgspersoner i hjemlandet

Er barnet uden familie eller andre lignende omsorgspersoner i hjemlandet, gives barnet som udgangspunkt opholdstilladelse under henvisning til barnets tarv.

Ligeledes gives barnet som udgangspunkt opholdstilladelse, hvis barnet i hjemlandet risikerer de facto at være uden familie som følge af, at barnet risikerer at blive tvangsfjernet, eller at forælderen, som barnet hidtidigt har boet hos, ikke længere kan tage vare på barnet på grund af alvorlig sygdom eller handicap.

Udlændingestyrelsen vil dog give afslag på familiesammenføring, hvis der ikke er et beskyttelsesværdigt familieliv mellem forælder og barn. Har barnet i en længere periode været overladt til andre omsorgspersoner, herunder andet socialt netværk, uden at forælderen har søgt om familiesammenføring med barnet, og er barnet fortsat under disse personers omsorg, vil dette tale i mod, at barnet gives opholdstilladelse.

5.1.8.1.2. Barnet søger samtidig med sin ene forælder

I de tilfælde hvor barnet søger om familiesammenføring samtidig med den af forældrene, som barnet hidtil har boet hos i hjemlandet, og hvor forælderen bliver meddelt opholdstilladelse i Danmark, meddeler Udlændingestyrelsen som udgangspunkt opholdstilladelse til barnet. Dette gælder uanset om forælderen søger op til barnets anden forælder eller en ny ægtefælle.

Tilsvarende meddeles barnet som udgangspunkt opholdstilladelse, når barnet, inden for en kort periode efter forælderen er givet opholdstilladelse i Danmark, søger om familiesammenføring med forælderen. Ligeledes vil det gælde, hvor en dansk statsborger ønsker at vende tilbage til Danmark efter længerevarende ophold i udlandet med sit udenlandske barn.

Afgørelsen vil dog afhænge af de konkrete omstændigheder i den enkelte sag. I Udlændingestyrelsens vurdering indgår bl.a., om barnet bor med sin anden forælder i hjemlandet, ligesom der lægges vægt på barnets alder og familiemæssige, sproglige og kulturelle tilknytning til hjemlandet.

5.1.8.1.3. Mindreårige søskende gives tilladelse til familiesammenføring

Hvis barnet søger om familiesammenføring samtidig med sine søskende, der er under 15 år og får opholdstilladelse i Danmark, kan barnet gives opholdstilladelse, hvis ansøger hidtil har boet sammen med sine søskende. I så fald vurderer Udlændingestyrelsen som udgangspunkt, at hensynet til barnets tarv og familiens enhed taler for, at alle mindreårige søskende gives opholdstilladelse i Danmark.

5.1.8.1.4. Den herboende forælder kan ikke henvises til at tage ophold i udlandet

Hvis den herboende forælder ikke kan henvises til at tage ophold i udlandet, vil hensynet til at forælderen og barnet kan opretholde et familieliv (hensynet til familiens enhed) betyde, at barnet som udgangspunkt meddeles opholdstilladelse.

Er forælderen flygtet fra barnets hjemland og fortsat i risiko for asylrelevant forfølgelse vil barnet som udgangspunkt meddeles opholdstilladelse. Er forælderen ramt af alvorlig sygdom eller er alvorligt handicappet, og vil manglen på behandlings- eller pasningsmuligheder i barnets hjemland gøre det humanitært uforsvarligt at henvise forælderen til at tage ophold i barnets hjemland, vil barnet som udgangspunkt også gives opholdstilladelse.

Har den herboende forælder mindreårige særbørn i Danmark, som forælderen udøver regelmæssigt samvær med (et samvær, der ikke kan udøves på visumophold i Danmark), vil dette også tale for, at der skal gives en tilladelse til familiesammenføring. Dette er begrundet i hensynet til, at særbarnet i Danmark skal kunne have regelmæssig kontakt med begge sine forældre, og da den herboende forælder ellers ikke vil kunne bevare et familieliv med begge sine børn.

Udlændingestyrelsen vil dog i visse tilfælde meddele afslag på opholdstilladelse til barnet, hvis der ikke er et beskyttelsesværdigt familieliv mellem forælder og barn. Ved vurderingen

heraf lægges der blandt andet vægt på baggrunden for og længden af adskillelsen mellem forælder og barn.

5.1.8.1.5. Opholdstilladelse i strid med barnets tarv og karenperiode ved overgreb mod børn

Ligesom ved opholdstilladelser til børn under 15 år er det et ufravigeligt krav, at et barn ikke må meddeles opholdstilladelse, hvis dette åbenbart er i strid med barnets tarv, jf. udlændingelovens § 9, stk. 18, jf. § 9 c.

Der kan endvidere ikke gives opholdstilladelse til et barn, hvis den herboende forælder eller dennes ægtefælle eller samlever inden for de seneste 10 år ved endelig dom er dømt for kriminalitet mod et eller flere mindreårige børn, med mindre ganske særlige grunde herunder hensynet til familiens enhed taler derfor, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 1, jf. § 9, stk. 19.

5.1.8.2. Behov for justeringer?

Det er Udlændingestyrelsens vurdering, at hensynet til barnets tarv inddrages i fornødent og relevant omfang i styrelsens sagsbehandling og afgørelser.

5.1.9. Hensynet til barnets tarv ved behandling af ansøgninger om ægtefællesammenføring

Der er en række betingelser for ægtefællesammenføring, der som udgangspunkt skal være opfyldt. Styrelsen fraviger imidlertid betingelserne for ægtefællesammenføring, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed, taler herfor.

5.1.9.1. Sagsbehandling

Der kan eksempelvis være tale om, at tillade ægtefællesammenføring uagtet de almindelige betingelser herfor ikke er opfyldt, hvis den herboende ægtefælle har forældremyndighed eller samværsret over mindreårige særbørn bosiddende i Danmark. Styrelsen vurderer i den forbindelse, om det faktisk udøvede samvær har en sådan karakter og omfang, at det må anses for stridende med EMRK artikel 8 og dermed også stridende mod hensynet til de mindreårige børn bosiddende i Danmark, såfremt den herboende måtte henvises til at udøve sit familieliv med ansøger i dennes hjemland.

Såfremt der er tale om den herboende ægtefælle og ansøgers fællesbørn, er det som udgangspunkt afgørende, om børnene kan antages at have opnået en stærk selvstændig tilknytning til Danmark. Her vil der særligt blive lagt vægt på børnenes alder, på varigheden af børnenes faste ophold her i landet og på, om børnene er velintegrerede i det danske samfund. Det vil således søges oplyst, hvorvidt børnene har gået i dansk vuggestue, børnehave eller folkeskole og derigennem har opnået en sproglig tilknytning til Danmark. I praksis er det antaget, at de almindelige betingelser for ægtefællesammenføring fraviges i tilfælde, hvor fællesbørn har opholdt sig i Danmark i en samlet periode på ca. 6-7 år, og børnene i denne periode er blevet integrerede i det danske samfund.

5.1.9.2. Behov for justeringer?

Det er Udlændingestyrelsens vurdering, at hensynet til barnets tarv inddrages i fornødent og relevant omfang i styrelsens sagsbehandling og afgørelser.

5.2. § 9 c, stk. 1 efter afslag på forlængelse af humanitær opholdstilladelse

Når Justitsministeriet giver afslag på forlængelse af humanitær opholdstilladelse, herunder til børnefamilier, oversendes sagerne til Udlændingestyrelsen, med henblik på Udlændingestyrelsens vurdering af, om der kan meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

5.2.1. Sagsbehandling

I disse sager indgår familiens samlede forhold i vurderingen af, om der skal meddeles opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1, hvorfor Udlændingestyrelsen indledningsvist indhenter oplysninger om udlændingenes forhold til brug for behandlingen af ansøgningen. Der er til brug herfor udarbejdet et skema, hvor udlændingen anmodes om at oplyse om dennes og eventuelle børns tilknytning til Danmark gennem uddannelse, arbejde, sprogkundskaber og fritidsaktiviteter. Ligeledes anmodes der i skemaet om oplysninger vedrørende udlændingens helbredsmæssige forhold samt familiemæssige tilknytning til Danmark og hjemland.

I den samlede vurdering lægges der vægt på udlændingenes ophold i Danmark, herunder om varigheden og karakteren af opholdet. Herudover lægges der vægt på hvilken tilknytning udlændingene har fået til Danmark gennem uddannelse, arbejde, deltagelse i integrationsfremmende aktiviteter mv.

Når ansøgningen om opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1, omfatter børn, vil følgende momenter tillige være af væsentlig betydning ved vurderingen:

- Barnets alder og varighed af ophold i Danmark
- Barnets tilknytning til Danmark gennem f.eks. daginstitution eller skole, samt sproglig tilknytning til Danmark
- Barnets tilknytning til hjemlandet
- Barnets formative år, som er tilbragt i Danmark

Hensynet til barnets tarv tillægges væsentlig vægt i vurderingen af om der skal meddeles opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1.

Der bliver endvidere taget udførlig stilling til hensynet til barnets tarv i begrundelsen i Udlændingestyrelsens afgørelser på området.

5.2.2. Behov for justeringer?

Det er Udlændingestyrelsens vurdering, at hensynet til barnets tarv inddrages i fornødent og relevant omfang i styrelsens sagsbehandling og afgørelser.

5.3. § 9 c, stk. 1 efter afslag på forlængelse af opholdstilladelse på baggrund af studier eller beskæftigelse

I sager hvor Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering giver afslag på forlængelse af en opholdstilladelse på baggrund af studier eller beskæftigelse, kan der efterfølgende søges om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, hos Udlændingestyrelsen.

5.3.1. Sagsbehandling

I tilfælde, hvor Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering ikke finder grundlag for at forlænge en opholdstilladelse meddelt med baggrund i beskæftigelse eller studier her i landet, er der ikke hjemmel til at inddrage de i udlændingelovens § 26 nævnte forhold, såfremt tilladelsen alene er meddelt med mulighed for midlertidigt ophold.

Såfremt afslaget på forlængelse sker i sager, hvor ansøger og den medfølgende familie har haft et længerevarende forudgående ophold i Danmark, kan de pågældende til Udlændingestyrelsen indgive ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1. Ansøgningerne indgives som udgangspunkt på ansøgernes eget initiativ og kun undtagelsesvis efter vejledning fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering.

Styrelsen søger sagerne oplyst på tilsvarende vis som anført under punkt 5.2 og sagsbehandlingen foregår generelt som ved behandlingen af disse sager.

Såfremt Udlændingestyrelsen meddeler afslag på ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse til en ansøger, der har haft opholdstilladelse på baggrund af beskæftigelse og studier og der heller ikke kan meddeles en fortsat tidsbegrænset opholdstilladelse på dette grundlag, træffer Udlændingestyrelsen af egen drift tillige afgørelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1. Idet Udlændingestyrelsen således automatisk også vurderer en ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, sikres det, at hensynet til barnets tarv inddrages i nødvendigt omfang i sagsbehandlingen. Der er til særlig brug herfor indarbejdet en række spørgsmål om ansøgers tilknytning – herunder om skolegang, uddannelse og familiemæssige tilknytning – i skemaet til brug for ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse på baggrund af beskæftigelse eller studier.

5.3.2. Behov for justeringer?

Det er Udlændingestyrelsens vurdering, at hensynet til barnets tarv inddrages i fornødent og relevant omfang i styrelsens sagsbehandling og afgørelser.

5.4. § 9 c, stk. 1 efter længerevarende ophold uden tidligere opholdstilladelse (afviste asylansøgere)

Udlændingestyrelsen behandler ansøgninger om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til afviste asylansøgere, der ikke tidligere har haft et lovligt opholdsgrundlag i Danmark, herunder familier med børn.

5.4.1. Sagsbehandling

Udlændingestyrelsen vurderer indledningsvist, om en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, kan indgives her i landet, jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 6. Det er udgangspunktet, at en ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med henvisning til hensynet til barnets tarv tillades indgivet her i landet.

Såfremt ansøgningen tillades indgivet her i landet, indhenter Udlændingestyrelsen sædvanligvis oplysninger til brug for ansøgningens behandling. Hvis der er udlændinge under 18 år omfattet af ansøgningen, indhenter vi bl.a. oplysninger, der kan belyse, om hensynet til barnets tarv i den enkelte sag taler for meddelelse af opholdstilladelse. Det drejer sig om oplysninger om eksempelvis helbredsforhold, tilknytning til Danmark og til hjemlandet. Oplysningerne indhentes ved at sende et brev til ansøgeren eller partsrepræsentanten, hvor Udlændingestyrelsen anmoder om at modtage oplysningerne inden 1 måned.

Hvis det af sagens oplysninger fremgår, at de kommunale sociale myndigheder har truffet afgørelse om at iværksætte sociale foranstaltninger over for barnet, anmoder Udlændingestyrelsen kommunen om en udtalelse til brug for sagens behandling. I sager, hvor kommunen har vurderet, at der er grundlag for at anbringe et mindreårigt barn uden for hjemmet - med eller uden samtykke fra forælderen - kan Udlændingestyrelsen meddele barnet og forælderen opholdstilladelse med henvisning til barnets tarv, efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med henblik på midlertidigt ophold.

Udlændingestyrelsen foretager ved sagsbehandlingen af ansøgninger om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, en konkret og individuel vurdering af, hvorvidt der foreligger sådanne oplysninger i sagen, at ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed og hensynet til barnets tarv, taler for meddelelse af opholdstilladelse.

I centrum for vurderingen er barnets samlede situation i Danmark og barnets situation ved tilbagevenden til hjemlandet.

Ved vurderingen af sagen lægges vægt på oplysningerne om længden og karakteren af barnets ophold i Danmark set i forhold til barnets ophold i hjemlandet. Ved vurderingen af barnets ophold her i landet, lægges der vægt på, om opholdet har været på baggrund af et egentligt opholdsgrundlag, processuelt ophold eller ulovligt ophold. Ligesom det vil indgå, hvor barnet har haft sin opvækst, og hvor barnet har gået i skole. Der skal endvidere bl.a. lægges vægt på barnets sproglige færdigheder, herunder om barnet taler dansk, og om barnet taler det sprog, der tales i hjemlandet. Det vil også indgå, om barnet i hjemlandet har opholdt sig hos nær familie. Generelle sociale eller økonomiske forhold i en ansøgers hjemland kan ikke danne grundlag for opholdstilladelse efter bestemmelsen.

I maj 2014 stadfæstede Udlændingenævnet Udlændingestyrelsens afgørelse om afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til en albansk familie bestående af en mor med to mindreårige børn, der var indrejst og havde søgt om asyl i Danmark i 2008. Børnene var født i hhv. 2000 og 2003. Moderen fik kort efter indrejsen afslag på asyl og blev pålagt at udrejse af landet straks. Moderen ønskede i en længere periode ikke at medvirke til udsendelsen af Danmark, herunder fremskaffe rejsedokumenter til sine børn, og udsendelsen skete derfor først i 2013. Børnene var begyndt i skole, talte dansk og havde socialt netværk i Danmark. Børnene talte noget albansk. Moderen havde ikke alvorlige behandlingskrævende sygdomme. Udlændingenævnet fandt ikke grundlag for at give opholdstilladelse.

Udlændingenævnet lagde ved afgørelsen vægt på, at moderen ikke havde en berettiget forventning om at få opholdstilladelse i Danmark, da hun var meddelt afslag på asyl og humanitær opholdstilladelse, og at familiens to børn, som var født i hhv. år 2000 og 2003, ikke havde opnået en sådan tilknytning til Danmark, at det ville være i strid med børnenes tarv at meddele afslag på opholdstilladelse. Udlændingenævnet bemærkede, at generelle sociale eller økonomiske forhold i en ansøgers hjemland ikke kan danne grundlag for opholdstilladelse efter bestemmelsen. Udlændingenævnet fandt, at FN's børnekonvention ikke gav en videre ret til familiesammenføring end artikel 8 i EMRK, eller en selvstændig ret til immigration. Udlændingenævnet fandt ligeledes, at forældre har det primære ansvar for barnets tarv, hvorfor staten, jf. bl.a. artikel 9 i FN's børnekonvention, skal sikre, at barnet og dets forældre kan forblive sammen.

5.4.2. Behov for justeringer?

Det er Udlændingestyrelsens vurdering, at hensynet til barnets tarv inddrages i fornødent og relevant omfang i styrelsens sagsbehandling og afgørelser.

For yderligere at vejlede om, og dermed yderligere understøtte inddragelsen af barnets tarv i styrelsens sagsbehandling og afgørelser, vil Udlændingestyrelsen udarbejde særligt informationsmateriale. I informationsmaterialet vil styrelsen vejlede om muligheden for at søge om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til afviste asylansøgere og styrelsen vil sørge for, at kendskabet til informationsmaterialet udbredes til samarbejdspartnere, rådgivere og andre, der har kontakt til afviste asylansøgere.

5.5. Opholdstilladelse til udsendelseshindrede – udlændingelovens § 9 c, stk. 2

Udlændingestyrelsen behandler ansøgninger om, samt forelæggelser fra Rigspolitiet vedrørende opholdstilladelse som udsendelseshindret efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, herunder vedrørende familier med børn.

5.5.1. Sagsbehandling

Udlændingestyrelsen træffer afgørelse om, hvorvidt udlændingen på grund af udsendelseshindringer skal meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, både i den situation, hvor udlændingen indgiver ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2 og i den situation, hvor Rigspolitiet forelægger sagen, uanset om udlændingen har indgivet ansøgning om opholdstilladelse eller ej.

Rigspolitiet forelægger de sager for Udlændingestyrelsen, hvor der er forløbet mindst 18 måneder efter udløbet af den seneste udrejsefrist, og hvor udsendelse efter politiets vurdering må anses for udsigtsløs.

Forelæggelsen sker med henblik på Udlændingestyrelsens vurdering af, om den pågældende udlænding skal meddeles opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 2, som udsendelseshindret.

I forbindelse med forelæggelsen skal Rigspolitiet redegøre for de hidtidige udsendelsesbestræbelser, herunder for, om det har været muligt for udlændingen at udrejse frivilligt, om udlændingen i så fald aktivt har søgt at udnytte en sådan mulighed for frivillig udrejse, om udlændingen har underskrevet "erklæringen om medvirken til udsendelse af Danmark", om udlændingen reelt har medvirket til udsendelsen, og om denne reelle medvirken har været konstant siden udløbet af udrejsefristen. Rigspolitiet kan i den forbindelse henvise til vedlagte kopier af udsendelsessagens akter.

Redegørelsen skal endvidere indeholde Rigspolitiets vurdering af de fremtidige udsendelsesmuligheder, herunder om udsendelse for tiden må anses for udsigtsløs.

Er der på tidspunktet for ansøgningens indgivelse forløbet 18 måneder eller længere tid fra udløbet af den udrejsefrist, som blev fastsat i forbindelse med et endeligt afslag på asyl efter udlændingelovens § 7 eller et eventuelt umiddelbart efterfølgende afslag på humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1, og har Rigspolitiet (endnu) ikke forelagt sagen for Udlændingestyrelsen, indhenter Udlændingestyrelsen den nævnte redegørelse fra Rigspolitiet til brug for afgørelsen af, hvorvidt der kan meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2.

I Udlændingestyrelsens vurdering af, hvorvidt en udlænding opfylder betingelserne for at få opholdstilladelse som udsendelseshindret efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, kan ikke indgå hensynet til barnets tarv eller oplysninger om ansøgerens personlige eller helbreds-mæssige forhold.

Udlændingestyrelsen foretager i tilknytning til sagsbehandlingen imidlertid for af egen drift en vurdering af, hvorvidt der foreligger sådanne særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed og hensynet til barnets tarv, at der kan meddeles opholdstilladelse efter bestemmelsen i udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

I tilfælde, hvor Udlændingestyrelsen af egen drift finder grundlag for at give opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, vil opholdstilladelse blive meddelt. I tilfælde, hvor det er vurderet, at der ikke foreligger sådanne særlige grunde, er der ikke blevet givet afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, medmindre vi har modtaget en ansøgning om opholdstilladelse efter bestemmelsen.

Også ved vurderingen af ansøgninger om forlængelse eller inddragelse af børnefamiliers opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2, inddrager styrelsen hensynet til barnets tarv, hvis det oprindelige grundlag for opholdstilladelsen som udsendelseshindret ikke længere er til stede.

5.5.2. Behov for justeringer?

Det er Udlændingestyrelsens vurdering, at hensynet til barnets tarv inddrages i fornødent og relevant omfang i styrelsens sagsbehandling og afgørelser.

Udlændingestyrelsen vil skærpe opmærksomheden på at give vejledning på området, når det ud fra en konkret vurdering af de foreliggende oplysninger er naturligt og relevant. Udlændingestyrelsen vil således f.eks. vejlede om muligheden for at indgive ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, hvor der foreligger oplysninger om væsentlige humanitære eller personlige forhold, der kan begrunde en ansøgning efter bestemmelsen, herunder at der er mindreårige børn med et længerevarende ophold i Danmark.

5.6. Opholdstilladelse til uledsagede mindreårige, der har fået afslag på asyl - udlændingelovens § 9 c stk. 1, jf. § 9 c, stk. 3, nr. 2

Udlændingestyrelsen behandler ansøgninger om opholdstilladelse til uledsagede mindreårige udlændinge. Da denne gruppe af udlændinge er en særlig sårbar gruppe, indeholder loven særlige regler og derfor behandles sagerne efter særlige procedurer. Reglerne er udformet med henblik på at sikre, at der på forsvarlig vis tages hånd om en gruppe børn, som er her uden forældre eller andet familiemæssigt netværk. De særlige regler skal bl.a. sikre at barnets interesser og tarv varetages under sagsbehandlingen.

En særlig gruppe medarbejdere varetager sagsbehandlingen vedrørende de uledsagede mindreårige, således at sagerne prioriteres i Udlændingestyrelsen.

5.6.1. Sagsbehandling

Hvis den uledsagede mindreårige er tilstrækkelig moden til at gennemgå en almindelig asyl-procedure, og den mindreårige får endeligt afslag på asyl, vurderer Udlændingestyrelsen ex officio, om den mindreårige kan gives opholdstilladelse som uledsaget mindreårig på grund af manglende netværk i hjemlandet m.v., jf. udlændingelovens § 9 c, stk. 3, nr. 2.

Hensynet bag den særlige regel om opholdstilladelse til uledsagede mindreårige er at sikre, at pågældende ved en tilbagevenden til hjemlandet/det tidligere opholdsland ikke kommer i

en reel nødsituation, og at den mindreårige ikke bringes i en situation, der adskiller sig væsentligt fra situationen for andre personer på samme alder i hjemlandet/opholdslandet.

Kun uledsagede mindreårige, der ikke har familiemæssigt netværk i hjemlandet, og ikke tidligere har været undergivet offentlig omsorg, som vil kunne genetableres ved en tilbagevenden, og ikke vil have adgang til passende modtage- og omsorgsfaciliteter i hjemlandet, kan meddeles opholdstilladelse.

Afgørelsen af, om der skal meddeles opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 3, nr. 2 beror på en konkret vurdering, hvori indgår den uledsagede mindreåriges individuelle forhold og de generelle forhold i hjemlandet eller det land, som det eventuelt kunne blive relevant at udsende den pågældende til.

Hvis der ikke er etableret modtage- og omsorgsfaciliteter i hjemlandet eller den mindreårige ikke tidligere har været undergivet offentlig omsorg, meddeles normalt opholdstilladelse i de tilfælde, hvor den mindreåriges forældre er døde, eller hvor der foreligger sikre oplysninger om, at de ikke kan findes, f.eks. hvis der fremlægges en dødsattest eller er viden om, at der har været en naturkatastrofe i det område, hvor pågældendes pårørende har opholdt sig. Der gives normalt også opholdstilladelse, hvis der er sikre oplysninger om, at den mindreårige er afskåret fra at komme i kontakt med sine forældre, f.eks. fordi de er fængslet, eller hvor der ikke findes et tilstrækkeligt familiemæssigt eller socialt netværk i hjemlandet eller det tidligere opholdsland. Også krigshandlinger eller lignende uroligheder i den mindreåriges hjemland eller det tidligere opholdsland kan begrunde, at der meddeles opholdstilladelse. Det vil gælde, hvor forholdene i hjemlandet som følge af krigshandlingerne eller urolighederne må anses for meget usikre, og hvor der vil være en væsentlig risiko for, at den pågældende bringes i en reel nødsituation ved en tilbagevenden.

Hvis en uledsaget mindreårig har anført, at den pågældende har forældre i hjemlandet eller anden familie – uanset om familiens præcise opholdssted på tidspunktet for ansøgningen er kendt – og der ikke er oplysninger i sagen om, at familien ikke kan findes, eller det ikke er sandsynliggjort eller dokumenteret, at familien ikke længere opholder sig i hjemlandet, vurderes det som udgangspunkt, at den pågældende ved en tilbagevenden har et familiemæssigt netværk. Det betyder, at den pågældende ikke vil blive stillet i en reel nødsituation eller vil blive bragt i en situation, der adskiller sig væsentligt fra situationen for andre personer på samme alder i hjemlandet ved en tilbagevenden. I sådanne tilfælde kan der ikke gives opholdstilladelse som uledsaget mindreårig.

Ved vurderingen af, om den mindreårige har et tilstrækkeligt netværk i hjemlandet, lægges der vægt på, om der er familiemedlemmer eller andre relationer, der objektivt set er i stand til at drage omsorg for pågældende og udgøre et sikkert netværk. Det afgørende er evnen til at udgøre et netværk for den mindreårige – og at det potentielle netværk ikke konkret er forhindret heri som følge af f.eks. et hospitalsophold – og ikke viljen til at udgøre et netværk for pågældende.

Hvis en uledsaget mindreårig på grund af sygdom har behov for særlig omsorg og bistand, vil dette i sig selv i nogle tilfælde kunne føre til, at der vil blive givet opholdstilladelse. Det kan f.eks. være tilfældet, hvis en uledsaget mindreårig lider af en alvorlig sygdom, der dog ikke er af sådan alvorlig karakter, at der kan gives humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1, men hvor der henset til, at der er tale om en person under 18 år, bør gives opholdstilladelse. I sådanne tilfælde indgår det i vurderingen, om forholdene i hjemlandet eller det tidligere opholdsland er sådan, at den mindreårige dér vil kunne opnå den for-

nødne omsorg i form af den nødvendige behandling og pleje. Det er således både de individuelle forhold hos den enkelte mindreårige og de generelle forhold i hjemlandet, der skal vurderes.

Ved lov nr. 1543 af 21. december 2010, som trådte i kraft 1. januar 2011 ophører alle særlige sagsbehandlingsprocedurer mv. ved det fyldte 18 år. Dette betyder, at f.eks. opholdstilladelser givet på baggrund af § 9 c, stk. 3, nr. 2 alene kan gives frem til det fyldte 18 år og med henblik på midlertidigt ophold.

I opholdstilladelsen vejledes ansøger om, at pågældende ikke kan få sin opholdstilladelse forlænget, men at pågældende inden opholdstilladelsens udløb kan søge om at få opholdstilladelse på et andet grundlag.

Ansøger vejledes tillige om, at hvis der foreligger ganske særlige omstændigheder kan der fx undtagelsesvist gives opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til en udlænding, som tidligere har haft opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 3, nr. 2.

En ansøger har en personlig repræsentant eller en midlertidig forældremyndighedsindehaver frem til det fyldte 18 år, som vil kunne hjælpe den pågældende med at søge om § 9 c, stk. 1.

Sådanne særlige grunde som nævnt i § 9 c, stk. 1 vil f.eks. foreligge, hvis den uledsagede mindreårige har fået opholdstilladelse i Danmark som helt lille, har stærk tilknytning her til landet og meget ringe tilknytning til hjemlandet og er velintegreret i det danske samfund. Ved vurderingen heraf vil der bl.a. blive lagt vægt på, om den pågældende taler dansk, har erhvervet en dansk uddannelse under opholdet her i landet, har opholdt sig hos en dansk plejefamilie og har danske venner og lignende. Det vil ligeledes indgå i vurderingen, om den pågældende har familie her i landet, som udlændingen har nær kontakt med.

Ved vurderingen skal den pågældendes vilje og evne til integration indgå med betydelig vægt. Uledsagede mindreårige, der er meddelt opholdstilladelse som ganske små, f.eks. da de var under 12 år, vil typisk have opnået en stærkere tilknytning til Danmark – og have langt ringere tilknytning til hjemlandet – end unge udlændinge, der f.eks. meddeles opholdstilladelse som 16-årige. Det vil dog altid afhænge af de konkrete forhold i den enkelte sag, om der foreligger sådanne særlige omstændigheder, at opholdstilladelse efter det fyldte 18. år undtagelsesvist kan komme på tale.

Hvis der er tale om en uledsaget mindreårig, der er meddelt opholdstilladelse på grund af manglende modenhed, dvs. uden forudgående asylsagsbehandling, vil sådanne særlige grunde endvidere kunne foreligge, hvis udlændingens manglende modenhed f.eks. skyldes, at udlændingen er udviklingshæmmet eller stærkt traumatiseret.

I december 2013 gav Udlændingestyrelsen afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til en afghansk ansøger, som på tidspunktet for indreisen i Danmark var 17 år gammel, og som var udrejst af Afghanistan ca. 1 måned inden indreisen i Danmark. I afgørelsen blev der lagt vægt på, at ansøger var over 18 år og således var voksen og derfor ikke havde et sådant særligt omsorgs- og beskyttelsesbehov, som gælder for mindreårige. Det forhold, at ansøger ikke havde kendskab til, hvor familien opholdt sig, og at han kunne tale og forstå dansk og havde danske venner, fandt styrelsen ikke havde en sådan særlig karakter, at det udgjorde sådanne særlige omstændigheder, som ganske undtagelsesvist kunne berettige til opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Barnets tarv inddrages således ikke i Udlændingestyrelsens vurdering, når ansøger er blevet 18 år, og således er blevet voksen. Inddragelse af barnets tarv vil dog kunne komme på tale, hvis ansøger har stiftet familie under sit ophold i Danmark.

Udlændingestyrelsen har på nuværende tidspunkt ikke modtaget ansøgninger fra uledsagede mindreårige, som har fået opholdstilladelse som ganske små (under 12 år), hvilket skal ses i lyset af, at de pågældende ikke er fyldt 18 år endnu.

Udlændingenævnet har ikke omgjort styrelsens afgørelser om afslag på området.

5.6.2. Behov for justeringer?

Det er Udlændingestyrelsens vurdering, at hensynet til barnets tarv inddrages i fornødent og relevant omfang i styrelsens sagsbehandling og afgørelser.

Udlændingestyrelsen vil, for at sikre, at de pågældende og deres partsrepræsentanter og rådgivere er bekendt med muligheden for at ansøge om opholdstilladelse efter bestemmelsen, udarbejde særligt informationsmateriale om § 9 c, stk. 1, i denne type sager. Materialet vil blive sendt ud sammen med opholdstilladelsen efter udlændingelovens § 9 c, stk. 3, nr. 2, der udløber, når barnet fylder 18 år. Materialet har derfor ikke til formål at varetage inddragelsen af hensynet til barnets tarv, men vejlede om muligheden for, at barnet, når det når voksenalderen, kan søge om opholdstilladelse efter ganske særlige grunde.

6. Sammenfatning

Som det fremgår af beskrivelsen ovenfor, er det Udlændingestyrelsens vurdering, at styrelsen i fornødent og relevant omfang inddrager hensynet til barnets tarv i sagsbehandlingen.

Udlændingestyrelsen har dog fundet det hensigtsmæssigt med enkelte justeringer i sagsbehandlingen, for yderligere at styrke inddragelsen af barnets tarv i styrelsens sagsbehandling og afgørelser.

Udlændingestyrelsen vil fremadrettet skærpe opmærksomheden på de udlændinge, der har fået afslag på opholdstilladelse som udsendelseshindret efter § 9 c, stk. 2, og vejlede om muligheden for at søge om opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1, når det ud fra en konkret vurdering af de foreliggende oplysninger i sagerne er relevant. Ligeledes vil der blive udarbejdet særligt informationsmateriale om muligheden for at søge om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til afviste asylansøgere, samt til de uledsagede mindreårige udlændinge, som fylder 18 år og har haft opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 3, nr. 2.

Udlændingestyrelsen vil endvidere sikre, at det i højere grad i alle negative afgørelser tydeliggøres, at hensynet til barnets tarv er indgået i styrelsens vurdering.

Notat om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, efter et forudgående ophold i Danmark.

1. Indledning

Dette notat beskriver retsgrundlaget og praksis for behandlingen af udvalgte sager, hvor en ansøger har haft et forudgående ophold i Danmark – enten på baggrund af en tidligere opholdstilladelse eller som eksempelvis afvist asylansøger – og herved har opnået en tilknytning til Danmark. En tidligere opholdstilladelse kan f.eks. være en humanitær opholdstilladelse eller en opholdstilladelse på baggrund af beskæftigelse eller studier.

I det følgende afsnit beskrives retsgrundlaget vedrørende udlændingelovens § 9 c, stk. 1, efterfulgt af et afsnit med eksempler på relevant praksis på baggrund af sager behandlet i henholdsvis Udlændingestyrelsen og Udlændingenævnet. Endelig vil der til sidst i notatet blive redegjort for relevant dansk og international retspraksis.

Notatet vil være genstand for løbende opdatering.

2. Retsgrundlag

2. 1. Danske retsregler

Efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, 1. pkt., kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed og, hvis udlændingen er under 18 år, hensynet til barnets tarv, taler derfor.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslag nr. L 152 fremsat den 28. februar 2002, at bestemmelsen i udlændingelovens § 9 c, stk. 1, især finder anvendelse i tilfælde, hvor det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser at give afslag på familiesammenføring – herunder navnlig Den Europæiske Menneskeretskonvention artikel 8.

På den baggrund vil der f.eks. helt undtagelsesvist kunne meddeles opholdstilladelse efter bestemmelsen til en forælder over 60 år til en herboende indvandrer, eller til en ægtefælle til en herboende indvandrer, som ikke har haft tidsbegrænset opholdstilladelse i mere end de sidste tre år. Der vil også helt undtagelsesvist kunne meddeles opholdstilladelse til en handicappet udlænding over 18 år, som risikerer at blive efterladt alene i hjemlandet, fordi resten af familien har fået opholdstilladelse i Danmark, eller i forhold til søskende, hvis der er tale om et særligt kvalificeret søskendeforhold i form af, at en ældre herboende søskende i en årrække forinden indrejsen i Danmark, har fungeret som forælder og forsørger for en mindreårig søskende.

I praksis har bestemmelsen i § 9 c, stk. 1, været anvendt i sager vedrørende personer, som ikke opfylder betingelserne andetsteds i udlændingeloven for at få opholdstilladelse men som, f.eks. på grund af længden og karakteren af ansøgerens ophold i Danmark, herunder

helbredsforhold, tilknytningen til herboende personer, samt manglende netværk i hjemlandet, efter en konkret vurdering bør meddeles opholdstilladelse på andet grundlag.¹

Barnets tarv og tilknytning:

Ved lov nr. 567 af 18. juni 2012, blev formuleringen "hensynet til barnets tarv" indsat i bestemmelsen i udlændingelovens § 9 c, stk. 1. Med ændringen blev det tydeliggjort i selve lovteksten, at der ved behandlingen af ansøgninger om familiesammenføring med et barn under 18 år, skal tages hensyn til både familiens enhed og barnets tarv. Der var ikke tale om en ændring af anvendelsesområdet for bestemmelsen, men alene en præcisering af bestemmelsen.

I bemærkningerne til lovforslag nr. L 150 fremsat den 11. april 2012, er bl.a. anført følgende om vurderingen af barnets tarv:

"Ved den nærmere vurdering af barnets tarv indgår bl.a. længden og karakteren af barnets ophold i Danmark set i forhold til barnets ophold i hjemlandet, ligesom det vil indgå, hvor barnet har haft sin opvækst, og hvor det har gået i skole. Der skal endvidere bl.a. lægges vægt på barnets sproglige færdigheder, herunder om barnet taler dansk, og om barnet taler det sprog, der tales i hjemlandet. Det vil også indgå, om barnet i hjemlandet har opholdt sig hos nær familie."

I bemærkningerne til lovforslag nr. L 104 fremsat den 2. marts 2012, om bl.a. ændring af reglerne for ægtefællesammenføring, er følgende anført om vurderingen af om der er anledning til at fravige de normale betingelser for ægtefællesammenføring på grund af børns selvstændige tilknytning til Danmark:

"Her vil der særligt blive lagt vægt på børnenes alder, på varigheden af børnenes faste ophold her i landet og på, om børnene er velintegrerede i det danske samfund, herunder om børnene gennem en længere periode har gået i dansk vuggestue, børnehave, folkeskole eller lignende og derved har opnået en sproglig tilknytning her til landet. I praksis er det antaget, at de almindelige betingelser for ægtefællesammenføring som udgangspunkt kan fraviges, når den herboendes og ansøgers fællesbørn har opholdt sig i Danmark i en samlet periode på ca. 6-7 år, og børnene i denne periode er blevet velintegrerede i det danske samfund og har opnået sproglig tilknytning her til landet."

2. 2. Internationale retsregler

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK)

Det følger af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8, stk. 1, at enhver har ret til respekt for sit privatliv og familieliv, sit hjem og sin korrespondance. Det fremgår endvi-

¹ Der henvises i den forbindelse til "Notat om praksis for meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1 (ganske særlige grunde)" af 23. juni 2008 af daværende Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration. http://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/889FC42B-C05A-441A-8FD1-F6E71C9C768E/0/praksisnotatmeddelelse_om_opholdstilladelse_pgr9cstk1.pdf

dere af stk. 2, at ingen offentlig myndighed må gøre indgreb i udøvelsen af denne ret, medmindre det sker i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed eller landets økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder.

Kravet i EMRK artikel 8, stk. 2, om at et indgreb skal være nødvendigt suppleres af en proportionalitetsvurdering, således at det sikres, at indgrebet foretages med et middel, som er proportionelt i forhold til målet. Det betyder, at myndighederne i den enkelte sag på baggrund af sagens omstændigheder skal vurdere, om det er proportionelt at meddele afslag på opholdstilladelse, og myndighederne skal således foretage en konkret proportionalitetsafvejning af de individuelle interesser overfor de statslige interesser.

EMRK artikel 14 beskytter retten til ikke at blive diskrimineret i forhold til konventionens øvrige rettigheder, herunder eksempelvis EMRK artikel 8. Diskrimination efter EMRK artikel 14 er forskelsbehandling, som ikke er saglig og proportionel.²

FNs konvention om barnets rettigheder (Børnekonventionen)

FN's Børnekonvention indeholder en række rettigheder for barnet, og den skal fortolkes i lyset af sine fire generelle hovedprincipper: ikke-diskrimination; varetagelse af barnets bedste; retten til livet, overlevelse og udvikling; samt respekt for barnets synspunkter. FN's Børnekonvention indeholder ikke bestemmelser, som direkte regulerer børns adgang til opholdstilladelse, men konventionen indeholder en række bestemmelser, som er relevante i udlændingemyndighedernes vurdering af sager om børn.

Særligt kan nævnes artikel 3, stk. 1, hvoraf det fremgår, at barnets bedste skal komme i første række i alle foranstaltninger vedrørende børn, hvad enten disse udøves af offentlige eller private institutioner for socialt velfærd, domstole, forvaltningsmyndigheder eller lovgivende organer. Der er således en retlig forpligtelse til først og fremmest at vurdere, hvad der er det bedste for barnet. Dernæst kan andre hensyn tages i betragtning, idet der ikke er krav om, at hensynet til barnets bedste altid skal være absolut udslagsgivende.

I henhold til Børnekonventionens artikel 12 skal staterne sikre et barn, der er i stand til at udforme sine egne synspunkter, retten til frit at udtrykke disse synspunkter i alle forhold, der vedrører barnet; barnets synspunkter skal tillægges passende vægt i overensstemmelse med dets alder og modenhed.

Det fremgår endvidere af Børnekomitéens generelle bemærkninger nr. 14 af 29. maj 2013³ om barnets tarv, at bestemmelsen i konventionens artikel 3, stk. 1, bl.a. betyder, at barnets

² Der kan f.eks. henvises til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 30. april 2009 i sagen *Glor mod Schweiz* (application no. 13444/04), hvor EMD tog stilling til spørgsmålet om diskrimination på grund af handicap. I sagen pålagde staten dem, der ikke havde udført deres militærtjeneste, en strafskat. Det var ikke muligt at blive fritaget for strafskatten med henvisning til, at man var blevet fundet uegnet til militærtjeneste på grund af et mindre handicap. Artikel 14 læst i sammenhæng med artikel 8 var derfor krænket.

³ UN Committee on the Rights of the Children, General comment No. 14 (2013) on the rights of the child to have his or her best interests taken as a primary consideration (art. 3, para. 1), 29 May 2013, CRC/C/GC/14

tarv skal indgå med særlig prioriteret vægt og ikke blot være ét blandt mange hensyn, der indgår i myndighedernes overvejelser. Det anføres herudover, at bestemmelsen efter komitéens opfattelse indebærer, at det af en afgørelse udtrykkeligt skal fremgå, hvorledes hensynet til barnets tarv er blevet vægtet over for modsatrettede hensyn.⁴

FNs Konvention om rettigheder for personer med handicap (Handicapkonventionen)

FN's Handicapkonvention har som helt overordnet formål at sikre, at alle personer med handicap fuldt ud kan nyde alle menneskerettigheder på lige fod med andre, jf. artikel 1.

Det følger af FN's Handicapkonvention artikel 5, stk. 1, at personer med handicap har ret til lige beskyttelse af loven og til at drage samme nytte af loven som andre. Efter artikel 5, stk. 3, skal der, for at fremme lighed og afskaffe diskrimination, tages alle passende skridt til at sikre, at der tilvejebringes rimelig tilpasning. Rimelig tilpasning er nødvendige og passende ændringer og justeringer, som ikke indebærer en uforholdsmæssig stor eller unødvendig byrde, når dette er nødvendigt i et konkret tilfælde for at sikre, at personer med handicap kan nyde eller udøve alle menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder på lige fod med andre.⁵

I henhold til FN's Handicapkonvention artikel 18 har personer med handicap ret til at vælge deres opholdssted og til statsborgerskab på lige fod med andre. Artikel 23 forpligter delta-gerstaten til at træffe effektive og passende foranstaltninger til at afskaffe diskrimination af personer med handicap i alle forhold vedrørende ægteskab og familieliv.

Såfremt en ansøger er stillet ringere end andre på grund af sit handicap (eksempelvis som følge af manglende selvforsørgelse, sprogkundskaber, uddannelse, beskæftigelse m.v.), vil det i hvert enkelte sag skulle vurderes, om der skal ydes tilpasning i rimeligt omfang eller tages andre særlige hensyn for en ansøgers handicap. Dette betyder blandt andet også, at der i visse tilfælde skal ske positiv forskelsbehandling af personer med handicap.

⁴ UN Committee on the Rights of the Children, General Comment no. 14 (2013) on the rights of the child to have his or her interests taken as a primary consideration (art. 3, para.1), CRC/C/GC/14, 29 May 2013, para. 6, 14 (b), 32, 37 og 97.

⁵ Der kan f.eks. henvises til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 12. februar 2013 i sagen D.G. mod Polen (application no. 45705/07), hvor EMD tog stilling til forpligtelsen om rimelig tilpasning. I sagen var en mand, der sad i kørestol og havde en række yderligere handicaps, indsat i et fængsel, der ikke var tilpasset hans særlige behov. I denne forbindelse udtalte EMD i præmis 176, at "detaining him for eighteen months in a prison that was unsuitable for the incarceration of persons with physical disabilities and not making sufficient efforts to reasonably accommodate his special needs raises a serious issue under the Convention.". EMD fandt derfor, at EMRK artikel 3 om forbud mod tortur, nedværdigende og umenneskelig behandling var krænket.

3. Beskrivelse af relevant praksis

a. Udlændingemyndighedernes praksis

i. Anvendelse af udlændingelovens § 9 c, stk. 1, efter afslag på forlængelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b (humanitært ophold).

Ved Udlændingestyrelsens vurdering af om der kan meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, indgår familiens samlede forhold i sagen.

I den forbindelse lægges der vægt på længden af ansøgerens ophold i Danmark, herunder om varigheden af opholdet kan tilskrives ansøgerens manglende medvirken til udrejse eller manglende medvirken til at oplyse sagen.

Herudover lægges der vægt på hvilken tilknytning ansøgeren har fået til Danmark gennem uddannelse, arbejde, deltagelse i integrationsfremmende foreningsarbejde mv.

Såfremt ansøgningen omfatter børn, vil hensynet til barnets bedste indgå i vurderingen. I vurderingen vil både deres alder og varighed af ophold i Danmark være af væsentlig betydning, herunder deres tilknytning til Danmark gennem daginstitution eller skole. Herudover ses især på, hvorvidt de pågældende børn har haft en del af deres "formative" år i Danmark, eller om de endnu vil kunne have en del af disse år i hjemlandet.

Tilladelser:

Eksempel 1:

Familien består af K og B1 og B2. K indrejste i Danmark i 2006 sammen med B2, som ved indreisen var 3 år. K blev i 2008 meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b med henvisning til hendes fysiske helbred. I 2010 blev B1 som 13-årig familiesammenført med K i Danmark. I 2013 blev K meddelt afslag på forlængelse af sin opholdstilladelse, under henvisning til at den nødvendige behandling nu var tilgængelig i hjemlandet.

K havde under sit ophold i Danmark deltaget i og bestået danskundervisning, og haft frivilligt arbejde. B1 gik i en international skole, mens B2 gik i dansk skole.

Familien blev i marts 2014 meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med henblik på varigt ophold.

Ved afgørelsen blev der lagt vægt på længden af familiens ophold i Danmark (8 år ved vurderingen), og særligt B2s tilknytning til Danmark, idet B2 havde boet i Danmark siden treårsalderen (ved vurderingstidspunktet var B1 17 år og B2 11 år).

Eksempel 2:

Familien består af K og B1 og B2. K indrejste i 2004 og blev i 2006 meddelt opholdstilladelse efter § 9 b på grund af sit helbred. I 2013 blev opholdstilladelsen nægtet forlænget under henvisning til, at den relevante medicin var blevet tilgængelig i hjemlandet. B1 og B2 er født i Danmark i henholdsvis 2008 og 2011. Faderen var ikke bosat i Danmark.

Efter det oplyste i sagen havde K deltaget i danskundervisning, men ikke haft arbejde i Danmark. Børnene gik i dansk børnehave og dagpleje.

Familien blev i april 2014 meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med henblik på varigt ophold.

Ved afgørelsen blev der lagt vægt på familiens samlede tilknytning til DK, herunder hensynet til ansøgers langvarige ophold i DK (10 års ophold i 2014), børnenes tilknytning til Danmark, at børnene var født i Danmark (herunder knap 6 år og 3 år ved tidspunktet for § 9 c, stk. 1 – vurderingen) og at begge børn gik i daginstitution i Danmark.

Eksempel 3:

Familien består af M, K og B1 og B2. K indrejste med B1 i 2001, hvor B1 var nyfødt. M indrejste i 2002. I 2006 fødtes B2 i Danmark. Familien fik i 2011 opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b på grund af Ks psykiske helbred. Det fremgik, at familiens langvarige ophold i Danmark til dels skyldtes Rigspolitiets praktiske vanskeligheder ved at få udsendelse til hjemlandet iværksat, samt familiens manglende medvirken til at udrejse. Uanset at tilladelsen i 2014 blev forlænget, søgte familien om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Det fremgik, at M og K havde deltaget i danskundervisning, at M havde bestået Prøve i dansk 3, og at M, efter at familien havde fået opholdstilladelse, havde fået nogen tilknytning til det danske arbejdsmarked. Herudover fremgik det, at B1 og B2 gik i dansk skole, i hhv. 8. og 3. klasse.

Familien blev i juli 2014 meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med henblik på varigt ophold.

Uanset, at familien alene havde haft lovligt ophold i Danmark i knap 3 år ud af ca. 13 års ophold i Danmark, blev der ved afgørelsen lagt afgørende vægt på hensynet til barnets bedste. Der blev således lagt vægt på at B1 havde opholdt sig 13 år i Danmark, at B2 havde opholdt sig hele sit 8-årige liv i Danmark, og at børnenes tilknytning til Danmark vurderedes at være større end til hjemlandet.

Eksempel 4:

Ansøger er enlig M, som er indrejst i DK i 2002, da han var 23 år gammel. M fik i 2007 opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, på grund af sit psykiske helbred. I 2013 blev M meddelt afslag på forlængelse af sin opholdstilladelse, idet behandling var blevet tilgængelig i hjemlandet.

M havde deltaget i danskundervisning, og haft fast arbejde på et pizzeria i fire år. M's forældre og 9 søskende boede i Danmark og havde alle opholdstilladelse, eller dansk statsborgerskab. M havde ingen familie i hjemlandet og var efter det oplyste afhængig af (psykisk) støtte fra forældrene, hos hvem han boede.

M blev i oktober 2014 meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med henblik på varigt ophold.

Uanset, at M havde haft hele sin opvækst i hjemlandet, blev der ved afgørelsen lagt vægt på hans lange ophold i Danmark (knap 12 år, heraf 6 lovligt) sammenholdt med hans afhængighed af familien, som i sin helhed var bosat i Danmark.

Afslag:

Eksempel 5:

Familien består af M, K og B1 og B2. M og K indrejste i 2008 og blev i 2009 meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, på grund af Ks psykiske helbred. B1 og B2 blev født i Danmark i henholdsvis i 2011 og 2014. I 2014 blev familien nægtet forlængelse af opholdstilladelsen, med henvisning til at der nu var tilgængelig behandling i hjemlandet.

M havde deltaget i og bestået danskundervisning, og haft tilknytning til arbejdsmarkedet fra 2010 til 2014. K havde ikke haft arbejde eller uddannet sig under opholdet i Danmark. For så vidt angår børnene gik B1 i dansk daginstitution mens B2 var nyfødt.

Ved afgørelsen i april 2014 blev der lagt vægt på længden af familiens ophold i DK, herunder lovlige ophold (5 år), at M og K ikke havde opnået en sådan tilknytning til Danmark at det kunne begrunde opholdstilladelse, herunder vurderedes de fortsat at have en større tilknytning til hjemlandet. Endvidere indgik børnenes unge alder i vurderingen, herunder at de vurderedes at have hovedparten af deres formative år foran sig (B1 var på afgørelsestidspunktet 2 år og B2 var nyfødt).

Eksempel 6:

Familien består af M, K, B1, B2 og B3. Familien indrejste i 2008, da børnene var hhv. 16, 10 og 2 år. I 2011 fik familien opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, på grund af Ks psykiske helbred. I begyndelsen af 2014 blev familien nægtet forlængelse af opholdstilladelsen, med henvisning til at der var tilgængelig behandling i hjemlandet.

M havde deltaget i danskundervisning og i virksomhedspraktik i 3 måneder. K havde bestået Prøve i Dansk 2. B1 havde læst til mekaniker, og boede sammen med sin kæreste, der havde asyl, og deres fælles datter, født i 2010. B2 og B3 gik i hhv. 8. og 1. klasse i en dansk skole. Familien havde efter det oplyste familie i hjemlandet.

Ved afgørelsen i juli 2014 blev der lagt vægt på varigheden af familiens ophold i Danmark, herunder at de vurderedes fortsat at have en større tilknytning til deres hjemland. Der blev i forhold til børnene B2 og B3 lagt vægt på at B2 allerede havde tilbragt en del af sine formative år i hjemlandet og B3 endnu havde hovedparten af sine formative år foran sig. For så vidt angår B1 blev der lagt vægt på at denne havde tilbragt alle sine formative år i hjemlandet, at han fortsat havde familie i hjemlandet, og at han fremadrettet ville kunne udøve samvær med sin datter og kæreste gennem besøgsophold (ansøgerne var fra visumfrit land).

Eksempel 7:

K indrejste i Danmark i 2000 i en alder af 27 år. K havde opholdstilladelse som au pair indtil december 2003 og humanitært ophold fra 2012 til 2014. I den mellemliggende periode havde K haft nogle perioder med processuelt ophold i forbindelse med blandt ansøgning om familiesammenføring. K fik afslag på forlængelse af sin humanitære opholdstilladelse med henvisning til, at den nødvendige behandling af hendes sygdom nu var tilgængelig i hjemlandet.

K havde bestået Prøve i Dansk 2 og havde taget en 1-årig uddannelse som social- og sundhedshjælper, hvilket hun havde arbejdet som fra maj 2015. Det var endvidere oplyst, at hun havde boet hos en dansk familie de sidste 11 år, som hun derfor havde en stærk tilknytning til. K havde forældre og to brødre i sit hjemland.

Ved afgørelsen i december 2015 blev der lagt afgørende vægt på, at K var indrejst i en alder af 27 år, og at hun under sit 15 år lange ophold i Danmark alene havde haft 5 år med opholdstilladelse.

Hun havde alene haft opholdstilladelser med henblik på midlertidige ophold, og hun kunne derfor ikke have en berettiget forventning om varigt ophold i Danmark.

Det blev vurderet, at hun havde en større tilknytning til sit hjemland, hvor hun havde boet, indtil hun var 27 år.

Eksempel 8:

Familien består af M, K og deres fire børn B1-B4. Familien indrejste i Danmark i 2010, da børnene var henholdsvis 10, 7, 5 og 3 år gamle.

Familien blev meddelt afslag på asyl, men fik efterfølgende humanitær opholdstilladelse fra 2011-2013 på baggrund af K's helbredsforhold. Forlængelse heraf blev nægtet i 2015, idet den nødvendige behandling nu var tilgængelig i hjemlandet. På trods af at familien herefter af Udlændingestyrelsen blev meddelt opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, udrejste de i april 2015.

K kunne ikke dansk og havde heller ikke deltaget i danskundervisning. M havde deltaget i sprogundervisning og kunne noget dansk. M havde været i virksomhedspraktik og deltog i fritidsaktiviteter. Både M og K havde familienetværk i hjemlandet.

Ved afgørelsen i marts 2016 blev der lagt afgørende vægt på, at familien var udrejst et år forinden, og at de således alene havde haft 5 års ophold i Danmark.

Uanset at børnene havde gået i dansk skole, deltaget i fritidsaktiviteter, og at B1-B3 havde tilbragt 5 af deres formative år i Danmark, fandtes det ikke at have opnået en sådan selvstændig tilknytning til Danmark, der kunne begrunde, at familien blev givet opholdstilladelse.

Det vurderedes derfor ikke at være i strid med børnenes tarv eller retten til familieliv at henviser dem til at fortsætte deres opvækst og udøve deres familieliv i deres hjemland.

Udlændingenævnet

Udlændingenævnet den 10. juni 2014 (FAM/2014/88)

Udlændingenævnet stadfæstede den 10. juni 2014 Udlændingestyrelsens afgørelse om ikke at give opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1 til en mor fra Kosovo og hendes to mindreårige børn.

Den kvindelige ansøger indrejste i 2001, og fik det følgende år endeligt afslag på asyl. Hun blev efterfølgende meddelt afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, dagældende § 9, stk. 2, nr. 4 og på genoptagelse af § 9 b sagen. I 2007 blev hun imidlertid meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, hvilket blev forlænget frem til 2011.

I 2010 fødte moderen sit ældste barn, og det yngste blev født i 2013. Senere i 2013 blev hun meddelt afslag på forlængelse af den humanitære opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, idet der nu var tilgængelig behandling i hjemlandet.

I 2014 meddelte Udlændingestyrelsen familien afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Det fremgår af sagen, at moderen ikke under sit ophold i Danmark havde arbejdet eller deltaget i undervisning. Hun havde fire søskende der boede i Danmark, og havde været på ferie i hjemlandet i 2008 og 2009, hvor hun også havde familie. Det ældste barn var i dansk børnehave, og havde ligeledes gået i dansk dagpleje og vuggestue.

Udlændingenævnet lagde i sin afgørelse vægt på, at moderen alene havde haft lovligt ophold i Danmark i fire år fra 2007 til 2011, og frem til 2013 i forbindelse med Ministeriets behandling af forlængelsesansøgningen. Hun havde endvidere været tilbage i hjemlandet, hvor hun havde familie, var blevet gravid under det andet besøg, og sås ikke at have opnået en særlig tilknytning til Danmark gennem sine år i Danmark.

For så vidt angår Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 8, samt praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol lagde Udlændingenævnet vægt på at der ikke gives familier en ret til at vælge, i hvilket land de vil udøve deres familieliv. Udlændingenævnet fandt endvidere, "at børnene henset til deres alder og længden af deres ophold her i landet ikke kan anses for at have en så stærk tilknytning til Danmark, at det må anses for uforholdsmæssigt at henvise dem til at bo sammen med deres mor i Kosovo."

Udlændingenævnet bemærkede for så vidt angår børns formative år,

"at børns formative år som udgangspunkt først må antages at have sin begyndelse omkring børns skolepligtige alder, jf. den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom i den såkaldte Osman-sag (...). Udlændingenævnet henviste endvidere til, "at der efter Udlændingenævnets praksis som udgangspunkt først vil kunne meddeles opholdstilladelse på baggrund af herboende børns forhold, hvis de har haft seks til syv års sammenhængende fast ophold i Danmark, og børnene vedvarende har gået i danske institutioner og/eller skoler."

Udlændingenævnet den 27. oktober 2014 (FAM/2014/163)

Udlændingenævnet stadfæstede den 27. oktober 2014 Udlændingestyrelsens afgørelse om ikke at give opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til en enlig iransk mand.

M indrejste i Danmark i 2007, da han var 17 år. Han fik afslag på humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, og senere afslag på asyl. I 2008 fik han humanitær opholdstilladelse, som blev løbende forlænget. I 2014 meddelte Justitsministeriet M afslag på forlængelse af den humanitære opholdstilladelse, idet han nu kunne modtage behandling for sin psykiske sygdom i hjemlandet. Udlændingestyrelsen meddelte efterfølgende M afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

M havde under opholdet i Danmark gået til danskundervisning fra 2007-2013, men ikke haft arbejde eller taget anden uddannelse. Han kunne tale, læse og skrive dansk, og dyrkede fitness og skak. M boede i Danmark med sin moder og tre søstre, og var grundet sin psykiske sygdom meget afhængig af støtte fra særligt moderen. M blev desuden i 2013 gift med en norsk statsborger, bosat i Norge. Ms fader boede i Iran, men havde fornægtet M og gjort ham arveløs.

Udlændingenævnet lagde i sin afgørelse vægt på, at der ikke forelå en helt særlig tilknytning mellem M og hans moder og søstre, som lå udover hvad der følger af slægtskabet i sig selv. Herunder lagde Nævnet vægt på, at M var myndig og i forbindelse med indgåelse af ægteskab i juli 2013 havde stiftet selvstændig familie. Herudover fandt nævnet ikke, at M havde opnået en sådan tilknytning til Danmark, at han under henvisning til længden og karakteren af sit ophold kunne meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1. Hertil lagde nævnet vægt på, at den humanitære opholdstilladelse blev givet med henblik på midlertidigt ophold, hvorfor M ikke kunne have haft en berettiget forventning om at opnå en opholdstilladelse med henblik på varigt ophold eller tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark.

Endelig henviste nævnet til, at idet M havde stiftet selvstændig familie, måtte denne anses for nærmere til at varetage omsorgen for ham, og at han kunne henvises til at søge familiesammenføring med sin ægtefælle i dennes opholdsland.

Udlændingenævnet den 8. april 2015

Udlændingenævnet stadfæstede den 8. april 2015 Udlændingestyrelsens afgørelse om ikke at give opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til en familie på tre fra Kosovo.

Familien indrejste i Danmark i 2010, på hvilket tidspunkt parrets fællesbarn var knap 10 år. De blev året efter meddelt afslag på asyl. Samme år blev familien meddelt humanitær opholdstilladelse under henvisning til moderens helbredsforhold, gældende i to år. I 2014 blev opholdstilladelsen nægtet forlænget, idet der var tilgængelig behandling i hjemlandet. Udlændingestyrelsen meddelte senere på året familien afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Det fremgik af sagen, at M og K ikke havde arbejdet i Danmark, at de ikke kunne dansk, men at M dog deltog i danskundervisning. Deres fællesbarn gik i en dansk klasse, var aktiv i

skolen, spillede i den lokale fodboldklub flere gange om ugen og arbejdede desuden som avisbud. M deltog tillige aktivt i barnets skolegang. Det fremgik endelig, at der ikke var en familiemæssig tilknytning til Danmark.

Udlændingenævnet lagde i sin afgørelse vægt på, at familien alene havde haft lovligt ophold i Danmark i 2 år, fra 2011 til 2013, og at der var en stærkere tilknytning til hjemlandet end til Danmark, og fandt det ikke uproportionalt, at henvise familien til at tage ophold og udøve deres familieliv i hjemlandet.

I forhold til vurderingen af fællesbarnets tarv anførte Udlændingenævnet, at der ikke er et krav på opholdstilladelse til barnet eller dets forældre, alene fordi et barn har opholdt sig (på afgørelsestidspunktet) 4 år og 5 måneder i et land med en midlertidig opholdstilladelse.

Udlændingenævnet bemærkede, at:

"det efter Udlændingenævnets praksis som udgangspunkt først vil kunne meddeles opholdstilladelse på baggrund af herboende børns forhold, hvis de har haft 6 til 7 års sammenhængende ophold fast ophold i Danmark, og vedvarende har gået i danske institutioner og/eller skoler.

Udlændingenævnet lagde vægt på, at barnet i den foreliggende sag allerede haft "størstedelen af sine formative år uden for Danmark, hvor han boede indtil han var 11 år gammel, og at han alene havde boet i Danmark i fire år og fem måneder".

Udlændingenævnet den 10. juni 2016

Udlændingenævnet stadfæstede den 10. juni 2016 Udlændingestyrelsens afgørelse om ikke at give opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til en familie på fire fra Bosnien-Hercegovina.

M, K og det ældste barn blev i 2001 meddelt afslag på asyl. M indrejste på ny i Danmark i 2009 og blev igen meddelt afslag på asyl. I 2011 indrejste K med de to børn, født i henholdsvis 2001 og 2003, og fik ligeledes afslag på asyl. Familien fik i 2013 humanitær opholdstilladelse under henvisning til M og Ks helbred. Opholdstilladelsen blev i 2015 nægtet forlænget under henvisning til at der var tilgængelig behandling i hjemlandet. Udlændingestyrelsen meddelte senere på året familien afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

M og K havde under opholdet i Danmark ikke arbejdet eller studeret, og kunne ikke dansk, idet M dog havde taget ét modul i danskuddannelse 1. K havde en søster i Danmark, men herudover havde familien ikke familiær tilknytning til Danmark.

De to fællesbørn gik i dansk skole i henholdsvis 4. og 6. klasse og var ifølge en udtalelse fra forvaltningen, vurderet til at være blevet godt integreret. Samtidig var det af advokaten anført at børnene alene kortvarigt havde gået i skole i hjemlandet, fordi de havde passet deres forældre, og at de fleste af deres formative år var foregået i Danmark.

Udlændingenævnet lagde i sin afgørelse vægt på, at familien alene havde haft lovligt ophold i Danmark i 2 år, fra 2013 til 2015, og med henblik på midlertidigt ophold. Derudover sås

familien ikke at have opnået en særlig stærk tilknytning til Danmark, herunder under henvisning til at forældrene ikke kunne dansk.

I forhold til børnene anførtes det af nævnet, at de allerede havde haft en stor del af deres formative år i hjemlandet, og ville kunne fortsætte deres opvækst og skolegang dér.

ii. Anvendelse af udlændingelovens § 9 c, stk. 1, når asylansøger ikke tidligere har haft opholdstilladelse i Danmark (f.eks. afviste asylansøgere)

Tilladelser:

Eksempel 9:

Ansøger, K, indrejste i juni 2009 med sin danske kæreste. I september 2009 søgte K asyl i Danmark efter, at hun gennem ca. 1 måned havde været udsat for meget grove voldelige og seksuelle overgreb af sin danske kæreste i Danmark.

K vidnede mod gerningsmanden, som blev idømt 6 års fængsel for overgrebene.

Udlændingestyrelsen vurderede, at K havde været udsat for menneskehandel. I 2010 fik K afslag på asyl og i 2011 afslag på humanitær opholdstilladelse.

I maj 2011 meddelte styrelsen K opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med mulighed for varigt ophold.

Ved afgørelsen blev der lagt vægt på grovheden af de overgreb, som K havde været udsat for i Danmark, herunder at K havde været indespærret og i den forbindelse udsat for så grove overgreb, at K havde været hospitalsindlagt flere gange. Der blev endvidere lagt vægt på, at K fortsat havde et behandlingsbehov, og at K skulle vidne mod gerningsmanden i en kommende ankesag.

Eksempel 10:

Familien består af K, B1 og B2. M, K og B1 indrejste i 2006, da B1 var knap 8 år, og søgte om asyl. I 2007 fødtes B2 i Danmark. I 2007 fik familien afslag på asyl og humanitær opholdstilladelse. I 2010 døde M af naturlige årsager i Danmark.

Familien fik i december 2014 opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med henblik på varigt ophold.

Ved afgørelsen blev der lagt vægt på, at K efter det oplyste havde en svingende forældreevne i forhold til sine børn, at børnene var tildelt støttepersoner af kommunen, at B1 havde opholdt sig i Danmark i 8 år og gået i folkeskole fra 1.- 8. klasse, at B2 havde tilbragt hele sit 7-årige liv i Danmark og var påbegyndt skolegang, og at familien var markant psykisk påvirket af angst- og belastningsreaktioner.

Eksempel 11:

Ansøger, K, indrejste i januar 2010 og søgte asyl i november 2011. I april 2012 traf styrelsen afgørelse om at anse K for handlet. Hun fik i august 2012 afslag på asyl og efterfølgende afslag på humanitær opholdstilladelse.

Styrelsen meddelte i september 2015 opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Ved afgørelsen blev der lagt vægt på, at K led af AIDS i udbrud og alvorlige følgesygdomme med hjerneskade og funktionsnedsættelse til følge, at hun havde et stærkt plejebehov, at hun var i selvmordsrisiko og vurderet udsat for menneskehandel.

Afslag:

Eksempel 12:

Ansøger er enlig M, der indrejste i 2011 sammen med sine forældre og søskende og søgte om asyl. I 2011 fik familien afslag på asyl og humanitær opholdstilladelse. I 2013 fik udlændingemyndighederne oplysninger om, at familien havde en anden nationalitet end oprindeligt oplyst. M fik på den baggrund i 2014 nyt afslag på asyl i åbenbart grundløs proceduren uden klagemulighed til Flygtningenævnet. M søgte om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med henvisning til sin tilknytning til Danmark.

M fik i januar 2015 afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Ved afgørelsen blev der lagt vægt på karakteren og længden af M's ophold i Danmark, at han ikke havde opnået en sådan tilknytning til Danmark, der kunne begrunde opholdstilladelse, at han ved indreisen var 16 år og havde tilbragt sine formative år uden for Danmark, at han havde en stærk tilknytning til sit hjemland, hvor hans nære familie boede, at han talte hjemlandets sprog, og at der ikke var oplyst om sådanne personlige forhold, herunder helbredsmaessige eller væsentlige humanitære forhold, at der kunne gives opholdstilladelse efter bestemmelsen. Det indgik i grundlaget for styrelsens vurdering, at M var psykisk belastet af sin situation, havde gået i skole i Danmark og deltaget i fritidsaktiviteter og havde et socialt netværk i Danmark.

Eksempel 13:

Ansøger, M, indrejste i december 2012 med sin 11-årige søn, B1, og søgte asyl. I 2013 fik de afslag på asyl og i 2014 afslag på humanitær opholdstilladelse.

Det fremgik, at M havde to søstre i Danmark, og at B1 var diagnosticeret med infantil autisme og led af uspecificeret mental retardering og belastningsreaktion. Derudover var B1 begyndt skolegang i Danmark. M og B1 var tilknyttet et aflastningshjem i Danmark, men det var fortsat M der varetog de primære omsorgsopgaver i forhold til barnet.

Ved afgørelsen i december 2015 lagde styrelsen vægt på, at ansøger aldrig havde haft et lovligt opholdsgrundlag i Danmark, at M og B1 ikke havde opnået en sådan tilknytning til Danmark, at det kunne begrunde en opholdstilladelse, herunder vurderedes de fortsat at

have en større tilknytning til hjemlandet, hvor M havde boet til han var 42 år, og B1 til han var 11 år.

Udlændingenævnet

Udlændingenævnet den 21. maj 2014 (FAM/2014/37)

Udlændingenævnet stadfæstede den 21. maj 2014 Udlændingestyrelsens afgørelse om ikke at give opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til en albansk mor og hendes to mindreårige børn.

Moderen indrejste i 2008 med sin daværende ægtefælle og sine to børn, som ved indrejsen var henholdsvis 5 år og 8 år. Familien fik kort efter indrejsen afslag på asyl og blev pålagt at udrejse straks. Moderen og børnene fik efterfølgende afslag på humanitær opholdstilladelse, afslag på genoptagelse af asylsagen og afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2. I 2013, efter at hun kort forinden med børnene var rejst tilbage til Albanien, blev de meddelt afslag på opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1.

Det fremgår af sagen at de to børn gik i dansk skole og var velintegrerede i det lokale nærmiljø, herunder at de sprogligt beherskede dansk bedre end albansk. I den forbindelse blev det oplyst, at de to børn, som var tilbage i Albanien under Udlændingenævnets behandling af klagesagen, ikke gik i albansk skole, fordi at de blev opfattet som fremmedsprogede, og at der ikke var relevante skoletilbud til dem i deres hjemby.

Udlændingenævnet lagde i sin afgørelse vægt på, at familien *".. aldrig har haft et opholdsgrundlag i Danmark, og dermed ikke kan have haft en berettiget forventning om at blive meddelt opholdstilladelse i Danmark."* Nævnet bemærkede i den forbindelse, at der *".. efter bestemmelsen i udlændingelovens § 9 c, stk. 1, ikke generelt kan meddeles opholdstilladelse til en udlænding, som aldrig har haft et opholdsgrundlag i Danmark"*, ligesom at de generelle sociale eller økonomiske forhold i hjemlandet ikke kan føre til en opholdstilladelse.

For så vidt angår Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 8, samt praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol lagde Udlændingenævnet vægt på at der ikke gives familier en ret til at vælge, i hvilket land de vil udøve deres familieliv. I den forbindelse fremhævede Udlændingenævnet at det var forældrenes eget valg at søge asyl for familien i Danmark og derved flytte deres børn væk fra deres hidtidige tilværelse i Albanien.

Ifølge Udlændingenævnet kunne det endvidere ikke

".. udledes af national praksis eller af Danmarks internationale forpligtelser, ..., at børn, som har opholdt sig i lidt over fem år i et andet land i udsendelsesposition, har et selvstændigt afledt krav på opholdstilladelse på baggrund af egne forhold, og at barnets forælder som følge deraf også skal meddeles opholdstilladelse. Dette gælder uanset om der måtte være umiddelbare dårlige økonomiske og sociale vilkår i barnets og dets forælders hjemland."

Endelig fandt Udlændingenævnet,

"... henset til at børnene og deres forældre opholder sig sammen i eget hjemland, at der ikke kan udledes en positiv pligt for andre lande end barnets statsborgerskabsland til at sikre ophold og de fortsatte opvækstvilkår for barnet, herunder at der kan udledes en selvstændig immigrationsret for barnet til at kunne få bedre levevilkår i et andet land, uanset en vis tilknytning til et andet midlertidigt opholdsland, og uden at en sådan immigrationsadgang samtidig er særskilt hjemlet i det andet lands lovgivning..".

Udlændingenævnet den 16. april 2015 (FAM/2015/120)

Udlændingenævnet stadfæstede den 16. april 2015 Udlændingestyrelsens afgørelse om ikke at give opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til et irakisk forældrepar og deres to mindreårige børn.

M indrejste i Danmark i 2002 og søgte asyl, mens K indrejste i 2004 og søgte asyl. Børnene er født i Danmark i henholdsvis 2005 og 2007. M og K fik afslag på asyl og humanitær opholdstilladelse og nægtede efterfølgende at medvirke til udsendelsen af Danmark. Adgangen til tvangsmæssige hjemsendelser til hjemlandet var på det pågældende tidspunkt begrænset.

I 2012 blev M og K udvist med indrejseforbud i 2 år, som følge af den manglende medvirken til udsendelse. I januar 2015 meddelte styrelsen afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1. Det fremgik at børnene på afgørelsestidspunktet var hhv. 9 og 7 år, talte dansk, og gik i dansk skole, og at familien i det hele var psykisk belastet af familiens situation.

Udlændingenævnet lagde i sin afgørelse vægt på, at *"længden af [...]ophold i Danmark skyldes egne forhold og egne selvstændige valg om ikke at udrejse"*, herunder at de aldrig havde haft et lovligt opholdsgrundlag i Danmark, og ikke kunne have en berettiget forventning om at blive meddelt opholdstilladelse i Danmark, uanset at de havde fået børn i landet.

Nævnet bemærkede endvidere at børnenes forhold ikke kunne føre til en opholdstilladelse for familien, og lagde vægt på lignende betragtninger, herunder, at *"forældrene selv har valgt at få børnene, mens de ikke havde et opholdsgrundlag i Danmark, ligesom at de vedvarende ikke har ønsket at medvirke til, at de kunne udsendes af Danmark"*. Hertil anførte Nævnet:

"Det forhold, at familielivet med børnene er etableret i Danmark og er fortsat under disse omstændigheder kan således ikke føre til opholdstilladelse (...). Udlændingenævnet bemærker i den forbindelse, at den praksis, hvorefter der som udgangspunkt kan meddeles opholdstilladelse til en forælder under henvisning til herboende børn, der har opholdt sig uafbrudt i seks til syv år i Danmark retter sig mod familier, hvor børnene har haft uafbrudt lovligt ophold i landet med opholdstilladelse gennem deres opvækst".

iii. Anvendelse af udlændingelovens § 9 c, stk. 1, når ansøger tidligere har haft opholdstilladelse på baggrund af studier eller beskæftigelse

Tilladelser:

Eksempel 14:

Familien består af M og K. M indrejste i Danmark i 2003 med henblik på at studere i Danmark, og K indrejste året efter som medfølgende ægtefælle. I 2012 fødte K parrets første barn, B1, i Danmark. I begyndelsen af 2013 afgik B1 ved døden og blev begravet i Danmark. I 2013 fik M afslag på forlængelse af sin opholdstilladelse som studerende, og efterfølgende afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse, i hvilken forbindelse Ks opholdstilladelse ligeledes blev nægtet forlænget.

Sideløbende med sine studier i Danmark var M tilknyttet arbejdsmarkedet gennem deltidsbeskæftigelse. M kunne beherske noget dansk, imens K ifølge det oplyste ikke havde deltaget i danskundervisning eller haft tilknytning til arbejdsmarkedet. Både M og K var efter B1s død svært psykisk påvirkede, og K var i en periode indlagt på psykiatrisk hospital.

Familien blev i november 2013 meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med henblik på midlertidigt ophold.

Ved afgørelsen blev der lagt vægt på, at parret havde opholdt sig knap 10 år i Danmark, at de var selvforsørgende under deres ophold i Danmark, at M havde haft deltidsbeskæftigelse fra 2007 til 2012, at deres afdøde datter var begravet i Danmark og at de, som følge af datterens død, var diagnosticeret med svære psykiske lidelser.

Eksempel 15:

Familien består af M, K og B1 og B2. Familien indrejste i 2000, da B1 og B2 var henholdsvis 7 og 5 år. De indrejste på baggrund af Ms arbejde som kok i Danmark, som han bestred frem til 2011. I 2013 blev familiens opholdstilladelse inddraget.

M arbejdede som kok fra 2000 til 2011 og K arbejdede i perioden 2000-2009, og var fortsat tilknyttet arbejdsmarkedet som tilkaldevikar, samtidig med at hun videreuddannede sig til SOSU-assistent. M og K havde begge gennemført danskundervisning. B1 havde afsluttet gymnasiet og var påbegyndt uddannelse på DTU, mens B2 havde afsluttet folkeskolen og var i gang med at uddanne sig til elektriker.

Familien blev i december 2013 meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med henblik på varigt ophold.

Ved afgørelsen blev der lagt vægt på varigheden af familiens ophold i Danmark, deres tilknytning til Danmark gennem bl.a. arbejdsmarkedet, herunder B1 og B2s stærke tilknytning til Danmark, hvor de havde tilbragt samtlige formative år.

Eksempel 16:

Familien består af M, K og B1-B5. Familien indrejste i Danmark i 2001, da B1-B4 var 14, 10, 8 og 2 år. B5 er født i Danmark.

Familien havde opholdstilladelse fra 2003-2004 og fra 2005-2014 på baggrund af M's arbejde. B1 fik permanent opholdstilladelse i 2014.

M og K kunne dansk og M havde bestået prøve i Dansk 1. De havde begge tilknytning til arbejdsmarkedet. Både M og K havde familienetværk i hjemlandet.

Børnene havde gået i dansk skole og havde derudover tilknytning via fritidsarbejde og fritidsaktiviteter. B2-B4 var tilmeldt eller i gang med videregående uddannelser.

Ved afgørelsen i juli 2015 blev der lagt vægt på, at familien havde tilbragt 14 år i Danmark, heraf 10 år med lovligt opholdsgrundlag, og at børnene havde gået i dansk skole og havde tilbragt alle eller størstedelen af deres formative år i Danmark.

Afslag

Eksempel 17:

Familien består af K, B1 og B2. K indrejste som 19-årig i 2005 med opholdstilladelse til at studere. I perioden fra 2005 til 2013 havde K midlertidig opholdstilladelse i Danmark som au pair og studerende. B1 og B2 blev født i Danmark i henholdsvis 2011 og 2012. I 2013 fik K afslag på permanent opholdstilladelse i Danmark, og afslag på opholdstilladelse efter Greencard ordningen og i 2014 efter beløbsordningen. K indgav herefter ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

K havde bestået Prøve i Dansk 3, og gennemført en 3-årig pædagoguddannelse i Danmark. Hun havde derudover arbejdet deltid fra 2007 til 2009 og igen fra 2012 til 2013. B1 og B2 gik i dansk børnehave og vuggestue. Børnenes fader, og Ks ægtefælle, var bosat i Polen. K havde herudover kontakt til sin moder i hjemlandet, og havde tillige været hjemme på besøg.

Ved afslaget på opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1, i august 2014, blev der lagt vægt på, at K fortsat havde en større tilknytning til hjemlandet end til Danmark, at hendes ægtefælle var bosat i Polen, og at hun havde kontakt til sin familie i hjemlandet. I forhold til B1 og B2 blev der lagt vægt på, at de i kraft af deres unge alder – de var henholdsvis 1 år og 3 år – fortsat havde deres formative år foran sig, og ville kunne fortsætte deres opvækst i hjemlandet.

Eksempel 18:

Ansøgerne, K og M, indrejste i Danmark i henholdsvis 2003 og 2005 i en alder af 50 og 59 år.

K havde siden indrejsen haft et antal successive ansættelser ved FN i Danmark og havde i hele perioden haft tidsbegrænsede opholdstilladelser meddelt af Udenrigsministeriet. M havde haft opholdstilladelse som medfølgende ægtefælle, også meddelt af Udenrigsministeriet.

K havde deltaget i danskundervisning og havde bestået Prøve i Dansk 2. Hun var medlem af en sejlkлуб. M kunne ikke dansk og havde ikke arbejdet, taget uddannelse eller deltaget i foreningsliv el.lign. K og M havde voksne børn i hjemlandet, som de havde kontakt med ugentlig og besøgte hvert år.

Uanset at K og M havde opholdt sig i Danmark i 12 og 10 år, blev der ved afgørelsen i august 2015 lagt afgørende vægt på, at K og M var indrejst i en sen alder, og at de alene havde haft opholdstilladelse i Danmark med henblik på midlertidigt ophold, hvorfor de ikke kunne have en berettiget forventning om varigt ophold i Danmark.

K's arbejde i FN, bestået prøve i Dansk 2 og medlemskab af en sejlkлуб udgjorde ikke en sådan særlig tilknytning til Danmark, der kunne begrunde en opholdstilladelse. De fandtes begge at have en større tilknytning til deres hjemland.

Det var oplyst, at K og M vil være økonomisk selvforsørgende gennem pensionsopsparinger, hvilket ikke ændrede på tilknytningsvurderingen.

b. Dansk retspraksis

Højesteret den 7. november 2012 (U2013.388H)

Den 7. november 2012 afsagde Højesteret kendelse i en sag vedrørende bortfald af en opholdstilladelse og samtidigt afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1. I kendelsen indgik en vurdering af proportionalitetsprincippet i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 8, stk. 2 vedrørende retten til privatliv og familieliv.

Sagen vedrørte en nigeriansk dreng, A, der som tre-årig indrejste i Danmark for at blive sammenført med sin herboende far. To år senere kom hans mor til, og familien boede sammen indtil at forældrene 7 år senere blev separeret. Da A var 12 år sendte moderen ham på kostskole i Nigeria, hvor han opholdt sig til han var 16 år.

Under As ophold i Nigeria foranstaltede moderen As danske opholdstilladelse forlænget. Efter As tilbagevenden til Danmark, og på baggrund af oplysningerne om opholdet i Nigeria, traf Udlændingestyrelsen imidlertid beslutning om at As opholdstilladelse skulle anses for bortfaldet efter udlændingelovens § 17, stk. 1, og at der ikke var grundlag for at dispensere herfra efter udlændingelovens § 17, stk. 2. I den forbindelse afslog Udlændingestyrelsen også at meddele ham opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1. Justitsministeriet (tidligere Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration) stadfæstede efterfølgende afgørelsen.

Højesteret vurderede, at Ministeriets afgørelse udgjorde et disproportionelt indgreb i As ret til privatliv og familieliv og anførte i den forbindelse bl.a.:

"Ved proportionalitetsbedømmelsen i den foreliggende sag må der efter Højesterets opfattelse lægges vægt på, at A, der på tidspunktet for ansøgningen om, at hans opholdstilladelse ikke skulle anses for bortfaldet, var 16 år, havde til-

bragt en væsentlig del af sine formative år her i landet, idet han flyttede til Danmark som 3-årig og boede her i landet, indtil han var mere end 12 år gammel. Han havde gået i dansk skole fra 1. klasse indtil begyndelsen af 7. klasse, og det må lægges til grund, at han kunne tale, læse og skrive dansk. Hans nærmeste familie, forældre og søskende, boede her i landet. Der må under disse omstændigheder, hvor A – trods sit ca. 4-årige ophold i Nigeria – havde en stærk tilknytning til Danmark, kræves tungtvejende grunde for at retfærdiggøre Integrationsministeriets afgørelse om at afslå ansøgningen om ikke at anse hans opholdstilladelse for bortfaldet.

Efter Højesterets opfattelse foreligger der ikke sådanne tungtvejende grunde. Det bemærkes herved, at A's mor i oktober 2005, da han var 12 år, anbragte ham på en kostskole i Nigeria. Højesteret finder, at moderens bestemmelse over ham ikke skal komme A til skade med den virkning, at der ses bort fra hans egne interesser, herunder hans ret til respekt for sit privatliv og familieliv i form af en stærk tilknytning til Danmark. Det kan ikke føre til en anden vurdering, at han som 15-årig i september 2008, hvor han havde været i Danmark på nogle ugers ferie, rejste tilbage til Nigeria og fortsatte sin skolegang dér i mere end et år.

På den anførte baggrund finder Højesteret, at Integrationsministeriets afgørelse af 3. juni 2010, hvorefter ministeriet ikke fandt grundlag for at bestemme, at A's opholdstilladelse ikke skulle anses for bortfaldet, udgør et uproportionalt indgreb i hans ret til privatliv og familieliv i strid med artikel 8 i den europæiske menneskerettighedskonvention."

Vestre Landsret den 14. maj 2013 (U2013.2425V)

Ved kendelse af 14. maj 2013 ophævede Vestre Landsret under henvisning til bl.a. artikel 3 i Børnekonventionen, Justitsministeriets afgørelse om inddragelse af en thailandsk drengs opholdstilladelse.

Sagen vedrørte et søskendepar, B1 og B3, som var født i hjemlandet i henholdsvis 1997 og 2007. Moderen, M, fik i januar 2008 opholdstilladelse i Danmark med B2, som var født i 1999. B1 og B3 fik i juli 2008 opholdstilladelse i Danmark på betingelse af, at moderen fortsat boede og havde opholdstilladelse i Danmark. Moderens ægtefælle, N, fik i november 2011 del i forældremyndigheden over B3. I marts 2012 udrejste moderen til hjemlandet. Udlændingestyrelsen traf efterfølgende afgørelse om at inddrage hendes opholdstilladelse, og om at B1 og B3s opholdstilladelser var bortfaldet. Afgørelsen blev stadfæstet af Justitsministeriet.

Landsretten anførte i sin kendelse blandt andet følgende:

"Det må efter de omstændigheder, der forelå ved Justitsministeriets afgørelse af 8. november 2012, lægges til grund, at M har undladt at lære A (B3) thai, og at hun derfor har vanskeligt ved at kommunikere direkte med ham. Hun rejste til-

bage til Thailand uden at forsøge at få drengen, der da var 5 år, med. På denne baggrund må M anses for reelt at have opgivet A (B3).

Under hensyn til A's (B3's) alder ved ankomsten til Danmark kan han ikke have nogen erindring om Thailand, og hele hans forestillingsverden må derfor anses for knyttet til Danmark. Som anført af byretten må N anses for at være A's (B3's) primære omsorgsperson.

De anførte forhold er af central betydning for et barns tarv, jf. herved FN's børnekonventions artikel 3, stk. 1. De ses imidlertid ikke at være inddraget særskilt i Justitsministeriets vurdering efter udlændingelovens § 26, stk. 1, vedrørende A (B3).

Justitsministeriet har i sin vurdering med rette inddraget overførelsen af forældremyndighed til N i sammenhæng med hans manglende biologiske slægtskab med A (B3), omgængelseshensyn samt moderens omsorgspligt. Disse forhold kan imidlertid ikke fritage for, at der foretages en selvstændig vurdering af, om A's (B3's) faktiske situation i relation til kriterierne i udlændingelovens § 26, stk. 1, uanset de nævnte forhold fører til, at inddragelse af opholdstilladelsen anses for en særlig belastning for et barn på godt 5½ år."

c. International retspraksis

Nedenstående sager fra internationale domstole og komitéer er udvalgt med særlig fokus på forudgående ophold i medlemsstaten i spørgsmålet om, hvorvidt en udsendelse vil være i strid med pågældendes ret til privat- og familieliv efter EMRK artikel 8.

Uanset at de fremhævede sager adskiller sig fra de øvrige sager i notatet, blandt andet i forhold til det forudgående opholdsgrundlag, så kan Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols (EMDs) praksis i disse sager anvendes som et fortolkningsbidrag til vurdering af sager om § 9 c, stk. 1. Der kan derfra udledes en række relevante momenter, som kan anvendes i udlændingemyndighedernes vurdering af sager om opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1, efter et forudgående ophold i Danmark.

Væsentlige momenter, som indgår i EMDs praksis efter EMRK artikel 8 er blandt andet:

- Varigheden af de pågældendes ophold i medlemsstaten
- Børn og deres alder
- Hensynet til barnets bedste, herunder dets situation i hjemlandet og dets afhængighed af dets forældre
- Den sociale, kulturelle og familiære tilknytning til henholdsvis opholdslandet og hjemlandet/modtagerlandet.

EMD udarbejder tillige "factsheets" vedrørende praksis på en række områder, herunder blandt andet vedrørende børns rettigheder.⁶

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol(EMD)

Rodrigues da Silva og Hoogkamer mod Nederlandene, 31. januar 2006 (appl. 50435/99)

Den brasilianske statsborger, Solande, indrejste i Nederlandene i juni 1994, som 22-årig. Hendes to sønner (Jean, født i 1990, og Carlos, født i 1992) fra et tidligere ægteskab blev i Brasilien med ansøgers forældre. Carlos indrejste i april 1995 i Nederlandene. Solande og hendes partner, Hoogkamer, fik i 1996 en datter, Rachael Hoogkamer, som fik nederlandsk statsborgerskab. Jean indrejste i Nederlandene i februar 2002.

I januar 1997 gik Solande og Hoogkamer fra hinanden, Hoogkamer fik efter en sag herom tildelt forældremyndigheden over Rachael.

I august 1997 ansøgte Solande om opholdstilladelse. Hun fik afslag på ansøgningen i januar 1998, og afgørelsen blev efterfølgende opretholdt i en række instanser. I juli 1999 fik Solande en udrejsefrist på 14 dage, som hun ikke efterlevede. Solande søgte igen i januar 2002 om opholdstilladelse på baggrund af sit nye forhold.

EMD udtalte mere generelt om sager vedrørende tildeling af opholdstilladelse, at følgende faktorer kan spille ind i vurderingen af sagen (præmis 39):

- I hvilket omfang familielivet effektivt brydes,
- omfanget af tilknytningen til medlemsstaten,
- hvorvidt familien vil have uoverkommelige forhindringer med at bo i oprindelseslandet,
- hensynet til immigrationskontrol eller den offentlige orden,
- hvorvidt familielivet blev indledt på et tidspunkt, hvor de involverede personer var bevidste om, at et vedvarende familieliv i medlemsstaten var usikkert på grund af opholdsstatus til den ene involverede person.

Vedrørende spørgsmålet om kendskab til usikkerheden af et vedvarende familieliv i medlemsstaten udtalte EMD, at det formentlig alene i de mest ekstraordinære tilfælde ('exceptional circumstances') vil være en krænkelse af EMRK artikel 8 at udsende en udlænding (præmis 39).

Derudover udtalte EMD, at såfremt en udlænding ikke overholder reglerne og blot konfronterer myndighederne med sin faktiske tilstedeværelse, så kan denne udlænding ikke som udgangspunkt være berettiget til at forvente en opholdstilladelse (præmis 43).

I den konkrete sag fandt EMD, at det ville være en krænkelse af EMRK artikel 8 at udsende Solande. EMD lagde i den forbindelse blandt andet vægt på, at selvom ansøgeren havde opholdt sig illegalt i Nederlandene siden 1994, og fortsat måtte have tilknytning til Brasilien, så var det i Rachael's bedste interesse at Solande blev i Nederlandene. Rachael havde en

⁶ <http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=press/factsheets>

meget stærk tilknytning til sin mor, og en udsendelse af moren ville i praksis ødelægge denne tilknytning (præmis 44).

Osman mod Danmark, 14. juni 2011 (appl. 3805/09)

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har i dom af 14. juni 2011 i sagen Osman mod Danmark (application no. 38058/09) taget stilling til det proportionalitetsprincip, som er indeholdt i artikel 8, stk. 2. Domstolen fandt, at Danmark havde krænket artikel 8 ved at nægte, at Osman generhvervede sin opholdstilladelse her i landet.

Ansøgeren blev født i november 1987 i Somalia, og boede fra 1991 til 1995 med sin familie i Kenya. Ansøgeren fik i november 1994 opholdstilladelse i Danmark, og indrejste i februar 1995. I maj 2003 tog ansøgeren til Kenya, blandt andet for at passe sin bedstemor i en flygtningelejr. I august 2005 kontaktede hun ambassaden med henblik på genindrejse i Danmark. I december 2006 traf Udlændingestyrelsen afgørelse om bortfald af opholdstilladelse, fordi ansøger havde været udrejst af Danmark i mere end 12 måneder. Ansøger fik også afslag på ny opholdstilladelse efter blandt andet § 9 c, stk. 1. I oktober 2007 stadfæstede det daværende Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration Udlændingestyrelsens afgørelse. Såvel byretten som landsretten tiltrådte ministeriets afgørelse. Procesbevillingsnævnet gav afslag på tredjeinstansbevilling, hvorefter ansøger påklagede til EMD.

EMD fandt, at der var tale om et indgreb i ansøgers privatliv og familieliv i henhold til EMRK artikel 8. I vurderingen af, hvorvidt dette indgreb var proportionelt i henhold til EMRK artikel 8, stk. 2, lagde EMD blandt andet vægt på, at ansøgeren havde tilbragt sine formative år i Danmark, talte dansk, havde gået i dansk skole indtil august 2002, at hendes forældre og ældre søskende boede i Danmark, og at hun derfor havde social, kulturel og familiemæssig tilknytning til Danmark (præmis 60).

EMD fandt også, at ansøgeren havde social, kulturel og familiemæssig tilknytning til Kenya og Somalia, og lagde i den forbindelse blandt andet vægt på, at hun havde boet i begge lande, hun talte somali, samt at begge hendes forældre i hvert fald kunne opholde sig i Kenya, og at moren også efter det oplyste kunne opholde sig i Somalia (præmis 61).

I en sag med en sådan tilknytning til Danmark, skal der ifølge EMD meget alvorlige grunde til at kunne retfærdiggøre ikke at lade ansøgeren generhverve opholdstilladelsen (præmis 65).

For så vidt angik spørgsmålet om, at forældrene havde sendt ansøgeren til Kenya, udtalte EMD blandt andet, at selvom udøvelse af forældremyndighed, herunder blandt andet at beslutte børns opholdssted, er en grundlæggende del af familieliv, så kan myndighederne ikke se bort fra barnets interesse, herunder deres egen ret til respekt for privat- og familieliv (præmis 73).

Myndighederne havde således ikke i tilstrækkeligt omfang taget ansøgerens interesse i betragtning i vurderingen af hendes sag om generhvervelse af opholdstilladelse (præmis 76). EMD fandt således, at det var en krænkelse af EMRK artikel 8 ikke at give ansøgeren en opholdstilladelse (præmis 77).

Butt v. Norway, 4. december 2012 (appl. 47017/09)

Sagen omhandlede en søster og bror, som var født i henholdsvis 1985 og 1986 i Pakistan. Ansøgerne indrejste i Norge i 1989 med deres moder og blev i 1992 meddelt opholdstilladelse på baggrund af stærke humanitære hensyn. I 1992 udrejste moderen med børnene til Pakistan, hvor børnene først boede med sine bedsteforældre og efterfølgende med faderen og hans nye kone.

Moderen og børnene genindrejste i Norge i 1995/1996. Myndighederne, som havde meddelt dem en ny tilladelse, var uvidende om opholdet i Pakistan siden 1992. På baggrund af faderens ansøgning om opholdstilladelse i Norge i 1996, som han fik afslag på, indledte myndighederne en undersøgelse af familiens forhold og fik herved kendskab til, at børnene og deres moder i perioden fra 1992 til primo 1996 primært havde boet i Pakistan. I januar 1999 inddrog myndighederne familiens opholdstilladelse og nægtede dem samtidig en ny opholdstilladelse. Afgørelsen blev senere opretholdt af andre instanser.

Børnenes moder forsvandt i 2000/2001, og børnene havde ikke kontakt med hende igen før 2004. I den mellemliggende periode boede børnene hos deres onkel og tante i Oslo. Politiet havde i 2001 forsøgt at udsende børnene, men undlod at gennemføre udsendelsen, idet man fandt dette uhensigtsmæssigt uden moderen.

I november 2003 blev broren dømt for blandt andet groft overfald og blev idømt 75 dages fængsel. I maj 2005 udviste udlændingemyndighederne ham for bestandigt.

Ansørgernes moder blev udsendt til Pakistan i september 2005 og døde i august 2007.

EMD fandt, at en udsendelse af de to søskende ville være en krænkelse af EMRK artikel 8. EMD udtalte, at ansøgerne havde såvel et familieliv og privatliv i Norge (præmis 76).

EMD udtalte endvidere, at EMD ikke er uenig med den nationale domstols generelle holdning om, at en stærk indvandringspolitik i princippet vil tale for at identificere børn med sine forældres adfærd, idet der i modsat fald ville være stor risiko for, at forældrene udnytter børnenes situation for herved at sikre en opholdstilladelse til familien. Børnenes familieliv og privatliv blev etableret på et tidspunkt, hvor moderen siden 1996 havde haft kendskab til, at et vedvarende familieliv i Norge var usikkert. En udsendelse af børnene ville derfor kun være en krænkelse af EMRK artikel 8 i tilfælde med ekstraordinære tilfælde ('exceptional circumstances') (præmis 79).

I vurderingen af, hvorvidt der er tale om en sag med ekstraordinære tilfælde ('exceptional circumstances'), udtalte EMD, at behovet for at identificere børnene med forældrenes adfærd ikke altid skal være en afgørende faktor – i den konkrete sag var der ingen risiko for udnyttelse, da ansøgerne var myndige, og moderen var død (præmis 80).

EMD noterede sig, at der gik 3 år fra myndighederne blev bekendte med familiens ophold i Pakistan i forbindelse med faderens ansøgning om opholdstilladelse i 1996 til inddragelsen af opholdstilladelsen i 1999. Derudover var det ikke før børnenes anholdelse i maj 2001, at de blev bekendte med deres irregulære opholdsgrundlag. Børnenes familiemæssige og andre sociale bånd til Norge var således allerede blevet formet, da de blev bekendte med, at deres opholdsgrundlag var usikkert.

Indtil børnene i henholdsvis 2003 og 2004 blev myndige, kunne børnene med rimelighed fortolke situationen således, at myndighederne ikke forventede, at de skulle udrejse på egen hånd. Selv da de blev myndige, foretog myndighederne ikke udsendelsesbestræbelser, hvorfor børnene fortsat med rimelighed kunne have samme opfattelse (præmis 83+84).

EMD fandt, at disse omstændigheder talte stærkt imod at identificere børnene med modrens adfærd (præmis 86).

EMD udtalte, at børnene havde stærk tilknytning til Norge, både i relation til familie- og privatliv. Herimod var deres tilknytning til Pakistan ikke særlig stærk (præmis 87+88).

EMD fandt ikke, at brorens kriminelle forhold skulle tillægges betydelig vægt, og lagde i den forbindelse vægt på, at der var tale om ét tilfælde af grov vold, at forholdet var begået for lang tid siden, og at han ikke efter det oplyste havde begået anden kriminalitet siden (præmis 89).

EMD fandt på den baggrund, at der var tale om ekstraordinære tilfælde ('exceptional circumstances'), og at det derfor ville være en krænkelse af ansøgernes familie- og privatliv efter EMRK artikel 8 at udsende dem (præmis 90+91).

Jeunesse mod Nederlandene, 3. oktober 2014 (appl. 12738/10)

Ansøger blev født i Surinam i 1967 og fik surinamsk statsborgerskab i 1975, da Surinam blev uafhængig. I marts 1987 mødte hun W, som i oktober 1991 flyttede til Nederlandene, hvor han fik nederlandsk statsborgerskab. Ansøgers bror og en halvsøster boede i Surinam, og hendes anden halvsøster og en halvbror boede i Nederlandene.

I perioden mellem 1991 og 1995 fik ansøger fem afslag på visum til Nederlandene med henblik på at besøge slægtninge. I marts 1997 fik ansøger visum til Nederlandene og indrejste samme måned. Hun udrejste ikke, da visummet udløb 45 dage senere. Hun opholdt sig på dommens tidspunkt fortsat i Nederlandene.

Ansøger søgte første gang om opholdstilladelse i oktober 1997, og ansøgte siden da om en række opholdstilladelser, som alle enten blev afvist eller afslået.

I juni 1999 blev ansøger og W gift, og gik sammen tre børn (født 2000, 2005 og 2010). Alle tre børn har nederlandsk statsborgerskab.

EMD udtalte blandt andet, at når der er børn involveret, skal deres bedste interesse tages i betragtning. EMD udtalte ligeledes, at der er bred konsensus om, at barnets bedste interesse skal tillægges afgørende vægt (præmis 109).

Idet ansøger havde opholdt sig illegalt i Nederlandene, og hun var bekendt med usikkerheden i opholdsstatus, længe før hun påbegyndte sit familieliv, så ville det kun i ekstraordinære tilfælde være i strid med EMRK artikel 8 at udsende hende (præmis 113 og 114).

EMD's flertal (14 stemmer mod tre stemmer) fandt, at det ville være en krænkelse af artikel 8 at udsende ansøger, og lagde blandt andet vægt på, at både ansøgers mand og børn havde nederlandsk statsborgerskab, at ansøger selv havde haft nederlandsk statsborgerskab, men mistede dette i 1975, da hun fik surinamsk statsborgerskab (præmis 115).

Ansøger havde opholdt sig i Nederlandene i mere end 16 år og havde en ren straffeattest. Uanset ansøger ikke havde udrejst i overensstemmelse med afgørelserne, så havde myndighederne tolereret hendes tilstedeværelse i en lang periode (myndighederne havde hele tiden haft kendskab til hendes adresse). Denne tolerance gav ansøger mulighed for at etablere og udvikle en stærk familiemæssig, social og kulturel tilknytning til Nederlandene (præmis 116).

Derudover fandt EMD, at det ikke ville være forbundet med uoverkommelige forhindringer for familien at flytte til Surinam, men at ansøger og hendes familie formentlig ville opleve vanskeligheder hermed, hvis de var tvunget til at flytte (præmis 117).

Om end EMD fandt at de nationale myndigheder havde inddraget børnenes forhold i et vist omfang, så fandt EMD også, at de ikke i tilstrækkelig grad havde vurderet børnenes situation ved en udsendelse af moren med henblik på at give børnenes bedste interesse en effektiv beskyttelse og tilstrækkelig vægt. På baggrund heraf konkluderede EMD, at barnets bedste interesse ikke var blevet tillagt tilstrækkelig vægt (præmis 118-120).

EMD's flertal fandt på baggrund af ovenstående, at der var tale om en ekstraordinær situation, og at en udsendelse derfor ville være en krænkelse af EMRK artikel 8 (præmis 122-123).

Praksis med særlig fokus på personer med handicap, herunder diskrimination, rimelig tilpasning og retten til familieliv

Kiyutin mod Rusland, 10. marts 2011 (appl. 2700/10)

EMD tog i dommen stilling til spørgsmålet om diskrimination på grund af handicap. Ifølge russisk lov var udlændinge, som var gift med en russer eller havde et russisk barn, berettiget til midlertidig opholdstilladelse i Rusland, hvis de ikke var smittet med HIV. Klager, som var usbekisk statsborger, var gift med en russisk kvinde og sammen havde de et barn. Klager blev dog nægtet midlertidigt ophold i Rusland, da han var testet positiv for HIV.

EMD bemærkede indledningsvis, at det forhold, at klager havde en russisk ægtefælle og et barn med hende, gjorde, at sagen faldt inden for anvendelsesområdet for EMRK artikel 8. EMD fandt endvidere, at EMRK artikel 14 var anvendelig, selvom bestemmelsen ikke direkte nævner sundhed som et område, hvor diskrimination er forbudt. EMD fastslog, at det var et legitimt formål for de russiske myndigheder at beskytte folkesundheden. EMD bemærkede, at HIV ikke overføres tilfældigt, men ved særlig adfærd. Set i lyset heraf fandt EMD, at der - når der hverken forelå restriktioner for turisternes indrejse eller russiske statsborgeres tilbagevenden til Rusland - var tale om diskrimination af klager med hensyn til hans ret til familieliv, idet han havde fået afslag på midlertidigt ophold alene på grund af sin HIV-sygdom. Der forelå derfor en krænkelse af EMRK artikel 14, jf. EMRK artikel 8.

Nasri mod Frankrig, 13. juli 1995 (appl. 19465/92)

EMD tog i dommen stilling til retten til familieliv for en person med handicap. I sagen var en døv og stum mand, der havde boet i Frankrig, siden han var 5 år, blevet udvist af Frankrig

som 25-årig med henvisning til blandt andet en dom for voldtægt. Personen var, som følge af sin funktionsnedsættelse, meget afhængig af sin familie.

I den forbindelse udtalte EMD (præmis 43), at "for a person confronted with such obstacles, the family is especially important." EMD fandt derfor, at EMRK artikel 8 om retten til familieliv var krænket.

FNs Menneskerettighedskomité

Winata og Li mod Australien, 26. juli 2001 (CCPR/C/72/D/930/2000)

Winata indrejste i Australien i august 1985 på besøgsvisum, som udløb i september 1985. Li indrejste i Australien i februar 1987 på studievisum, som udløb i juni 1988. Efter udløbet af deres visum opholdte de sig illegalt i Australien. Winata og Li mødte hinanden i Australien og indledte et de facto forhold i stil med et ægteskab. Deres søn, Berry, blev født i Australien i juni 1988, og han fik i juni 1998 australsk statsborgerskab, fordi han er født i Australien og havde boet der i 10 år. I perioden fra 1998 til 2000 fik Winata og Li afslag på flere ansøgninger om visum/opholdstilladelse.

Komitéen lagde i sagen vægt på, at ansøgerne havde opholdt sig i Australien i over 14 år, samt at deres søn var opvokset i Australien, havde boet der i 13 år, havde modtaget skolegang i Australien og udviklet sociale forhold i den forbindelse. Det påhvilede herefter staten at påvise faktorer, som gik videre end blot håndhævelse af udsendelse af forældrene (præmis 7.3).

På baggrund af sagens særlige omstændigheder fandt komitéen, at en udsendelse af Winata og Li ville være i strid med artikel 17, artikel 23 og artikel 24 i FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder.

Det bemærkes, at fire ud af komitéens 16 medlemmer udtalte dissens.

Irak

Internt notat – Center for asyl

(Opdateret den 21. februar 2017)

Indhold

Typiske asylmotiver	4
Generelle forhold	4
Områder befriet fra IS' kontrol.....	5
Myndighedsbeskyttelse.....	5
Militærkonflikter (<i>Al Mahdi, Ahl al Haq, etc.</i>)	5
Rekruttering til militser.....	6
Sekteriske konflikter (Religiøse minoriteter).....	6
Sunni muslimer	6
Kristne og katolikker	6
Yazidi.....	7
Konvertering	7
Køns- og æresrelaterede konflikter.....	7
Ægteskaber mellem Shia og Sunni muslimer	8
Konflikter som følge af ansættelsesforhold	8
Arbejde for internationale organisationer	8
Arbejde i offentlig stilling	8

Tilknytning til Baath-partiet.....	8
Militærtjeneste/Desertering	9
Pershmerga.....	10
Internt flugtalternativ (IFA)	10
Bagdad	10
Den kurdiske region i Irak (KRI)	10

Irak

Typiske asylmotiver

En del af asylansøgerne fra Irak henviser til konflikter med shiitiske militser, som har fået adgang til landet, og i realiteten agerer parallelt med myndighederne uden disses indgriben. Derudover henviser nogle asylansøgere også til konflikter med Islamisk Stat (IS) og den generelle sikkerhedssituation. Ved henvisning til sektariske konflikter, kan der have været konkrete konflikter med militserne, som følge af ansøgernes religion/etnicitet.

Myndighedskonflikter ses i øjeblikket ikke at være en af de mest hyppige konflikter.

Ved sagsbehandlingen vurderes troværdigheden af de konkrete konflikter. Konflikterne kan afvises dels på divergenser, og dels på detaljegraden af forklaringen, sandsynligheden eller sammenhængen af forklaringen. Hvis ansøger er indrejst med familiemedlemmer, og der henvises til de samme konflikter eller episoder, kan der være indbyrdes divergenser familiemedlemmerne imellem. I disse sager er det vigtigt at holde fokus på, hvilke episoder familiemedlemmerne alle har oplevet, således at hændelsesforløbet burde kunne forklares nogenlunde ens af alle parter.

Hvis det vurderes at forklaringen ikke lægges til grund, afvises den som blandt andet divergerende, usandsynlig, usammenhængende, udbyggende eller udetaljeret. Såfremt det vurderes, at ansøger er omfattet af udlændingelovens § 7, skal det vurderes om der kan henvises til at tage ophold i et andet område af hjemlandet - internt flugtalternativ (IFA).

Anerkendelsesprocenten i 1. instans var i 2015 37 %, og var i 2016 på 13 %. Omgørelsesprocenten i Flygtningenævnet var i 2015 på 15 % og i 2016 på 13 %. ¹

Generelle forhold

Den generelle sikkerhedssituation i Irak kan ikke i sig selv begrunde asyl. Ansøger skal have sandsynliggjort, at han har oplevet konkrete og individuelle konflikter, som har tilstrækkelig intensitet og karakter.

I praksis lægges vægt på, at den generelle sikkerhedssituation i Irak ikke i sig selv medfører en risiko for overgreb som følge af den blotte tilstedeværelse i Irak.

Der henvises til dommen fra den Europæiske Menneskerettigheds Domstol i sagen *J.K. and Others v. Sweden*, hvoraf det af præmis 110 fremgår: "The applicants complained that their return to Iraq would entail a violation of article 3 of the Convention "no one shall be subjected to torture or to inhuman or degrading treatment or punishment" The chamber noted that, although the general situation in Iraq had significantly worsened since June 2014, so far there were no international reports on Iraq which could lead it to conclude that the general situation was so serious as to cause, by itself, a violation of Article 3 of the Convention in the event of a person's return to that country."²

¹ Tallene for 2016 er opgjort på baggrund af foreløbige tal for 2016 opgjort pr. 8. januar 2017.

² Der anvendes følgende formulering i afgørelserne: "Vi vurderer endvidere ikke, at den generelle sikkerhedsmæssige situation i Irak, er af en sådan karakter, at det kan antages, at der er en reel risiko for overgreb i strid med Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3 alene som følge af den blotte tilstedeværelse i området. Det bemærkes, at det af præmis 110, i Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols afgørelse, *J.K. and Others v. Sweden*, fremgår at den generelle situation i Irak ikke statuerer en krænkelse af artikel 3."

Områder befriet fra IS' kontrol

Såfremt ansøger er fra et område, som tidligere har været under IS-kontrol, men som nu er befriet, skal ansøger orienteres om den seneste kontroloversigt for irakisk territorie³.

Ifølge baggrundsoplysningerne finder arbitrære angreb sted mod bl.a. sunni muslimer, som fortsat har ophold i -eller er vendt tilbage til områder, der tidligere var kontrolleret af IS, idet de formodes at have sympatiseret med IS eller have haft tilknytning dertil. Det er dog fortsat en forudsætning for at blive meddelt asyl, at ansøger er konkret og individuelt forfulgt, for at være omfattet af § 7.

Myndighedsbeskyttelse

Som udgangspunkt henvises ansøgere ikke til at søge myndighedernes beskyttelse fra forfølgelse eller overgreb, men dette kan fraviges, hvis omstændighederne taler derfor, hvilket beror på en konkret og individuel vurdering af sagen.

For så vidt angår shiitiske militser, har flere kilder bekræftet, at de irakiske myndigheder ikke kan eller vil beskytte befolkningen mod militserne.

Det er ikke muligt at henvise asylansøgere til at søge myndighedernes beskyttelse i forhold til privatretlige konflikter, ligesom det i æresrelaterede konflikter er udgangspunktet, at myndighederne ikke kan eller vil yde beskyttelse. Det fremgår af vores baggrundsoplysninger, at konflikter mellem familier eller klaner betragtes som interne konflikter af myndighederne, og at disse således ikke yder beskyttelse herfor.

Militskonflikter (*Al Mahdi, Ahl al Haq, etc.*)

Ansøgere fra Irak, som er arabiske sunni muslimer, kan som asylmotiv henvise til konflikter med de shiitiske militser, som har kontrollen med områder i Bagdad, den sydlige del af Irak og mange af de generobrede områder fra IS.

Hvis ansøgers forklaring om sin konkrete konflikt med en milits lægges til grund, og konflikten har tilstrækkelig karakter og intensitet, vil dette kunne begrunde asyl.

De shiitiske militser er ikke en del af regeringen, men i realiteten kontrollerer de områder uden at myndighederne i Irak har mulighed for at yde beskyttelse imod dem.

I disse sager er det vigtigt at belyse, hvorvidt ansøgeren er individualiseret og hvorvidt ansøger har haft konkrete konflikter med militserne forud for deres udrejse. Alene det forhold, at man er sunni muslim, sætter ikke pågældende i et asylbegrundende modsætningsforhold til militserne. Pågældende, skal have haft en individuel konflikt og der skal tages stilling til, hvorvidt ansøger ved en tilbagevenden til hjemområdet, vil være i et asylbegrundende modsætningsforhold til den pågældende milits. Fokus bør være på det samlede hændelsesforløb, herunder om andre har modtaget trusselsbreve, om ansøgers familie har oplevet konflikter og hvorvidt episoderne har den fornødne karakter og intensitet.

I nogle tilfælde kan der være tale om et afsluttet forhold, selvom ansøger eventuelt har været tilbageholdt og oplevet konkrete konflikter i sit hjemområde. Et led i vurderingen om ansøgers konflikt berettiger til asyl er, om ansøger har haft ophold i sit hjemområde mellem sidste episode og udrejsen, og det er derfor væsentligt at afdække hvor ansøger har opholdt sig og hvad pågældende har foretaget sig siden sidste henvendelse.

³ Link til Institute for the Study of War: <http://www.understandingwar.org/maps?tid=188>

Rekruttering til militser

Det er ikke muligt at finde kilder, som bekræfter, at der foregår tvangsrekruttering til shia militser, og det vurderes derfor at rekruttering foregår på frivillig basis.

Shia muslimer

Ifølge tilgængelige baggrundsoplysninger foregår rekrutteringen blandt shia muslimer, til forskellige militser, på frivillig basis, hvorfor det ikke lægges til grund, at ansøger er i risiko for tvangsrekruttering. Hvis dette asylmotiv påberåbes, orienteres ansøger om de tilgængelige baggrundsoplysninger.⁴

Sunni muslimer

Baggrundsoplysningerne for rekruttering af sunni muslimer til shiitiske militser bekræfter, at rekruttering sker på frivillig basis og ud fra sekteriske skillelinjer. Henviser ansøger til frygt for rekruttering til en shia milits, orienteres pågældende om de tilgængelige baggrundsoplysninger. Påberåbes dette asylmotiv kan det være med til at belyse ansøgers generelle troværdighed⁵.

Sekteriske konflikter (Religiøse minoriteter)

Omkring 97-99 % af den irakiske befolkning er muslimer. Derudover består befolkningen af forskellige etniske grupper og religiøse minoriteter. Forholdet mellem sunni og shia muslimer i Irak har skabt konflikter mellem de to befolkningsgrupper, og der ses sager, hvor ansøgere henviser til deres religiøse tilhørsforhold og den generelle diskrimination eller chikane, de har oplevet.

Sunni muslimer

Ifølge Flygtningenævnets praksis kan de generelle forhold for sunni muslimer i Irak, herunder Bagdad, ikke begrunde asyl i sig selv, selvom det er en udsat gruppe. Ansøger skal have oplevet konkrete og individuelle konflikter, af tilstrækkelig karakter og intensitet, for at det kan begrunde asyl.

Kristne og katolikker

Det er ikke ulovligt at være kristen eller katolik i Irak, så dette kan ikke i sig selv medføre asyl. Denne befolkningsgruppe er dog udsat for forfølgelse og overgreb fra IS side. Selvom de generelle forhold er vanskelige, skal ansøger have oplevet konkrete og individuelle konflikter, af tilstrækkelig karakter og intensitet, for at det kan begrunde asyl.

⁴ Orienteret ansøger om, at det fremgår af vores baggrundsoplysninger, herunder Carnegie Endowment for Peace, The Popularity of the Hashd in Iraq, 1 February 2016 og Udlændingestyrelsen, [IRAK: Baggrundsoplysninger om sikkerhedssituationen i Bagdad og i de sydlige provinser med særlig fokus på situationen for internt fordrevne](#), 8. marts 2015, at flere kilder peger på, at rekruttering til al-Hashd al-Shaabi foregår på frivillig basis, ud fra en fatwa udstedt af Ayatollah Sistani. Carnegie Endowment for International Peace peger på, at al-Hashd al-Shaabi har gennemført rekrutteringskampagner, bl.a. via shia-miljøer, gejstlige, statsansatte og politiske partier. Carnegie Endowment for Peace skriver, at al-Hashd al-Shaabi ikke har problemer med at få dækket sit rekrutteringsbehov.

⁵ Orienteret ansøger om, at det fremgår af vores baggrundsoplysninger, herunder UN Security Council: Report of the Secretary-General on children and armed conflict in Iraq, 9 November 2015, at rekruttering primært ud fra sekteriske skillelinjer. "Following the fall of Mosul on 10 June 2014, the popular mobilization forces, composed primarily of Shi-ite, but also increasingly Sunni, volunteers, pro-Government militias and other tribal volunteers, joined the Iraqi security forces in the fight against ISIL".

Yazidi

Yazidi er en udsat religiøs minoritet, som tidligere holdt til i den nordlige del af Irak, men som blev fordrevet fra området, da IS gik til angreb og dræbte en stor del af befolkningen fra denne minoritet.

Det forhold, at man er yazidi kurder, kan ikke i sig selv begrunde opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, selvom yazidier tilhører en religiøs minoritet. Der lægges i afgørelserne vægt på, hvorvidt ansøger har oplevet konkrete konflikter.

Hvis pågældende ikke har oplevet konkrete konflikter, men derimod frygter de generelle forhold som følge af IS overtagelse af den nordlige del af Irak, og særligt Sinjar, som mange yazidier flygtede til, under IS indtog, orienteres ansøger om de tilgængelige baggrundsoplysninger, herunder kontrolkort fra The Study of War og relevante baggrundsoplysninger⁶.

Konvertering

I 2012 ændrede Flygtningenævnet praksis på baggrund af EU-domstolens vurderingen om konvertering. Vurderingen ændredes fra om konverteringen var kommet til myndighedernes kendskab, til om den var reel⁷. Såfremt det lægges til grund, at ansøger reelt er konverteret fra Islam, vil denne konvertering således ifølge praksis betyde, at ansøger er i risiko for forfølgelse ved en tilbagevenden til sit hjemland efter § 7, stk. 1.

Hvis ansøgers konvertering derimod ikke fremstår reel på grund af bl.a. divergerende, udbyggende eller usammenhængende forklaring, kan konverteringen afvises. Hvis det vurderes at konverteringen ikke er reel, men pågældende har eksponeret sig selv på fx sociale medier, skal det vurderes om ansøgeren er blevet profileret i en sådan grad, at myndighederne vil tillægge pågældende den nye religiøse overbevisning.

Flygtningenævnets praksis i forhold til Irak er ikke entydig, idet de har omgjort en genoptagelsessag, hvor de lagde til grund at ansøger reelt var konverteret, og at pågældende af denne grund ikke kunne vende tilbage til det *nordlige Irak*⁸.

Køns- og æresrelaterede konflikter

Hvis et æresrelateret asylmotiv påberåbes, vurderes det om dette kan lægges til grund og har den fornødne intensitet og karakter. Der er eksempler på sager, hvor forklaringen lægges til grund vedrørende

⁶ Flygtningenævnet har i en nylig afgørelse lagt vægt på, at de kurdiske styrker nu har fordrevet IS fra området. Uddrag af Flygtningenævnets begrundelse *"Efter de nu foreliggende baggrundsoplysninger har de kurdiske styrker nu fordrevet Islamisk Stat fra de fleste yazidi-områder, herunder Sinjar-området, og Islamisk Stat er trængt i defensiven militært fra flere sider. Uanset oplysningerne om de generelt vanskelige forhold i hjemlandet kan det ikke lægges til grund, at ansøgeren ved en tilbagevenden til Irak risikerer forfølgelse efter udlændingelovens § 7."* Irak/2016/23/SSM

⁷ EU-domstolen traf afgørelse om dette 6. september 2012. Uddrag: *"2) Artikel 2, litra c) i Direktiv 2004/83 skal fortolkes således, at ansøgeren har en velbegrundet frygt for forfølgelse, når de kompetente myndigheder under hensyn til ansøgerens personlige forhold finder, at det med rimelighed kan forventes, at ansøgeren ved en tilbagevenden til hjemlandet vil udføre religiøse handlinger, der vil udsætte vedkommende for en reel risiko for forfølgelse. De nævnte myndigheder kan i forbindelse med den individuelle vurdering af en ansøgning om flygtningestatus ikke med rimelighed forvente, at ansøgeren afstår fra disse religiøse handlinger."*

⁸ Uddrag fra Flygtningenævnets begrundelse fra november 2016: *"Flygtningenævnets flertal finder således, at ansøgeren på en overbevisende måde har redegjort sin baggrund for at konvertere til kristendommen Det lægges efter indholdet af baggrundsoplysningerne om forholdene i det nordlige Irak til grund, at ansøgeren som kristen konvertit risikerer forfølgelse efter udlændingelovens § 7, stk. 1."*

køns eller æresrelaterede konflikter, men hvor karakteren og intensiteten af konflikten ikke var tilstrækkelig til at begrunde opholdstilladelse efter § 7.

Ægteskaber mellem Shia og Sunni muslimer

Ægteskaber mellem shia og sunni muslimer er ikke ulovligt i Irak, derfor medfører ægteskabet ikke i sig selv et modsætningsforhold til myndighederne. Henviser ansøger til et ægteskab imod familiens eller klanens ønske, skal der fokuseres på, hvordan ægteskabet er kommet i stand, hvornår de er blevet gift og hvorvidt de har levet sammen i hjemlandet. Det er væsentligt at belyse længden af ægteskabet, om ansøger har fået børn med ægtefællen, socialt samvær med familien, og om de har været udsat for overgreb fra familien. Ud fra de konkrete oplysninger i sagen, skal vurderes hvorvidt det er sandsynliggjort at familien eller klanen, har modsat sig forholdet, og vil udsætte pågældende for overgreb ved tilbagevenden til Irak.

Konflikter som følge af ansættelsesforhold

Arbejde for internationale organisationer

Arbejde for internationale organisationer kan ikke isoleret set begrunde asyl. Der skal være tale om en vis grad af profilering. Ansøger kan have oplevet konflikter som følge af arbejdet, men såfremt de har opholdt sig i hjemområdet i en længere periode, uden at opleve yderligere, vil det indikere, at der ikke består et modsætningsforhold ved ansøgers udrejse.

Arbejde i offentlig stilling

Såfremt ansøger har besiddet en offentlig stilling, kan dette have medvirket til at ansøger ved en tilbagevenden, vil være i risiko for forfølgelse. Det vil oftest være konflikter med militser eller ansøgers tidligere arbejdsgiver. Ansøger skal formentlig have besiddet en høj stilling i det offentlige, for at kunne sandsynliggøre, at være blevet profileret på grund af dette.

Tilknytning til Baath-partiet

Ansøgere som henviser til, at de har en konflikt, fordi de har en tilknytning til Saddam Husseins tidligere regime eller Baath-partiet, kan ikke meddeles opholdstilladelse efter § 7 alene af den årsag. I sager hvor ansøgers fædre har været medlemmer eller arbejdet for Baath-partiet, efterprøves troværdigheden i forhold til tilknytningen, men i særdeleshed også den eller de episoder, ansøger eventuelt måtte have oplevet som følge heraf. Det tillægges vægt, om der er sket noget i perioden efter Saddam Husseins fald og frem til ansøgers udrejse, herunder hvorvidt ansøger har kunnet opholde sig en længere periode i hjemområdet uden at opleve konflikter.

Udlændingestyrelsens baggrundsoplysninger bekræfter, at der i udgangspunktet ikke sker forfølgelse af Baath-medlemmer, som ikke er højtstående⁹

⁹ Orienteret ansøger om, at det fremgår af vores baggrundsoplysninger, herunder rapporten fra UK Home Office: "Country Policy and Information Note Iraq: Ba'athists" fra november 2016, pkt. 3.1.1, s. 7, at selvom der stadig er et vist element af diskrimination og angreb mod tidligere medlemmer af Baath-partiet deres familiemedlemmer, eller personer beskyldt for at have været medlem, så er denne behandling ikke systematisk, og generelt set, er det ikke tilstrækkeligt til at være i risiko for forfølgelse."

Videre orienteret ansøger om vores baggrundsoplysninger, herunder Landinfos rapport fra 2009 "Respons fra Irak: Sikkerhetssituasjonen for lavere og middels rangerte personer tilknyttet Baatheregimet" s.1, at der generelt i Irak ikke sker forfølgelse af lavere og middel-rangerende Ba'ath-medlemmer.

Militærtjeneste/Desertering

Obligatorisk militærtjeneste i Irak blev afskaffet i 2003. Såfremt ansøger har aftjent i militæret herefter er dette sket på frivillig basis, og desertering fra militæret vil som udgangspunkt ikke medføre, at ansøger meddeles asyl.

Desertering fra militæret kan medføre straf efter den irakiske militærlovgivning. Der er ikke oplysninger, der bekræfter, at der er personer som reelt er blevet straffet efter denne bestemmelse, ligesom der er blevet givet amnesti i nogle tilfælde.

Såfremt ansøger henviser til genindførsel af værnepligt, orienteres pågældende om, at selvom et sådan forslag er blevet fremsat, er dette ikke blevet vedtaget¹⁰.

Har ansøger været ansat i militæret eller under frivillig tjeneste, og henviser denne til, at han ved en tilbagevenden risikerer fængselsstraf for desertering, skal der tages stilling til, hvorvidt der er tale om en uforholdsmæssig straf for deserteringen.

Ved vurderingen af om straffen for militærunddragelse og desertering er uforholdsmæssig lægges der vægt på, at det falder indenfor det enkelte lands jurisdiktion at lovgive for sine statsborgere og fastsætte sanktioner i tilfælde, hvor lovgivningen overtrædes. Straffen for militærunddragelse og desertering i Irak anses ikke for at være uforholdsmæssig i forhold til dansk retstradition.¹¹

¹⁰ Orienteret ansøger om, at det fremgår af vores baggrundsoplysninger, herunder CIA World Factbook, Irak *"Iraq 18-40 years of age for voluntary military service; no conscription (2013)"* og UN Committee on the Rights of the Child (2013), at der ikke er værnepligt eller tvungen militærtjeneste i det irakiske militær.

Det fremgår, at *"[...] minimumsalderen for militærtjeneste i den nye irakiske hær er 18 år, og militærtjeneste er frivillig. Tvungen tjeneste i den nye irakiske hær blev afskaffet med virkning fra den 9. april 2003."*

¹¹ Orienteret ansøger om, at det fremgår af de foreliggende baggrundsoplysninger, herunder: Migrationsverket: *"Iraq: Rule of Law in the Security and Legal system"*, 5. august 2014, at deserteringen sædvanligvis straffes med 6 måneders fængsel i Irak og at der er blevet udstedt en generel amnesti og dermed straffrihed for desertører tidligere.

Det fremgår endvidere høringssvaret fra Udenrigsministeriet fra oktober 2016, at deserteringer i Irak, ifølge en kilde, er hyppigt forekomne. Kilden siger desuden, at der normalt rejses disciplinærsager mod desertører, der behandles af det irakiske forsvar selv. Samtidig oplyser kilden, at der ikke er dødsstraf for desertering i Irak.

Videre orienteret ansøger om, at det fremgår af baggrundsoplysningerne, herunder Radio Free Europe/Radio Liberte: *"Iraq offers amnesty to security personnel who fled IS offensive"*, 30. april 2015 og NY Times *"Iraq Army Woos Deserters Back to War on ISIS"*, 28. september 2014, at der er blevet udstedt amnestier af flere omgange til desertører, herunder også dem der har deserteret fra fronten mod Islamisk Stat.

Endelig orienteret ansøger om, at det fremgår af Landinfos respons af 13. december 2016, *"Irak: Desertering fra den irakiske hæren"* fremgår det, at hærpersonele, som er udeblevet fra tjenesten i mere end 6 måneder og senere er udrejst af Irak, vil kunne idømmes 1 års fængsel eller mere.

Det fremgår af samme respons, at direktøren for menneskerettighedskontoret "UNAMI" har oplyst, at dødsstraf ikke anvendes ved desertering fra militæret og at statsministeren og regeringen tidligere har udstedt en de facto amnesti til alle soldater, som deserterede fra kamphandlinger mod Islamisk Stat. Det fremgår tillige af Landinfos respons, at en "UNAMI" delegation, som har besøgt et militært fængsel i Bagdad, kunne berette, at der kun befandt sig fanger i fængslet, som afsonede en straf på 6 måneder for tyveri og lydighedsnægtelse.

Pershmerga

Arbejdet for Pershmerga og de væbnede kampe mod IS i det kurdiske område, er frivillig. Det er ikke muligt at finde kilder, som kan bekræfte, at ansøgere risikerer forfølgelse på grund af desertering fra styrkerne. I vurderingen af en sådan sag, lægges der vægt på hvilke opgaver ansøger har haft, hvilken rang eller hvor højtstående han har været, og om han i forbindelse med deserteringen skulle være kommet i modsætningsforhold til Pershmerga.

Internt flugtalternativ (IFA)

Såfremt udlændingestyrelsen lægger til grund, at ansøger ikke er omfattet af udlændingelovens § 7, enten på grund af at pågældendes forklaring afvises, eller hvis pågældendes konflikt ikke er asylbegrundende, anføres i afgørelsen, at *såfremt Flygtningenævnet måtte lægge til grund, at ansøger ved en tilbagevenden til sit hjemområde vil risikere forfølgelse eller overgreb, som er omfattet af udlændingelovens § 7, vurderes det, at pågældende i så fald vil kunne henvises til at tage ophold.....*og det vurderes herefter hvorvidt det er muligt og rimeligt, subsidiært at henvises til IFA.

Det vurderes endvidere, hvorvidt det er muligt og rimeligt at henvises pågældende til at benytte sig af IFA, såfremt det vurderes, at ansøger er omfattet af udlændingelovens § 7.

IFA anvendes ikke ved myndighedskonflikter.

Bagdad

Enlige unge arabiske, raske og arbejdsduelige mænd kan under visse omstændigheder henvises til at tage ophold i Bagdad.

Familier henvises i udgangspunktet ikke til IFA, men der kan være undtagelser hertil, fx ved længerevarende tidligere ophold i Bagdad.

Det fremgår af tilgængelige baggrundsoplysninger, at det er muligt at indrejse i Bagdad via Bagdad International Airport, men det er ikke muligt at tage permanent ophold i området, medmindre man har en sponsor, som kan kautionere for én. For at vurdere hvorvidt det er rimeligt at henvises ansøger til at tage ophold i Bagdad og muligt for pågældende at etablere sig, skal det belyses hvorvidt ansøger har familie, venner eller andet netværk i området, eller om pågældende tidligere har haft ophold i Bagdad.

Henvisning til IFA til Bagdad forelægges ledelsen.

Såfremt IFA til Bagdad anvendes skal ansøger orienteres om de tilgængelige baggrundsoplysninger¹².

Den kurdiske region i Irak (KRI)

I det kurdiske område af Irak (KRI) kan etniske kurdere, kristne og yazidier under visse omstændigheder henvises til at tage ophold.

Der er ikke krav om sponsor for at kunne indrejse i området¹³.

¹² Orienteret ansøger om, at det fremgår af vores baggrundsoplysninger, herunder UK Home Office rapport "Country Information and Guidance – Iraq: Internal relocation (and technical obstacles)", udgivet den 24. december 2014, s. 17, at det generelt er muligt for sunnimuslimer, shiamuslimer og kurdere at tage ophold i Bagdad, og at der generelt ikke er nogen uoverkommelige forhindringer, der udelukker irakiske statsborgere fra at tage ophold i Bagdad. Det fremgår tillige af Country Information and Guidance, Iraq: Sunni (Arab) Muslims fra august 2016, pkt. 2.2.8, side 6 at "However, it does not appear to form part of a consistent or systematic risk to Sunnis. Whilst decision makers must consider each case on its merits, in general, a Sunni will not face a real risk of persecution or serious harm in the southern governorates."

Som udgangspunkt, henvises alene unge, enlige, raske og arbejdsduelige mænd til IFA.

Familier henvises i udgangspunktet ikke til IFA, men der kan være undtagelser hertil, fx ved længerevarende tidligere ophold i KRI.

Såfremt IFA til KRI anvendes skal ansøger orienteres om de tilgængelige baggrundsoplysninger¹⁴

¹³ Bemærkning: Vedrørende sponsorkrav, s. 11 i landinfo rapport: Selvom sponsorkravet ikke længere er gældende, kan dette dog gøres gældende overfor personer, som har en sikkerhedsanmærkning.

¹⁴ Orienteret ansøger om, at det fremgår af vores baggrundsoplysninger, herunder Landinfo "Irak: Internflyktninger og syriske flyktninger i Kurdistanregionen" fra maj 2016, s. 10, at etniske kurdere generelt frit kan indrejse i den kurdiske region i Irak (KRI), og efterfølgende søge om opholdstilladelse. Der er intet krav om en sponsor ved indrejsen, men de kan blive underlagt situationsbestemte restriktioner, til denne bevægelighed. Det fremgår videre at Yazidier, betragtes som kurdere, og at disse ligeledes kan indrejse og tage ophold i det kurdiske område af Irak (KRI).

Videre orienteret ansøger om, at det fremgår af vores baggrundsoplysninger, herunder UK Home Office rapport "*Country Information and Guidance – Iraq: Return/Internal relocation*", udgivet august 2016, s. 13, pkt. 3.1.3. at etniske kurdere eller personer som stammer fra KRI området, kan tage ophold i KRI.

Videre orienteret ansøger om, at det fremgår af vores baggrundsoplysninger, herunder Lifos temarapport af 11. november 2016, at forholdene i KRI er tilstrækkeligt stabile og sikre til at kunne fungere som internt flugtalternativ.

Gode råd til den gode (NP)samtale

	Før NP-samtalen skal du, for så vidt muligt, altid forberede dig – helst ikke senere end dagen før. Det giver meget bedre grobund for en veloplyst sag. • Læs alle relevante sagsakter, herunder asylskema, OM-samtalereferat, referencesager mv. • Overvej hvilke temaer, der skal uddybes. Hvor mangler der detaljer? Er der uklarheder? Er der noget, som umiddelbart ikke fremstår sammenhængende? Hvordan hænger oplysningerne i OM-samtalereferat og asylskema sammen? Hvordan hænger oplysninger i evt. referencesager sammen med ansøgers forklaring? • Er der indhentet relevante baggrundsoplysninger/foretaget høringer? Spørg evt. en kollega eller kontakt Landedok.?
	I starten af NP-samtalen skal du spørge ind til, om der har været kontakt til hjemlandet • Hvem har ansøger talt med, hvornår og om hvad? Herunder med særlig fokus på, om ansøger har hørt noget fra familie eller andre, som er relevant i forhold til hans ansøgning om asyl. Er der andre konflikter / årsager til, at ansøger ikke kan tage tilbage, end dem der er nævnt i OM-samtalen? • Du kan bede ansøger forklare, hvilke konflikter der er årsag til at han/hun ikke kan tage tilbage. Når ansøger har forklaret hvilke konflikter der er tale om, skal du spørge om der er andre konflikter/årsager end dem ansøger hidtil har nævnt, som gør, at ansøger ikke kan vende tilbage til sit hjemland. • Du skal sikre dig, at du allerede i begyndelsen af samtalen har et klart overblik over alle årsagerne til, at ansøger mener, at han/hun ikke kan vende tilbage til sit hjemland. På den måde kan du bedre strukturere resten af samtalen. Brug struktureret fri-fortælling: • Den fri-fortælling skal afgrænses til de væsentlige emner. Det er vigtigt, at du tager udgangspunkt i OM-referatet, og beder ansøger uddybe relevante delområder i en fri fortælling. Det også er vigtigt, at samtalen ikke løber ud af en ikke-relevant tangent. Før derfor ansøger tilbage på sporet, hvis han/hun forklarer om irrelevante forhold. Spørg først ind til den flugtudløsende begivenhed/årsag til udrejse. Også selvom der evt. tidsmæssigt er andre konflikter før det: • På den måde kan du bedre vurdere, hvad der er relevant at belyse yderligere om konflikten, og spørge detaljeret ind til dette. • Udrejsen kan ofte være relevant i en troværdighedsvurdering. Hvordan udrejste ansøger, hvordan blev udrejsen finansieret, evt. med hvem udrejste ansøger.
	I forbindelse med frokostpausen (om ikke før) skal du forsøge at danne dig et overblik over, hvilke momenter i forklaringen, der kan indgå i en afgørelse. Hvis der ikke er nogen solide argumenter for et afslag, skal du overveje, om der skal gives en tilladelse? Ellers kan tiden bruges til at strukturere resten af samtalen, således at fokus holdes på de relevante områder, og så du også sikrer, at ansøgeren bliver foreholdt de nødvendige divergenser mv. Husk, at interviewet ikke nødvendigvis vil resultere i, at ansøgers forklaring "giver mening", hvis den fx er meget utroværdig eller usammenhængende. Opgaven er at få ansøgers forklaring afdækket, sådan som ansøger fortæller den, og få klarlagt evt. divergenser mv.

	Husk, hvis en forklaring forekommer mærkelig, kan det skyldes misforståelser eller tolkefejl. Det er derfor altid vigtigt, at spørge ind til fx divergenser for at sikre sig, at der ikke er misforståelser.
	Under oversættelsen skal du skrive et indledende udkast til afgørelse – hvis sagen er klar til afgørelse. Det behøver ikke at være sprogligt perfekt, men notér de forhold, der skal danne grundlag for afgørelsen, evt. blot i punktform. Et godt afslag indeholder ikke nødvendigvis mange momenter, men de stærkeste. Tidspunktet for afslutningen af en almindelig samtale, inkl. oversættelse, bør normalt ikke være meget senere end kl. 17.00. For UMI'er afhænger det af ansøgerens alder, sårbarhed mv. Dog bør en almindelig samtale med en UMI ikke afsluttes meget senere end kl. 16.00. Vær opmærksom på, hvor lang tid tolken forventer at bruge på oversættelsen.

Sagsbehandlervejledning for behandling af ansøgninger om permanent opholdstilladelse

**Udlændinge- og
Integrationsministeriet**

Udlændingestyrelsen

Indholdsfortegnelse

Indhold

1. Indledning.....	9
1.1. Nationaliteter.....	9
1.1.1. Nordiske statsborgere	9
1.1.2. EU-Statsborgere og deres familiemedlemmer.....	9
1.1.3. Danske statsborgere omfattet af EU-reglerne (Singh og Zambrano)	9
1.1.3.1 Singh/Carpenter	9
1.1.3.2 Zambrano.....	10
1.1.4. Tredjelandes statsborgere	10
1.2. Ansøgningsforløb	10
1.2.1. Førstegang, forlængelser, permanent ophold og indfødsret.....	10
2. Retsgrundlag	12
2.1. Historiske regler.....	12
2.1.1. Ansøgninger indgivet i perioden 1. januar 1999 til 27. februar 2002	12
2.1.2. Ansøgninger indgivet i perioden 28. februar 2002 til 31. marts 2006	13
2.1.3. Ansøgninger indgivet i perioden 1. april 2006 til 30. juni 2006.....	14
2.1.4. Ansøgninger indgivet i perioden 1. juli 2006 til 25. marts 2010.....	15
2.1.5. Ansøgninger indgivet i perioden 26. marts 2010 til 30. juni 2012.....	16
2.1.6. Ansøgninger indgivet i perioden 1. juli 2012 til 9. december 2015.....	17
2.2. Gældende regler	18
Lov nr. 102 af 3. februar 2016.....	18
§ 11.	18
3. Lovbemærkninger	21
4. Praxis.....	34
4.1. Gebyrer	34
4.2 Formkrav og obligatorisk selvbetjening.....	34
4. 3. Løbende betingelser	34
4.3.1. Familiesammenføring - ægtefæller.....	35
4.3.1.1. Samliv	35
4.3.1.1.1. Sagsbehandlingen.....	35
4.3.1.2. Bolig	36
4.3.1.2.1. Sagsbehandlingen.....	36
4.3.1.3. Forsørgelse	36
4.3.1.3.1. Sagsbehandlingen.....	37
4.3.1.4. Danskprøve.....	37

4.3.1.4.1. Sagsbehandlingen.....	37
4.3.1.5. Økonomisk sikkerhedsstillelse	38
4.3.1.5.1. Sagsbehandlingen	38
4.3.1.6. Pas.....	38
4.3.1.7. Fravigelse af krav	39
Særligt vedr. irakiske statsborgere, hvor referencen er dansk statsborger	39
4.3.1.8. Genoplivning af krav.....	40
4.3.1.8.1. Særbarn/børn	40
4.3.1.8.2. Referencen flygtning - FAMUD	40
4.3.1.8.2.1. Sagsbehandlingen.....	41
Oversigt over høring af Center for Asyl i sager om permanent ophold, hvor den herboende reference er flygtning	41
4.3.1.8.3. Referencen er alvorligt syg eller handicappet.....	43
4.3.1.8.4. Referencen er studieaktiv	43
4.3.1.9. Sagsbehandling, såfremt et eller flere af de løbende betingelser ikke er opfyldt	43
4.3.1.9.1. Ansøgeren opfylder ikke de almindelige betingelser for permanent opholdstilladelse.....	43
4.3.1.9.1.1. Særligt om ret til fortsat ophold ved ægtefællens død.....	44
4.3.1.9.2. Ansøgeren opfylder de almindelige betingelser for permanent opholdstilladelse.....	44
4.3.1.10. Sagsbehandling, såfremt ansøgeren har fået afslag på forlængelse	45
4.3.2. Familiesammenføring - børn	45
4.3.2.1. Vurdering af løbende betingelser	45
4.3.2.2. Sagsbehandling, såfremt et eller flere af de løbende betingelser ikke er opfyldt	45
4.3.2.2.1. Ansøgeren opfylder ikke de almindelige betingelser for permanent opholdstilladelse.....	45
4.3.2.2.2. Ansøgeren opfylder de almindelige betingelser for permanent opholdstilladelse.....	45
4.3.2.3 Sagsbehandling, såfremt ansøgeren har fået afslag på forlængelse	45
4.3.3. Asyl.....	45
4.3.3.1 Ophørsgrunde.....	46
4.3.3.2. Hjemrejseerklæring.....	46
4.3.3.2.1. Rejsebegrænsning	46
4.3.3.3. Repatriering.....	47
4.3.3.4. Sagsbehandlingen	47
Oversigt over høring af Center for Asyl i sager om permanent ophold til flygtninge.....	47
4.3.3.5. Forlængelser	49
Der sendes en mail til US-5.AsyL-Forlængelse (asyl-forlaengelse@us.dk) med følgende tekst:.....	49
<i>"Kontoret for Permanent Ophold og Pas har dags dato meddelt afslag på permanent opholdstilladelse til ansøger.</i>	49
Sagen placeres til:	49
4.3.4. Humanitær opholdstilladelse (§ 9 b)	49
4.3.4.1. Sagsbehandlingen	50
4.3.4.1.1. Ansøgeren opfylder de almindelige betingelser for permanent opholdstilladelse.....	50

4.3.4.1.2. Ansøgeren opfylder ikke de almindelige betingelser for permanent opholdstilladelse.....	50
Ved alle skrivelser til ansøgeren	50
4.3.5. De særlige grupper.....	50
4.3.5.1. Dansk mindretal fra Sydslesvig	50
4.3.5.2. Argentinske statsborgere med tilknytning til det danske mindretal i Argentina	51
4.3.5.3. Tidligere dansk indfødsret.....	51
4.3.5.4. Ansøgere, hvor begge forældre har været danske statsborgere fra fødslen, eller i helt særlige tilfælde hvor kun én af forældrene har været dansk statsborger fra fødslen	51
4.3.6. Studie/erhverv.....	51
4.3.6.1 Sagsbehandlingen	51
4.3.7. Religiøse forkyndere og deres familiemedlemmer	51
4.3.7.1. Sagsbehandlingen	51
4.3.8. Associeringsaftalen	52
4.3.8.1. Sagsbehandlingen	52
4.4. Bortfald.....	52
4.4.1. Hvis ansøgeren tidligere har været udrejst i mere end 6/12 måneder.....	52
4.4.2. Hvis ansøgeren aktuelt har en adresse i udlandet.....	53
4.4.3. Hvis ansøgeren tidligere har haft ukendt adresse, men nu er tilmeldt CPR.....	53
4.4.4. Hvis ansøgeren aktuelt er udrejst uden en adresse i udlandet	53
4.4.5. Hvis ansøgeren aktuelt står med ukendt adresse eller som forsvundet.....	53
4.4.6. Mindreårige børn.....	53
4.4.7. Sagsbehandlingen.....	53
4.5. Inddragelse/nægtelse af forlængelse	54
4.6. Grundlæggende betingelser	54
4.6.1. Løbende betingelser se afsnit 4.3.	54
4.6.2. Alder	54
4.6.3. Ophold	54
4.6.3.1. Særligt vedrørende ansøgere, der tidligere har haft ophold efter EU-opholdsbekendtgørelsen.....	55
4.6.3.2. Særligt vedrørende diplomater og familiemedlemmer til personer med diplomat-status	55
4.6.3.2.1. Medfølgende børn til diplomater	56
4.6.3.2.2. Dokumentation fra Udenrigsministeriet.....	56
4.6.3.3. Beregning af lovligt ophold, jf. udlændingelovens § 27, stk. 1 og 2	56
4.6.3.4. Afbrydelse af lovligt ophold, jf. udlændingelovens § 27, stk. 3	57
Særligt om unge, der indgiver ansøgning om permanent ophold efter 18-årsdag.....	58
4.6.3.5. Ophold i udlandet.....	58
4.6.3.6. Eksisterende opholdsgrundlag	59
4.6.3.7. Sagsbehandlingen	59
4.6.4. Ingen kriminalitet.....	59
4.6.4.1. Opslag i kriminalregistret.....	60

4.6.4.2. Svar fra kriminalregisteret	60
4.6.5. Ingen gæld til det offentlige	61
4.6.5.1. Henstand med gælden	61
4.6.5.2. Afdragsordning	61
4.6.5.3. Sagsbehandlingen	61
4.6.6. Ingen offentlig hjælp	62
4.6.6.1. Udbetaling af offentlig hjælp, der ikke er til hinder for meddelelse af permanent opholdstilladelse	62
4.6.6.1.1. Enkeltstående ydelser	62
4.6.6.1.2. Ydelser, der må sidestilles med løn eller pension eller træder i stedet herfor	63
4.6.6.2. Offentlige ydelser, som ikke er til hinder for permanent opholdstilladelse	63
4.6.6.3. Særligt vedrørende uddannelsesydselseshjælp	64
4.6.6.4. Sagsbehandlingen	64
4.6.6.4.1. Ansøger har erklæret at have modtaget offentlig hjælp	64
4.6.6.4.2. Ansøger har erklæret ikke at have modtaget offentlig hjælp	64
4.6.6.5. Kommunens indberetningspligt	64
4.6.7. Erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund	65
4.6.7.1. Sagsbehandlingen	65
4.6.8. Prøve i Dansk 2	65
4.6.8.1. Godkendte danskprøver på tilsvarende eller højere niveau end Prøve i Dansk 2	65
4.6.8.2. Sprogkrav for tidligere danske statsborgere og for personer født i Sydslesvig:	66
4.6.8.3. Udlændingestyrelsens praksis	66
4.6.8.4. Sagsbehandlingen	66
4.6.9. Ordinær beskæftigelse	66
4.6.9.1. Ordinær beskæftigelse	66
4.6.9.1.1. Fuldtidsbeskæftigelse	67
4.6.9.1.2. Beskæftigelse i udlandet	67
4.6.9.1.3. Ansøgerens oplysninger sammenholdt med eIndkomst	68
4.6.9.1.4. Fravær	68
4.6.9.1.5. CEDAW – kvinders rettigheder i forbindelse med graviditet	69
4.6.9.1.6. Selvstændigt erhvervsdrivende	69
4.6.9.1.7. Særligt vedrørende § 9 f	70
4.6.9.1.8. Særligt vedrørende ansættelser på ambassader, FN, UNHCR m.v.	70
4.6.9.2. Sagsbehandlingen	70
4.6.10. Fortsat beskæftigelse	71
4.6.10.1. Fortsat beskæftigelse	71
4.6.10.1.1. Barsel	72
4.6.10.2. Sagsbehandlingen	72
4.7.1 Aktivt medborgerskab	73

4.7.2 Længerevarende tilknytning til arbejdsmarkedet	74
4.7.3 Indkomst.....	74
4.7.4 Særlig gode danskkundskaber	74
4.8. Dispensation som følge af Danmarks internationale forpligtelser	75
4.8.1. Handicapkonventionen	75
4.8.1.1. Sagsbehandlingen	75
4.9. Særgrupper.....	76
4.9.1. Unge mellem 18-19 år	76
4.9.1.1. Opholdgrundlag	76
4.9.1.2. Fravigelse af beskæftigelseskravet	76
4.9.1.3. Uafbrudt uddannelse eller ordinær fuldtidsbeskæftigelse	77
4.9.1.4. Dokumentation	77
4.9.1.5. Udlændingenævnets praksis.....	77
4.9.1.6. Sagsbehandlingen	78
4.9.2. Ansøgere, der har et stærkt tilknytningsforhold til Danmark	78
4.9.2.1. Dansk mindretal fra Sydslesvig	78
4.9.2.2. Argentinske statsborgere med tilknytning til det danske mindretal i Argentina	78
4.9.2.3. Tidligere dansk indfødsret.....	78
4.9.2.4. Ansøgere, hvor begge forældre har været danske statsborgere fra fødslen, eller i helt særlige tilfælde hvor kun én af forældrene har været dansk statsborger fra fødslen	78
4.9.2.5. Vigtigt hvis afslag	79
4.9.3. Folke- og førtidspensionister	79
4.9.3.1. Folkepensionist.....	79
4.9.3.2. Førtidspension	79
5. SIS	79
5.1. Sagsbehandlingen.....	79
6. Opholdsmeddelelser	80
7. Generel sagsbehandling.....	80
7.1 Indgivelse og registrering	80
7.2. Ansøgningsskemaer.....	81
7.2.1. TU1-3.....	81
7.2.2. TU4	81
7.2.3. K01.....	81
7.2.3.1. Sagsbehandlingen	82
Orienteringsbrev og afgørelse.....	82
Opholdskort.....	83
7.3. Kvitteringsbreve.....	83
7.4. Servicemål og sagsbehandlingstid	83
7.5. Gebyr og biometri	84

7.5.1. Gebyr	84
7.5.1.1. Sagsbehandlingen	84
7.5.2 Biometri	84
7.5.2.1. Sagsbehandlingen	84
7.6. Ansøgers persondata.....	84
7.6.1. CPR	84
7.6.1.1. Fastlæggelse af nationalitet og fødested	85
Særlige tilfælde, hvor vi ikke foretager registrering.....	85
Sagsplacering	85
Når nationaliteten er fastlagt/dokumenteret	86
Når nationaliteten ikke er fastlagt/dokumenteret	86
Særligt vedrørende personer med British overseas pas	86
7.6.2. CARL2.....	86
7.6.3. Aktindsigt	86
7.7. Afvisninger.....	87
7.7.1. Mangelfuld ansøgning.....	87
7.7.1.1. Indledende screening af sagen.....	87
7.7.1.2. Vurdering efter udlændingelovens § 11, stk. 10	87
7.7.1.3. Afgørelse efter udlændingelovens § 11, stk. 10.....	88
7.7.1.4. Forlængelse af ansøgers tidsbegrænsede opholdstilladelse ved afvisning efter udlændingelovens § 11, stk. 10.....	88
7.7.1.5. Klage over afvisning efter udlændingelovens § 11, stk. 10	89
7.7.1.6. Øvrige bemærkninger	89
7.7.2. For sent indgivet	89
7.7.2.1. Forhold der taler for, at en ansøgning tillades indgivet.....	89
7.7.3 Manglende gebyr.....	89
7.8. Tjeklister.....	89
7.9. Afsluttende sagsbehandling.....	89
7.9.1. Sagen er ikke fuldt oplyst.....	89
7.9.1.1. Anmodning om dokumentation (Andok)	90
7.9.1.2 Partshøring	90
7.9.1.3. Politianmeldelse	90
7.9.1.3.1. Fremgangsmåden ved foretagelse af politianmeldelse	91
7.9.2. Sagen er fuldt oplyst, men betingelserne ikke opfyldt.....	91
7.9.2.1. Afslag og eventuel forlængelse	91
7.9.2.2. Udrejsekontrol	92
7.9.2.2.1. Foretagelse af udrejsekontrol via Udlændingecenter Nordsjælland (UCN)	92
7.9.3. Betingelserne for permanent opholdstilladelse er opfyldt.....	93
7.9.3.1. Høring af Kriminalregistret	93

7.9.3.2. Høring af SIRI	93
7.9.3.3. Høring af Udlændinge- og Integrationsministeriet.....	93
7.9.4. Bestilling af opholdskort	93
7.9.5. Ansøgeren er reference på en verserende familiesammenførings sag.....	94
7.9.6. Fejloprettede sager	94
8. Klagesager.....	95
8.1. Klagesager	95
8.1.1. Klager over afgørelser	95
8.1.2. Klager over sagsbehandlingstid eller personale.....	95
8.1.3. Procedurer for klagesagsbehandling og generel ministerbetjening.....	95
8.1.3.1. Anmodning om fremsendelse af sagsakter i konkrete klagesager.....	95
8.1.3.2. Udtalelser i klagesager.....	96
8.1.3.3. Udtalelser i sager ved Folketingets Ombudsmand.....	96
8.1.3.4. Bidrag til besvarelse af ministerbreve og anden ministerbetjening	96
8.1.3.5. Bidrag til besvarelse af folketingssspørgsmål	96
8.1.4. Pressehenvendelser.....	97
9. Hjemvisninger	98
9.1. Generelt.....	98
9.1.1. Sagsbehandlingen	98
10. Genoptagelser	100
10.1. Generelt	100
10.1.1. Gebyr	100
10.1.2. Anmodning om genoptagelse	100
10.1.2.1. Anmodning om genoptagelse af et afslag på genoptagelse	101
10.1.3. Anmodning om genoptagelse af SIRI-sager.....	101
10.1.4. Sag genoptaget	101
11. Hyppigt stillede spørgsmål	102

1. Indledning

Efter udlændingelovens § 11, stk. 3 kan der gives permanent opholdstilladelse til en udlænding, der har opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 9-7 f eller § 9 i-9 n og 9 p, såfremt udlændingen opfylder visse betingelser.

Det er først og fremmest vigtigt at se på ansøgerens statsborgerskab.

1.1. Nationaliteter

1.1.1. Nordiske statsborgere

Statsborgere fra et andet nordisk land (Norge, Sverige, Finland, Island) kan indrejse, opholde sig og arbejde i Danmark uden tilladelse.

Personen behøver derfor heller ikke at søge om permanent opholdstilladelse.

1.1.2. EU-Statsborgere og deres familiemedlemmer

Statsborgere fra et andet EU-land kan indrejse, opholde sig og arbejde i Danmark i op til 3 måneder uden at skulle registrere sig. En EØS-statsborger og en schweizisk statsborger sidestilles her med en EU-statsborger.

Ønsker personen at opholde sig i Danmark i mere end 3 måneder, skal personen rette henvendelse til Statsforvaltningen, som udsteder registreringsbevis.

Når personen har opholdt sig i Danmark i mere end 5 år ifølge § 19 i EU-opholdsbekendtgørelsen, kan Statsforvaltningen efter ansøgning udstede bevis for ret til tidsubegrænset opholdsret.

Der gælder særlige regler for tyske statsborgere, omfattet af det danske mindretal i Sydslesvig, som kan søge både efter EU-opholdsbekendtgørelsen og udlændingeloven (se under særlig tilknytning til Danmark, afsnit 4.9.2).

Er personen statsborger i et tredjeland, men familiemedlem i EU-opholdsbekendtgørelsens forstand til en EU-borger, har den pågældende samme rettigheder som EU-borgeren, og skal indgive ansøgning hos Statsforvaltningen.

Et familiemedlem i EU-opholdsbekendtgørelsens forstand er hovedpersonens ægtefælle, registrerede partner, børn under 21 år enten af hovedpersonen eller af hovedpersonens ægtefælle, børn over 21 år enten af en hovedperson eller af en hovedpersons ægtefælle, når de forsørges af hovedpersonen eller af ægtefællen, personer, der er beslægtet i opstigende linje enten med hovedpersonen eller af ægtefællen, når de forsørges af hovedpersonen eller ægtefællen, hovedpersonens andre familiemedlemmer, hvis de, i det land de kommer fra, forsørges af hovedpersonen eller er optaget i husstanden, eller hvis alvorlige helbreds-mæssige grunde gør det absolut nødvendigt, at hovedpersonen personligt plejer de pågældende. Dette fremgår af EU-opholdsbekendtgørelsens § 2.

1.1.3. Danske statsborgere omfattet af EU-reglerne (Singh og Zambrano)

1.1.3.1 Singh/Carpenter

EU-domstolen har i Singh-dommen af 7. juli 1992 (sag C 370/90) udtalt, at den fri bevægelighed for arbejdstagere og den fri etableringsret for selvstændige erhvervsdrivende medfører, at en EU-statsborger, som sammen med sin ægtefælle rejser til en anden medlemsstat for at udøve lønnet beskæftigelse/selvstændig virksomhed, ved tilbagevenden og etablering i oprindelseslandet vil kunne medbringe ægtefællen i medfør af EU-retten og dette uanset ægtefællens nationalitet.

I praksis ser vi danske statsborgere med en ægtefælle fra et tredjeland, der tager til en anden EU-medlemsstat, opholder sig der og derefter vender tilbage til Danmark.

EU-domstolen har i Carpenter-dommen af 11. juli 2002 ([sag C-60/00](#)) fastslået, at en EU/EØS-statsborger, der opholder sig i sit eget land, men som leverer tjenesteydelser til borgere i andre EU/EØS-lande, under helt særlige omstændigheder har krav på familiesammenføring efter EU-reglerne i sit hjemland.

Den første afgørelse om ansøgerens opholdsret vil i UR eller Esther stå som en afgørelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1 eller EU-opholdsbekendtgørelsens § 13 og bliver givet for 5 år.

Ansøgninger om permanent opholdstilladelse, hvor førstegangstilladelsen er givet efter Singh/Carpenter er pr. 1. april 2014 samlet hos Statsforvaltningen.

1.1.3.2 Zambrano

EU-domstolen har i Zambrano-dommen af 8. marts 2011 (sag C 34/09) udtalt, at en tredjelandstatsborger, der er forælder til en mindreårig unionsborger, som han forsørger, kan aflede sin opholdsret efter art. 20 i TEUF (Traktaten om den Europæiske Unions Funktionsmåde).

EU-domstolen har i en dom afsagt den 6. december 2012 præciseret (præmis 55-56) Zambrano-kriterierne, idet det fastslås, at Zambrano-dommens principper ikke er begrænset til situationer, hvor der eksisterer en biologisk forbindelse. Det er således afhængighedsforholdet mellem den mindreårige unionsborger og tredjelandstatsborgeren, som er blevet nægtet ret til ophold, der kan tænkes at bringe den effektive virkning af unionsborgerskabet i fare, når det er denne afhængighed, som resulterer i, at unionsborgeren reelt nødsages til at forlade ikke blot den medlemsstats område, hvor vedkommende er statsborger, men også Unionens område som helhed, som følge af et sådant afslag.

Bemærk at Zambrano-kriteriet alene finder anvendelse for et barn, der er EU-statsborger, men ikke for et barn der er EØS- eller schweizisk statsborger, fordi Domstolen udleder opholdsretten ved en direkte fortolkning af TEUF's bestemmelser om unionsborgerskabet.

Bemærk, at Udlændingestyrelsen behandler førstegangsansøgninger, hvor ansøgeren påberåber sig Zambrano, men at det fremgår af præmis 39, at opholdsdirektivet ikke finder anvendelse på sager om ophold efter Zambrano-dommens principper, hvorfor bestemmelserne om tidsbegrænset opholdstilladelse ikke finder anvendelse.

Vær opmærksom på, at ansøger vil have fået en tilladelse efter udlændingelovens regler, og derfor skal opfylde de almindelige betingelser for permanent opholdstilladelse, jf. § 11, stk. 3.

1.1.4. Tredjelandstatsborgere

Er personen statsborger i øvrige lande, dvs. fra et tredjeland, og har personen opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 9-7 f eller § 9 i-9 n og 9 p, kan personen få permanent opholdstilladelse hos Udlændingestyrelsen, såfremt betingelserne i udlændingelovens § 11, stk. 3 er opfyldte.

1.2. Ansøgningsforløb

1.2.1. Førstegang, forlængelser, permanent ophold og indfødsret

En udlænding kan indrejse og opholde sig i en kortere periode i Danmark, enten visumfrit eller med et gyldigt visum.

Når en udlænding, omfattet af udlændingelovens regler, se ovenfor, vil tage fast ophold og eventuelt arbejde i Danmark, skal udlændingen søge om en midlertidig (tidsbegrænset) opholdstilladelse. Denne kan gives efter udlændingelovens §§ 9-7 f eller § 9 i-9 n og 9 p, og ansøgningerne behandles af rette fagkontor, fordelt på Ægtefællekontorerne og Forlængelses- og Opholdskontoret (familiesammenføring m.v. og religiøse forkyndere), Asylkontorerne (spontane asylsager og kvoteflygtninge), Udlændinge- og Integrationsministeriet (humanitære opholdstilladelser samt deres medfølgende familiemedlemmer) og Styrelsen for International Rekruttering og Integration (erhverv, au pair, studie m.v. samt deres medfølgende familiemedlemmer).

Når en udlænding meddeles midlertidig (tidsbegrænset) opholdstilladelse, vil denne være gyldig i en nærmere angivet periode i op til 6 år – børn under visse betingelser indtil deres 18-årsdag – og være betinget af nogle løbende betingelser, der afhænger af opholdstilladelsens type.

Udlændingen skal herefter sørge for at søge om tidsbegrænset forlængelse eller permanent opholdstilladelse inden udløbet af opholdstilladelsen. Såfremt ansøgeren fortsat opfylder de løbende betingelser for den midlertidige (tidsbegrænsede) opholdstilladelse, vil denne kunne forlænges i en yderligere periode på op til 6 år. Det er Forlængelses- og Opholdskontoret, der behandler ansøgninger om tidsbegrænset forlængelse ved familiesammenføring og asyl m.v., Udlændinge- og Integrationsministeriet, der behandler ansøgninger om forlængelse på det humanitære område, og Styrelsen for International Rekruttering og Integration, der behandler ansøgninger om forlængelse ved erhverv og studie m.v.

Udlændingen kan også søge om permanent opholdstilladelse, og såfremt denne meddeles, har udlændingen ret til ophold i Danmark, så længe udlændingen har fast ophold i Danmark, se nærmere afsnit 4.4. om bortfald. Det er Kontoret for Permanent Ophold og Pas, der behandler alle disse sager, evt. med høring af rette fagkontor.

Når en udlænding har fået permanent opholdstilladelse, kan udlændingen vælge at søge om dansk statsborgerskab. Dette sker ved ansøgning til Indfødsretskontoret i Udlændinge- og Integrationsministeriet.

2. Retsgrundlag

2.1. Historiske regler

Hermed følger en skematisk oversigt over de historiske regler for ansøgninger indgivet i perioden fra 1. januar 1999 til og med 9. december 2015.

2.1.1. Ansøgninger indgivet i perioden 1. januar 1999 til 27. februar 2002

(Tidsmæssige betingelser):	
Tidl. danske statsborgere	1 år
Dansk mindretal i Sydslesvig	1 år
Dansk mindretal i Argentina	1 år
Dansk afstamning (forældre)	2 år
Andre	3 år
Øvrige betingelser:	
Opholdskrav	Opholdstilladelse givet med henblik på varigt ophold
% kriminalitet	Karens ved kriminalitet
% forfalden gæld til det off.	Ikke gæld over 67.348
% off. hjælp	
+ introduktionsprogram	Skal have gennemført introduktionsprogram.
+ integration	
+ aktiv beskæftigelsesindsats	
+ integrationseksamen	Hvis ikke gennemført introduktionsprogram inden den 29. november 2006: Integrationseksamen*
+ danskkundskaber	
+ beskæftigelse	
Personer, som er undtaget fra et eller flere krav	Der kan undtages for alle krav med mange forskellige begrundelser. Se særligt BK nr. 1065 af 17. december 1999, NB: i praksis er der aldrig dispenseret for kriminalitet. For tidligere danske statsborgere m.v. gælder der særlige regler.
Lovbekendtgørelse	LBK nr. 711 af 1. august 2011 BK nr. 1065 af 17. december 1999 Vejledning nr. 127 af 4. juli 2000 *BK nr. 1376 af 18. december 2008

2.1.2. Ansøgninger indgivet i perioden 28. februar 2002 til 31. marts 2006

(Tidsmæssige betingelser):	
Tidl. danske statsborgere	1 år
Dansk mindretal i Sydslesvig	1 år
Dansk mindretal i Argentina	1 år
Dansk afstamning (forældre)	2 år
Andre	7 år
Øvrige betingelser:	
Opholdskrav	Ophold på samme grundlag
% kriminalitet	Ikke alvorlig kriminalitet – karensperioder
% forfalden gæld til det off.	Ingen gæld overhovedet
% off. hjælp	
+ introduktionsprogram	Skal have gennemført introduktionsprogram.
+ integration	
+ aktiv beskæftigelsesindsats	
+ integrationseksamen	Hvis ikke gennemført introduktionsprogram inden den 29. november 2006: Integrationseksamen*
+ danskkundskaber	Bestået danskprøve på den danskuddannelse, man var indplaceret på
+ beskæftigelse	
Personer, som er undtaget fra et eller flere krav	Der kan undtages for alle krav på nær kriminalitet med mange forskellige begrundelser. Se særligt BK nr. 8 af 9. januar 2006 og se LBK nr. 826 af 24. august 2005 for så vidt angår undtagelser fra 7 års ophold. For tidligere danske statsborgere m.v. gælder der særlige regler.
Lovbekendtgørelse	LBK nr. 826 af 24. august 2005 BK nr. 8 af 9. januar 2006 Vejledning nr. 36 af 14. maj 2009 *BK nr. 1376 af 18. december 2008

I [opholdsmeddelelse nr. 6/02 af 17. juni 2002](#) kan læses mere om lovændringen.

2.1.3. Ansøgninger indgivet i perioden 1. april 2006 til 30. juni 2006

(Tidsmæssige betingelser):	
Tidl. danske statsborgere	1 år
Dansk mindretal i Sydslesvig	1 år
Dansk mindretal i Argentina	1 år
Dansk afstamning (forældre)	2 år
Andre	7 år
Øvrige betingelser:	
Opholdskrav	Ophold på samme grundlag
% kriminalitet	Ikke alvorlig kriminalitet - karensperioder
% forfalden gæld til det off.	Ingen gæld overhovedet
% off. hjælp	
+ introduktionsprogram	Skal have gennemført introduktionsprogram.
+ integration	underskrevet integrationskontrakt og erklæring om integration/medborgerskab
+ aktiv beskæftigelsesindsats	Gennemført evt. fastlagte beskæftigelsesaktiviteter, hvis fået udfærdiget integrationskontrakt
+ integrationseksamen	Hvis ikke gennemført introduktionsprogram inden den 29. november 2006: Integrationseksamen
+ danskkundskaber	Bestået danskprøve på den danskuddannelse, man var indplaceret på
+ beskæftigelse	
Personer, som er undtaget fra et eller flere krav	Der kan undtages for alle krav på nær kriminalitet med mange forskellige begrundelser. Se BK nr. 1376 af 18. december 2008 og se LBK nr. 785 af 10. august 2009 for så vidt angår undtagelser fra 7 års ophold. For tidligere danske statsborgere m.v. gælder der særlige regler.
Lovbekendtgørelse	LBK nr. 785 af 10. august 2009. BK nr. 1376 af 18. december 2008 Vejledning nr. 36 af 14. maj 2009

2.1.4. Ansøgninger indgivet i perioden 1. juli 2006 til 25. marts 2010

(Tidsmæssige betingelser):	
Tidl. danske statsborgere	1 år
Dansk mindretal i Sydslesvig	1 år
Dansk mindretal i Argentina	1 år
Dansk afstamning (forældre)	2 år
Andre	7 år
Øvrige betingelser:	
Opholdskrav	Ophold på samme grundlag
% kriminalitet	Ikke alvorlig kriminalitet - karensperioder
% forfalden gæld til det off.	Ingen gæld overhovedet
% off. hjælp	
+ introduktionsprogram	Skal have gennemført introduktionsprogram.
+ integration	underskrevet integrationskontrakt og erklæring om integration/medborgerskab
+ aktiv beskæftigelsesindsats	Gennemført evt. fastlagte beskæftigelsesaktiviteter, hvis fået udfærdiget integrationskontrakt
+ integrationseksamen	Skal have bestået integrationseksamen
+ danskundskaber	
+ beskæftigelse	
+ medborgerskab	
+ Supplerende integrationsrelevante kriterier	
Personer, som er undtaget fra et eller flere krav	Der kan undtages for alle krav på nær kriminalitet med mange forskellige begrundelser. Se BK nr. 1376 af 18. december 2008 og se LBK nr. 785 af 10. august 2009 for så vidt angår undtagelser fra 7 års ophold. For tidligere danske statsborgere m.v. gælder der særlige regler.
Lovbekendtgørelse	LBK nr. 785 af 10. august 2009. BK nr. 1376 af 18. december 2008 Vejledning nr. 36 af 14. maj 2009

2.1.5. Ansøgninger indgivet i perioden 26. marts 2010 til 30. juni 2012

(Tidsmæssige betingelser):	
Tidl. danske statsborgere	1 år
Dansk mindretal i Sydslesvig	1 år
Dansk mindretal i Argentina	1år
Dansk afstamning (forældre)	2 år
Andre	4 år
Øvrige betingelser:	Pointsystemet
Opholdskrav	Opholdstilladelse efter udl. §§ 7-9 e i hele perioden
% kriminalitet	Ikke alvorlig kriminalitet – karensperioder
% forfalden gæld til det off.	Ingen gæld overhovedet
% off. hjælp	% offentlig hjælp I 3 år forud for tilladelse gives
+ integration	underskrevet erklæring om integration og aktivt medborgerskab
+ danskkundskaber	Bestået Prøve i Dansk 2 eller lignende
+ beskæftigelse	Ordinær fuldtidsbeskæftigelse i 2 år og 6 mdr. inden for de sidste 3 år OG fortsat tilknytning til arbejdsmarkedet.
+ medborgerskab	1 års aktivt medborgerskab eller medborgerskabsprøve
+ Supplerende integrationsrelevante kriterier	Enten Beskæftigelse i 4 år inden for de sidste 4 år og 6 måneder ELLER Færdiggjort videregående uddannelse ELLER Bestået Prøve i Dansk 3 eller lignende prøve
Personer, som er undtaget fra et eller flere krav	Unge , der søger om permanent opholdstilladelse mellem deres 18. og 19. år, og har været i uafbrudt fuldtidsbeskæftigelse eller uddannelse siden folkeskolen er undtaget fra beskæftigelseskravet. Folkepensionister er undtaget fra beskæftigelseskravet Derudover kan man undtages fra et eller flere krav under henvisning til handicapkonventionen . Der kan aldrig undtages fra alderskrav, opholdskrav og kriminalitet. For tidligere danske statsborgere m.v. gælder der særlige regler.
Lovbekendtgørelse	LBK nr. 947 af 24. august 2011 Se også L 188 fremsat 26. marts 2010

2.16. Ansøgninger indgivet i perioden 1. juli 2012 til 9. december 2015

(Tidsmæssige betingelser):	
Tidl. danske statsborgere	1 år
Dansk mindretal i Sydslesvig	1 år
Dansk mindretal i Argentina	1år
Dansk afstamning (forældre)	2 år
Andre	5 år
Øvrige betingelser:	
Opholdskrav	Opholdstilladelse efter udl. §§ 9 – 7f eller § 9 i-9n og § 9 p i hele perioden (5 år)
% kriminalitet	Ikke alvorlig kriminalitet – karensperioder
% forfalden gæld til det off.	Ingen gæld, dog OK hvis henstand på gæld under et vist beløb
% off. hjælp	% offentlig hjælp I 3 år forud for ansøgningen
+ integration	Underskrevet erklæring om integration og aktivt medborgerskab
+ dansk kundskaber	Bestået Prøve i Dansk 1 eller tilsvarende eller højere niveau
+ beskæftigelse/uddannelse	Ordinær fuldtidsbeskæftigelse eller uddannelse i 3 år. inden for de sidste 5 år. Kravet kan
+ Aktuel beskæftigelse/uddannelse	Fortsat tilknytning til arbejdsmarkedet/indskrevet på videregående uddannelse
Personer, som er undtaget fra et eller flere krav	Unge, der søger om permanent opholdstilladelse mellem deres 18. og 19. år, og har været i uafbrudt fuldtidsbeskæftigelse eller uddannelse siden folkeskolen er undtaget fra beskæftigelses-/uddannelseskravet. Folkepensionister er undtaget fra beskæftigelses-/uddannelseskravet Derudover kan man undtages fra et eller flere krav under henvisning til FN's handicapkonvention. Der kan aldrig undtages fra alderskrav, opholdskrav og kriminalitet. For tidligere danske statsborgere m.v. gælder der særlige regler. Asylansøgere, der har boet lovligt i Danmark i mere end de sidste 8 år og i hele denne periode haft opholdstilladelse efter §§ 7 eller 8 og har vist vilje til integration i det danske samfund, er undtaget fra de almindelige betingelser for meddelelse af permanent opholdstilladelse. De skal alene opfylde kravene om: underskrevet integrationserklæring og kriminalitet. Pasning af handicappet barn eller en døende nærtstående: perioder, hvor en udlænding inden for de sidste 5 år forud for det tidspunkt, hvor tidsubegrænset opholdstilladelse vil kunne meddeles, har modtaget eller kunne have modtaget støtte efter lov om social service til pasning af et handicappet barn, kan medregnes som beskæftigelse.
Lovbekendtgørelse	LBK nr. 1021 af 19. september 2014

2.2. Gældende regler

Denne lov er gældende for ansøgninger indgivet fra den 10. december 2015 eller senere.

Lov nr. 102 af 3. februar 2016.

§ 11.

Opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n eller 9 p meddeles med mulighed for varigt ophold eller med henblik på midlertidigt ophold her i landet. Opholdstilladelsen kan tidsbegrænses.

Stk. 2. En tidsbegrænset opholdstilladelse meddelt med mulighed for varigt ophold forlænges efter ansøgning, medmindre der er grundlag for at inddrage opholdstilladelsen efter § 19.

Stk. 3. Medmindre der er grundlag for at inddrage opholdstilladelsen efter § 19, kan der efter ansøgning meddeles tidsbegrænset opholdstilladelse til en udlænding over 18 år, hvis:

1) Udlændingen har lovligt boet her i landet, jf. dog stk. 7, i mindst 6 år, jf. dog stk. 5 og 6, og i hele denne periode haft opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n eller 9 p. Hvis opholdstilladelsen er meddelt efter § 9, stk. 1, nr. 1, eller § 9 c, stk. 1, 1. pkt., på baggrund af ægteskab eller fast samlivsforhold, anses betingelsen i 1. pkt. kun for opfyldt, hvis opholdstilladelsen er meddelt på grundlag af samme ægteskab eller samlivsforhold.

2) Udlændingen er ikke idømt ubetinget straf af mindst 1 års fængsel eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne varighed.

3) Udlændingen er ikke idømt ubetinget straf af mindst 60 dages fængsel for overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13 eller §§ 210, 216 og 222-224, § 225, jf. § 216, eller §§ 244-246.

4) Udlændingen har ikke forfalden gæld til det offentlige, medmindre der er givet henstand med hensyn til tilbagebetaling af gælden og gælden ikke overstiger 100.000 kr.

5) Udlændingen har ikke i de sidste 3 år forud for indgivelsen af ansøgning om tidsbegrænset opholdstilladelse, og indtil udlændingen vil kunne meddeles tidsbegrænset opholdstilladelse, modtaget offentlig hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven bortset fra hjælp i form af enkeltstående ydelser af mindre beløbsmæssig størrelse, der ikke er direkte relateret til forsørgelse, eller ydelser, der må sidestilles med løn eller pension eller træder i stedet herfor.

6) Udlændingen har underskrevet en erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund, jf. integrationslovens § 19, stk. 1, 3. pkt., eller på anden vis tilkendegivet at acceptere indholdet heraf.

7) Udlændingen har bestået Prøve i Dansk 2, jf. § 9, stk. 1, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., eller en danskprøve på et tilsvarende eller højere niveau.

8) Udlændingen har været i ordinær fuldtidsbeskæftigelse eller udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed, jf. stk. 8, i mindst 2 år og 6 måneder inden for de sidste 3 år forud for meddelelsen af tidsbegrænset opholdstilladelse.

9) Udlændingen må antages at være tilknyttet arbejdsmarkedet på det tidspunkt, hvor tidsbegrænset opholdstilladelse vil kunne meddeles.

Stk. 4. Meddelelse af tidsbegrænset opholdstilladelse er endvidere betinget af, at udlændingen opfylder to af følgende betingelser:

1) Udlændingen har bestået en medborgerskabsprøve, jf. integrationslovens § 41 b, eller udvist aktivt medborgerskab her i landet gennem mindst 1 års deltagelse i bestyrelser, organisationer m.v.

2) Udlændingen har haft ordinær fuldtidsbeskæftigelse eller udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed, jf. stk. 8, i mindst 4 år inden for de sidste 4 år og 6 måneder forud for meddelelsen af tidsubegrænset opholdstilladelse.

3) Udlændingen har haft en årlig skattepligtig indkomst på gennemsnitligt 270.000 kr. de sidste 2 år forud for det tidspunkt, hvor tidsubegrænset opholdstilladelse vil kunne meddeles. Det angivne beløb er fastsat i 2016-niveau og reguleres fra og med 2017 en gang årligt den 1. januar efter satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

4) Udlændingen har bestået Prøve i Dansk 3, jf. § 9, stk. 1, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl.

Stk. 5. Medmindre der er grundlag for at inddrage opholdstilladelsen efter § 19, kan der efter ansøgning meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse til en udlænding over 18 år, der har boet lovligt her i landet i mindst 4 år og i hele denne periode haft opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n eller 9 p, hvis udlændingen opfylder betingelserne i stk. 3, nr. 2-9, og betingelserne i stk. 4. Stk. 3, nr. 1, 2. pkt., finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 6. Meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse til en udlænding, som har nået folkepensionsalderen eller har fået tildelt førtidspension, er betinget af, at udlændingen opfylder betingelserne i stk. 3, nr. 1-7, og en af betingelserne i stk. 4, nr. 1 og 4. Opfylder udlændingen betingelserne i stk. 3, nr. 2-7, og betingelserne i stk. 4, nr. 1 og 4, kan udlændingen meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse, når udlændingen har boet lovligt her i landet i mindst 4 år.

Stk. 7. Ved beregning af den periode, hvor udlændingen har boet lovligt her i landet, jf. stk. 3, nr. 1, og stk. 5, kan ophold i udlandet indgå, hvis:

1) Udlændingen har haft ophold i udlandet som udstationeret eller udsendt af en dansk offentlig myndighed, en privat virksomhed, en forening eller en organisation. Ved beregningen indgår opholdet med den fulde varighed, dog højst med 2 år.

2) Udlændingen har haft ophold i udlandet, i forbindelse med at udlændingens ægtefælle eller faste samlever har været udstationeret eller udsendt til udlandet som nævnt i nr. 1. Ved beregningen indgår opholdet med den fulde varighed, dog højst med 2 år.

3) Udlændingen har haft ophold i udlandet i tilfælde som nævnt i stk. 8, nr. 4. Ved beregningen indgår opholdet med den fulde varighed, dog højst med 1 år.

Stk. 8. Ved beregning af, om en udlænding har været i ordinær beskæftigelse i mindst 2 år og 6 måneder inden for de seneste 3 år, jf. stk. 3, nr. 8, indgår beskæftigelse på følgende måde:

1) Ansættelsesforhold, hvor udlændingen her i landet har haft ordinær beskæftigelse med en gennemsnitlig ugentlig arbejdstid på mindst 30 timer (fuldtidsbeskæftigelse), indgår med den fulde varighed.

2) Ansættelsesforhold i udlandet, hvor udlændingen har haft beskæftigelse som udstationeret eller udsendt af en dansk offentlig myndighed, en privat virksomhed, en forening eller en organisation, indgår med den fulde varighed, dog højst med 2 år.

3) Ansættelsesforhold i udlandet, hvor udlændingen har haft beskæftigelse, i forbindelse med at udlændingens ægtefælle eller faste samlever har været udstationeret eller udsendt til udlandet som nævnt i nr. 2, indgår med den fulde varighed, dog højst med 2 år.

4) Ansættelsesforhold i udlandet, som er væsentlige af hensyn til udlændingens beskæftigelsesforhold her i landet, indgår med den fulde varighed, dog højst med 1 år.

Stk. 9. En udlænding, der uden for de tilfælde, der er nævnt i stk. 3, nr. 2 og 3, her i landet er idømt betinget eller ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne karakter, kan ikke meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse før efter udløbet af de tidsrum, der er nævnt i § 11 a.

Stk. 10. En ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse kan afvises, hvis ansøgningen ikke er vedlagt de dokumenter eller ikke indeholder de oplysninger, der er nødvendige til bedømmelse af, om tidsubegrænset opholdstilladelse kan meddeles.

Stk. 11. Kommunalbestyrelsen kan uden samtykke fra en udlænding, der er meddelt opholdstilladelse efter §§ 7-9 eller 9 b-9 f, afgive en udtalelse til Udlændingestyrelsen om forhold vedrørende den pågældende, som kommunalbestyrelsen skønner vil være af betydning for afgørelse af en sag om forlængelse af opholdstilladelsen. 1. pkt. finder tilsvarende anvendelse for sager om meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse, hvor udlændingen er meddelt opholdstilladelse efter §§ 7-9, 9 a-9 f, 9 i-9 n eller 9 p. Hvis udlændingen er meddelt opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1, som følge af familiemæssig tilknytning til en herboende person med dansk indfødsret, tidsubegrænset opholdstilladelse eller opholdstilladelse efter §§ 7-9 eller 9 b-9 f, kan kommunalbestyrelsen uden samtykke fra udlændingen og den herboende afgive en udtalelse til Udlændingestyrelsen om forhold vedrørende den pågældende, som kommunalbestyrelsen skønner vil være af betydning for afgørelse af en sag som nævnt i 1. pkt.

Stk. 12. Medmindre der er grundlag for at inddrage opholdstilladelsen efter § 19, kan der efter ansøgning meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse til en udlænding, som har nået folkepensionsalderen eller har fået tildelt førtidspension, eller en udlænding over 18 år, der indgiver ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse inden det fyldte 19. år, og som har været i uddannelse eller ordinær fuldtidsbeskæftigelse siden afslutningen af folkeskolen, hvis udlændingen opfylder betingelserne i stk. 3, nr. 1-7, jf. dog stk. 16.

Stk. 13. Uanset at betingelserne i stk. 3, nr. 1, 5, 6, 8 og 9, og stk. 4, nr. 1-4, ikke er opfyldt, kan der meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse til en udlænding over 18 år, der har et stærkt tilknytningsforhold til Danmark.

Stk. 14. Den periode, hvor en udlænding inden for de sidste 3 år forud for det tidspunkt, hvor tidsubegrænset opholdstilladelse vil kunne meddeles, har modtaget eller kunne have modtaget støtte efter lov om social service til pasning af et handicappet barn eller en døende nærstående eller efter barselloven til pasning af et alvorligt sygt barn, kan medregnes ved beregning af perioden på de 2 år og 6 måneder, der er nævnt i stk. 3, nr. 8. Stk. 3, nr. 9, finder ikke anvendelse, hvis udlændingen modtager eller kunne have modtaget støtte som nævnt i 1. pkt. på det tidspunkt, hvor tidsubegrænset opholdstilladelse vil kunne meddeles. Tilsvarende gælder for en udlænding, der har modtaget eller kunne have modtaget støtte som nævnt i 1. pkt. i en periode på 4 år inden for de sidste 4 år og 6 måneder, jf. stk. 4, nr. 2.

Stk. 15. En udlænding med opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 4, kan ikke meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse. Tilsvarende gælder udlændingens familiemedlemmer, der er meddelt opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1, som følge af den familiemæssige tilknytning.

Stk. 16. Uanset at betingelserne i stk. 3, nr. 4-9, eller stk. 4, nr. 1-4, ikke er opfyldt, kan der meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse til en udlænding over 18 år, hvis betingelserne ikke kan kræves opfyldt, fordi Danmarks internationale forpligtelser, herunder FN's konvention om rettigheder for personer med handicap, tilsiger det.

Stk. 17. Det beløb, der er angivet i stk. 3, nr. 4, er fastsat i 2010-niveau og reguleres fra og med 2011 en gang årligt den 1. januar efter satsreguleringsprocenten, jf. lov om en satsreguleringsprocent.

3. Lovbemærkninger

Gældende regler

Lovforslag nr. L 87 af 10. december 2015

3. Ændring af reglerne om meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse

3.1 Forslag til skærpelse af reglerne om tidsubegrænset opholdstilladelse

3.1.1 Gældende ret

For at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse skal en udlænding opfylde betingelserne i udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 1-9.

Det er således en betingelse for at få tidsubegrænset opholdstilladelse, at udlændingen lovligt har boet her i landet i 5 år og i hele denne periode haft opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n eller 9 p, jf. § 11, stk. 3, nr. 1, 1. pkt.

Det er endvidere en betingelse, at udlændingen ikke er idømt ubetinget straf af mindst 1 år og 6 måneders fængsel eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne varighed, jf. § 11, stk. 3, nr. 2. Desuden er det en betingelse, at udlændingen ikke er idømt ubetinget straf af mindst 60 dages fængsel for overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13, jf. § 11, stk. 3, nr. 3.

Derudover stilles der krav om, at udlændingen ikke har forfalden gæld til det offentlige, medmindre der er givet henstand med hensyn til tilbagebetalingen af gælden, og gælden ikke overstiger 100.000 kr., jf. § 11, stk. 3, nr. 4, og at udlændingen ikke i de sidste 3 år forud for indgivelsen af ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse, og indtil udlændingen vil kunne meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse, har modtaget offentlig hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven bortset fra hjælp i form af enkeltstående ydelser af mindre beløbsmæssig størrelse, der ikke er direkte relateret til forsørgelse, eller ydelser, der må sidestilles med løn eller pension eller træder i stedet herfor, jf. § 11, stk. 3, nr. 5.

Udlændingen skal endvidere have underskrevet en erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund eller på anden vis tilkendegivet at ville acceptere indholdet heraf, jf. § 11, stk. 3, nr. 6.

Det er ydermere et krav, at udlændingen har bestået Prøve i Dansk 1, jf. § 9, stk. 1, i lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl., eller danskprøve på et tilsvarende eller højere niveau, jf. udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 7.

Endelig stilles der krav om, at udlændingen har været under uddannelse eller i ordinær beskæftigelse eller udøvet selvstændig virksomhed i mindst 3 år inden for de sidste 5 år forud for meddelelsen af tidsubegrænset opholdstilladelse, jf. § 11, stk. 3, nr. 8, og at udlændingen er tilknyttet arbejdsmarkedet eller under uddannelse på det tidspunkt, hvor tidsubegrænset opholdstilladelse vil kunne meddeles, jf. § 11, stk. 3, nr. 9.

En række af betingelserne for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse vil ikke kunne stilles, hvis Danmarks internationale forpligtelser, herunder FN's Handicapkonvention, tilsiger det, jf. udlændingelovens § 11, stk. 14.

Bestemmelsen indebærer bl.a., at en udlænding, der på grund af handicap ikke er i stand til at opfylde en eller flere af betingelserne for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse, i overensstemmelse med FN's Handicapkonvention ikke vil blive mødt med disse krav.

Ved lov nr. 572 af 18. juni 2012 om ændring af udlændingeloven (Revision af reglerne om tidsubegrænset opholdstilladelse, ændring af kravene til herboende udlændinge for opnåelse af ægtefællesammenføring, udvidelse af Flygtningenævnet og langtidvisum til adoptivbørn) blev der bl.a. gennemført yderligere en undtagelsesbestemmelse fra betingelserne for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse.

Det følger således af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 11, stk. 15, at en udlænding, der har boet lovligt her i landet i mere end de sidste 8 år og i hele denne periode har haft opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, kan undtages fra en række af betingelserne for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse, hvis udlændingen har vist vilje til integration i det danske samfund.

Med lov nr. 572 af 18. juni 2012 afskaffedes det hidtil gældende pointsystem for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse. Afskaffelsen af pointsystemet betød bl.a., at kravet om aktivt medborgerskab, som kunne opfyldes enten ved at bestå en medborgerskabsprøve eller ved at have udvist aktivt medborgerskab, og kravet om at have gjort en særlig indsats for egen integration gennem supplerende beskæftigelse, danskundskaber og uddannelse, blev ophævet.

3.1.2 Ministeriets overvejelser

Muligheden for at få meddelt tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark er et privilegium. Der skal derfor stilles høje krav til udlændinges evne og vilje til at integrere sig i det danske samfund.

Det foreslås, at reglerne for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse skærpes. Det betyder, at nogle af de grundlæggende betingelser skal ændres. Det drejer sig om opholdskravet, vandelskravet, danskprøvekravet og beskæftigelseskravet, jf. afsnit 3.2.-3.5.

Derudover foreslås det, at udlændingen, udover at skulle opfylde en række skærpede grundlæggende betingelser, fremover ligeledes skal opfylde nogle supplerende integrationsrelevante kriterier for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse, jf. herved afsnit 3.6.

Enkelte af de gældende regler videreføres uændret. Det drejer sig om kravet om, at udlændingen ikke må have forfalden gæld til det offentlige, at udlændingen ikke i de sidste 3 år forud for indgivelsen af ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse må have modtaget offentlig hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven, og at udlændingen skal have underskrevet en erklæring om integration og aktivt medborgerskab.

Opholdskravet skal være opfyldt på tidspunktet for indgivelse af ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse, og betingelserne for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse skal i overensstemmelse med den nuværende administrative praksis være opfyldt på tidspunktet for meddelelsen af tidsubegrænset opholdstilladelse.

Endelig foreslås det, at den særligt lempelige adgang til tidsubegrænset opholdstilladelse for flygtninge m.fl. ophæves, således at flygtninge m.fl. i lighed med andre udlændinge alene kan undtages fra at opfylde betingelserne for tidsubegrænset opholdstilladelse, hvis Danmarks internationale forpligtelser, herunder FN's Handicapkonvention, tilsiger det, jf. nærmere afsnit 3.6.

De enkelte betingelser for tidsubegrænset opholdstilladelse vil som i dag ikke skulle stilles, hvis Danmarks internationale forpligtelser, herunder FN's Handicapkonvention, er til hinder herfor.

3.2 Et nyt opholdskrav

3.2.1 Gældende ret

Efter de gældende regler kan en udlænding opnå tidsubegrænset opholdstilladelse efter lovligt at have boet her i landet i 5 år og i hele denne periode har haft opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n eller 9 p, jf. udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 1.

Bestemmelsen indebærer, at der kan meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse til en udlænding efter 5 års ophold her i landet, hvis udlændingen opfylder de øvrige betingelser herfor.

3.2.2 Forslag til ændring

Det foreslås, at kravet om 5 års lovligt ophold med opholdstilladelse ændres, så det fremover er en betingelse for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse, at udlændingen på tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen

har boet lovligt her i landet i mindst 6 år og i hele denne periode haft opholdstilladelse efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n eller 9 p.

Derudover skal der gælde en undtagelse fra den tidsmæssige hovedregel om 6 års lovligt ophold, således at udlændinge, der har udvist en særlig evne og vilje til at integrere sig i det danske samfund, kan opnå tidsubegrænset opholdstilladelse efter mindst 4 års lovligt ophold her i landet. En udlænding må anses for at have udvist en særlig evne og vilje til at integrere sig i det danske samfund, hvis udlændingen, udover at opfylde de grundlæggende betingelser, opfylder samtlige 4 supplerende integrationsrelevante betingelser, jf. afsnit 3.6.

Dette giver den enkelte udlænding et klart incitament til at arbejde for egen integration, ligesom det sikres, at udlændinge har en tilskyndelse til hurtigt at integrere sig i det danske samfund.

Skærpelsen af opholdskravet til 6 år gælder for udlændinge, herunder også flygtninge.

Skærpelsen berører ikke EU-borgere, der har ret til ophold på baggrund af reglerne om fri bevægelighed. Efter disse regler kan der meddeles tidsubegrænset opholdsret efter 5 års uafbrudt lovligt ophold i Danmark. EU-borgere, der ønsker tidsubegrænset opholdstilladelse efter 4 års lovligt ophold i Danmark, har dog mulighed for at ansøge om tidsubegrænset opholdstilladelse efter udlændingelovens regler.

Opholdskravet kan som udgangspunkt alene opfyldes ved lovligt ophold her i landet. Det er gennem ophold her i landet, at udlændingen kan styrke sin integration og sine muligheder for et vellykket liv her i landet.

Ved opgørelsen af perioden på 6 år, i visse tilfælde 4 år, skal perioder, hvor udlændingen har opholdt sig uden for landet, som i dag fratrækkes, medmindre der er tale om kortvarige udlandsophold f.eks. i forbindelse med ferie, eller perioder, hvor en udlænding eller dennes ægtefælle eller faste samlever er udstationeret eller udsendt til udlandet som ansat af en dansk offentlig myndighed, en privat virksomhed, en forening eller en organisation.

Forslaget indebærer således, at udlændingelovens regulering af, i hvilke tilfælde en herboende udlænding kan medregne ophold i udlandet ved beregning af, hvorvidt opholdskravet er opfyldt, opretholdes. Dog indgår uddannelsesforløb i udlandet fremover ikke i beregningen, jf. nærmere herom afsnit 3.5.2.

Der henvises til udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 1, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 26.

Den gældende retstilstand vedrørende persongrupper med et særligt stærkt tilknytningsforhold til Danmark, som under visse betingelser kan meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse på et tidligere tidspunkt, opretholdes, jf. den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 11, stk. 11, der bliver stk. 13. Det drejer sig om udlændinge, der tilhører det danske mindretal i Sydslesvig, udlændinge, der tidligere har haft dansk indfødsret, udlændinge, der har danske forældre, og udlændinge, der har tilknytning til det danske mindretal i Argentina, og som har danske forældre eller bedsteforældre.

3.3. Kriminalitet

3.3.1. Gældende ret

I dag er det en ufravigelig betingelse for opnåelse af tidsubegrænset opholdstilladelse, at udlændingen ikke er idømt ubetinget straf af mindst 1 år og 6 måneders fængsel eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne varighed, jf. udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 2.

Derudover er idømmelse af ubetinget straf af mindst 60 dages fængsel for overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13 til hinder for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse, jf. udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 3.

For udlændinge, der er idømt betinget frihedsstraf, en strafferetlig foranstaltning, eller som er idømt mindre end ubetinget straf af 1 år og 6 måneders fængsel eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne varighed, gælder der karenstider.

Karenstiden for at kunne opnå tidsubegrænset opholdstilladelse er ved domme til betinget frihedsstraf i § 11 a, stk. 1, fastsat til 3 år fra afsigelse af endelig dom, dog altid indtil udløbet af den prøvetid, der er fastsat i dommen.

Karenstiden ved dom til ubetinget frihedsstraf i under 6 måneder er fastsat til 8 år, og karenstiden ved en dom til ubetinget frihedsstraf i 6 måneder eller mere, men under 1 år og 6 måneder, er 12 år.

Karenstiderne regnes fra udlændingens løsladelse. Prøveløslades udlændingen, regnes karenstiderne fra dette tidspunkt, jf. § 11 a, stk. 3.

Dom til behandling, herunder ambulant behandling med mulighed for hospitalsindlæggelse, jf. straffelovens §§ 68 og 69, er til hinder for tidsubegrænset opholdstilladelse i 4 år fra tidspunktet for rettens endelige bestemmelse om foranstaltningens ophævelse, dog mindst 6 år fra tidspunktet for rettens endelige bestemmelse om idømmelse af foranstaltningen.

Dom til anbringelse i hospital, jf. straffelovens §§ 68 og 69, er til hinder for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse i 8 år fra tidspunktet for rettens endelige bestemmelse om foranstaltningens ophævelse, dog mindst 10 år fra tidspunktet for rettens endelige bestemmelse om idømmelse af foranstaltningen.

Karenstiden for udlændinge, der er idømt dom til forvaring, jf. straffelovens § 68, jf. § 70, og § 70, er 20 år fra tidspunktet for rettens endelige bestemmelse om foranstaltningens ophævelse.

Karenstiden ved dom til ungdomssanktion efter straffelovens § 74 a er 2 år fra foranstaltningens ophør.

Er udlændingen flere gange idømt betinget eller ubetinget frihedsstraf eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for lovovertrædelser, der ville have medført straf af denne karakter, beregnes karenstiden ud fra den sidst idømte retsfølge, medmindre karenstiden herved bliver kortere end den karenstid, der allerede er gældende for udlændingen efter en tidligere idømt retsfølge, jf. § 11 a, stk. 7.

Endelig er idømmelse af straf for ulovligt arbejde her i landet efter udlændingelovens § 59, stk. 3, til hinder for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse i 10 år, i gentagelsestilfælde i 15 år, jf. udlændingelovens § 11 b.

3.3.2. Forslag til ændring

Kriminalitet er uacceptabel, og det skal som i dag have konsekvenser for muligheden for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse.

Det er regeringens opfattelse, at kriminalitet i videre udstrækning end i dag skal medføre udelukkelse fra at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse.

3.3.2.1. Et skærpet vandelskrav

Det foreslås at nedsætte grænsen for, hvornår en udlænding udelukkes fra at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse.

Det afgørende for, om en udlænding helt udelukkes fra at få tidsubegrænset opholdstilladelse som følge af kriminalitet bliver således, om udlændingen er idømt ubetinget straf af mindst 1 års fængsel eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne varighed.

Dette er således en stramning i forhold til i dag, hvor en udlænding først udelukkes fra at få tidsubegrænset opholdstilladelse ved ubetinget straf af mindst 1 år og 6 måneders fængsel eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne varighed.

Der henvises til udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 27.

Derudover foreslås det at udvide betingelsen om, at udlændingen ikke må være idømt en ubetinget straf af mindst 60 dages fængsel for overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13, således at flere former for kriminalitet vil være til hinder for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse i tilfælde, hvor der idømmes ubetinget straf af mindst 60 dages fængsel.

Straffelovsovertrædelser i form af visse forbrydelser i familierelationer, seksualforbrydelser og voldsforbrydelser skal være til hinder for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse.

Fremover skal en udlænding således udelukkes fra at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse, hvis udlændingen er idømt ubetinget straf af mindst 60 dages varighed for overtrædelse af straffelovens kapitel 12 eller 13 eller bestemmelserne i straffelovens §§ 210, 216, 222, 223, 224, § 225, jf. § 216, eller §§ 244-246.

Der henvises til udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 28.

3.3.2.2. Forlængelse af karenstiderne

Ved forslaget forlænges karenstiderne med 50 pct., således at udlændinge, der er idømt betinget eller ubetinget frihedsstraf mv. for kriminalitet, fremover skal vente længere, før de får mulighed for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse, mens ubetinget straf af mindst 1 års fængsel eller anden strafferetlig retsfølge, der indebærer eller giver mulighed for frihedsberøvelse, for en lovovertrædelse, der ville have medført en straf af denne varighed, betyder, at udlændingen helt udelukkes fra tidsubegrænset opholdstilladelse, jf. afsnit 3.3.2.1.

Det betyder, at karenstiden for udlændinge, der idømmes betinget frihedsstraf, skærpes fra 3 år til 4 år og 6 måneder. Karenstiden for udlændinge, der er idømt ubetinget frihedsstraf i under 6 måneder, skærpes fra 8 år til 12 år fra tidspunktet for løsladelse. For udlændinge, der er idømt ubetinget frihedsstraf i 6 måneder eller mere, men under 1 år, skærpes karenstiden fra 12 år til 18 år fra tidspunktet for løsladelse.

For udlændinge, der idømmes dom til behandling, herunder ambulant behandling med mulighed for hospitalsindlæggelse, jf. straffelovens §§ 68 og 69, skærpes karenstiden fra 4 år til 6 år, hvis den gælder fra tidspunktet for rettens endelige bestemmelse om foranstaltningens ophævelse, og fra 6 år til 9 år, hvis karenstiden gælder fra tidspunktet for rettens endelige bestemmelse om idømmelse af foranstaltningen.

For udlændinge, der idømmes dom til anbringelse i hospital, jf. straffelovens §§ 68 og 69, skærpes karenstiden fra 8 år til 12 år, hvis den gælder fra tidspunktet for rettens endelige bestemmelse om foranstaltningens ophævelse, og fra 10 år til 15 år, hvis karenstiden gælder fra tidspunktet for rettens endelige bestemmelse om idømmelse af foranstaltningen.

Karenstiden for udlændinge, der idømmes dom til forvaring, jf. straffelovens § 68, jf. § 70, og § 70, skærpes fra 20 år til 30 år fra rettens endelige bestemmelse om foranstaltningens ophævelse.

For udlændinge, der idømmes dom til ungdomssanktion, jf. straffelovens § 74 a, skærpes karenstiden fra 2 år til 3 år fra tidspunktet for foranstaltningens ophør.

Endelig skærpes karenstiden for udlændinge, der idømmes straf for at arbejde her i landet uden fornøden tilladelse, fra 10 år til 15 år, i gentagelsestilfælde fra 15 år til 22 år og 6 måneder.

Der henvises til udlændingelovens §§ 11 a og 11 b, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 44-51.

3.4. Danskundskaber

3.4.1 Gældende ret

Efter de gældende regler er det et krav for at få tidsubegrænset opholdstilladelse, at udlændingen har bestået Prøve i Dansk 1 eller en danskprøve på et tilsvarende eller højere niveau, jf. udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 7.

Prøve i Dansk 1 afslutter Danskuddannelse 1, som er en af de tre danskuddannelser, der er etableret med henblik på, at nyankomne udlændinge, der meddeles opholdstilladelse her i landet, kan få kendskab til det danske sprog. De øvrige uddannelser er Danskuddannelse 2, der afsluttes med Prøve i Dansk 2, og Danskuddannelse 3, hvor undervisningen kan afsluttes på to niveauer: Prøve i Dansk 3 efter modul 5 og Studieprøven efter modul 6.

3.4.2 Forslag til ændring

Det er væsentligt for evnen til at integrere sig og opnå kontakt til arbejdsmarkedet og det danske samfund i øvrigt, at udlændingen kan formulere sig og gøre sig forståelig på dansk.

For at sikre dette foreslås det, at danskprøvekravet ved meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse ændres til Prøve i Dansk 2 eller en danskprøve på et tilsvarende eller højere niveau.

Danskuddannelse 2 tilrettelægges for udlændinge, som normalt har en kort skole- og uddannelsesbaggrund fra hjemlandet.

En udlænding, der har bestået Prøve i Dansk 2, forventes at kunne indgå i kommunikation om en længere række af almene og på forhånd kendte dagligdags emner i et dagligdags sprog og have tilstrækkeligt sprog til at beskrive, forklare og begrunde på dansk.

Udlændingen kan læse enkle tekster om kendte emner i f.eks. gratisaviser og kan skrive f.eks. meget enkle breve, e-mails og beskeder.

En udlænding, der har bestået Prøve i Dansk 2, vil sprogligt kunne indgå i ufaglært beskæftigelse, og vil sprogligt kunne fortsætte på FVU-kurser, på basisdansk (dansk som andetsprog) på AVU og på AMU-kurser med fortsat danskstøtte.

Vedtages forslaget, vil der på udlændingemyndighedernes hjemmeside, www.nyidanmark.dk, blive offentliggjort en oversigt over, hvilke prøver der anses som fornøden dokumentation for, at en udlænding har bestået en prøve på et tilsvarende eller højere niveau end Prøve i Dansk 2.

I det omfang Danmarks internationale forpligtelser, herunder FN's Handicapkonvention, tilsiger det, vil der blive set bort fra danskprøvekravet.

Der henvises til den foreslåede affattelse af udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 7, jf. lovforslagets § 1, nr. 29.

3.5. Et skærpet beskæftigelseskrav

3.5.1 Gældende ret

Det er i dag et krav for at kunne få tidsubegrænset opholdstilladelse, at udlændingen har været under uddannelse eller i ordinær beskæftigelse eller udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed i mindst 3 år inden for de sidste 5 år forud for meddelelsen af tidsubegrænset opholdstilladelse. Derudover er det et krav, at udlændingen fortsat må antages at være tilknyttet arbejdsmarkedet eller være under uddannelse på tidspunktet, hvor tidsubegrænset opholdstilladelse vil kunne meddeles. Dette fremgår af udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 8 og 9.

Beskæftigelseskravet kan opfyldes ved såvel fuldtidsbeskæftigelse (30 til 37 timer) som deltidsbeskæftigelse (15 til 30 timer). Deltidsbeskæftigelse indgår med en forholdsmæssig del af ansættelsesperioden. Den forholdsmæssige del udgør 3/5 af den samlede ansættelsesperiode.

Derudover sidestilles uddannelse i dag med beskæftigelse, således at såvel uddannelse som beskæftigelse indgår i beregningen af beskæftigelseskravet.

3.5.2 Forslag til ændring

Kravet om fast tilknytning til arbejdsmarkedet skal bevares som betingelse for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse.

Det foreslås dog, at beskæftigelseskravet skærpes til et krav om ordinær fuldtidsbeskæftigelse her i landet i mindst 2 år og 6 måneder inden for de sidste 3 år forud for meddelelsen af tidsubegrænset opholdstilladelse.

Samtidig skal kravet fremover alene kunne opfyldes ved beskæftigelse på fuld tid, jf. herved afsnit 3.5.2.1. Ansættelsesforhold, hvor udlændingen her i landet har haft ordinær beskæftigelse med en gennemsnitlig ugentlig arbejdstid på mellem 15 og 30 timer (deltidsbeskæftigelse) vil således ikke længere indgå i beregningen af beskæftigelseskravet. Det samme gælder i forhold til uddannelse.

Hvis udlændingen har nået folkepensionsalderen eller har fået tildelt førtidspension, er udlændingen som i dag undtaget fra at opfylde kravet om beskæftigelse. Det samme gælder i forhold til en udlænding, der indgiver ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse, inden han eller hun fylder 19 år, og udlændingen har været i uddannelse eller ordinær fuldtidsbeskæftigelse siden afslutningen af folkeskolen. Der er ikke med ændringen af beskæftigelseskravet tilsigtet nogen ændring af denne retstilstand.

Hvis en udlænding inden for de sidste 3 år forud for det tidspunkt, hvor tidsubegrænset opholdstilladelse vil kunne meddeles, har modtaget støtte eller kunne have modtaget støtte efter lov om social service til pasning af et handicappet barn eller en døende nærtstående eller efter barselloven til pasning af et alvorligt sygt barn, vil den periode også fortsat kunne medregnes i beskæftigelseskravet.

I det omfang Danmarks internationale forpligtelser, herunder FN's Handicapkonvention, tilsiger det, vil der blive set bort fra beskæftigelseskravet.

Der henvises til den foreslåede affattelse af udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 8 og 9, jf. lovforslagets § 1, nr. 30 og 31.

3.5.2.1 Ordinær fuldtidsbeskæftigelse

Ved ordinær beskæftigelse forstås, at beskæftigelsen skal være aflønnet efter gældende overenskomst eller udført under sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår og uden offentligt tilskud, f.eks. løntilskud.

Ved fuldtidsbeskæftigelse forstås som i dag, at udlændingen skal have været ansat med en gennemsnitlig ugentlig arbejdstid på mindst 30 timer. Dette opgøres på månedsbasis ved, at udlændingen har haft 2 år og 6 måneders beskæftigelse med mindst 120 timers månedlig beskæftigelse.

Et beskæftigelseskrav på 30 timer har i praksis navnlig betydning for sygeplejersker, social- og sundhedshjælpere m.fl., der på grund af skiftende vagter reelt har en gennemsnitlig arbejdstid under 37 timer om ugen, men hvor arbejdstiden betragtes som værende fuld tid.

Perioder med fravær som følge af sygdom, ferie, omsorgsdage og barsel mv. inden for rammerne af et ansættelsesforhold medregnes som ordinær beskæftigelse. Fleksjob efter reglerne i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats sidestilles også med ordinær beskæftigelse, uanset at der ydes offentligt tilskud til arbejdsgiveren, idet fleksjob er et tilbud til personer, der har en så varig og væsentlig nedsat arbejdsevne, at personen ikke har mulighed for at opnå eller fastholde beskæftigelse på normale vilkår på arbejdsmarkedet.

Praktik eller anden beskæftigelse som led i et uddannelsesforløb i Danmark betragtes ikke som ordinær beskæftigelse.

Den nuværende administrative praksis, hvor en udlænding er forpligtet til på tro og love at erklære, at udlændingen opfylder beskæftigelseskravet, opretholdes. Udlændingestyrelsen vil sammenholde udlændingens oplysninger med oplysningerne i indkomstregistret.

Selvstændig erhvervsvirksomhed kan på lige fod med ordinær fuldtidsbeskæftigelse opfylde beskæftigelseskravet. Dette svarer til, hvad der gælder i dag.

Udlændingelovens regulering af, i hvilke tilfælde en herboende udlænding kan medregne beskæftigelse i udlandet ved beregning af, hvorvidt beskæftigelseskravet er opfyldt, opretholdes, jf. den foreslåede affattelse af udlændingelovens § 11, stk. 8, jf. lovforslagets § 1, nr. 35-37.

3.6. Supplerende integrationsrelevante betingelser

Det er helt afgørende, at udlændinge, som kommer her til landet, og som ønsker at blive i Danmark, gør en indsats for at integrere sig.

Det foreslås derfor, at en udlænding – udover at skulle opfylde de grundlæggende betingelser – skal opfylde yderligere 2 ud af 4 supplerende integrationsrelevante betingelser for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse, jf. nærmere afsnit 3.6.1.-3.6.4.

Konstaterer Udlændingestyrelsen, at en udlænding opfylder de grundlæggende betingelser, skal Udlændingestyrelsen herefter vurdere, om udlændingen opfylder yderligere mindst 2 ud af 4 supplerende betingelser for at kunne meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse.

Hvis udlændingen opfylder de grundlæggende betingelser og samtlige 4 supplerende betingelser og derved må antages at have vist en særlig evne til vellykket integration her i landet, kan udlændingen meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse allerede efter 4 års lovligt ophold i Danmark, jf. herved afsnit 3.2.2.

De supplerende betingelser vedrører integrationsrelevante kriterier i form af medborgerskab, højere grad af tilknytning til arbejdsmarkedet, en årlig skattepligtig indkomst af en vis størrelse og særligt gode dansk kundskaber.

Betingelserne rangerer lige, og det er således op til den enkelte udlænding, hvilke 2 af de 4 betingelser udlændingen dokumenterer at opfylde.

En udlænding over 18 år, der indgiver ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse, inden han eller hun fylder 19 år, og som har været i uddannelse eller ordinær fuldtidsbeskæftigelse siden afslutningen af folkeskolen, vil som hidtil alene skulle opfylde betingelserne i § 11, stk. 3, nr. 1-7. Disse udlændinge skal således ikke opfylde de supplerende integrationsrelevante betingelser for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse, jf. den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 11, stk. 10, der bliver stk. 12.

Tilsvarende gælder for udlændinge over 18 år, der har et stærkt tilknytningsforhold til Danmark. De vil således kunne opnå tidsubegrænset opholdstilladelse, uanset at betingelserne i § 11, stk. 3, nr. 1, 5, 6, 8 og 9, og stk. 4, nr. 1-4, ikke er opfyldt, jf. den foreslåede affattelse af § 11, stk. 13, jf. lovforslagets § 1, nr. 40.

I det omfang Danmarks internationale forpligtelser, herunder FN's Handicapkonvention, tilsiger det, vil der blive set bort fra kravet om opfyldelse af en eller flere af de supplerende integrationsrelevante betingelser.

Hvis en udlænding ikke opfylder en eller flere af de supplerende betingelser som følge af FN's Handicapkonvention, anses den eller de pågældende betingelser for opfyldt. Udlændingen skal dog fortsat opfylde 2 ud af 4 betingelser. Hvis udlændingen ikke kan opfylde en betingelse som følge af FN's Handicapkonvention, skal udlændingen således fortsat opfylde en yderligere supplerende betingelse for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse. Hvis udlændingen ikke kan opfylde to supplerende betingelser som følge af FN's Handicapkonvention, anses begge betingelser for opfyldt, og udlændingen skal ikke opfylde øvrige supplerende betingelser for at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse.

3.6.1. Betingelser om medborgerskab

Det foreslås som én af de 4 supplerende betingelser, at opnåelse af tidsubegrænset opholdstilladelse skal betinges af, at udlændingen har bestået en medborgerskabsprøve, eller har udvist aktivt medborgerskab her i landet gennem mindst 1 års deltagelse i bestyrelser, organisationer mv.

3.6.1.1 Medborgerskabsprøve

Det foreslås, at udlændingen kan opfylde de supplerende krav om medborgerskab ved at have bestået en medborgerskabsprøve, jf. integrationslovens § 41 b.

Medborgerskabsprøven skal vise udlændingens integrationsgrad målt på vedkommendes fortrolighed med danske samfundsforhold – herunder spørgsmål om hverdagsliv i Danmark – og dansk kultur og historie.

Medborgerskabsprøven baseres på selvstudium, og der vil blive udarbejdet et selvstændigt lærebogsmateriale til prøven, således at udlændingen kan forberede sig. Prøvens spørgsmål vil blive stillet med udgangspunkt i dette lærebogsmateriale.

Prøven påtænkes udformet efter multiple choice-princippet, hvor prøvedeltageren skal angive det korrekte svar blandt flere muligheder. Hovedparten af spørgsmålene skal have tre svarmuligheder.

Medborgerskabsprøven vil omfatte spørgsmål om hverdagsliv og medborgerskab i Danmark, herunder f.eks. spørgsmål om dagligdagens private og offentlige tilbud (foreninger, folkebiblioteker m.v.) og spørgsmål om forhold af betydning for den enkeltes aktive deltagelse i arbejds- og fritidslivet.

Medborgerskabsprøven vil herudover indeholde spørgsmål om danske samfundsforhold, herunder f.eks. spørgsmål om det danske velfærdssamfund, om arbejdsmarkedet og den danske arbejdspladskultur, om det danske uddannelsessystem, om det danske demokrati og grundlæggende danske værdier, om Danmark og omverdenen, om Danmarks geografi, og om dansk historie, kunst og kultur.

Prøven vil omfatte 25 skriftlige spørgsmål og anses for bestået, hvis 20 af de 25 spørgsmål, dvs. 80 % af spørgsmålene, er besvaret korrekt.

Det bemærkes, at prøven adskiller sig fra den tidligere medborgerskabsprøve, som blev afskaffet ved lov nr. 572 af 18. juni 2012. Tidligere beståede medborgerskabsprøver kan derfor ikke opfylde det nye supplerende krav om bestået medborgerskabsprøve efter den foreslåede bestemmelse i § 11, stk. 4, nr. 1.

Det er hensigten, at prøvens faglige niveau i sværhedsgrad skal ligge under indfødsretsprøvens niveau. Prøvens dansksproglige niveau vil svare til det, der kræves for at bestå Prøve i Dansk 2, dvs. den danskprøve, som udlændingen fremover som minimum skal have bestået for at få tidsubegrænset opholdstilladelse efter den foreslåede bestemmelse i udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 7, jf. lovforslagets § 1, nr. 29.

Det påtænkes, at prøven – i lighed med indfødsretsprøven – skal afholdes to gange årligt.

Den første medborgerskabsprøve forventes at kunne afholdes medio 2016.

Der henvises til forslaget til udlændingelovens § 11, stk. 4, nr. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 32.

3.6.1.2 Aktivt medborgerskab

Det foreslås, at udlændingen også kan opfylde det supplerende krav om medborgerskab ved at have udvist aktivt medborgerskab her i landet gennem mindst 1 års deltagelse i bestyrelser, organisationer m.v.

Kravet vedrørende aktivt medborgerskab vil være opfyldt, hvis udlændingen i mindst 1 år har været medlem af f.eks. en forældrebestyrelse, en skolebestyrelse, bestyrelsen for en almennyttig boligorganisation, et integrationsråd eller et ældreråd.

Kravet om aktivt medborgerskab vil endvidere være opfyldt, hvis udlændingen gennem mindst 1 år har deltaget i børne- eller ungdomsarbejde, f.eks. ved at fungere som træner i en idrætsforening eller ved at gennemføre en dommer- eller træneruddannelse. Det samme gælder deltagelse i et højskoleophold, rollemodelarbejde eller engagement i andre organiserede fritidsaktiviteter for børn og unge, f.eks. lektiehjælp.

Endelig vil kravet om aktivt medborgerskab være opfyldt, hvis udlændingen i mindst 1 år i øvrigt har deltaget i almennyttigt organisationsarbejde, f.eks. hvis udlændingen aktivt har deltaget i arbejdet i en forenings drift. De almennyttige foreninger, i hvilke aktiv deltagelse kan indgå i vurderingen af, om udlændingen har udvist aktivt medborgerskab, kan f.eks. være foreninger, der er tilskudsberettiget efter folkeoplysningsloven. Der vil altid være tale om en konkret vurdering.

Det vil i alle tilfælde være et krav, at der er tale om bestyrelser, organisationer, foreninger m.v., som i ord og handling understøtter grundlæggende demokratiske værdier og retsprincipper i det danske samfund.

Det er ikke et krav, at der er tale om en uafbrudt deltagelse i en organisation m.v. igennem 1 år, eller at udlændingen fortsat deltager i organisationen på tidspunktet, hvor tidsubegrænset opholdstilladelse vil kunne meddeles. Endvidere kræves det ikke, at udlændingen har deltaget i samme organisation m.v. igennem 1 år. Det kræves derimod, at udlændingen, mens denne har boet lovligt her i landet, har deltaget i en eller flere organisationer m.v. i sammenlagt mindst 1 år.

Det påhviler udlændingen at dokumentere, at kravet om aktivt medborgerskab er opfyldt.

Der henvises til forslaget til udlændingelovens § 11, stk. 4, nr. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 32.

3.6.2 Beskæftigelse i mindst 4 år

Det er en afgørende forudsætning for, at udlændingen integreres i det danske samfund, at udlændingen opnår en fast tilknytning til arbejdsmarkedet.

Det foreslås derfor som en anden af de 4 supplerende betingelser, at en udlænding skal have haft ordinær fuldtidsbeskæftigelse her i landet i mindst 4 år inden for de sidste 4 år og 6 måneder forud for meddelelsen af tidsubegrænset opholdstilladelse.

Den periode, hvor en udlænding inden for de sidste 4 år og 6 måneder forud for det tidspunkt, hvor tidsubegrænset opholdstilladelse vil kunne meddeles, har modtaget støtte eller kunne have modtaget støtte efter lov om social service til pasning af et handicappet barn eller en døende nærtstående eller efter barselloven til pasning af et alvorligt sygt barn, vil kunne medregnes i beskæftigelseskravet, jf. den foreslåede affattelse af § 11, stk. 14, jf. lovforslagets § 1, nr. 41.

For så vidt angår udlændinge, der har nået folkepensionsalderen eller har fået tildelt førtidspension, henvises til afsnit 3.6.5.

Der henvises til forslaget til udlændingelovens § 11, stk. 4, nr. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 32.

3.6.3 Skattepligtig indkomst på 270.000 kr.

Det foreslås som en tredje af de fire supplerende betingelser, at udlændingen skal have haft en årlig skattepligtig indkomst på gennemsnitligt 270.000 kr. de sidste 2 år forud for det tidspunkt, hvor tidsubegrænset opholdstilladelse vil kunne meddeles.

Ved beregningen af, om betingelsen er opfyldt, kan indgå løn udbetalt i Danmark og løn udbetalt under ophold i udlandet (ved udstationering eller udsendelse). Der medregnes kun indkomst, som er skattepligtig i Danmark, eller, for så vidt angår indtægt udbetalt i udlandet, indkomst, som ville være skattepligtig i Danmark. Løn udbetalt i form af f.eks. kost, logi, diæter m.v. indgår således ved beregningen. Eventuelle indbetalinger til en arbejdsmarkedspension medregnes ved opgørelse af den enkelte udlændings lønindkomst. Både A-indkomst og B-indkomst indgår i beregningen af kravet.

For så vidt angår udlændinge, der har nået folkepensionsalderen eller har fået tildelt førtidspension, henvises til afsnit 3.6.5.

Der henvises til forslaget til udlændingelovens § 11, stk. 4, nr. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 32.

3.6.4 Danskkundskaber

Gode danskkundskaber er en forudsætning for udlændinges integration i det danske samfund.

Det foreslås derfor som den sidste af de 4 supplerende betingelser, at udlændingen skal have bestået Prøve i Dansk 3 eller en danskprøve på et tilsvarende eller højere niveau.

Prøve i Dansk 3 afslutter Danskuddannelse 3 efter modul 5. Danskuddannelse 3 tilrettelægges for udlændinge, der normalt har en mellemlang eller lang skole- og uddannelsesbaggrund fra hjemlandet.

En udlænding, der har bestået Prøve i Dansk 3, forventes at kunne indgå i kommunikation om såvel på forhånd kendte som ukendte emner og kunne beskrive, begrunde, forklare og argumentere. Udlændingen vil kunne indgå i kommunikation i et mere komplekst og korrekt sprog inden for et langt bredere emnerepertoire end personer, der har bestået Prøve i Dansk 2. Dette gælder også for så vidt angår læsefærdigheder og de skriftlige færdigheder.

Udlændingen vil sprogligt kunne indgå i faglært og ufaglært beskæftigelse. Adskillige vil sprogligt kunne varetage øvrig beskæftigelse, afhængigt af det konkrete arbejde.

Udlændingen kan fortsætte på f.eks. dansk på AVU, der fører frem til 9. -klasses-niveau i dansk, og vil endvidere sprogligt kunne fortsætte på erhvervsskoler, evt. med fortsat danskstøtte.

Vedtages forslaget, vil der på udlændingemyndighedernes hjemmeside www.nyidanmark.dk blive offentliggjort en oversigt over, hvilke prøver der anses som fornøden dokumentation for, at en udlænding har bestået en prøve på et tilsvarende eller højere niveau end Prøve i Dansk 3. Studieprøven er blandt disse prøver.

Der henvises til forslaget til udlændingelovens § 11, stk. 4, nr. 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 32.

3.6.5. Særregel for udlændinge, der har nået folkepensionsalderen eller har fået tildelt førtidspension

Det følger af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 11, stk. 10, at en udlænding, som har nået folkepensionsalderen eller har fået tildelt førtidspension, er undtaget fra at opfylde beskæftigelseskravet i udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 8.

På tilsvarende vis kan det ikke forventes, at en udlænding, som har nået folkepensionsalderen eller har fået tildelt førtidspension, kan opfylde det nye supplerende krav om beskæftigelse, jf. den foreslåede affattelse af § 11, stk. 4, nr. 2, jf. lovforslagets § 1, nr. 32, eller at en sådan udlænding kan opfylde indkomstkravet som affattet i § 11, stk. 4, nr. 3, jf. lovforslagets § 1, nr. 32.

På den baggrund foreslås det, at det supplerende krav om beskæftigelse og det supplerende krav om en årlig skattepligtig indkomst på gennemsnitligt 270.000 kr. ikke skal stilles over for udlændinge, som har nået folkepensionsalderen eller har fået tildelt førtidspension.

Derimod er der ikke noget til hinder for, at en udlænding, som har nået folkepensionsalderen eller har fået tildelt førtidspension, kan opfylde de øvrige 2 betingelser i den foreslåede bestemmelse i § 11, stk. 4.

Det foreslås derfor, at meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse for en udlænding, der har boet lovligt her i landet i 6 år og som har nået folkepensionsalderen eller har fået tildelt førtidspension, er betinget af, at udlændingen opfylder én af de 2 øvrige betingelser i § 11, stk. 4, nr. 1 eller 4. Det drejer sig om medborgerskabskravet og danskprøvekravet.

Derudover foreslås det, at en udlænding, der opfylder begge de øvrige betingelser i § 11, stk. 4, nr. 1 og 4, kan meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse allerede efter at have boet her i landet i mindst 4 år.

Der henvises til den foreslåede affattelse af udlændingelovens § 11, stk. 6, jf. lovforslagets § 1, nr. 32.

3.7. Ophævelse af den særligt lempelige adgang til tidsubegrænset opholdstilladelse for flygtninge m.fl.

3.7.1. Gældende ret

Det følger af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 11, stk. 15, at en udlænding, der har boet lovligt her i landet i mere end de sidste 8 år og i hele denne periode har haft opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7 eller 8 (flygtninge m.fl.), kan undtages fra en række af betingelserne for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse, hvis udlændingen har vist vilje til integration i det danske samfund.

I vurderingen af, om udlændingen har udvist vilje til integration, kan det indgå, om flygtningen har deltaget i tilbudte aktiviteter, f.eks. kommunale tilbud, eller i aktiviteter, som den pågældende selv har opsøgt, men også andre aktiviteter vil kunne indgå i vurderingen.

Bestemmelsen indebærer, at udlændinge, der i mere end de sidste 8 år har haft opholdstilladelse som flygtninge m.fl., kan meddeles tidsubegrænset opholdstilladelse, uanset at betingelserne i udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 4, 5 og 7-9, ikke er opfyldt. Der er tale om betingelserne vedrørende gæld til det offentlige, modtagelse af offentlig hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven, beståelse af Prøve i Dansk 1, beskæftigelseskravet og kravet om at være i beskæftigelse eller under uddannelse på tidspunktet, hvor tidsubegrænset opholdstilladelse vil kunne meddeles.

3.7.2. Forslag til ændring

Efter regeringens opfattelse skal alle herboende udlændinge have vist evne og vilje til at blive integreret i det danske samfund for at kunne opnå tidsubegrænset opholdstilladelse.

Flygtninge m.fl. skal således ikke have en lempeligere adgang til at opnå tidsubegrænset opholdstilladelse end andre udlændinge.

På den baggrund foreslås det at ophæve bestemmelsen om, at flygtninge m.fl., der har haft opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7 eller 8 i mere end de sidste 8 år, kan undtages fra en række af betingelserne for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse.

Forslaget betyder, at herboende flygtninge m.fl. skal opfylde de samme betingelser som andre herboende udlændinge for at kunne opnå tidsubegrænset opholdstilladelse, jf. de foreslåede bestemmelser i udlændingelovens § 11, stk. 3 og 4, jf. lovforslagets § 1, nr. 26-32.

Med forslaget tilskyndes herboende flygtninge til at lære det danske sprog og at komme i beskæftigelse og dermed styrke deres muligheder for en vellykket integration på arbejdsmarkedet og i det danske samfund i øvrigt.

Adgangen til at dispensere fra en eller flere betingelser for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse, hvis Danmarks internationale forpligtelser tilsiger det, opretholdes.

Det vil således alene være udlændinge, der ikke er omfattet af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 11, stk. 14, som bliver stk. 16, om Danmarks internationale forpligtelser, der berøres af forslaget.

3.8. Forholdet til Danmarks internationale forpligtelser

Det følger af den gældende bestemmelse i udlændingelovens § 11, stk. 14, som bliver stk. 16, at betingelserne for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse vedrørende gæld til det offentlige, modtagelse af offentlig hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven, underskrivelse af integrationserklæringen, beståelse af Prøve i Dansk 1, beskæftigelseskravet og kravet om at være i beskæftigelse eller under uddannelse på tidspunktet, hvor tidsubegrænset opholdstilladelse vil kunne meddeles, ikke finder anvendelse, hvis Danmarks internationale forpligtelser, herunder FN's konvention om rettigheder for personer med handicap (FN's Handicapkonvention), tilsiger det.

Der er ikke ved lovforslaget tilsigtet nogen ændringer i anvendelsen af bestemmelsen. Der vil således fortsat skulle dispenseres fra en eller flere betingelser for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse, hvis Danmarks internationale forpligtelser tilsiger det.

Som et eksempel kan nævnes, at det følger af artikel 1 i FN's Handicapkonvention, at personer med handicap ifølge konventionen omfatter personer, der har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

Af forarbejderne til udlændingelovens § 11, stk. 14, jf. Folketingstidende 2009-10, A, L 188 som fremsat, side 36, fremgår, at årsagen til den nedsatte funktionsevne ofte vil være en lægeligt diagnosticeret lidelse, der angiver en langvarig nedsættelse af kropslige eller kognitive funktioner, som f.eks. syn, hørelse, lammelser, hjerneskade m.v. Endvidere kan en person, der lider af posttraumatisk stress, konkret blive anset for at være en person med handicap, hvis den posttraumatiske stress efter en konkret og individuel vurdering har karakter af en langvarig funktionsnedsættelse.

Det påhviler udlændingen at dokumentere, at der foreligger et handicap, som bevirker, at der kan ske undtagelse efter bestemmelsen. Udlændingen skal således fremlægge dokumentation for, at udlændingen har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som bevirker, at udlændingen ikke kan opfylde betingelserne for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse.

Af artikel 5, stk. 1 og 2, i FN's Handicapkonvention følger det, at deltagerstaterne anerkender, at alle er lige for loven, og at alle uden nogen form for diskrimination har ret til lige beskyttelse og til at drage samme nytte af loven, samt at deltagerstaterne skal forbyde enhver diskrimination på grund af handicap.

Udlændinge, der som følge af handicap ikke er i stand til at opfylde en eller flere af betingelserne for meddelelse af tidsubegrænset opholdstilladelse, mødes i overensstemmelse med konventionen ikke med disse krav.

4. Praksis

4.1. Gebyrer

Ved lov nr. 102 af den 3. februar 2016 blev der indført gebyr på bl.a. ansøgninger om permanent opholdstilladelse. Lovændringen finder anvendelse på ansøgninger, der er indgivet fra og med den 1. marts 2016.

Det følger af udlændingelovens § 9 h, stk. 1, at en ansøger senest samtidig med indgivelsen af ansøgning om permanent opholdstilladelse skal betale et gebyr.

De aktuelle gebyrsatser fremgår af gebyrbekendtgørelsen (bek. nr. 1625 af den 15. december 2016) og opdateres løbende på: https://www.nyidanmark.dk/da-dk/Ophold/gebyr/om_gebyr/sagskategorier_gebyrsatser.htm.

Der henvises i øvrigt til familiesammenføringsmeddelelse nr. 4/17 af den 9. marts 2017 med hensyn til sagsbehandlingen af gebyrpålagte sager, samt notat om vejledning i håndtering af gebyrer i EstherH-sager version 2 af den 1. marts 2016.

Afvisning i forbindelse med den indledende sagsbehandling

Såfremt der ikke er betalt gebyr senest samtidig med indgivelsen af ansøgningen om permanent opholdstilladelse, vil en ansøgning kunne afvises jf. udlændingelovens § 9 h, stk. 8.

Det gælder dog ikke, hvis den udestående gebyrbetaling udgør højst 205 kr., eller det indbetalte gebyr svarer til en anden sagskategori end den, ansøgningen vedrører.

Der henvises i øvrigt til familiesammenføringsmeddelelse nr. 4/17 af den 9. marts 2017.

4.2 Formkrav og obligatorisk selvbetjening

Ved bekendtgørelse nr. 276 af den 20. marts 2015 blev det obligatorisk at bruge de digitale selvbetjeningsløsninger, som Udlændingestyrelsen stiller til rådighed på nyidanmark.dk, når man indgiver bestemte typer af ansøgninger til Udlændingestyrelsen.

Omfattet af det nye krav om obligatorisk ansøgning er TU1-TU3. Kravet om digital ansøgning omfatter derfor ikke TU4.

For personer med opholdstilladelse på baggrund af erhverv eller studier, og som medfølgende familie til disse personer, er det obligatorisk at anvende de papirbaserede ansøgningsskemaer

Afvisning i forbindelse med den indledende sagsbehandling

Det følger af § 3 i bekendtgørelsen, at en ansøgning, der ikke er indgivet ved obligatorisk digital selvbetjening eller ved anvendelse af papirbaseret ansøgningsskema kan afvises af Udlændingestyrelsen.

Dette gælder dog ikke, hvis ansøger ikke er tilmeldt digital post eller er repræsenteret af en partsrepræsentant. I disse tilfælde er ansøger undtaget fra kravet om digital selvbetjening.

Sagsbehandleren kan ved opslag i vores elektroniske e-mailsystem se, om en ansøger er fritaget for tilmelding til Offentlig Digital Post. Dette opslag lægges til grund for vurderingen af, om en ansøgning skal afvises.

Hvis ansøgningen afvises på grund af at ansøgningen ikke overholder formkrav/digital selvbetjening vil et indbetalt gebyr efter udlændingelovens § 9h, stk. 1 skulle tilbagebetales fratrukket et beløb på 830 kr. (2017-niveau) jf. udlændingelovens § 9h, stk. 7.

4.3. Løbende betingelser

Når en udlænding bliver meddelt midlertidig (tidsbegrænset) opholdstilladelse, vil der være tilknyttet nogle løbende betingelser. Disse betingelser skal være opfyldt i hele den periode, hvor opholdstilladelsen er

tidsbegrænset. De løbende betingelser vil fremgå af førstegangstilladelsen og de senere forlængelser, og vil afhænge af, hvilken type opholdstilladelse, der er tale om.

4.3.1. Familiesammenføring - ægtefæller

Dette afsnit omhandler ægtefæller med opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 1 (herunder dagældende § 9, stk. 2, nr. 7, dagældende § 9, stk. 1, nr. 2 og særlige grunde § 9 c, stk. 1).

De løbende betingelser, der stilles til familiesammenføring efter udlændingelovens nugældende § 9, stk. 1, nr. 1, er som altovervejende hovedregel følgende:

- Der skal være samliv mellem parterne (samlivskravet),
- Den herboende ægtefælle (referencen) skal råde over en passende bolig (boligkravet),
- Hverken ansøgeren eller referencen må modtage hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven (forsørgelseskravet),
- Ansøgeren skal have bestået en prøve i dansk på A1-niveau senest 6 måneder efter tilmeldingen til folkeregisteret, og
- Ansøgeren skal være i besiddelse af et gyldigt pas (paskravet).

Særligt omkring dagældende § 9, stk. 2, nr. 7:

- Referencen er dansk statsborger: Der stilles som udgangspunkt boligkrav.
- Referencen er udlænding: Der stilles som udgangspunkt bolig- og forsørgelseskrav.
- Referencen har asyl: Der stilles som udgangspunkt bolig- og forsørgelseskrav, men kravene er som regel fraveget.

Opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1 (særlige grunde) gives, hvis særlige grunde taler for at meddele opholdstilladelse, men ægtefællerne ikke kan opfylde et af de ufravigelige krav for familiesammenføring, jf. § 9, stk. 1, nr. 1 (dagældende § 9, stk. 1, nr. 2, og dagældende § 9, stk. 2, nr. 7), fx 24-års kravet, eller hvis der kan gives opholdstilladelse på baggrund af EU-retten (fx Singh), se afsnit 1.1.3.

4.3.1.1. Samliv

Kravet om samliv betyder, at ansøgeren og referencen skal leve sammen på fælles bopæl og have deres daglige liv sammen.

Det er adressen i CPR, der dokumenterer, hvor familiesammenførte par bor, og det er denne bolig, der danner grundlag for samlivs- og boligkravet.

Begge parter skal underskrive på tro og love, at samlivskravet fortsat er opfyldt.

Samlivskravet kan ikke fraviges, men der kan være særlige situationer (fængselsophold, studier, særlige erhverv), hvor samlivet efter en konkret vurdering fortsat vurderes at bestå til trods for, at parret ikke i praksis bor sammen. Et eksempel kan være, at referencen har arbejde på en bopæl eller er udstationeret for militæret og derfor periodevis ikke opholder sig på parrets fælles bopæl.

Hvis der under sagsbehandlingen opstår grund til at tro, at ansøgeren og referencen ikke længere samlever på fælles bopæl, fx ved opslag i CPR, ved oplysninger på sagen i øvrigt eller som følge af samlivskontrol, skal dette undersøges nærmere.

4.3.1.1.1. Sagsbehandlingen

Det undersøges, om ansøgeren er tilmeldt en adresse i CPR, og at ansøgeren er samlevende med referencen. Det undersøges ligeledes under fanen bopælssamling og tidligere adresser, om ansøgeren eller referencen har været fraflyttet adressen i perioden siden seneste tilladelse/forlængelse.

Det undersøges, om både ansøgeren og referencen har underskrevet tro- og love om samliv. Bemærk særligt, om ansøgeren eller reference har underskrevet begge erklæringer. I sådanne tilfælde anmodes ansøgeren eller referencen om at udfylde og underskrive en ny erklæring.

Såfremt der ikke er sket ændringer, eller i øvrigt er oplysninger om ophørt samliv på sagen, anses kravet for værende opfyldt.

4.3.1.2. Bolig

Boligkravet blev ændret pr. 1. juni 2015, jf. bekendtgørelse nr. 721 af 13. maj 2015.

Afsnittet herunder omhandler de nye regler, og gælder for førstegangsansøgninger indgivet efter den 1. juni 2015. For ældre praksis kan henvises til tidligere sagsbehandlingsvejledning.

Referencen skal godtgøre at "råde over en selvstændig bolig af rimelig størrelse", jf. udlændingelovens § 9, stk. 6.

En **selvstændig bolig** er en bolig, der har selvstændig indgang og fremstår som en enhed. Det er ikke en betingelse, at boligen har eget køkken eller toilet.

At **råde over** en selvstændig bolig betyder, at den herboende ægtefælle skal eje, leje, fremleje, eller være andelshaver/anpartshaver af en selvstændig bolig.

For alle boligtyper gælder det, at boligen skal være min. 20 m² pr. person, der bor i boligen, eller at der er værelser nok, svarende til 2 personer pr. værelse. Dvs. en 3-værelses lejlighed på 60 m² kan bebos af 6 personer beregnet på antal værelser i boligen, og en 1-værelses lejlighed på 60 m² kan bebos af 3 personer, beregnet på antal m². Vi beregner altid på den måde, der stiller ansøgeren bedst. Fælles børn, der er født efter indflytningsdagen, regnes ikke med. Hvis en familie med børn flytter til en større bolig, der ikke opfylder boligkravet, vil boligkravet alligevel anses for værende opfyldt, idet der tages hensyn til, at det trods alt er bedre for børnene med en større bolig end den oprindelige. Andre tilflyttere til boligen skal medtages i beregningen.

Hvis der er tale om en lejebolig eller en fremlejebolig, skal ansøgeren/referencen stå som lejere, og lejeperioden skal enten være tidsubegrænset eller løbe i minimum 1,5 år fra indgivelsesdagen. Der skal foreligge kopi af lejekontrakt, hvor alle sider fremgår, og lejekontrakten skal være underskrevet af udlejer (ejer af boligen). Størrelsen på boligen og om den er tidsbegrænset skal fremgå af kontrakten.

Hvis den herboende ægtefælle lejer en andelsbolig, skal lejemålet være tidsubegrænset, og dette må ikke stride mod andelsboligforeningens vedtægter.

Ægtefælle og Børn 1. kontor kan kontaktes for yderligere praksis.

4.3.1.2.1. Sagsbehandlingen

Såfremt ansøgeren og referencen fortsat bor i samme (tidsubegrænsede) bolig som ved sidste tilladelse/forlængelse, undersøges boligkravet ikke nærmere. Såfremt ansøgeren/referencen er flyttet, kan eventuel dokumentation for bolig (BBR-meddelelse, kopi af endeligt skøde, lejekontrakt m.v.) tjekkes, eller der kan søges på boligen på www.ois.dk (ejerboliger).

4.3.1.3. Forsørgelse

Forsørgelseskravet betyder, at ingen af ægtefællerne må modtage offentlige ydelser efter lov om aktiv socialpolitik (aktivloven) eller integrationsloven, fx starthjælp, kontanthjælp eller revalideringsydelse. Vær dog opmærksom på, at der er en bagatelgrænse for modtagelse af offentlige ydelser. Der kan således alene fraviges fra kravet, såfremt der er tale om "enkeltstående ydelser af mindre beløbsmæssig størrelse, der ikke direkte relaterer sig til forsørgelse" (i praksis ca. 1.000-1.500 kr.).

Bemærk endvidere, at Udlændingenævnet har omgjort fire sager, hvori ansøgeren havde fået afslag på familiesammenføring, idet den herboende ægtefælle havde modtaget ledighedsydelse. Udlændingenævnet lagde navnlig vægt på, at en person, der er visiteret til fleksjob, er afskåret fra at modtage arbejdsløshedsdagpenge, uanset at den pågældende måtte være medlem af en A-kasse, og at ledighedsydelsen har et beskæftigelsesfremmende sigte.

Forsørgelseskravet efter § 9, stk. 1, nr. 1, beregnes således, at hverken ansøgeren eller den herboende ægtefælle, må have modtaget ydelser efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven inden for de seneste 3 år forud for afgørelsen om ægtefællesammenføring.

Hvis der er stillet krav om forsørgelse efter § 9, stk. 1, nr. 1, må hverken ansøgeren eller referencen have modtaget offentlig hjælp i hele perioden, indtil ansøgeren meddeles permanent opholdstilladelse. Det er således ikke kun de seneste 3 år forud for meddelelse af permanent opholdstilladelse der indgår.

Forsørgelseskravet efter den dagældende § 9, stk. 1, nr. 2, blev beregnet på baggrund af den herboende ægtefælles indkomst. Hvis referencens indtægt var mindst kontanthjælpssatsen x 2, var forsørgelseskravet opfyldt. Der blev ikke stillet et fremadrettet forsørgelseskrav, og de løbende betingelser er således ikke betinget af, at hverken ansøgeren eller referencen ikke modtager offentlig hjælp. Ved forlængelse af en tilladelse givet efter den dagældende § 9, stk. 1, nr. 2, stilles ikke krav om forsørgelse.

Se desuden afsnit 4.6.6.

4.3.1.3.1. Sagsbehandlingen

Kravet undersøges ved, at både ansøgeren og referencen skal have underskrevet en tro- og loveerklæring om, at de ikke har modtaget eller modtager ovennævnte ydelser. Såfremt erklæringerne er underskrevet, undersøges kravet ikke nærmere. Bemærk særligt, om ansøgeren og referencen begge har underskrevet erklæringen, da det forekommer, at kun den ene har underskrevet for begge parter.

Såfremt der er konkrete omstændigheder i sagen, der gør, at kravet alligevel skal undersøges nærmere, fx fordi der foreligger andre oplysninger om, at ansøgeren eller referencen modtager offentlig hjælp, kan der tjekkes i indkomst, og eventuelle relevante kommuner kan høres.

4.3.1.4. Danskprøve

I henhold til udlændingelovens § 30 skal en tilladelse meddelt efter § 9, stk. 1, nr. 1, hvor ansøgningen er indgivet efter den 15. maj 2012, betinges af, at ansøgeren består en danskprøve på A1-niveau eller en anden danskprøve på tilsvarende eller højere niveau. Prøven skal være bestået senest 6 måneder efter tilmeldingen til folkeregisteret eller, hvis ansøgeren allerede har opholdstilladelse i landet, fra meddelelsen af opholdstilladelsen efter § 9, stk. 1, nr. 1.

Reglerne herom findes i bekendtgørelse nr. 180 af 26. februar 2013.

4.3.1.4.1. Sagsbehandlingen

På førstegangssagen kan man som en delafgørelse se, om der er stillet krav om danskprøve, og som en delafgørelse se, om prøven er bestået. Ægtefæller og Børn – 2. kontor opdaterer sagerne løbende.

Hvis der er stillet krav om bestået danskprøve på A1-niveau i ansøgerens sag, skal det tjekkes om prøven er bestået, inden tilladelsen kan forlænges. Kravet om danskprøve behandles således ligesom bolig- og selvforsørgelseskravet.

I sagsbehandlingen gøres følgende:

- Hvis der *ikke er stillet krav* om danskprøve: Tilladelsen forlænges som normalt (alm. forlængelse uden at nævne noget om danskprøve).
- Hvis der *er stillet krav* om danskprøve, og denne *er bestået*: Tilladelsen forlænges som normalt (alm. forlængelse uden at nævne noget om danskprøve).
- Hvis der *er stillet krav* om danskprøve, men *ikke opdateret at prøven er bestået, og fristen endnu ikke er udløbet*: Tilladelsen forlænges og følgende afsnit indsættes under de alm. betingelser:

”Danskprøve

Det er fortsat en betingelse, at du består en prøve i dansk på A1-niveau senest 6 måneder fra det tidspunkt, hvor du tilmeldte dig folkeregisteret.

En bestået danskprøve giver derudover adgang til nedsættelse af den økonomiske sikkerhedsstillelse med 20.000 kr.

Du kan læse mere om danskprøven på A1-niveau i din oprindelige opholdstilladelse.”

Hvis fristen for at bestå danskprøven er overskredet og der *ikke* er en afgørelse om bestået danskprøve, skal tilladelsen **ikke** forlænges. I disse tilfælde sendes en mail til Ægtefæller og Børn – 2. kontor på

danskproven@us.dk, som vil vurdere, hvorvidt der skal iværksættes en inddragelsessag. Vores sag sættes herefter i bero og afventer svaret. Sagsbehandleren bliver på sagen og følger selv op på den.

Vær opmærksom på, at som ved Prøve i Dansk 2-3, godkendes modultests ikke. Er man i tvivl om, hvorvidt en danskprøve er bestået, kan Ægtefæller og Børn – 2. kontor kontaktes.

Det er vigtigt, at der er en opdateret afgørelse om bestået danskprøve. Kan man på førstegangssagen se, at der er sendt orientering til ansøger om, at danskprøven er bestået, men der ikke er en afgørelse herom, anmodes Ægtefæller og Børn – 1. kontor om at opdatere afgørelsen. Vores sag kan fortsat behandles.

I EstherH opdateres afgørelsen som normalt (dvs. "krav stillet", uden bemærkning om danskprøve).

4.3.1.5. Økonomisk sikkerhedsstillelse

Kravet om økonomisk sikkerhedsstillelse betyder, at referencen i Danmark skal stille økonomisk sikkerhed for kr. 50.000 (2012-niveau) til dækning af eventuelle, fremtidige offentlige udgifter til hjælp til den udenlandske ægtefælle.

Af bekendtgørelse nr. 1405 af 31. november 2010 og nr. 646 af 21. juni 2012 (nugældende bekendtgørelse) fremgår det, at hvis referencen har stillet økonomisk sikkerhed, så skal sikkerheden forlænges, hvis ansøgeren ikke meddeles permanent opholdstilladelse.

Fra den 1. januar 2015 begyndte de første sikkerhedsstillelser efter de gældende regler at udløbe, og de skal fornyes/forlænges ved forlængelse af midlertidige opholdstilladelser efter udlændingelovens § 9 og § 9 c, stk. 1.

Bemærk, at det alene vedrører sikkerhedsstillelser, som er stillet efter den 1. januar 2011. Sikkerhedsstillelser fra før denne dato er uden betydning for vores sagsbehandling.

Vær opmærksom på, at vi ikke kan forlænge ansøgerens tidsbegrænsede opholdstilladelse, hvis ikke referencen har forlænget den økonomiske sikkerhed.

4.3.1.5.1. Sagsbehandlingen

Det undersøges, hvorvidt der er stillet sikkerhed efter den 1. januar 2011. Det undersøges ved at gå ind på ansøgerens førstegangstilladelse og se, om der er stillet garanti i forbindelse med tilladelsen.

Såfremt sikkerhedsstillelsen er stillet efter den 1. januar 2011, og ansøgers midlertidige opholdstilladelse skal forlænges, skal der anmodes om ny sikkerhed eller forlængelse af den nuværende sikkerhed.

Anmodningen fremsendes sammen med afslaget på permanent ophold.

Afgørelsen opdateres på sagen, og sagen placeres til:

Ansvarlig enhed: Forlængelses- og Opholdskontoret

Ansvarligt team: _US-F&O-TB-TUB

Sagen sættes i Afgjort - Aktiv – I bero, og der sættes en frist på 21 dage.

4.3.1.6. Pas

Det følger af udlændingelovens § 39, at en udlænding ved indrejse, under ophold her i landet og ved udrejse herfra, skal være i besiddelse af pas eller andet dokument, der kan godkendes som rejselegitimation.

Ansøgeren skal i ansøgningsskemaet oplyse om sit pas' gyldighedsperiode, og denne oplysning lægges til grund. Passets udløbsdato kan desuden tjekkes i biometriadviseren.

Bemærk, at nationalitetspas og rejsedokumenter skal være gyldige i 3 måneder udover tilladelsens gyldighedsperiode.

Vi forlænger ikke en opholdstilladelse for mindre end 6 måneder.

Såfremt ansøgeren opfylder alle de almindelige betingelser for permanent opholdstilladelse, er praksis, at vi ikke anmoder om dokumentation for gyldigt pas, selvom dette er udløbet.

Bemærk, at der *ikke* stilles (på nuværende tidspunkt) paskrav overfor ansøgere, der er statsborgere i Syrien, Irak, Somalia eller Burma.

For personer, der er kommet hertil som familiesammenførte børn, der er fyldt 18 år, stilles paskravet fremadrettet. Vi tjekker dog ikke, om ansøgeren reelt har et gyldigt pas eller hvornår det udløber, men stiller blot kravet. Vi pasafkorter derfor aldrig en tilladelse på grund af passets gyldighed. Herefter er det ansøgerens eget ansvar at have et gyldigt pas.

Land:	Fravigelsesgrund:
Irak	Vi stiller ikke krav om, at du skal have et gyldigt pas, da det på nuværende tidspunkt ikke er muligt for irakiske statsborgere at få et pas på irakiske ambassader i udlandet.
Somalia	Vi stiller ikke krav om, at du skal have et gyldigt pas, da der ikke er en centralregering i Somalia, der udsteder pas.
Burma	Vi stiller ikke krav om, at du skal have et gyldigt pas, da det på nuværende tidspunkt ikke er muligt for alle burmesiske borgere at få nationalitetspas.
Syrien	Vi stiller ikke krav om, at du skal have et gyldigt pas på grund af de særlige forhold, der på nuværende tidspunkt gælder for syriske statsborgere.

Ovenstående kan indsættes i vores tilladelser, under begrundelsen for fravigelse af paskravet.

4.3.1.7. Fravigelse af krav

De løbende betingelser kan allerede ved førstegangstilladelsen eller senere i opholdsforløbet blive fraveget. Dette kan fx ske på grund af referencens samvær med mindreårige særbørn i Danmark, referencens alvorlige sygdom eller handicap eller referencens flygtningestatus.

Man skal derfor altid tjekke den seneste tilladelse/forlængelse for at se hvilke løbende betingelser, der er stillet.

Såfremt kravene skal fraviges undervejs i opholdet, er det Forlængelses- og Opholdskontoret, der foretager denne vurdering. Se nærmere afsnit 4.3.1.8.

Særlige vedrørende voksne med børn, der har opnået selvstændig tilknytning

Hvis ansøger bor sammen med børn, der har opnået selvstændig tilknytning til Danmark vil bolig- og forsørgelseskravet ikke kunne stilles med henvisning til Danmarks internationale forpligtelser.

I sager, hvor barnet bor sammen med både ansøger og referencen lægges oplysninger i CPR registret til grund for vurderingen. Ved samvær med særbørn skal der anmodes der om en samværserklæring og samtykke til indhentelse af oplysninger hos den anden forælder.

Særligt vedr. irakiske statsborgere, hvor referencen er dansk statsborger

Henset til, at den generelle situation i Irak er ændret, bliver der fremadrettet stillet alle krav for ægtefællesammenføring, når referencen er dansk statsborger.

Vi fraviger således ikke længere på grund af den sikkerhedsmæssige situation, når ansøgeren kommer fra det centrale eller sydlige Irak.

I de sager, hvor vi tidligere har fraveget kravene under henvisning til sikkerhedssituationen i Irak, vil vi skulle genoplive kravene om forsørgelse og bolig. Genoplivningen af kravene sker automatisk, og er ikke betinget af, at Udlændingestyrelsen træffer afgørelse herom.

Kravene vil blive stillet fremadrettet, dvs. fra Udlændingestyrelsens afgørelse om forlængelse. Kravene skal således være opfyldt på afgørelsestidspunktet, således at der fx ikke modtages offentlige ydelser mv.

Såfremt ansøgeren og referencen umiddelbart opfylder betingelserne om bolig og forsørgelse, stilles kravene uden partshøring af parret.

Såfremt ansøgeren og referencen *ikke* umiddelbart opfylder betingelserne om bolig og forsørgelse, laves en partshøring, hvor vi oplyser, at baggrunden for at fravige kravene ikke længere er til stede. Der sendes samtidig et § 26-skema, da parret ikke har opfyldt kravene i tiden, fra kravene blev genoplivet, og indtil vi træffer afgørelse.

Bemærk, at vi ikke partshører i de tilfælde, hvor ansøgeren utvivlsomt vil bevare sin opholdstilladelse på baggrund af § 26-hensyn. I sådanne tilfælde forlænges opholdstilladelsen med henvisning til § 26 som ved en bevarelse.

4.3.1.8. Genoplivning af krav

Såfremt et eller flere krav har været fraveget ved den tidligere tilladelse/forlængelse, skal man ved en ansøgning om permanent opholdstilladelse vurdere, hvorvidt fravigelsesgrunden(e) fortsat er til stede.

Såfremt kravene skal genoplives, sker genoplivningen automatisk, og er ikke betinget af, at Udlændingestyrelsen træffer afgørelse herom. De genoplivede krav skal være opfyldt på tidspunktet for forlængelse, dvs. der må ikke på afgørelsestidspunktet modtages offentlige ydelser m.v.

Såfremt ansøgeren og referencen umiddelbart opfylder betingelserne om bolig og forsørgelse, stilles kravene uden partshøring af parret.

Såfremt ansøgeren og referencen *ikke* umiddelbart opfylder betingelserne om bolig og forsørgelse, laves en partshøring, hvor vi oplyser, at baggrunden for at fravige kravene ikke længere er til stede. Der sendes samtidig et § 26-skema, da parret ikke har opfyldt kravene i tiden, fra kravene blev genoplivet, og indtil vi træffer afgørelse.

Bemærk, at vi ikke partshører i de tilfælde, hvor ansøgeren utvivlsomt vil bevare sin opholdstilladelse på baggrund af § 26-hensyn. I sådanne tilfælde forlænges opholdstilladelsen med henvisning til § 26, som ved en bevarelse.

Genoplivning af krav, hvor det er nemt for ansøgeren og referencen at konstatere, at kravene bliver genoplivet, fx når referencens særbarn fylder 18 år, bliver genoplivet fra dette tidspunkt. Krav, som bliver genoplivet på baggrund af en vurdering fra Udlændingestyrelsen, fx ændrede forhold i hjemlandet, genopliver vi først ved vores afgørelse.

4.3.1.8.1. Særbarn/børn

Er referencens særbarn fyldt 18 år, genoplives kravene om bolig samt forsørgelse. Ansøgningen skal vedlægges den nødvendige dokumentation herfor.

Er referencens særbarn fortsat mindreårig, men der er oplysninger, der indikerer, at der ikke længere er samvær mellem referencen og det mindreårige barn, fx hvis det mindreårige barn ifølge CPR-registret er flyttet langt væk, skal dette undersøges nærmere. Såfremt der skal partshøres om samvær, skal referencen ligeledes underskrive en erklæring om, at vi må indhente oplysninger om samvær hos barnets anden forælder.

4.3.1.8.2. Referencen flygtning - FAMUD

I ægtefællesammenføringsager kan de almindelige krav om bolig og forsørgelse fraviges hvis referencen er flygtning og har asyl efter §§ 7 eller 8.

I disse sager skal det vurderes, hvorvidt kravene fortsat skal fraviges under hensyn til referencens flygtningestatus i Danmark.

Det gælder i alle sager med familiesammenførte ægtefæller, hvor:

- referencen har en midlertidig eller permanent opholdstilladelse som flygtning efter §§ 7 eller 8, **eller**
- hvor referencen er tidligere flygtning med asyl efter §§ 7 eller 8, men er blevet dansk statsborger siden familiesammenføringssagen.

Det betyder, at vi ved behandlingen af en ansøgning om permanent opholdstilladelse, hvor referencen er omfattet af en af ovennævnte eksempler, skal vurdere, hvorvidt der skal sendes en høring til asylkontoret med henblik på vurdering af de løbende betingelser.

4.3.1.8.2.1. Sagsbehandlingen

Referencens opholdstype samt nationalitet tjekkes.

Det vurderes ud fra listen over landegrupper (læs mere herom under afsnit 4.3.3) sammenholdt med nedenstående oversigt over høringer i FAMUD-sager, hvorvidt der skal sendes en høring til Center for Asyl med henblik på vurdering af de løbende betingelser.

Oversigt over høring af Center for Asyl i sager om permanent ophold, hvor den herboende reference er flygtning

Opholdsgrundlag	Landegruppe	Asylretlig vurdering	Høring af Center for Asyl
Konventionsflygtninge (§ 7, stk. 1, § 8, stk. 1)	1	Ophørsgrundene	Høring
	2-3	Ophørsgrundene	Ingen høring*
	Udenfor landegruppe	Ophørsgrundene	Ingen høring*
Flygtninge med beskyttelsesstatus (§ 7, stk. 2-3, § 8, stk. 2)	1-2	Forfølgelsesrisiko	Høring
	3	Forfølgelsesrisiko	Ingen høring*
	Udenfor landegruppe	Forfølgelsesrisiko	Høring
Kvoteflygtninge med tilladelse efter § 8, stk. 3	1-3 og udenfor landegruppe	Ingen asylretlig vurdering	Ingen høring**
Uldsaget mindreårig (§ 9 c, stk. 3) og ganske særlige grund (§ 9 c, stk. 1) og udsendelseshindret (§ 9 c, stk. 2, tidl. § 9, stk. 2, nr. 4)	1-3 og udenfor landegruppe	Ingen asylretlig vurdering	Ingen høring**
Udlændinge med tilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 5 og nr. 6	1-3 og udenfor landegruppe		Høring – sendes til gtth@us.dk

**Det bemærkes, at der altid skal ske høring af Center for Asyl, hvis det fremgår af familiesammenføringssagen, at den herboende reference har været i hjemlandet*

***Det bemærkes, at der altid skal ske orientering af Center for Asyl, hvis det fremgår af familiesammenføringssagen, at den herboende reference har været i hjemlandet, haft kontakt til en repræsentation fra hjemlandet (fx Ambassaden) eller hvis andre konkrete oplysninger i sagen indikerer grundlag for inddragelse (fx periode(r) uden CPR tilmelding)*

Hvis referencen har haft asyl i Danmark i mindre end 12 måneder eller pågældende inden for de seneste 12 måneder er meddelt tidsbegrænset forlængelse af sin opholdstilladelse, skal der **ikke** ske høring, medmindre omstændigheder i den konkrete sag tilsiger det, fx at referencen har været i hjemlandet.

Det undersøges endvidere, om referencen er tidligere flygtning som er blevet dansk statsborger.

Herefter vurderes det, om ansøger opfylder betingelserne for at få permanent opholdstilladelse.

Såfremt ansøger opfylder betingelserne for TUB

Selvom det af ovenstående skema fremgår, at der skal ske høring af asyl på baggrund af referencens flygtningestatus, skal der **ikke** ske høring af asyl, såfremt ansøger opfylder betingelserne for at få permanent opholdstilladelse. Det betyder, at sagen ikke skal sendes i høring i asyl, hvis ansøger kan meddeles permanent opholdstilladelse.

Det gælder også i de tilfælde, hvor referencen er tidligere flygtning og har opnået dansk statsborgerskab.

Baggrunden herfor er, at uanset udfaldet af den asylretlige vurdering, vil ansøger stå til meddelelse af permanent opholdstilladelse. Hvis asyl vurderer, at der ikke længere er grundlag for at fravige kravene under hensyn til referencens flygtningestatus, vil vi skulle foretage en § 26-vurdering, hvorefter ansøger alligevel vil opnå permanent opholdstilladelse.

Undtagelsen hertil er, at ansøger oplyser at have været i hjemlandet eller at referencen har været i hjemlandet. I de tilfælde skal der altid ske høring og sagen placeres således:

Ansvarlig enhed: Kontoret for Permanent Ophold og Pas

Ansvarligt team: Omega 1

Udførende enhed: 5. asylkontor

Tilstand: Oplyst – I bero

Fristtype: "Anmodning til Asylkontoret om udtalelse"

Frist: FAMUD + 21 dage

Handlingsfacet: "Høring"

UR sagen: Rekvireres direkte med sagsplacering til FAMUD. I fritekst-feltet skrives "Til 5. asyl Hørsholm"

Der udfærdiges en anmodning om udtalelse (standard nr. 801), som journaliseres på sagen.

Ved svar fra Asyl: Notat lægges på sagen, 5. asylkontor fjernes som udførende enhed og sagen sættes til verserende.

Såfremt ansøger IKKE opfylder betingelserne for TUB

Hvis der ikke ud fra ovenstående skema eller på baggrund af, at referencen er tidligere flygtning og nu dansk statsborger, skal sendes høring til asyl, meddeles der afslag på permanent ophold og der laves en forlængelse af ansøgers midlertidige opholdstilladelse, hvis denne udløber inden for de næste 6 måneder.

Hvis det fremgår af ovenstående skema, at der skal ske høring af asyl, foretages høringen i forbindelse med afslaget på permanent ophold.

Alle sager skal ikke længere automatisk i FAMUD, hvis referencen er tidligere flygtning men nu dansk statsborger.

Vi skal i hver sag konkret vurdere, om der skal foretages FAMUD høring.

I vores vurdering, skal vi se på, om pågældende reference har været i sit tidligere hjemland, enten på længerevarende ophold eller på hyppige ferieophold. Hvis det er tilfældet, skal vi ikke høre FAMUD, men blot lægge til grund, at pågældende ville kunne tage ophold i sit tidligere hjemland, og alle krav skal stilles til opholdstilladelsen. Vi skal dog være opmærksomme på, om pågældende uagtet, at han har været i sit tidligere hjemland påberåber sig, at han ikke kan tage ophold der.

Bemærk, at selvom referencen er blevet dansk statsborger, kan der fortsat være forhold der medfører, at kravene fortsat skal fraviges under hensyn til referencens (tidligere) flygtningestatus, da ikke alle vil kunne tage ophold i sit tidligere hjemland efter at have fået asyl i Danmark/skiftet nationalitet mv.

I emnefeltet i mailen til asyl skal det fremhæves, at der er tale om en dansk statsborger – tidligere flygtning.

Sagen overgives herefter til forlængelsesenheden og placeres således:

Ansvarlig enhed: Forlængelses- og Opholdskontoret

Ansvarligt team: _US-F&O-TB-TUB

Udførende enhed: 5. asylkontor

Tilstand: Afgjort aktiv – I bero

Fristtype: "Anmodning til Asylkontoret om udtalelse"

Frist: FAMUD +21 dage

Handlingsfacet: "Høring"

UR sagen: Rekvireres direkte med sagsplacering til FAMUD. I fritekst-feltet skrives "Til 5. asyl Hørsholm"

Der udfærdiges en anmodning om udtalelse (standard nr. 108), som journaliseres på sagen.

Ved svar fra Asyl: Notat lægges på sagen, 5. asylkontor fjernes som udførende enhed og sagen sættes til verserende.

4.3.1.8.3. Referencen er alvorligt syg eller handicappet

Er referencen alvorligt syg eller handicappet, skal det vurderes, om referencens forhold har ændret sig. Her skal førstegangstilladelsen og evt. forlængelsessager tjekkes for helbredsoplysninger. Er krav fraveget grundet sygdom, skal det dokumenteres, at referencen fortsat er alvorligt syg, og dermed ikke kan henvises til at tage ophold i et andet land, som følge af manglende opfyldelse af kravene. Det skal således vurderes, om der skal indhentes nye lægeoplysninger, hvilket er tilfældet i langt de fleste sager.

Såfremt referencen ikke kan antages at være alvorligt syg længere, skal ansøgeren og referencen dokumentere opfyldelse af boligkravet, og indkomst tjekkes angående forsørgelseskravet.

4.3.1.8.4. Referencen er studieaktiv

Bemærk, at forsørgelseskravet ikke længere kan fraviges hvis referencen er studieaktiv. Såfremt forsørgelseskravet tidligere har været fraveget med denne begrundelse, skal kravet genoplives.

Følgende indsættes i forlængelsen:

"Kravet om forsørgelse har ved meddelelsen af din opholdstilladelse været fraveget, idet din ægtefælle er studieaktiv på en erhvervskompetencegivende uddannelse.

Forsørgelsesreglerne er blevet ændret efter du blev meddelt opholdstilladelse. Dette betyder, at du og din ægtefælle ikke må modtage hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven i tiden, indtil du får tidsbegrænset opholdstilladelse.

SU er ikke omfattet af lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven."

4.3.1.9. Sagsbehandling, såfremt et eller flere af de løbende betingelser ikke er opfyldt

4.3.1.9.1. Ansøgeren opfylder ikke de almindelige betingelser for permanent opholdstilladelse

Hvis ansøgeren ikke opfylder de almindelige betingelser for permanent opholdstilladelse, meddeles der afslag herpå. Hvis det samtidig er vurderet, at de løbende betingelser heller ikke længere er opfyldt, eller det ikke endegyldigt kan vurderes, om de løbende betingelser er opfyldt, eller der eventuelt skal genoplives nogle krav, skal sagen videre til rette fagkontor.

Hvis ansøgerens tidsbegrænsede opholdstilladelse fortsat er gyldig i en periode på *mere end 6 måneder*, orienteres ansøgeren blot om gyldighedsperioden i vores afslag på permanent opholdstilladelse. Derefter sendes der orientering til familie-inddragelse@us.dk med de oplysninger, vi har, hvorefter de vurderer, om der skal startes en inddragelsessag. I den situation anmoder vi ikke ansøgeren om yderligere dokumentation, og vores sag lukkes.

Hvis ansøgerens opholdstilladelse er udløbet eller udløber *inden for 6 måneder*, skal ansøgeren sammen med vores afslag på permanent opholdstilladelse anmodes om dokumentation for eller partshøres om de relevante forhold. I forbindelse med en partshøring skal der ligeledes indhentes et § 26-skema om ansøgerens tilknytning til Danmark.

Såfremt vi partshører og sender et § 26-skema til ansøgeren, skal sagen placeres til:

Ansvarlig enhed: Forlængelses- og Opholdskontoret

Ansvarligt team: _US-F&O-TB-TUB

Sagen sættes i Afgjort - Aktiv – I bero, og der påføres fristen "partshøring" + 21 dage.

Der sendes samtidig mail til familie-inddragelse@us.dk, som herefter vil tage stilling til, hvorvidt opholdstilladelsen kan bevares. De lukker herefter sagen.

Såfremt vi anmoder ansøgeren om dokumentation for f.eks. gyldigt pas, sikkerhed eller ny bolig, skal sagen placeres til:

Ansvarlig enhed: Forlængelses- og Opholdskontoret
Ansvarligt team: _US-F&O-TB-TUB

Sagen sættes i Afgjort - Aktiv - I bero, og der påføres fristen "andok" +21 dage.

Forlængelses- og Opholdskontoret vil herefter tage stilling til, om opholdstilladelsen skal forlænges eller nægtes forlænget. De lukker herefter sagen.

4.3.1.9.1.1. Særligt om ret til fortsat ophold ved ægtefællens død

Det fremgår af udlændingelovens § 19, stk. 9 at:

"Ved afgørelsen om inddragelse af en opholdstilladelse meddelt efter § 9, stk. 1, nr. 1, eller § 9 c, stk. 1, skal der tages særligt hensyn til, om opholdsgrundlaget ikke længere er til stede som følge af samlivsophør, der skyldes, at den i Danmark fastboende person er afgået ved døden. Det gælder uanset varigheden af udlændingens ophold her i landet."

En udenlandsk ægtefælles opholdstilladelse skal således ikke inddrages i tilfælde af den herboende ægtefælles eller samlevers død, hvis udlændingen har gjort en indsats for at integrere sig. Dette gælder uanset opholdets længde og har også en afledt virkning for udlændingens eventuelle børn.

I praksis vil der kun være få sager herom, idet de ansøgere, der søger permanent opholdstilladelse, som udgangspunkt har mere end 6 (evt. 4) års ophold.

Sagerne om inddragelse/ej inddragelse behandles i Ægtefælle og Børn 2. kontor.

4.3.1.9.1.1.1. Sagsbehandling såfremt referencen er afgået ved døden

Såfremt referencen er afgået ved døden, skal Ægtefælle og Børn 2. kontor altid tage stilling til, hvorvidt ansøgers opholdstilladelse skal bevares. Dette gælder uanset om ansøger opfylder betingelserne for at få permanent opholdstilladelse.

Såfremt ansøger ikke opfylder betingelserne for permanent opholdstilladelse, meddeles ansøger afslag på TUB.

Sagen placeres herefter til:

Ansvarlig enhed: Forlængelses- og Opholdskontoret
Ansvarligt team: _US-F&O-TB-TUB

Sagen sættes i Afgjort - Aktiv - I bero, og der påføres fristen "partshøring" + 21 dage.

4.3.1.9.2. Ansøgeren opfylder de almindelige betingelser for permanent opholdstilladelse

Såfremt der mangler oplysninger til brug for vurderingen af de løbende betingelser, anmodes ansøgeren om at indsende dokumentation herfor. Det kan fx være dokumentation for ny bolig. Dokumentationen skal herefter vurderes.

Såfremt de løbende betingelser ikke er opfyldt, sendes der en e-mail til familie-inddragelse@us.dk med relevante oplysninger og sagshenvisning. Ægtefælle og Børn 2. kontor vil herefter starte en inddragelsessag og orientere os om resultatet heraf. Vi skal således ikke foretage partshøring m.v., men blot sætte sagen i Oplyst - I bero, med fristen "høring af andet kontor" + 30 dage.

Såfremt den tidsbegrænsede opholdstilladelse nægtes forlænget eller inddrages, vil der samtidig af os blive givet afslag på permanent opholdstilladelse med denne begrundelse (fastslået af nævnet). Dette koordineres af kontorerne indbyrdes.

Såfremt den tidsbegrænsede opholdstilladelse bliver forlænget eller bevaret, laver Ægtefælle og Børn 2. kontor en resolution på vores sag, sætter vores sag som verserende med sagsfristen og giver besked til os pr. mail til permanent@us.dk, hvorefter vores sagsbehandling fortsættes.

4.3.1.10. Sagsbehandling, såfremt ansøgeren har fået afslag på forlængelse

Hvis ansøgeren under behandlingen af TUB-sagen, får afslag på forlængelse af sin tidsbegrænsede opholdstilladelse, gives der afslag på permanent opholdstilladelse med begrundelsen, at ansøgeren ikke længere har et gyldigt opholdsgrundlag i Danmark.

4.3.2. Familiesammenføring - børn

Dette afsnit omhandler børn med opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 2, og tidligere gældende § 9, stk. 1, nr. 3, og børn med tilladelse efter § 9 c, stk. 1 (særlige grunde).

4.3.2.1. Vurdering af løbende betingelser

Der kan ikke meddeles permanent opholdstilladelse til personer under 18 år, jf. udlændingelovens § 11, stk. 3. Derfor omhandler følgende kun personer over 18 år, som er kommet til Danmark som mindreårige pba. familiesammenføring, eller som er født i Danmark af udenlandske forældre.

Udgangspunktet er, at mindst én af forældrene skal have lovligt ophold og være fastboende her i landet.

Vær opmærksom på, at ansøgerens far, mor eller begge forældre kan være reference.

Kravet kan være fraveget, hvis ingen af forældrene bor her i landet eller af andre grunde. I så fald vil dette fremgå af seneste forlængelse, som er givet jf. § 26.

Hvis de løbende betingelser er opfyldt, fortsættes vores sagsbehandling.

Bemærk, at forældrene på tidspunktet for barnets ansøgning om permanent opholdstilladelse selv kan have en verserende ansøgning om forlængelse/permanent opholdstilladelse.

I tilfælde af afslag på permanent opholdstilladelse, kan barnets opholdstilladelse forlænges indtil udløbet af forældrenes tidsbegrænsede opholdstilladelse, også selvom forældrene har en verserende sag om forlængelse eller permanent opholdstilladelse, og selvom det medfører en afkortning af forlængelsesperioden.

Hvis referencen har en sag under behandling i Forlængelses- og Opholdskontoret, tages kontakt hertil.

4.3.2.2. Sagsbehandling, såfremt et eller flere af de løbende betingelser ikke er opfyldt

4.3.2.2.1. Ansøgeren opfylder ikke de almindelige betingelser for permanent opholdstilladelse

Se afsnit 4.3.1.9.1.

4.3.2.2.2. Ansøgeren opfylder de almindelige betingelser for permanent opholdstilladelse

Se afsnit 4.3.1.9.2.

4.3.2.3 Sagsbehandling, såfremt ansøgeren har fået afslag på forlængelse

Se afsnit 4.3.1.10.

4.3.3. Asyl

Når ansøgeren har opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 7 eller 8, er det en løbende betingelse, at ansøgeren fortsat skal have behov for beskyttelse i Danmark, dvs. at ansøgeren fortsat risikerer forfølgelse i sit hjemland.

Til brug for behandlingen af ansøgninger om blandt andet permanent ophold, har Center for Asyl udarbejdet en oversigt over lande, hvorfra flygtninge gennem de seneste ca. 10 år er meddelt asyl i Danmark: "Oversigt over

landegrupper til brug for behandlingen af asylforlængelsessager og familiesammenføringssager, hvor ansøger eller den herboende reference er flygtning”.

Oversigten gennemgår landene og kategoriserer dem i 4 landegrupper, som får betydning for, hvorvidt der skal sendes høring til Center for Asyl eller ej, med henblik på vurdering af de løbende betingelser. Landelisten opdateres løbende og rundsendes.

Listen er inddelt i følgende landegrupper:

1. lande, hvor ophørsgrundene i henhold til flygtningekonventionens artikel 1 c (5) generelt kan anses for at være indtrådt,
2. lande og/eller regioner i lande, hvor der er sket en forbedring af de generelle forhold, uanset at forholdene fortsat er alvorlige og må betegnes som skrøbelige og uforudsigelige. Dog må ændringerne ikke antages at være af helt midlertidig karakter,
3. lande, hvor situationen p.t. er alvorlig og præget af vilkårlig voldsudøvelse og overgreb på civile samt lande, hvor ophørsgrundene ikke generelt kan anses for at være indtrådt, og hvor der heller ikke er sket mindre varige forbedringer af de generelle forhold,
4. lande og områder, hvorfra ansøgere p.t. kan meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 7, stk. 3.

Det betyder, at vi ved behandlingen af permanent opholdstilladelse til en ansøger, der er flygtning, skal vurdere, hvorvidt der skal sendes en høring til asylkontoret ad vurdering af de løbende betingelser.

4.3.3.1 Ophørsgrunde

Ved ansøgning om forlængelse af en asyltilladelse eller en ansøgning om permanent ophold, skal det altid vurderes, om der er indtrådt fundamentale, varige og effektive ændringer i hjemlandet, dvs. om ophørsgrundene i Flygtningekonventionens artikel 1 c (5) er indtrådt, eller om der er sket en forbedring af de generelle forhold.

Af ovennævnte oversigt fremgår det, i hvilke lande ophørsgrundene må anses for indtrådt hhv. ikke anses for indtrådt eller hvorvidt der er sket en forbedring af de generelle forhold og hvorvidt ændringerne er af midlertidig karakter.

Det fremgår af Flygtningenævnets formandskabs 11. årsberetning vedrørende 2002, at de asylbegrundende omstændigheder normalt vil være ophørt, når der har fundet fundamentale forandringer sted, der kan siges at fjerne årsagen til flygtninges frygt for forfølgelse og tilvejebringe en garanti for, at den pågældende vil være i sikkerhed ved en tilbagevenden til sit hjemland, jf. side 108, der henviser til UNHCRs "*Discussion Note on the Application of the "ceased circumstances" Cessation Clauses in the 1951 Convention*" fra den 20. maj 1991.

4.3.3.2. Hjemrejseerklæring

En af de løbende betingelser for ansøgere med opholdstilladelse som flygtning er, at de ikke må have været i deres hjemland. Dette er en konsekvens af deres status som flygtning i Danmark, da det antages at flygtninge med et beskyttelsesbehov, ikke kan tage ophold i deres hjemland.

Ansøgeren skal i forbindelse med sin ansøgning om permanent opholdstilladelse underskrive en erklæring om, hvorvidt ansøgeren har været i sit hjemland.

Hvis ansøgeren har erklæret at have været i sit hjemland vil der skulle laves en inddragelsesvurdering af asylkontoret. Se hertil afsnit 4.3.3.

Hvis erklæringen ikke er udfyldt i ansøgningsskemaet, anmodes ansøgeren om at sende en udfyldt erklæring til Udlændingestyrelsen. Såfremt vi ikke modtager svar fra ansøgeren, betragtes ansøgeren at have været i sit hjemland, og sagen behandles efter den procedure, jf. afsnit 4.3.3.

4.3.3.2.1. Rejsebegrænsning

Hvis man har opholdstilladelse på baggrund af asyl, kan ens opholdstilladelse blive inddraget hvis man rejser til sit hjemland, uanset om ens rejsebegrænsning er ophævet eller ej. Det har således ikke betydning, hvorvidt rejsebegrænsningen er ophævet, idet rejsebegrænsningen altid vil blive ophævet, hvis der ansøges om det.

Man må først rejse til sit hjemland, når man

- har haft asyltilladelse i mere end 10 år, **og**
- har fået permanent opholdstilladelse.

Hvis ansøgeren har opholdstilladelse efter § 7, stk. 1 eller stk. 2, regnes de 10 år fra det tidspunkt, hvor ansøgeren fik sin førstegangstilladelse, jf. § 27, stk. 2, til tidspunktet, hvor ansøgeren indrejser i sit hjemland/asylland (indrejsedatoen).

Hvis ansøgeren har opholdstilladelse efter § 8, regnes de 10 år fra det tidspunkt, hvor ansøgeren indrejste i Danmark, jf. § 27, stk. 1, til tidspunktet, hvor ansøgeren indrejser i sit hjemland/asylland (indrejsedatoen).

4.3.3.3. Repatriering

Flygtninge, der ønsker at vende tilbage til deres hjemland, er omfattet af repatrieringsloven. Flygtninge har mulighed for at fortryde en repatriering og vende tilbage til Danmark inden for 12 måneder uden at miste deres opholdstilladelse. I visse tilfælde kan fortrydelsesretten efter ansøgning udvides til mere end 12 måneder.

Hvis en repatrieret flygtning fortryder og vender tilbage til Danmark inden for fortrydelsesperioden, skal den fysiske UR-sag sendes til 5. asylkontor, der foretager en vurdering af, om tilladelsen skal anses for at være bortfaldet pga. hjemreisen. Der sendes samtidig en mail til asyl-bortfald@us.dk, hvor der anmodes om vurdering af bortfald.

Såfremt ansøgerens opholdstilladelse er bortfaldet på grund af hjemreisen, afgøres sagen i 5. asylkontor. Ellers laver 5. asylkontor en resolution på sagen, og vi kan herefter fortsætte vores sagsbehandling.

Se i øvrigt afsnit 4.6.3.

4.3.3.4. Sagsbehandlingen

Ansøgerens opholdstype samt nationalitet tjekkes.

Det vurderes ud fra listen over landegrupper sammenholdt med nedenstående oversigt over høringer i sager om permanent ophold til flygtninge, hvorvidt der skal sendes en høring til asylkontoret med henblik på vurdering af de løbende betingelser.

Oversigt over høring af Center for Asyl i sager om permanent ophold til flygtninge

Opholdsgrundlag	Landegruppe	Asylretlig vurdering	Høring af Center for Asyl
Konventionsflygtninge (§ 7, stk. 1, § 8, stk. 1)	1	Ophørsgrundene	Høring
	2-3	Ophørsgrundene	Ingen høring*
	Udenfor landegruppe	Ophørsgrundene	Ingen høring*
Flygtninge med beskyttelsesstatus (§ 7, stk. 2-3, § 8, stk. 2)	1-2	Forfølgelsesrisiko	Høring
	3	Forfølgelsesrisiko	Ingen høring*
	Udenfor landegruppe	Forfølgelsesrisiko	Høring
Kvoteflygtninge med tilladelse efter § 8, stk. 3	1-3 og udenfor landegruppe	Vurdering af løbende betingelser	Høring
Uledsaget mindreårig (§ 9 c, stk. 3), ganske særlige grund (§ 9 c, stk. 1), og udsendeshindret (§ 9 c, stk. 2, tidl. § 9, stk. 2, nr. 4)	1-3 og udenfor landegruppe	Vurdering af løbende betingelser	Høring

**Det bemærkes, at der altid skal ske orientering af Center for Asyl, hvis det fremgår af ansøgningen om permanent ophold, at flygtningen har været i hjemlandet, haft kontakt til en repræsentation fra hjemlandet (fx Ambassaden) eller hvis andre konkrete oplysninger i sagen indikerer grundlag for inddragelse (fx periode(r) uden CPR tilmelding)*

Såfremt ansøger opfylder betingelserne for meddelelse af permanent opholdstilladelse

Hvis ansøger opfylder betingelserne for meddelelse af permanent opholdstilladelse skal der ikke ske høring af asyl. Det betyder, at kan ansøger meddeles permanent opholdstilladelse, skal dette gøres *uden* først at sende sagen i høring i asyl.

En undtagelse hertil er, hvis ansøger har opholdstilladelse efter § 8, stk. 3. Her skal der *altid* sendes høring.

Endnu en undtagelse er, hvis ansøger ikke opfylder de løbende betingelser for sin opholdstilladelse, fx hvis ansøger har været i hjemlandet. I det tilfælde sendes en mail til asyl-forlaengelse@us.dk med følgende tekst:

"Kontoret for Permanent Ophold og Pas behandler en ansøgning om permanent opholdstilladelse fra ansøger. Ansøger opfylder umiddelbart betingelserne for permanent opholdstilladelse, og I bedes derfor vurdere de løbende betingelser for ansøgers opholdstilladelse. Svaret bedes sendt til permanent@us.dk inden 14 dage"

Er sagen under 14 dage fra sagsbehandlingsmålet skal dette angives.

Ved høring i asyl vedrørende uledsagede mindreårige, sendes en mail til US-6.asyl-UMI med ovenstående tekst.

Sagen placeres således:

Ansvarlig enhed: Kontoret for Permanent Ophold og Pas

Ansvarligt team: POP-TUB

Tilstand: Oplyst – I bero

Frist: Asyl +14 dage

Ved svar fra Asyl: Asyl udarbejder et internt notat på sagen inden for 7 dage, sætter sagen i verserende, og sender en mail til permanent@us.dk.

OBS! Har ansøgeren været i hjemlandet eller haft kontakt til en repræsentation fra hjemlandet (fx Ambassaden) skal der sendes en mail til forlaengelse@us.dk og mailen lægges på sagen.

Såfremt ansøger IKKE opfylder betingelserne for meddelelse af permanent opholdstilladelse:

Hvis der ikke er behov for høring af asylkontoret, forlænges ansøgers opholdstilladelse samtidig med meddelelse af afslag på permanent opholdstilladelse.

Hvis der ud fra ovenstående skema er behov for høring af asyl, sendes en mail til US-5.Asyl-Forlængelse med angivelse af, hvad høringen omhandler.

Uledsagede mindreårige med tilladelse efter § 9 c, stk. 3, skal forlænges af Center for Asyl. Her sendes en mail til US-6.Asyl-UMI med angivelse af, hvad høringen omhandler.

Følgende tekst indsættes ved mail til asylkontoret:

"Kontoret for Permanent Ophold og Pas har dags dato meddelt afslag på permanent opholdstilladelse til ansøger. Ansøgers opholdstilladelse efter § xxxxx, er udløbet den xxxxx. I bedes vurdere, hvorvidt ansøgers opholdstilladelse kan forlænges."

Sagen placeres således:

Ansvarlig enhed: 5. eller 6. asylkontor

Tilstand: Afgjort aktiv - Verserende

Frist: Asylforlængelse +120 dage

OBS! Har ansøgeren været i hjemlandet eller haft kontakt til en repræsentation fra hjemlandet (fx Ambassaden) skal der sendes en mail til asyl-inddragelse@us.dk og mailen lægges på sagen.

4.3.3.5. Forlængelser

Hvis ansøgeren ikke opfylder de almindelige betingelser for permanent opholdstilladelse, meddeler vi afslag.

Hvis der ikke er behov for høring i asyl, eller andre forhold, der gør, at vi ikke selv kan forlænge opholdstilladelsen, forlænger vi ansøgerens midlertidige opholdstilladelse samtidig med afslaget på permanent ophold.

Er der mindre end 6 måneder tilbage af ansøgers midlertidige opholdstilladelse, skal der altid ske forlængelse, enten af Kontoret for Permanent ophold og Pas eller i Asyl, hvis der er behov for høring vedrørende de løbende betingelser.

Opholdstilladelse efter § 9 e (711-loven efter § 9, stk. 2, nr. 5 og nr. 6):

Langt hovedparten af de Kosovoalbaniere, der er meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens dagældende § 9, stk. 2, nr. 5 eller nr. 6, har fået opholdstilladelse som følge af helbredsmæssige forhold. Henset til, at disse ansøgere har haft opholdstilladelse i Danmark i ca. 20 år, lægger vi til grund, at ansøgerne generelt set har opnået en sådan tilknytning til Danmark, at der efter en konkret vurdering kan foreligge § 26-hensyn.

Bemærk, at børn, som var omfattet af forældrenes førstegangstilladelse tillige er omfattet af forældrenes permanente opholdstilladelse, såfremt den permanente opholdstilladelse er meddelt inden den 26. marts 2010.

Såfremt en ansøger med opholdstilladelse efter de dagældende §§ 9, stk. 2, nr. 5 og 6, meddeles afslag på permanent ophold, behandles forlængelsesdelen i asylkontoret.

I praksis forlænges der efter § 9 c, stk. 1, og det er Center for Asyl der foretager denne vurdering.

Der sendes en mail til US-5.Asyl-Forlængelse (asyl-forlaengelse@us.dk) med følgende tekst:

*"Kontoret for Permanent Ophold og Pas har dags dato meddelt afslag på permanent opholdstilladelse til ansøger. Ansøgers opholdstilladelse efter § xxxxx, er udløbet den xxxxx.
I bedes vurdere, hvorvidt ansøgers opholdstilladelse kan forlænges."*

Sagen placeres til:

Ansvarlig enhed: _US-5.Asyl-Forlængelse

Tilstand: Afgjort aktiv - Verserende

Frist: Asylforlængelse +120 dage

4.3.4. Humanitær opholdstilladelse (§ 9 b)

Humanitær opholdstilladelse meddeles af Udlændinge- og Integrationsministeriet. Efter udlændingelovens § 9 b, stk. 1, kan der efter ansøgning meddeles opholdstilladelse til en udlænding, der befinder sig i en sådan situation, at væsentlige hensyn af humanitær karakter afgørende taler for at imødekomme ansøgningen.

I praksis ser vi både sager, hvor hele familien har fået en tilladelse efter § 9 b, stk. 1, og sager hvor hovedansøgeren har fået tilladelse efter § 9 b, stk. 1, og resten af familien har fået en tilladelse efter § 9 c, stk. 1.

Der stilles ingen betingelser til familiemedlemmer, hvor referencen har tilladelse efter § 9 b, stk. 1, men hvis det konstateres, at familien er fraflyttet hovedansøger (eller omvendt), skal Udlændinge- og Integrationsministeriet underrettes.

Det er Udlændinge- og Integrationsministeriet, der behandler spørgsmål om forlængelse af humanitær opholdstilladelse, samt spørgsmål vedrørende løbende betingelser, processuelt ophold og eventuel inddragelse/bortfald af tilladelse.

Hvis Udlændingestyrelsen modtager en forlængelsesansøgning vedrørende § 9 b, stk. 1, skal denne videresendes til Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Det er Udlændingestyrelsen, der behandler ansøgninger om TBT (tilbagejsetilladelse). Dog skal Udlændinge- og Integrationsministeriet høres om, hvorvidt ansøgeren har processuelt/lovligt ophold.

4.3.4.1. Sagsbehandlingen

Ved høring af Udlændinge- og Integrationsministeriet om de løbende betingelser fremsendes der en mail til Udlændinge- og Integrationsministeriet på mailadressen uim@uim.dk. Heri oplyses person ID og ansøgningsskemaet inkl. bilag vedhæftes. Vi afventer herefter svar fra Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Vær opmærksom på, at alle afgørelser, dvs. både afslag og tilladelse til permanent opholdstilladelse for ansøgere med opholdstilladelse i medfør af § 9 b, stk. 1, skal sendes til orientering til Udlændinge- og Integrationsministeriet.

4.3.4.1.1. Ansøgeren opfylder de almindelige betingelser for permanent opholdstilladelse

Såfremt opholdstilladelsen er forlænget for mindre end 6 måneder siden, hører vi ikke Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Såfremt opholdstilladelsen er forlænget for mere end 6 måneder siden, hører vi Udlændinge- og Integrationsministeriet om, hvorvidt de løbende betingelser fortsat er til stede.

Såfremt opholdstilladelsen er udløbet, hører vi Udlændinge- og Integrationsministeriet om, hvorvidt opholdstilladelsen kan forlænges.

Ansøgeren orienteres om vores høring af Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Udlændinge- og Integrationsministeriet orienteres endvidere altid ved meddelelse af permanent opholdstilladelse.

4.3.4.1.2. Ansøgeren opfylder ikke de almindelige betingelser for permanent opholdstilladelse

Såfremt opholdstilladelsen er udløbet eller udløber om mindre end 3 måneder, sender vi forlængelsesansøgning til Udlændinge- og Integrationsministeriet, og gør ansøgeren opmærksom herpå i afslaget på permanent opholdstilladelse. Vi tager ikke stilling til fortsat lovligt ophold.

Såfremt opholdstilladelsen udløber om mere end 3 måneder, sender vi ikke forlængelsesansøgning, som er indgivet i forbindelse med ansøgning om permanent opholdstilladelse til Udlændinge- og Integrationsministeriet, men vi gør i afslaget på permanent opholdstilladelse ansøgeren opmærksom på, at opholdstilladelsen udløber den XX.

Udlændinge- og Integrationsministeriet orienteres altid om afslag på permanent opholdstilladelse.

Ved alle skrivelser til ansøgeren

Ved alle skrivelser til ansøgeren skal afsnit omkring processuelt ophold og tilbagejsetilladelser fjernes, jf. afsnit 4.3.4. Det gælder også selvom ansøgeren har en gyldig opholdstilladelse, idet vi ikke kan vide, hvorvidt der fx er påbegyndt inddragelsessag eller andet i Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Tjek i øvrigt altid fanen "Sag i anden myndighed" i både EstherH og UR (SAMY) for at se, om Udlændinge- og Integrationsministeriet har verserende sager på ansøgeren.

Under fanen "Afgørelser" i EstherH og OVAf i UR vil det fremgå, hvis Udlændinge- og Integrationsministeriet har truffet afgørelse vedrørende ansøgeren.

4.3.5. De særlige grupper

Der henvises til familiesammenføringsmeddelelse nr. 6 af 4. november 2013 for så vidt angår tidligere danske 6statsborgere, dansk afstamning og dansk mindretal.

4.3.5.1. Dansk mindretal fra Sydslesvig

Opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1, meddeles til ansøgere, der tilhører det danske mindretal i Sydslesvig.

Der stilles ikke andre krav til forlængelse, end at ansøgeren fortsat er tilmeldt CPR.

4.3.5.2. Argentinske statsborgere med tilknytning til det danske mindretal i Argentina

Opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1, meddeles til argentinske ansøgere med danske forældre eller bedsteforældre.

Der stilles ikke andre krav til forlængelse, end at ansøgeren fortsat er tilmeldt CPR.

4.3.5.3. Tidligere dansk indfødsret

Opholdstilladelse efter § 9 d meddeles til ansøgere, der kan dokumentere tidligere dansk indfødsret.

Der stilles ikke andre krav til forlængelse, end at ansøgeren fortsat er tilmeldt CPR.

4.3.5.4. Ansøgere, hvor begge forældre har været danske statsborgere fra fødslen, eller i helt særlige tilfælde hvor kun én af forældrene har været dansk statsborger fra fødslen

Opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1, meddeles til ansøgere, der kan dokumentere dansk afstamning, hvor begge forældre har været danske statsborgere fra fødslen, eller i særlige tilfælde, hvor kun en af forældrene har været dansk statsborger fra fødslen, og ansøgeren har et stærkt tilhørsforhold til Danmark.

Se afsnit 4.9.2.4. for forlængelse af denne gruppe. Vær dog særligt opmærksom på, at ikke alle typer opholdstilladelser kan forlænges.

4.3.6. Studie/erhverv

Vurdering af de løbende betingelser for opholdstilladelser meddelt på baggrund af studie, au pair, erhverv m.v. samt medfølgende familie til disse personer, foretages af Styrelsen for International Rekruttering og Integration – i det følgende benævnt SIRI – såfremt ansøgeren umiddelbart opfylder de almindelige betingelser for permanent opholdstilladelse.

4.3.6.1 Sagsbehandlingen

Fremgangsmåden for behandling af SIRI-sager er beskrevet i "Samarbejdsrapport om ansøgninger om permanent opholdstilladelse, hvor ansøgers seneste opholdstilladelse er givet på baggrund af studie/beskæftigelse i Danmark" af 10. november 2016.

4.3.7. Religiøse forkyndere og deres familiemedlemmer

Vurdering af de løbende betingelser for religiøse forkyndere og deres familiemedlemmer foretages af Ægtefællekontorerne, såfremt ansøgeren umiddelbart opfylder de almindelige betingelser for permanent opholdstilladelse.

Vær opmærksom på, at religiøse forkyndere skal have vielseskompetence, hvis deres tilladelse skal kunne forlænges i mere end 3 år. I vores sager vil den religiøse forkynner have eller have haft vielseskompetence.

4.3.7.1. Sagsbehandlingen

Hvis ansøgeren opfylder de almindelige betingelser for permanent opholdstilladelse gøres følgende:

TUB-sagen placeres til:

- Ansvarlig enhed: Ægtefæller og Børn – 1. kontor
- Ansvarligt team: _US-ÆOB-1.kontor-Religiøse forkyndere

Ægtefæller og Børn – 1. kontor laver en udførlig note på sagen og sender sagen retur til os.

Vær særligt opmærksom på følgende:

- Ansøger oplyser at have modtaget offentlig hjælp eller det konstateres efter opslag i elndkomst og evt. bekræftelse fra kommunen,
- Ansøger har hit i kriminalregisteret

I begge tilfælde skal Ægtefæller og Børn – 1. kontor altid orienteres herom, da det kan være en inddragelsesgrund. Bemærk, at det også skal ske selvom Ægtefæller og Børn – 1. kontor allerede har vurderet de løbende betingelser som opfyldt, da de ikke har hjemmel til at tjekke KR samt om der er modtaget offentlig hjælp i forbindelse med deres vurdering af de løbende betingelser.

Hvis ansøgeren ikke opfylder de almindelige betingelser for permanent opholdstilladelse, meddeler vi afslag til ansøgeren og sender en e-mail til Ægtefælle og Børn 1. kontor og skriver person ID og sagsnummer, og vedhæfter sagens akter. De opretter selv en forlængelsessag og tager den derfra. Bemærk, at biometrien skal bevares, så der ikke skal indhentes ny biometri. Sagen skal derfor stå i Afgjort – Passiv med fristen "Biometri".

4.3.8. Associeringsaftalen

Vurdering af de løbende betingelser for tyrkiske statsborger med opholdstilladelse pba. associeringsaftalen foretages af Forlængelses- og Opholdskontoret, EU-enheden, såfremt ansøgeren umiddelbart opfylder de almindelige betingelser for permanent opholdstilladelse.

4.3.8.1. Sagsbehandlingen

Hvis ansøgeren opfylder de almindelige betingelser for permanent opholdstilladelse, sender vi en e-mail til eu@us.dk og skriver person ID og sagsnummer, og vedhæfter sagens akter. Herefter afventer vi Forlængelses- og Opholdskontorets svar.

Hvis ansøgeren ikke opfylder de almindelige betingelser for permanent opholdstilladelse, meddeler vi afslag til ansøgeren og sender en e-mail til eu@us.dk og skriver person ID og sagsnummer, og vedhæfter sagens akter. De opretter selv en forlængelsessag og tager den derfra.

4.4. Bortfald

Det fremgår af § 17, at "en opholdstilladelse bortfalder, når udlændingen opgiver sin bopæl i Danmark. Hvis udlændingen har boet i Danmark i mindre end 2 år, bortfalder tilladelsen, når udlændingen har opholdt sig uden for landet i mere end 6 på hinanden følgende måneder. Er udlændingen meddelt opholdstilladelse med mulighed for varigt ophold, og har udlændingen lovligt boet mere end 2 år her i landet, bortfalder opholdstilladelsen dog først, når udlændingen har opholdt sig uden for landet i mere end 12 på hinanden følgende måneder. I de nævnte tidsrum medregnes ikke fravær på grund af værnepligt eller tjeneste, der træder i stedet herfor.

Stk. 2. Ud over de tilfælde, der er nævnt i stk. 1, bortfalder en opholdstilladelse, når en mindreårig udlænding har opholdt sig uden for landet i mere end 3 på hinanden følgende måneder på genopdragelsesrejse eller andet udlandsophold af negativ betydning for skolegang og integration.

Stk. 3. Det kan dog efter ansøgning bestemmes, at en opholdstilladelse ikke skal anses for bortfaldet i de i stk. 1 og 2 nævnte tilfælde. Anses en mindreårig udlændings opholdstilladelse for bortfaldet, skal Udlændingestyrelsen i forbindelse med afgørelsen vurdere, om udlændingen kan meddeles ny opholdstilladelse efter § 9, stk. 1, nr. 2, jf. § 9, stk. 17, § 9 c, stk. 1, jf. § 9, stk. 17, eller § 9 c, stk. 1.

Stk. 4. En opholdstilladelse, der er givet i medfør af §§ 7 eller 8, ophører først efter stk. 1 og 2, når udlændingen frivilligt har taget bopæl i hjemlandet eller har opnået beskyttelse i et tredje land.

Stk. 5. Stk. 1 finder ikke anvendelse for udlændinge med opholdstilladelse efter § 9 a, stk. 2, nr. 4."

Når ansøgeren søger om permanent opholdstilladelse, er det blandt andet en betingelse, at ansøgeren har boet lovligt i Danmark i 6 (evt. 4) år fra tidspunktet for meddelelse af permanent opholdstilladelse, og i hele denne periode har haft opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 9-7 f eller § 9 i-9 n og 9 p. Se desuden afsnit 4.6.3.

For nærmere gennemgang af reglerne for dispensation for bortfald se familiesammenføringsmeddelelse nr. 1/13 af 8. februar 2013.

4.4.1. Hvis ansøgeren tidligere har været udrejst i mere end 6/12 måneder

En opholdstilladelse bortfalder ex lege efter reglerne i § 17. En opholdstilladelse kan derfor godt være bortfaldet for flere år siden, uanset ansøgeren på ny er tilmeldt CPR m.v.

Det undersøges derfor, om der allerede har været taget stilling til bortfald, enten før eller efter udrejsen. Såfremt dette ikke er sket, skal 5. asylkontor eller Kontoret for Permanent Ophold og Pas (bortfald-fam@us.dk) kontaktes, for at det bliver vurderet, hvorvidt vi skal opstarte en bortfaldssag. Dette gælder uanset, hvor lang tid siden udlandsopholdet er sket. Tilsvarende gør sig gældende, såfremt ansøgeren har været forsvundet eller har været registreret med ukendt adresse i mere end 6/12 måneder.

4.4.2. Hvis ansøgeren aktuelt har en adresse i udlandet

Hvis ansøgeren aktuelt opholder sig i udlandet meddeles afslag på permanent opholdstilladelse, idet ansøgeren ikke opfylder betingelsen om at opholde sig i Danmark på det tidspunkt, hvor vi træffer afgørelse.

Afgørelsen sendes med digital post.

Hvis ansøgeren ikke er tilmeldt digital post, og hvis ansøgeren ikke har oplyst en adresse i udlandet, bliver afslaget liggende på sagen.

Ansøgerens tidsbegrænsede opholdstilladelse skal forlænges, hvis det er muligt. Forlængelsessagen behandles i Forlængelses- og Opholdskontoret, og skal sagsplaceres til Forlængelses- og Opholdskontoret, _US-F&O-TB-TUB.

4.4.3. Hvis ansøgeren tidligere har haft ukendt adresse, men nu er tilmeldt CPR

Hvis ansøgeren har været udrejst i mindre end 6/12 måneder, skal ansøgeren partshøres om sin udrejse, vejledes om reglerne for bortfald af opholdstilladelse samt reglerne for permanent ophold og gives en svarfrist på 2 uger. Det skal desuden fremgå, at ansøgningen om både permanent opholdstilladelse og den dertilhørende ansøgning om tidsbegrænset forlængelse vil blive betragtet som frafaldet, såfremt vi ikke modtager svar.

Hvis ansøgeren ikke svarer inden fristen, skal sagen lukkes som frafaldet. Husk en note på sagen.

Hvis ansøgeren indsender partshøringssvar, skal sagen vurderes. Hvis der gives afslag på permanent opholdstilladelse, skal ansøgningen om forlængelse fortsat behandles, såfremt vi normalt ville behandle den, uanset den er indgivet fra udlandet. En eventuel ansøgning om dispensation for bortfald af opholdstilladelse skal videregives til 5. asylkontor eller Kontoret for Permanent Ophold og Pas (bortfalds teamet).

Hvis ansøgeren har været udrejst i mere end 6/12 måneder, skal ansøgeren partshøres om sin udrejse, anmodes om at udfylde vedlagte BF2-skema, vejledes om reglerne for bortfald af opholdstilladelse samt reglerne for permanent ophold og gives en svarfrist på 2 uger. Det skal desuden fremgå, at ansøgningen om både permanent opholdstilladelse og den dertilhørende ansøgning om tidsbegrænset forlængelse vil blive betragtet som frafaldet, såfremt vi ikke modtager svar.

Hvis ansøgeren ikke svarer inden fristen, skal sagen lukkes som frafaldet. Husk en note på sagen.

Hvis ansøgeren indsender partshøringssvar og BF2-ansøgning, skal sagen vurderes i Center for Asyl eller Permanent Ophold og Pas (bortfalds teamet). De vil herefter tage stilling til bortfald, hvorefter vi kan afgøre sagen om permanent opholdstilladelse og eventuelt tidsbegrænset forlængelse.

4.4.4. Hvis ansøgeren aktuelt er udrejst uden en adresse i udlandet

Såfremt der fremgår en kontaktadresse i ansøgningsskemaet, skal ovenstående procedure følges.

Såfremt det ikke er muligt at finde kontaktinformation til ansøgeren, skal sagen lukkes uden afgørelse som frafaldet. Husk en note på sagen.

4.4.5. Hvis ansøgeren aktuelt står med ukendt adresse eller som forsvundet

Såfremt der fremgår en kontaktadresse i ansøgningsskemaet, skal ovenstående procedure følges.

Såfremt det ikke er muligt at finde kontaktinformation til ansøgeren, skal sagen lukkes uden afgørelse som frafaldet. Husk en note på sagen.

4.4.6. Mindreårige børn

Der gælder særlige regler for mindreårige børn, jf. § 17, stk. 2, hvorfor vi skal være særligt opmærksomme på unge, der søger om permanent opholdstilladelse, da de kan have haft et udlandsophold på mere end 3 måneders varighed, inden de blev myndige. Kontakt i så fald Forlængelses- og Opholdskontoret.

4.4.7. Sagsbehandlingen

I forbindelse med sagsbehandlingen skal CPR altid tjekkes. Den indrejsedato, der fremgår af oversigtsbilledet, vil oftest være ansøgerens første indrejse i Danmark. Det fremgår ikke af oversigtsbilledet, såfremt ansøgeren

efterfølgende har været udrejst og er indrejst på ny. Ansøgerens eventuelle ophold i udlandet fremgår af billedet "Tidligere adresser".

Hvis vi anmoder om BF2-skema, skal vi beholde sagen indtil skemaet modtages. Vi sender en e-mail til ophoe@us.dk og de opretter herefter en sag (og laver note på vores sag, såfremt denne ikke lukkes).

Såfremt ansøgeren har en asyltilladelse, skal sagen til 5. asylkontor, se procedure under afsnit 4.3.3.

4.5. Inddragelse/nægtelse af forlængelse

Såfremt de løbende betingelser for ansøgerens tidsbegrænsede opholdstilladelse ikke længere er til stede, kan opholdstilladelsen inddrages eller nægtes forlænget.

Det er Kontoret for Permanent Ophold og Pas, der undersøger, hvorvidt de løbende betingelser er opfyldt, se afsnit 4.3.

Såfremt de løbende betingelser er opfyldt, vurderes betingelserne for permanent opholdstilladelse, og sagen behandles på almindelig vis.

Se yderligere under afsnit 4.3.

4.6. Grundlæggende betingelser

For at kunne meddeles permanent opholdstilladelse skal man opfylde de grundlæggende betingelser, som nævnt i § 11, stk. 3:

- Man skal fortsat opfylde betingelserne for den opholdstilladelse, man har.
- Man skal være fyldt 18 år.
- Man skal have boet lovligt i Danmark i mindst 6 år. Hvis man opfylder alle 4 supplerende betingelser (se nedenfor), skal man dog kun have boet lovligt i Danmark i mindst 4 år.
- Man må ikke have begået visse typer af kriminalitet.
- Man må ikke have forfalden gæld til det offentlige, medmindre der er givet henstand
- Man må ikke have modtaget offentlig hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven inden for de sidste 3 år.
- Man skal have accepteret en erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund.
- Man skal have bestået Prøve i Dansk 2 eller en danskprøve på et tilsvarende eller højere niveau
- Man skal have været i ordinær fuldtidsbeskæftigelse eller udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed i mindst 2 år og 6 måneder inden for de sidste 3 år.
- Man skal fortsat være i arbejde på det tidspunkt, hvor Udlændingestyrelsen træffer afgørelse i sagen.

Det bemærkes, at visse grupper er undtaget fra en eller flere af ovenstående betingelser. Der henvises i den forbindelse til afsnit 4.8 og 4.9.

4.6.1. Løbende betingelser se afsnit 4.3.

4.6.2. Alder

Efter ansøgning kan der meddeles permanent opholdstilladelse til en udlænding der er fyldt 18 år, hvis de øvrige betingelser er opfyldt.

Det er således et ufravigeligt krav, på tværs af alle særgrupper (flygtninge, unge mellem 18 og 19 år m.v.), at en ansøger er fyldt 18 år, før der kan meddeles permanent opholdstilladelse.

Der kan tidligst indgives ansøgning om permanent opholdstilladelse 3 måneder før, en ansøger fylder 18 år, og en permanent opholdstilladelse vil tidligst kunne have gyldighed fra en ansøgers fyldte 18. år.

4.6.3. Ophold

For at få permanent opholdstilladelse i Danmark skal ansøgeren som udgangspunkt have boet lovligt i Danmark i mindst 6 år på det tidspunkt, hvor vi træffer afgørelse om permanent opholdstilladelse og i hele denne periode have haft opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 9-7 f eller § 9 i-9 n og 9 p.

Det tidligere Integrationsministerium har ved brev af 29. juli 2010 oplyst, at begrebet "lovligt har boet her i landet i mindst 4 (nu 6) år" skal fortolkes således, at udlændingen skal have boet lovligt her i landet i mindst de sidste 4 (nu 6) år.

Udgangspunktet er således, at ansøgeren skal have haft opholdstilladelse og boet i Danmark i de sidste 6 år.

I visse tilfælde kan man dog meddeles permanent opholdstilladelse efter kun 4 års lovligt ophold i Danmark.

Det gør sig gældende, hvis en ansøger udover at opfylde alle de grundlæggende betingelser for permanent opholdstilladelse også opfylder alle 4 supplerende betingelser. I så tilfælde vil ansøger kunne meddeles permanent opholdstilladelse, allerede efter mindst 4 års lovligt ophold i Danmark på det tidspunkt, hvor der træffes afgørelse om permanent ophold.

Vedrørende beregningen af ophold, se notatet om beregningen af mindst 5 års lovligt ophold i Danmark.

Det fremgår heraf, at visse perioder kan fratrækkes ved beregningen af det lovlige ophold, således at den daværende 5-årsperiode ikke nulstilles ved alle ophold i udlandet, der ikke er omfattet af reglerne i § 11, stk. 3, jf. § 11, stk. 4 – 6. Det betyder at perioden i nogle tilfælde vil strække sig mere end 6 år tilbage.

Kravet er opfyldt, uanset at ansøgeren har haft flere forskellige på hinanden følgende opholdsgrundlag. En undtagelse er dog, hvis ansøgeren har haft opholdstilladelse på grundlag af flere ægteskaber eller samlivsforhold. I disse situationer opfyldes opholdskravet først, når ansøgeren har haft mindst 6 (evt. 4) års ophold på baggrund af det seneste ægteskab/samlivsforhold.

Der henvises endvidere til familiesammenføringsmeddelelse nr. 18/06 af 17. juli 2006.

4.6.3.1. Særligt vedrørende ansøgere, der tidligere har haft ophold efter EU-opholdsbekendtgørelsen

Det fremgår ikke direkte af bestemmelsen i udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 1, hvorvidt ophold efter EU-opholdsbekendtgørelsen kan medregnes i opholdskravet eller ej.

Det fremgår dog af udlændingelovens § 2, stk. 3, at de begrænsninger, der følger af udlændingeloven, kun finder anvendelse på udlændinge, der er omfattet af EU-reglerne, i det omfang det er foreneligt med disse regler.

Hvis ansøgeren har haft et forudgående ophold efter EU-retten, som ligger i perioden indenfor de 6 (evt. 4) år, skal opholdet medregnes.

Ansøgeren skal have opholdstilladelse efter udlændingeloven på tidspunktet for meddelelse af permanent opholdstilladelse.

Hvis ansøgeren tidligere har haft ophold efter EU-retten på baggrund af ægteskab/samliv med en person, bliver skilt/ophæver samlivet, og får opholdstilladelse på baggrund af udlændingeloven på baggrund af nyt ægteskab/samliv med en anden person, så kan kun opholdet på baggrund af det nye ægteskab/samliv indgå i beregningen af 6 års lovligt ophold.

Der gælder således de samme regler som ved beregningen af ophold for ægtefæller/samlivsforhold, når opholdstilladelsen er givet efter udlændingelovens regler.

Konkrete sager, hvor ansøgeren indenfor de seneste 6 (evt. 4) år har haft ophold efter EU-opholdsbekendtgørelsen, og hvor ansøgeren insisterer på at søge om permanent opholdstilladelse efter udlændingeloven, skal forelægges en kontor- eller souschef til vurdering af, hvorvidt perioden/perioderne kan indgå i opholdskravet, jf. udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 1.

4.6.3.2. Særligt vedrørende diplomater og familiemedlemmer til personer med diplomat-status

Udenrigsministeriet meddeler opholdstilladelse efter udlændingelovens § 47 til diplomater og familiemedlemmer til personer med diplomat-status.

Da det er en betingelse, at ansøgeren i de sidste 6 år har haft en opholdstilladelse efter udlændingelovens §§ 9-7 f eller § 9 i-9 n og 9 p, kan perioden, hvor ansøgeren har haft en opholdstilladelse efter § 47 ikke medregnes ved vurderingen af, om ansøgeren har haft 6 (evt. 4) års lovligt ophold.

Hvis ansøgeren **kun** har haft opholdstilladelse fra Udenrigsministeriet, kan vi ikke medregne ansøgerens ophold i Danmark, og der meddeles afslag på permanent opholdstilladelse.

Hvis ansøgeren **tidligere** har haft opholdstilladelse fra Udenrigsministeriet, men nu har en gyldig opholdstilladelse meddelt af Udlændingestyrelsen eller SIRI, medregner vi perioden, hvor ansøgeren har haft en gyldig US/SIRI-tilladelse (regnes fra tidspunktet som nævnt i § 27, stk. 1).

4.6.3.2.1. Medfølgende børn til diplomater

Medfølgende børn til diplomater kan kun få opholdstilladelse af Udenrigsministeriet indtil deres 23. år.

Hvis vi modtager en ansøgning fra et medfølgende barn til en diplomat, hvor ansøgeren står til et afslag, idet opholdskravet ikke er opfyldt, skal vi altid overveje, om vi skal meddele en ny førstegangstilladelse efter § 9 c, stk. 1.

Ansøgeren kan endvidere selv have anmodet om en opholdstilladelse efter udlændingelovens almindelige regler.

Medfølgende børn til diplomater har ofte boet det meste af deres liv i Danmark og har gennemført folkeskole, gymnasium og er evt. optaget på en videregående uddannelse. I disse tilfælde vil der altid være særlige grunde til at meddele en ny opholdstilladelse.

Sagen forelægges altid en kontor- eller souschef.

4.6.3.2.2. Dokumentation fra Udenrigsministeriet

I alle sager skal vi have dokumentation eller oplysninger fra Udenrigsministeriet om ansøgerens opholdsgrundlag.

Ansøgeren kan selv have indsendt dokumentation for sit opholdsgrundlag, hvilket vi kan lægge til grund for vores afgørelse.

Er der ikke vedlagt dokumentation fra Udenrigsministeriet, kontakter sagsbehandleren Protokollen i Udenrigsministeriet, som kan oplyse, om ansøgeren har en gyldig tilladelse som diplomat eller familiemedlem hertil, og hvorvidt et medfølgende barn kan få forlænget sin opholdstilladelse.

4.6.3.3. Beregning af lovligt ophold, jf. udlændingelovens § 27, stk. 1 og 2

Hvis ansøgeren søgte om opholdstilladelse fra hjemlandet/udlandet, regnes de 6 år fra datoen for CPR-registreringen.

Hvis ansøgeren søgte om opholdstilladelse i Danmark, regnes de 6 (evt. 4) år fra tidspunktet, hvor ansøgeren indgav sin første ansøgning om opholdstilladelse i Danmark eller fra tidspunktet, hvor betingelserne for opholdstilladelsen var opfyldt, såfremt dette tidspunkt ligger senere end indgivelsestidspunktet. Et eksempel kan være, hvis der stilles krav om bolig, og boligkravet først er opfyldt under sagens behandling.

Bemærk i den forbindelse, at ansøgere med opholdstilladelser pba. arbejde eller studier, kan have indgivet sin førstegangsansøgning i Danmark, men derefter have opholdt sig i udlandet, fx ansøgere, der har studeret i Sverige og derefter søger greencard i Danmark. Her vil opholdstilladelsen regnes fra datoen for indgivelsen af ansøgningen i Danmark, medmindre betingelserne ikke var opfyldt på dette tidspunkt. Er der noget der tyder på, at betingelserne først var opfyldt på et senere tidspunkt, kontaktes SIRI for yderligere oplysninger herom.

Har ansøgeren opholdstilladelse som flygtning eller flygtningelignende status (§ 7, stk. 1 og 2), regnes de 6 (evt. 4) år fra det tidspunkt, hvor ansøgeren fik asyl i Danmark (datoen for opholdstilladelsen).

Har ansøgeren opholdstilladelse som kvoteflygtning (§ 8), regnes de 6 (evt. 4) år fra datoen for CPR-registreringen.

4.6.3.4. Afbrydelse af lovligt ophold, jf. udlændingelovens § 27, stk. 3

Beregningen af det lovlige ophold afbrydes, når en meddelt opholdstilladelse udløber, bortfalder eller inddrages af Udlændingestyrelsen, Styrelsen for International Rekruttering og Integration eller Udlændinge- og Integrationsministeriet. Såfremt der gives dispensation for bortfald af opholdstilladelsen, eller såfremt afgørelsen om inddragelse omgøres, sker der ikke afbrydelse af det lovlige ophold.

Hvis en opholdstilladelse udløber, bortfalder eller inddrages, og ansøger ikke meddeles forlængelse af sin tidligere opholdstilladelse, skal ansøgeren have indgivet en ansøgning om ny opholdstilladelse, før udløb, bortfald eller inddragelse af den tidligere opholdstilladelse, for at beregningen ikke starter forfra.

Hvis ansøgning om ny opholdstilladelse indgives efter udløb, bortfald eller inddragelse, vil beregningen starte forfra, således at opholdskravet beregnes fra datoen hvorfra den nye opholdstilladelse er gældende.

Hvis ansøgeren klager over vores afgørelse og får medhold af klageinstansen, medregnes ansøgers processuelle ophold under klagesagen i opholdsperioden. Hvis ansøger ikke får medhold, er opholdet afbrudt fra tidspunktet for udløb, bortfald eller inddragelse, uanset om afgørelsen har fået opsættende virkning under klagens behandling.

Såfremt ansøgeren indgiver sin ansøgning om forlængelse eller permanent ophold efter udløbet af sin opholdstilladelse, og ansøgeren i den forbindelse ikke skifter opholdsgrundlag, og ansøgningen tillades indgivet og behandlet, afbrydes det lovlige ophold efter praksis ikke.

Det er en helt grundlæggende betingelse, at ansøgeren har haft 6 års uafbrudt ophold i Danmark. Såfremt ansøgeren har haft afbrudt ophold, skal der *altid* gives afslag herpå, også selvom der vil kunne gives afslag på andet grundlag fx på dansk eller beskæftigelse. Der skal derfor sendes en anmodning om udtalelse om ophold til SIRI med henblik på at kunne give afslag på afbrudt ophold, også selvom der ville kunne gives et afslag med det samme af anden årsag.

Indgivelse af ansøgning under udrejsefrist

Hvis ansøgerens opholdstilladelse bliver inddraget eller nægtet forlænget (typisk SIRI-sager), og der samtidig fastsættes en udrejsefrist, og ansøgeren under denne udrejsefrist indgiver en ny ansøgning, som tillades indgivet og tages under behandling og som senere medfører meddelelse af ny opholdstilladelse, vil det lovlige ophold være afbrudt i perioden mellem afgørelsen og indgivelsen af den nye ansøgning.

Det er således en betingelse for at undgå afbrydelse af opholdet, at ansøgning om ny opholdstilladelse er indgivet inden inddragelse eller nægtelse af forlængelse af den tidligere opholdstilladelse.

I de tilfælde hvor vi har meddelt ansøger afslag på forlængelse, som senere stadfæstes, vil en ny ansøgning skulle være indgivet inden afslag på forlængelse, idet opholdet ellers vil være afbrudt allerede ved vores afslag på forlængelse. En stadfæstelse af et afslag vil altså medføre at opholdet afbrydes allerede ved det oprindelige afslag, såfremt der ikke er indgivet ny ansøgning om opholdstilladelse inden afslaget.

Er ny ansøgning om opholdstilladelse ikke indgivet inden inddragelse, nægtelse af forlængelse eller stadfæstelse af en sådan afgørelse, vil beregningen af det lovlige ophold starte forfra, således at opholdskravet beregnes fra datoen for indgivelsen af den ansøgning, der medfører en ny opholdstilladelse.

Vær dog særligt opmærksom ved afbrydelse af ophold i **SIRI-sager**, da opholdskravet først skal tælle fra det tidspunkt, hvor betingelserne for opholdstilladelsen er opfyldt (dvs. datoen for fuldt oplyst), da dette tidspunkt ligger efter ansøgningstidspunktet, jf. § 27 (fx skift at studie, hvor betingelserne for studiestart ligger lang tid efter indgivelsestidspunktet, eller inddragelse af studietilladelse efterfulgt af ny opholds- og arbejdstilladelse).

Hvis der er indgivet ansøgning om ny opholdstilladelse på andet grundlag, inden den tidligere opholdstilladelse inddrages eller nægtes forlænget, og gives der efterfølgende opholdstilladelse på baggrund af ansøgningen, indgår den fulde periode i beregningen af mindst 6 års lovligt ophold.

Særligt om unge, der indgiver ansøgning om permanent ophold efter 18-årsdag

Vi oplever, at en del unge indgiver en ansøgning om permanent opholdstilladelse, efter udløbet af deres tidsbegrænsede opholdstilladelse, ofte fordi de glemmer at indgive ansøgningen inden deres 18-års fødselsdag. I praksis ses ansøgningerne indgivet alt fra 1 dag til flere år for sent.

Såfremt ansøgeren indgiver sin ansøgning om permanent opholdstilladelse efter udløbet af sin opholdstilladelse, men vi tillader ansøgningen indgivet og tager sagen under behandling, afbrydes opholdsperioden efter praksis ikke.

Læs mere herom i familiesammenføringsmeddelelse nr. 4 af 18. december 2014.

4.6.3.5. Ophold i udlandet

Udstationering eller udsendelse til udlandet

I visse tilfælde kan perioden, hvor ansøgeren har opholdt sig i udlandet, medregnes ved beregningen af 6 (evt. 4) års lovligt ophold i Danmark. Det er dog højst 2 års ophold i udlandet, der kan medregnes ved beregningen af det lovlige ophold i Danmark.

I praksis medregnes hhv. 1 eller 2 år af udlandsopholdet, jf. § 11, stk. 4, nr. 1-3. Bemærk, hvis ansøgeren har haft ophold i udlandet i længere perioder end nævnt i § 11, stk. 4, nr. 1-3, er det besluttet, at ansøgeren ved en tilbagevenden til Danmark ikke skal starte forfra på beregningen af de 6 år. I stedet medregnes 1 eller 2 år af udlandsopholdet, og den periode der ligger derudover, vil ikke indgå i beregningen af de 6 (evt. 4) år.

Dette gælder både, hvis ansøgeren som led i sit ansættelsesforhold har været udstationeret eller udsendt til udlandet i en periode, eller hvis man er udstationeret eller udsendt for; en dansk offentlig myndighed, en privat virksomhed, en forening eller en international eller dansk hjælpeorganisation. Tilsvarende gælder, såfremt ansøgeren er ægtefælle til en person, der opfylder disse betingelser, og ansøgeren derfor opholder sig i udlandet sammen med ægtefællen.

Ved **en dansk offentlig myndighed** forstås en statslig, regional eller kommunal myndighed.

Ved udstationering for **en privat virksomhed** stilles krav om, at virksomheden skal have en vis størrelse. Dette betyder, at der mindst skal være 10 ansatte målt som det gennemsnitlige antal ansatte over en periode på 1 år. Ved opgørelsen af antallet af ansatte medregnes alle beskæftigede uden hensyn til arbejdstidens længde.

Personer, der er ansat med offentligt tilskud og personer, der er ansat i henhold til en ansættelsesaftale, der er indgået for et bestemt tidsrum eller med henblik på en bestemt arbejdsopgave, kan ikke medregnes ved opgørelsen af antallet af ansatte.

Ved udstationering for **en forening** stilles krav om, at foreningen skal have en vis størrelse. Dette betyder, at der mindst skal være 10 ansatte målt som det gennemsnitlige antal ansatte over en periode på 1 år. Ved opgørelsen af antallet af ansatte medregnes alle beskæftigede uden hensyn til arbejdstidens længde.

Personer, der er ansat med offentligt tilskud og personer, der er ansat i henhold til en ansættelsesaftale, der er indgået for et bestemt tidsrum eller med henblik på en bestemt arbejdsopgave, kan ikke medregnes ved opgørelsen af antallet af ansatte. Foreningen skal desuden have et almennyttigt sigte, ligesom det skal være naturligt i forhold til foreningens virke, at en ansat skal udsendes. Endelig skal den ansatte modtage løn fra foreningen.

Øvrig beskæftigelse i udlandet

En periode på op til 1 års ophold i udlandet kan medregnes, såfremt ansøgeren har opholdt sig i udlandet af beskæftigelsesmæssige grunde, uden dog at være udstationeret eller udsendt.

Det forudsættes, *at* der er en sammenhæng mellem ansøgerens beskæftigelse i Danmark og ansøgerens beskæftigelse i udlandet, *at* man har været i beskæftigelse i Danmark på det tidspunkt, hvor udlandsopholdet påbegyndes, *at* man har orlov fra sin eventuelle arbejdsplads i Danmark, og *at* man genoptager sin eventuelle stilling i Danmark efter endt orlov.

Eksempel: Hvis ansøgeren er forsker og af hensyn til sin videre forskning i Danmark opholder sig i udlandet i en periode.

Særligt vedrørende uddannelsesophold for unge i udlandet

Der ses sager, hvor 17-18-årige har deltaget i udvekslingsophold, fx High School ophold i USA, eller efter endt studentereksamen rejser ud i 6 måneder, og hvor de som følge af reglerne i § 11, stk. 4, nr. 1-3, ikke kan medregne deres ophold i udlandet og således vil skulle påbegynde deres opholdsperiode forfra, og dermed være afskåret fra at søge efter de lempeligere regler for unge udlændinge.

Praksis er i sådanne sager, at uddannelsesophold for unge 18-årige, der både før og efter udlandsopholdet er studerende eller i fuldtidsbeskæftigelse i Danmark vil kunne medregne dette ophold i beregningen af opholdskravet. Endvidere vil perioder med ophold i udlandet, som ikke kan medregnes i beregningen af opholdskravet, fratrækkes i beregningen af perioden på 6 år, således, at ansøgere der har været udrejst af Danmark i en periode, ikke skal starte forfra ved en tilbagevenden til landet, hvis de fortsat har en gyldig opholdstilladelse eller ved udrejsen har fået dispensation for bortfald.

Se notat om beregning af ophold som nævnt i afsnit 4.6.3.

Ansøger opholder sig i udlandet på tidspunktet for afgørelsen

Ansøgeren skal opholde sig i Danmark på det tidspunkt, hvor vi kan meddeles permanent opholdstilladelse. Er ansøgeren eksempelvis udstationeret, skal ansøgeren genindrejse i Danmark, før der kan meddeles permanent opholdstilladelse.

Se notat om beregning af ophold som nævnt i afsnit 4.6.3.

Bortfald

Det bemærkes, at der i alle tilfælde skal tages stilling til, hvorvidt ansøgerens opholdstilladelse kan være bortfaldet, jf. afsnit 4.4.

4.6.3.6. Eksisterende opholdsgrundlag

Udlændingenævnet har i en afgørelse af 3. april 2013 slået fast, at ansøgeren på tidspunktet for meddelelse af permanent opholdstilladelse skal være i besiddelse af en gyldig opholdstilladelse. I den konkrete sag havde ansøgeren fået nægtet forlængelse af sin opholdstilladelse som familiesammenført på grund af samlivsophør med referencen, og inddragelsen var stadfæstet af Justitsministeriet.

Udlændingenævnet tillagde det ikke vægt, at ansøgeren på tidspunktet for indgivelsen af ansøgningen om permanent opholdstilladelse havde lovligt ophold, idet det også på tidspunktet for meddelelse af permanent opholdstilladelse er en betingelse, at grundlaget for opholdstilladelsen fortsat er til stede.

Se desuden afsnit 4.3 om de løbende betingelser.

4.6.3.7. Sagsbehandlingen

Ansøgerens opholdsgrundlag undersøges ved opslag i UR og EstherH. Desuden skal CPR tjekkes mht. oprindelig indrejsedato samt eventuelle udrejser under tidligere adresser.

4.6.4. Ingen kriminalitet

Har man fået en dom for kriminalitet kan det betyde, at man er udelukket eller i en vis periode (karensperiode) vil være udelukket fra at kunne få permanent opholdstilladelse.

- Ubetinget fængselsstraf i mere end 1 år medfører udelukkelse fra at opnå permanent opholdstilladelse
- Betinget frihedsstraf medfører en karensperiode på 4 år og 6 måneder fra tidspunktet for afsigelse af endelig dom.
- Ubetinget frihedsstraf på under 6 måneder medfører en karensperiode på 12 år fra tidspunktet for løsladelse.
- Ubetinget frihedsstraf på 6 måneder eller mere, men under 1 år, medfører en karensperiode på 18 år fra tidspunktet for løsladelse.

- Ubetinget fængselsstraf i mindst 1 år medfører, at man er helt udelukket fra at få permanent opholdstilladelse i Danmark. Dette gælder uanset, hvilken type af kriminalitet, man er dømt for.
- Ubetinget fængselsstraf i mindst 60 dage for overtrædelse af straffelovens kapitel 12 (forbrydelser mod statens selvstændighed og sikkerhed) eller kapitel 13 (forbrydelser mod statsforfatningen og de øverste statsmyndigheder, terrorisme m.v.) eller bestemmelserne i straffelovens §§ 210, 216, 222-224, § 225, jf. § 216, eller §§ 244-246 (visse forbrydelser i familieforhold, seksualforbrydelser og voldsforbrydelser) medfører, at man er helt udelukket fra at få permanent opholdstilladelse i Danmark.
- Straf for ulovligt arbejde her i landet medfører en karensperiode på 15 år, i gentagelsestilfælde 22 år og 6 måneder. Karensperioden regnes fra tidspunktet for prøveløsladelse, tidspunktet for afsigelse af endelig dom, tidspunktet for prøvetidens udløb eller tidspunktet for vedtagelse af bøde alt efter, hvilket af tidspunkterne, der indebærer det seneste udløb af karenstiden.
- Dom til ungdomssanktion medfører en karensperiode på 3 år fra tidspunktet for foranstaltningens ophør.
- Dom til behandling medfører en karensperiode på 6 år fra tidspunktet for foranstaltningens ophævelse, dog mindst 9 år fra tidspunktet for rettens endelige bestemmelse om idømmelse af foranstaltningen.
- Dom til anbringelse i hospital medfører en karensperiode på 12 år fra tidspunktet for foranstaltningens ophævelse, dog mindst 15 år fra tidspunktet for rettens endelige bestemmelse om idømmelse af foranstaltningen.
- Dom til forvaring medfører en karensperiode på 30 år fra tidspunktet for foranstaltningens ophævelse.

4.6.4.1. Opslag i kriminalregistret

Når de øvrige krav for permanent opholdstilladelse er opfyldt, og ansøgeren umiddelbart står til en tilladelse, skal der foretages opslag i Rigspolitiets Kriminalregister for nærmere oplysninger om ansøgerens eventuelle straffemæssige forhold.

Der sendes en mail med sagsnummer og ansøgers CPR-nummer til krim@us.dk.

Den ansvarlige KR-vagt gennemgår 1 gang dagligt de modtagne mails, og sender et svar pr. mail på sagen enten samme dag eller dagen efter der er anmodet om opslag i KR.

Hvis ansøgeren er ukendt i KR, meddeler sagsbehandleren permanent opholdstilladelse til ansøgeren, opdaterer og afslutter sagen i EstherH.

Hvis ansøgeren er registreret i KR, bestiller KR-vagten en udskrift af kriminalregisteret, og vi afventer herefter udskriften fra KR. Sagen sagsplaceres POP-TUB, og sættes i Klar til afgørelse – Bero med fristen "Krim" + 10 dage.

Udgangspunktet er at vi **ikke** sætter krimhøring i gang inden alle betingelserne er opfyldt.

4.6.4.2. Svar fra kriminalregisteret

Ansøgeren er ukendt i kriminalregisteret

Hvis ansøgeren er ukendt i kriminalregisteret, og såfremt ansøgeren fortsat opfylder de resterende betingelser for permanent ophold, afsluttes sagen med meddelelse af permanent opholdstilladelse.

Svaret må i alle tilfælde ikke være over 1 måned gammel, se dog ovenfor.

Ansøgeren er kendt i kriminalregisteret

Såfremt ansøgeren er registreret i kriminalregisteret med en udelukkende eller karensgivende dom, skal der partshøres herom. Vi partshører om det forhold, med den karens, som udløber senest. Vi lægger ikke domme sammen.

Vi skal være særligt opmærksomme på følgende;

- **Ansøgeren er dømt for kriminalitet, men har anket**
 - Hvis man har fået en dom, er man dømt, uanset om sagen er anket. En dom, der er anket, er således til hinder for permanent opholdstilladelse. I disse sager skal der foretages en partshøring (ligesom hvis dommen ikke var anket).

- **Ansøgeren er sigtet for kriminalitet, der må forventes at give betinget eller ubetinget fængselsstraf**
 - o Kontakt den relevante politikreds/anklagemyndighed, og undersøg, hvorvidt der er berammet et retsmøde, hvornår dette er planlagt til, og om anklagemyndighedens forventning til eventuel domfældelse. Oplysningerne skal fremgå af et § 13-notat på sagen.

Der er fra lovgivers side taget stilling til, at ansøgeren ved meddelelse af permanent ophold ikke må være *dømt* for kriminalitet, og at ansøgeren ved meddelelse af dansk statsborgerskab ikke må være *sigtet* for kriminalitet.

4.6.5. Ingen gæld til det offentlige

For at få permanent opholdstilladelse i Danmark må ansøgeren ikke have forfalden gæld til det offentlige.

Gæld er forfalden, når tidspunktet, hvor det offentlige har krav på betaling af gælden eller dele af den, er overskredet.

Følgende typer gæld anses for at være gæld til det offentlige (der er tale om en udtømmende liste):

- Tilbagebetalingspligtige ydelser efter lov om social service eller lov om aktiv socialpolitik (for eksempel for meget udbetalt kontanthjælp).
- Forskudsvist udbetalt børnebidrag.
- Daginstitutionsbetaling.
- Tilbagebetaling af for meget udbetalt boligstøtte.
- Tilbagebetaling af boligtilskudslån.
- Skatter og afgifter, medmindre skatte- eller afgiftsrestancen skyldes forhold, der ikke kan lægges ansøgeren til last.

Anden gæld, som for eksempel studielån eller gæld til banker eller kreditforeninger, er *ikke* typer af gæld, som udelukker en fra at få permanent opholdstilladelse.

4.6.5.1. Henstand med gælden

Henstand vil sige, at kreditor (det offentlige) giver skyldner (ansøgeren) lov til at vente med at betale gælden til et senere tidspunkt end det oprindelige forfaldstidspunkt. Man kan for eksempel få henstand med betaling af gæld til SKAT.

Hvis der er givet henstand med gælden, har ansøgeren stadig mulighed for at få permanent opholdstilladelse. Det er dog en betingelse, at gælden ikke overstiger 113.850,57 kr. (2017-niveau).

Vær særlig opmærksom på henstand meddelt efter skatteforvaltningsloven. Er der givet henstand efter skatteforvaltningsloven er gælden ikke forfalden.

I tvivlstilfælde vil kommunen, Udbetaling Danmark eller SKAT kunne oplyse, om der er givet henstand med gælden og efter hvilken lov henstanden er meddelt

4.6.5.2. Afdragsordning

En afdragsordning vil sige, at ansøgeren efter aftale med det offentlige betaler af på gælden i rater i stedet for at betale sin gæld på én gang. For eksempel betaler man 500 kr. om måneden i 3 år.

Ansøgeren kan ikke få permanent opholdstilladelse, hvis ansøgeren har forfalden gæld til det offentlige, uanset om der er aftalt en afdragsordning.

4.6.5.3. Sagsbehandlingen

Når ansøgeren udfylder ansøgningsskemaet om permanent opholdstilladelse, vil ansøgeren blive bedt om på tro og love at erklære, at ansøgeren ikke har forfalden gæld til det offentlige, som er omfattet af ovenstående gældstyper.

Ansøgerens tro- og loveerklæring om ingen gæld lægges til grund ved vurderingen af, om ansøgeren har gældposter til det offentlige.

Stikprøvekontrol

Der foretages stikprøvekontrol i forbindelse med oprettelsen af sagen. Stikprøverne laves udelukkende på sager, hvor ansøger har oplyst ikke at have gæld til det offentlige.

Stikprøvekontrollen foregår ved, at Startteamet sender høringer til Udbetaling Danmark, SKAT og samtlige kommuner, som ansøgeren ifølge CPR har boet i.

Henvendelser til kommuner, SKAT og Udbetaling Danmark vil blive sendt med en høringsfrist på 3 uger, derefter en rykkerskrivelse med en frist på 14 dage, hvoraf fremgår, at hvis vi ikke hører yderligere, så vil vi lægge til grund, at der ikke er gæld til det offentlige.

Efter svar fra de enkelte høringsparter, orienteres teamkoordinatorerne ved oplysninger om gæld. Sagerne fordeles herefter ad opfølgning.

Såfremt sagsbehandleren ved screeningen af sagen, finder anledning til at iværksætte en høring vedrørende gæld, foretager sagsbehandleren selv denne høring, som udgangspunkt ved telefonisk henvendelse.

Der er sendt en liste rundt med sikre e-mailadresser på kommunerne.

I SIRI-sagerne udtages sagen til stikprøvekontrol, og efter svaret på stikprøvekontrollen sendes sagen til høring i SIRI.

Sagsbehandlingstid i kontROLSager

Såfremt vi ikke har fået svar inden fristens udløb, vil Udlændingestyrelsen fortsætte sagsbehandlingen og lægge til grund, at ansøgeren ikke har gæld til det offentlige. Disse sager skal altid forelægges en kontor- eller souschef.

Opdatering i EstherH

En student har ansvaret for at følge op på sagerne, når høringsfristen er udløbet. Sagen placeres til POP-TUB, og sættes i Høring – I bero med fristen "Gæld".

4.6.6. Ingen offentlig hjælp

For at få permanent opholdstilladelse i Danmark må man ikke have modtaget offentlig hjælp efter lov om aktiv socialpolitik (aktivloven) eller lov om integration af udlændinge i Danmark (integrationsloven) i de sidste 3 år, jf. udlændingelovens § 11, stk. 3, nr. 5.

Bestemmelsen betyder, at ansøgeren som udgangspunkt ikke må have modtaget offentlig hjælp i en periode på 3 år forud for *indgivelsen af ansøgningen* om permanent opholdstilladelse og indtil udlændingen vil kunne meddeles permanent opholdstilladelse (selvforsørgelseskravet).

Det bemærkes dog, at visse typer offentlig hjælp ikke er omfattet af selvforsørgelseskravet, selvom de udbetales efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven.

4.6.6.1. Udbetaling af offentlig hjælp, der ikke er til hinder for meddelelse af permanent opholdstilladelse

4.6.6.1.1. Enkeltstående ydelser

Har ansøgeren modtaget offentlig hjælp i form af *enkeltstående ydelser af mindre beløbsmæssig størrelse, der ikke er direkte relateret til forsørgelse, eller ydelser, der må sidestilles med løn eller pension eller træder i stedet herfor*, vil dette ikke være til hinder for at opfylde kravet.

Afgørende for, om en enkeltstående ydelse kan anses for at være af mindre beløbsmæssig størrelse, er, om den har en sådan karakter og størrelse, at den ikke antages at have indflydelse på ansøgerens evne til selvforsørgelse.

Enkeltstående ydelser kan eksempelvis være, at man får økonomisk hjælp fra kommunen i forbindelse med behov for sygebehandling eller ved flytning. Bopælskommunen kan i særlige tilfælde yde hjælp til enkeltudgifter, herunder sygebehandling m.v., særlig hjælp vedrørende børn og hjælp til flytning efter lov om aktiv socialpolitik §§ 81-85 og integrationslovens §§ 35-39. De beløb, der udbetales i medfør af disse bestemmelser, vil ofte være

beskedne og ikke umiddelbart have betydning for ansøgers evne til at forsørge sig selv, hvorefter modtagelse af sådanne ydelser ikke vil være til hinder for at opfylde kravet.

Det er Udlændingestyrelsen, som i hver enkelt sag vurderer, om der er tale om en ydelse, der direkte relaterer sig til selvforsørgelse eller ej.

Praksis er, at der er en bagatelgrænse på ca. 1.000-1.500 kr., og at beløbet ikke må være direkte relateret til forsørgelse. Se lovforslag L 94 af 30. november 2005 for nærmere herom.

De nævnte bestemmelser i lov om aktiv socialpolitik og integrationsloven omhandler hjælp til rimeligt begrundede enkeltudgifter til en person, der har været ude for ændringer i sine forhold, og ved vurderingen af, om en person er berettiget til at modtage en sådan ydelse, ses der bl.a. på personens egen afholdelse af udgiften i afgørende grad vil vanskeliggøre dennes muligheder for at klare sig selv i fremtiden. Endvidere ydes hjælpen normalt kun, hvis udgiften er opstået som følge af behov, der ikke har kunnet forudses.

Praksis for vurdering om modtagelse af offentlig hjælp er ens i sager om ægtefællesammenføring såvel som i sager om permanent opholdstilladelse.

I praksis er det eksempelvis antaget, at en enkeltstående ydelse efter lov om aktiv socialpolitik, som havde til formål at dække transportudgifter i forbindelse med et jobskifte, ikke var til hinder for ægtefællesammenføring. Ydelsen udgjorde et samlet beløb på ca. 900 kr.

Hvis det forekommer, at ydelser, som er begrundet i enkeltstående tilfælde, udbetales flere gange, vil Udlændingestyrelsen i sådanne tilfælde foretage en vurdering af, hvorvidt hjælpen kan anses som enkeltstående ydelser. Der lægges afgørende vægt på, om hjælpen er udbetalt over en kort periode.

4.6.6.1.2. Ydelser, der må sidestilles med løn eller pension eller træder i stedet herfor

Visse ydelser, der må sidestilles med løn eller pension eller træder i stedet herfor, vil ikke være til hinder for at opfylde kravet om ingen offentlig hjælp.

Som eksempler på ydelser, der må sidestilles med eller træder i stedet for løn eller pension kan nævnes:

- Ledighedsydelse udbetalt til personer, der opfylder betingelserne for at modtage fleksydelse med henblik på tilbagetrækning fra arbejdsmarkedet.
- Ledighedsydelse til ansatte i fleksjob i forbindelse med afholdelse af ferie.
- Tillæg efter aktivlovens § 27 a, som kan udbetales til førtidspensionister, der ikke kan få fuld pension som følge af betingelserne for optjening (såkaldte brøkdelspensionister).

Derimod vil udbetaling af ledighedsydelse til personer, der er visiteret til et fleksjob, men som endnu ikke er påbegyndt fleksjobbet, være til hinder for at opfylde kravet.

Tilsvarende gælder udbetaling af revalideringsydelser efter lov om aktiv social politik.

4.6.6.2. Offentlige ydelser, som ikke er til hinder for permanent opholdstilladelse

Vi får ofte spørgsmål om, hvorvidt bestemte ydelser er til hinder for permanent opholdstilladelse. Nedenstående er eksempler på ydelser, som *ikke gives efter aktivloven eller integrationsloven*, og dermed ikke udelukker en fra at få permanent opholdstilladelse:

- SU
- Dagpenge (arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge og barselsdagpenge)
- Pension (førtidspension og folkepension)
- Boligstøtte givet efter lov om individuel boligstøtte
- Økonomisk støtte til arbejdsgiveren ved ansættelse i løntilskudsjob eller fleksjob. Vær opmærksom på, at ansættelse med løntilskud ikke opfylder beskæftigelseskravet
- Friplads til børn i børneinstitution

- Praktikudløb: udbetales efter servicelovens § 52, stk. 3, nr. 8 (fremgår dog i eIndkomst som rødt "anden skattepligtig ydelse (orlov, service, aktiv)").

4.6.6.3. Særligt vedrørende uddannelsesydseshjælp

Uddannelsesydelse er *hverken* givet efter aktivloven *eller* integrationsloven og altså ikke til hinder for permanent opholdstilladelse. Pr. september 2014 opdateres uddannelsesydselsen fejlagtigt som kontanthjælp i eIndkomst.

Den pågældende kommune skal, såfremt muligt, skrive en bemærkning til denne post, hvoraf det fremgår, at der ikke er tale om kontanthjælp men uddannelsesydelse.

Uddannelseshjælp gives efter aktivloven og gives i stedet for kontanthjælp til unge under 30 år, som ikke har en erhvervskompetencegivende uddannelse. Reglerne blev ændret 1. januar 2014, hvor kontanthjælp for alle unge under 30 år uden erhvervskompetencegivende uddannelse blev afskaffet.

4.6.6.4. Sagsbehandlingen

Når der søges om permanent opholdstilladelse, skal ansøgeren underskrive en erklæring på tro og love om, at ansøgeren ikke har modtaget offentlig hjælp. Erklæringen er indarbejdet i ansøgningsskemaet.

Erklæringen skal indeholde oplysninger om, i hvilket omfang ansøgeren eventuelt har modtaget offentligt hjælp. Oplysningerne skal være af en sådan karakter, at Udlændingestyrelsen kan vurdere, om der er tale om enkeltstående ydelser af mindre beløbsmæssig størrelse, der ikke relaterer sig til forsørgelse.

Ansøgeren skal således udfylde erklæringen på tro og love om modtagelse af offentlig hjælp.

4.6.6.4.1. Ansøger har erklæret at have modtaget offentlig hjælp

Har ansøgeren, ud fra egne oplysninger, erklæret at have modtaget hjælp efter aktivloven, *og* oplyst at der er tale om kontanthjælp eller starthjælp, og er hjælpen ydet med henblik på offentlig forsørgelse, meddeles afslag på baggrund af egne oplysninger.

Har ansøgeren ikke oplyst, hvilken ydelse, der er tale om, men blot at have modtaget hjælp inden for de seneste 3 år, skal kommunen *altid* kontaktes for nærmere oplysninger om ydselsens art.

Vær opmærksom på, at der af eIndkomst kan fremstå kontanthjælpsudbetalinger efter aktiv- eller integrationsloven, som dog kan vise sig at være udbetalinger, der kan sidestilles med pension, og derfor ikke er til hinder for meddelelse af permanent opholdstilladelse. Er der således tvivl om eller indikationer på, at oplysningerne kan være forkerte, skal kommunen *altid* kontaktes.

4.6.6.4.2. Ansøger har erklæret ikke at have modtaget offentlig hjælp

Har ansøgeren oplyst ikke at have modtaget offentlig hjælp, men fremgår det af eIndkomst, skal vi høre ansøgerens bopælskommune for nærmere oplysning om type af offentlig hjælp, herunder periode for udbetaling. Kommunen kontaktes pr. telefon, før ansøgeren partshøres om oplysningerne. Der gives en frist på 3 uger fra partshøringens dato.

Såfremt ansøgeren ikke indsender svar på partshøring, træffer vi afgørelse i sagen på det foreliggende grundlag.

4.6.6.5. Kommunens indberetningspligt

Kommunen skal indberette til Udlændingestyrelsen, hvis en ansøger modtager hjælp efter aktivloven eller integrationsloven. Indberetningen kan ske uden samtykke.

Kommunernes indberetningspligt følger af udlændingelovens § 9, stk. 23.

Indberetningen skal ske umiddelbart efter, at kommunen har imødekommet en ansøgning om offentlig hjælp.

Indberetningspligten afhænger af, om der er stillet krav om selvforsørgelse og navnlig i sager om ægtefællesammenføring. Kommunen skal ikke indberette om modtagelse af offentlig hjælp, når der ikke er stillet krav om selvforsørgelse i opholdstilladelsens løbende betingelser.

Endvidere følger, at kommunen har en vejledningspligt.

Hvis kommunen er bekendt med, at ansøgeren påtænker at indgive ansøgning om familiesammenføring, skal kommunen vejlede ansøgeren om konsekvenserne ved at få udbetalt offentlig hjælp efter lov om aktiv socialpolitik eller integrationsloven.

Tilsvarende skal kommunen, hvis der er stillet krav om forsørgelse i forbindelse med de løbende betingelser, vejlede om, at modtagelse af offentlig hjælp kan have konsekvenser for ansøgerens ansøgning om permanent opholdstilladelse/forlængelse.

Under sagsbehandlingen lægges vægt på oplysningerne i eIndkomst, idet kommunerne på trods af indberetningspligten kun sjældent indberetter om modtagelse af offentlig hjælp.

4.6.7. Erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund

For at få permanent opholdstilladelse skal ansøgeren underskrive en erklæring om integration og aktivt medborgerskab i det danske samfund. Hvis ansøgeren ikke kan underskrive erklæringen, skal ansøgeren på anden vis tilkendegive at acceptere indholdet af den. Erklæringen underskrives, eller indholdet af erklæringen accepteres på anden vis senest samtidig med, at ansøgeren søger om permanent opholdstilladelse. Erklæringen er indarbejdet i ansøgningsskemaerne vedrørende permanent opholdstilladelse.

4.6.7.1. Sagsbehandlingen

Såfremt erklæringen ikke er underskrevet i ansøgningsskemaet, og ansøgeren ikke tidligere har underskrevet erklæringen, fx på UR-sagen, anmodes ansøgeren om at underskrive en ny erklæring.

Et eksempel fra en konkret sag

Ansøgeren var uenig i indholdet i erklæringen og oplyste, at det ville være i strid med ansøgerens religion at underskrive den. Efter telefonsamtale med ansøgeren fremgik det, at ansøgeren ikke var enig i indholdet af erklæringen. Det blev herefter vurderet, at ansøgeren dermed ikke opfyldte betingelserne for permanent opholdstilladelse, hvorfor der blev meddelt afslag på ansøgningen.

4.6.8. Prøve i Dansk 2

For at få permanent opholdstilladelse i Danmark skal ansøgeren have bestået Prøve i Dansk 2 eller en danskprøve på et tilsvarende eller højere niveau.

Det bemærkes, at de godkendte danskprøver har karakter af en eksamen, og at de derfor ikke kan erstattes af de enkelte modultest.

4.6.8.1. Godkendte danskprøver på tilsvarende eller højere niveau end Prøve i Dansk 2

Danskuddannelsernes Prøve i Dansk 2 med et karaktergennemsnit på mindst 6 (efter 13-skalaen) eller 02 (efter 7-trins-skalaen).

- Bestået FVU-læsning trin 2 eller trin 3.
- Prøve i Dansk 3 med et karaktergennemsnit på mindst 6 (efter 13-skalaen) eller 02 (efter 7-trins-skalaen).
- Studieprøven bestået med mindst karakteren 6 (efter 13-skalaen) eller 02 (efter 7-trins-skalaen) i hver af de fire discipliner.
- Folkeskolens afsluttende prøver 9. eller 10. klasse bestået med et karaktergennemsnit på mindst 6 (efter 13-skalaen) eller 02 (efter 7-trins-skalaen) i danskdisciplinerne bortset fra orden.
- Bevis for studentereksamen (stx), højere forberedelseseksamen (hf), højere handelseksamen (hhx) eller højere teknisk eksamen (htx) samt for studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux).
- Bevis for almen forberedelseseksamen (avu).
- Prøvebevis for bestået enkeltfag i dansk eller dansk som andetsprog med aflagt prøve i mindst en danskdisciplin på et af niveauerne G-A og med et gennemsnit af prøvekarakterer og eventuelle standpunktskarakterer på mindst 6 (efter 13-skalaen) eller 02 (efter 7-trins-skalaen) fra f.eks. en af følgende uddannelser: stx, hf, hhx, htx, eux, eud eller avu.
- Bestået FVU-læsning trin 4.
- Bevis for bestået International Baccalaureate (IB) med dansk på A- eller B-niveau.

- Bestået Danskprøve 3 fra Studieskolen i København.
- Bevis for videregående uddannelser på universiteter, professionsskoler (f.eks. handelshøjskoler, sygeplejeskoler og seminarier) mv., medmindre der er tale om et fremmedsproget uddannelsesforløb.
-

4.6.8.2. Sprogkrav for tidligere danske statsborgere og for personer født i Sydslesvig:

- Ansøgere, der tidligere har haft dansk indfødsret, med opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 d (eller tidligere § 9, stk. 1, nr. 1), der har haft mindst seks års skolegang i dansk skole, anses for at have et dansk niveau på et tilsvarende eller højere niveau end Prøve i Dansk 2.
- Ansøgere, der er født i Sydslesvig, som helt eller delvist har gået i dansk skole, og som under ophold i Sydslesvig har vist tilknytning til danske forhold, anses for at have et dansk niveau på et tilsvarende eller højere niveau end Prøve i Dansk 2.

4.6.8.3. Udlændingestyrelsens praksis

Ansøgeren opfylder danskprøvekravet, såfremt ansøgeren har bestået dansk ved en International Baccalaureate, idet der er tale om en gymnasial uddannelse.

Bemærk at karakterskalaen på IB-uddannelserne er anderledes end 7-trinsskalaen, idet karakteren opgøres i point. For at have hvad der svarer til 02 (bestået) på 7-trinsskalaen, skal ansøgeren som minimum have fået karakteren 3. Bemærk dog, at omregningsskalaen ændres løbende. Omregningsskalaen kan findes i Eksamenshåndbogen på www.fivu.dk, som er Ministeriet for Forskning, Innovation og Videregående Uddannelsers hjemmeside.

I forhold til standpunktskarakterer på en erhvervsuddannelse, er det vores praksis, at man skal have aflagt og bestået en danskprøve. Standpunktskarakterer kan således ikke bruges til at opfylde kravet om en bestået danskprøve.

Bevis for gymnasiale uddannelser – de almene gymnasieuddannelser (studentereksamen og HF) og de erhvervsgymnasiale uddannelser (HHX og HTX) opfylder kravet om en bestået danskprøve, også selvom faget dansk ikke er bestået.

Aflagt og bestået danskeksamen på en gymnasial- eller erhvervsuddannelse opfylder kravet om en bestået danskprøve, også selvom uddannelsen ikke er afsluttet.

Afsluttede videregående uddannelser gennemført på dansk opfylder også kravet om en bestået danskprøve.

4.6.8.4. Sagsbehandlingen

Dokumentation for bestået Prøve i Dansk 2 eller en danskprøve på et tilsvarende eller højere niveau skal vedlægges ansøgningen.

Hvis der ikke er vedlagt dokumentation for dansk, tjekkes eventuelle tidligere sager i EstherH for dokumentation for dansk. Vi tjekker kun UR-sagen hvis ansøgeren selv har oplyst, at der på en tidligere sag er indsendt dokumentation for dansk.

4.6.9. Ordinær beskæftigelse

For at få permanent opholdstilladelse i Danmark skal ansøgeren have haft ordinær fuldtidsbeskæftigelse, udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed i Danmark i mindst 2,5 år inden for de sidste 3 år forud for, at permanent opholdstilladelse meddeles.

4.6.9.1. Ordinær beskæftigelse

Ved ordinær fuldtidsbeskæftigelse forstås, at beskæftigelsen skal være aflønnet efter gældende overenskomst eller udført under sædvanlige løn- og ansættelsesforhold og ikke med offentlig tilskud, fx løntilskud.

Eksempler på beskæftigelse, som vi ikke medregner, er praktik, frivilligt arbejde, løntilskud, jobrotation og aktivering m.fl.

Eksempler på fuldtidsbeskæftigelse, som vi medregner, er almindelige ansættelsesforhold, fleksjob, job som religiøse forkyndere, vikariater, tidsbegrænsede og tidsubegrænsede stillinger og afløsere m.fl.

Fleksjob indgår som fuldtidsbeskæftigelse, selvom det egentlige timetal ligger under 30 timer om ugen.

4.6.9.1.1. Fuldtidsbeskæftigelse

Fuldtidsbeskæftigelse er beskæftigelse med en ugentlig arbejdstid på minimum 30 timer.

Ansættelsesforhold, hvor *nattevagter* er sædvanlige, medregnes som fuldtidsarbejde, selvom timetallet ligger under 30 timer om ugen (dog minimum 28 timer om ugen). Det er overenskomstmæssigt bestemt, at beskæftigelse med sædvanlige nattevagter udgør fuldtidsbeskæftigelse, såfremt den ugentlige arbejdstid er på minimum 28 timer.

Vi beregner den ugentlige arbejdstid ved at se på den månedlige arbejdstid i hver enkel måned i eIndkomst. Den månedlige arbejdstid skal minimum være på 120 timer for fuldtid og 60 timer for deltid.

Fremgår det fx af eIndkomst, at ansøgeren har arbejdet 119 eller 59 timer en måned, medregnes denne måned ikke i beregningen, medmindre det er et enkeltstående tilfælde over en længere periode. Er det tilfældet, medregnes måneden som fuldtid. Dvs. enkeltstående måneder, der afviger fra de andre måneder over en længere periode, tælles med til ansøgerens fordel.

Fuldtidsbeskæftigelse indgår med den fulde varighed. Dvs. hvis ansøgeren har arbejdet fuldtid i 36 måneder, medregnes 3 års fuldtidsbeskæftigelse. Det har ingen betydning, om ansøgeren har arbejdet 30 timer om ugen eller mere. Al beskæftigelse over 30 timer om ugen indgår som fuldtidsbeskæftigelse. Man kan altså ikke opnå mere end fuldtidsbeskæftigelse ved fx at arbejde 60 timer om ugen.

To deltidsansættelser på samme tid, med et timetal på sammenlagt minimum 30 timer om ugen, kan medregnes som fuldtid. Dvs. hvis ansøgeren er ansat et sted på 20 timer om ugen og et andet på 10 timer om ugen, har ansøgeren i den periode fuldtidsbeskæftigelse.

4.6.9.1.2. Beskæftigelse i udlandet

Vi kan medregne beskæftigelse i udlandet i op til 2 år. Det gælder i følgende situationer:

Hvis ansøgeren som led i sit ansættelsesforhold i Danmark har været udstationeret eller udsendt til udlandet af en dansk offentlig myndighed, en privat virksomhed, en forening eller en international eller dansk hjælpeorganisation.

Ved en dansk offentlig myndighed forstås en statslig, regional eller kommunal myndighed.

Ved udstationering for en privat virksomhed stilles krav om, at virksomheden skal have en vis størrelse. Det betyder, at der mindst skal være 10 ansatte målt som det gennemsnitlige antal ansatte over en periode på 1 år. Ved opgørelsen af antallet af ansatte medregnes alle beskæftigede uden hensyn til arbejdstidens længde. Personer, der er ansat med offentligt tilskud, og personer, der er ansat i henhold til en ansættelsesaftale, der er indgået for et bestemt tidsrum eller med henblik på en bestemt arbejdsopgave, kan ikke medregnes ved opgørelsen af antallet af ansatte.

Ved udstationering for en forening stilles krav om, at foreningen skal have en vis størrelse. Dette betyder, at der mindst skal være 10 ansatte målt som det gennemsnitlige antal ansatte over en periode på 1 år. Ved opgørelsen af antallet af ansatte medregnes alle beskæftigede uden hensyn til arbejdstidens længde. Personer, der er ansat med offentligt tilskud og personer, der er ansat i henhold til en ansættelsesaftale, der er indgået for et bestemt tidsrum eller med henblik på en bestemt arbejdsopgave, kan ikke medregnes ved opgørelsen af antallet af ansatte.

Foreningen skal endvidere have et almennyttigt sigte, ligesom det skal være naturligt i forhold til foreningens virke, at en ansat skal udsendes. Endelig skal den ansatte modtage løn fra foreningen.

Hvis man i en periode har haft øvrig beskæftigelse i udlandet – dvs. uden at være udstationeret eller udsendt – kan beskæftigelsen i udlandet indgå i beregningen af, hvorvidt man opfylder kravet om 2,5 års beskæftigelse, såfremt væsentlige hensyn til den enkeltes beskæftigelsesforhold taler herfor.

Det er en konkret vurdering, om der er sådanne væsentlige hensyn til den enkeltes beskæftigelsesforhold, at beskæftigelsen i udlandet kan medregnes.

Det væsentlige i vurderingen er:

- at der er en sammenhæng mellem ansøgerens stilling i Danmark og ansøgerens beskæftigelse i udlandet,
- at man har været i beskæftigelse i Danmark på det tidspunkt, hvor udlandsopholdet påbegyndes,
- at man har orlov fra sin arbejdsplads i Danmark, og
- at man genoptager sin stilling i Danmark efter endt orlov.

Eksempel: Hvis man er udenlandsk forsker med opholdstilladelse i Danmark og opholder sig en periode i udlandet som led i et forskningsforløb. Ved vurderingen af, om man på denne baggrund kan opfylde beskæftigelseskravet, kan det indgå, om forskerens kvalifikationer er godkendt af en offentlig forskningsinstitution eller et offentligt forskningsråd.

Sådan medregnes beskæftigelse i udlandet

Det vil højst være 2 års beskæftigelse i udlandet på baggrund af udstationering eller udsendelse, der kan indgå i beregningen af, hvorvidt man opfylder kravet om 2,5 års beskæftigelse.

Hvis ansøgeren som ægtefælle eller samlever til den udstationerede eller udsendte opnår beskæftigelse under sit ophold i udlandet, kan ansøgeren ligeledes medregne beskæftigelsen ved beregningen af, hvorvidt ansøgeren opfylder kravet om 2,5 års beskæftigelse, dog højst 2 år.

Det vil højst være 1 års øvrig beskæftigelse i udlandet, der kan indgå i beregningen af, hvorvidt man opfylder kravet om 2,5 års beskæftigelse.

Dokumentation for beskæftigelse i udlandet

Som dokumentation for beskæftigelse i udlandet kan man indsende ansættelseskontrakt, arbejdsgivererklæring og lønsedler for hele perioden.

4.6.9.1.3. Ansøgerens oplysninger sammenholdt med eIndkomst

Siden den 1. maj 2015 har det været obligatorisk at indgive sin ansøgning om permanent ophold online (formkrav), og ansøgeren skal derfor enten erklære ikke at have været i beskæftigelse inden for de sidste 5 år, eller erklære at have været i beskæftigelse, samt oplyse om ansættelsesperiode(r), timetal og ansættelsessted.

Der er intet dokumentationskrav.

Såfremt ansøgeren ikke har oplyst tilstrækkeligt om beskæftigelse, vil der kunne gives afslag med den begrundelse, at ansøgeren ikke har godtgjort, at ansøgeren har arbejdet mindst 2,5 år inden for de sidste 5 år.

Udlændingenævnet har i en konkret sag lagt vægt på manglende dokumentation for beskæftigelse.

Ansøgerens oplysninger sammenholdes med indkomstoplysningerne i eIndkomst, og såfremt der tegner sig et ens billede af ansøgerens oplysninger og oplysningerne fra eIndkomst, lægges ansøgerens oplysninger til grund.

Hvis ansøgeren ifølge sine egne oplysninger ikke opfylder beskæftigelseskravet, meddeler vi afslag herpå.

Hvis ansøgerens oplysninger ikke stemmer overens med indkomstoplysningerne i eIndkomst, og ansøgeren umiddelbart vil kunne opfylde beskæftigelseskravet, foretages en partshøring over de modstridende oplysninger.

Se desuden afsnit 7.9.1.2.

4.6.9.1.4. Fravær

Perioder med fravær som følge af sygdom, ferie, omsorgsdage og barsel med videre *inden for rammerne af ansættelsesforholdet* medregnes som ordinær beskæftigelse.

Sygdom

Hvis man har været sygemeldt inden for de seneste 3 år fra tidspunktet for, at permanent opholdstilladelse vil kunne gives, kan denne periode medregnes, hvis sygdomsperioden ligger inden for ansættelsesforholdet. Dvs. at vi konkret ser på, om ansøgeren ved sygdommens start og afslutning var ansat i samme virksomhed.

Såfremt dette er tilfældet, medregnes sygdomsperioden med det antal timer, som ansøgeren var ansat på før og efter sygemeldingen. Hvis ansøgeren var fuldtidsansat, da ansøgeren blev sygemeldt, indgår perioden som fuldtidsbeskæftigelse. Hvis ansøgeren stadig er sygemeldt på tidspunktet, hvor tilladelsen vil kunne gives, anmodes ansøgeren om at indsende dokumentation for aktuell tilknytning til virksomheden, alternativt kontaktes arbejdsgiveren med henblik på at få bekræftet, om ansøgeren stadig er tilknyttet virksomheden. Sidstnævnte foretrækkes af hensyn til sagsbehandlingstiden.

Såfremt vi modtager oplysninger fra arbejdsgiveren, som er til ugunst for ansøgeren, partshører vi over dette forhold.

Barsel under beskæftigelse

Perioder med fravær som følge af fx **barsel** med videre inden for rammerne af ansættelsesforholdet medregnes også som ordinær beskæftigelse.

Vi medregner også barsel, såfremt ansøgeren ved barslens påbegyndelse er i ét ansættelsesforhold og i umiddelbar forbindelse med barslens afslutning påbegynder et nyt ansættelsesforhold.

Vi medregner normalt barsel på ca. 12 måneder. Barselsreglerne giver dog mulighed for forlængelse af barselsperioden, hvorfor dette altid skal undersøges, idet barsel og forældreorlov og lign. kan medregnes, hvis det ligger inden for rammerne af et ansættelsesforhold. For så vidt angår perioder med barsel *og* sygdom som følge af graviditet, vil den samlede sygdoms- og barselsperiode kunne indgå i beregningen, også selvom denne overskrider 12 måneder, såfremt perioden ligger inden for ansættelsesforholdet.

4.6.9.1.5. CEDAW – kvinders rettigheder i forbindelse med graviditet

I henhold til CEDAW-konventionen er vi forpligtet til at beskytte kvinders rettigheder. Det betyder, at vi i forhold til barsel under beskæftigelse, skal være opmærksomme på, hvorvidt et eller flere krav skal fraviges af hensyn hertil.

I forhold til kravet om fortsat at være tilknyttet arbejdsmarkedet eller være under uddannelse på tidspunktet, hvor permanent opholdstilladelse vil kunne meddeles, har Udlændingenævnet hjemvist en sag under henvisning til CEDAW-konventionen, idet ansøgeren havde fremlagt dokumentation for, at ansøgeren efter endt barselsorlov, skulle tiltræde en stilling hos sin tidligere arbejdsgiver.

Som andre eksempler kan nævnes en familiesammenføringssag (hvor referencen skulle opfylde de såkaldte overførte TUB betingelser) hvor referencen havde fået kontanthjælp, fordi hun var uarbejdsdygtig pga. graviditet, samt kvinder, som afskediges uretmæssigt på grund af graviditet. Den uretmæssige afskedigelse skal dog være dokumenteret.

Alle sager, hvor CEDAW-konventionen kan være relevant, skal forelægges en kontor- eller souschef.

4.6.9.1.6. Selvstændigt erhvervsdrivende

Selvstændig erhvervsvirksomhed kan på lige fod med ordinær beskæftigelse opfylde beskæftigelseskravet. Hvis man er selvstændig erhvervsdrivende, skal virksomheden have et omfang, der kan sidestilles med almindeligt lønarbejde.

Hvis man har selvstændig erhvervsvirksomhed, skal man dokumentere, at den selvstændige virksomhed har haft et omfang, der kan sidestilles med fuldtidsbeskæftigelse..

Man skal oplyse om sin arbejdsindsats i virksomheden, virksomhedens art, omfang, omsætning, åbningstider, kundegrundlag, priser med videre. Derudover skal overskud/underskud være oplyst til skattevæsenet, og der skal være anmeldte lovpligtige momsangivelser.

Man skal som minimum vedlægge dokumentation for ejerskab af virksomheden, registreringsbeviser fra skattemyndighederne vedrørende CVR-nr., momspligt og indeholdelsespligt, samt specificerede momsangivelser og årsregnskaber.

Vi foretager en helhedsvurdering, hvor vi ser på virksomhedens omsætning, skattepligtig indtægt (hvis der er vedlagt årsopgørelser), og oplysningerne, som ansøgeren har givet i ansøgningsskemaet.

Det beror på en konkret vurdering om beskæftigelsen kan medregnes (i forhold til branchen).

Medhjælpende ægtefælle

Beskæftigelse som medhjælpende ægtefælle i en selvstændig erhvervsvirksomhed kan anses for beskæftigelse, hvis beskæftigelsen er skattepligtig og har et omfang, der kan sidestilles med almindeligt lønarbejde.

Hvis man er medhjælpende ægtefælle i en selvstændig erhvervsvirksomhed, skal man som dokumentation for beskæftigelsen vedlægge lønsedler, årsopgørelser eller regnskab for virksomheden, hvoraf løn til medhjælpende ægtefælle fremgår.

Vi lægger således vægt på, hvorvidt det er *dokumenteret*, at den medhjælpende ægtefælle har fået udbetalt løn fra ægtefællens virksomhed.

4.6.9.1.7. Særligt vedrørende § 9 f

Religiøse forkyndere er en særgruppe, hvor der gælder særlige løn- og ansættelsesvilkår. Det afgørende i vurderingen er således, hvorvidt der er tale om sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår indenfor netop dette hverv.

Ofte vil religiøse forkyndere have en væsentlig lavere løn end ved almindeligt lønarbejde. Et eksempel er en religiøs forkynner der siden 2008 havde arbejdet 37 timer ugentligt til en løn på 10.188,65 kr./mdr. samt, at han "får sit underhold af kirken, der påtager sig alle de økonomiske forpligtelser, som er forbundet med ansættelsen". Det blev vurderet, at idet der var tale om normale løn- og ansættelsesvilkår for en religiøs forkynner, opfyldte ansøgeren beskæftigelseskravet.

Der er dog set eksempler på religiøse forkyndere med en væsentlig lavere lønindkomst, men der er ikke fastlagt en nedre grænse for lønniveauet.

Hvis vi alene lagde lønnen til grund i sådanne sager, ville alle religiøse forkyndere få afslag, hvilket ville kunne betragtes som en hindring af religionsfriheden. Der skal således foretages en konkret vurdering i alle sager, og sagerne skal forelægges en kontor- eller souschef.

Det er i øvrigt i strid med persondataloven at skrive om religiøse tilhørsforhold – ansøgeren må godt sende dokumenter ind til os, hvor tilhørsforholdet fremgår, og det må godt ligge som bilag, men vi må ikke registrere tilhørsforholdet i vores systemer.

4.6.9.1.8. Særligt vedrørende ansættelser på ambassader, FN, UNHCR m.v.

Vær opmærksom på, at ansættelsesforhold, hvor ansøgeren er aflønnet fra udlandet (fx ved ansættelse på ambassader, i FN eller som udstationeret fra en udenlandsk virksomhed) ikke vil være at se i eIndkomst. I sådanne sager skal vi indhente dokumentation for beskæftigelse i form af ansættelseskontrakter og lønsedler, på trods af, at der ikke er dokumentationskrav vedrørende beskæftigelse.

Herefter skal det vurderes, om ansættelsen sker på sædvanlige løn- og ansættelsesvilkår.

4.6.9.2. Sagsbehandlingen

Ansøgerens oplysninger sammenholdes med den eventuelt indsendte dokumentation, samt oplysninger indhentet fra eIndkomst. Såfremt der er uoverensstemmelse mellem oplysningerne fra ansøgeren og oplysningerne i eIndkomst, skal ansøgeren partshøres herom.

Se desuden afsnit 7.9.1.2.

Såfremt ansøgerens indsendte dokumentation ikke er i overensstemmelse med ansøgerens egne oplysninger, og ansøgeren dermed ikke opfylder beskæftigelse skravet, kan der gives afslag under henvisning til den indsendte dokumentation.

Skema til brug for beregning af beskæftigelse findes som bilag 1 til denne sagsbehandlervejledning.

4.6.10. Fortsat beskæftigelse

For at kunne få permanent opholdstilladelse skal man fortsat være i arbejde på det tidspunkt, hvor vi træffer afgørelse om meddelelse af permanent opholdstilladelse, dvs. på det tidspunkt, hvor tilladelsen kan gives.

4.6.10.1. Fortsat beskæftigelse

Kravet om fortsat at være i beskæftigelse er opfyldt, hvis man er i ordinær fuldtidsbeskæftigelse eller deltidsbeskæftigelse på det tidspunkt, hvor tilladelsen vil kunne gives.

Man skal derfor som minimum være ansat med en gennemsnitlig arbejdstid på 15 timer om ugen (deltidsbeskæftigelse).

Eksempel: Hvis man har 2,5 års ordinær fuldtidsbeskæftigelse og herefter er begyndt at arbejde på deltid (gennemsnitligt 15 timer om ugen), vil man opfylde både kravet om 2,5 års beskæftigelse og kravet om fortsat at være i beskæftigelse.

Eksempel: Hvis man har 2,5 års ordinær fuldtidsbeskæftigelse og herefter er begyndt at arbejde som vikar med en gennemsnitlig arbejdstid på mindst 15 timer om ugen, vil man opfylde både kravet om 2,5 års beskæftigelse og kravet om fortsat at være i beskæftigelse. Da en vikaransættelse ikke er en fast ansættelse, vil det dog efter praksis kræve, at man har haft vikaransættelsen i en vis periode (nogle måneder) for at kravet anses for opfyldt, jf. straks nedenfor.

Det er ikke nok, at man var i beskæftigelse på det tidspunkt, hvor man indgav ansøgningen. Udlændingenævnet har taget stilling hertil i en sag, hvor det konkluderes, at det forhold, at ansøgeren var i beskæftigelse på ansøgningstidspunktet ikke kan føre til en ændret vurdering.

Af lovbemærkningerne fremgår det, at man enten skal godtgøre at være i en uopsagt tidsbegrænset stilling eller på anden måde godtgøre, at man fortsat forventer at være tilknyttet arbejdsmarkedet ved meddelelsen af permanent opholdstilladelse.

Ansøgeren opfylder kravet om fortsat at være i arbejde, hvis man på afgørelsestidspunktet

- er lønmodtager i en uopsagt tidsbegrænset stilling,
- på anden måde kan godtgøre, at man forventer fremover at være i arbejde, fx hvis man er lønmodtager i en uopsagt tidsbegrænset stilling, hvor der fortsat resterer en vis del af ansættelsesperioden, eller
- er selvstændig erhvervsdrivende.

Er ansøgeren fx ansat i en tidsbegrænset stilling, som er ved at udløbe, kan ansøgeren godtgøre fortsat at være i arbejde ved at vedlægge en ny ansættelseskontrakt eller en tilkendegivelse fra sin nuværende arbejdsgiver om, at ansættelsen forventes forlænget ved udløb af kontrakten.

Bemærk, at hvis ansøgeren *ikke* er ansat i en uopsagt tidsbegrænset stilling, skal vi ved vurderingen af fortsat beskæftigelse, lægge vægt på ansøgerens samlede beskæftigelse inden for de seneste 3 år og ansøgerens fortsatte tilknytning til arbejdsmarkedet.

Har ansøgeren kun haft periodevis tilknytning til arbejdsmarkedet, først for nyligt er blevet tilknyttet arbejdsmarkedet, eller er blevet ansat hos en ny arbejdsgiver for en tidsbegrænset periode, kan arbejdsgiveren kontaktes for oplysninger om, hvorvidt ansøgeren forventes fortsat at være ansat eller få forlænget den aktuelle ansættelse.

Såfremt vi modtager oplysninger fra ansøgerens arbejdsgiver om, at ansøgeren ikke forventes at forsætte/få forlænget sin ansættelse, partshøres ansøgeren herom.

Det beror dog på en konkret vurdering i den enkelte sag, hvorvidt ansøgeren anses for fortsat at være tilknyttet arbejdsmarkedet.

Ansættelse som tilkaldevikar anses *ikke* som værende aktuel beskæftigelse uanset, at ansøgeren har været ansat i en længere periode og har arbejdet minimum deltid i denne periode.

For så vidt angår vikaransættelser, skelnes der mellem ansættelse som vikar i en midlertidig stilling og ansættelse som vikar i et vikarbureau. Midlertidige ansættelser som vikar kan opfylde kravet om fortsat beskæftigelse, imens ansættelse i et vikarbureau ikke opfylder kravet.

Mht. sygdom og fravær kan det danne grundlag for opfyldelse af kravet om fortsat beskæftigelse, hvis fraværet ligger inden for rammerne af et ansættelsesforhold. Hvis ansøgeren stadig er sygemeldt på tidspunktet, hvor tilladelsen vil kunne gives, anmodes ansøgeren om at indsende dokumentation for aktuel tilknytning til virksomheden, alternativt kontaktes arbejdsgiveren med henblik på at få bekræftet, om ansøgeren stadig er tilknyttet virksomheden. Sidstnævnte foretrækkes af hensyn til sagsbehandlingstiden.

Det er ansøgeren, der skal godtgøre, fortsat at være i beskæftigelse. Hvis ansøgeren til ansøgningen har indsendt en ansættelseskontrakt, der er udløbet, inden vi træffer afgørelse, kan arbejdsgiveren kontaktes eller der kan sendes en anmodning til ansøgeren om, at indsende dokumentation for sin tilknytning til arbejdsmarkedet.

Nævnet har stadfæstet et afslag, hvor ansøgeren fik afslag på permanent ophold, idet der alene resterede 14 dage af ansøgerens ansættelseskontrakt.

4.6.10.1. Barsel

Hvis ansøgeren er blevet afskediget, under sin barsel, kan barslen ikke udgøre fortsat beskæftigelse, hvis det endnu er uafklaret, om ansøgeren blev uretmæssigt afskediget. Hvis ansøgeren derimod er uretmæssigt afskediget, vil barslen kunne udgøre fortsat beskæftigelse.

Ansøgeren kan derfor vejledes om at søge genoptagelse, når en eventuel sag om uretmæssig afskedigelse er afgjort.

4.6.10.2. Sagsbehandlingen

Ansøgerens oplysninger sammenholdes med den eventuelt indsendte dokumentation, samt oplysninger indhentet fra eIndkomst. Såfremt der er uoverensstemmelse mellem oplysningerne fra ansøgeren og oplysningerne i eIndkomst, skal ansøgeren partshøres herom. Se afsnit 7.9.1.2.

Såfremt ansøgerens indsendte dokumentation ikke er i overensstemmelse med ansøgerens egne oplysninger, og ansøgeren dermed ikke opfylder beskæftigelsesskravet, kan der gives afslag under henvisning til den indsendte dokumentation.

4.7 Supplerende betingelser

Udover de grundlæggende betingelser, skal en ansøger som udgangspunkt opfylde mindst 2 af de 4 supplerende betingelser i § 11, stk. 4:

- Man skal have bestået en medborgerskabsprøve eller have udvist aktivt medborgerskab i Danmark.
- Man skal have haft ordinær fuldtidsbeskæftigelse eller udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed i mindst 4 år inden for de sidste 4 år og 6 måneder.
- Man skal have haft en årlig skattepligtig indkomst på gennemsnitligt 275.400 kr. (2017-niveau) eller derover de sidste 2 år.
- Man skal have bestået Prøve i Dansk 3, eller en danskprøve på et tilsvarende eller højere niveau.

Ansøger bestemmer selv, hvilke 2 af de 4 supplerende betingelser han/hun ønsker at opfylde. Betingelserne rangerer lige.

Bemærk, at en ansøger, der opfylder alle 4 supplerende betingelser, vil kunne meddeles permanent opholdstilladelse efter 4 års lovligt ophold, se afsnit 4.6.3.

Der gælder særlige regler for unge og folke-og førtidspensionister. Se afsnit 4.9.1 og 4.9.3.

4.7.1 Aktivt medborgerskab

En af de supplerende betingelser er betingelsen om aktivt medborgerskab.

En ansøger opfylder betingelsen ved enten at have bestået medborgerskabsprøven eller ved at have udvist aktivt medborgerskab i Danmark ved mindst 1 års deltagelse i bestyrelser, organisationer mv.

Medborgerskabsprøven

Medborgerskabsprøven er en skriftlig prøve, som afholdes 2 gange om året – i juni og i december. Prøven afholdes af en række sprogskoler landet over.

Vær opmærksom på, at der er tale om en ny medborgerskabsprøve. En tidligere bestået medborgerskabsprøve fra før 2016 kan derfor ikke opfylde den supplerende betingelse om medborgerskab.

Aktivt medborgerskab

En ansøger kan opfylde den supplerende betingelse om medborgerskab, ved at dokumentere, at han/hun har udvist aktivt medborgerskab i Danmark gennem mindst 1 års medlemskab af bestyrelser eller organisationer mv. Det er et krav, at der er tale om bestyrelser, organisationer mv., som i ord og handling understøtter grundlæggende demokratiske værdier og retsprincipper i det danske samfund.

Det er ikke et krav, at ansøgeren har deltaget i en organisation eller bestyrelse mv. uafbrudt igennem 1 år. Det vil sige, at ansøgeren gennem flere år sammenlagt kan opnå 1 års aktivt medborgerskab. Det er heller ikke et krav, at ansøgeren fortsat deltager i organisationen eller bestyrelsen på tidspunktet, hvor der træffes afgørelse om permanent opholdstilladelse. Endelig er det ikke et krav, at ansøgeren har haft medlemskab af den samme organisation eller bestyrelse mv. igennem 1 år.

Eksempler på medlemskaber, der *kan* opfylde kravet:

- forældrebestyrelse
- skolebestyrelse
- bestyrelsen for en almennyttig boligorganisation
- integrationsråd
- ældreråd

Eksempler på medlemskaber, der som udgangspunkt ikke *kan* opfylde kravet:

- forældreråd
- venskabsforeninger

foreninger med kommerciel hensigt – kunstforretninger mv.

Deltagelse i børne- eller ungdomsarbejde

En ansøger kan også opfylde betingelsen om at have udvist aktivt medborgerskab, hvis han/hun gennem mindst 1 år har deltaget i børne- eller ungdomsarbejde, fx ved at fungere som træner i en idrætsforening eller ved at gennemføre en dommer- eller træneruddannelse. Det samme gælder deltagelse i et højskoleophold, rollemodelarbejde eller engagement i andre organiserede fritidsaktiviteter for børn og unge, fx lektiehjælp.

Deltagelse i almennyttigt organisationsarbejde

En ansøger vil også kunne opfylde betingelsen om aktivt medborgerskab, hvis han/hun i mindst 1 år har deltaget i almennyttigt organisationsarbejde, fx ved aktivt at have deltaget i en forenings drift. De almennyttige foreninger kan fx være foreninger, der er tilskudsberettiget efter folkeoplysningsloven.

4.7.2 Længerevarende tilknytning til arbejdsmarkedet

Ansøger kan opfylde 1 af de 4 supplerende betingelser, hvis ansøger har været i ordinær fuldtidsbeskæftigelse eller udøvet selvstændig erhvervsvirksomhed i mindst 4 år inden for de seneste 4 år og 6 måneder forud for, at der træffes afgørelse om permanent opholdstilladelse.

Ved ordinær beskæftigelse forstås, at beskæftigelsen skal være aflønnet efter gældende overenskomst eller udført under sædvanlige løn- og ansættelsesforhold og ikke med offentligt tilskud, fx løntilskud.

Fuldtidsbeskæftigelse er beskæftigelse med en ugentlig arbejdstid på minimum 30 timer, svarende til 120 timer om måned.

Bemærk, at uddannelse og deltidsbeskæftigelse indgår ikke i beskæftigelseskravet.

Det er ikke en betingelse, at ansøger har været i uafbrudt beskæftigelse i 4 år i træk.

Den supplerende betingelse kan fx opfyldes ved, at ansøger har været i fuldtidsbeskæftigelse i 2 år, herefter har været uden arbejde i 6 måneder, og efterfølgende har været i fuldtidsbeskæftigelse i 2 år.

Der henvises til afsnit 4.6.9 hvor reglerne for ordinær fuldtidsbeskæftigelse er detaljeret beskrevet.

4.7.3 Indkomst

Ansøger kan opfylde 1 af de 4 supplerende betingelser ved at have haft en årlig skattepligtig indkomst på gennemsnitligt 275.400 kr. (2017-niveau) eller derover de seneste 2 år forud for tidspunktet, hvor der træffes afgørelse om permanent opholdstilladelse.

Under sagsbehandlingen foretages der opslag i eIndkomst, og fremgår det af eIndkomst, at ansøgers skattepligtige indkomst har været på min. 275.400 kr. de seneste 2 år, lægges oplysningerne i eIndkomst til grund for afgørelsen.

Har ansøger oplyst, at han/hun opfylder betingelsen om en årlig skattepligtig indkomst på gennemsnitligt 275.400 kr. (2017-niveau) eller derover de seneste 2 år uden at have dokumenteret dette, og stemmer oplysningerne ikke overens med eIndkomst, partshøres ansøger om oplysningerne i eIndkomst.

Vær opmærksom på, at i beregningen af indkomstkravet, indgår den AM-bidragspligtige indkomst. AM bidraget skal derfor ikke fratrækkes.

4.7.4 Særlig gode danskundskaber

Ansøger kan opfylde 1 af de 4 supplerende betingelser, hvis ansøger har bestået Prøve i Dansk 3 eller en danskprøve på et tilsvarende eller højere niveau.

Godkendte danskprøver på tilsvarende eller højere niveau end Prøve i Dansk 3:

- Prøve i Dansk 3 med et karaktergennemsnit på mindst 6 (efter 13-skalaen) eller 02 (efter 7-trins-skalaen).
- Studieprøven bestået med mindst karakteren 6 (efter 13-skalaen) eller 02 (efter 7-trins-skalaen) i hver af de fire discipliner.
- Folkeskolens afsluttende prøver 9. eller 10. klasse bestået med et karaktergennemsnit på mindst 6 (efter 13-skalaen) eller 02 (efter 7-trins-skalaen) i danskdisciplinerne bortset fra orden.
- Bevis for studentereksamen (stx), højere forberedelseseksamen (hf), højere handelseksamen (hhx) eller højere teknisk eksamen (htx) samt for studiekompetencegivende eksamen i forbindelse med erhvervsuddannelse (eux).
- Bevis for almen forberedelseseksamen (avu).
- Prøvebevis for bestået enkeltfag i dansk eller dansk som andetsprog med aflagt prøve i mindst en danskdisciplin på et af niveauerne G-A og med et gennemsnit af prøvekarakterer og eventuelle standpunktskarakterer på mindst 6 (efter 13-skalaen) eller 02 (efter 7-trins-skalaen) fra f.eks. en af følgende uddannelser: stx, hf, hhx, htx, eux, eud eller avu.
- Bestået FVU-læsning trin 4.
- Bevis for bestået International Baccalaureate (IB) med dansk på A- eller B-niveau.
- Bestået Danskprøve 3 fra Studieskolen i København.

- Bevis for videregående uddannelser på universiteter, professionsskoler (f.eks. handelshøjskoler, sygeplejeskoler og seminarier) mv., medmindre der er tale om et fremmedsproget uddannelsesforløb

4.8. Dispensation som følge af Danmarks internationale forpligtelser

4.8.1. Handicapkonventionen

I det omfang Danmarks internationale forpligtelser, herunder FN's handicapkonvention, tilsiger det, vil en ansøger kunne undtages fra – dvs. ikke skal opfylde – et eller flere af de krav, der normalt stilles.

FN's handicapkonvention definerer personer med handicap som personer, der har en langvarig fysisk, psykisk, intellektuel eller sensorisk funktionsnedsættelse, som i samspil med forskellige barrierer kan hindre dem i fuldt og effektivt at deltage i samfundslivet på lige fod med andre.

Ansøgere, der som følge af handicap ikke er i stand til at opfylde en eller flere af betingelserne for permanent opholdstilladelse, vil i overensstemmelse med FN's handicapkonvention blive undtaget fra disse krav.

Det fremgår af bemærkningerne til L 188 (pointsystemet), at årsagen til den nedsatte funktionsevne ofte vil være en lægeligt diagnosticeret lidelse, der angiver en langvarig nedsættelse af kropslige eller kognitive funktioner, som fx syn, hørelse, lammelser, hjerneskade m.v.

Det vil kun være de betingelser, som ansøgeren grundet sit handicap ikke kan opfylde, der vil blive undtaget fra.

En ansøger skal således under alle omstændigheder opfylde kravet om, at være fyldt 18 år, at have haft lovligt ophold i mindst 6 år, og ansøgeren må ikke have begået kriminalitet.

4.8.1.1. Sagsbehandlingen

I praksis anmodes ansøgeren om at indsende lægelig dokumentation for sit handicap. Lægeerklæringen må ikke være ældre end 6 måneder fra modtagelsen i styrelsen og skal tage stilling til, hvilke krav ansøgeren ikke kan opfylde, samt fremtidsudsigterne herfor.

Bemærk, at lægeerklæringer kræver en faglig vurdering fra lægen vedrørende ansøgerens sygdomsforhold inkl. diagnose og behandling. En udtalelse om, hvad ansøgerens familie har oplyst om ansøgeren til lægen, er derfor ikke tilstrækkelig.

I nogle lægeerklæringer forekommer der tilfælde, hvor en erklæring udover den lægefaglige vurdering indeholder en tilkendegivelse af, om der bør meddeles permanent opholdstilladelse. På baggrund af bemærkningerne til lovforslag L152 af 28. februar 2002 (lov nr. 365 af 6. juni 2002) kan der ses bort fra tilkendegivelsen om opholdstilladelse, men alene lægges vægt på den lægefaglige vurdering.

Såfremt lægeerklæringen giver anledning til tvivl om, hvorvidt der er tale om en uvildig bedømmelse af ansøgerens helbredstilstand, anmoder vi om, at der indsendes en ny lægeerklæring.

Ministeriet har i forbindelse med behandlingen af deres humanitære tilladelser gjort brug af følgende sætning, som ligeledes kan anvendes i sager om ansøgning om permanent opholdstilladelse: *"Det er ministeriets opfattelse, at der kan rejses tvivl om, hvorvidt speciallægens erklæring af XX er udtryk for en uvildig bedømmelse af ansøgerens helbredstilstand. Dette skyldes navnlig, at speciallægen på eget initiativ – ud over en lægelige vurdering – fremkommer med en juridisk tilkendegivelse af, om der bør meddeles opholdstilladelse, samt at erklæringen indeholder formuleringer, der indikerer, at han personligt har engageret sig i sagen. For at sikre, at den juridiske vurdering foretages på det fornødne objektive grundlag, agter ministeriet derfor at se bort fra erklæringen, og henviser Dem til at fremkomme med en erklæring fra en anden læge eller psykiater."*

Det skal vurderes, om der skal dispenseres fra enkelte eller flere krav grundet ansøgers helbredsmæssige forhold.

Besluttet det, at der skal dispenseres, skal dette fremgå af en note på sagen, ligesom det af denne note skal fremgå, at der skal meddeles permanent opholdstilladelse med henvisning til udlændingelovens § 11, stk. 14.

4.9. Særgrupper

4.9.1. Unge mellem 18-19 år

Det bemærkes indledningsvist, at børn der har fået asyl eller opholdstilladelse efter § 9, stk. 2, nr. 5 eller nr. 6 samtidig med den ene eller begge forældre, kan have fået permanent opholdstilladelse tidligere samtidig med deres forældre – uanset de ikke var fyldt 18 år. Det skal derfor altid undersøges, hvorvidt den unge allerede har fået permanent opholdstilladelse.

UR-sagen skal rekvireres og såfremt ansøgeren allerede har permanent ophold sammen med sine forældre, lægges både førstegangstilladelsen og tilladelsen til permanent ophold på sagen i EstherH. Sagen ændres herefter til en KO1-sag, hvor der bestilles opholdskort til ansøger (bevis for tilladelse).

4.9.1.1. Opholdgrundlag

Børn født her i landet før 13. maj 2000 (§ 9, stk. 1, nr. 3)

Børn født her i landet før denne dato er fritaget for opholdstilladelse, indtil de fylder 18 år.

Barnet skal først indgive en ansøgning om forlængelse/permanent opholdstilladelse, når barnet fylder 18 år og skal have selvstændigt opholdsgrundlag.

Ansøgning om forlængelse skal være indgivet senest samtidig med 18-års dagen, for at være rettidigt indgivet.

Børn født her i landet efter 13. maj 2000 (§ 9, stk. 1, nr. 2 eller § 9 c, stk. 1)

Børn født her i landet efter denne dato skal være i besiddelse af en opholdstilladelse, også selvom de er under 18 år. Førstegangstilladelsen gives i form af et børnebrev, som udstedes af Ægtefæller og Børn – 1. kontor (på baggrund af indsendelse af kopi af fødselsattest).

Der stilles alene krav om, forældrene har lovligt ophold og at barnet skal bo hos sine forældre i Danmark.

Et børnebrev gives indtil barnets 18-årsdag, hvis blot én af forældrene har permanent opholdstilladelse.

Hvis ingen af forældrene har permanent opholdstilladelse, gives tilladelsen tidsmæssigt efter den af forældrenes tilladelser, der stiller barnet bedst.

Vær opmærksom på om mor, far eller begge forældre er referencer.

Hvis barnet ikke bor sammen med begge forældre, skal barnets opholdstilladelse følge og være betinget af den forælder, barnet bor hos.

Børn med tilladelse efter § 9 c, stk. 1

Tilladelse efter § 9 c, stk. 1, gives til børn under 18 år og over 16 år, hvis hensynet til barnets tarv taler derfor. Opholdstilladelsen vil være betinget af en familiemæssig tilknytning til en herboende person.

Børn af forældre med opholdstilladelse pba. erhverv, studie m.v.

Medfølgende børn til forældre med opholdstilladelse pba. studie, erhverv, greencard m.v. søger om og får tidsbegrænset opholdstilladelse, som følger forældrenes. De får således ikke børnebrev. Denne opholdstilladelse udstedes af Styrelsen for International Rekruttering og Integration. Det bemærkes, at der fortsat stilles krav om forsørgelse og fælles bopæl med forældre efter barnets 18-årsdag.

4.9.1.2. Fravigelse af beskæftigelseskravet

Børn, der har opholdstilladelse i Danmark, vil oftest have en løbende opholdstilladelse, der er gyldig indtil de fylder 18 år. Når barnet fylder 18 år, skal det søge om sin egen opholdstilladelse. Det er en betingelse for at blive meddelt permanent opholdstilladelse, at man er fyldt 18 år.

Hvis ansøgeren søger om permanent opholdstilladelse i forbindelse med sin 18 års fødselsdag, og inden ansøgeren er fyldt 19 år, kan ansøgeren under visse betingelser være undtaget fra at opfylde kravet om 2,5 års beskæftigelse, samt fortsat beskæftigelse, jf. afsnit 4.6.9 og 4.6.10. Det bemærkes, at ansøgeren skal opfylde de øvrige krav for permanent opholdstilladelse, herunder ingen kriminalitet, dansk m.v.

Betingelserne, som skal være opfyldt for, at ansøgeren ikke skal opfylde kravet om 2,5 års beskæftigelse, samt fortsat beskæftigelse er;

- at ansøgeren skal søge om permanent opholdstilladelse inden ansøgeren fylder 19 år, og
- at ansøgeren skal have været i uafbrudt uddannelse eller ordinær fuldtidsbeskæftigelse siden afslutningen af folkeskolen og frem til ansøgningstidspunktet, eller, såfremt ansøgningen indgives før 18-årsdagen, indtil 18-årsdagen. Se afsnit 4.9.1.3.

Det er ansøgerens alder på tidspunktet for ansøgningens indgivelse, der er afgørende for, hvilke krav som skal opfyldes.

4.9.1.3. Uafbrudt uddannelse eller ordinær fuldtidsbeskæftigelse

Ved uafbrudt uddannelse eller ordinær fuldtidsbeskæftigelse forstås, at ansøgeren umiddelbart efter afslutningen af folkeskolen fortsat skal være i gang med en uddannelse eller er kommet i ordinær fuldtidsbeskæftigelse.

Ansøgeren skal kunne dokumentere, at have været under uddannelse eller fuldtidsbeskæftigelse i hele perioden siden afslutningen af folkeskolen indtil tidspunktet for indgivelse af ansøgning om permanent ophold, eller, hvis ansøgeren fylder 18 år efter indgivelse af ansøgningen, helt frem til sin 18-årsdag.

Afholdelse af naturlig ferie afbryder ikke et forløb. Der skal således sondres mellem, hvorvidt pausen skyldes ansøgerens egne forhold, eller hvorvidt pausen må anses at være naturlig fx i forbindelse med sommerferie mellem to studier. Hvorvidt der er tale om en naturlig pause mellem to studier pga. sommerferie, må vurderes ud fra, hvornår der normalt afholdes ferie på de enkelte studier.

Såfremt ansøgeren har været på produktionsskole m.v., vil dette også tælle som uafbrudt uddannelse.

Ansøgeren kan også godt "hoppe" fra uddannelse til uddannelse. Det vigtige er blot, at der ikke er en unaturlig pause imellem uddannelserne, dvs. hvis ansøgeren stopper på én uddannelse, skal den næste påbegyndes umiddelbart herefter (uafbrudt).

4.9.1.4. Dokumentation

Afslutningen af folkeskolen dokumenteres ved at indsende kopi af afgangsbevis fra 9. eller 10. klasse. Dette vil ofte også være bevis for dansk, se nærmere afsnit 4.6.8.

Såfremt ansøgeren siden afslutningen af folkeskolen har været under uddannelse, skal ansøgeren indsende en bekræftelse fra sin uddannelsesinstitution(er), hvoraf det fremgår, hvornår uddannelsen er påbegyndt, og hvornår den er/forventes afsluttet.

Hvis ansøgeren er i ordinær fuldtidsbeskæftigelse, skal ansøgeren indsende kopi af ansættelseskontrakt samt lønsedler fra alle måneder *eller* en arbejdsgivererklæring, hvoraf det fremgår, i hvilken periode ansøgeren er ansat, og hvor mange timer ansøgeren arbejder pr. uge.

Der er således dokumentationskrav her, i modsætning til ved det almindelige beskæftigelseskrav.

Ansøgeren skal vedlægge den dokumentation, som vedkommende kunne forventes at have på ansøgningstidspunktet. Fx hvis man søger i september, kan det forventes, at man vedlægger dokumentation for den uddannelse/det arbejde, man er startet på i august måned.

4.9.1.5. Udlændingenævnets praksis

Ansøgeren afsluttede folkeskolen i juni 2011 og gik i perioden 17. august 2011 til 7. september 2011 på gymnasium/HF. Ansøgeren startede på et grundforløb den 7. november 2011. Ansøgeren havde således i perioden fra 7. september 2011 til 7. november 2011 hverken været under uddannelse eller i ordinær fuldtidsbeskæftigelse. Der blev lagt vægt på, at ansøgeren ikke havde dokumenteret, at det ikke havde været muligt for ansøgeren at påbegynde uddannelse eller ordinær fuldtidsbeskæftigelse i umiddelbar forlængelse af sin tidligere uddannelse. Det kunne således ikke tillægges betydning, at ansøgeren var startet på det første grundforløb efter at være stoppet på gymnasiet, idet dette ikke var sket i umiddelbar forlængelse af hinanden.

4.9.1.6. Sagsbehandlingen

Hvis der er mere end 3 måneder til, at ansøgeren fylder 18 år, den dag man screener sagen, gives der afslag pga. alder.

Hvis ansøgeren indsender dokumentation for fortsat at være under uddannelse, og denne dokumentation er over 3 måneder gammel på screeningstidspunktet, eller andet gør, at man finder det nødvendigt (fx manglende SU i eIndkomst) skal man som led i sagsbehandlingen ringe til skolen for at få bekræftet, at ansøgeren stadig er under uddannelse (eller var under uddannelse til relevante tidspunkt) (husk § 13-notat).

Oplyser ansøgeren, at være i ordinær fuldtidsbeskæftigelse, skal der være indsendt dokumentation herfor (se ovenfor under "dokumentation"). Sammenhold oplysningerne med eIndkomst.

4.9.2. Ansøgere, der har et stærkt tilknytningsforhold til Danmark

Det bemærkes, at der ved førstegangstilladelsen er taget stilling til, hvorvidt ansøgeren er omfattet af nedenstående grupper.

4.9.2.1. Dansk mindretal fra Sydslesvig

Betingelser for permanent opholdstilladelse:

- opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1,
- 1 års ophold i Danmark med opholdstilladelse jf. § 9 c, stk. 1,
- ingen kriminalitet,
- ingen forfalden gæld til det offentlige, og
- Prøve i Dansk 2 (eller tilsvarende eller dansk skolegang, se afsnit 4.6.8).

Bemærk, at som EU-borger kan tyskere frit indrejse og opholde sig i Danmark. Det er dog en forudsætning for at blive meddelt permanent opholdstilladelse efter udlændingelovens regler, at man har opholdstilladelse jf. lovens § 9 c, stk. 1.

4.9.2.2. Argentinske statsborgere med tilknytning til det danske mindretal i Argentina

Betingelser for permanent opholdstilladelse:

- opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1,
- 1 års ophold i Danmark med opholdstilladelse jf. § 9 c, stk. 1,
- ingen kriminalitet,
- ingen forfalden gæld til det offentlige, og
- Prøve i Dansk 2 (eller tilsvarende).

4.9.2.3. Tidligere dansk indfødsret

Betingelser for permanent opholdstilladelse:

- opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 d, stk. 1,
- 1 års ophold i Danmark med opholdstilladelse jf. § 9 d, stk. 1,
- ingen kriminalitet,
- ingen forfalden gæld til det offentlige, og
- Prøve i Dansk 2 (eller tilsvarende eller dansk skolegang, se afsnit 4.6.8).

4.9.2.4. Ansøgere, hvor begge forældre har været danske statsborgere fra fødslen, eller i helt særlige tilfælde hvor kun én af forældrene har været dansk statsborger fra fødslen

Betingelser for permanent opholdstilladelse:

- opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1,
- 2 års ophold i Danmark med opholdstilladelse jf. § 9 c, stk. 1,
- ingen kriminalitet,
- ingen forfalden gæld til det offentlige,
- Prøve i Dansk 2 (eller tilsvarende), og

- ansøgeren har et stærkt tilknytningsforhold til Danmark (dette forudsættes vurderet ved meddelelse af førstegangstilladelsen).

4.9.2.5. Vigtigt hvis afslag

Vær opmærksom på, at visse af disse grupper maksimalt kan få opholdstilladelse for i alt 2 år, hvorfor de, såfremt de ikke opnår permanent opholdstilladelse, ikke vil kunne få forlænget deres opholdstilladelse.

Læs mere herom i familiesammenføringsmeddelelse nr. 6/13 af 4. november 2013.

4.9.3. Folke- og førtidspensionister

Hvis ansøgeren har nået folkepensionsalderen eller har fået tildelt førtidspension, skal hverken kravet om beskæftigelse, eller kravet om fortsat beskæftigelse være opfyldt.

Ansøgeren skal desuden ikke opfylde de to supplerende betingelser om beskæftigelse og indkomst. Ansøgeren skal alene opfylde en af de to øvrige supplerende betingelser (aktivt medborgerskab eller Prøve i Dansk 3) for at kunne meddeles permanent opholdstilladelse efter 6 års ophold, og ansøger skal alene opfylde begge de to øvrige supplerende betingelser for at kunne meddeles permanent opholdstilladelse efter 4 års ophold - forudsat, at de grundlæggende betingelser der stilles, er opfyldte.

4.9.3.1. Folkepensionist

Folkepensionsalderen er;

- 65 år for personer, der er født før den 1. januar 1954,
- 65 ½ år for personer, der er født i perioden fra den 1. januar 1954 til den 30. juni 1954,
- 66 år for personer, der er født i perioden fra den 1. juli 1954 til og med den 31. december 1954,
- 66 ½ år for personer, der er født i perioden fra den 1. januar 1955 til den 30. juni 1955,
- 67 år for personer, der er født efter den 30. juni 1955.

Det er ikke en betingelse, at ansøgeren rent faktisk har optjent ret til folkepension, men alene at ansøgeren har nået folkepensionsalderen.

4.9.3.2. Førtidspension

Hvis ansøgeren er meddelt førtidspension, skal der indsendes dokumentation herfor, hvoraf det skal fremgå, fra hvilken dato ansøgeren er meddelt førtidspension.

5. SIS

En ansøger kan være registreret som uønsket i SchengenInformationsSystemet (SIS). SIS er en database, hvor Schengenlandene kan indberette under forskellige kategorier, fx stjålne genstande, savnede personer m.v. De kan desuden indberette udlændinge, som det indberettende land finder uønskede i deres eget land, men også i resten af Schengen. Det er de nationale regler i de enkelte lande, der bestemmer, hvornår en udlænding findes uønsket.

En udlænding kan ikke have opholdstilladelse eller opholdsret i et Schengenland samtidig med, at personen er indberettet som uønsket i Schengen. Derfor skal indberetningen enten slettes af det indberettende land, eller også skal udlændingens opholdstilladelse eller opholdsret inddrages.

5.1. Sagsbehandlingen

Under screeningen af en sag om permanent opholdstilladelse, skal sagsbehandleren slå ansøgeren op i SIS. Såfremt der ikke findes et hit, vil dette via loggen i EstherH blive noteret på sagen. Det er vigtigt, at der laves opslag i SIS både under screening af sagen, inden tilladelse gives og inden bestilling af opholdskort, såfremt disse tidspunkter falder forskudt i sagsbehandlingen. Der bør altid foretages SIS-tjek, uanset om ansøgeren skal have afslag på permanent opholdstilladelse, og det ikke er relevant at forlænge ansøgningen.

Såfremt der er et SIS-hit, skal der sendes en e-mail til Sirene-kontoret i Rigspolitiet til nec@politi.dk, hvorefter de vil undersøge, hvorvidt der reelt er tale om et hit på ansøgeren, eller hvorvidt der er tale om en fejl-registrering.

Ansøgerens generalia og et evt. SIS journalnummer (et langt nummer, der fremgår af SIS-forespørgsel i Esther) skal fremgå af e-mailen. Følgende tekst indsættes i mail til Sirene-kontoret:

"Udlændingestyrelsen skal anmode om at få oplyst, hvorvidt nedenstående udlænding er indberettet som uønsket i SIS, og i bekræftende fald af hvilket Schengenland.

Efternavn:

Fornavn:

Fødedato:

Køn:

Nationalitet:

Fødested:

SIS-journalnr.:

Person-ID:

Pågældende har søgt om permanent opholdstilladelse i Danmark og vises ved søgning i SIS i Udlændingestyrelsen umiddelbart som indberettet som uønsket.

Såfremt der er tale om et reelt hit på ansøgeren, anmodes Sirene-kontoret om at tage kontakt til det pågældende lands Sirene-kontor og forespørge, hvorvidt de er villige til at slette indberetningen."

Såfremt ansøgerens indberetning slettes, kan sagsbehandlingen fortsætte hos os (bemærk dog eventuel inddragelse på grund af kriminalitet begået i udlandet m.v., jf. udlændingelovens § 19, stk. 2-4).

Såfremt ansøgerens indberetning ikke ønskes slettet af det indberettende land, skal sagen sendes til Asylkontoret eller til Forlængelses- og Opholdskontoret ad inddragelsesvurdering. Se afsnit 4.5.

6. Opholdsmeddelelser

På Intranettet under "Generelle dokumenter" findes en række opholdsmeddelelser, der beskriver retsregler og afklarer tvivlsspørgsmål i forhold til gældende ret (link: <http://ussps2/C9/C15/Generelle%20dokumenter/default.aspx>).

7. Generel sagsbehandling

7.1 Indgivelse og registrering

Størstedelen af vores ansøgninger indgives online, og er derfor automatisk registeret i EstherH efter indgivelsen.

Ansøgere, som er undtaget for at indgive ansøgning online, kan indgive ansøgningen hos Udlændingestyrelsen eller via politiet, hvor posten scannes ind. Den indscannede post fra postenheden findes i EstherH, under kontorets uregistrerede dokumenter. Den indscannede post fra politiet findes i Permanentpostkassen i IDA Ansøgninger i Outlook.

Inden vi kan registrere ansøgningen, skal vi fremfinde ansøgeren i EstherH. Såfremt der er dubletter, skal ansøgningen registreres på korrekt person ID. Der gives besked til Startteam om dublet med oplysning om person ID (alle sammen).

Ansøgerens data undersøges i CPR, og eventuelle fejl rettes i CARL2, før der oprettes en sag til registrering af ansøgningen. Det tjekkes altid, om der allerede er en sag, som ansøgningen skal registreres på. Er dette tilfældet, skal sagens tilstand altid sættes "Verserende".

Såfremt der ikke er tidligere afgørelser i EstherH, undersøges opholdsgrundlaget i UR. Dette er vigtigt for korrekt registrering til videre sagsbehandling.

Når vi har oprettet en sag, skal dokumenterne registreres på sagen. Ansøgninger, der registreres fra EstherH, forsvinder automatisk fra kontorets "Uregistrerede dokumenter". Ansøgninger, der registreres fra IDA Ansøgninger, skal slettes efter registrering.

Det er vigtigt altid at tjekke, om der eventuelt ligger biometri, som skal tilknyttes sagen. Biometrien må ikke være modtaget før indgivelsestidspunktet. Det er typisk sager, hvor ansøgningen er sendt med post eller modtaget i Borgerservice. Ansøgninger, der modtages via IDA Ansøgninger, vil automatisk blive opdateret med foto.

Med til registreringen hører indkomne IDA fejl. Disse lægges på person ID i CARL2, og sagen opdateres med foto. Såfremt der ikke er nogen sag, foretages der ikke yderligere.

På sagsnr. 13/051387 findes startteamets forskellige opgaver, samt diverse vejledninger hertil.

7.2. Ansøgningsskemaer

Pr. 1. maj 2015 er det obligatorisk at indgive sin ansøgning om permanent opholdstilladelse online.

Enkelte ansøgere kan være fritaget fra at søge online, og dette vil som udgangspunkt være de ansøgere, der ikke er tilmeldt digital post.

Ansøgere med opholdstilladelse på baggrund af arbejde eller studie meddelt af SIRI, som skal anvende TU4, kan endnu ikke indgive ansøgning online. Her indgives det almindelige TU4-skema i papirform og forlængelsesskemaet/ny førstegangsansøgning vedrørende SIRI-tilladelsen indgives online til SIRI.

7.2.1. TU1-3

TU1-skemaet anvendes af personer, som har opholdstilladelse på baggrund af familiesammenføring. Det bemærkes, at medfølgende familiemedlemmer til en udlænding, som arbejder eller studerer i Danmark, skal anvende ansøgningsskemaet TU4.

TU2-skemaet anvendes af personer, som har opholdstilladelse som flygtning (§§ 7 eller 8).

TU3-skemaet anvendes af personer, som har opholdstilladelse på baggrund af tidligere dansk statsborgerskab, dansk afstamning eller tilhørsforhold til det danske mindretal i Argentina eller Sydslesvig.

Herudover anvendes skemaet af personer, hvis opholdstilladelse er betinget af samvær med deres mindreårige børn samt af forældre, som oprindeligt er familiesammenført med deres voksne børn.

Skemaet anvendes også af medfølgende familiemedlemmer til religiøse forkyndere.

Endelig anvendes skemaet også af ansøgere med humanitær opholdstilladelse efter § 9 b.

7.2.2. TU4

Ansøgningsskemaet anvendes af personer, som har opholdstilladelse på baggrund af arbejde eller studier.

Skemaet skal også anvendes af personer, der har opholdstilladelse som medfølgende familiemedlem til en udlænding, som arbejder eller studerer i Danmark.

Endelig anvendes skemaet også af religiøse forkyndere.

Vær opmærksom på, at ansøgere, der har opholdstilladelse på baggrund af arbejde eller studie, er medfølgende familiemedlemmer til en person med arbejds- eller studietilladelse, eller er religiøse forkyndere, er gebyrpålagte. Se i øvrigt afsnit 4.1.

7.2.3. K01

Ansøgningsskemaet anvendes i vores kontor af 18-årige, som allerede har fået permanent opholdstilladelse tidligere, samtidig med den ene eller begge forældre, men som hidtil har været fritaget for bevis for opholdstilladelse, jf. udlændingebekendtgørelsen § 23, stk. 1. De skal derfor nu have udstedt et opholdskort D.

7.2.3.1. Sagsbehandlingen

Først tjekkes i UR om ansøgeren har TUB, og hvorvidt ansøgeren har tilladelse efter § 7, stk. 1 eller 2, § 8, eller efter særlov (§ 9, stk. 2, nr. 5 eller nr. 6).

Det skal fremgå tydeligt af UR, at ansøgeren har permanent opholdstilladelse.

- **Såfremt ansøgeren er under 17½ år** på screeningstidspunktet og har søgt på KO1-skema, omplaceres sagen til Borgerservice, _US-POP-opholdskort
- **Såfremt ansøgeren er fyldt 18 år, ikke har TUB og ikke nævner noget om permanent ophold i sin ansøgning**, omplaceres sagen til Borgerservice, _US-TBteam 2, og der anføres en kort note på sagen om baggrunden for omplaceringen.
- **Såfremt ansøgeren er fyldt 18 år, og har sat kryds i feltet "Jeg har permanent opholdstilladelse" og dette ikke er korrekt**, vejledes om indgivelse af forlængelsesansøgning eller TUB-ansøgning (skabelon 929). KO1-ansøgningen lukkes med udfaldet "Afsluttet uden afgørelse", og med begrundelsen "frafaldet".

Bemærk, at det **kun** er asyl-børn, der kan have fået TUB med forældrene.

Vær opmærksom på, at hvis ansøgerens mor/far først har fået tilladelse som familiesammenført efter § 9, stk. 1, nr. 1 eller 2, og dernæst har fået tilladelse pba. af asyl, og der er under 3 år mellem asyltilladelsen og TUB-tilladelsen (skal være givet før 26. marts 2010), er TUB-tilladelsen givet pba. familiesammenføringen efter § 9. Ansøgeren vil derfor ikke være omfattet af forældrerens tilladelse.

I tvivlstilfælde forelægges sagen en teamkoordinator, eller en kontor- eller souschef.

Biometri, navn, adresse, nationalitet og fødested tjekkes i EstherH, og eventuelle fejl rettes, så der er overensstemmelse mellem CPR og EstherH.

Sagen sættes i Ny sag – I bero, og sagsbehandleren sættes som sagsansvarlig.

UR-sagen rekvireres i UR, og akterne gennemgås når den fysiske sag modtages. Såfremt ansøgeren har permanent ophold indscannes førstegangstilladelsen, hvoraf det fremgår, at ansøgeren er omfattet af tilladelsen, og referencens TUB-tilladelse, som ansøgeren er omfattet af (vær opmærksom på, at børn ikke altid er direkte nævnt i TUB-tilladelsen) og lægges på sagen i EstherH.

Vær opmærksom på, at referencen kan have fået TUB på baggrund af en anden tilladelse end den, ansøgeren er omfattet af, fx hvis referencen har fået TUB på baggrund af § 9, stk. 1, nr. 1 og ikke asyltilladelsen.

Hvis akterne ikke findes i UR-sagen, anføres det i en note og sagen forelægges en teamkoordinator eller en kontor- eller souschef.

I noten anføres følgende: *"Ansøger har tilladelse efter §. Ansøger er omfattet af mor/far/forældres meddelelse af TUB af dato? Kort D udstedes"*.

Orienteringsbrev og afgørelse

Ansøgeren **skal være fyldt 18 år**, før at vi kan orientere ansøgeren om permanent ophold (og evt. samtidigt anmode om biometri). Orienteringsbrev (standard 705) skal altid fremsendes til ansøgeren i KO1-sager, og altid først i forbindelse med opdatering af slutaftagelsen.

Husk at foretage SIS-opslag på ansøgeren.

Afgørelsen opdateres som følgende:

Udfald: Tilladelse

Begrundelse: Tilladelse

Sæt flueben ved "Tidsbegrænset"

Kortbestilling: Under opholdskort vælges der korttype "D"

Husk at trykke på "Bestil opholdskort".

Hvis ansøgeren ikke er fyldt 18 år og har TUB, forberedes sagen (akterne lægges på sagen og resolution anføres i note). Herefter sættes sagen i Ny sag – I bero, med fristen "Afv. 18-årsdag", hvor fristdatoen er dato for 18-årsdag.

Der må **aldrig** bestilles kort eller udsendes orienteringsbrev, før ansøgeren er fyldt 18 år.

Opholdskort

Mangler der biometri på sagen afgøres denne, og der anmodes samtidig om biometri. Sagens tilstand opdateres i overensstemmelse med oversigten over sagsstyringsflow.

Er der fejl vedrørende nationalitet eller fødeland, afgøres sagen og den almindelige procedure for nationalitetsændringer følges. Sagstilstanden ændres til Afgjort – aktiv – I bero, med fristen "Afventer persondata" + 7 dage.

Hvis sagen er en erstatningskortsag, hvor ansøgeren ikke har modtaget kortet enten pga. en fejl fra vores side eller fordi kortet er fejlet ved Gemalto, og ansøgeren reagerer indenfor 12 måneder efter kortet er bestilt, behandler vi sagen. Efter 12 måneder behandles sagen af Borgerservice, _US-TB-Opholdskortteam.

Hvis sagen er en erstatningskortsag, hvor betaling er anført på skema, skal det vurderes, om sagen er fejlplaceret hos os og om den skal omplaceres. Skal sagen omplaceres ændres sagen til en KO1-sag og flyttes til Borgerservice, _US-TB-Opholdskortteam.

Der sendes mail til kort@us.dk med information om, at sagen er omplaceret og med forklaring hvorfor. Dette skal samtidig fremgå af noterne.

7.3. Kvitteringsbreve

Ombudsmanden har den 31. januar 2012 udtalt, at Udlændingemyndighederne skal give ansøgere individuel og direkte besked om modtagelse af deres ansøgning og sagsbehandlingstid. Generel information på hjemmesiden kan ikke træde i stedet.

Dette er baggrunden for, at vi bestræber os på, senest en måned efter registrering af ansøgningen om permanent ophold i EstherH, at sende et kvitteringsbrev til ansøgeren i de sager, hvor den forventede sagsbehandlingstid overskrider 4 uger.

Kvitteringsbrevet til ansøgeren indeholder en beskrivelse af servicemål, sagsbehandlingsprocessen, dokumentation for lovligt ophold og bemyndigelse til politiet vedrørende udstedelse af tilbagerejsetilladelse.

I SIRI-sagerne og sager efter § 9 b fremgår det, at vi i løbet af sagsbehandlingen skal høre en anden myndighed.

Der sendes kvitteringsbrev i alle sager, på nær KO1-ansøgninger.

Det vil fremgå af sagens dokumenter eller noter, såfremt der er afsendt et kvitteringsbrev.

7.4. Servicemål og sagsbehandlingstid

Pr. 2. februar 2016 er servicemålet 8 måneder for behandling af sager om permanent opholdstilladelse.

Den udmeldte forventede maksimale sagsbehandlingstid regnes fra det tidspunkt, hvor Udlændingestyrelsen har en fuldt oplyst ansøgning fra ansøgerens side. Det vil sige en ansøgning, som er fyldestgørende udfyldt fra ansøgerens side, som indeholder alle relevante oplysninger, som er underskrevet de relevante steder og er vedlagt tilstrækkelig og nødvendig dokumentation.

Det er Udlændingestyrelsen, der afgør, om ansøgningen er fuldt oplyst. Er ansøgningen ikke fuldt oplyst, vil ansøgeren høre fra os snarest muligt.

7.5. Gebyr og biometri

7.5.1. Gebyr

Det fremgår af udlændingelovens § 9 h, at visse ansøgninger om opholdstilladelse alene kan indgives, såfremt der senest samtidig med ansøgningens indgivelse indbetales et gebyr. Det fremgår af § 9 h, stk. 1, nr. 15 og 16, at ansøgninger om permanent opholdstilladelse er omfattet heraf, såfremt ansøgeren har opholdstilladelse på baggrund af familiesammenføring, studie/erhverv (inkl. medfølgende familie hertil) eller asyl.

7.5.1.1. Sagsbehandlingen

Ved sagens indledende screening skal det på gebyrfanen tjekkes, at ansøgeren har indbetalt rette gebyr. Såfremt gebyrbetalingen er tilknyttet en sag i SIRI, skal gebyret tilknyttes vores sag. Eventuelt må vi oprette en ny sag med nyt SB-ID, hvortil betalingen kan overføres.

Ved overførsel af gebyr mellem to forskellige SB-ID, sendes mail til gebyr@siri.dk.

Startteamet undersøger, om der er betalt gebyr på sagen og om det er den rigtige gebyrsats der er betalt og den rigtige sagskategori der er valgt, ved bestilling af SB ID.

Hvis der ikke er betalt korrekt gebyr, eller satsen eller sagskategorien er forkert, skal handlingsfacet "opprioriteret" sættes på sagen, for at sagerne kan udtages til hurtig opfølgning. En sagsbehandler vil herefter vurdere, om der skal anmodes om gebyr eller ske afvisning. Se nærmere om proceduren herfor i afsnit 4.1.

7.5.2 Biometri

Fra og med den 20. maj 2012 skal alle ansøgere over 18 år, som er tredjelandstatsborgere (dvs. personer, som er statsborgere i et land uden for Norden og EU/EØS), og som ansøger om opholdstilladelse i Danmark efter udlændingelovens regler, have optaget biometri (dvs. optaget fingeraftryk, foto og underskrift) i forbindelse med, at de indgiver ansøgningen, herunder en ansøgning om permanent opholdstilladelse. Indgives ansøgningen via post, skal biometri optages inden 14 dage.

Vi må ikke registrere biometri på EU/EØS-statsborgere eller deres familiemedlemmer der har opholdsret efter EU-retten. I tilfælde af, at biometri er optaget, skal denne slettes i CARL2.

7.5.2.1. Sagsbehandlingen

Vi afviser ikke ansøgninger på grund af manglende biometri. I stedet realitetsbehandles ansøgningen og ansøgeren anmodes om at afgive biometri i forbindelse med et orienteringsbrev, kvitteringsbrev, andok-brev, partshøringsbrev eller i forbindelse med et tilladelsesbrev (enten permanent opholdstilladelse eller forlængelse af midlertidig opholdstilladelse).

Såfremt der er optaget biometri, men billedet ikke opfylder kravene (se <https://www.politi.dk/da/borgerservice/pas/pasbilleder/>), eller biometrifilerne er blevet slettet/ikke tilføjet, anmodes ansøgeren om på ny at få optaget biometri. Standardanmodningen indledes med en beklagelse. Der skal ikke trækkes et nyt SB-ID, men det gamle skal blot tilføjes i anmodningsbrevet, og det gamle billede skal fjernes fra sagen, så et nyt kan tilføjes.

7.6. Ansøgers persondata

7.6.1. CPR

Oplysningerne i CPR om ansøgeren lægges til grund i sagsbehandlingen. Der må *under ingen omstændigheder* rettes i ansøgerens persondata i EstherH på baggrund af fx en henvendelse fra ansøgeren, medmindre rettelsen matcher oplysningerne i CPR.

Dette betyder fx at al skriftlig henvendelse til ansøgeren *udelukkende* kan ske på den adresse, som er oplyst til CPR. Hvis ansøgeren har flyttet adresse, skal ansøgeren selv registrere den nye adresse hos Folkeregisteret i sin bopælskommune via portalen borger.dk.

Hvis ansøgeren er af den opfattelse, at oplysningerne i CPR ikke er korrekte, skal ansøgeren selv kontakte Folkeregisteret og få rettet oplysningerne.

7.6.1.1. Fastlæggelse af nationalitet og fødested

Ved ændring af nationalitet eller fødested, skal der oprettes en selvstændig sag hertil. TUB-sagen afgøres og sagen sættes i Afgjort-Aktiv - I bero, indtil ansøgerens nationalitet er fastlagt.

Den selvstændige sag skal oprettes med følgende emneord:

Sagens titel: Persondata, nationalitetsændring, personID

Emneord 1: Rejsedokument, bevis og data mm.

Emneord 2: Bevis for tilladelse

Sagsdimension: Persondata

Sagsinstans: Egen drift

Ansvarligt team: POP-TUB

Studerne behandler sagen om ændring af nationalitet og fødested, dvs. de rekvirerer UR-sagen og finder de relevante akter vedrørende statsborgerskab og fødested til brug for afgørelsen.

Studerne udarbejder afgørelsen om ændring af nationalitet og/eller fødested samt orienteringen til kommunen. Dokumenterne sendes herefter til godkendelse hos den hastepost-ansvarlige i den pågældende uge, som skal godkende afgørelsen inden den sendes til ansøgeren og kommunen.

Alle breve og anmodninger vedrørende nationaliteten skal registreres på persondata-sagen, og evt. dok. fra UR-sagen skal scannes ind på persondata-sagen.

Hvis det alene er ansøgerens fødested, der er ukendt, foretages ingen ændringer - heller ikke selvom ansøgerens fødeland ikke eksisterer længere (fx Jugoslavien, da landet reelt hed Jugoslavien, da ansøgeren blev født, og det derfor ikke kan ændres), men der bestilles opholdskort på TUB-sagen. Situationer hvor fødested skal ændres er, hvis der fx står "Afrika" i CPR Registret.

Hvis ansøgerens fødested er ukendt, ser vi om det fremgår af UR-sagen eller anmoder om dokumentation.

Særlige tilfælde, hvor vi ikke foretager registrering

Der forekommer enkelte sager, hvor vi ikke foretager endelig registrering af statsborgerskabsforhold og fødested. Eksempler herpå er:

- Personer, som tilhører det russiske mindretal i Letland. De har hverken lettisk eller russisk statsborgerskab. De er endvidere ikke statsløse (I CPR står nogle, som lettiske statsborgere, hvilket ikke er korrekt).
- Ansøgere, der er født i områder, som i dag befinder sig i ikke-anerkendte statsdannelser (fx det Palæstinensiske Selvstyre).

Sagsplacering

Sagen screenes og sagsbehandles som normalt.

Følgende afsnit sættes ind i afgørelsen ved oplysninger om opholdskort:

"Bevis for opholdstilladelse

Ud over dette brev modtager du et opholdskort, som bevis for din opholdstilladelse.

Du er på nuværende tidspunkt registreret som statsborger i xx i CPR Registret. Du har selv oplyst, at du er statsborger i xx.

Vi er ved at undersøge sagen nærmere, og kontakter dig snarest muligt, hvis det er nødvendigt.

Vi vil derefter bestille et nyt opholdskort til dig."

TUB-sagen placeres derefter til: "_US-POP-TUB, og sættes i Afgjort-Aktiv - I bero med fristen "Afventer persondata" på 21 dage.

UR sagen rekvireres, og videregives til den ansvarlige for nationalitetsændring, med alle de nødvendige oplysninger om de uoverensstemmende oplysninger om nationalitet.

Når nationaliteten er fastlagt/dokumenteret

Den ansvarlige for nationalitetsændringen sender afgørelsen om fastlæggelse af ansøgerens nationalitet til ansøgeren. Der sendes endvidere orientering til kommunen via virk.dk.

Følgende standarder er tilgængelige:

- 806: Rettelse af statsborgerskab – til kommunen
- 602: Rettelse af statsborgerskab – til ansøger

Rettelse af nationalitet oprettes som en selvstændig afgørelse på persondata-sagen.

Hvis nationaliteten kan fastlægges ud fra oplysningerne i UR-sagen, kan persondata-sagen herefter lukkes med slutaftagelsen "tilladelse".

Den ansvarlige for nationalitetsændringen skal ændre sagstilstand på den oprindelige TUB-sag til Afgjort-Passiv - I bero med fristen "CPR" + 21 dage. Fristen må ikke komme på TUB sagen, før det tidspunkt, hvor anmodningen sendes kommunen.

Når nationaliteten ikke er fastlagt/dokumenteret

Hvis persondatasagen ikke kan afgøres, skal den ansvarlige for nationalitetsændringen anmode ansøger om at dokumentere sin nationalitet (OBS: dette er ikke muligt ved asylsager).

Persondatasagen skal ændres til: POP-TUB, og sættes i Ej oplyst - I bero med fristen "Afventer persondata" + 21 dage.

Studerterne følger løbende op på, om der indsendes dokumentation til sagen, og når persondatasagen er oplyst, foretages de relevante sagsskridt, som tidligere beskrevet.

Startteamet/studerterne vil 1 gang pr. måned trække lister, og tjekke om ansøgerens nationalitet er blevet ændret i CPR. Når ansøgerens nationalitet er blevet ændret i CPR, ændres nationaliteten i Carl2 og opholdskort kan bestilles på TUB-sagen, der herefter kan lukkes.

Særligt vedrørende personer med British overseas pas

Disse personer er fra Hong Kong og er dermed kinesiske statsborgere. De kan være registreret i EstherH som engelske statsborgere, hvilket de dog ikke er. Ansøgerens korrekte nationalitet vil fremgå af passet.

7.6.2. CARL2

Oplysningerne i CARL2 skal afspejle oplysningerne i CPR. Hvis dette ikke er tilfældet (oftest adresse eller fødeland), rettes oplysningerne i CARL2 efter CPR. Rettes oplysningerne i forbindelse med oprettelse af en ny sag, laves samtidig en note på sagen i EstherH til sagsbehandleren, idet rettelsen ikke nødvendigvis er korrekt (hvis oplysningerne i CPR ikke er korrekte).

Rettelse i CARL2 foretages ved at tilgå <http://carl2admin.inkit.local/>. Man skal være særdeles omhyggelig med at rette i CARL2, da eventuelle rettelser slår igennem i øvrige udlændingssystemer, herunder EstherH.

7.6.3. Aktindsigt

Ansøgeren har som udgangspunkt ret til indsigt i alle oplysninger i sin egen sag med undtagelse af de begrænsninger, der er beskrevet i Forvaltningslovens kapitel 4.

Hvis en reference er registreret som part i sagen, har denne som udgangspunkt ret til indsigt i alle oplysninger i ansøgerens sag med undtagelse af de begrænsninger, der er beskrevet i Forvaltningslovens kapitel 4.

Bemærk dog, at hvis en reference er registreret som part i sagen, og der ikke længere består normale familiemæssige relationer mellem ansøgeren og referencen, fx i tilfælde af at parterne flytter fra hinanden, bliver

separeret, bliver skilt eller lignende, har denne ikke ret til indsigt i alle oplysninger i ansøgers sag. En fraskilt ægtefælle kan derfor ikke få oplyst ansøgerens adresse uden samtykke fra ansøgeren.

Ansøgeren kan ved fuldmagt bemyndige en anden (partsrepræsentant) til at få indsigt i sagens oplysninger. Hvis en advokat beder om aktindsigt i en sag, lægger vi til grund, at vedkommende har fuldmagt.

Anmodes der om en samlet aktindsigt, der berører flere sager eller lignende, behandler Ægtefæller og Børn – 2. kontor anmodningen.

7.7. Afvisninger

Ansøgning om permanent opholdstilladelse kan indgives ved personlig henvendelse i Udlændingestyrelsens Borgerservice, hos det lokale politi, eller ved at sende ansøgningen direkte til Udlændingestyrelsen med post, e-mail til permanent@us.dk, eller digitalt.

En ansøgning kan afvises, hvis

- den er mangelfuld, jf. afsnit 7.7.1.,
- den er for sent indgivet, jf. afsnit 7.7.2., eller
- der ikke er betalt nødvendigt gebyr, jf. afsnit 4.1. og 7.7.3.

7.7.1. Mangelfuld ansøgning

Det følger af § 11, stk. 10, at en ansøgning om tidsubegrænset opholdstilladelse kan afvises, hvis ansøgningen ikke er vedlagt de dokumenter eller ikke indeholder de oplysninger, der er nødvendige til bedømmelse af, om permanent opholdstilladelse kan meddeles.

Sagsgangen ved afvisning på grund af manglende oplysninger er fastlagt i familiesammenføringsmeddelelse nr. 10 af 24. september 2010.

Henset til, at det som udgangspunkt er obligatorisk at indgive sin ansøgning online (undtagen TU4), vil vi kun sjældent kunne anvende denne afvisningsbestemmelse.

7.7.1.1. Indledende screening af sagen

Snarest muligt efter indgivelsen af en ansøgning om permanent opholdstilladelse, vil ansøgningen gennemgå en indledende screening. Ansøgningen kan afvises efter § 11, stk. 10, såfremt den ikke indeholder alle de oplysninger og dokumenter, som ifølge ansøgningsskemaet og den tilhørende vejledning skal indgå. Som udgangspunkt skal den indledende screening samt en eventuel afvisning af ansøgningen være afsluttet senest 4 uger efter modtagelse af ansøgningen.

Konsekvensen af afvisning er, at der ikke foretages en egentlig vurdering af, hvorvidt betingelserne for meddelelse af permanent opholdstilladelse er til stede.

Såfremt ansøgeren i forbindelse med ansøgningens indgivelse har tilkendegivet, at manglende dokumenter vil blive eftersendt, afventes indsendelsen heraf i højst 14 dage fra indgivelse af ansøgningen. I de tilfælde, hvor ansøgningen er indleveret ved personligt fremmøde i Udlændingestyrelsens Borgerservice, er det vigtigt, at medarbejderen kontrollerer, hvorvidt alle relevante dokumenter er vedlagt, samt at medarbejderen vejleder ansøgeren om, hvilke dokumenter der mangler, og at de manglende dokumenter kan føre til afvisning af ansøgningen. Vil ansøgeren alligevel indgive ansøgningen, skal medarbejderen notere om behørig vejledning om manglende dokumenter og konsekvenser heraf.

7.7.1.2. Vurdering efter udlændingelovens § 11, stk. 10

Ved vurderingen af, om en ansøgning kan afvises efter § 11, stk. 10, skal der sondres mellem, hvorvidt ansøgningen lider af en grundlæggende mangel, eller en ikke-grundlæggende mangel. Lider ansøgningen af en grundlæggende mangel, afvises den umiddelbart. Lider ansøgningen af en ikke-grundlæggende mangel, gives ansøger en frist på 14 dage til at indsende de manglende oplysninger eller dokumenter. Det bemærkes i den forbindelse, at der ikke er skematvang i forbindelse med ansøgninger om permanent opholdstilladelse, dvs. at vi

ikke kan afvise alene af den grund, at det korrekte skema ikke er udfyldt. Ansøgeren skal blot på anden vis oplyse og eventuelt dokumentere de adspurgte ting i ansøgningsskemaerne.

Eksempler på grundlæggende mangler:

- Ansøgningsskemaet er mangelfuldt oplyst.
- To eller flere væsentlige dokumenter er ikke vedlagt (fx bevis for en bestået danskprøve, dokumentation for afslutning af folkeskolen og efterfølgende uafbrudt uddannelse eller beskæftigelse, lægeerklæring ved handicap, bevis for selvstændig erhvervsvirksomhed m.v.).
- Mindst et væsentligt dokument (se forrige punkt) er ikke vedlagt og ansøgningsskemaet er mangelfuldt udfyldt.
- Ansøgningen er indgivet uden brug af skema, og oplysningerne er mangelfulde eller utilstrækkelige.

Eksempler på ikke-grundlæggende mangler, hvor der gives en 14-dages frist for indlevering af de manglende dokumenter eller oplysninger:

- Ansøgningsskemaet lider af mindre mangler.
- Kopi af pas er ikke vedlagt (i sager hvor paskrav stilles).
- Et enkelt dokument er ikke vedlagt.
- Ansøgningen er indgivet uden brug af skema, og oplysningerne lider af mindre mangler eller er utilstrækkelige.

Eksemplerne ovenfor er ikke udtømmende, idet der ved den indledende screening altid skal foretages en konkret vurdering af sagens omstændigheder. Vær opmærksom på, at det ikke er muligt at afvise en ansøgning, hvor alle dokumenter er vedlagt, men hvoraf et eller flere af disse lider af indholdsmæssige mangler. Hvis der fx er vedlagt en lægeerklæring, men denne ikke lever op til kravene (fx er den mere end 6 måneder gammel, og den ikke siger noget om fremtidige muligheder for at arbejde eller bestå en danskprøve), kan ansøgningen ikke af denne grund afvises efter § 11, stk. 10. Her må i stedet enten meddeles afslag på permanent opholdstilladelse, eller gives en frist for indsendelse af en fyldestgørende lægeerklæring.

Der skal ved vurderingen af, hvorvidt en ansøgning lider af en grundlæggende mangel, og derfor kan afvises straks, lægges vægt på, om ansøgeren er behørigt vejledt om den grundlæggende mangel, samt om muligheden for, at ansøgningen kan afvises som en konsekvens heraf, jf. afsnit 7.7.1.1.

Såfremt ansøgningen er indgivet ved personligt fremmøde hos politiet eller vores Borgerservice, taler det for *ikke* at afvise en ansøgning, der lider af en grundlæggende mangel, hvis ansøgningsskemaets tjekliste ikke er anvendt af politiets eller Udlændingestyrelsens medarbejder, og der ikke er givet vejledning om afvisning.

Sager, hvor ansøgningen lider af en grundlæggende mangel, og derfor kan afvises straks, skal forelægges en kontor- eller souschef, inden der træffes afgørelse.

7.7.1.3. Afgørelse efter udlændingelovens § 11, stk. 10

§ 11, stk. 10 omfatter alle ansøgninger om permanent opholdstilladelse, uanset om den tidsbegrænsede opholdstilladelse er meddelt efter §§ 7-9 f, 9 i-9 n eller 9 p.

Ansøgningen om permanent opholdstilladelse afvises, såfremt den lider af grundlæggende mangler, eller hvis de manglende dokumenter eller oplysninger ikke indsendes inden fristen på 3 uger. Ved afvisning efter udløb af fristen på 3 uger, er det vigtigt, at afvisning sker snarest muligt efter konstatering af, at de manglende dokumenter eller oplysninger ikke er indsendt.

7.7.1.4. Forlængelse af ansøgers tidsbegrænsede opholdstilladelse ved afvisning efter udlændingelovens § 11, stk. 10

Afvises en ansøgning om permanent opholdstilladelse, skal det som ved afslag vurderes, hvorvidt ansøgers tidsbegrænsede opholdstilladelse kan forlænges.

Se afsnit. 7.9.2.1.

7.7.1.5. Klage over afvisning efter udlændingelovens § 11, stk. 10

Udlændingestyrelsens afgørelser om afvisning efter § 11, stk. 10, kan ikke påklages til Udlændinge- og Integrationsministeriet, jf. § 46 a, stk. 1 og § 52 b modsætningsvist.

7.7.1.6. Øvrige bemærkninger

Det bemærkes, at der altid skal foretages en konkret vurdering af sagens omstændigheder, hvorfor der kan være særlige tilfælde, hvor en ansøgning, trods grundlæggende mangler, ikke skal afvises. Særlige tilfælde kan være alvorligt handicap, alvorlig sygdom eller lignende årsager til, at ansøger ikke er i stand til at oplyse sagen tilstrækkeligt. Se mere herom i de specielle lovbemærkninger til § 11 d i lov nr. 89 af 30. januar 2007.

7.7.2. For sent indgivet

Ifølge udlændingelovens § 9, stk. 21, skal en ansøgning om forlængelse af en opholdstilladelse, der er meddelt efter blandt andet udlændingelovens § 9, stk. 1, indgives før tilladelsens udløb. Indgives en ansøgning efter tilladelsens udløb, anses ansøgeren ikke for at have lovligt ophold.

Dette gælder dog ikke for ansøgninger om forlængelse af opholdstilladelser, der er meddelt efter §§ 7-8, 9 b, 9 c, stk. 2, 9 c, stk. 3, 9 d og 9 e.

Hvis ansøgningen ikke tillades indgivet her i landet, afvises denne, og udlændingen henvises til at udrejse og indgive ny ansøgning om opholdstilladelse via en dansk repræsentation i udlandet/hjemlandet, jf. udlændingebekendtgørelsens § 29, stk. 3.

Ansøgning efter opholdstilladelsens udløb vil kun kunne tillades indgivet, såfremt Danmarks internationale forpligtelser tilsiger det. I vurderingen heraf indgår sagens konkrete omstændigheder samt ansøgers konkrete forhold, og det skal desuden vurderes, om det vil være uproportionalt at afvise ansøgningen.

7.7.2.1. Forhold der taler for, at en ansøgning tillades indgivet

- At der tidligere er sket sagsbehandlingsfejl af betydning for det forhold, at ansøgningen er for sent indgivet, for eksempel udstedelse af opholdskort uden udløbsdato.
- Ansøgeren har børn i Danmark, som efter 5-6 års ophold vurderes at have en selvstændig tilknytning til Danmark.
- At der i den seneste forlængelse er dispenseret for krav om bolig og/eller forsørgelse på grund af referencens forhold, fx på grund af helbred eller samvær med særbørn.
- Tilladelsen er forlænget efter § 26 med henvisning til samvær med børn eller lignende.
- Ansøgeren er en 18-årig, der har været omfattet af forældrenes tilladelse, og eventuelt ikke har fået tilsendt et brev til 18-årige fra Udlændingestyrelsen.
- Ansøgeren er en 18-årig, der har været omfattet af forældrenes tilladelse, og som ikke har nogen tilknytning til hjemlandet, har boet her i landet de sidste 5-6 år, og har hele sin nærmeste familie her i landet.

7.7.3 Manglende gebyr

Det fremgår af § 9 h, stk. 1, nr. 17, at der skal betales gebyr for en ansøgning om permanent opholdstilladelse indgivet på baggrund af studie eller beskæftigelse, jf. bestemmelsens nr. 1-10.

Efter § 9 h, stk. 4, afvises en ansøgning som udgangspunkt, hvis der ikke er indbetalt gebyr, herunder hvis der ikke er betalt det korrekte gebyr. Se afsnit 4.1.

7.8. Tjeklister

Der anvendes ikke tjeklister på TUB sager.

7.9. Afsluttende sagsbehandling

7.9.1. Sagen er ikke fuldt oplyst

Se afsnit 7.7.1. for afvisninger på grund af mangelfulde ansøgninger.

7.9.1.1. Anmodning om dokumentation (Andok)

Såfremt det vurderes, at sagen ikke er fuldt oplyst eller dokumenteret, og det vurderes, at ansøgningen hverken skal afvises, eller der skal gives afslag, skal der laves et andok-brev til ansøgeren. Dette brev skal indeholde oplysninger om, hvad vi anmoder om, og hvorfor. Det skal samtidig indeholde en svarfrist, hvoraf fremgår, at ansøgningen kan afvises, eller vi kan træffe afgørelse på foreliggende grundlag, såfremt vi ikke modtager det adspurgte.

7.9.1.2 Partshøring

En partshøring foretages, når myndigheden er i besiddelse af oplysninger af betydning for sagen, som ansøgeren ikke er bekendt med, at myndigheden er i besiddelse af, som er til ugunst for ansøgeren.

Det kan fx være tilfældet, hvor ansøgerens oplysninger og eventuel dokumentation ikke stemmer overens med indkomst, CPR eller andet.

Partshøringen skal indeholde, hvilke oplysninger/hvilken dokumentation der ikke stemmer overens med hvilke forhold, og ansøgeren skal anmodes om at fremkomme med sine eventuelle bemærkninger og dokumentation. Partshøringen skal samtidig indeholde en svarfrist, hvoraf fremgår, at vi kan træffe afgørelse på foreliggende grundlag, såfremt vi ikke hører yderligere inden høringsfristens udløb.

En partshøring kan ligeledes indeholde oplysninger om, at det kan være strafbart ikke at afgive korrekte oplysninger, og at det kan medføre politianmeldelse.

7.9.1.3. Politianmeldelse

Hvis ansøgeren i ansøgningsskemaet har afgivet urigtige oplysninger eller tilbageholdt oplysninger (tjek at ansøgeren har underskrevet selve ansøgningen), og vi faktisk kan konstatere dette, eksempelvis ved opslag i indkomst, skal ansøgeren partshøres om dette, med bemærkning om, at vi overvejer politianmeldelse for afgivelse af urigtige oplysninger i henhold til straffelovens § 161.

Som udgangspunkt vil der skulle foretages politianmeldelse, såfremt de urigtige oplysninger er afgivet forsætligt og er afgørende for, om der gives opholdstilladelse. Dette uanset at oplysningerne er bagatelagtige.

Såfremt oplysningerne er relevante for behandlingen af vores sag, men ikke har været afgørende for, om der gives opholdstilladelse, skal der som udgangspunkt ske politianmeldelse, hvis oplysningerne ikke er bagatelagtige.

Alle sager om politianmeldelse skal forelægges en kontor- eller souschef efter modtagelse af ansøgerens svar herpå.

Når der *under sagens behandling* partshøres over forhold, der kan give anledning til politianmeldelse, sagsplaceres sagen i POP-TUB, og sagen sættes i Ej oplyst – Bero med fristen "Andok" + 21 dage.

Når der *samtidig med en afgørelse* partshøres over forhold, der kan give anledning til politianmeldelse, sagsplaceres sagen i POP-Kontrol, og sættes i Afgjort-Passiv – Bero med fristen "Politianmeldelse" + 90 dage. Studenter følger herefter op på sagerne.

Sagsbehandleren forbliver dog sagsansvarlig på sagen, såfremt det vurderes hensigtsmæssigt i forhold til opfølgningen af sagen, særligt i komplicerede og omfangsrige sager/partshøringer.

Husk at ansøgeren skal orienteres, såfremt vi på baggrund af den indkomne dokumentation vælger ikke at foretage politianmeldelse. Følgende indsættes i efterfølgende brev/afslag til ansøger:

"Vi har på baggrund, af dine oplysninger af xxxxx vurderet, at vi ikke politianmelder dig for overtrædelse af straffelovens §§ 161 og 163 for afgivelse af urigtige oplysninger."

Bemærk, at såfremt ansøger efterfølgende meddeles permanent ophold, sættes ovennævnte tekst IKKE ind i tilladelsen, men ansøger orienteres i et særskilt følgebrev.

Hvis sagsbehandleren på trods af afgivelse af urigtige oplysninger vurderer (evt. efter forlæggelse for en sous- eller kontorchef), at der ikke vil være grundlag for at politianmelde, heller ikke efter en partshøring, fjernes afsnittet herom i vores partshøring.

Se endvidere familiesammenføringsmeddelelse nr. 4/14 af 18. december 2014 om foretagelse af politianmeldelse i opholdssager.

7.9.1.3.1. Fremgangsmåden ved foretagelse af politianmeldelse

Ved foretagelse af politianmeldelse anvendes den relevante standard (urigtige oplysninger eller ulovligt ophold) og fremsendes sammen med den nødvendige dokumentation til rette politikreds. Husk at der af anmeldelsen skal fremgå en begrundelse for, hvorfor vi foretager politianmeldelsen.

Ansvarlig for politianmeldelser skal samtidig orienteres pr. mail, hvor følgende oplyses:

Sagsnr.:

CPR nr.:

Kontor:

Sagsbehandler (dig selv):

Opholdstilladelse indtil:

Opholdstilladelse efter §:

Nationalitet:

Anmeldelsesdato:

Årsag:

Politikreds:

TUB-sags afgørelse:

Når vi modtager svar fra politiet om, at sagen er afgjort, orienteres teamkoordinatoren ligeledes herom.

7.9.2. Sagen er fuldt oplyst, men betingelserne ikke opfyldt

7.9.2.1. Afslag og eventuel forlængelse

Såfremt betingelserne for permanent opholdstilladelse ikke er opfyldt, skal ansøgeren gives afslag på sin ansøgning. Afslaget skal ligeledes opdateres i EstherH.

Såfremt ansøgerens tidsbegrænsede opholdstilladelse udløber inden for 6 måneder, og de løbende betingelser er opfyldt, skal der også laves forlængelse af den midlertidige opholdstilladelse. Dette gøres via en brevskabelon, og afgørelsen opdateres som en delafgørelse i EstherH.

For forlængelsespraksis, herunder i hvilken periode vi kan forlænge en opholdstilladelse, henvises til familiesammenføringsmeddelelse nr. 2 af 11. februar 2016.

Bemærk, ved afvisning af ansøgninger samt afslag på permanent opholdstilladelse i SIRI-sager, hvor der fastsættes udrejsefrist, (og hvor vi ikke giver en 3-ugers frist til indgivelse af ny ansøgning, fx ved gebyrafvisning), skal der foretages en vurdering efter § 9 c, stk. 1. Sagen skal forelægges en kontor- eller souschef og vurderingen skal fremgå af vores afgørelse.

Meddeles ansøgeren afslag i en SIRI-sag, skal SIRI orienteres om afgørelsen, såfremt de har forlænget ansøgerens tilladelse, men ikke har bestilt opholdskort i denne forbindelse. SIRI bestiller herefter opholdskort til ansøgeren og lukkes deres sag.

Se afsnit 4.3. såfremt de løbende betingelser ikke er opfyldt.

Se afsnit 7.9.4. for bestilling af opholdskort.

Se afsnit. 4.3.3.4. hvis ansøgeren har opholdstilladelse efter særlige "asyl"-bestemmelser.

7.9.2.2. Udrejsekontrol

I de sager, hvor vi fastsætter en udrejsefrist, skal udrejsefristen fremgå af slutafgørelsen i EstherH. Sagsbehandleren forbliver på sagen og er ansvarlig for at følge op herpå.

Når der er forløbet 1 måned ud over den fastsatte udrejsefrist, tjekkes det om ansøgeren er udrejst, har indgivet klage og evt. er meddelt opsættende virkning, eller har indgivet ny ansøgning om opholdstilladelse (sager der er afvist, og vi har givet 3 uger til indgivelse af ny ansøgning).

Vær altid opmærksom på, om vi aktivt har givet ansøger en frist til indgivelse af ny ansøgning. Hvis der ikke er givet en frist hertil, og ansøgeren alligevel har indgivet en ny ansøgning, men ikke samtidig har søgt om permanent ophold – som oftest en ny førstegangsansøgning i SIRI – kontakter vi SIRI, som må oplyse, hvorvidt de tillader sagen indgivet. Noter svaret på sagen.

Tillades sagen indgivet bemærkes det yderligere i noten, at beregningen af det lovlige ophold har været afbrudt. Såfremt ansøgeren indgiver ny ansøgning om permanent opholdstilladelse *samt* en ny førstegangsansøgning, gives afslag på permanent ophold med den begrundelse, at ansøgeren ikke har et gyldigt opholdsgrundlag. "

Hvis SIRI har fastsat en udrejsefrist, opretholder vi som udgangspunkt den allerede fastsatte frist.

Såfremt SIRI tillader ansøgningen indgivet, bortfalder vores udrejsefrist og sagen kan lukkes.

Er der indgivet en klage og der endnu ikke er taget stilling til opsættende virkning eller er ansøgeren meddelt opsættende virkning, følger sagsbehandleren op på sagen løbende indtil der er en afgørelse fra Udlændingestyrelsen. Det vurderes herefter, hvorvidt der skal iværksættes en udrejsekontrol via NUC.

Sagsbehandleren tjekker om der er indsendt dokumentation for, at ansøgeren er udrejst (kopi af pas med udrejsestempler, flybilletter mv.) og der laves et opslag i CPR, for at se om ansøgeren fortsat er tilmeldt en dansk adresse.

Har ansøgeren indsendt tilstrækkelig dokumentation for at være udrejst, noteres dette på sagen, som herefter lukkes uden yderligere. Vær opmærksom på, om ansøgeren fortsat er tilmeldt CPR. Er dette tilfældet, sendes et orienteringsbrev til den pågældende bopælskommune, hvor vi orienterer om, at ansøgeren har indsendt dokumentation for sin udrejse.

Ses ansøgere udrejst ifølge CPR, noteres dette på sagen, som – medmindre der forligger andre modstridende oplysninger på sagen - lukkes uden yderligere.

7.9.2.2.1. Foretagelse af udrejsekontrol via Udlændingecenter Nordsjælland (UCN)

Såfremt ansøgeren ikke ses udrejst i CPR eller har indsendt dokumentation for sin udrejse, foretages udrejsekontrol via Nordsjællands Politi, Udlændingecenter Nordsjælland - UCN.

Ved fremsendelsen til UCN skal der laves en kort fremstilling af sagen, samt en konkret begrundelse for, hvorfor udrejsekontrol skal foretages.

Anmodningen samt relevante akter (fx afslag fra SIRI + afslag på TUB med fastsat udrejsefrist) fremsendes til nsj-ucn@politi.dk.

Når der foretages udrejsekontrol, skal der oprettes en særskilt sag hertil (brug "ny sag på baggrund af" i afgørelsesfeltet). Emneordene skal være de samme som på den oprindelige sag.

Følgende ændres:

Sagsdimension: "Konkret kontrol ulovligt ophold/arbejde"

Sagsinstans: "Egen drift"

På sagen skal der ligge de relevante dokumenter, som oftest vil være vores afgørelse, samt evt. en note om CPR registreringer.

Sagen sættes herefter i Høring – I bero indtil der modtages svar fra UCN. Der skal ikke være fuldt oplyst dato på sagen.

Når vi har modtaget svar fra UCN, afsluttes sagen således:

Afgørelse: Foretaget udrejsekontrol

Begrundelse: - Udrejsekontrol – konstateret udrejst
- Udrejsekontrol – nye oplysninger
- Udrejsekontrol – opholdssted ukendt
- Udrejsekontrol – skønnet udrejst

Såfremt ansøgeren efter endt udrejsekontrol fortsat er tilmeldt en dansk adresse, orienteres den seneste bopælskommune herom, med oplysninger om politiets vurdering. Det skal endvidere oplyses, hvorvidt vi reelt har modtaget dokumentation for, at ansøgeren er udrejst.

Sagsbehandleren er selv ansvarlig for at følge op på sagen.

7.9.3. Betingelserne for permanent opholdstilladelse er opfyldt

Såfremt betingelserne for permanent opholdstilladelse er opfyldt, herunder høring af Kriminalregisteret, skal ansøgeren have en tilladelse. Der er brevskabeloner til formålet.

Afgørelsen skal ligeledes opdateres i EstherH.

Ved meddelelse af TUB i en SIRI-sag, skal SIRI orienteres om afgørelsen, såfremt de har forlænget ansøgerens tilladelse, men ikke har bestilt opholdskort i denne forbindelse. SIRI lukker herefter deres sag uden at bestille opholdskort.

Se afsnit 7.9.4. for bestilling af opholdskort.

7.9.3.1. Høring af Kriminalregistret

Se afsnit. 4.6.4.1.

7.9.3.2. Høring af SIRI

Se afsnit 4.3.6.1.

Høring af kriminalregistret skal først ske *efter* modtagelse af høringssvar fra SIRI.

7.9.3.3. Høring af Udlændinge- og Integrationsministeriet

Se afsnit 4.3.4.1.

Høring af kriminalregistret skal først ske *efter* modtagelse af høringssvar fra Udlændinge- og Integrationsministeriet.

7.9.4. Bestilling af opholdskort

Ansøgeren vil modtage et nyt opholdskort, når en sag afsluttes med meddelelse af permanent opholdstilladelse eller delafgørelse om forlængelse. Som udgangspunkt bestiller sagsbehandleren opholdskortet, når sagen afsluttes med en tilladelse. I de tilfælde, hvor ansøgeren fortsat har et gyldigt tidsbegrænset opholdskort, anmodes ansøgeren i tilladelsesbrevet om, at indsende det tidligere opholdskort og nyt opholdskort bestilles samtidig med at brevet sendes. Hvis der bestilles opholdskort og der samtidig anmodes om, at ansøger indsender det tidligere opholdskort, lukkes sagen med det samme. Der kan dog være betingelser i afgørelsen, der gør, at kortbestillingen afventer ansøgeren. Sagen vil i disse tilfælde blive sat i Afgjort Passiv – I bero.

Startteamet håndterer herefter disse sager.

Der er typisk tale om følgende betingelser:

- Ansøgeren har ikke fået optaget biometri, eller den optagede biometri er ikke godkendt.

- Ansøgeren skal have rettet persondata i CPR registeret.

Startteamet håndterer kortbestillingen ved udtræk af "Opholdskortbestillingslisten" eller "Afgjort Passiv". I de sager, hvor ansøgeren indleverer det tidligere udstedte gyldige opholdskort, vil Post-teamet lave en note på sagen om, at kortet er indleveret. De indsendte opholdskort samles hos Startteamet og makuleres løbende.

Inden der bestilles kort, skal ansøgerens data altid tjekkes i CPR registeret, og eventuelle fejl skal rettes. Dette gælder uanset, om det er sagsbehandleren eller Startteamet, der bestiller opholdskortet.

Det er vigtigt, at vi tjekker, om betingelserne for kortbestilling er opfyldt: godkendt biometri og ændring af fejldata i CPR registeret.

Efter kortbestilling afsluttes sagen.

Såfremt der allerede ligger en kortbestilling på sagen, skal det undersøges, om bestillingen eventuelt kan være gået i fejl. Fejl meldes altid til superbrugeren. Vær opmærksom på, at kort først må fejlmeldes efter 6 uger fra kortbestillingen.

Vejledning til håndtering af registrering findes på sagsnr. 13/051387 i EstherH.

7.9.5. Ansøgeren er reference på en verserende familiesammenføringssag

Når vi afslutter en TUB-sag, skal vi altid tjekke om ansøgeren er reference på en ansøgning om familiesammenføring i EstherH. Såfremt ansøgeren er reference på en ansøgning om familiesammenføring, benyttes følgende fremgangsmåde: Gå ind på familiesammenføringssagen og ændr sagsstatus fra "I bero" til "Verserende". Herefter sættes en ny sagsfrist på familiesammenføringssagen med fristdato: dags dato og følgende tekst: TUB-sag afgjort d.d.

7.9.6. Fejloprettede sager

Ved lukning af fejloprettede sager, skal sagen lukkes *uden* en afgørelse. I stedet frakobles processen under "arkivfunktioner", hvorefter man igen går ind under "arkivfunktioner" og vælger "sæt sagsstatus". Her vælger man "fejloprettet".

Sagen bliver herefter lukket som fejloprettet uden en afgørelse, der vises i afgørelsesfanen.

8. Klagesager

8.1. Klagesager

Alle anmodninger af nedenstående karakter, samt aktindsigtsanmodninger, vil blive modtaget hos os som "hastepost", og der vil altid være en ansvarlig i kontoret, som har til opgave at holde øje med – og besvare – denne hastepost inden for de angivne frister.

8.1.1. Klager over afgørelser

Klager over afgørelser vedrørende ansøgninger om permanent opholdstilladelse kan indgives til Udlændingenævnet.

Klage over en afgørelse, som er truffet fra og med den 1. januar 2013, skal være indgivet **inden 8 uger** efter, at klageren har modtaget afgørelsen.

Efter § 13, nr. 1, i Bekendtgørelse om forretningsorden for Udlændingenævnet, kan formanden eller den, formanden bemyndiger hertil, beslutte at dispensere fra klagefristen. I vurderingen af, om der kan ske dispensation, kan fristoverskridelsens længde, årsagen til fristoverskridelsen, afgørelsens betydning for sagens parter samt sandsynligheden for, at Udlændingenævnet giver klageren medhold, indgå.

Alle afgørelser truffet inden den 1. januar 2013 vil fortsat kunne påklages uden iagttagelse af klagefrist.

Der skal betales gebyr, når klageren klager over en afgørelse på permanent opholdstilladelse, hvis klageren har en opholdstilladelse som arbejdstager, studerende, forsker, au pair, praktikant, religiøs forkynner, samt medfølgende familie til arbejdstagere, studerende, forskere og praktikanter. Gebyrets størrelse reguleres årligt, jf. § 9 h, stk. 6. Klagen afvises, hvis der ikke betales gebyr senest samtidig med indgivelsen af klagen.

8.1.2. Klager over sagsbehandlingstid eller personale

Disse klager kan indgives til Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Der er ingen klagefrist for indgivelse af klager over sagsbehandlingstiden eller personalet til Udlændinge- og Integrationsministeriet.

Klagen bør indeholde oplysning om sagens person ID, sagsnummer, udlændingenummer og kopi af en eventuel afgørelse.

Der skal ikke betales gebyr, når klageren klager til Udlændinge- og Integrationsministeriet over sagsbehandlingstid eller personale.

8.1.3. Procedurer for klagesagsbehandling og generel ministerbetjening

8.1.3.1. Anmodning om fremsendelse af sagsakter i konkrete klagesager

Det kan være af afgørende betydning for Udlændingenævnets og Udlændinge- og Integrationsministeriets stillingtagen til spørgsmål om opsættende virkning og/eller opprioritering af den enkelte klagesag, at Udlændingenævnet og Udlændinge- og Integrationsministeriet meget hurtigt efter modtagelsen af en klage kan få adgang til sagens akter.

Udlændingenævnet og Udlændinge- og Integrationsministeriet anmoder pr. mail Kontoret for Permanent Ophold og Pas om fremsendelse af sagsakter i nye klagesager.

Der er aftalt, at Kontoret for Permanent Ophold og Pas skal besvare en anmodning om fremsendelse af akter i løbet af tre arbejdsdage, dvs. at akterne skal være afsendt fra Kontoret for Permanent Ophold og Pas senest 3 arbejdsdage efter modtagelsen af anmodningen. Udlændingenævnet og Udlændinge- og Integrationsministeriet vil, såfremt akterne ikke er modtaget fra Kontoret for Permanent Ophold og Pas indenfor 3 arbejdsdage efter anmodningens afsendelse, bringe sagen i erindring over for Kontoret for Permanent Ophold og Pas.

Ved fremsendelse af akter til Udlændingenævnet eller Udlændinge- og Integrationsministeriet skal alle akterne på sagen sendes i pdf-format, eventuelt i flere følgende mails.

8.1.3.2. Udtalelser i klagesager

Udlændingenævnet og Udlændinge- og Integrationsministeriet anmoder om en udtalelse i konkrete klagesager, såfremt der efter en konkret vurdering af klagen – og eventuelt efter indhentelse af sagens akter – er grundlag for at få yderligere oplysninger herfra.

Ved en sådan anmodning udarbejdes en udtalelse, der skal forelægges og godkendes af en teamkoordinator eller en kontor- eller souschef.

Udlændingenævnet og Udlændinge- og Integrationsministeriet fastsætter ved fremsendelsen af anmodningen en frist for vores besvarelse. Den hastepost-ansvarlige har herefter ansvaret for at få fremsendt udtalelsen mv. inden fristen udløb.

Udlændingenævnet og Udlændinge- og Integrationsministeriet vil, såfremt udtalelsen ikke er modtaget inden fristens udløb, bringe sagen i erindring over for Kontoret for Permanent Ophold og Pas.

Udlændingenævnets og Udlændinge- og Integrationsministeriets anmodning om udtalelse sendes via e-mail. Et eventuelt klagebrev indscannes og vedhæftes.

8.1.3.3. Udtalelser i sager ved Folketingets Ombudsmand

Udlændinge- og Integrationsministeriet anmoder pr. e-mail os om fremsendelse af udtalelse i sager ved Folketingets Ombudsmand.

Anmodning om fremsendelse af udtalelse sendes via e-mail. Ombudsmandens anmodning om udtalelse med bilag indscannes og vedhæftes. Udtalelsen skal altid forelægges og godkendes af en kontor- eller souschef.

8.1.3.4. Bidrag til besvarelse af ministerbreve og anden ministerbetjening

Udlændinge- og Integrationsministeriet anmoder pr. e-mail Direktionssekretariatet i Udlændingestyrelsen om bidrag til besvarelse af ministerbreve m.v. Der er ofte tale om ministerbetjening med meget korte frister for Udlændinge- og Integrationsministeriet, hvorfor det også kan være nødvendigt at give Udlændingestyrelsen meget korte frister.

Det er derfor en ledelsesopgave i Udlændinge- og Integrationsministeriet at fastsætte sådanne frister, herunder at sikre, at Udlændingestyrelsen får længst mulig frist til at levere. Det er omvendt vigtigt for Udlændingestyrelsen at sikre fristernes overholdelse, også i de tilfælde hvor fristen måtte være meget kort.

Udlændinge- og Integrationsministeriet beder som udgangspunkt om bidrag til besvarelse, således at forstå, at Udlændingestyrelsen ikke behøver at udfærdige et egentlig udkast til besvarelse, men at Udlændingestyrelsen skal levere fakta og viden til brug for departementets udarbejdelse af selve besvarelsen. Udlændingestyrelsen er selvfølgelig altid velkommen til at vælge at udarbejde en egentlig samlet besvarelse, hvis man finder, at dette er mest hensigtsmæssigt.

Den i anmodningen fastsatte frist for Udlændingestyrelsens bidrag, er fristen for modtagelsen af bidraget i ministeriet. Direktionssekretariatet vil ved modtagelsen af anmodningen fastsætte en intern frist for bidrag fra Kontoret for Permanent Ophold og Pas.

Udlændinge- og Integrationsministeriets anmodning om fremsendelse af bidrag til besvarelse af ministerbreve sendes alene via e-mail.

Ministerhenvendelsen og relevante bilag scannes og vedhæftes. Besvarelsen skal altid forelægges en kontor- eller souschef.

8.1.3.5. Bidrag til besvarelse af folketingsspørgsmål

Udlændinge- og Integrationsministeriet anmoder pr. e-mail Direktionssekretariatet om fremsendelse af bidrag til besvarelse af folketingsspørgsmål.

Direktionssekretariatet vil ved modtagelsen af anmodningen fastsætte en intern frist for bidrag fra Kontoret for Permanent Ophold og Pas.

Udlændinge- og Integrationsministeriets anmodning om fremsendelse af bidrag til besvarelse af folketingsspørgsmål sendes alene via e-mail. Folketingsspørgsmålet og relevante bilag scannes og vedhæftes. Bidraget skal altid forelægges en kontor- eller souschef.

8.1.4. Pressehenvendelser

Fremgår det af en sag, at ansøgeren eller referencen vil kontakte pressen, skal sagen altid forelægges en kontor- eller souschef. Ligeledes gælder, hvis det i sagen er antydnet, at der vil tages kontakt til pressen, samt hvis der indgår henvendelser fra en journalist. Såfremt en medarbejder kontaktes direkte af pressen skal der altid henvises til vores presseansvarlige.

9. Hjemvisninger

9.1. Generelt

Når vi har meddelt afslag på en ansøgning om permanent opholdstilladelse, som ansøger er uenig i, har ansøgeren 2 muligheder:

- ansøgeren har mulighed for at anmode om genoptagelse af behandlingen af sin ansøgning
- ansøgeren kan klage over vores afgørelse til klageinstansen (Udlændingenævnet) inden 8 uger fra tidspunktet af vores afgørelse.

En sag bliver hjemvist af Udlændingenævnet, hvis Udlændingenævnet finder, at

- der er oplysninger/dokumentation, som der ikke er blevet taget stilling til under sagens behandling i Udlændingestyrelsen à sagen bliver hjemvist til fornyet behandling uden at Udlændingenævnet tager stilling til, hvorvidt ansøgeren opfylder kravene til permanent opholdstilladelse
- der er fremkommet nye oplysninger under klagesagens behandling, som har været til stede inden vores afgørelse blev truffet og er af så væsentlig betydning, at det sandsynligvis ville have ændret vores afgørelse, hvis vi havde kendskab til det, som gør, at
 - o Udlændingenævnet enten hjemviser sagen til fornyet behandling til Udlændingestyrelsen, uden at tage stilling til, hvorvidt ansøgeren opfylder kravene til permanent opholdstilladelse, eller
 - o at Udlændingenævnet hjemviser sagen til fornyet behandling til Udlændingestyrelsen og vurderer samtidigt, at et eller flere af kravene til permanent opholdstilladelse nu er opfyldt (omgørelse)
- der er fremkommet nye oplysninger under klagesagens behandling, som ikke har været til stede, da Udlændingestyrelsen traf sin afgørelse, og som betyder, at ansøgeren på nuværende tidspunkt opfylder det krav, som vi gav afslag på (nova). Udlændingenævnet vurderer i disse tilfælde, at det pågældende krav nu er opfyldt og hjemviser sagen til fornyet behandling i Udlændingestyrelsen ad vurdering af de øvrige krav.

9.1.1. Sagsbehandlingen

Tjek, om hjemvisningssagen er oprettet på baggrund af genparten af Udlændingenævnets afgørelse, og at den er oprettet med den rette titel, emneord, sagsinstans m.v.

Ved modtagelsen af hjemvisningen, anmoder Startteamet om nyt ansøgningsskema.

Det ansvarlige team er POP-TUB. Emneordene er de samme, som i den sag, som er blevet hjemvist. Sagsinstansen er "Ny sag, 2. instans afgørelse".

Tilhørende dokumenter, som eventuelt er tilgået sagen under klagesagens behandling, skal også lægges på sagen, sammen med genparten til Udlændingenævnets afgørelse.

Hvis Udlændingenævnet sender sagen videre til fornyet behandling, uden at tage stilling til, hvilke krav, der er opfyldte, screenes sagen mhp. at vurdere alle krav.

Har Udlændingenævnet taget stilling til et specifikt krav, følges Udlændingenævnets vurdering.. Kravet skal dog også være opfyldt på tidspunktet for vores afgørelse.

Der foretages en vurdering af ansøgningen.

Bemærk, at ansøgningen som udgangspunkt skal vurderes efter det regelsæt, som var gældende på det oprindelige afgørelsestidspunkt.

Særlige om sager, som oprindeligt er afgjort før den 1. juli 2012:

- Hvis der ikke kan meddeles tilladelse til permanent opholdstilladelse efter det regelsæt, som var gældende på afgørelsestidspunktet, skal ansøgningen vurderes efter de nugældende regler jf. overgangsbestemmelserne.
- Når Udlændingenævnet stadfæster vores afgørelse og anmoder om en ny vurdering efter de nugældende regler, skal ansøgningen alene vurderes efter de nugældende regler.

Sager, der oprindeligt er afgjort efter den 1. juli 2012 behandles som alle andre sager om permanent opholdstilladelse.

Følgende afsnit skal indsættes i den første skrivelse, vi sender til ansøgeren:

"Udlændingestyrelsen meddelte dig ved brev af [INDSÆT DATO]afslag på din ansøgning om permanent opholdstilladelse. Afgørelsen blev truffet under henvisning til, at du ikke opfyldte kravet om [INDSÆT].

Du klagede over vores afgørelse til Udlændingenævnet den [INDSÆT DATO]. Nævnet hjemviste din sag til fornyet behandling i Udlændingestyrelsen den [INDSÆT DATO]. [VÆLG]Kravet om [INDSÆT]anses nu for opfyldt. Du vil således modtage en ny afgørelse."

Hvis sagsbehandleren er uenig i Udlændingenævnets afgørelse, skal denne forelægges en kontor- eller souschef.

10. Genoptagelser

10.1. Generelt

Når vi har meddelt afslag på en ansøgning om permanent opholdstilladelse, som ansøgeren er uenig i, har ansøgeren to muligheder:

- Ansøgeren har mulighed for at anmode om genoptagelse af behandlingen af sin ansøgning, eller
- Ansøgeren kan klage over vores afgørelse til klageinstansen (Udlændingenævnet) inden 8 uger fra tidspunktet af vores afgørelse.

10.1.1. Gebyr

Ved lov nr. 102 af den 3. februar 2016 blev der indført gebyr på bl.a. anmodninger om genoptagelse. Lovændringen finder anvendelse på ansøgninger, der oprindeligt er indgivet fra og med den 1. marts 2016.

Det vil sige, at der ikke er gebyr på genoptagelsesansmodninger der relaterer sig til en sag, hvor den oprindeligt er indgivet før den 1. marts 2016.

Efter udlændingelovens § 9 h, stk. 5, skal udlændinge senest samtidig med indgivelse af en ansøgning om genoptagelse af en sag, der er afgjort af Udlændingestyrelsen, betale et gebyr på 830 kr. (2017-niveau), med mindre andet følger af EU-reglerne.

10.1.2. Anmodning om genoptagelse

Når ansøgeren fremkommer med oplysninger eller indsender dokumentation til en sag, som er afsluttet med en afgørelse, oprettes en genoptagelsesansmodningssag.

Såfremt ansøger indsender oplysninger eller dokumentation, der ikke relaterer sig til afslaget eller hidrører fra et tidspunkt efter vores afgørelse, sendes der et orienteringsbrev til ansøger, hvori ansøger vejledes om at indgive ny ansøgning (standard 936) og der oprettes ikke en genoptagelsesansmodningssag.

For at vi kan genoptage en sag skal følgende to kriterier være opfyldte:

- de nye oplysninger/dokumentation, skal vedrører det krav, som der blev givet afslag på, og som har været til stede, før vi traf vores afgørelse, og
- de nye oplysninger/dokumentation skal være af så væsentlig betydning, at det ville have ændret vores afgørelse, hvis vi havde haft kendskab til det.

De indsendte oplysninger og den indsendte dokumentation vurderes i forhold til ovenstående, og der træffes en afgørelse: enten afslag på genoptagelse eller tilladelse til genoptagelse.

Der træffes afgørelse i sagen:

- afslag på genoptagelse
 - o brev sendes til ansøgeren om vores afgørelse (afslag på genoptagelse), standard nr. 905
 - o sagen opdateres i EstherH (oplyst, med datoer for fuldt oplyst og frist à klar til afgørelse à sag lukket; afgørelsen er "Afslag på genoptagelse", begrundelse er "Betingelser ej til stede").
- tilladelse til genoptagelse
 - o ny sag oprettes på baggrund af genoptagelsesansmodningen, og evt. dokumentation fra sagen kopieres til den nye sag. Sagen lukkes herefter og opdateres i EstherH (oplyst, med datoer for fuldt oplyst og frist à klar til afgørelse à sag lukket; afgørelsen er "Tilladelse til genoptagelse, begrundelse er "Betingelser opfyldt")
 - o emneord er de samme, som ved genoptagelsesansmodningssagen, men startdato ændres til dags dato (dato for genoptagelse), og sagsinstans ændres til Genoptagelse, 1. instans.

OBS! Har ansøger ved anmodning om genoptagelse en verserende klagesag, lukkes genoptagelsesanmodningssagen som frafaldet og der sendes brev til ansøger herom (standard nr. 935).

10.1.2.1. Anmodning om genoptagelse af et afslag på genoptagelse

Hvis ansøgeren anmoder om genoptagelse af et afslag på genoptagelse, vurderes sagen som ved en almindelig anmodning om genoptagelse, jf. ovenfor.

Såfremt de indsendte oplysninger eller dokumentation opfylder de ovennævnte krav, og sagen derfor kan genoptages, behandles sagen som en almindelig genoptagelsessag.

Såfremt de indsendte oplysninger eller dokumentation *ikke* opfylder de ovennævnte krav, anser vi anmodningen som en klage, som videresendes til Udlændingenævnet.

10.1.3. Anmodning om genoptagelse af SIRI-sager

Bemærk, at der er gebyr for en anmodning om genoptagelse, såfremt ansøgeren har en SIRI-tilladelse. Det skal derfor tjekkes, om ansøger har betalt gebyr for anmodningen.

Såfremt der ikke er betalt gebyr, afvises genoptagelsesanmodningen.

Såfremt vi genoptager en sag på baggrund af de indsendte oplysninger eller dokumentation, tilbagebetales gebyret for genoptagelsesanmodningen til ansøger.

10.1.4. Sag genoptaget

Når sagen er genoptaget, vurderes sagens oplysninger, som andre sager om permanent opholdstilladelse. I vurderingen inddrages oplysninger fra den oprindelige ansøgning, samt de oplysninger/den dokumentation, der blev indsendt ved anmodningen om genoptagelse.

Sagen skal behandles efter de regler, som var gældende på indgivelsestidspunktet af den oprindelige ansøgning.

OBS. Jf. overgangsbestemmelserne i lovbekendtgørelse nr. 984 af 2. oktober 2012, tager Udlændingestyrelsen samtidig stilling til, om der kan meddeles permanent opholdstilladelse efter de nugældende regler, hvis der ikke efter de hidtil gældende regler kan meddeles permanent opholdstilladelse.

I første skrivelse til ansøger (partshøring, andok eller afgørelse) indsættes følgende afsnit:

"Udlændingestyrelsen meddelte dig ved brev af [INDSÆT DATO] afslag på din ansøgning om permanent opholdstilladelse. Afgørelsen blev truffet under henvisning til, at du ikke opfyldte kravet om [INDSÆT].

Den [INDSÆT DATO] modtog vi dokumentation for [INDSÆT]. [VÆLG]Du anmodede samtidigt om genoptagelsen af din sag. Din henvendelse blev betragtet som en anmodning om genoptagelse af din sag.

Vi har nu truffet afgørelse i din genoptagelsesanmodning på baggrund af [VÆLG]den indsendte dokumentation/din henvendelse, og vi finder grundlag for at genoptage sagen."

11. Hyppigt stillede spørgsmål

Vi forsøger at have en FAQ til alle de generelle spørgsmål kontoret skal besvare. Disse spørgsmål og besvarelser, herunder engelske besvarelser, opdateres løbende i et skema på sagsnr. 13/016959 i EstherH.

Afghanistan

Internt notat – Center for Asyl

(Opdateret den 14. september 2016)

Indhold

Afghanistan 3

Afghanistan

(Senest opdateret den 14. september 2016)

1. Typiske asylmotiver:

De fleste ansøgere henviser som asylmotiv til en eller flere privatretlige konflikter. Myndighedskonflikter er kun undtagelsesvis gjort gældende som selvstændigt asylmotiv.

Afghanersagerne er typisk troværdighedssager. Troværdigheden vedrører i disse sager oftest selve årsagen til konflikten (set-up'et). Det er sjældent, at sagerne afvises på divergenser. En undtagelse hertil kan være sager, hvor der tillige er indrejst en ægtefælle eller andre familiemedlemmer og oplysningerne i sagerne er indbyrdes divergerende. Vurderingen af troværdighed i disse sager beror på ansøgernes forklaring vedrørende f.eks. etableringen af forholdet til kæresten og parrets møder eller baggrunden for jordkonflikten (hvor er jordstykket beliggende, hvad dyrkes, hvem har aktuelt råderetten over jorden mv.), de konkrete opsøgninger fra Talibans side eller arbejdsopgaverne for internationale styrker/vestlige myndigheder eller internationale organisationer.

Det er sædvanligt i sager vedrørende afghanske asylansøgere, at de gør flere asylmotiver gældende, herunder at et eller flere asylmotiver er opstået efter udrejsen af hjemlandet.

I praksis afvises forklaringerne derfor oftest som usandsynlige (påfaldende/usammenhængende). Styrelsen meddeler i nogle af sagerne opholdstilladelse i 1. instans. I de øvrige sager meddeler styrelsen afslag med automatisk klageadgang til Flygtningenævnet. ÅG proceduren anvendes pt. aldrig i sager vedrørende afghanske statsborgere.

Den aktuelle anerkendelsesprocent i første instans er 10 pct., og omgørelsesprocenten i Flygtningenævnet er aktuelt 22 pct.

Køns- og æresrelaterede konflikter

Mange ansøgere henviser til konflikter med egen og/eller kærestens familie som følge af kæresteforholdet (Romeo & Julie konflikter). Den ene eller begge parter i relationen er sædvanligvis ugift eller gift med en anden person. En del ansøgere henviser i den forbindelse til, at kæresteforholdet ikke kan føre til ægteskab på grund af aftaler om ægteskab til anden side (tvangsægteskaber). Det gøres ofte gældende, at kvinden er lovet bort til en meget ældre mand, som i forvejen har børn og en eller flere hustruer. I den forbindelse gøres det tillige ofte gældende, at ægtemanden eller manden, som kvinden skal giftes med, er kommandant eller på anden måde har en magtfuld position hos Taliban.

Nogle ansøgere henviser som asylmotiv desuden til, at de er gravide eller, at de her i landet har født et barn, og at de også af den grund frygter repressalier fra familiemedlemmer. Enkelte, navnlig ældre kvinder, herunder enker, gør gældende, at de ikke har et familiemæssigt netværk i Afghanistan, herunder, at de ikke (længere) har mandlige familiemedlemmer tilbage i hjemlandet.

Jordkonflikter

En del asylansøgere gør gældende, at de har mistet ejendomsretten til jord, som de og deres familier er retmæssige ejere af. Det gøres i en del sager gældende, at råderetten over og ejendomsretten til jorden uretmæssigt er overgået til en anden del af familien. Jordkonflikten kan have udløst drab på familiemedlemmer. Jordkonflikter går ofte tilbage i tid. Mange ansøgere har boet i Iran i en længere årrække. Den aktuelle konflikt skyldes i disse sager, at et eller flere mandlige familiemedlemmer rejser fra Iran til Afghanistan for at gøre krav på jordstykket, fordi familien påtænker på ny at bosætte sig i hjemlandet. Den person – typisk fra en anden del af familien – som har passet jorden, mens ansøgers familie har boet i udlandet, nægter at afgive jorden, hvilket udløser konflikten.

Tvangshvervning

Tvangshvervning gøres jævnligt gældende som asylmotiv i forhold til især ikke-regeringsbaserede militser/militære grupperinger, typisk Taliban eller evt. IS. Tvangshvervning gøres gældende i forhold til generelle aktiviteter for de pågældende militser eller militære grupperinger. Tvangshvervning gøres også gældende i forhold til udførelse af selvmordsbombeaktioner et konkret sted, typisk en lufthavn eller militærforlægning, hvor udlændinge færdes. Asylansøgerne gør i den forbindelse ofte gældende, at de i kraft af deres job eller forbindelser har adgang til det pågældende sted, hvor bomben skal detoneres.

Associering med eller arbejde for internationale styrker eller organisationer (som indrejser spontant)

Nogle ansøgere gør som asylmotiv gældende, at de har arbejdet for internationale styrker eller for internationale/vestlige organisationer i Afghanistan. Arbejdet kan f.eks. have været som tolk, chauffør eller rengøringsmedarbejder. Ansøgerne oplyser i den forbindelse, at de er blevet eksponeret i forbindelse med deres arbejde, at deres ansættelsesforhold har betydet, at de bliver associeret med udlændinge, og at Taliban af den grund har truet dem på livet.

Hvis ansættelsesforhold er sandsynliggjort eller verificeret via et ansættelsestjek (jf. punkt 7 nedenfor), og konflikten med typisk Taliban, kan lægges til grund, vil der blive meddelt opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7, stk. 2.

Tolke og andre lokalt ansatte indrejst på visum (Tolkeaftalen med Forsvarsministeriet)

Den 22. maj 2013 blev der indgået en aftale om "håndtering af situationen for tolke og andre lokalt ansatte i Afghanistan". Aftalen blev indgået mellem en række politiske partier i Danmark for at sikre, at ingen tolke eller andre lokalt ansatte, som har bistået den danske indsats i Afghanistan, blev ladet i stikken i forbindelse med reduktionen af det internationale engagement i landet. Personer, som angiver at være omfattet af tolkeaftalen af 22. maj 2013, kan få udstedt visum med henblik på at indrejse i Danmark og søge om asyl. Det sker efter indstilling fra Task Force 13 (TF 13). Tolkeaftalen er foreløbig forlænget til udgangen af 2016.

Asylsagsbehandlingen af disse sager i Danmark foregår på sædvanlig måde. Sagerne adskiller sig fra andre asylsager ved, at der foreligger et eller flere referater fra interviews med TF 13 og ved, at ansættelsesforholdet er bekræftet. Princippet om, at tvivlen skal komme en ansøger til gode (benefit of the doubt), vil disse sager ofte medføre til, at vi ikke kan afvise, at ansøgerne vil være i risiko for overgreb eller behandling i strid med EMRK artikel 3, og ansøgerne vil blive meddelt opholdstilladelse i medfør af udlændingelovens § 7, stk. 2.

TF 13's indstillinger til udfærdigelse af visum baserer sig stort set altid på interviews med hovedpersonen i sagen. Hvis indstillingen også gælder ægtefælle og børn, kan interviewet i styrelsen med ægtefællen i princippet bringe tvivl om grundlaget for indstillingen fra TF 13. Der kan under styrelsens sagsbehandling også fremkomme nova, som TF 13 ikke

var bekendt med, da indstillingen blev skrevet, hvilket evt. kan påvirke vurderingen af den enkelte asylsag. Endelig kan der indtræffe hændelser i perioden fra TF 13's indstilling og til asylsagsbehandlingen i Danmark, som kan påvirke vurderingen af asylsagen.

Konvertitter og ateister

Nogle ansøgere oplyser, at de frygter at blive udsat for asylbegrundende forfølgelse eller overgreb fra de afghanske myndigheders side, fra lokalbefolkningen og fra familie, fordi de er frafaldet islam. Ofte anføres det, at de er konverteret til en anden religion, som regel kristendommen.

Nogle ansøgere anfører, at de er konverteret fra Yarsan/Ahl-e-Haqq til kristendommen eller, at de er konverteret fra fra shia til sunni eller omvendt. Nogle ansøgere anfører, at de er eller er blevet ateister. En del af ansøgerne anfører, at de først efter udrejsen af hjemlandet er konverteret eller er blevet ateister (sur place motiv). Nogle af ansøgerne har på sociale medier fremhævet deres konvertering til kristendommen.

Vurderingen af disse sager bero på, om konverteringen eller oplysningen om, at ansøger er ateist, kan anses for reel. Det kan ikke kræves, at ansøger i hjemlandet skal skjule sin trosretning eller sin manglende tro. Retten til frit at udøve sin trosretning er beskyttet i EMRK og andre internationale konventioner.

2. Myndighedsbeskyttelse

Der er som udgangspunkt ikke mulighed for effektiv myndighedsbeskyttelse i Afghanistan. Undtagelsesvis vil der i navnlig Kabul være en vis begrænset mulighed for myndighedsbeskyttelse.

Myndighedsbeskyttelse er kun relevant, når der ikke er tale om en myndighedskonflikt. Hvis der er tale om en privatretlig æresrelateret konflikt, som – hvis den blev anmeldt til myndighederne – ville kunne medføre strafferetlige sanktioner, er myndighedsbeskyttelse ikke en mulighed.

3. Internt flugt alternativ (IFA)

I relation til Afghanistan er IFA muligt i begrænset omfang, når der er tale om:

- Lokale konflikter og
- Lokale konflikter med diverse grupperinger/militser, når det vurderes, at:
 - 1) grupperingerne ikke kontrollerer det område, som ansøgeren vil blive henvist til, og
 - 2) grupperingen vurderes ikke at have vilje og evne til at finde asylansøgeren i f.eks. Kabul eller større provinsbyer.

IFA vil især være relevant, når der er tale om:

- Enlige mænd i den arbejdsduelige alder, som ikke har alvorlige psykiske eller fysiske helbredsmæssige vanskeligheder,
- Gifte par (uden mindreårige børn) i den arbejdsduelige alder, som ikke har alvorlige psykiske eller fysiske helbredsmæssige vanskeligheder,
- Eksistensen af et netværk i f.eks. Kabul, herunder fra den udvidede familie eller etniske gruppe, som asylansøgeren tilhører, inddrages – men er ikke nødvendigvis udslagsgivende.
- Hvorvidt asylansøgeren vil kunne etablere sig på et rimeligt niveau (efter afghanske forhold) skal indgå i vurderingen.

Ældre personer, handikappede og familier med mindreårige børn og uledsagede mindreårige (UMI'er) vil – som udgangspunkt – kun kunne henvises til at tage ophold andetsteds i Afghanistan, hvis følgende forhold er til stede:

- De pågældende har et familiemæssigt netværk (den udvidede familie) eller et etnisk netværk, og

- at det vurderes rimeligt at henvise asylansøgeren til at tage ophold andetsteds, herunder at de socioøkonomiske forhold anses for tilstrækkelige efter afghanske forhold.

For *UMI'er* er det yderligere et krav, at:

- Det må anses for bedst – i forhold til varetagelsen af barnets tarv – at henvise den pågældende til at tage ophold andetsteds i sit hjemland.

4. Udelukkelse

Nogle ansøgere har i forbindelse med deres konflikt udøvet vold eller dræbt en anden person, herunder kan de f.eks. uagtsomt være kommet til at dræbe en anden person i trafikken. Nogle ansøgere gør gældende, at de under deres ophold i Iran – af de iranske myndigheder – er blevet tvunget til Syrien for at kæmpe og at de i den forbindelse er blevet lovet en opholdstilladelse i Iran.

Enkelte ansøgere har haft en militærkarriere, arbejdet for politi eller efterretningstjeneste eller været aktive for Taliban og i den forbindelse udført eller overværet handlinger, som efter omstændigheder vil kunne begrunde udelukkelse fra beskyttelse.

I disse sager skal spørgsmålet om evt. udelukkelse, altid inddrages i vurderingen af asylsagen.

5. Længerevarende ophold i Iran/Pakistan

En del af ansøgerne har i en længere periode forud for indrejse i Danmark boet i Iran eller evt. i Pakistan. De pågældende har sædvanligvis ikke haft opholdstilladelse i landet. Årsagen til udrejsen af Iran er ofte frygten for at blive sendt retur til Afghanistan af de iranske myndigheder eller konflikter i Iran med andre afghanere.

Sagerne vurderes altid i forhold til Afghanistan, hvor ansøgeren er statsborger. Det gælder også, selvom ansøgeren er født og opvokset i Iran eller Pakistan. Hvis en ansøger henviser til konflikter i Iran eller Pakistan med afghanske statsborgere, skal det under samtalen afdækkes, om – og i givet fald hvorfor – ansøgeren af den årsag frygter asylbegrundende forfølgelse eller overgreb ved en tilbagevenden til Afghanistan.

6. 1. Asylland

Iran og Pakistan kan ikke anvendes som 1. asylland i ovennævnte sager.

Undtagelsesvist kan det komme på tale at anvende Iran eller Pakistan som 1. asylland, hvis en ansøger f.eks. er gift med en iransk eller pakistansk statsborger og ansøgeren derfor vurderes at have en nær tilknytning til ægtefællens hjemland.

7. Ægthedsvurdering af dokumenter

Ægthedsvurderinger af arbejdsgivererklæringer vedrørende ansættelsesforhold hos internationale styrker eller internationale/udenlandske organisationer udføres.

Ægthedsvurdering af arbejdsgivererklæringer udføres som regel også, hvis forklaring om ansættelsesforholdet forekommer konstrueret, fordi spørgsmålet om verifikation af ansættelsesforhold typisk vil blive gjort gældende under Flygtningenævnets klagesagsbehandling.

8. Sager i bero

Aktuelt ingen sager.

9. PET/FE

Forelæggelse for PET/FE beror på en konkret vurdering jf. de generelle retningslinjer herfor. Sager skal forelægges for PET og FE, hvis ansøgerne oplyser om forhold, som kunne have interesse for PET og FE. Det vil altid være tilfældet, hvis ansøgerne skal til en udelukkelsessamtale.

Notat om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, efter et forudgående ophold i Danmark.

1. Indledning

Dette notat beskriver retsgrundlaget og praksis for behandlingen af udvalgte sager, hvor en ansøger har haft et forudgående ophold i Danmark – enten på baggrund af en tidligere opholdstilladelse eller som eksempelvis afvist asylansøger – og herved har opnået en tilknytning til Danmark. En tidligere opholdstilladelse kan f.eks. være en humanitær opholdstilladelse eller en opholdstilladelse på baggrund af beskæftigelse eller studier.

I det følgende afsnit beskrives retsgrundlaget vedrørende udlændingelovens § 9 c, stk. 1, efterfulgt af et afsnit med eksempler på relevant praksis på baggrund af sager behandlet i henholdsvis Udlændingestyrelsen og Udlændingenævnet. Endelig vil der til sidst i notatet blive redegjort for relevant dansk og international retspraksis.

Notatet vil være genstand for løbende opdatering.

2. Retsgrundlag

2. 1. Danske retsregler

Efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, 1. pkt., kan der efter ansøgning gives opholdstilladelse til en udlænding, hvis ganske særlige grunde, herunder hensynet til familiens enhed og, hvis udlændingen er under 18 år, hensynet til barnets tarv, taler derfor.

Det fremgår af bemærkningerne til lovforslag nr. L 152 fremsat den 28. februar 2002, at bestemmelsen i udlændingelovens § 9 c, stk. 1, især finder anvendelse i tilfælde, hvor det vil være i strid med Danmarks internationale forpligtelser at give afslag på familiesammenføring – herunder navnlig Den Europæiske Menneskeretskonvention artikel 8.

På den baggrund vil der f.eks. helt undtagelsesvist kunne meddeles opholdstilladelse efter bestemmelsen til en forælder over 60 år til en herboende indvandrers, eller til en ægtefælle til en herboende indvandrers, som ikke har haft tidsubegrænset opholdstilladelse i mere end de sidste tre år. Der vil også helt undtagelsesvist kunne meddeles opholdstilladelse til en handicappet udlænding over 18 år, som risikerer at blive efterladt alene i hjemlandet, fordi resten af familien har fået opholdstilladelse i Danmark, eller i forhold til søskende, hvis der er tale om et særligt kvalificeret søskendeforhold i form af, at en ældre herboende søskende i en årrække forinden indrejsen i Danmark, har fungeret som forælder og forsørger for en mindreårig søskende.

I praksis har bestemmelsen i § 9 c, stk. 1, været anvendt i sager vedrørende personer, som ikke opfylder betingelserne andetsteds i udlændingeloven for at få opholdstilladelse men som, f.eks. på grund af længden og karakteren af ansøgerens ophold i Danmark, herunder

helbredsforhold, tilknytningen til herboende personer, samt manglende netværk i hjemlandet, efter en konkret vurdering bør meddeles opholdstilladelse på andet grundlag.¹

Barnets tarv og tilknytning:

Ved lov nr. 567 af 18. juni 2012, blev formuleringen "hensynet til barnets tarv" indsat i bestemmelsen i udlændingelovens § 9 c, stk. 1. Med ændringen blev det tydeliggjort i selve lovteksten, at der ved behandlingen af ansøgninger om familiesammenføring med et barn under 18 år, skal tages hensyn til både familiens enhed og barnets tarv. Der var ikke tale om en ændring af anvendelsesområdet for bestemmelsen, men alene en præcisering af bestemmelsen.

I bemærkningerne til lovforslag nr. L 150 fremsat den 11. april 2012, er bl.a. anført følgende om vurderingen af barnets tarv:

"Ved den nærmere vurdering af barnets tarv indgår bl.a. længden og karakteren af barnets ophold i Danmark set i forhold til barnets ophold i hjemlandet, ligesom det vil indgå, hvor barnet har haft sin opvækst, og hvor det har gået i skole. Der skal endvidere bl.a. lægges vægt på barnets sproglige færdigheder, herunder om barnet taler dansk, og om barnet taler det sprog, der tales i hjemlandet. Det vil også indgå, om barnet i hjemlandet har opholdt sig hos nær familie."

I bemærkningerne til lovforslag nr. L 104 fremsat den 2. marts 2012, om bl.a. ændring af reglerne for ægtefællesammenføring, er følgende anført om vurderingen af om der er anledning til at fravige de normale betingelser for ægtefællesammenføring på grund af børns selvstændige tilknytning til Danmark:

"Her vil der særligt blive lagt vægt på børnenes alder, på varigheden af børnenes faste ophold her i landet og på, om børnene er velintegrerede i det danske samfund, herunder om børnene gennem en længere periode har gået i dansk vuggestue, børnehave, folkeskole eller lignende og derved har opnået en sproglig tilknytning her til landet. I praksis er det antaget, at de almindelige betingelser for ægtefællesammenføring som udgangspunkt kan fraviges, når den herboendes og ansøgers fællesbørn har opholdt sig i Danmark i en samlet periode på ca. 6-7 år, og børnene i denne periode er blevet velintegrerede i det danske samfund og har opnået sproglig tilknytning her til landet."

2. 2. Internationale retsregler

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK)

Det følger af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8, stk. 1, at enhver har ret til respekt for sit privatliv og familieliv, sit hjem og sin korrespondance. Det fremgår endvi-

¹ Der henvises i den forbindelse til "Notat om praksis for meddelelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1 (ganske særlige grunde)" af 23. juni 2008 af daværende Ministerium for Flygtninge, Indvandrere og Integration. http://www.nyidanmark.dk/NR/rdonlyres/889FC42B-C05A-441A-8FD1-F6E71C9C768E/0/praksisnotatmeddelelse_om_opholdstilladelse_pgr9cstk1.pdf

dere af stk. 2, at ingen offentlig myndighed må gøre indgreb i udøvelsen af denne ret, medmindre det sker i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed eller landets økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder.

Kravet i EMRK artikel 8, stk. 2, om at et indgreb skal være nødvendigt suppleres af en proportionalitetsvurdering, således at det sikres, at indgrebet foretages med et middel, som er proportionelt i forhold til målet. Det betyder, at myndighederne i den enkelte sag på baggrund af sagens omstændigheder skal vurdere, om det er proportionelt at meddele afslag på opholdstilladelse, og myndighederne skal således foretage en konkret proportionalitetsafvejning af de individuelle interesser overfor de statslige interesser.

EMRK artikel 14 beskytter retten til ikke at blive diskrimineret i forhold til konventionens øvrige rettigheder, herunder eksempelvis EMRK artikel 8. Diskrimination efter EMRK artikel 14 er forskelsbehandling, som ikke er saglig og proportionel.²

FNs konvention om barnets rettigheder (Børnekonventionen)

FN's Børnekonvention indeholder en række rettigheder for barnet, og den skal fortolkes i lyset af sine fire generelle hovedprincipper: ikke-diskrimination; varetagelse af barnets bedste; retten til livet, overlevelse og udvikling; samt respekt for barnets synspunkter. FN's Børnekonvention indeholder ikke bestemmelser, som direkte regulerer børns adgang til opholdstilladelse, men konventionen indeholder en række bestemmelser, som er relevante i udlændingemyndighedernes vurdering af sager om børn.

Særligt kan nævnes artikel 3, stk. 1, hvoraf det fremgår, at barnets bedste skal komme i første række i alle foranstaltninger vedrørende børn, hvad enten disse udøves af offentlige eller private institutioner for socialt velfærd, domstole, forvaltningsmyndigheder eller lovgivende organer. Der er således en retlig forpligtelse til først og fremmest at vurdere, hvad der er det bedste for barnet. Dernæst kan andre hensyn tages i betragtning, idet der ikke er krav om, at hensynet til barnets bedste altid skal være absolut udslagsgivende.

I henhold til Børnekonventionens artikel 12 skal staterne sikre et barn, der er i stand til at udforme sine egne synspunkter, retten til frit at udtrykke disse synspunkter i alle forhold, der vedrører barnet; barnets synspunkter skal tillægges passende vægt i overensstemmelse med dets alder og modenhed.

Det fremgår endvidere af Børnekomitéens generelle bemærkninger nr. 14 af 29. maj 2013³ om barnets tarv, at bestemmelsen i konventionens artikel 3, stk. 1, bl.a. betyder, at barnets

² Der kan f.eks. henvises til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 30. april 2009 i sagen Glor mod Schweiz (application no. 13444/04), hvor EMD tog stilling til spørgsmålet om diskrimination på grund af handicap. I sagen pålagde staten dem, der ikke havde udført deres militærtjeneste, en strafskat. Det var ikke muligt at blive fritaget for strafskatten med henvisning til, at man var blevet fundet uegnet til militærtjeneste på grund af et mindre handicap. Artikel 14 læst i sammenhæng med artikel 8 var derfor krænket.

³ UN Committee on the Rights of the Children, General comment No. 14 (2013) on the rights of the child to have his or her best interests taken as a primary consideration (art. 3, para. 1), 29 May 2013, CRC/C/GC/14

tarv skal indgå med særlig prioriteret vægt og ikke blot være ét blandt mange hensyn, der indgår i myndighedernes overvejelser. Det anføres herudover, at bestemmelsen efter komiténs opfattelse indebærer, at det af en afgørelse udtrykkeligt skal fremgå, hvorledes hensynet til barnets tarv er blevet vægtet over for modsatrettede hensyn.⁴

FNs Konvention om rettigheder for personer med handicap (Handicapkonventionen)

FN's Handicapkonvention har som helt overordnet formål at sikre, at alle personer med handicap fuldt ud kan nyde alle menneskerettigheder på lige fod med andre, jf. artikel 1.

Det følger af FN's Handicapkonvention artikel 5, stk. 1, at personer med handicap har ret til lige beskyttelse af loven og til at drage samme nytte af loven som andre. Efter artikel 5, stk. 3, skal der, for at fremme lighed og afskaffe diskrimination, tages alle passende skridt til at sikre, at der tilvejebringes rimelig tilpasning. Rimelig tilpasning er nødvendige og passende ændringer og justeringer, som ikke indebærer en uforholdsmæssig stor eller unødvendig byrde, når dette er nødvendigt i et konkret tilfælde for at sikre, at personer med handicap kan nyde eller udøve alle menneskerettigheder og grundlæggende frihedsrettigheder på lige fod med andre.⁵

I henhold til FN's Handicapkonvention artikel 18 har personer med handicap ret til at vælge deres opholdssted og til statsborgerskab på lige fod med andre. Artikel 23 forpligter delta-gerstaterne til at træffe effektive og passende foranstaltninger til at afskaffe diskrimination af personer med handicap i alle forhold vedrørende ægteskab og familieliv.

Såfremt en ansøger er stillet ringere end andre på grund af sit handicap (eksempelvis som følge af manglende selvforsørgelse, sprogkundskaber, uddannelse, beskæftigelse m.v.), vil det i hvert enkelte sag skulle vurderes, om der skal ydes tilpasning i rimeligt omfang eller tages andre særlige hensyn for en ansøgers handicap. Dette betyder blandt andet også, at der i visse tilfælde skal ske positiv forskelsbehandling af personer med handicap.

⁴ UN Committee on the Rights of the Children, General Comment no. 14 (2013) on the rights of the child to have his or her interests taken as a primary consideration (art. 3, para.1), CRC/C/GC/14, 29 May 2013, para. 6, 14 (b), 32, 37 og 97.

⁵ Der kan f.eks. henvises til Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom af 12. februar 2013 i sagen D.G. mod Polen (application no. 45705/07), hvor EMD tog stilling til forpligtelsen om rimelig tilpasning. I sagen var en mand, der sad i kørestol og havde en række yderligere handicaps, indsat i et fængsel, der ikke var tilpasset hans særlige behov. I denne forbindelse udtalte EMD i præmis 176, at "detaining him for eighteen months in a prison that was unsuitable for the incarceration of persons with physical disabilities and not making sufficient efforts to reasonably accommodate his special needs raises a serious issue under the Convention.". EMD fandt derfor, at EMRK artikel 3 om forbud mod tortur, nedværdigende og umenneskelig behandling var krænket.

3. Beskrivelse af relevant praksis

a. Udlændingemyndighedernes praksis

i. Anvendelse af udlændingelovens § 9 c, stk. 1, efter afslag på forlængelse af opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b (humanitært ophold).

Ved Udlændingestyrelsens vurdering af om der kan meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, indgår familiens samlede forhold i sagen.

I den forbindelse lægges der vægt på længden af ansøgerens ophold i Danmark, herunder om varigheden af opholdet kan tilskrives ansøgerens manglende medvirken til udrejse eller manglende medvirken til at oplyse sagen.

Herudover lægges der vægt på hvilken tilknytning ansøgeren har fået til Danmark gennem uddannelse, arbejde, deltagelse i integrationsfremmende foreningsarbejde mv.

Såfremt ansøgningen omfatter børn, vil hensynet til barnets bedste indgå i vurderingen. I vurderingen vil både deres alder og varighed af ophold i Danmark være af væsentlig betydning, herunder deres tilknytning til Danmark gennem daginstitution eller skole. Herudover ses især på, hvorvidt de pågældende børn har haft en del af deres "formative" år i Danmark, eller om de endnu vil kunne have en del af disse år i hjemlandet.

Tilladelser:

Eksempel 1:

Familien består af K og B1 og B2. K indrejste i Danmark i 2006 sammen med B2, som ved indreisen var 3 år. K blev i 2008 meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b med henvisning til hendes fysiske helbred. I 2010 blev B1 som 13-årig familiesammenført med K i Danmark. I 2013 blev K meddelt afslag på forlængelse af sin opholdstilladelse, under henvisning til at den nødvendige behandling nu var tilgængelig i hjemlandet.

K havde under sit ophold i Danmark deltaget i og bestået danskundervisning, og haft frivilligt arbejde. B1 gik i en international skole, mens B2 gik i dansk skole.

Familien blev i marts 2014 meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med henblik på varigt ophold.

Ved afgørelsen blev der lagt vægt på længden af familiens ophold i Danmark (8 år ved vurderingen), og særligt B2s tilknytning til Danmark, idet B2 havde boet i Danmark siden treårsalderen (ved vurderingstidspunktet var B1 17 år og B2 11 år).

Eksempel 2:

Familien består af K og B1 og B2. K indrejste i 2004 og blev i 2006 meddelt opholdstilladelse efter § 9 b på grund af sit helbred. I 2013 blev opholdstilladelsen nægtet forlænget under henvisning til, at den relevante medicin var blevet tilgængelig i hjemlandet. B1 og B2 er født i Danmark i henholdsvis 2008 og 2011. Faderen var ikke bosat i Danmark.

Efter det oplyste i sagen havde K deltaget i danskundervisning, men ikke haft arbejde i Danmark. Børnene gik i dansk børnehave og dagpleje.

Familien blev i april 2014 meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med henblik på varigt ophold.

Ved afgørelsen blev der lagt vægt på familiens samlede tilknytning til DK, herunder hensynet til ansøgers langvarige ophold i DK (10 års ophold i 2014), børnenes tilknytning til Danmark, at børnene var født i Danmark (herunder knap 6 år og 3 år ved tidspunktet for § 9 c, stk. 1 – vurderingen) og at begge børn gik i daginstitution i Danmark.

Eksempel 3:

Familien består af M, K og B1 og B2. K indrejste med B1 i 2001, hvor B1 var nyfødt. M indrejste i 2002. I 2006 fødtes B2 i Danmark. Familien fik i 2011 opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b på grund af Ks psykiske helbred. Det fremgik, at familiens langvarige ophold i Danmark til dels skyldtes Rigspolitiets praktiske vanskeligheder ved at få udsendelse til hjemlandet iværksat, samt familiens manglende medvirken til at udrejse. Uanset at tilladelsen i 2014 blev forlænget, søgte familien om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Det fremgik, at M og K havde deltaget i danskundervisning, at M havde bestået Prøve i dansk 3, og at M, efter at familien havde fået opholdstilladelse, havde fået nogen tilknytning til det danske arbejdsmarked. Herudover fremgik det, at B1 og B2 gik i dansk skole, i hhv. 8. og 3. klasse.

Familien blev i juli 2014 meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med henblik på varigt ophold.

Uanset, at familien alene havde haft lovligt ophold i Danmark i knap 3 år ud af ca. 13 års ophold i Danmark, blev der ved afgørelsen lagt afgørende vægt på hensynet til barnets bedste. Der blev således lagt vægt på at B1 havde opholdt sig 13 år i Danmark, at B2 havde opholdt sig hele sit 8-årige liv i Danmark, og at børnenes tilknytning til Danmark vurderedes at være større end til hjemlandet.

Eksempel 4:

Ansøger er enlig M, som er indrejst i DK i 2002, da han var 23 år gammel. M fik i 2007 opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, på grund af sit psykiske helbred. I 2013 blev M meddelt afslag på forlængelse af sin opholdstilladelse, idet behandling var blevet tilgængelig i hjemlandet.

M havde deltaget i danskundervisning, og haft fast arbejde på et pizzeria i fire år. M's forældre og 9 søskende boede i Danmark og havde alle opholdstilladelse, eller dansk statsborgerskab. M havde ingen familie i hjemlandet og var efter det oplyste afhængig af (psykisk) støtte fra forældrene, hos hvem han boede.

M blev i oktober 2014 meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med henblik på varigt ophold.

Uanset, at M havde haft hele sin opvækst i hjemlandet, blev der ved afgørelsen lagt vægt på hans lange ophold i Danmark (knap 12 år, heraf 6 lovligt) sammenholdt med hans afhængighed af familien, som i sin helhed var bosat i Danmark.

Afslag:

Eksempel 5:

Familien består af M, K og B1 og B2. M og K indrejste i 2008 og blev i 2009 meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, på grund af Ks psykiske helbred. B1 og B2 blev født i Danmark i henholdsvis i 2011 og 2014. I 2014 blev familien nægtet forlængelse af opholdstilladelsen, med henvisning til at der nu var tilgængelig behandling i hjemlandet.

M havde deltaget i og bestået danskundervisning, og haft tilknytning til arbejdsmarkedet fra 2010 til 2014. K havde ikke haft arbejde eller uddannet sig under opholdet i Danmark. For så vidt angår børnene gik B1 i dansk daginstitution mens B2 var nyfødt.

Ved afgørelsen i april 2014 blev der lagt vægt på længden af familiens ophold i DK, herunder lovlige ophold (5 år), at M og K ikke havde opnået en sådan tilknytning til Danmark at det kunne begrunde opholdstilladelse, herunder vurderedes de fortsat at have en større tilknytning til hjemlandet. Endvidere indgik børnenes unge alder i vurderingen, herunder at de vurderedes at have hovedparten af deres formative år foran sig (B1 var på afgørelsestidspunktet 2 år og B2 var nyfødt).

Eksempel 6:

Familien består af M, K, B1, B2 og B3. Familien indrejste i 2008, da børnene var hhv. 16, 10 og 2 år. I 2011 fik familien opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, på grund af Ks psykiske helbred. I begyndelsen af 2014 blev familien nægtet forlængelse af opholdstilladelsen, med henvisning til at der var tilgængelig behandling i hjemlandet.

M havde deltaget i danskundervisning og i virksomhedspraktik i 3 måneder. K havde bestået Prøve i Dansk 2. B1 havde læst til mekaniker, og boede sammen med sin kæreste, der havde asyl, og deres fælles datter, født i 2010. B2 og B3 gik i hhv. 8. og 1. klasse i en dansk skole. Familien havde efter det oplyste familie i hjemlandet.

Ved afgørelsen i juli 2014 blev der lagt vægt på varigheden af familiens ophold i Danmark, herunder at de vurderedes fortsat at have en større tilknytning til deres hjemland. Der blev i forhold til børnene B2 og B3 lagt vægt på at B2 allerede havde tilbragt en del af sine formative år i hjemlandet og B3 endnu havde hovedparten af sine formative år foran sig. For så vidt angår B1 blev der lagt vægt på at denne havde tilbragt alle sine formative år i hjemlandet, at han fortsat havde familie i hjemlandet, og at han fremadrettet ville kunne udøve samvær med sin datter og kæreste gennem besøgsophold (ansøgerne var fra visumfrit land).

Eksempel 7:

K indrejste i Danmark i 2000 i en alder af 27 år. K havde opholdstilladelse som au pair indtil december 2003 og humanitært ophold fra 2012 til 2014. I den mellemliggende periode havde K haft nogle perioder med processuelt ophold i forbindelse med blandt ansøgning om familiesammenføring. K fik afslag på forlængelse af sin humanitære opholdstilladelse med henvisning til, at den nødvendige behandling af hendes sygdom nu var tilgængelig i hjemlandet.

K havde bestået Prøve i Dansk 2 og havde taget en 1-årig uddannelse som social- og sundhedshjælper, hvilket hun havde arbejdet som fra maj 2015. Det var endvidere oplyst, at hun havde boet hos en dansk familie de sidste 11 år, som hun derfor havde en stærk tilknytning til. K havde forældre og to brødre i sit hjemland.

Ved afgørelsen i december 2015 blev der lagt afgørende vægt på, at K var indrejst i en alder af 27 år, og at hun under sit 15 år lange ophold i Danmark alene havde haft 5 år med opholdstilladelse.

Hun havde alene haft opholdstilladelser med henblik på midlertidige ophold, og hun kunne derfor ikke have en berettiget forventning om varigt ophold i Danmark.

Det blev vurderet, at hun havde en større tilknytning til sit hjemland, hvor hun havde boet, indtil hun var 27 år.

Eksempel 8:

Familien består af M, K og deres fire børn B1-B4. Familien indrejste i Danmark i 2010, da børnene var henholdsvis 10, 7, 5 og 3 år gamle.

Familien blev meddelt afslag på asyl, men fik efterfølgende humanitær opholdstilladelse fra 2011-2013 på baggrund af K's helbredsforhold. Forlængelse heraf blev nægtet i 2015, idet den nødvendige behandling nu var tilgængelig i hjemlandet. På trods af at familien herefter af Udlændingestyrelsen blev meddelt opsættende virkning med hensyn til udrejsefristen, udrejste de i april 2015.

K kunne ikke dansk og havde heller ikke deltaget i danskundervisning. M havde deltaget i sprogundervisning og kunne noget dansk. M havde været i virksomhedspraktik og deltog i fritidsaktiviteter. Både M og K havde familienetværk i hjemlandet.

Ved afgørelsen i marts 2016 blev der lagt afgørende vægt på, at familien var udrejst et år forinden, og at de således alene havde haft 5 års ophold i Danmark.

Uanset at børnene havde gået i dansk skole, deltaget i fritidsaktiviteter, og at B1-B3 havde tilbragt 5 af deres formative år i Danmark, fandtes de ikke at have opnået en sådan selvstændig tilknytning til Danmark, der kunne begrunde, at familien blev givet opholdstilladelse.

Det vurderedes derfor ikke at være i strid med børnenes tarv eller retten til familieliv at henviser dem til at fortsætte deres opvækst og udøve deres familieliv i deres hjemland.

Udlændingenævnet

Udlændingenævnet den 10. juni 2014 (FAM/2014/88)

Udlændingenævnet stadfæstede den 10. juni 2014 Udlændingestyrelsens afgørelse om ikke at give opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1 til en mor fra Kosovo og hendes to mindreårige børn.

Den kvindelige ansøger indrejste i 2001, og fik det følgende år endeligt afslag på asyl. Hun blev efterfølgende meddelt afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, dagældende § 9, stk. 2, nr. 4 og på genoptagelse af § 9 b sagen. I 2007 blev hun imidlertid meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, hvilket blev forlænget frem til 2011.

I 2010 fødte moderen sit ældste barn, og det yngste blev født i 2013. Senere i 2013 blev hun meddelt afslag på forlængelse af den humanitære opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, idet der nu var tilgængelig behandling i hjemlandet.

I 2014 meddelte Udlændingestyrelsen familien afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Det fremgår af sagen, at moderen ikke under sit ophold i Danmark havde arbejdet eller deltaget i undervisning. Hun havde fire søskende der boede i Danmark, og havde været på ferie i hjemlandet i 2008 og 2009, hvor hun også havde familie. Det ældste barn var i dansk børnehave, og havde ligeledes gået i dansk dagpleje og vuggestue.

Udlændingenævnet lagde i sin afgørelse vægt på, at moderen alene havde haft lovligt ophold i Danmark i fire år fra 2007 til 2011, og frem til 2013 i forbindelse med Ministeriets behandling af forlængelsesansøgningen. Hun havde endvidere været tilbage i hjemlandet, hvor hun havde familie, var blevet gravid under det andet besøg, og sås ikke at have opnået en særlig tilknytning til Danmark gennem sine år i Danmark.

For så vidt angår Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 8, samt praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol lagde Udlændingenævnet vægt på at der ikke gives familier en ret til at vælge, i hvilket land de vil udøve deres familieliv. Udlændingenævnet fandt endvidere, *"at børnene henset til deres alder og længden af deres ophold her i landet ikke kan anses for at have en så stærk tilknytning til Danmark, at det må anses for uforholdsmæssigt at henvise dem til at bo sammen med deres mor i Kosovo."*

Udlændingenævnet bemærkede for så vidt angår børns formative år,

"at børns formative år som udgangspunkt først må antages at have sin begyndelse omkring børns skolepligtige alder, jf. den Europæiske Menneskerettighedsdomstols dom i den såkaldte Osman-sag (...). Udlændingenævnet henviste endvidere til, "at der efter Udlændingenævnets praksis som udgangspunkt først vil kunne meddeles opholdstilladelse på baggrund af herboende børns forhold, hvis de har haft seks til syv års sammenhængende fast ophold i Danmark, og børnene vedvarende har gået i danske institutioner og/eller skoler."

Udlændingenævnet den 27. oktober 2014 (FAM/2014/163)

Udlændingenævnet stadfæstede den 27. oktober 2014 Udlændingestyrelsens afgørelse om ikke at give opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til en enlig iransk mand.

M indrejste i Danmark i 2007, da han var 17 år. Han fik afslag på humanitær opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 b, og senere afslag på asyl. I 2008 fik han humanitær opholdstilladelse, som blev løbende forlænget. I 2014 meddelte Justitsministeriet M afslag på forlængelse af den humanitære opholdstilladelse, idet han nu kunne modtage behandling for sin psykiske sygdom i hjemlandet. Udlændingestyrelsen meddelte efterfølgende M afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

M havde under opholdet i Danmark gået til danskundervisning fra 2007-2013, men ikke haft arbejde eller taget anden uddannelse. Han kunne tale, læse og skrive dansk, og dyrkede fitness og skak. M boede i Danmark med sin moder og tre søstre, og var grundet sin psykiske sygdom meget afhængig af støtte fra særligt moderen. M blev desuden i 2013 gift med en norsk statsborger, bosat i Norge. Ms fader boede i Iran, men havde fornægtet M og gjort ham arveløs.

Udlændingenævnet lagde i sin afgørelse vægt på, at der ikke forelå en helt særlig tilknytning mellem M og hans moder og søstre, som lå udover hvad der følger af slægtskabet i sig selv. Herunder lagde Nævnet vægt på, at M var myndig og i forbindelse med indgåelse af ægteskab i juli 2013 havde stiftet selvstændig familie. Herudover fandt nævnet ikke, at M havde opnået en sådan tilknytning til Danmark, at han under henvisning til længden og karakteren af sit ophold kunne meddeles opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1. Hertil lagde nævnet vægt på, at den humanitære opholdstilladelse blev givet med henblik på midlertidigt ophold, hvorfor M ikke kunne have haft en berettiget forventning om at opnå en opholdstilladelse med henblik på varigt ophold eller tidsubegrænset opholdstilladelse i Danmark.

Endelig henviste nævnet til, at idet M havde stiftet selvstændig familie, måtte denne anses for nærmere til at varetage omsorgen for ham, og at han kunne henvises til at søge familiesammenføring med sin ægtefælle i dennes opholdsland.

Udlændingenævnet den 8. april 2015

Udlændingenævnet stadfæstede den 8. april 2015 Udlændingestyrelsens afgørelse om ikke at give opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til en familie på tre fra Kosovo.

Familien indrejste i Danmark i 2010, på hvilket tidspunkt parrets fællesbarn var knap 10 år. De blev året efter meddelt afslag på asyl. Samme år blev familien meddelt humanitær opholdstilladelse under henvisning til moderens helbredsforhold, gældende i to år. I 2014 blev opholdstilladelsen nægtet forlænget, idet der var tilgængelig behandling i hjemlandet. Udlændingestyrelsen meddelte senere på året familien afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Det fremgik af sagen, at M og K ikke havde arbejdet i Danmark, at de ikke kunne dansk, men at M dog deltog i danskundervisning. Deres fællesbarn gik i en dansk klasse, var aktiv i

skolen, spillede i den lokale fodboldklub flere gange om ugen og arbejdede desuden som avisbud. M deltog tillige aktivt i barnets skolegang. Det fremgik endelig, at der ikke var en familiemæssig tilknytning til Danmark.

Udlændingenævnet lagde i sin afgørelse vægt på, at familien alene havde haft lovligt ophold i Danmark i 2 år, fra 2011 til 2013, og at der var en stærkere tilknytning til hjemlandet end til Danmark, og fandt det ikke uproportionalt, at henvise familien til at tage ophold og udøve deres familieliv i hjemlandet.

I forhold til vurderingen af fællesbarnets tarv anførte Udlændingenævnet, at der ikke er et krav på opholdstilladelse til barnet eller dets forældre, alene fordi et barn har opholdt sig (på afgørelsestidspunktet) 4 år og 5 måneder i et land med en midlertidig opholdstilladelse.

Udlændingenævnet bemærkede, at:

"det efter Udlændingenævnets praksis som udgangspunkt først vil kunne meddeles opholdstilladelse på baggrund af herboende børns forhold, hvis de har haft 6 til 7 års sammenhængende ophold fast ophold i Danmark, og vedvarende har gået i danske institutioner og/eller skoler.

Udlændingenævnet lagde vægt på, at barnet i den foreliggende sag allerede haft *"størstedelen af sine formative år uden for Danmark, hvor han boede indtil han var 11 år gammel, og at han alene havde boet i Danmark i fire år og fem måneder"*.

Udlændingenævnet den 10. juni 2016

Udlændingenævnet stadfæstede den 10. juni 2016 Udlændingestyrelsens afgørelse om ikke at give opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til en familie på fire fra Bosnien-Hercegovina.

M, K og det ældste barn blev i 2001 meddelt afslag på asyl. M indrejste på ny i Danmark i 2009 og blev igen meddelt afslag på asyl. I 2011 indrejste K med de to børn, født i henholdsvis 2001 og 2003, og fik ligeledes afslag på asyl. Familien fik i 2013 humanitær opholdstilladelse under henvisning til M og Ks helbred. Opholdstilladelsen blev i 2015 nægtet forlænget under henvisning til at der var tilgængelig behandling i hjemlandet. Udlændingestyrelsen meddelte senere på året familien afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

M og K havde under opholdet i Danmark ikke arbejdet eller studeret, og kunne ikke dansk, idet M dog havde taget ét modul i danskuddannelse 1. K havde en søster i Danmark, men herudover havde familien ikke familiær tilknytning til Danmark.

De to fællesbørn gik i dansk skole i henholdsvis 4. og 6. klasse og var ifølge en udtalelse fra forvaltningen, vurderet til at være blevet godt integreret. Samtidig var det af advokaten anført at børnene alene kortvarigt havde gået i skole i hjemlandet, fordi de havde passet deres forældre, og at de fleste af deres formative år var foregået i Danmark.

Udlændingenævnet lagde i sin afgørelse vægt på, at familien alene havde haft lovligt ophold i Danmark i 2 år, fra 2013 til 2015, og med henblik på midlertidigt ophold. Derudover sås

familien ikke at have opnået en særlig stærk tilknytning til Danmark, herunder under henvisning til at forældrene ikke kunne dansk.

I forhold til børnene anførtes det af nævnet, at de allerede havde haft en stor del af deres formative år i hjemlandet, og ville kunne fortsætte deres opvækst og skolegang dér.

ii. Anvendelse af udlændingelovens § 9 c, stk. 1, når asylansøger ikke tidligere har haft opholdstilladelse i Danmark (f.eks. afviste asylansøgere)

Tilladelser:

Eksempel 9:

Ansøger, K, indrejste i juni 2009 med sin danske kæreste. I september 2009 søgte K asyl i Danmark efter, at hun gennem ca. 1 måned havde været udsat for meget grove voldelige og seksuelle overgreb af sin danske kæreste i Danmark.

K vidnede mod gerningsmanden, som blev idømt 6 års fængsel for overgrebene.

Udlændingestyrelsen vurderede, at K havde været udsat for menneskehandel. I 2010 fik K afslag på asyl og i 2011 afslag på humanitær opholdstilladelse.

I maj 2011 meddelte styrelsen K opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med mulighed for varigt ophold.

Ved afgørelsen blev der lagt vægt på grovheden af de overgreb, som K havde været udsat for i Danmark, herunder at K havde været indespærret og i den forbindelse udsat for så grove overgreb, at K havde været hospitalsindlagt flere gange. Der blev endvidere lagt vægt på, at K fortsat havde et behandlingsbehov, og at K skulle vidne mod gerningsmanden i en kommende ankesag.

Eksempel 10:

Familien består af K, B1 og B2. M, K og B1 indrejste i 2006, da B1 var knap 8 år, og søgte om asyl. I 2007 fødtes B2 i Danmark. I 2007 fik familien afslag på asyl og humanitær opholdstilladelse. I 2010 døde M af naturlige årsager i Danmark.

Familien fik i december 2014 opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med henblik på varigt ophold.

Ved afgørelsen blev der lagt vægt på, at K efter det oplyste havde en svingende forældreevne i forhold til sine børn, at børnene var tildelt støttepersoner af kommunen, at B1 havde opholdt sig i Danmark i 8 år og gået i folkeskole fra 1.- 8. klasse, at B2 havde tilbragt hele sit 7-årige liv i Danmark og var påbegyndt skolegang, og at familien var markant psykisk påvirket af angst- og belastningsreaktioner.

Eksempel 11:

Ansøger, K, indrejste i januar 2010 og søgte asyl i november 2011. I april 2012 traf styrelsen afgørelse om at anse K for handlet. Hun fik i august 2012 afslag på asyl og efterfølgende afslag på humanitær opholdstilladelse.

Styrelsen meddelte i september 2015 opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Ved afgørelsen blev der lagt vægt på, at K led af AIDS i udbrud og alvorlige følgesygdomme med hjerneskade og funktionsnedsættelse til følge, at hun havde et stærkt plejebehov, at hun var i selvmordsrisiko og vurderet udsat for menneskehandel.

Afslag:

Eksempel 12:

Ansøger er enlig M, der indrejste i 2011 sammen med sine forældre og søskende og søgte om asyl. I 2011 fik familien afslag på asyl og humanitær opholdstilladelse. I 2013 fik udlændingemyndighederne oplysninger om, at familien havde en anden nationalitet end oprindeligt oplyst. M fik på den baggrund i 2014 nyt afslag på asyl i åbenbart grundløs proceduren uden klagemulighed til Flygtningenævnet. M søgte om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med henvisning til sin tilknytning til Danmark.

M fik i januar 2015 afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

Ved afgørelsen blev der lagt vægt på karakteren og længden af M's ophold i Danmark, at han ikke havde opnået en sådan tilknytning til Danmark, der kunne begrunde opholdstilladelse, at han ved indreisen var 16 år og havde tilbragt sine formative år uden for Danmark, at han havde en stærk tilknytning til sit hjemland, hvor hans nære familie boede, at han talte hjemlandets sprog, og at der ikke var oplyst om sådanne personlige forhold, herunder helbredsmaessige eller væsentlige humanitære forhold, at der kunne gives opholdstilladelse efter bestemmelsen. Det indgik i grundlaget for styrelsens vurdering, at M var psykisk belastet af sin situation, havde gået i skole i Danmark og deltaget i fritidsaktiviteter og havde et socialt netværk i Danmark.

Eksempel 13:

Ansøger, M, indrejste i december 2012 med sin 11-årige søn, B1, og søgte asyl. I 2013 fik de afslag på asyl og i 2014 afslag på humanitær opholdstilladelse.

Det fremgik, at M havde to søstre i Danmark, og at B1 var diagnosticeret med infantil autisme og led af uspecificeret mental retardering og belastningsreaktion. Derudover var B1 begyndt skolegang i Danmark. M og B1 var tilknyttet et aflastningshjem i Danmark, men det var fortsat M der varetog de primære omsorgsopgaver i forhold til barnet.

Ved afgørelsen i december 2015 lagde styrelsen vægt på, at ansøger aldrig havde haft et lovligt opholdsgrundlag i Danmark, at M og B1 ikke havde opnået en sådan tilknytning til Danmark, at det kunne begrunde en opholdstilladelse, herunder vurderedes de fortsat at

have en større tilknytning til hjemlandet, hvor M havde boet til han var 42 år, og B1 til han var 11 år.

Udlændingenævnet

Udlændingenævnet den 21. maj 2014 (FAM/2014/37)

Udlændingenævnet stadfæstede den 21. maj 2014 Udlændingestyrelsens afgørelse om ikke at give opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til en albansk mor og hendes to mindreårige børn.

Moderen indrejste i 2008 med sin daværende ægtefælle og sine to børn, som ved indreisen var henholdsvis 5 år og 8 år. Familien fik kort efter indreisen afslag på asyl og blev pålagt at udrejse straks. Moderen og børnene fik efterfølgende afslag på humanitær opholdstilladelse, afslag på genoptagelse af asylsagen og afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 2. I 2013, efter at hun kort forinden med børnene var rejst tilbage til Albanien, blev de meddelt afslag på opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1.

Det fremgår af sagen at de to børn gik i dansk skole og var velintegrerede i det lokale nærmiljø, herunder at de sprogligt beherskede dansk bedre end albansk. I den forbindelse blev det oplyst, at de to børn, som var tilbage i Albanien under Udlændingenævnets behandling af klagesagen, ikke gik i albansk skole, fordi at de blev opfattet som fremmedsprogede, og at der ikke var relevante skoletilbud til dem i deres hjemby.

Udlændingenævnet lagde i sin afgørelse vægt på, at familien *".. aldrig har haft et opholdsgrundlag i Danmark, og dermed ikke kan have haft en berettiget forventning om at blive meddelt opholdstilladelse i Danmark."* Nævnet bemærkede i den forbindelse, at der *".. efter bestemmelsen i udlændingelovens § 9 c, stk. 1, ikke generelt kan meddeles opholdstilladelse til en udlænding, som aldrig har haft et opholdsgrundlag i Danmark"*, ligesom at de generelle sociale eller økonomiske forhold i hjemlandet ikke kan føre til en opholdstilladelse.

For så vidt angår Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 8, samt praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol lagde Udlændingenævnet vægt på at der ikke gives familier en ret til at vælge, i hvilket land de vil udøve deres familieliv. I den forbindelse fremhævede Udlændingenævnet at det var forældrenes eget valg at søge asyl for familien i Danmark og derved flytte deres børn væk fra deres hidtidige tilværelse i Albanien.

Ifølge Udlændingenævnet kunne det endvidere ikke

".. udledes af national praksis eller af Danmarks internationale forpligtelser, ..., at børn, som har opholdt sig i lidt over fem år i et andet land i udsendelsesposition, har et selvstændigt afledt krav på opholdstilladelse på baggrund af egne forhold, og at barnets forælder som følge deraf også skal meddeles opholdstilladelse. Dette gælder uanset om der måtte være umiddelbare dårlige økonomiske og sociale vilkår i barnets og dets forælders hjemland."

Endelig fandt Udlændingenævnet,

"... henset til at børnene og deres forældre opholder sig sammen i eget hjemland, at der ikke kan udledes en positiv pligt for andre lande end barnets statsborgerskabsland til at sikre ophold og de fortsatte opvækstvilkår for barnet, herunder at der kan udledes en selvstændig immigrationsret for barnet til at kunne få bedre levevilkår i et andet land, uanset en vis tilknytning til et andet midlertidigt opholdsland, og uden at en sådan immigrationsadgang samtidig er særskilt hjemlet i det andet lands lovgivning..".

Udlændingenævnet den 16. april 2015 (FAM/2015/120)

Udlændingenævnet stadfæstede den 16. april 2015 Udlændingestyrelsens afgørelse om ikke at give opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, til et irakisk forældrepar og deres to mindreårige børn.

M indrejste i Danmark i 2002 og søgte asyl, mens K indrejste i 2004 og søgte asyl. Børnene er født i Danmark i henholdsvis 2005 og 2007. M og K fik afslag på asyl og humanitær opholdstilladelse og nægtede efterfølgende at medvirke til udsendelsen af Danmark. Adgangen til tvangsmæssige hjemsendelser til hjemlandet var på det pågældende tidspunkt begrænset.

I 2012 blev M og K udvist med indrejseforbud i 2 år, som følge af den manglende medvirken til udsendelse. I januar 2015 meddelte styrelsen afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1. Det fremgik at børnene på afgørelsestidspunktet var hhv. 9 og 7 år, talte dansk, og gik i dansk skole, og at familien i det hele var psykisk belastet af familiens situation.

Udlændingenævnet lagde i sin afgørelse vægt på, at *"længden af [...]ophold i Danmark skyldes egne forhold og egne selvstændige valg om ikke at udrejse"*, herunder at de aldrig havde haft et lovligt opholdsgrundlag i Danmark, og ikke kunne have en berettiget forventning om at blive meddelt opholdstilladelse i Danmark, uanset at de havde fået børn i landet.

Nævnet bemærkede endvidere at børnenes forhold ikke kunne føre til en opholdstilladelse for familien, og lagde vægt på lignende betragtninger, herunder, at *"forældrene selv har valgt at få børnene, mens de ikke havde et opholdsgrundlag i Danmark, ligesom at de vedvarende ikke har ønsket at medvirke til, at de kunne udsendes af Danmark"*. Hertil anførte Nævnet:

"Det forhold, at familielivet med børnene er etableret i Danmark og er fortsat under disse omstændigheder kan således ikke føre til opholdstilladelse (...). Udlændingenævnet bemærker i den forbindelse, at den praksis, hvorefter der som udgangspunkt kan meddeles opholdstilladelse til en forælder under henvisning til herboende børn, der har opholdt sig uafbrudt i seks til syv år i Danmark retter sig mod familier, hvor børnene har haft uafbrudt lovligt ophold i landet med opholdstilladelse gennem deres opvækst".

iii. Anvendelse af udlændingelovens § 9 c, stk. 1, når ansøger tidligere har haft opholdstilladelse på baggrund af studier eller beskæftigelse

Tilladelser:

Eksempel 14:

Familien består af M og K. M indrejste i Danmark i 2003 med henblik på at studere i Danmark, og K indrejste året efter som medfølgende ægtefælle. I 2012 fødte K parrets første barn, B1, i Danmark. I begyndelsen af 2013 afgik B1 ved døden og blev begravet i Danmark. I 2013 fik M afslag på forlængelse af sin opholdstilladelse som studerende, og efterfølgende afslag på tidsubegrænset opholdstilladelse, i hvilken forbindelse Ks opholdstilladelse ligeledes blev nægtet forlænget.

Sideløbende med sine studier i Danmark var M tilknyttet arbejdsmarkedet gennem deltidsbeskæftigelse. M kunne beherske noget dansk, imens K ifølge det oplyste ikke havde deltaget i danskundervisning eller haft tilknytning til arbejdsmarkedet. Både M og K var efter B1s død svært psykisk påvirkede, og K var i en periode indlagt på psykiatrisk hospital.

Familien blev i november 2013 meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med henblik på midlertidigt ophold.

Ved afgørelsen blev der lagt vægt på, at parret havde opholdt sig knap 10 år i Danmark, at de var selvforsørgende under deres ophold i Danmark, at M havde haft deltidsbeskæftigelse fra 2007 til 2012, at deres afdøde datter var begravet i Danmark og at de, som følge af datterens død, var diagnosticeret med svære psykiske lidelser.

Eksempel 15:

Familien består af M, K og B1 og B2. Familien indrejste i 2000, da B1 og B2 var henholdsvis 7 og 5 år. De indrejste på baggrund af Ms arbejde som kok i Danmark, som han bestred frem til 2011. I 2013 blev familiens opholdstilladelse inddraget.

M arbejdede som kok fra 2000 til 2011 og K arbejdede i perioden 2000-2009, og var fortsat tilknyttet arbejdsmarkedet som tilkaldevikar, samtidig med at hun videreuddannede sig til SOSU-assistent. M og K havde begge gennemført danskundervisning. B1 havde afsluttet gymnasiet og var påbegyndt uddannelse på DTU, mens B2 havde afsluttet folkeskolen og var i gang med at uddanne sig til elektriker.

Familien blev i december 2013 meddelt opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1, med henblik på varigt ophold.

Ved afgørelsen blev der lagt vægt på varigheden af familiens ophold i Danmark, deres tilknytning til Danmark gennem bl.a. arbejdsmarkedet, herunder B1 og B2s stærke tilknytning til Danmark, hvor de havde tilbragt samtlige formative år.

Eksempel 16:

Familien består af M, K og B1-B5. Familien indrejste i Danmark i 2001, da B1-B4 var 14, 10, 8 og 2 år. B5 er født i Danmark.

Familien havde opholdstilladelse fra 2003-2004 og fra 2005-2014 på baggrund af M's arbejde. B1 fik permanent opholdstilladelse i 2014.

M og K kunne dansk og M havde bestået prøve i Dansk 1. De havde begge tilknytning til arbejdsmarkedet. Både M og K havde familienetværk i hjemlandet.

Børnene havde gået i dansk skole og havde derudover tilknytning via fritidsarbejde og fritidsaktiviteter. B2-B4 var tilmeldt eller i gang med videregående uddannelser.

Ved afgørelsen i juli 2015 blev der lagt vægt på, at familien havde tilbragt 14 år i Danmark, heraf 10 år med lovligt opholdsgrundlag, og at børnene havde gået i dansk skole og havde tilbragt alle eller størstedelen af deres formative år i Danmark.

Afslag

Eksempel 17:

Familien består af K, B1 og B2. K indrejste som 19-årig i 2005 med opholdstilladelse til at studere. I perioden fra 2005 til 2013 havde K midlertidig opholdstilladelse i Danmark som au pair og studerende. B1 og B2 blev født i Danmark i henholdsvis 2011 og 2012. I 2013 fik K afslag på permanent opholdstilladelse i Danmark, og afslag på opholdstilladelse efter Greencard ordningen og i 2014 efter beløbsordningen. K indgav herefter ansøgning om opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1.

K havde bestået Prøve i Dansk 3, og gennemført en 3-årig pædagoguddannelse i Danmark. Hun havde derudover arbejdet deltid fra 2007 til 2009 og igen fra 2012 til 2013. B1 og B2 gik i dansk børnehave og vuggestue. Børnenes fader, og Ks ægtefælle, var bosat i Polen. K havde herudover kontakt til sin moder i hjemlandet, og havde tillige været hjemme på besøg.

Ved afslaget på opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1, i august 2014, blev der lagt vægt på, at K fortsat havde en større tilknytning til hjemlandet end til Danmark, at hendes ægtefælle var bosat i Polen, og at hun havde kontakt til sin familie i hjemlandet. I forhold til B1 og B2 blev der lagt vægt på, at de i kraft af deres unge alder – de var henholdsvis 1 år og 3 år – fortsat havde deres formative år foran sig, og ville kunne fortsætte deres opvækst i hjemlandet.

Eksempel 18:

Ansøgerne, K og M, indrejste i Danmark i henholdsvis 2003 og 2005 i en alder af 50 og 59 år.

K havde siden indreisen haft et antal successive ansættelser ved FN i Danmark og havde i hele perioden haft tidsbegrænsede opholdstilladelser meddelt af Udenrigsministeriet. M havde haft opholdstilladelse som medfølgende ægtefælle, også meddelt af Udenrigsministeriet.

K havde deltaget i danskundervisning og havde bestået Prøve i Dansk 2. Hun var medlem af en sejlkлуб. M kunne ikke dansk og havde ikke arbejdet, taget uddannelse eller deltaget i foreningsliv el.lign. K og M havde voksne børn i hjemlandet, som de havde kontakt med ugentlig og besøgte hvert år.

Uanset at K og M havde opholdt sig i Danmark i 12 og 10 år, blev der ved afgørelsen i august 2015 lagt afgørende vægt på, at K og M var indrejst i en sen alder, og at de alene havde haft opholdstilladelse i Danmark med henblik på midlertidigt ophold, hvorfor de ikke kunne have en berettiget forventning om varigt ophold i Danmark.

K's arbejde i FN, bestået prøve i Dansk 2 og medlemskab af en sejlkлуб udgjorde ikke en sådan særlig tilknytning til Danmark, der kunne begrunde en opholdstilladelse. De fandtes begge at have en større tilknytning til deres hjemland.

Det var oplyst, at K og M vil være økonomisk selvforsørgende gennem pensionsopsparinger, hvilket ikke ændrede på tilknytningsvurderingen.

b. Dansk retspraksis

Højesteret den 7. november 2012 (U2013.388H)

Den 7. november 2012 afsagde Højesteret kendelse i en sag vedrørende bortfald af en opholdstilladelse og samtidigt afslag på opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1. I kendelsen indgik en vurdering af proportionalitetsprincippet i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention artikel 8, stk. 2 vedrørende retten til privatliv og familieliv.

Sagen vedrørte en nigeriansk dreng, A, der som tre-årig indrejste i Danmark for at blive sammenført med sin herboende far. To år senere kom hans mor til, og familien boede sammen indtil at forældrene 7 år senere blev separeret. Da A var 12 år sendte moderen ham på kostskole i Nigeria, hvor han opholdt sig til han var 16 år.

Under As ophold i Nigeria foranstaltede moderen As danske opholdstilladelse forlænget. Efter As tilbagevenden til Danmark, og på baggrund af oplysningerne om opholdet i Nigeria, traf Udlændingestyrelsen imidlertid beslutning om at As opholdstilladelse skulle anses for bortfaldet efter udlændingelovens § 17, stk. 1, og at der ikke var grundlag for at dispensere herfra efter udlændingelovens § 17, stk. 2. I den forbindelse afslog Udlændingestyrelsen også at meddele ham opholdstilladelse efter udlændingelovens § 9 c, stk. 1. Justitsministeriet (tidligere Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration) stadfæstede efterfølgende afgørelsen.

Højesteret vurderede, at Ministeriets afgørelse udgjorde et disproportionsindgreb i As ret til privatliv og familieliv og anførte i den forbindelse bl.a.:

"Ved proportionalitetsbedømmelsen i den foreliggende sag må der efter Højesterets opfattelse lægges vægt på, at A, der på tidspunktet for ansøgningen om, at hans opholdstilladelse ikke skulle anses for bortfaldet, var 16 år, havde til-

bragt en væsentlig del af sine formative år her i landet, idet han flyttede til Danmark som 3-årig og boede her i landet, indtil han var mere end 12 år gammel. Han havde gået i dansk skole fra 1. klasse indtil begyndelsen af 7. klasse, og det må lægges til grund, at han kunne tale, læse og skrive dansk. Hans nærmeste familie, forældre og søskende, boede her i landet. Der må under disse omstændigheder, hvor A – trods sit ca. 4-årige ophold i Nigeria – havde en stærk tilknytning til Danmark, kræves tungtvejende grunde for at retfærdiggøre Integrationsministeriets afgørelse om at afslå ansøgningen om ikke at anse hans opholdstilladelse for bortfaldet.

Efter Højesterets opfattelse foreligger der ikke sådanne tungtvejende grunde. Det bemærkes herved, at A's mor i oktober 2005, da han var 12 år, anbragte ham på en kostskole i Nigeria. Højesteret finder, at moderens bestemmelse over ham ikke skal komme A til skade med den virkning, at der ses bort fra hans egne interesser, herunder hans ret til respekt for sit privatliv og familieliv i form af en stærk tilknytning til Danmark. Det kan ikke føre til en anden vurdering, at han som 15-årig i september 2008, hvor han havde været i Danmark på nogle ugers ferie, rejste tilbage til Nigeria og fortsatte sin skolegang dér i mere end et år.

På den anførte baggrund finder Højesteret, at Integrationsministeriets afgørelse af 3. juni 2010, hvorefter ministeriet ikke fandt grundlag for at bestemme, at A's opholdstilladelse ikke skulle anses for bortfaldet, udgør et uproportionalt indgreb i hans ret til privatliv og familieliv i strid med artikel 8 i den europæiske menneskerettighedskonvention."

Vestre Landsret den 14. maj 2013 (U2013.2425V)

Ved kendelse af 14. maj 2013 ophævede Vestre Landsret under henvisning til bl.a. artikel 3 i Børnekonventionen, Justitsministeriets afgørelse om inddragelse af en thailandsk drengs opholdstilladelse.

Sagen vedrørte et søskendepar, B1 og B3, som var født i hjemlandet i henholdsvis 1997 og 2007. Moderen, M, fik i januar 2008 opholdstilladelse i Danmark med B2, som var født i 1999. B1 og B3 fik i juli 2008 opholdstilladelse i Danmark på betingelse af, at moderen fortsat boede og havde opholdstilladelse i Danmark. Moderens ægtefælle, N, fik i november 2011 del i forældremyndigheden over B3. I marts 2012 udrejste moderen til hjemlandet. Udlændingestyrelsen traf efterfølgende afgørelse om at inddrage hendes opholdstilladelse, og om at B1 og B3s opholdstilladelser var bortfaldet. Afgørelsen blev stadfæstet af Justitsministeriet.

Landsretten anførte i sin kendelse blandt andet følgende:

"Det må efter de omstændigheder, der forelå ved Justitsministeriets afgørelse af 8. november 2012, lægges til grund, at M har undladt at lære A (B3) thai, og at hun derfor har vanskeligt ved at kommunikere direkte med ham. Hun rejste til-

bage til Thailand uden at forsøge at få drengen, der da var 5 år, med. På denne baggrund må M anses for reelt at have opgivet A (B3).

Under hensyn til A's (B3's) alder ved ankomsten til Danmark kan han ikke have nogen erindring om Thailand, og hele hans forestillingsverden må derfor anses for knyttet til Danmark. Som anført af byretten må N anses for at være A's (B3's) primære omsorgsperson.

De anførte forhold er af central betydning for et barns tarv, jf. herved FN's børnekonventions artikel 3, stk. 1. De ses imidlertid ikke at være inddraget særskilt i Justitsministeriets vurdering efter udlændingelovens § 26, stk. 1, vedrørende A (B3).

Justitsministeriet har i sin vurdering med rette inddraget overførelsen af forældremyndighed til N i sammenhæng med hans manglende biologiske slægtskab med A (B3), omgængeshensyn samt moderens omsorgspligt. Disse forhold kan imidlertid ikke fritage for, at der foretages en selvstændig vurdering af, om A's (B3's) faktiske situation i relation til kriterierne i udlændingelovens § 26, stk. 1, uanset de nævnte forhold fører til, at inddragelse af opholdstilladelsen anses for en særlig belastning for et barn på godt 5½ år."

c. International retspraksis

Nedenstående sager fra internationale domstole og komitéer er udvalgt med særlig fokus på forudgående ophold i medlemsstaten i spørgsmålet om, hvorvidt en udsendelse vil være i strid med pågældendes ret til privat- og familieliv efter EMRK artikel 8.

Uanset at de fremhævede sager adskiller sig fra de øvrige sager i notatet, blandt andet i forhold til det forudgående opholdsgrundlag, så kan Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols (EMDs) praksis i disse sager anvendes som et fortolkningsbidrag til vurdering af sager om § 9 c, stk. 1. Der kan derfra udledes en række relevante momenter, som kan anvendes i udlændingemyndighedernes vurdering af sager om opholdstilladelse efter § 9 c, stk. 1, efter et forudgående ophold i Danmark.

Væsentlige momenter, som indgår i EMDs praksis efter EMRK artikel 8 er blandt andet:

- Varigheden af de pågældendes ophold i medlemsstaten
- Børn og deres alder
- Hensynet til barnets bedste, herunder dets situation i hjemlandet og dets afhængighed af dets forældre
- Den sociale, kulturelle og familiære tilknytning til henholdsvis opholdslandet og hjemlandet/modtagerlandet.

EMD udarbejder tillige "factsheets" vedrørende praksis på en række områder, herunder blandt andet vedrørende børns rettigheder.⁶

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol(EMD)

Rodrigues da Silva og Hoogkamer mod Nederlandene, 31. januar 2006 (appl. 50435/99)

Den brasilianske statsborger, Solande, indrejste i Nederlandene i juni 1994, som 22-årig. Hendes to sønner (Jean, født i 1990, og Carlos, født i 1992) fra et tidligere ægteskab blev i Brasilien med ansøgers forældre. Carlos indrejste i april 1995 i Nederlandene. Solande og hendes partner, Hoogkamer, fik i 1996 en datter, Rachael Hoogkamer, som fik nederlandsk statsborgerskab. Jean indrejste i Nederlandene i februar 2002.

I januar 1997 gik Solande og Hoogkamer fra hinanden, Hoogkamer fik efter en sag herom tildelt forældremyndigheden over Rachael.

I august 1997 ansøgte Solande om opholdstilladelse. Hun fik afslag på ansøgningen i januar 1998, og afgørelsen blev efterfølgende opretholdt i en række instanser. I juli 1999 fik Solande en udrejsefrist på 14 dage, som hun ikke efterlevede. Solande søgte igen i januar 2002 om opholdstilladelse på baggrund af sit nye forhold.

EMD udtalte mere generelt om sager vedrørende tildeling af opholdstilladelse, at følgende faktorer kan spille ind i vurderingen af sagen (præmis 39):

- I hvilket omfang familielivet effektivt brydes,
- omfanget af tilknytningen til medlemsstaten,
- hvorvidt familien vil have uoverkommelige forhindringer med at bo i oprindelseslandet,
- hensynet til immigrationskontrol eller den offentlige orden,
- hvorvidt familielivet blev indledt på et tidspunkt, hvor de involverede personer var bevidste om, at et vedvarende familieliv i medlemsstaten var usikkert på grund af opholdsstatus til den ene involverede person.

Vedrørende spørgsmålet om kendskab til usikkerheden af et vedvarende familieliv i medlemsstaten udtalte EMD, at det formentlig alene i de mest ekstraordinære tilfælde ('exceptional circumstances') vil være en krænkelse af EMRK artikel 8 at udsende en udlænding (præmis 39).

Derudover udtalte EMD, at såfremt en udlænding ikke overholder reglerne og blot konfronterer myndighederne med sin faktiske tilstedeværelse, så kan denne udlænding ikke som udgangspunkt være berettiget til at forvente en opholdstilladelse (præmis 43).

I den konkrete sag fandt EMD, at det ville være en krænkelse af EMRK artikel 8 at udsende Solande. EMD lagde i den forbindelse blandt andet vægt på, at selvom ansøgeren havde opholdt sig illegalt i Nederlandene siden 1994, og fortsat måtte have tilknytning til Brasilien, så var det i Rachael's bedste interesse at Solande blev i Nederlandene. Rachael havde en

⁶ <http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=press/factsheets>

meget stærk tilknytning til sin mor, og en udsendelse af moren ville i praksis ødelægge denne tilknytning (præmis 44).

Osman mod Danmark, 14. juni 2011 (appl. 3805/09)

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har i dom af 14. juni 2011 i sagen Osman mod Danmark (application no. 38058/09) taget stilling til det proportionalitetsprincip, som er indeholdt i artikel 8, stk. 2. Domstolen fandt, at Danmark havde krænket artikel 8 ved at nægte, at Osman generhvervede sin opholdstilladelse her i landet.

Ansøgeren blev født i november 1987 i Somalia, og boede fra 1991 til 1995 med sin familie i Kenya. Ansøgeren fik i november 1994 opholdstilladelse i Danmark, og indrejste i februar 1995. I maj 2003 tog ansøgeren til Kenya, blandt andet for at passe sin bedstemor i en flygtningelejr. I august 2005 kontaktede hun ambassaden med henblik på genindrejse i Danmark. I december 2006 traf Udlændingestyrelsen afgørelse om bortfald af opholdstilladelse, fordi ansøger havde været udrejst af Danmark i mere end 12 måneder. Ansøger fik også afslag på ny opholdstilladelse efter blandt andet § 9 c, stk. 1. I oktober 2007 stadfæstede det daværende Ministeriet for Flygtninge, Indvandrere og Integration Udlændingestyrelsens afgørelse. Såvel byretten som landsretten tiltrådte ministeriets afgørelse. Procesbevillingsnævnet gav afslag på tredjeinstansbevilling, hvorefter ansøger påklagede til EMD.

EMD fandt, at der var tale om et indgreb i ansøgers privatliv og familieliv i henhold til EMRK artikel 8. I vurderingen af, hvorvidt dette indgreb var proportionelt i henhold til EMRK artikel 8, stk. 2, lagde EMD blandt andet vægt på, at ansøgeren havde tilbragt sine formative år i Danmark, talte dansk, havde gået i dansk skole indtil august 2002, at hendes forældre og ældre søskende boede i Danmark, og at hun derfor havde social, kulturel og familiemæssig tilknytning til Danmark (præmis 60).

EMD fandt også, at ansøgeren havde social, kulturel og familiemæssig tilknytning til Kenya og Somalia, og lagde i den forbindelse blandt andet vægt på, at hun havde boet i begge lande, hun talte somali, samt at begge hendes forældre i hvert fald kunne opholde sig i Kenya, og at moren også efter det oplyste kunne opholde sig i Somalia (præmis 61).

I en sag med en sådan tilknytning til Danmark, skal der ifølge EMD meget alvorlige grunde til at kunne retfærdiggøre ikke at lade ansøgeren generhverve opholdstilladelsen (præmis 65).

For så vidt angik spørgsmålet om, at forældrene havde sendt ansøgeren til Kenya, udtalte EMD blandt andet, at selvom udøvelse af forældremyndighed, herunder blandt andet at beslutte børns opholdssted, er en grundlæggende del af familieliv, så kan myndighederne ikke se bort fra barnets interesse, herunder deres egen ret til respekt for privat- og familieliv (præmis 73).

Myndighederne havde således ikke i tilstrækkeligt omfang taget ansøgerens interesse i betragtning i vurderingen af hendes sag om generhvervelse af opholdstilladelse (præmis 76). EMD fandt således, at det var en krænkelse af EMRK artikel 8 ikke at give ansøgeren en opholdstilladelse (præmis 77).

Butt v. Norway, 4. december 2012 (appl. 47017/09)

Sagen omhandlede en søster og bror, som var født i henholdsvis 1985 og 1986 i Pakistan. Ansøgerne indrejste i Norge i 1989 med deres moder og blev i 1992 meddelt opholdstilladelse på baggrund af stærke humanitære hensyn. I 1992 udrejste moderen med børnene til Pakistan, hvor børnene først boede med sine bedsteforældre og efterfølgende med faderen og hans nye kone.

Moderen og børnene genindrejste i Norge i 1995/1996. Myndighederne, som havde meddelt dem en ny tilladelse, var uvidende om opholdet i Pakistan siden 1992. På baggrund af faderens ansøgning om opholdstilladelse i Norge i 1996, som han fik afslag på, indledte myndighederne en undersøgelse af familiens forhold og fik herved kendskab til, at børnene og deres moder i perioden fra 1992 til primo 1996 primært havde boet i Pakistan. I januar 1999 inddrog myndighederne familiens opholdstilladelse og nægtede dem samtidig en ny opholdstilladelse. Afgørelsen blev senere opretholdt af andre instanser.

Børnenes moder forsvandt i 2000/2001, og børnene havde ikke kontakt med hende igen før 2004. I den mellemliggende periode boede børnene hos deres onkel og tante i Oslo. Politiet havde i 2001 forsøgt at udsende børnene, men undlod at gennemføre udsendelsen, idet man fandt dette uhensigtsmæssigt uden moderen.

I november 2003 blev broren dømt for blandt andet groft overfald og blev idømt 75 dages fængsel. I maj 2005 udviste udlændingemyndighederne ham for bestandigt.

Ansørgernes moder blev udsendt til Pakistan i september 2005 og døde i august 2007.

EMD fandt, at en udsendelse af de to søskende ville være en krænkelse af EMRK artikel 8. EMD udtalte, at ansøgerne havde såvel et familieliv og privatliv i Norge (præmis 76).

EMD udtalte endvidere, at EMD ikke er uenig med den nationale domstols generelle holdning om, at en stærk indvandringspolitik i princippet vil tale for at identificere børn med sine forældres adfærd, idet der i modsat fald ville være stor risiko for, at forældrene udnytter børnenes situation for herved at sikre en opholdstilladelse til familien. Børnenes familieliv og privatliv blev etableret på et tidspunkt, hvor moderen siden 1996 havde haft kendskab til, at et vedvarende familieliv i Norge var usikkert. En udsendelse af børnene ville derfor kun være en krænkelse af EMRK artikel 8 i tilfælde med ekstraordinære tilfælde ('exceptional circumstances') (præmis 79).

I vurderingen af, hvorvidt der er tale om en sag med ekstraordinære tilfælde ('exceptional circumstances'), udtalte EMD, at behovet for at identificere børnene med forældrenes adfærd ikke altid skal være en afgørende faktor – i den konkrete sag var der ingen risiko for udnyttelse, da ansøgerne var myndige, og moderen var død (præmis 80).

EMD noterede sig, at der gik 3 år fra myndighederne blev bekendte med familiens ophold i Pakistan i forbindelse med faderens ansøgning om opholdstilladelse i 1996 til inddragelsen af opholdstilladelsen i 1999. Derudover var det ikke før børnenes anholdelse i maj 2001, at de blev bekendte med deres irregulære opholdsgrundlag. Børnenes familiemæssige og andre sociale bånd til Norge var således allerede blevet formet, da de blev bekendte med, at deres opholdsgrundlag var usikkert.

Indtil børnene i henholdsvis 2003 og 2004 blev myndige, kunne børnene med rimelighed fortolke situationen således, at myndighederne ikke forventede, at de skulle udrejse på egen hånd. Selv da de blev myndige, foretog myndighederne ikke udsendelsesbestræbelser, hvorfor børnene fortsat med rimelighed kunne have samme opfattelse (præmis 83+84).

EMD fandt, at disse omstændigheder talte stærkt imod at identificere børnene med modernens adfærd (præmis 86).

EMD udtalte, at børnene havde stærk tilknytning til Norge, både i relation til familie- og privatliv. Herimod var deres tilknytning til Pakistan ikke særlig stærk (præmis 87+88).

EMD fandt ikke, at brorens kriminelle forhold skulle tillægges betydelig vægt, og lagde i den forbindelse vægt på, at der var tale om ét tilfælde af grov vold, at forholdet var begået for lang tid siden, og at han ikke efter det oplyste havde begået anden kriminalitet siden (præmis 89).

EMD fandt på den baggrund, at der var tale om ekstraordinære tilfælde ('exceptional circumstances'), og at det derfor ville være en krænkelse af ansøgernes familie- og privatliv efter EMRK artikel 8 at udsende dem (præmis 90+91).

Jeunesse mod Nederlandene, 3. oktober 2014 (appl. 12738/10)

Ansøger blev født i Surinam i 1967 og fik surinamsk statsborgerskab i 1975, da Surinam blev uafhængig. I marts 1987 mødte hun W, som i oktober 1991 flyttede til Nederlandene, hvor han fik nederlandsk statsborgerskab. Ansøgers bror og en halvsøster boede i Surinam, og hendes anden halvsøster og en halvbror boede i Nederlandene.

I perioden mellem 1991 og 1995 fik ansøger fem afslag på visum til Nederlandene med henblik på at besøge slægtninge. I marts 1997 fik ansøger visum til Nederlandene og indrejste samme måned. Hun udrejste ikke, da visummet udløb 45 dage senere. Hun opholdt sig på dommens tidspunkt fortsat i Nederlandene.

Ansøger søgte første gang om opholdstilladelse i oktober 1997, og ansøgte siden da om en række opholdstilladelser, som alle enten blev afvist eller afslået.

I juni 1999 blev ansøger og W gift, og gik sammen tre børn (født 2000, 2005 og 2010). Alle tre børn har nederlandsk statsborgerskab.

EMD udtalte blandt andet, at når der er børn involveret, skal deres bedste interesse tages i betragtning. EMD udtalte ligeledes, at der er bred konsensus om, at barnets bedste interesse skal tillægges afgørende vægt (præmis 109).

Idet ansøger havde opholdt sig illegalt i Nederlandene, og hun var bekendt med usikkerheden i opholdsstatus, længe før hun påbegyndte sit familieliv, så ville det kun i ekstraordinære tilfælde være i strid med EMRK artikel 8 at udsende hende (præmis 113 og 114).

EMD's flertal (14 stemmer mod tre stemmer) fandt, at det ville være en krænkelse af artikel 8 at udsende ansøger, og lagde blandt andet vægt på, at både ansøgers mand og børn havde nederlandsk statsborgerskab, at ansøger selv havde haft nederlandsk statsborgerskab, men mistede dette i 1975, da hun fik surinamsk statsborgerskab (præmis 115).

Ansøger havde opholdt sig i Nederlandene i mere end 16 år og havde en ren straffeattest. Uanset ansøger ikke havde udrejst i overensstemmelse med afgørelserne, så havde myndighederne tolereret hendes tilstedeværelse i en lang periode (myndighederne havde hele tiden haft kendskab til hendes adresse). Denne tolerance gav ansøger mulighed for at etablere og udvikle en stærk familiemæssig, social og kulturel tilknytning til Nederlandene (præmis 116).

Derudover fandt EMD, at det ikke ville være forbundet med uoverkommelige forhindringer for familien at flytte til Surinam, men at ansøger og hendes familie formentlig ville opleve vanskeligheder hermed, hvis de var tvunget til at flytte (præmis 117).

Om end EMD fandt at de nationale myndigheder havde inddraget børnenes forhold i et vist omfang, så fandt EMD også, at de ikke i tilstrækkelig grad havde vurderet børnenes situation ved en udsendelse af moren med henblik på at give børnenes bedste interesse en effektiv beskyttelse og tilstrækkelig vægt. På baggrund heraf konkluderede EMD, at barnets bedste interesse ikke var blevet tillagt tilstrækkelig vægt (præmis 118-120).

EMD's flertal fandt på baggrund af ovenstående, at der var tale om en ekstraordinær situation, og at en udsendelse derfor ville være en krænkelse af EMRK artikel 8 (præmis 122-123).

Praksis med særlig fokus på personer med handicap, herunder diskrimination, rimelig tilpasning og retten til familieliv

Kiyutin mod Rusland, 10. marts 2011 (appl. 2700/10)

EMD tog i dommen stilling til spørgsmålet om diskrimination på grund af handicap. Ifølge russisk lov var udlændinge, som var gift med en russer eller havde et russisk barn, berettiget til midlertidig opholdstilladelse i Rusland, hvis de ikke var smittet med HIV. Klager, som var usbekisk statsborger, var gift med en russisk kvinde og sammen havde de et barn. Klager blev dog nægtet midlertidigt ophold i Rusland, da han var testet positiv for HIV.

EMD bemærkede indledningsvis, at det forhold, at klager havde en russisk ægtefælle og et barn med hende, gjorde, at sagen faldt inden for anvendelsesområdet for EMRK artikel 8. EMD fandt endvidere, at EMRK artikel 14 var anvendelig, selvom bestemmelsen ikke direkte nævner sundhed som et område, hvor diskrimination er forbudt. EMD fastslog, at det var et legitimt formål for de russiske myndigheder at beskytte folkesundheden. EMD bemærkede, at HIV ikke overføres tilfældigt, men ved særlig adfærd. Set i lyset heraf fandt EMD, at der - når der hverken forelå restriktioner for turisters indrejse eller russiske statsborgeres tilbagemændingen til Rusland - var tale om diskrimination af klager med hensyn til hans ret til familieliv, idet han havde fået afslag på midlertidigt ophold alene på grund af sin HIV-sygdom. Der forelå derfor en krænkelse af EMRK artikel 14, jf. EMRK artikel 8.

Nasri mod Frankrig, 13. juli 1995 (appl. 19465/92)

EMD tog i dommen stilling til retten til familieliv for en person med handicap. I sagen var en døv og stum mand, der havde boet i Frankrig, siden han var 5 år, blevet udvist af Frankrig

som 25-årig med henvisning til blandt andet en dom for voldtægt. Personen var, som følge af sin funktionsnedsættelse, meget afhængig af sin familie.

I den forbindelse udtalte EMD (præmis 43), at "for a person confronted with such obstacles, the family is especially important." EMD fandt derfor, at EMRK artikel 8 om retten til familieliv var krænket.

FNs Menneskerettighedskomité

Winata og Li mod Australien, 26. juli 2001 (CCPR/C/72/D/930/2000)

Winata indrejste i Australien i august 1985 på besøgsvisum, som udløb i september 1985. Li indrejste i Australien i februar 1987 på studievisum, som udløb i juni 1988. Efter udløbet af deres visum opholdte de sig illegalt i Australien. Winata og Li mødte hinanden i Australien og indledte et de facto forhold i stil med et ægteskab. Deres søn, Berry, blev født i Australien i juni 1988, og han fik i juni 1998 australsk statsborgerskab, fordi han er født i Australien og havde boet der i 10 år. I perioden fra 1998 til 2000 fik Winata og Li afslag på flere ansøgninger om visum/opholdstilladelse.

Komitéen lagde i sagen vægt på, at ansøgerne havde opholdt sig i Australien i over 14 år, samt at deres søn var opvokset i Australien, havde boet der i 13 år, havde modtaget skolegang i Australien og udviklet sociale forhold i den forbindelse. Det påhvilede herefter staten at påvise faktorer, som gik videre end blot håndhævelse af udsendelse af forældrene (præmis 7.3).

På baggrund af sagens særlige omstændigheder fandt komitéen, at en udsendelse af Winata og Li ville være i strid med artikel 17, artikel 23 og artikel 24 i FN's konvention om borgerlige og politiske rettigheder.

Det bemærkes, at fire ud af komitéens 16 medlemmer udtalte dissens.